Gabrijel Takač
Гавриїл Такач

KATALOG II
КАТАЛОҐ

NOVA DUMKA
НОВА ДУМКА
100-150

Gabrijel Takač
Гавриїл Такач

KATALOG
КАТАЛОҐ
II

NOVA DUMKA
НОВА ДУМКА
100-150

Gabrijel Takač – Katalog II «Nova dumka»100-150
Гавриїл Такач – Каталоґ II «Нова думка» 100-150
Гавриїл Такач – Каталог II «Нова думка» 100-150

Nakladnik – Видаватель –Видавець
Savez Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatska i Tiskara «Pauk» d.o.o. Ilača
Союз Русинох и Українцох Републики Горватскей и Друкарня „Паук" д.о.о. Илача
Союз русинів і українців Республіки Хорватія і друкарня т.о.в.„Паук" Ілача

Za nakladnika – За видавателя – За видавця
Ljubica Morhan – Любица Морган -Любіца Морган

Autor – Автор
Gabrijel Takač – Гавриїл Такач – Гавриїл Такач

Urednik – Редактор
Vera Pavlović – Вера Павлович – Віра Павлович

Lektori – Лекторе – Лектори
Vera Pavlović – hrvatski jezik-Вера Павлович- горватски язик-Віра Павлович-хорватська мова
Marija Homa – Мария Хома – rusinski jezik – руски язик
Lesya Mudri - Леся Мудри – ukrajinski jezik– українська мова

Prijevod teksta na ukrajinsjki jezik – Переклад українських текстів
Lesya Mudri – Леся Мудрі
Prijevod na rusinski jezik – Преклад на руски язик
Gabrijel Takač – Гавриїл Такач

Autor korica – Автор рамикох -Автор обкладинки
Željko Debeljuh – Желько Дебелюх- Желько Дебелюх
Kompjutorska priprema – Компютерски обробок -Комп'ютерна верстка
Željko Debeljuh – Желько Дебелюх- Желько Дебелюх
Naklada 400 primjeraka – **Тираж** - 400 прикладнїки-400 примірників
Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske
Друковане помага Совит за национални меншини Републики Горватскей
Друкується за допомогою Ради з питань національних меншин Республіки Хорватії
Tisak – Друкарня
Tiskara "Pauk" d.o.o. Ilača – Друкарня „Паук" д.о.о. Илача- Друкарня «Паук» т.о.в Ілача

CIP 130324045
––––––––

ISBN 978-953-7767-04-4

Gabrijel Takač
Гавриїл Такач

KATALOG
КАТАЛОҐ
II

NOVA DUMKA
НОВА ДУМКА
100-150

VUKOVAR - ВУКОВАР
2011.

PREDGOVOR

Katalog II. "Nova dumka 100-150" izašao je iz tiska u povodu 40 obljetnice postojanja uredništva i časopisa "Nova dumka".

Nastavak ili Katalog II. je praćenje izdavačkog kontinuiteta Saveza Rusina i Ukrajinaca RH, njegovih članica, suradnika i srodnih organizacija i asocijacija te nekih izdanja na hrvatskom jeziku ili drugim jezicima koja u značajnom obujmu obrađuju tematiku Rusina i Ukrajinaca.

Katalog 100- Novih dumki je obuhvatio izdavaštvo Saveza Rusina i Ukrajinaca RH od 1966. godine, brojeve "Nove dumke" od prvog do zaključno 100. Broja, časopis Vjenčić od dvobroja 16/17, godišnjak Misli s Dunava, brojeve 1.i 2.; ostala izdanja Saveza zaključno s 1996. godinom i druga izdanja na hrvatskom jeziku zaključno s 1996. godinom koja su sadržavala veći dio tematike vezane uz Rusine i Ukrajince a bila su dostupna autoru Kataloga ili uredništvu "Nove dumke".

Kako bi kontinuitet izdavaštva bio periodično pregledniji određen je vremenskim i numeričkim graničnicima na sljedeći način:

1. **Časopis Nova dumka obuhvaća brojeve od 100.-150. broja (1995.-2009.)**
2. **Časopis Vjenčić od dvobroja 16/17 do 50. broja (1995.-2009.)**
3. **Godišnjak Misli s Dunava od broja 3. do broja 12. (1990.-2010.)**
4. **Knjige i ostala izdanja Saveza, njegovih članica, suradnika i srodnih suradničkih udruga te autora i redakciji dostupnih izdanja na hrvatskom ili drugim jezicima s tematikom o Rusinima ili Ukrajincima u vremenskom periodu od 1996. do 2010. godine.**

To znači da bi sljedeći Katalog Nova dumka trebao produžiti slijed od 150. broja Nove dumke, od 50. broja Vjenčića i 12. broja Misli s Dunava te na izdavaštvo od 2010. godine.

Tekstovi predgovora i objašnjenja zbog dostupnosti širem čitateljskom krugu tiskani su trojezično, na rusinskom, ukrajinskom i hrvatskom jeziku, a komentari i prikazi knjiga dvojezično - na jeziku na kojemu je knjiga pisana (rusinskom ili ukrajinskom) i na hrvatskom jeziku; ukoliko je riječ o dijelu tiskanom na hrvatskom jeziku, sažetak je napisan na jeziku etnosa na koji se odnosi (na rusinskom ili ukrajinskom jeziku).

Okolnosti u izdavaštvu Saveza Rusina i Ukrajinaca RH i njegovih članica i suradnika te srodnih asocijacija znatno su izmijenjene u periodu koji obuhvaća Katalog II. "Nova dumka" u usporedbi s prilikama koje je obuhvaćao Katalog 100. "Nova dumka" do 1996. godine.

- Srušen je Berlinski zid i blokovski sustav Varšavskog pakta. Stvorene su nove samostalne, neovisne države u kojima žive Rusini i Ukrajinci (Republika Hrvatska, Srbija, Federacija Bosne i Hercegovine, Slovačka, Ukrajina, potpuno je osamostaljena Poljska, Rumunjska, Mađarska). Časopis Nova dumka više nije svojevrsni „most" između komunističkog bloka i zapadne demokracije što mu je jedno vrijeme bila vrlo značajna odluka.
- Prognani Rusini i Ukrajinci iz istočne Slavonije vratili su se nakon mirne reintegracije hrvatskog Ponudavlja svojim kućama, u svoja sela Petrovce i Mikluševce i svoj voljeni grad Vukovar.

- Smanjen je broj tekstova s ratnom i poratnom tematikom koja ustupa sve više mjesta životnoj svakodnevici, a najviše zbivanjima u oblasti kulturnog amaterizma, kulturnih manifestacija, prosvjete i školstva.
- Nastupio je period demokratizacije, proširio se broj suradnika časopisa, osobito na ukrajinskom jeziku kao posljedica dolaska sve većeg broja Ukrajinaca iz Ukrajine u Hrvatsku, koji su dobri poznavatelji ukrajinskog jezika i kulture.
- Snažno su porasle mogućnosti suradnje i uslijedila je neslućena kulturna i sportska suradnja Rusina i Ukrajinaca RH sa sunarodnjacima u susjednoj Vojvodini nakon završetka Domovinskog rata kao i sa zemljom matične nacije Ukrajinom te zemljama autohtonih područja Rusina i Ukrajinaca: Slovačkom, Mađarskom i Poljskom.
- Sve skupa uzrokovalo je povećanu izdavačku djelatnost na kulturnom planu te suradnju dvaju novih, samostalnih, politički, povijesno i kulturološki bliskih država Republike Hrvatske i Ukrajine. Savez Rusina i Ukrajinaca RH i njegovo uredništvo „Nove dumke" više nisu kao prije jedini izdavači publikacija o Rusinima i Ukrajincima u RH već to postaju i brojni drugi izdavači.
- Uslijedila je nova tehnika i kompjutorski način pripreme tiskovina što je iznimno ubrzalo i povećalo tiskanje knjiga, brošura, kataloga i drugih tiskovina.

Takva izdavačka ekspanzija je uvjetovala proširenje izdavačke djelatnosti Saveza RiU RH i uredništva "Nove dumke". Časopis "Nova dumka" tiska se redovito u pravilu 6 brojeva godišnje, časopis Vjenčić 4 broja godišnje, almanah Misli s Dunava jednom godišnje, a u tijeku godine tiska se dvije, tri pa i više knjiga. Sve to je vidljivo iz sadržaja ovog Kataloga podijeljenog na poglavlja kako slijedi:

1. **Početne stranice ustupljene su predgovoru**
2. **Skenirane naslovne stranice i sadržaji časopisa Nova dumka od 100. do 150. broja**
3. **Skenirane naslovne stranice i sadržaji časopisa Vjenčić od dvobroja 16/17 do 50. Broja**
4. **Skenirane naslovne stranice i sadržaji godišnjaka Misli s Dunava od broja 3 do broja 12**
5. **Skenirane naslovne stranice i sadržaji knjiga i tiskovina izdavaštva Saveza RiU RH s kratkim dvojezičnim prikazima od 1996. do 2010. godine (29 naslova)**
6. **Izdavaštvo članica Saveza RiU RH, suradnika i srodnih suradničkih udruga sa skeniranim naslovnim stranicama knjiga i dvojezičnim prikazima od 1996. do 2010. Godine (22 naslova)**
7. **Skenirane naslovne stranice i sadržaji knjiga i tiskovina na hrvatskom i drugim jezicima sa znatnim sadržajem vezanim uz Rusine i Ukrajince**

Vrlo bitno je napomenuti da izdavač i autor Kataloga nisu imali ambicije i namjere obuhvatiti sve moguće postojeće i pripadajuće tiskovine pod brojevima 6. i 7. niti su to bili u mogućnosti. Obuhvaćene su samo one tiskovine i knjige koje su bile u posjedu ili dostupni autoru ili uredništvu.

Gabrijel Takač

УВОДНЕ СЛОВО

Каталоґ II – Нова думка 100-150 видруковани з нагоди 40. рочніци часопису и Редакциї «Нова думка». То предлуженє провадзеня континуитету и розвою, насампредз, видавательства Союзу Русинох и Українцох РГ, його членох, сотруднїкох и подобних орґанизацийох и асоцияцийох, и даєдних виданьох на горватским язику лєбо других язикох хтори у значним обсягу обрабяю тематику Русинох и Українцох.

Каталоґ ше надовязує и предлужує на перши «Каталог 100 – Нова думка» хтори облапел видавательство Союзу по 1996. рок, заключно зоз 100-им числом часопису «Нова думка», «Венчик» по 16/17 двочисло, алманах «Думки з Дунаю» число 1. и 2. та други виданя Союзу и виданя на горватским язику хтори у своїх змистох мали значнєйши теми о Руснацох и Українцох, а були доступни авторови каталоґу лєбо членом редакциї «Новей думки».

Же би континуитет видавательства у каталоґу бул периодично прегляднєйши одредзени часово и числово граніци на шлїдуюци способ:

1. **Часопис «Нова думка» од 100. по 150. число (1996. – 2009. рок)**
2. **Часопис «Венчик» од 16/17. двочисло по 50. число (1995. – 2009. рок)**
3. **Алманах «Думки з Дунаю» од 3. по остатнє, 12. число (2010. р.)**
4. **Кнїжки и други виданя Союзу, його членох, сотруднїкох и подобних сотруднїцких здруженьох, та авторови и редакциї «Новей думки» доступни виданя на горватским язику лєбо других язикох зоз темами о Руснацох и Українцох, а облапя период од 1996. по 2010. рок.**

То значи же би шлїдуюци Каталоґ «Нова думка» мал предлужиц шлїдуюци континуитет од 150. числа «Новей думки», од 50. числа «Венчика», од 12. числа алманаху «Думки з Дунаю» та видавательство друкованих кнїжкох од 2010. року надалєй.

Тексти уводних словох и толкованьох, пре доступносц ширшому пасму читательох друковани троязично: на руским, українским и горватским язику. Коментари и прикази кнїжкох написани двоязично:.На язику на хторим друкована кнїжка (руски лєбо українски) и на горватским язику. А, кед же кнїжка друкована на горватским язику вец и на язику етносу на хтори ше одноши тематика у кнїжки (руски лєбо українски).

Обставини видавательства Союзу Русинох и Українцох РГ, його членох и сотруднїкох и подобних сотруднїцких асоцияцийох, барз ше вельо пременєли у часох хтори облапя Каталоґ II – Нова думка» у одношеню на часи хтори облапя Каталоґ 100 – Нова думка (по 1996. р) пре, окрем иншого, и тоти причини:

- Звалєни Берлински мур, а зоз тим и блоковска система Варшавского пакту. Створени нови самостойни и нєзависни держави у хторих жию Руснаци и Українци (Република Горватска, Сербия, Босна и Герцеґовина, Мадярска, Словацка, Україна подполно постали нєзависни). Подполно нєзависни постали держави Польска, Румуния. Часопис «Нова думка»

вецей нє ма причини буц, цо скорей бул, окончователь значней улоги «мосту» медзи комунистичного блоку варшавского пакту и заходней демокраціі Европи и заходних демокрацийох;

- Вигнати Руснаци и Українци восточней Славоніі у Отечественей войни врацели ше по оконченю мирней реинтеґрациі горватского Подунавя до своїх домох, своїх валалах:Петровцох и Миклошевцох и свойого любеного Вуковару; Прето зменшане число текстох воєней и вигнанскей тематики, хтори уступели збуваньом у культурним аматеризму, культурних манифестацийох, просвити, школству.
- Наступел моцни розвой демократизациі. Преширело ше число сотруднікох часопису. Окреме на українским язику зоз приходом до Горватскей векшого числа Українцох з України хтори добре знаю українски язик, историю и культуру;
- Значнє поросли можлївосци и ушлїдзели нєобчекуюци культурни, просвитни, спортски и други сотрудніцтва зоз краянами у сушедней Войводини по законченю Отечественей войни. Тиж так и зоз жему матичней нациї, Україну, и державами автохтоних подручох Руснацох и Українцох: Словацку, Польску, Мадярску;
- Шицко потераз поведзене значнє звекшало видавательну дїялносц и на плану культурного сотрудніцтва двох нових самостойних, политично, историйно и культурологґийно блїзких державох, Републики Горватскей и України;
- Союз Русинох и Українцох Горватскей и його редакция «Нова думка» вецей нє, як цо було скорей, так повесц єдини видаватель о тематики Руснацох и Українцох Горватскей, алє ше зявели и числени други видавателє;
- Зявела ше нова, компютерска технїка способу пририхтованя за друкованє цо барз пошвидшало и звекшало друкованє, насампредз друкованє кнїжкох и других друкованих файтох. Шицко тото спричинєло преширйованє видавательней дїялносци Союзу. Часопис «Нова думка» тераз, у правилу, виходзи кажди два мешаци, часопис «Венчик» штири раз до рока, алманах «Думки з Дунаю» раз рочнє, а цеком рока друкую ше два, три та и вецей кнїжки.

Шицко тото видно зоз змисту часописох, подзелєного як шлїдзи:

1. **Перши боки уступени уводним словом**
2. **Скенировани насловни боки и змисти часописох «Нова думка» од 100-150. числа з кратким толкованьом на початку;**
3. **Скенировани насловни боки и змисти часопису «Венчик» од 16/17 двочисла по 50. число, зоз кратким толкованьом на початку ;**
4. **Скенировани насловни боки и змисти алманаху «Думки з Дунаю» од 3. по 12. число (од 1996. по 2010. рок)**
5. **Видавательство Союзу од 1996. по 2010. рок (29 наслови). Скенировани насловни боки и змисти кнїжкох Союзу зоз краткима двоязичнима коментарами о змисту и авторови кнїжки.**

6. **Видавательство членох Союзу, сотруднїкох и подобних сотруднїцких асоцияцийох (22). Скенировани насловни боки и змисти зоз краткима коментарами.**
7. **Други друковани наслови на горватским и других язикох зоз значнєйшима змистами темох о Русинох и Українцох;**

Барз значне надпомнуц же видаватель и автор того Каталоґу нє мали задачу анї намиру облапиц шицки иснуюци виданя хтори би були подведзени под «6.» и «7.» поглавє Каталоґу, анї то нє були у можлївосци.

Облапени лєм гевти кнїжки зоз хторима автор и редакция «Нова думка» розполагали або им були доступни!

Гавриїл Такач

ПЕРЕДМОВА

Каталог I «Нова думка 100-150» вийшов друком з приводу 40-ї річниці існування редакції і журналу «Нова думка».

Продовження або Каталог II є подальший огляд безперервної видавничої діяльності Союзу русинів і українців РХ, його членів, співробітників і споріднених організацій та асоціацій, а також деяких видань хорватською або іншими мовами, які значною мірою охоплюють тематику русинів і українців.

Каталог I «100 Нових думок» охопив видавництво Союзу русинів і українців РХ від 1966 року, номери «Нової думки» від першого по сотий включно, журнал «Віночок» до подвійного номера 16/17, річний альманах «Думки з Дунаю»(номери 1 і 2); інші видання Союзу по 1996 рік та різні видання хорватською мовою, які мали переважно теми, пов'язані із русинами і українцями, а були доступними авторові Каталогу або редакції «Нової думки».

Аби діяльність видавництва була оглянута періодично, її поділено відповідно до часових та числових границь на наступний спосіб:

-Журнал «Нова думка» охоплює номери 100-150 (1995-2009).

-Журнал «Віночок» від подвійного номера 16/17 по 50 номер (1995-2009).

-Альманах «Думки з Дунаю» від номера 3 по номер 12 (1990-2010).

-Книги та інші видання Союзу, його членів, співробітників і споріднених організацій, а також авторові і редакції доступних деяких видань хорватською або іншими мовами, які значною мірою охоплюють тематику русинів і українців у часовому проміжку від 1996 по 2010 рік.

Отож, наступний Каталог «Нова думка» мав би продовжити ряд від 150 номера «Нової думки», від 50 номера «Віночка» і 12 номера «Думок з Дунаю» та огляд видавництва від 2010 року.

Тексти передмови та пояснень задля доступності ширшому читацькому колу друковані трьома мовами: русинською, українською та хорватською, а коментарі і представлення книг двомовно : мовою, якою вона написана (русинською або українською) та хорватською; у випадку, якщо мова ідеться про твір, друкований хорватською мовою, стислий зміст написано мовою етносу, до якого відноситься (русинською або українською мовою).

Умови у видавництві Союзу русинів і українців РХ та його членів, співробітників та споріднених асоціацій значно змінені у період, який охоплює Каталог II «Нова думка» у порівнянні з умовами, у яких був створений попередній Каталог I.

Зруйнована Берлінська стіна і блокова система Варшавського пакту. Створені нові самостійні і незалежні держави, у яких живуть русини і українці (Республіка Хорватія, Сербія, Федерація Боснії і Герцеговини, Словаччина, Україна, повну самостійність здобули Польща, Румунія, Угорщина).

Журнал «Нова думка» більше не являється своєрідним містком між комуністичним блоком і західною демократією, що для нього свого часу було дуже важливим рішенням.

Вигнані русини і українці зі східної Славонії повернулися після мирної реінтеграції хорватського Подунав'я до своїх домів, у свої села Петрівці і Міклушевці та свій улюблений Вуковар.

Зменшено кількість текстів з воєнною і повоєнною тематикою, яка все більше поступається місцем повсякденному життю, а найбільше подіям у сфері культурного аматеризму, культурним маніфестаціям, темам освіти і шкільництва.

Прийшов час демократизації, збільшилася кількість співробітників журналу, особливо українськомовних, як наслідок прибуття до Хорватії значного числа українців з України, які добре знають українську мову та культуру.

Значно посилилися можливості співробітництва і настала неочікувана культурна і спортивна співпраця русинів і українців РХ із співвітчизниками у сусідній Воєводині після закінчення Вітчизняної війни, як і з прабатьківщиною Україною та землями автохтонних територій русинів і українців Словаччини, Угорщини і Польщі.

Все це разом призвело до посилення видавничої діяльності на культурному плані та співробітництва двох нових і самостійних, політично, історично і культурологічно близьких держав Хорватії та України. Союз русинів і українців РХ та його редакція «Нової думки» не є, як раніше, єдиними видавцями публікацій про русинів і українців РХ, з'являються і інші численні видавці.

Нова техніка та комп'ютерний спосіб підготовки до друку набагато пришвидшили та збільшили видання книг, брошур, каталогів та іншої друкованої продукції.

Така видавнича експансія зумовила проширення видавничої діяльності Союзу РіУРХ і редакції «Нової думки». Журнал «Нова думка» друкується регулярно, як правило, 6 номерів на рік, журнал «Віночок»- 4 номери на рік, альманах «Думки з Дунаю» один раз на рік, а протягом року друкується дві, три і більше книг. Все це видно із змісту цього Каталогу, який поділено на розділи:

1. **На перших сторінках розміщено передмову.**
2. **Скеновані титульні сторінки і зміст журналів «Нова думка» від 100 по 150 номери.**
3. **Скеновані титульні сторінки і зміст журналів «Віночок» від подвійного номера 16/17 по 50-й номер.**

4. **Скеновані титульні сторінки і зміст альманаху «Думки з Дунаю» від номера 3 по номер 12.**
5. **Скеновані титульні сторінки і зміст книг і публікацій видавництва Союзу русинів і українців РХ з короткими двомовними коментарами від 1996 по 2010 роки (29 назв).**
6. **Видавництво членів Союзу РіУРХ, співробітників і споріднених організацій зі скенованими титульними сторінками книги та двомовними коментарами від 1996 по 2010 роки(22 назви).**
7. **Скеновані титульні сторінки і зміст книг і публікацій хорватською та іншими мовами із значним змістом, пов'язаним із русинами і українцями.**

Дуже важливо зазначити, що видавець і автор Каталогу не мали амбіцію і намір охопити усі можливо існуючі публікації під номерами 6 і 7, ані мали такої можливості. Взято до уваги лише ті публікації, які були доступні авторові або редакції.

Гавриїл Такач

NOVA DUMKA
НОВА ДУМКА *100 - 150*

NASLOVNE STRANICE I SADRŽAJI

НАСЛОВНИ БОКИ И ЗМИСТИ

ЗАГОЛОВНІ СТОРІНКИ І ЗМІСТИ

KRATKO OBJAŠNJENJE

Prvo poglavlje „Kataloga“ pod naslovom: „Naslovne stranice i sadržaji“ sadržava upravo što govori naslov. Počinje fotografijama naslovnih stranica „Nove dumke“, ispod fotografija naslovnih stranica piše na rusinskom i ukrajinskom jeziku (na jezicima na kojima se časopis tiska), broj časopisa, godina koje je časopis tiskan i rimskim brojem godina njegova izlaženja. Na donjem dijelu stranice s fotografijama naslovnih stranica naznačen je izdavač (Savez Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske, Vukovar).

Iza stranica s fotografijama naslovnih stranica slijede stranice sadržaja tih „Novih dumki“ koje su skenirane. Dakle, takve kakve su tiskane, bez naknadne lekture, korekture, ispravaka tiskarskih grešaka ili drugih izmjena, s dodatnim zaglavljem broja časopisa, godine tiskanja, a ako je izdano više brojeva u godini naznačeni su mjeseci odnosno razdoblje koje časopis obuhvaća, prikaz naslovnih stranica i sadržaja: stranica s fotografijama naslovnih stranica slijedećih brojeva, a iza njih stranice njihovih sadržaja.

КРАТКЕ ТОЛКОВАНЄ

Перша часц «Каталоґу» под насловом «Насловни боки и змисти» змистує праве тото цо у наслове пише. Починa зоз фотоґрафиями насловних бокох «Новей думки». Под фотоґрафиями насловних бокох пише на руским и українским язику (на язикох на хторих ше часопис и друкує), число часопису, рок друкованя и з римским числом рок його виходзеня. На споднєй часци боку з фотоґрафиями насловних бокох назначени видаватель (Союз Русинох и Українцох Републики Горватскей, Вуковар).

Споза боку зоз фотоґрафиями насловних бокох «Нових думкох» шлїдза боки змистох тих «Нових думкох», хтори скенировани. То значи, таки яки су видруковани, без лекторованя, кориґованя лєбо других вименкох, з додатком над змистом число часопису, рок друкованя, а кед же видане вецей числа у року – назначени и мешаци лєбо период хтори часопис облапя. Шлїдзи описани приказ насловних бокох и змистох: бок зоз фотоґрафиями насловних бокох шлїдуюцих числох, а споза нїх боки їх змистох.

КОРОТКЕ ПОЯСНЕННЯ

Перший розділ «Каталога» під назвою «Заголовні сторінки і змісти» містить саме те, що говорить заголовок. Розпочинаєтся фотографіями заголовних сторінок «Нової думки». Під фотографіями заголовних сторінок пише українською і русинською мовами (мовами, якими журнал друкується): номер журналу, рік коли часопис друковано та римськими цифрами рік видання. В нижній частині сторінки з фотографіями заголовних сторінок відзначено видавця (Союз русинів і українців Республіки Хорватії, Вуковар).

По сторніці з фотографіями заголовних сторінок «Нової думки» ідуть 10 сторінок змісту тих же ксерованих «Нових думок». Отже, саме таких, які друковано, без додаткових лектур, коректур, спростувань друкарських помилок чи будь яких інших зм ін, з додатковим заголовком числа журналу, року виходу, та якщо в році вийшло більше номерів, відмічено місяці, тобто період, на який часопис відноситься. Показ заголовних сторінок і зміст: сторінка з фотографіями заголовних сторінок наступних сторинкох та після них сторінки їхнього змісту.

Gabrijel Takač
Гавриїл Такач

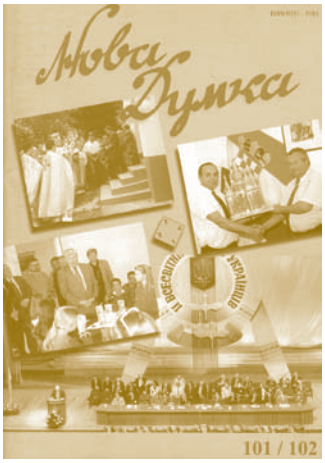

ЧИСЛО 101/102 НОМЕР
РОК 1997. РІК

ЧИСЛО 103 НОМЕР
РОК 1998. РІК

ЧИСЛО 104 НОМЕР
РОК 1998. РІК

ЧИСЛО 105 НОМЕР
РОК 1998. РІК

ЧИСЛО 106 НОМЕР
РОК 1998. РІК

ЧИСЛО 107 НОМЕР
РОК 1999. РІК

ЧИСЛО 108 НОМЕР
РОК 1999. РІК

Za izdavača 101/2 broja
За видавца: 101/2 ч.

Aleksa Pavlešin
Олекса Павлишин

НОВУ ДУМКУ видава
Союз Русинох и Українцох
Републики Горватскей

За видавателя:
мр. Оксана Тимко Дїтко

Редакция: Вуковар, Ради
Европи 93, тел./факс:
032/428 - 343

Друковал: Графика, Осиєк
Тираж: 700 прикладнїки

Число Номер 101/102 1997.

ЗМИСТ * SADŽAJ * ЗМІСТ

- Міністр закордонних справ України, відвідав Хорватію. . . . . *С. Бурда* 2
- Ukrajina i Hrvatska razvijaju svestranu suradnju . . . . . *A.Milošević* 3
- Посол України відвідав Союз . . . . . *С. Бурда* 4
- CITAT: Nj. Eksc. Đuro Vidmarović 4
- Лист-привітання Президента України Л.Д. Кучми 5
- Pismo Predsjedniku Ukrajine Leonidu Kučmi 6
- Мандат УНТАЕС-у и реинтеґрация . . . . . *мр. М. Киш* 7
- Принешени Закон о удругох . . . . . *Г.Такач* 9
- Актуалне розгварка зоз паном мр. Мирославом Кишом . . . . . *О. Тимко* 11
- О статусу прегнатих . . . . . *Г. Такач* 16
- Bojazni i upozorenje zbog događanja u Podunavlju 18
- IZ TISKA 19
- Виховане и образоване на язиках национальних меншинох . . . . . *Г.Такач* 20

IZ RADA SAVEZA I KULTURNIH DRUŠTAVA

- Союз в новому приміщенні. . . . . *О.Тимко* 22
- Иван Драч, Дмитро Павличко и Анатолий Шостак, нашивели Союз Русинох и Украйнох Горватскей . . . . . *Г. Такач* 24
- Зустріч і прийом В.І. Собка у Загребі. . . . . *С. Бурда* 24
- План співпраці Товариства "Україна" та Союзу 25
- Лист Голови Ради, пана Івана Драча. 26
- II Всесвітній форум українців . . . . . *С. Бурда* 27
- Із діяльності Союзу у 1997 році. . . . . *С. Бурда* 29
- Миклошевска култура чека на враще дому . . . . . *Г.Такач* 31
- Українці Хорватії на землі батьків . . . . . *В. Луконіна* 31
- Одвити Союзу за Венецийску комисию . . . . . *Г.Такач* 33
- Виборна скупщина КПТ м. Загреба - Свято з нагоди 25-річниці діяльности Товариства *С. Бурда* 34

ВИБРАНИ ТЕМИ * ODABRANE TEME * ВИБРАНІ ТЕМИ

- Відзначення ювілею Михайла Грушевського . . . . . *Є. Пащенко* 42
- Михайло Грушевський. . . . . *О.Тимко* 42
- Річні збори Хорватсько-українського товариства . . . . . *С. Бурда* 43
- 43-тє Свято культури русинів-українців Словацької Республіки . . . . . *С. Бурда* 45
- Яскраве свято культури. . . . . *О.Павлишин* 46
- Володимир Сергійчук . . . . . *С. Бурда* 47
- Закарпаття в книжці др Володимира Сергійчука . . . . . *С. Бурда* 47
- Naputak Ministarstva prosvjete i športa 53
- Літня школа русинів і українців в Республіці Хорватія - Загреб '97 . . . . . *С. Бурда* 54
- Нови наставни плани и програми . . . . . *Г.Такач* 57
- Готовий новий підручник української мови . . . . . *О. Тимко* 57
- Još čvršća veza između Hrvatske i Ukrajine . . . . . *O.Timko* 58
- Студії україністики . . . . . *О.Тимко* 58

ВИДАВАТЕЛЬСТВО * IZDAVAŠTVO * ВИДАВНИЦТВО

- Промовирована книжка Горватска/Україна . . . . . *Г.Такач* 59
- Tri nova izdanja . . . . . *O.Timko* 61
- Означена річница Централней библиотеки . . . . . *Г.Такач* 62

ПОЕЗИЯ * POEZIJA * ПОЕЗІЯ

- Силво Ерделї . . . . . *О.Тимко* 62
- Хорватія . . . . . *Дмитро Павличко* 64
- Судак. . . . . *Д. Відмарович* 65
- Херсонес . . . . . *Д. Відмарович* 66
- Відкривання неповторної глибини поетичних пошуків . . . . . *О.Тимко* 67
- Слово про Андрія Головка . . . . . *В. Стрехалюк* 70

УМЕТНОСЦ * UMJETNOST * МІСТЕЦТВО

- Виставка художників з України у Св. І. Зелені. . . . . *С. Бурда* 72
- Виставка скульпторки Марини Кошелевої-Чуб у Загребі . . . . . *С. Бурда* 72

МУЗИКА * GLAZBA * МУЗИКА

• Ох, то мої українці!. . . . . *О. Павлишин* 73
• ВИ фестиваль духовної пісні - Спина . . . . . *О.Тимко* 73
• Ансамбль "Дружба" гостював в Хорватії. . . . . *О.Тимко* 74

МЕДИЇ * MEDIJI * МЕДІЇ

• Що буде з "Призмою"? . . . . . *О.Тимко* 75
• Рідне слово в радіо ефірі . . . . . *О.Тимко* 75

IZ VJERSKOG ŽIVOTA

• Свято в Липовлянах . . . . . *О. Павлишин* 76

ЗДОГАДНЇМЕ ШЕ * PODSJETIMO SE * ПРИГАДАЙМО

• Маніфестація культури Славонський Брод 1995 . . . . . *С. Бурда* 77
• Культурні працівники Тарас Стиковий і Тадий Ріфяк . . . . . *С. Бурда* 80
• Русини і українці в Республіці Хорватії (1991-1995) . . . . . *О.Тимко* 81
• Заснування "Хорватсько-українського товариства" . . . . . *С. Бурда* 82
• Листи голові Товариства "Хорватія - Україна". 83
• "Юність" у Загребі в ХКМТ "Железничар" . . . . . *С. Бурда* 84
• Священні рукоположення. . . . . *о. Я. Лещишин* 85
• Пасторалне обслуговане вигнатих вирних у Донїм Михольцу . . . . . *о. М. Симунович* 85
• Литургия святого Ивана Златоустого у загребскей Катедрали . . . . . *о. М. Симунович* 86
• IN MEMORIAM 87

• Zakon o kovalidaciji 88
• Previše kolonijalnih guvernera 88

• Na naslovnoj stranici: 88

Число Номер 103 1998.

ЗМИСТ * SADRŽAJ * ЗМІСТ

• РЕДАКТОРСКИ БОК UREDNIČKA STRANICA РЕДАКТОРСЬКА СТОРІНКА . . . 2
• Владов Уряд за національни меншини у напиви Союзу Русинох и Українох Републики Горватскей . . . . . *Г. Такач* 3
• Барз добре сотрудництво Русинох и Українох и городского Поглаварства Вуковару . . . . . *Г. Такач* 3
• Зоз Горватского державного сабору и Влади Републики Горватскей . . . *М. Кіш* 4
• Конституовани Одбор за успоставяне довирия городу Вуковару . . . . . *Г. Такач* 5
• У Вуковаре вине сигурнейше . . . . . *Г. Такач* 5
• АКТУАЛЬНА РОЗМОВА з Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Хорватія паном Анатолієм Шостаком . . . . . *О. Тимко* 6
• Концерт - ще одне свідчення дружніх відносин . . . . . *О. Тимко* 9
• Новини з України . . . . . *Н. Ліхтер* 10
• Програма діяльності Товариства "Україна" на 1998 рік 11

IZ RADA SAVEZA I KULTURNIH DRUŠTAVA

• Скупштина Союзу Русинох и Українох Републики Горватскей знова отримана у Вуковаре . . . . . *О. Тимко* 12
• Виборча скупщина Союзу русинів і українців . . . . . *О. Тимко* 14
• Союз ма нового предсидателя . . . . . *О. Тимко* 14
• Прийом у Посольстві України . . . . . *О. Тимко* 15
• Совит "Новей думки" у новим составе . . . . . *О. Тимко* 15
• IX позачерговий з'їзд Європейського конгресу українців . . . . . *С. Бурда* 16
• Летять журавлі . . . . . *Валентина Луконіна* 17
• Організаційний комітет маніфестації "Культурна творчість національних меншин у РХ" . . . . . *С. Бурда* 18
• Культурна творчости национальних меншинох у Републики Горватскей . . . . . *З. Костелник* 19
• Перебування загребського ансамблю "Кобзар" в Мюнхені . . . . . *І. Шагадин* 20
• В Липовлянах річна скупщина КНТ "Карпати" . . . . . *М. Федак* 20
• Відкриття меморіальної дошки на честь 160-річчя видання періодруку альманаху "Русалка Дністровая" . . . . . *С. Бурда* 21
• Гостювання в Будапешті . . . . . *О. Гралюк* 21
• Гости здалека . . . . . *О. Тимко* 22
• Ансамбль "Дружба" з Чернігова в Хорватії . . . . . *М. Застрижний* 22
• Вечір Т.Г. Шевченка . . . . . *О. Тимко* 23
• КУД "Осиф Костелник" гости Русинох у Неменкей . . . . . *Г. Такач* 23 ➤

З НАШИХ МЕСТОХ * IZ NAŠIH MJESTA * З НАШИХ ПОСЕЛЕНЬ

• Петровци у знаку вращаня . . . . . *Ю.А.Бичанич* 24
• Вигнати Миклошевчане знова у своїм валале . . . . . *Г. Такач* 24
• Преставла настава мацеринского язика у Винковцох . . . . . *Г. Такач* 25
• Почало ще з обнову Дома культури . . . . . *З. Костелник* 26
• Нови початок петровского фолбалу . . . . . *Ю.А. Бичанич* 26
• Остатнї вуковарски бал у Загребе . . . . . *Г. Такач* 27
• І в Загребі було весело . . . . . *С. Бурда* 28
• Жимски бал пошвечени вращаню . . . . . *Ю.А.Бичанич* 29
• Озпова ведно - отримани бал у Осиєку . . . . . *І. Гаргай* 30
• Візит делеганії Товариства "Просвіта" . . . . . *С. Бурда* 31

НА КУЛТУРНИХ МЕРИДИЯНОХ * НА КУЛЬТУРНИХ МЕРИДІАНАХ

• 90-річчя від дня народження Ю. А. Шерегія . . . . . *С. Бурда* 32
• Святкування 100-річчя відновлення владичеської резиденції, яке провів владика Ю. Дрогобецький . . . . . *О. Тимко* 34
• Život i rad biskupa J.Drohobeckog . . . . . *N. Kekić* 35
• Центральна библиотека означела другу річницу . . . . . *О. Тимко* 37
• Жана Ерделї - нове мено винковского пивета уметности . . . . . *Ю.А.Бичанич* 37
• Ще одна виставка українських художників! . . . . . *О.Тимко* 38

З ВИРСКОГО ЖИВОТА * IZ VJERSKOG ŽIVOTA * З ДУХОВНОГО ЖИТТЯ

• Владика кир Славомир Миклович нацивел Петровци и Миклошевци . *о.М.Режак* 39
• 15.3.1998. историйни дзень у Вуковаре . . . . . *Т. Мишир* 40
• Владика кир Поаким Сегеди . . . . . *О. Тимко* 41
• Подяка монастира оо Василіян 42

ВИБРАНИ ТЕМИ * ODABRANE TEME * ВИБРАНІ ТЕМИ

• Закарпаття в книжці др Володимира Сергійчука (2) 43
• Три дзешецрочя самопотвердзованя власного национального єства *В. Костелник* 45
• 80-річчя української державності й незалежності . . . . . *С. Бурда* 47
• Енеїді Котляревського 200 років . . . . . *Р. Тростинська* 48
• Думка на Великдень . . . . . *о. Я. Лещишин* 49
• Вельконоцни обичаї . . . . . *Я. Рамач* 50

НОВИ КНЇЖКИ * NOVE KNJIGE * НОВИ КНИГИ

• Вийшла нова Антологія . . . . . *О.Тимко* 50
• Нова книжка Мирова Жироша 51
• Тематичний нарис хорватською мовою про Україну . . . . . *Б. Гралюк* 52
• Nova knjiga "Na prilazu Vukovaru" 53
• Діяльність Союзу русинів і українців РХ у 1996 році . . . . . *С. Бурда* 54
• UVRŠTENO ZA VRIJEME TIŠKANJA 55

Число / Номер 104 1998.

ЗМИСТ * SADRŽAJ * ЗМІСТ

- Амбасадор України пашивел Вуковар. 2
- Pregled odobrenih i doznačenih sredstava za nacionalne manjine. 2
- Зоз теки секретара Союзу. . . . . Г. Такач 3
- АКТУАЛНА РОЗГВАРКА зоз предсидательом Союзу РиУ РГ мр. Иринейом Мудрим. . . . . О.Тимко 7
- Зоз Горватского державного сабору и Влади Републики Горватскей . . . . . М. Киш 10
- Повини з України . . . . . П. Ліхтер 12

ЗОЗ РОБОТИ КУЛТУРНИХ ДРУЖТВОХ

- Приріхтованя за Дзвон почали . . . . . З. Костелник 13
- Гастролі КПТ русинів і українців із Загреба в Сегедин. . . . . С. Бурда 15
- Культурно-музично-літературна маніфестація, присвячена 80-річчю проголошення незалежности УНР . . . . . С. Бурда 16
- Звітне зібрання КПТ русинів і українців Загребу . . . . . С. Бурда 17

З НАШИХ МЕСТОХ * IZ NAŠIH MJESTA * З НАШИХ ПОСЕЛЕНЬ

- Перша повратнїцка жатва у петровским краю . . . . . Ю. Х. Бичанич 18
- З наших местох у слики 19
- Актуалносни о вращаню вигнатих Петровчаньох . . . . . Ю. Х. Бичанич 20

З ВИРСКОГО ЖИВОТА * IZ VJERSKOG ŽIVOTA * З ДУХОВНОГО ЖИТТЯ

- Торжество у Канижі . . . . . о. М. Ступяк 22
- Проща в Крижевцях . . . . . о. М. Ступяк 23

НА КУЛТУРНИХ МЕРИДИЯНОХ * НА КУЛЬТУРНИХ МЕРИДІАНАХ

- Povratak i početak rada Gradskog muzeja Vukovar. . . . . I.-J. Miškiv 24
- Річниця Асоціації хорватських українїстів . . . . . др. Є. Пащенко 25
- В Славонському Броді проведено засідання Хорватсько-українського товариства . . . . . І.-Є. Миськів 26
- Чудовий виступ гостей з Одеси . . . . . О. Тимко 27

CRTICE IZ KULTURE

- Izložba "Rimska vojnička diploma iz Slavonskog Broda" . . . . . I.-J. Miškiv 28

ВИБРАНИ ТЕМИ * ODABRANE TEME * ВИБРАНІ ТЕМИ

- Закарпаття в книжці відомого історика др. Володимира Сергійчука (3) 29
- Три дзешецрочя самопотвердзованя власного национального єства (2) . . . В. Костелник 30
- Помер Василь Стрехалюк . . . . . О. Тимко 34
- Рідна мова . . . . . В. Стрехалюк 34
- Любка Фалп 36
- Олесь Гончар. . . . . Р. Тростинська 37
- Кирило-Методіївський хор . . . . . др. Г. Іванішевич 38
- Djelovanje Ćirilo-Metodova kora . . . . . A. Bratanić 39

БЕСЕДОВАЛИ ЗМЕ З... * МИ ПОГОВОРИЛИ З...

• проф. Томислав Рускай . . . . . Ю.Х. Бичанич 40
• Оксана Драмарецька . . . . . О. Тимко 41

ЗДОГАДОВАНЯ

• Як др. Орвоши надмудрел партийне руководство . . . . . Т.Мишир 42

НОВИ КНЖКИ * NOVE KNJIGE * НОВИ КНИГИ

• Книга для кожної нашої родини . . . . . О. Тимко 44

UVRŠTENO ZA VRIJEME TISKANJA

• Закончена перша часц тогорочней Летней школи ´98 . . . . . О. Тимко 45

Число Номер 105 1998.

Змист * Sadržaj * Зміст

Програма Петровского дзвону 2

Рихтаме ше за наше швето ..... *Н. Киш* 3

Етноґрафска збирка у Петровцох ..... *Т. Мишир* 4

Радосне пририхтоване Петровского дзвона ..... *Ю. Фурмини* 6

ЗОЗ ТЕКИ СЕКРЕТАРА СОЮЗУ ..... *Г. Такач* 7

Зоз Горватского державного сабору и Влади Републики Горватскей ..... *М. Киш* 10

АКТУАЛЬНА РОЗМОВА з професором др. Павлом Чучком ..... *О. Тимко* 12

З ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ 16

Святкування сьомої річниці незалежності України в Києві ..... *С. Бурда* 17

IZ RADA KULTURNIH DRUŠTAVA

КПД "Україна" в Чернігові ..... *С. Бурда* 18

Український табір в Угорщині ..... *І. Готюр* 20

IV Світовий Конгрес Українських Молодіжних Організацій *О. Гралюк* 20

З НАШИХ МЕСТОХ * IZ NAŠIH MJESTA * З НАШИХ ПОСЕЛЕНЬ

Ожили миклошевски улічки ..... *Ю. Х. Бичанич* 21 ➤

НА КУЛТУРНИХ МЕРИДИЯНОХ * НА КУЛЬТУРНИХ МЕРИДІАНАХ

Жиє памятка на двох великанох нашей народней музики ..... *Д. Латяк* 22

Пасарайтов ..... *Л. Фалц* 24

Службова мандрівка до Києва з пригодами ..... *К. Тлустенко* 25

Список нових книжок 27

З ВИРСКОГО ЖИВОТА * IZ VJERSKOG ŽIVOTA * З ДУХОВНОГО ЖИТТЯ

Пасторально-літургійні відвідини ..... *І. Є. Міськив* 28

Нова греко-католицька церква 28

ВИБРАНИ ТЕМИ * ODABRANE TEME * ВИБРАНІ ТЕМИ

Європейський конгрес українців 29

Хорватський нарід найбільше розуміє нас, українців... ..... *В. Сергійчук* 31

Rusini-Ukrajinci u povijesti grkokatoličke križevačke biskupije ..... *B. Graljuk* 33

Три дзешецрочя самонотвердзованя (3) ..... *В. Костелник* 35

Iz rada Kriznog štaba Saveza 1991.-1993. g. (1) ..... *S. Burda* 38

Три деценії діялносци КМД "Осиф Костелник" Вуковар (1968-1991-1998) (1) ..... *В. Костелник* 42

НОВИ КНЇЖКИ * NOVE KNJIGE * НОВИ КНИГИ

"Multicultural Reality and Perspectives in Croatia" ..... *V. Zidarić* 45

ЗДОГАДОВАНЯ

НОШАЛЄЛ ПИВЕТ ..... *Т. Мишир* 46

IN MEMORIAM 48

Число Номер 106 1998.

Змист ❋ Sadržaj ❋ Зміст

Святочно означена 30 річніца Союзу Русинох и Українцох РГ . . . *О.Т.* 2
Телеграми и винчованки . . . 2
Бешеда предсидателя Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей на святочней схадзки . . . 5
Урочиста сесія Союзу русинів і українців Хорватії . . . *С. Бурда* 6
IZLOŽBA AKADEMSKIH SLIKARA JURIJA I KONSTANTINA SAVČENKA IZ UKRAJINE . . . *I.J. Miškiv* 9
Промоция книжки 30 роки Союзу Русинох и Українцох Горватскей . . . *О.Т.* 10
Литературни вечар Дзвону . . . *О.Т.* 11
Спорт . . . *Т.Рускай* 15
Закончена централна манифестация Петровски дзвон ´98 у Петровцох . . . *З. Костелник* 16
ЗОЗ ТЕКИ СЕКРЕТАРА СОЮЗУ . . . *Г. Такач* 20
Розгварка зоз дипл.юр. Звонком Рацом . . . *Ю.Х. Бичанич* 23
НОВИНИ З УКРАЇНИ . . . *Н. Ліхтер* 24
Зоз Горватского державного сабору и Влади Републики Горватскей . . . *М. Кин* 25
З ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ . . . 27
Vijeće nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj . . . *S. Burda* 28

IZ RADA KULTURNIH DRUŠTAVA

Кед идзеш коло нас . . . *Л. Фалц* 29
З роботи Культурно-просвітнього товариства русинів і українців Загреба у другому півріччі 1998 року . . . *С. Бурда* 30

З НАШИХ МЕСТОХ * IZ NAŠIH MJESTA * З НАШИХ ПОСЕЛЕНЬ

ЧОМ ПРЕПАДА ЕТНОГРАФСКА ЗБИРКА У ПЕТРОВЦОХ? . . . *Т. Мишир* 31
OGRANAK HRVATSKO-UKRAJINSKOG DRUŠTVA U SLAVONSKOM BRODU . . . *I.J. Miškiv* 31
Гастролі українських піаністів . . . *С.Бурда* 33
Був у нас Тризубий Стас . . . *О.Т.* 33
Представлена Українська лірика . . . *С. Бурда* 33
ВІДЗНАЧЕНА РІЧНИЦЯ БІБЛІОТЕКИ . . . *К. Тлустенко* 34
Виступ Кирило-мефодіївського хору в Словаччині . . . *І. Юриста* 35

З ВИРСКОГО ЖИВОТА * IZ VJERSKOG ŽIVOTA * З ДУХОВНОГО ЖИТТЯ

UZ 90-tu GODIŠNJICU ŽUPA U SIBINJU I KANIŽI . . . *I.J. Miškiv* 36
ВІДЗНАЧЕННЯ 90-ї РІЧНИЦІ СІБІНЬСЬКОЇ ПАРАФІЇ . . . *І.Є. Миськів* 37

ЛИТЕРАТУРА

Живот книжка . . . . . *Ж.Бучко* 38
Вітер і я . . . . . *Д. Златкович Михалевич* 38

ВИБРАНИ ТЕМИ * ODABRANE TEME * ВИБРАНІ ТЕМИ

Три деценії діялносци културно-мистецкого дружтва
Осиф Костелник Вуковар (1968-1991-1998) (2) . . . . . *В. Костелник* 39
Iz rada Kriznog štaba Saveza 1991-1993. g. (2) . . . . . *S. Burda* 43
Rusini i Ukrajinci u povijesti grkokatoličke
Križevačke biskupije (2) . . . . . *B. GRALJUK* 46
Petrovačka sjećanja Krešimira Zidarića . . . . . *V. Zidarić* 49
Nikad više . . . . . *V. Zidarić* 51
ЗДОГАДОВАНЯ . . . . . *Т. Мишир* 51
Prava nacionalnih manjina kao - specifična ljudska prava . . . . . *M. Kiš* 54
IN MEMORIAM 56

Число Номер 107 1999.

Змист ❋ Sadržaj ❋ Зміст

Як ше закончи криза на Косове? 2
ЗОЗ ТЕКИ СЕКРЕТАРА СОЮЗУ ..... *Г.Такач* 4
Зоз Горватского державного сабору и
Влади Републики Горватскей ..... *М.Киш* 6
Отримана схадзка Совиту у Винковцох ..... *О.Т.* 8
З МАТЕРІАЛІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ 9
Бесіда з полковником Віктором Гвоздем ..... *О.Т.* 10
З Посольства України 14

З РОБОТИ КУЛТУРНИХ ДРУЖТВОХ • З РОБОТИ КУЛЬТУРНИХ ТОВАРИСТВ

Пририхтованя за Петровски дзвон 99 ..... *З.Костелник* 15
Прешло петнац роки од снованя КПД Русинох и
Українцох у Осиєку ..... *Л.Гаргай* 16
Річні збори КМТ Карпати в Липовлянах ..... *О.Т.* 17
Винковске културне дружтво мала грудка, але сами сир ..... *Г.Такач* 18
У Осиєку отримана скупштина ..... *Л.Гаргай* 18
Вечорниці в Славонському Броді ..... *М.Застрижний* 19
О снованю и роботи тамбуровей оркестри
КПД Русинох и Українцох Осиєк ..... *Л.Гаргай* 19
У Славонському Броді організовано Бал ´99 ..... *М.Застрижний* 20
Вуковарски бал, нан найстарши, найвекши и
найкрасши бал - врацел ше дому ..... *Г.Такач* 20
Отримани бал у Осиєку ..... *Л.Гаргай* 22
25-й ювілейний вечір русинів-українців Загреба ..... *С.Бурда* 23
Успішна робота КД Русинох и Українцох у Винковцох .....*Л.Фалц* 24
ДРУЖТВЕНИ ВЕЧАР У ВИНКОВЦОХ ..... *Т.Мишир* 25

З НАШИХ МЕСТОХ • IZ NAŠIH MJESTA • З НАШИХ ПОСЕЛЕНЬ

Дні України в Хорватії ..... *К.Тлустенко* 26
1.1.1999. року - историйни дзень за Руснацох у Винковцох ..... *Т.Мишир* 28
З життя русинів і українців Загреба ..... *С.Бурда* 28
ТЕПЕР НАША ЧЕРГА ..... *О.Ґралюк* 30
У Миклошевцох основана Горватска Пучка странка ..... *Г.Такач* 30

ЛИТЕРАТУРА

Іван Малкович 32
Українска лирика по руски 33

ВИБРАНИ ТЕМИ • ODABRANE TEME • ВИБРАНІ ТЕМИ

Три деценії діялносци Културно-мистецкого дружтва
Осиф Костелник Вуковар (1968-1991-1998) (3) ..... *В. Костелник* 34
Iz rada Kriznog štaba Saveza Rusina i Ukrajinaca
Republike Hrvatske 1991.-1993. g. (3) ..... *S. Burda* 35
Ґу 50. рочніци будованя Дома культури и роботи
на культурним полю у Миклошевцох (1) ..... *Д. Лікар* 38
ХИЖИ ЗОЗ НАДОМ ЗАКРИТИ ..... *Л.Фалц* 39
Rusini-Ukrajinci u povijesti Križevačke grkokatoličke biskupije (3) .....*B. Graljuk* 40
Здогадованя ..... *Т.Мишир* 44
IN MEMORIAM 47

Число Номер 108 1999.

Змист * Sadržaj * Зміст

Отримани 26, "Петровски дзвон".....*О.Т.* 2
Отримана звитна скупштина Союзу Русинох и Українцох.....*О.Т.* 3
Закон "Про іноземного українця" яким йому бути?
.....*Юрій Лагутов* 4
З ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ
.....*др. Євген Пащенко* 6
Дзвон мал и спортску потримовку
.....*Т. Рускай* 7
Закончена Централна манифестація культури Русинох и Українцох
"Петровски дзвон '99".....*проф. Звонко Костелник* 8
Литературни вечар - часц Дзвону.....*О.Т.* 12
Дзе же мойо Петровци? Покля
.....*Любка Фалц* 12
Зоопарк.....*Юрій Лисенко* 13
Параст и шкорванчок Политика Заґребске поладнє...
.....*Мирослав Киш* 13
Рускей писнї Лядово цомплї
.....*Любица Гаргай* 14
Моя баба.....*Таня Еделински* 14

Дзвони родного валала.....*Томислав Кетеле* 15
U susret suncu.....*Dubravka Petanović* 15
З НАШИХ МЕСЦОХ ● IZ NAŠIH MJESTA ● З НАШИХ ПОСЕЛЕНЬ
У Миклошевцох знова активно
.....*Й. Гайдук и Д. Бики* 16
Виборчі збори КПТ "Україна" у Славонському Броді
.....*Микола Застріжний* 17
Вуковар очима українських художників
.....*Борис Ґралюк* 18
Juriju i Konstantinu prijatelćski ! *tekst Ivana Lackovića Croate za katalog izložbe Vukovar očima ukrajinskih slikara*..... 20
НОВІ ВИДАННЯ
"Етногенез і міфологія Хорватів у контексті України"
.....*пише Борис Ґралюк* 21
Predstavljanje knjige dr. E. Paščenka u Slav. Brodu i Petrovcima
.....*Jesenka Miškiv* 23
Росте мережа наших бібліотек.....*Катерина Тлустенко* 24
ЛИТЕРАТУРА
Микола Вінграновський.....*вибрав Ю. Лисенко* 26
ВИБРАНИ ТЕМИ●ODABRANE TEME ●ВИБРАНІ ТЕМИ
Інтервю зоз собу.....*Томислав Мишир* 27
Iz rada Kriznog štaba Rusina i Ukrajinaca R.H. 1991.-1993. (4)
.....*Slavko Burda* 29

ҐУ 50. рочнїци будованя дома култури...
.....*Дюра Лїкар* 32
Rusini-Ukrajinci u povijesti Križevačke biskupije (4)
.....*Boris Graljuk prof. arh.* 35
До 65-ліття Карпатської України Ювілей Срібної Землі
.....*Леонід Романюк* 39
80 роки орґанизованей просвитно-культурней роботи у Петровцох
.....*Владо Костелник* 41
ЗДОГАДОВАННЯ
Социялистична медицина.....*Томислав Мишир* 44
Вагоме досягнення української географії
.....*Іван Сабадош* 46
In 47
memoriam..... 48

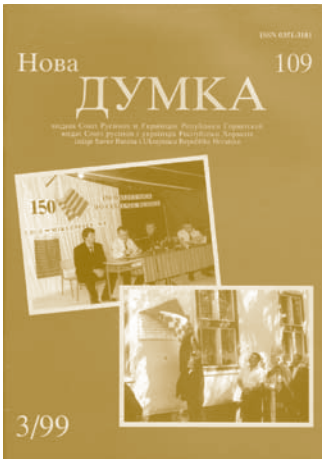

ЧИСЛО 109 НОМЕР
РОК 1999. РІК

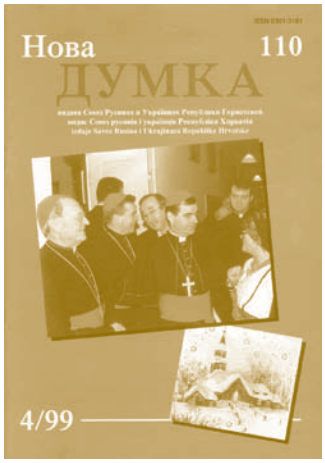

ЧИСЛО 110 НОМЕР
РОК 1999. РІК

ЧИСЛО 111 НОМЕР
РОК 2000. РІК

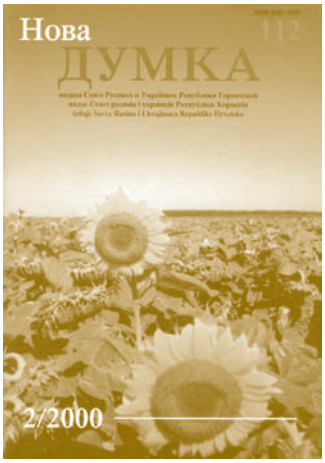

ЧИСЛО 112 НОМЕР
РОК 2000. РІК

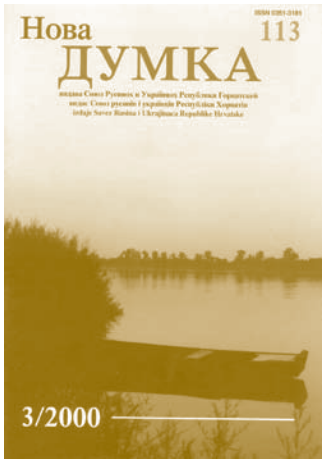

ЧИСЛО 113 НОМЕР
РОК 2000. РІК

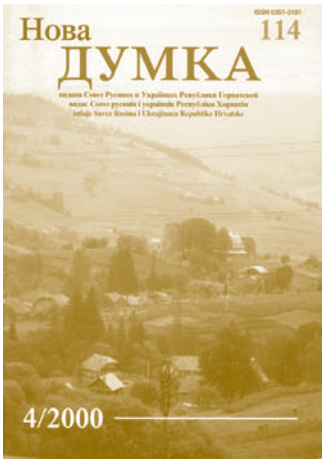

ЧИСЛО 114 НОМЕР
РОК 2000. РІК

НОВУ ДУМКУ видава
Союз Русинох и Українцох
Републики Горватскей

За видавателя:
мр. Оксана Тимко Дїтко

Редакция: Вуковар, Ради
Европи 93, тел./факс:
032/428 - 343

Друковал: Графика, Осиєк
Тираж: 700 прикладнїки

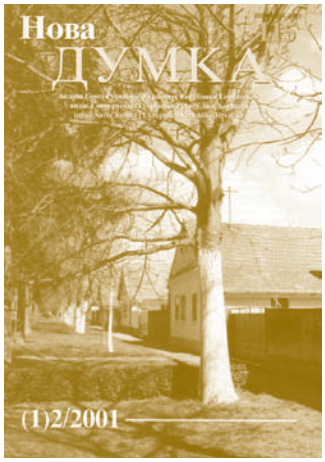

ЧИСЛО 115 НОМЕР
РОК 2001. РІК

НОВУ ДУМКУ видає
Союз Русинів и Українців
Республіки Хорватія

За видавця:
мр. Оксана Тимко Дїтко

Редакция: Вуковар, Ради
Европи 93, тел./факс:
032/428 - 343

Друковав: Графика, Осиєк
Тираж: 700 примірникив

Число
Номер **109** **1999.**

Змист **Sadržaj** **Зміст**

Миклошевчанє означели свойо перши 150 роки 4
Наукове совитованє 6
Програма з нагоди означованя 150.-ей рочніци од
приселєня Руснацох до Миклошевцох - 12. IX 1999. *А.Бучко* 8
Закончена ище єдна лєтна школа 11
Нащива делєгациї Союзу Русинох и Українцох
РГ до Словацкей и Польскей *Г.Такач* 13
Актуална розгварка зоз Мироном Жирошом *О.Тимко* 15
Там, за Дунайом *М. Тот* 22
Монс. Николу Етеровича, архієпископа Сиску
оголошено апостольським нунцієм в Україні *Б.Гралюк* 23
З Посольства України *Є.Пашенко* 25
Други о нас 27

З НАШИХ МЕСТОХ **IZ NAŠIH MJESTA** **З НАШИХ ПОСЕЛЕНЬ**

Миклошевци споза сцени 28
Знову в Україну за книжками *К.Тлустенко* 30

ЛИТЕРАТУРА

Олександр Ірванець *Ю. Лисенко* 31
Томислав Мишир 32
Нам зберегла його доля - Дмитро Павличко *І. Дзюба* 33
Izabrana, manje poznata imena ukrajinske književnosti 34
Юрій Шевельов (Юрій Шерех) - видатний учений сучасності 35

ВИБРАНИ ТЕМИ **ODABRANE TEME** **ВИБРАНІ ТЕМИ**

Iz rada Kriznog štaba Saveza Rusina i Ukrajinaca
Republike Hrvatske 1991.-1993. g. (5) S.Burda 37
Ґу 50. рочніци будованя Дома культури и 65. рочніци
культурней діялносци у Миклошевцох (3) *Д.Лікар* 38 ➤

80 роки орґанизованей просвитно-культурней роботи у Петровцох (191-1991-1999) (2) *В.Костелник* 40

RUSINI-UKRAJINCI U POVIJESTI GRKOKATOLIČKE KRIŽEVAČKE BISKUPIJE (5) B.Graljuk 42

ЛЕМКИ *М. Мушинка* 45

Здогадованя

Нїґда нє досц ученя *Т.Мишир* 48

IN MEMORIAM 50

Na naslovnoj stranici 50

Число Номер 110 1999.

Змист Sadržaj Зміст

IN MEMORIAM

др Франьо Туджман, предсидатель Републики Горватскей *Т. Мишир* 2

Прешли виберанки за Заступнїцки дом Горватского державного сабору 4

З Посольства України *Є.Пащенко* 5

Шедзиско Союзу подполно преселєне до Вуковару 6

Там за Дунайом *М. Тот* 7

З роботи КУД-ох

Закончена традицийна манифестация "Культурна творчосц националних меншинох РГ" *З. Костелник* 8

Загребске КПД отримало звитову скупштину *В. Крайцар* 10

У єдним мешацу два стретнуца *В. Тимко* 10

Резултати у циню борби за регуларносц *З. Ерделї* 11

З вирского живота

Ступанє церкви до трецого милениюма *Ю. Рац* 12

Українцї з Загребу на зустрічи в Сіску з апостольським нунцієм в України, архієпіскопом Николом Етеровичем, єпіскопом Сіску *М. Юриста* 13 ➤

Свят-Вечір в Україні *Д. Соколовська* 16
Спочатку було слово *о. В. Маринчак* 17

Литература

Юрій Андрухович *Ю. Лисенко* 18
Т. Мишир 20

На культурних меридиянох / На культурних мердіанах

Декілька роздумів на маргінесі забутої річниці *М. Ляхович* 21
Писательова улїчка *Л. Фалц* 22
Цо то култура *Т. Мишир* 23
Лемківське народне будівництво *І. Красовський* 25
Povijest Ukrajine, kratki pregled 29
Rusini-Ukrajinci u povijesti grkokatoličke Križevačke biskupije (6) *B. Graljuk* 33
80 роки организованей просвитно-культурней роботи у Петровцох (1919-1991-1999) (3) *В. Костелник* 37

Здогадованя

Приповеда ше по Вуковаре *Т. Мишир* 39
Obavijest 40
Писма читательох 41
IN MEMORIAM 42

Число Номер 111 2000.

Змист Sadržaj Зміст

Стипе Месич нови предсидатель Републики Горватскей 2
Izvješće o ostvarivanju programa i utrošku sredstava dotiranih od Ureda za nacionalne manjine za 1999. godinu 3
Financijsko izvješće 9
З Посольства України 10
Високі гості з України видвідали наш Союз 11
Там, за Дунайом *М. Тот* 13
Актуальна розмова: др Євген Пащенко *О.Т.* 15
70-річніца Василя Мудрого *В. Костелник* 22 ➤

З роботи КУД-ох

Традиция отримованя балох предлужена и тей жими 23

У "Карпатах" проведено річні збори 31

КУД "Яким Гарди" першираз госцовал у Жупані *З. Костелник* 31

Два нови секциї у КУД-у "Яким Гарди" *З. Ерделї* 32

Вечір Тараса Шевченка 33

Найвекши успих по тераз *З. Ерделї* 33

Писнї

Ой чорна я си, чорна 27

Я до лєса 28

Місяць на небі, зіроньки сяють 29

Мала баба три сини 30

Литература

Василь Симоненко *Ю. Лисенко* 34

Исто як А. Шимунич: Живот за Офелию *В. Тимко* 36

На вашаре *Я. Пушкаш* 36

Творчосц *Ж. Бучко* 37

Тарас Шевченко - основоположник нової української літературної мови *О. Миголинець* 38

На культурних меридиянох / На культурних мердіанах

80 роки культурней роботи у Петровцох *В. Костелник* 40

Povijest Ukrajine - kratki pregled (2) 42

Rusini-Ukrajinci u povijesti grkokatoličke križevačke biskupije (7) *B. Graljuk* 46

Нови кнїжки / Нови книжки

Три нашо нови кнїжки *В. Костелник* 50

Поетични швет звичайней жени *В. Мудри* 53

Писма читательох 54

IN MEMORIAM 56

Число
Номер 112 2000.

Змист Sadržaj Зміст

З роботи Союзу	Г. Такач	2
Скупштина Союзу	О.Т.	3
Ljetna škola	G. Takač	4
Участь в конференції ЕКУ	С. Бурда	6
З Посольства України		11
Импресиї з конференциї	В. Костелник	14
Виставка нашої художниці в Загребі	О.Т.	15
100 років українців у Хорватії, Славонський Брод 2000.		16
Проведено річні збори Хорватсько-українського товариства дружби	О.Т.	18
Петровски дзвон 2000 - Закончена Централна манифестация Русинох и Українцох РГ "Петровски дзвон" 2000	З.Костелник	19
Снованє Дружтва писательох Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей	В.Костелник	24
Литературни вечар		25
КУД "Яким Гарди" зоз Петровцох на швету култури Русинох и Українцох у Словацкей	З.Костелник	28
Владика кир Славомир Микловш у Осиєку	В.Тимко	28
Пісня "Чом, чом земле моя"		29

Литература

Т. Мишир		30
Жмуток, окреслений любов ю до України, або поринання в добромисність	М. Зимомря	31
Хумор у диялоґу	Я. Пушкаш	33 ➤

Odabrane teme

Povijest Ukrajine - kratki preøled (3)		34
80 роки культурней роботи у Петровцох (5)	В. Костелник	39

Нови виданя

Каталоґ репродукцийох малюнкох Жанни Ердельовей	В. Костелник	41
Слово ґу промоциї казети и ЦД-у "Я Руснак бул и будзем"	Л.Фалц	42
Pisma čitatelja		43
Ин мемориам		44

Число Номер 113 2000.

Змист Sadržaj Зміст

Маніфестація "100 років українців у Хорватії	С. Бурда	2
Хронолоґийни препатрунок роботи Союзу Русинох и Українцох РГ од 1. юлия по 31. авґуста 2000. року	Г. Такач	8
Засідання Президії СФУЛО	С. Бурда	9
Україна: 9 років незалежності	Ю. Лисенко	12
З Посольства України	Ю. Лисенко	14
Актуална розгварка (1)	О.Т.	16

З роботи наших КУД-ох

XVIII швето лемковскей култури "Лемкивска ватра" 2000	З.Костелник	22
Осєцке Дружтво ше преселєло		23
Дзень русинскей култури - Мучень 2000	З. Костелник	24
Щестри Василиянки знова у Вуковаре		25
Портрети землєдїлцох	В. Костелник	26

Група 69 у Києві 27

Литература

Ище два ювилеї: 70-рочнїци народзеня В. Мудри 28

Т. Мишир 29

Людмила Скирда Ю. Лисенко 30

Т. Мишир 33

Ой верше мій, верше (лемківски співанки) 34

Вибрани теми

Темат совитоаня з нагоди 150-рочнїци досельованя Русинох до Миклошевцох В. Костелник 37

80 роки культурней роботи у Петровцох (1) Л. Фалц 40

Здогадованя

Єфтика Т. Мишир 42

Нашо виданя

В. Костелник 44

Число
Номер 114 2000.

Змист Sadržaj Зміст

Зоз роботи Союзу Ґ. Такач 2
З Посольства Украіни Ю. Лисенко 3
Актуална розґварка О. Тимко Дітко 6

"100-річчя украінців у Хорватіі"

Маніфестація "100-річчя украінців уХорватіі" 12
Великий відзив для наукової конференціі 14
Урочисте засідання 16
Цаловечарш концерт З.Костелник 19
Неформальні хвилини 22

З роботи культурних дружтвох З роботи культурних товариств

У Шумечі основано КМТ "Андрій Пелих" Ґ.Такач 24
З роботи КУД-ох Русинох и Украінцох РГ З. Костелник 25
"Винковски єшені" З. Костелник 28

З наших местох З наших поселень

Перша Міжнародна конференція по питаннях освіти в українському зарубіжжі К. Тлустенко 30
Нашій бібліотеці п´ять років 31
Национални меншини представели свойо инструменти О.Т. 32
Відзначено 9 річницю взаємного визнанння України і Хорватії 33
У Осиєку два стретнуца В.Тимко 35
Посвячення парафіального будинку у Осієку О. Мартинюк 35

Литература Література

Володимир Цибулько Ю. Лисенко 36
Т. Мишир 36
Епиґрами Я. Пушкаш 37
Врац ше З.Барна 37
Вишивана сорочечка П. Головчук 38

Вибрани теми **Вибрані теми**

"Нова думка" - истотна з єством свойого народу (1) В.Костелник 40

Поява і поширення книгодрукування в Україні О. Миголинець 43

Руснаци на интернету В. Тимко 44

Темат науково-фахового совитованя з нагоди 45

150-рочнїци досельованя Русинох до Миклошевцох (2) В. Костелник 45

Други о нас В. Костелник 46

Здогадованя - Нашли ше майстрове хтори и дохтора надмудрели Т. Мишир 47

Нови кнїжки **Нови книги**

Вийшов каталоґ двох художниць 48

Вишол каталоґ КУД-ох Вуковарско-сримскей жупанії 48

Число Номер 115 2001.

Змист Sadržaj Зміст

Зоз роботи Союзу Г. Такач 2

Актуальна розмова О. Тимко Дїтко 4

З Посольства України Ю. Лисенко 7

30 роки "Новей думки" • 170 роки Русинох у Петровцох • "Петровски дзвон"

Вичованки и телеграми 10

"Петровски дзвон" бул шветочни и весели 14

Шветочна схадзка 15

"Петровски дзвончок" 2001 18

Культурна творчосц Русинох и Українцох у РГ 20

Совитованє о 170 рочнїци присельованя Русинох В.Костелник 23

Нєформални хвильки 24

Фолклорни ансамбл "Маковица" З.Костелник 26 ➤

З наших местох З наших поселень

Dan Europe u Vukovaru		27
U Slavonskom Brodu održan bal	N. Zastrižni	28
Знова бал у Миклошевцох	Г. Такач	29
Бал у Вуковаре наймасовнєйши и найвеселши	Г. Такач	30
Вуковарски бал	В. Тимко	30
Ще один бал з Загребі	С. Бурда	31
Прешол ише єден бал у Винковцох	О. Т. Д.	31
У Петровцох було весело		32
У Осиєку отримани два бали	В.Тимко	33
Союз основал библиотеку Владимир Нота	Г.Такач	34
Дні української культури у даспорі 2001	К.Тлустенко	35

Литература Література

Іван Лучук	Ю. Лисенко	36
Штефан Гудак		38
Поринання у світ пізнання	П. Головчук	40

Людзе коло нас

Стари орман и млади майстор	Т. Мишир	42
Ганча и Владо Хомово	В. Костелник	43
Йовґен Гайдук	В. Костелник	43

Вибрани теми Вибрані теми

"Нова думка" - истотна з єством свойого народу (2)	В. Костелник	44
Невтомний сіяч діалектологчної ниви	О. Миголинець	47
Здоґадованя - Чежко шалєного совитовац	Т. Мишир	48

ЧИСЛО 116 НОМЕР
РОК 2001. РІК

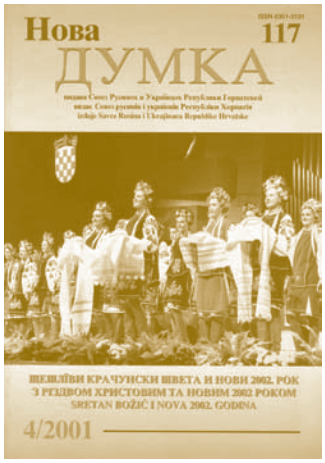

ЧИСЛО 117 НОМЕР
РОК 2001. РІК

ЧИСЛО 118 НОМЕР
РОК 2002. РІК

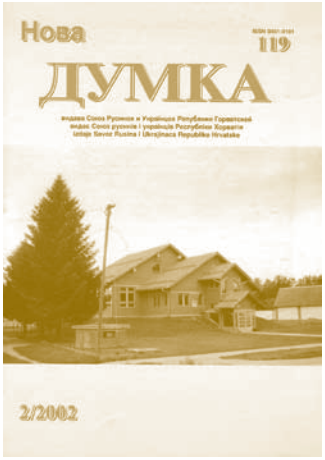

ЧИСЛО 119 НОМЕР
РОК 2002. РІК

ЧИСЛО 120 НОМЕР
РОК 2002. РІК

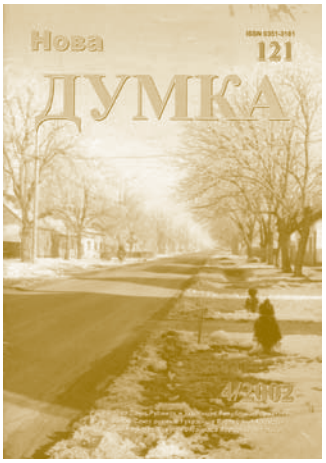

ЧИСЛО 121 НОМЕР
РОК 2002. РІК

НОВУ ДУМКУ видава
Союз Русинох и Українцох
Републики Горватскей

За видавателя:
Гавриїл Такач

Редакция: Вуковар, Ради
Европи 93, тел./факс:
032/428-343; 032/428-343

Друковал: Lipovčević d.o.o.,
Vukovar
Тираж: 1.000 прикладнїки

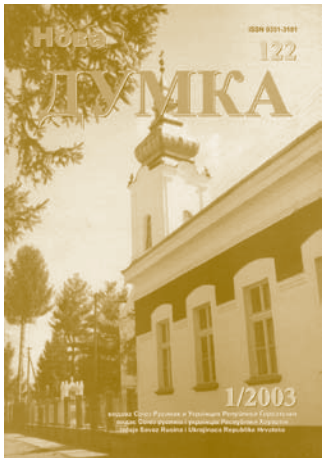

ЧИСЛО 122 НОМЕР
РОК 2003. РІК

НОВУ ДУМКУ видає
Союз Русинів и Українців
Республіки Хорватія

За видавця:
Гавриїл Такач

Редакция: Вуковар, Ради
Европи 93, тел./факс:
032/428-343; 032/428-343

Друковав: Lipovčević d.o.o.,
Vukovar
Тираж: 1.000 примірникив

Число
Номер 116 2001.

Змист Sadržaj Зміст

Гавриїл Такач: ПРЕДСИДАТЕЛЬ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ, СТИПЕ МЕСИЧ, ПРИЯЛ ДЕЛЕҐАЦИЮ НАШОГО СОЮЗУ . . . 2.бок рамикох

xxx ОТРИМАНА СХАДЗКА СОВИТУ И РЕДАКЦИЇ "НОВЕЙ ДУМКИ" . . . . 4.

xxx ВИНЧОВАНКИ ЗА 30-РОЧНЇЦУ "НОВЕЙ ДУМКИ" 4

xxx Други о нас 5

xxx DESET GODINA HRVATSKE SAMOSTALNOSTI 7

xxx *UKRAJINA PROSLAVILA 10–OBLJETNICU NEOVISNOSTI* 8

Леонід Кучма: ВИСТУП НА УРОЧИСТИХ ЗБОРАХ, ПРИСВЯЧЕНИХ 10-Й РІЧНИЦі НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ 9

xxx З ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ В РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЯ 13

Владо Костелник: НАПРЯМКИ ЗА СОТРУДНЇЦТВО СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ З ВОЙВОДИНУ. 14

Гавриїл Такач: ИНТЕНЗИВНЄ ШЕ ОБНОВЮЄ НАШ ВУКОВАР 15

xxx Ту и тераз: ВРАЦАНЄ МАЄТНЇЦТВА 16

xxx ҐАЗДОВСКА ХВИЛЬКА РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 17

Владо Костелник: ЗЕМЛЕРОБИ СЬОГОДНЇ СТЕПАН БИЧ. 18

xxx ОТРИМАНИ ЛЄТНИ ШКОЛИ 2001. РОКУ 19

xxx ОСНОВАНЕ ДРУЖТВО РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У РИЄКИ. 21

Владо Тимко и Звонко Костелник: НАШО НА СВИДНЇЦКИХ ШВЕТОХ И ЛЕМКОВСКЕЙ ВАТРИ. 22-23

xxx Портрети ВІРА МАТУШИНСЬКА І МАРІЯ ПЕПЧАК 24

Мирон Жирош: И НАШО КВЕЦЕ У ЗАГРАДКИ ЕВРОПСКИХ ЯЗИКОХ . . . 25

xxx ОЗНАЧЕНИ ДЗЕНЬ НАШЕЙ ЖУПАНИЇ, ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ 26

Звонко Костелник: НАШО МЕДЗИ НАЙУСПИШНЄЙШИМА НА IV МАНИФЕСТАЦИЇ КУЛТУРНОГО ТВОРИТЕЛЬСТВА 27

xxx "КОСТЕЛЬНИКОВА ЄШЕНЬ" ОТРИМАНА И ТОГО РОКУ 28

xxx ЧЛОВЕК ЗОС ШЕРЦОМ НА ДЛАНЇ-ДРАҐЕН КОЛЄСАР 29

Яким Пушкаш: ОТРИМАНИ ШАХОВСКИ ТУРНИР "ВУКОВАР 2001" 30

Дюра Латяк: 30 РОКИ "НОВЕЙ ДУМКИ" - И МОЯ РАДОСЦ. 31

Владо Костелник: ПРЕШЛА ДЕЦЕНИЯ ОД УВОДЗЕНЯ ТЕЛЕВИЗИЙНЕЙ ЕМИСИЇ НА НАШИХ ЯЗИКОХ У ГОРВАТСКЕЙ 33

Vlado Kostelnik: OSEBUJNO IZDANJE O OSEBUJNOM LIKU. 35
xxx УСПИШНЕ ОБНОВЙОВАНЄ ЦЕРКВИ И ПАРОХИЇ У ВУКОВАРЕ. . . . 36
xxx 20 РОКИ ОД ШМЕРЦИ Др кир ГАВРИЇЛА БУКАТКА 38
Роман Миз: ПОЛ СТОЛЇТИЯ ПОЗНЄЙШЕ. 40
Владо Костелник: КОНЄЧНО ДРУКОВАНА "ИСТОРИЯ КАРПАТСКИХ РУСИНОХ" МИХАЙЛА ЛУЧКАЯ. 42
Роман Мизь: УКРАЇНЦІ У МОСЛАВІНІ 43
Василь Мудри: ДВА ТИСЯЧИ РОКИ З ИСУСОМ, поема 44
xxx Поезіц ПАВЛА ТИЧИНИ 45
Владо Костелник: ВИЧНИ ЛЮДЗЕ, виривок з роману 47
Владо Костелник: ИГА - ГА ФАШИР, гумореска 49
xxx DOSTOJNO POKOPANI BRANITELJI: I PETAR ŽAK 50
In Memoriam: MARIJI ZUBER ROĐENOJ PETRANOVIĆ 50

Число Номер 117 2001.

Змист Sadržaj Зміст

xxx ДРУЖНИЙ ВІЗИТ ПРЕЗИДЕНТА МЕСІЧА В УКРАЇНУ 2
xxx ЗНАЧЕНЄ И ЗА ВУКОВАРСКО-СРИМСКУ ЖУПАНИЮ 3
Robert Valdec: "MESIĆ: PONOSIM SE ŠTO JE MOJA SUPRUGAPODRIJETLOM UKRAJINKA 4

ДІЯЛНОСЦ НАШОГО СОЮЗУ – ДІЯЛЬНІСТЬ НАШОГО СОЮЗУ

xxx ДАЛЬШИ РОСТ НАШЕЙ ПРОСВИТИ И КУЛТУРИ 5
xxx ЗА ПРЕДСИДАТЕЛЯ НАШОГО СОЮЗУ ЗНОВА ВИБРАНИ ИРИНЕЙ МУДРИ 8
xxx KRUPNI KORACI NAPRETKA U RAZVOJU KULTURE RUSINA I UKRAJINACA U HRVATSKOJ 9
xxxPLAN I PROGRAM RADA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE ZA RAZDOBLJE 2002–2006. GODINE 12

СВЯТОЧНОСЦИ – СВЯТКУВАННЯ – SVEČANOSTI

xxx SVEČANO OBILJEŽENA 10. OBLJETNICA MEĐUSOBNOG PRIZNANJA SAMOSTALNOSTI I NEZAVISNOSTI REPUBLIKE HRVATSKE I UKRAJINE 14
xxx ПРОМОВА НАДЗВИЧАЙНОГО І ПОВНОВАЖНОГО ПОСЛА УКРАЇНИ В РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЯ ВІКТОРА КИРИКА 15
КРАЧУНСКА ВИНЧОВАНКА КРИЖЕВСКОГО ВЛАДИКИ 16
РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ ВЛАДИКИ КРИЖЕВСЬКОГО 17
ПРИВІТ ІВАНА ПЛЮЩА 18
xxx З ПОСОЛЬСТВА УРАЇНИ 19

ДРУЖТВО-ҐАЗДОВСТВО – СУСПІЛЬСТВО-ГОСПОДАРСТВО

xxx ГОРВАТСКЕЙ ОДХИЛЄНИ ДЗВЕРИ ДО ЕВРОПСКЕЙ ЗАЄДНІЦИ 20
xxx ВУКОВАР ВЕЛЬКИ БУДОВАТЕЛЬНИ ПОЛИҐОН 21
xxx ПРОСПЕРИТЕТНЕ ФАМЕЛИЙНЕ ҐАЗДОВСТВО ГОЛИКОВИХ У ПЕТРОВЦОХ 24
xxx ВУПИК НА УРОВНЮ ПРЕДХОДНЕЙ ПРОДУКЦИЇ И РЕПУТАЦИЇ ? 25
xxx ВЕЛЬКИ МОЖЛЇВОСЦИ ЗА РОЗВОЙ ТУРИЗМУ 26
xxx БУНДАВИ ЗА ОЛЄЙ 27
xxx МИНИСТЕР ЮГОСЛАВИЇ ҐОРАН СВИЛАНОВИЧ ВИПОВЕДОЛ ЩИРУ ЖАЛЬ ЗА СТРАДАНЯ ВУКОВАРА 28

ПРОСВИТА-КУЛТУРА-МИСТЕЦТВО – ОСВІТА-КУЛЬТУРА-МИСТЕЦТВО

ххх ОТРИМАНА СТАЙОМНОСЦ И У НАЙЧЕЖІШИХ ЧАСОХ 29
ххх ВИБЕРАНКОВА СХАДЗКА КД РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ВИКОВЦОХ 29
Наталия Гнатко: ЗВИТ О ВИУЧОВАНЮ РУСКОГО ЯЗИКА И ПЕСТОВАНЯ КУЛТУРИ ШКОЛСКОГО 2000/01. Р 30
ххх ТРАҐЕДИЇ И СТРАДАНЯ ВУКОВАРСКИХ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У ОЦОВЩИНСКЕЙ ВОЙНИ 31
Звонко Костельник: ВЕЧІРНІЙ КОНЦЕРТ ТАНЦІВ ТА ПІСЕНЬ КМТ "КАРПАТИ" У ЛИПОВЛЯНАХ 35
ххх КУЛТУРНА АКТИВНОСЦ ПЕТРОВСКЕЙ ФАМЕЛИЇ ГОЛИКОВИХ 36
ххх ВРАЦЕНА ВУКОВАРСКА СКАРБНЇЦА 38
ххх УКРАЇНА ОДДАЛА ВИСОКИ ПРИПОЗНАНЯ КОВАЧОВИ И МИЗОВИ 39
ххх УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ 40
ххх ВЛАДИМИР ГАРГАЙ (1927-1981) 43
Гавриїл Такач: НАШО У РАЄВИМ СЕЛЄ 44
Василь Мудри: ОЗНАЧЕНА 150- РОЧНЇЦА ПРИСЕЛЄНЯ РУСНАЦОХ ДО СРИМСКЕЙ МИТРОВИЦИ 45

ШВЕТ КНЇЖКОХ И ПИСАНОГО СЛОВО

Григорій Купріянович: ХОЛМСЬКИЙ ВІСНИК 47
Оксана Мартинюк: СТОРІНКАМИ КНИГИ П. ГОЛОВЧУКА "КОРІННЯМ З УКРАЇНИ" 48
Владо Костелник: НОВА ДУМКА (3) 50

ВИРСКО ЦЕРКОВНИ ЖИВОТ — РЕЛІГИЙНО ЦЕРКОВНЕ ЖИТТЯ

ххх МРІЇ І БАЖАННЯ БЛАЖ. ПАМ'ЯТІ ДР. ДІОНІЗІЯ НЯРАДІЯ ЗДІЙСНЯЮТЬСЯ 53
Роман Мизь ПОЛ СТОЛЇТИЯ ПОЗНЄЙШЕ 54
ххх МЕТОД ДОМИНИК ТРЧКА 56
Оксана Мартинюк: СВЯТ – ВЕЧІР В УКРАЇНІ 57

БЛЇСКАВКИ ДУШИ И ШЕРЦА – ІСКРИ ДУШІ І СЕРЦЯЯ

Мижо Гарди: РОЗГВАРКА З МОЇМА ПОКОЙНИМА 58
Василь Мудри: ВОЧИ ИСУСОВИ 58
Штефан Гудак: КАТОНАЧКА 59
Звонко Барна: ОСТАНЬЦЕ ТУ 61
Мижо Гарди: МОЄЙ МЕЛАНКИ 61

ШМИХ НЄ ГРИХ - СМІХ НЕ ГРИХ

Панас Безодльний:МОБІЛІ 63

ШПОРТ – ŠPORT – ШПОРТ

Я. Пушкаш: "СЛАВОНАЦ" З ЛИПОВЛЯНОХ ПРИ ВЕРХУ ТАБЕЛИ 64
Я. Пушкаш: ПЕТРОВЦИ ЄДЕНАСТИ НА ПЕРШЕНСТВЕНЕЙ ТАБЕЛИ 64

Число
Номер 118 2002.

Змист Sadržaj Зміст

Дзешец роки од медзинародного припознаня Републики Горватскей... 2
Златко Томчич нащивел Илок и Вуковар. 4
Шветочносц у Амбасади України у Заґребе
Орден за заслуги у нашей култури В. Костелникови 5
Випровадзени на нову длужносц Юрий Лисенко. 5
Ваша Екселенцийо, любезни пані и уважени панове! 6
Прешло штири роки од мирней реинтеґрациї горватского Подунавя
У рускей и українскей култури зробене барз вельо за мало часу 7
Схадзка Предсидательства Союзу Русинох и Українцох Горватскей у Липовлянима
Заєднїцки розгваряц о глєданю дружтвох зоз Заґребу, Славонского Броду и Шумечу. 8
14.000 новозанятих ише того року? 10
Схадзка Редакциї "Новей думки"
Прилапени нарис анализи 117. и змист 118. числа 11
ОБНОВЮЄ ШЕ НАШ ВУКОВАР 12
Затаєна порция 86 милиярди куни. 14
Пиятина новонародзених
дзецох до єдного рока умера у Горватскей 14
Звекшац продукцию млєка 15
Фамелийни ґаздовства на валалє нєшка
Шицки одросли продукователє млєка 16
Uspješno je završena sezona balova, kulturno–zabavnih večeri, "večornjici", "pratki" 17
Річні збори К.М.Т. "Карпати" 22
Означованє 80-річнїци культурно-просвитней роботи у Петровцох почина уж од
Велькей ноци 23
Готує ше "Петровски дзвон 2002" , рок пред ювилейним XXX. 24
Портрети наших аматерох
Шицко дала за дом и город - себе и синох у своїм и нашим "Осифови Костелникови" 25
Портрети любителів мистецтва та культури
Михайло Семенюк КМТ "Україна" Славонський Брод: "Бажання ми маємо,
потрібно лише добре все організувати!" 26
Портрети наших аматерох
Миклошевчанки Илияна и Рената Хомово вирни любителє своєй народней култури 27
Дзе же тота проста дражка.... 28
Културно-просвитному дружтву Русинох и Українцох у Заґребе три деценциї /1972-2002./. . . . 30
Перша радио-емисия по руски и українски загучала на ґабох Радио-Вуковару
пред 30 роками. 31
Ґу 100-річнїци од народзеня др Федора Лабоша
АВТОРА ПЕРШЕЙ ВИРОДОСТОЙНЕЙ РУСКЕЙ ИСТОРИЇ У ВИДАНЮ
НАШОГО СОЮЗУ У ВУКОВАРЕ. 32
Нови кнїжки нашого Союзу
Вишла монографія о 30-річнїци "Новей думки" 33
Видано книгу "В єству свого народу", яка присвячена 30-ій річниці "Нової думки". 33
"Ґлас Союзу" Русинох и Українцох Югославиї, число 4.
Приказана и часц єдней статї з "Новей думки", число 114. 34

НОВИ КАТАКИЗМИ ЗА ПЕРШУ КЛАСУ ОСНОВНЕЙ ШКОЛИ. 35
Вельконоцна винчованка кир Славомира Владики крижевского 2002. р. 36
ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ ВЛАДИКИ КРИЖЕВСЬКОГО 38
Високи уровень духовносци миклошевских вирнїкох 39
УМАР КАРДИНАЛ ФРАНЬО КУХАРИЧ - ВЕЛЬКИ ПРИЯТЕЛЬ И
ГРЕКОКАТОЛЇЦКИХ ВИРНЇКОХ 40
Великдень 41
Вельконоцни єдзеня 42
Пол столїтия познєйше
Здогадованя на роки препровадзени у семинариї (3) 43
"Нова думка"
Истотна з єством свойого народу (4). 45
Роздуми до шевченківських березневих святкувань 48
Конї мойо 51
МОЯ ВИРУЯ. 51
Поєти 52
Ґароване кед ше чловек посипує з - ґаром 53
Штири роки од мирней реинтеграциї горватского Подунавя 55
Наша златна Яница овинчала славу горватского билого спорту але и славу
цалей Горватскей ширцом швета 55

Число Номер 119 2002.

Змист Sadržaj Зміст

ГОРВАТСКА ШЕ НАМАГА ВОЙСЦ ДО НАТО ПО 2005. рок 2
НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ ДВА РАЗ МЕНЄЙ ЯК 1991. 4
PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA 5
ВОСТОК ГОРВАТСКЕЙ МЕДИЙСКИ ЗАНЄДЗБАНИ 7
МЕДЗИНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЯ - МЕНШИНИ ЯК МОСТ
СПОЗАГРАНЇЧНОГО СОТРУДНЇЦТВА 8
ГОРВАТСКИ ПОЛИТИЧАРЕ О ВУКОВАРУ
ЗЛАТКО ТОМЧИЧ: "Вуковар нє питанє пихи Вуковарчаньох, Вуковар
питанє пихи и обовязкох цалей держави. Виконче свойо обовязки.!" 10
ВЕСНА ШКАРЕ ОЖБОЛТ: "Пенєжу єст алє ше погришно розподзелює" 11
ЗДРАВКО ТОМАЦ: "Руси розминирую Славонию" 11
СНЄЖАНА БИҐА ФРИҐАНОВИЧ: "Потребна анализа зробеного" 11
ЗАКОНЧЕНИ МОСТИ НА ФРЕКВЕНТНЕЙ ДРАГИ
ВИНКОВЦИ - НУШТРА - ВУКОВАР 12
ОТВОРЕНИ МОСТ ИЛОК-БАЧКА ПАЛАНКА 12
ОТВОРЕНА ВУКОВАРСКА "РОБНА ХИЖА" 13
ВЕЛЬКИ ТАРҐОВИНСКИ ЦЕНТЕР "АЛАСТОР" У ВУКОВАРЕ 13
PREDSJEDNIKU VLADE REPUBLIKE HRVATSKE g. IVICI RAČANU 14
Zaključci Predsjedništva Saveza 14
У каждей роботи ше може погришиц лєм гришки нє охабяю єднаки
пошлїдки и нє єднак су обачлїви. 16
МОРТАЛИТЕТ МАЛИХ ДЗЕЦОХ У ГОРВАТСКЕЙ 7,41 ПРОМИЛИ
ЗА 2000. РОК 16
ЧАСТИ СХАДЗКИ ПРЕДСИДАТЕЛЬСТВА СОЮЗУ 17
СХАДЗКИ РЕДАКЦИЇ И СОВИТУ "НОВЕЙ ДУМКИ" 20
ЗАКОНЧЕНА ЦЕНТРАЛНА МАНИФЕСТАЦИЯ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ 24
"ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2002" 24

PREDSJEDNIŠTVU SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE 30
IZVJEŠĆE O BORAVKU DELEGACIJE SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE U UKRAJINI OD 23.–28.05.2002. 32
СОБОРСКИ ЗАСТУПНЇК И ПРЕДСТАВИТЕЛЄ СОЮЗУ НА РОЗГВАРКОХ ЗОЗ ПРЕДСТАВИТЕЛЯМИ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ 32
ПОСЛЕ 12 РОКОХ ОТРИМАНИ ЦАЛОВЕЧАРШИ КОНЦЕРТ КУД- У "ЯКИМ ГАРДИ" у ДОМЕ КУЛТУРИ У ПЕТРОВЦОХ 35
И ЕТНОҐРАФСКА ЗБИРКА РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ ЧЛЕН МУЗЕЙНОГО ЗДРУЖЕНЯ ВОСТОЧНЕЙ СЛАВОНИЇ 36
У ВИНКОВЦОХ ОТРИМАНИ ЛИТЕРАТУРНИ ВЕЧАР ПОШВЕЦЕНИ ЮВИЛЕЙОМ ПАНЇ ЛЮБКИ СЕҐЕДИ-ФАЛЦОВЕЙ 36
ДНЇ ОПШТИНИ ТОМПОВЦИ 38
Дзень Европи у Вуковаре 38
Грекокатолїцка Служба Божа на Святого Антуна у вуковарскей церкви Св. Филипа и Якова 39
ВУКОВАРСКА ПОЛИЦИЯ ПРЕСЕЛЄЛА ДО ОБНОВЕНЕЙ "МАДЯРСКЕЙ ШКОЛИ" 39
ЦАЛОВЕЧАРШИ КОНЦЕРТ МЕДЗИ РУСНАЦАМИ У РАЄВИМ СЕЛУ, 8.06.2002. 40
СВЯТОЧНЄ ОЗНАЧЕНИ ДЗЕНЬ ВУКОВАРУ 41
ПЕТРОВСКИ АНСАМБЛ НА СВИДНЇЦКИМ ШВЕТУ КУЛТУРИ 42
ТВОРЧЕ ЛІТО В ЛИПОВЛЯНАХ 43
Импресиї зоз звитней схадзки Союзу Руснацох Українцох Югославиї у Коцуре . .44
У ПЕТРОВЦОХ ЗЛЄПШАНИ МЕДЗИСОБНИ ОДНОШЕНЯ И ПОЧИТОВАНЄ ПАРОХИЯНОХ 45
SVETA LITURGIJA ZA POSTRADALE ČERNOBILSKE NUKLEARNE KATASTROFE 26.04.1986. godine U UKRAJINI 47
Зловисни ярнї шпиви 48
А весна співає пісню дзвінко 48
Бетярова споведз 49
Старосц 49
"Петровски дзвон 2022". або як будзе випатрац "Петровски дзвон"о 20 роки 50
ЗАКІНЧИЛИСЯ ЗМАГАННЯ З ФУТБОЛУ ЗА ПЕРШІСТЬ У І-ій ОБЛАСНІЙ ЛІЗІ СІСАК-КУТІНА 51
ПЕТРОВЧАНЄ ЄДЕНАСТИ, А МИКЛОШЕВЧАНЄ ПРЕДОСТАТНЇ 51

Число
Номер 120 2002.

Змист Sadržaj Зміст

Перший офіційний візит п. Л. Д. Кучми до Хорватії 2
НАДЗВИЧАЙНИЙ ПОВНОВАЖНИЙ ПОСОЛ УКРАЇНИ В РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЇ ПАН ВІКТОР А. КИРИК ДЛЯ "НОВОЇ ДУМКИ" 4
НАЙВИСШИ ПРЕДСТАВИТЕЛЄ ВЛАСЦИ ЗАКАРПАТЯ НАЩИВЕЛИ ВУКОВАРСКО-СРИМСКУ ЖУПАНИЮ И НАШ СОЮЗ 7
ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТЙ УКРАЇНИ И ТОВАРИСТВА "УКРАЇНА" 9
ПРЕДСИДАТЕЛЬ НАШОГО СОЮЗУ ИРИНЕЙ МУДРИ И ПРЕДСИДАТЕЛь РАДИ ЖУПАНИЇ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ МАТО СТОЯНОВИЧ У НАЩИВИ ЗАКАРПАТЮ 11
STANOVNIŠTVO PREMA NACIONALNOM SASTAVU, PO PRIJAŠNJIM POPISIMA 12
STANOVNIŠTVO REPUBLIKE HRVATSKE PREMA NACIONALNOM SASTAVU PO POPISU IZ 2001. GODINE 13
Хасноване мацеринского язика 16
Драстично зменшани прилоги и минутажа о Русинох у емисиї ГТВ "Призма" 17
РОЗГВАРКА НАШОГО ДОПИСОВАТЕЛЯ ЗОЗ НАЧАЛЬНЇКОМ ОПШТИНИ СТАРИ ЯНКОВЦИ, РУСНАКОМ МИХАЛОМ (МИЙОМ) ШАЙТОШОМ 19
СХАДЗКА ОДБОРУ ЗА ШКОЛСТВО 22
СХАДЗКИ ПРЕДСИДАТЕЛЬСТВА СОЮЗУ 22
КПД "КАРПАТИ" З ЛИПОВЛЯНОХ У ЛИҐНИЦИ У ПОЛЬСКЕЙ 23
ОТРИМАНА 1. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ "МИКЛОШЕВСКЕ ЛЄТО 2002." 24
XX ШВЕТО ЛЕМКИВСКЕЙ КУЛТУРИ "ЛЕМКИВСКА ВАТРА" 19.-21.07.2002. ЖДИНЯ 24
НОВА КАПЛИЦЯ В ОСІЄКУ 29
ОТРИМАНИ ЛЄТНИ ШКОЛИ ШКОЛЯРОХ И МЛАДЕЖИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ У СТАРИҐРАДУ НА ХВАРУ 30
ПЕТРОВСКИ И БРОДСКИ АМАТЕРЕ У ПИШКОРЕВЦОХ 24.и 25. авґуста 2002. 31
МИКЛОШЕВЧАНЄ НА СМОТРИ ФОЛКЛОРУ У ИЛОКУ 32
37. "Винковски єшенї" 33
Prof. ZORA VRAČUN 34

Тернистий шлях від дитинства до старості 36
Гайворон 37
СТЕШКА 37
TRI NOVE EKUMENSKE KNJIGE ROMANA MIZA 38
ВАЖЛИВА ПРАЦЯ "СЛІДАМИ ЛЕМКІВ У ХОРВАТІЇ"
БАГАТОРІЧНОГО СВЯЩЕНИКА У ЛИПОВЛЯНАХ о.
мр. РОМАНА МИЗЯ 38
ГЕТЬМАН БОГДАН ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ 40
С О Н 42
Дзивоцке роздумованє 42
У НОВИМ КРАЮ 42
МЕЛОДІЯ ВЕСНИ 42
Я СІ ПОЧИВ ЇЖИТИ 43
РОЧНИ ОДПОЧИВОК НА ВАЛАЛЄ 44
"ЦАЙКАН КУКУ-ЛЕЛЕ" 44
КРАЧУНСКА ВИНЧОВАНКА КРИЖЕВСКОГО ВЛАДИКИ КИР
СЛАВОМИРА У 2002. РОКУ 48
РІЗДВ'ЯНЕ ПОСЛАННЯ ЄПИСКОПА КРИЖЕВСЬКОГО КИР
СЛАВОМИРА в 2002 р. 49

Число Номер 121 2002.

Змист Sadržaj Зміст

ДЗЕНЬ ЗДОГАДОВАНЯ НА ВУКОВАРСКИ ЖЕРТВИ
ОЦОВЩИНСКЕЙ ВОЙНИ 2
КЕЛЬО НАС БУЛО – КЕЛЬО НАС ЄСТ 5
СКІЛЬКИ НАС БУЛО – СКІЛЬКИ НАС Є 5
KOLIKO NAS JE BILO – KOLIKO NAS IMA 5
ВІКТОР КИРИК: УКРАЇНА І ХОРВАТІЯ –
ПРИРОДНІ ПАРТНЕРИ 19
Виступ пана Віктора Кирирка, Посла України у Загребі . . 22
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ И КУЛТУРНИХ ДРУЖТВОХ . . . 23
СКУПШТИНА СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ . . 26
СКУПЩИНА СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РХ 26
SKUPŠTINA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA RH 26
IZVJEŠĆE O RADU SAVEZA
za razdoblje 22.12.2001-14.12.2002.g. 28
FESNAMA, Lipovljani . . . . . 31 ➤

5. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРНЕЙ ТВОРЧОСЦИ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ РГ, 3.11.2002., ЗАҐРЕБ . 32
PRIJEDLOG PLANA I PROGRAMA RADA ZA 2003. . . 37
80-та річниця українського товариства, «Просвіта», м Загреб 39
30-та річниця Культурно-просвітнього товариства русинів-українців Загреба 39
Здогадованє на красни часи 43
IZVJEŠĆE O RADU KPD UKRAJINACA "KARPATI" 1992-2002 44
КНИГА ПРО УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ 49
BROŠURA "LISTOVI, ČASOPISI I IZDANJA NACIONALNIH MANJINA U REPUBLICI HRVATSKOJ" . 51
Ćirilo-Metodov Kor u đakovačkoj katedrali 54
Зоз тей гори, з потока 56
ДАНИЄЛИ 56
МАЦЕРИ 56
АПОВИ 56
Дзивка котру любим 56
ВІТЕРНЕТ 57
РУСНАЦИ У ВОЙВОДИНИ МАЮ СВОЙ НАЦИОНАЛНИ СОВИТ 58
XI СПОРТСКИ БАВИСКА ЯШИ БАКОВА 61
УСПИШНО ПРЕДЛУЖЕНЕ СОТРУДНЇЦТВО 62

Число
Номер 122 2003.

Змист Sadržaj Зміст

ПОСТАРЧЕНЕ И ВЕЦЕЙ ЯК ШЕ НАСАМПРЕДЗ ДУМАЛО 2
У ФУНКЦИЇ ЧУВАНЯ И РОЗВИВАНЯ РУСКЕЙ И УКРАЇНСКЕЙ КУЛТУРИ 10
З ЛЮБОВУ ҐУ СВОЄЙ СТАРИНИ 13
UREDU ZA NACIONALNE MANJINE IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE 21.440 339,00 kn ZA 2003. GODINU 15
ПРИ ГОРВАТСКИМ НОВИНАРСКИМ ДРУЖТВЕ ОСНОВАНИ ОДБОР
НОВИНАРОХ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ 15
STATISTIČKI PODACI O RUSINIMA I UKRAJINCIMA REPUBLIKE HRVATSKE
PO ŽUPANIJAMA, GRADOVIMA, MJESTIMA I NASELJIMA PO POPISU
STANOVNIŠTVA IZ 1991. GOD. I PO GRADOVIMA I OPĆINAMA PREMA
POPISU IZ 2001. GOD. 16
ГОРВАТСКЕЙ МЕСТО У ЕУРОПИ 17
ОТВОРЕНИ ОБНОВЕНИ ОГНЬОГАСНИ ДОМ У ВУКОВАРЕ 19
SAVJETOVANJE O PRIMJENI USTAVNOG ZAKONA O PRAVIMA
NACIONALNIH MANJINA 20
КОМУНИКОВАЦ, СОТРУДЗОВАЦ И ЗАЄДНЇЦКИ НАСТУПАЦ 20
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ И КУЛТУРНИХ ДРУЖТВОХ 21
SJEDNICA PREDSJEDNIŠTVA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA 22
PROGRAM BORAVKA DELEGACIJE VUKOVARSKO–SRIJEMSKE ŽUPANIJE
REPUBLIKE HRVATSKE u KIJEVU 23
УГОДА 26
ПЛАН 26
Захист українців поза Україною 27
Izložba ukrajinskih ikona 27
Novo društvo u Vukovaru 27
ЗНОВА ПОТВЕРДЗЕНИ КВАЛИТЕТ И УГЛЯД 28
НАЙДЛУГОРОЧНЄЙШИ НАШ ВУКОВАРСКИ БАЛ ИЩЕ ВШЕ ВИРНО И
ДОШЛЇДНО ЧУВА СВОЙО ТРАДИЦИЇ 29
Bal u Slavonskom Brodu 29
Bal u Zagrebu 29
Lipovljanski bal 30
Прекрасни тоти нашо бали 30
Тогорочна сезона балох у горватским Подунавю почала и закончела ше у Петровцох 30
Vukovarski bal 31
Вуковарски бал 31
У Загребі відбулася Перша нарада регіональної групи ЕКУ. 36
80-ТА РІЧНИЦЯ ТОВАРИСТВА „ПРОСВІТА" ТА 30-РІЧНИЦЯ ДІЯЛЬНОСТІ
КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНЬОГО ТОВАРИСТВА РУСИНІВ ТА УКРАЇНЦІВ ЗАГРЕБА 37
Шановні друзі! 38
Пані панове! 38
Нарада у Загребі 39
ХОРВАТІЯ 40

„МИЛИ ШУГАЇЧКУ...”1 НА ВУКИ И ДУНАЮ 41
BRILJANTNI REZULTATI LIPOVLJANSKOG KPD-a UKRAJINACA «KARPATI» . . 45
IZVJEŠĆE O RADU KPD UKRAJINACA «KARPATI» U 2003. GODINI 45
Українці Хорватії сьогодні 48
ОКРУГЛИ СТОЛ О ТВОРЧОСЦИ 49
ДАЦО О ЛИТЕРАТУРНИХ ПОЧАТКОХ АНГЕЛИ ПРОКОП 50
ДУМИ 51
НОЦНА ПИСНЯ 51
ОЛЕКСАНДР ОЛЕСЬ 52
Україні 53
ФРУШКОГОРСКИ КРАСОТИ 54
ОЧУВАЙ НАС ГОСПОДИ ОД... 55
ОТРИМАНИ 13. МУЗИЧНИ ФЕСТИВАЛ „РУЖОВА ЗАГРАДКА” 57
У НАШИХ СУСІДІВ 58
СХАДЗКА ГЛАВНЕЙ РАДИ СОЮЗУ РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ ЮГОСЛАВИЇ . . 59
РУСНАЦИ И УКРАЇНЦИ У ВОЙВОДИНИ ШЕ „НАБАЛОВАЛИ” 59
РУСКИ НАРОДНИ ТЕАТЕР „ДЯДЯ” У РУСКИМ КЕРЕСТУРЕ –
ПРОФЕСИЙНИ 60
ҐОВЛЯ – НАЙПОПУЛАРНЄЙША ПЕТРОВЧАНКА 61
ҐОВЛЯ У БАЧКИ 61
ЧЛОВЕК ВИЧНОГО ОШМИХУ 62
In memoriam 63

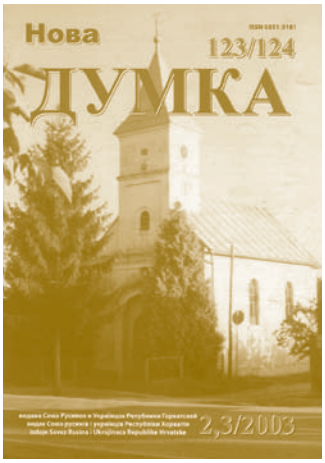

ЧИСЛО 123/124 НОМЕР
РОК 2003. РІК

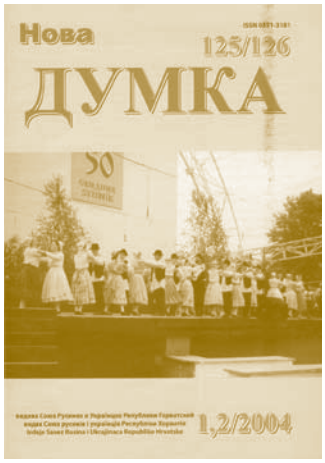

ЧИСЛО 125/126 НОМЕР
РОК 2004. РІК

ЧИСЛО 127 НОМЕР
РОК 2004. РІК

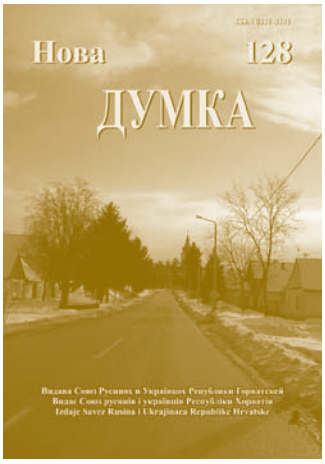

ЧИСЛО 128 НОМЕР
РОК 2004. РІК

ЧИСЛО 129 НОМЕР
РОК 2005. РІК

ЧИСЛО 130 НОМЕР
РОК 2005. РІК

НОВУ ДУМКУ видає
Союз Русинів и Українців
Республіки Хорватія

За видавця:
Гавриїл Такач

Редакция: Вуковар, Ради
Європи 93, тел./факс:
032/428-343; 032/428-343

Друковав: Lipovčević d.o.o.,
Vukovar
Тираж: 1.000 примірникив

ЧИСЛО 131 НОМЕР
РОК 2005. РІК

НОВУ ДУМКУ видава
Союз Русинох и Українцох
Републики Горватскей

За видавателя:
Влало Тимко

Редакция: Вуковар, Ради
Европи 93, тел./факс:
032/428-343; 032/428-343

Друковал: Lipovčević d.o.o.,
Vukovar
Тираж: 1.000 прикладнїки

Число Номер 123/124 2003.

Змист Sadržaj Зміст

МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ 4
MINISTAR VANJSKIH POSLOVA UKRAJINE 5
Шановні пані і панове, дорогі друзі! 6
ВЄДНО ЗРОБЕНЕ НАЙВЕЦЕЙ МОЖЛЇВЕ У НАШЕЙ КУЛТУРИ 7
Pokop generala Bobetka 8
Imenovanje počasnog konzula Ukrajine u Hrvatskoj 8
ОБНОВЮЄ ШЕ ВУКОВАРСКИ РОБОТНЇЦКИ ДОМ 9
ГОРОДСКА РАДА ВУКОВАРУ ПРЕГЛАШЕЛА ПОЧЕСНИХ ГРАЖДАНОХ
ТА ДОДЗЕЛЄЛА МЕДАЛЇ И ПЛАКЕТИ ГОРОДА ВУКОВАРА 9
IZABRANA SU RUSINSKA I UKRAJINSKA NACIONALNA VIJEĆA
I PREDSTAVNICI LOKALNE SAMOUPRAVE 10
Odbijen izborni plakat na rusinskom i ukrajinskom, jer je na ćirilici 14
У априлу, маю и юнию отримани аж штири схадзки Предсидательства Союзу . . 16
REZOLUCIJA 19
Primjedbe i osvrti 20
Приказ зробени на основи полрочних звитох хтори нашо дружтва,
як члени, послали нашому Союзу 23
20 роки Културно-просвитного дружтва Русинох и Українцох Осєку 24
КПД Русинох и Українцох Осєку за свою роботу заслугую щири винчованки . . 24
малочислене алє зато досц активне нашо дружтво у Осєку 24
Дзешец роки вредних и упартих членох нашого дружтва у Винковцох 25
Святочна схадзка з нагоди 10 рокох културного дружтва
Русинох и Українцох Винковцох 25
FOLKLORNE SEKCIJE BRODSKOG KUD-a "UKRAJINA" VEĆ
DUGO GODINA MEĐU NAJUSPJEŠNIJIMA I NAJAKTIVNIJIMA 29
ŠUMEČKI KUD "ANDRIJ PELIH" USPJEŠNO PROHODAO 29
U KANJIŽI JE OSNOVANO KULTURNO–PROSVJETNO DRUŠTVO
"TARAS ŠEVČENKO" 29
КУЛТУРНЕ ДРУЖТВО РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У ЗАҐРЕБУ
НЄ ПРИДАЛО СВОЙ ЗВИТ 30
IZVANREDAN FOLKLORNI ANSAMBL LIPOVLJANSKOG
KPD UKRAJINACA "KARPATI" 31
КРАСНИ УСПИХИ МИКЛОШЕВЧАНЬОХ И У НЄВИГОДНИХ УСЛОВИЙОХ . 32
ВШЕ УСПИШНЄЙШИ 35 РОЧНИ ВУКОВАРСКИ 33
КУД "ОСИФ КОСТЕЛНИК" 33
ПЕТРОВЧАНЄ ЯК И ВШЕ У ПЕТРОВЦОХ ЧЕРСТВО НА СВОЇХ НОГОХ,
ЗОЗ БАРЗ ДОБРИМА УСПИХАМИ 34
„ВУКОВАР ВЄДНО" 41

ЗНАЧНИ ЮВИЛЕЇ КУЛТУРНОГО, ПРОСВИТНОГО, ДРУЖТВЕНОГО И ДУХОВНОГО ЖИВОТА РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ ПОД ВИСОКИМ ПОКРОВИТЕЛЬСТВОМ ПРЕДСИДАТЕЛЯ ГОРВАТСКОГО СОБОРУ, др. ЗЛАТКА ТОМЧИЧА 42
ПАПА ПО ТРЕЦИ РАЗ У ГОРВАТСКЕЙ 55
Руснаци и Українци на Служби Божей зоз папом 56
PAPA IVAN PAVAO II. - KAROL I JOZEF WOJTYLA 56
МАТИ КАРОЛЯ ВОЙТИЛИ ЕМІЛІЯ КАЧОРОВСЬКА 58
УКРАЇНСЬКИЙ РОДОВІД ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II 59
UKRAJINSKO RODOSLOVLJE PAPE IVANA PAVLA II 60
ОЛЕКСАНДЕР ДУХНОВИЧ (1803-1865) 61
З ДНЯ НА ДЗЕНЬ 64
"ПОЛОЖЕНЄ РУСИНОХ У БОСНИ" АЛЄ И У БАЧКЕЙ, СРИМЕ И СЛАВОНИЇ 68
„ПРИЯТЕЛЄ" ЗНОВА ПЕРШИ 73
о. СТЕФАН ПІТКА 74
Путованє єдней фитюли 75

Число Номер 125/126 2004.

Змист Sadržaj Зміст

Дороги у Союзу Русинох и Українцох Горватскей, ... 2
НАЙЗНАЧНЄЙШИ ПОДІЇ У СОЮЗУ У ДРУГЕЙ ПОЛОВКИ ПРЕШЛОГО РОКУ 5
НАЙВИЗНАЧНІШІ ПОДІ. СОЮЗУ В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ МИНУЛОГО РОКУ 5
NAJZNAČAJNIJI DOGAĐAJI U SAVEZU U DRUGOJ POLOVICI PROŠLE GODINE 5
OČITOVANJE NADZORNOG ODBORA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE POVODOM NEOPOZIVE OSTAVKE mr.sc. IRINEJA MUDROG NA FUNKCIJI PREDSJEDNIKA SAVEZA SA NADNEVKOM 1.8.2003 GODINE U 15.15 sati 6
ПРИМАНЄ ДЕЛЕҐАЦИЇ СОЮЗУ ПРИ ПРЕДСИДАТЕЛЬОВИ СОВИТУ ЗА НАЦИОНАЛНИ МЕНШИНИ А. ТОЛНАУЕРОВИ 8
ВЄДНО ЧИ ОДДВОЄНО, ЄДЕН ЧИ ДВА АБО И ВЕЦЕЙ СОЮЗИ? 8
Виберанкова скупштина осєцкого дружтва 10
ВИЛЄТ ЧЛЕНОХ КПД РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ З РИЄКИ 11
VI МАНИФЕСТАЦИЯ "КУЛТУРНА ТВОРЧОСЦ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ У РГ" . . 12
НА ЗАЄДНЇЦКЕЙ ДІЯЛНОСЦИ ЗАЄДНЇЦКИХ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ 13
АНАЛИЗА ПРЕЦЕКЛИХ ВИБЕРАНКОХ ЗА ЗАСТУПНЇКА ДО ГОРВАТСКОГО СОБОРУ . 15
IZBOR ZASTUPNIKA U HRVATSKI SABOR ZA NACIONALNE MANJINE U XII. IZBORNOJ JEDINICI 16
ВІЗИТ ДО РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЯ МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ КОСТЯНТИНА ГРИЩЕНКА 18
SAVEZU RUSINA I UKRAJINACA 20
902.000 KUNA ZA 2004. GODINU 20
IZVJEŠĆE O UTROŠKU SREDSTAVA OSIGURANIH IZ DRŽAVNOG PRORAČUNA RH ZA PROGRAME UDRUGA I USTANOVA NACIONALNIH MANJINA ZA PRVO TROMJESEČJE 2004. GODINE 22
ЗНОВА НЄ ВИБРАНИ РУСИН- ПРЕДСТАВНЇК РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ГОРОДУ ЗАҐРЕБУ И УКРАЇНЄЦ-ПРЕДСТАВНЇК УКРАЇНСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ СИСАЦКО-МОСЛАВАЦКЕЙ ЖУПАНИЇ 23
ЗАПИСНЇК ЗОЗ СХАДЗКИ РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ 23
ПРЕДКЛАДАНЕ ПРОҐРАМИ РОБОТИ РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ ЗА 2004. рок 25
ФИНАНСИЙНИ ПЛАН РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ ЗА 2004. рок 26

ZAPISNIK O OSNIVANJU KOORDINACIJE UKRAJINSKE NACIONALNE MANJINE U REPUBLICI HRVATSKOJ . . . 29
СЛОВАЦИ– ПРИЯТЕЛЄ РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ У РИЄКИ . . . 38
BAL U SLAVONSKOM BRODU, 17. SIJEČNJA - PO TRADICIJI . . . 39
БАЛ У ВУКОВАРЕ – ПО ТРАДИЦИЇ ОСТАТНЄЙ СОБОТИ У ЯНУАРУ . . . 40
БАЛ У ВИНКОВЦОХ . . . 41
И У МИКОЛОШЕВЦОХ 7. ФЕБРУАРА . . . 42
ISTI DAN, 7. VELJAČE ODRŽAN JE I TREĆI BAL - U LIPOVLJANIMA . . . 42
БАЛ У ОСЄКУ . . . 43
ПЕТРОВСКИ БАЛ ОСТАТНЇ НАШ БАЛ ТОГО 2004. РОКУ . . . 44
МИКЛОШЕВЦИ У 2003. РОКУ У ЗНАКУ СПОРТУ И КУЛТУРИ . . . 45
80 РОКИ СПОРТУ У МИКЛОШЕВЦОХ . . . 45
ДНЇ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ У РИЄКИ . . . 47
ДНЇ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У ЗАҐРЕБЕ . . . 48
50 РОКИ СВИДНЇЦКИХ ШВЕТОХ . . . 49
"ПЕТРОВСКИ ДЗВОН" 2004 . . . 50
ПАМЯТКИ ЗОЗ ЗАКАРПАТЯ И ЛЕМКИВЩИНИ . . . 52
IZVJEŠTAJNA SKUPŠTINA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE . . . 53
IZVJEŠĆE O RADU SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2003. GODINU . . . 54
REKAPITULACIJA PRIHODA I RASHODA 2003. . . . 56
ZAPISNIK SA SKUPŠTINE SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE, održane u Vukovaru 27.3.2004. . . . 57
На приманю при министрови вонкашнїх дїлох України, панови Констатинови Грищенковому, у Загребе, у готелу „Шератон", 15.4.2004. року . . . 63
КРАСНИ ПОЧАТОК И ДОБРИ ПЕРСПЕКТИВИ СОТРУДНЇЦТВА ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ И НАШОГО СОЮЗУ ЗОЗ ЗАКАРПАТСКУ УКРАЇНУ . . . 64
ПО, ЗОЗ ШНЇГОМ, ЗАВЯТЕЙ ПОЛЬСКЕЙ ЛЕМКИВЩИНИ . . . 69
ЗАЄДНЇЦКИ КОНЦЕРТИ КУД–ох „ЯКИМ ГАРДИ", ВИНКОВСКИХ ДРУЖТВОХ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ И „ЛЄСАРЕ" У УЖГОРОДУ И МУКАЧОВЕ . . . 71
Відомості про КМТ „Лісники", Вінковці, Хорватія . . . 74
ПРОҐРАМА ВИСТУПОХ У УКРАЇНИ . . . 75
"Petrovačko zvono 2004" . . . 77
ДНЇ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У ҐОРОДСКЕЙ БИБЛИОТЕКИ У ЗАҐРЕБЕ . . . 78
Pozdravna riječ Predsjednika Saveza Danijela Perunskog . . . 79
Вітальне слово Посла України В.А.Кирика на відкритті Днів української і русинської культури в Загребі (Загреб, 13 лютого 2004 року) . . . 79
ДЗЕНЬ НАЦИОНАЛНИХ МЕНЇШИНОХ ВУКОВАРСКО–СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ . . . 82
НАШО НА ЕТНОСМОТРИ У РИЄКИ . . . 83
ВЛАДИМИР ПРОВЧИ- РЕЦЕНЗИЯ СЛИКОХ . . . 87
OTKRIVENA KNJIGA NA HRVATSKOM JEZIKU IZ 1144. GODINE . . . 88

Число Номер 127 2004.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

- Редакторски бок – Urednička stranica – Редакторска сторінка 2
- Vukovar 13 godina poslije..... 4
- Rusini i Ukrajinci dobili svoje predstavnike u Savjetu za nacionalne manjine Vlade RH..... 5
- Загребски интеркултуралци нащивели Вуковар и Петровци..... З.Ерделї 5
- Святкування 13-ї річниці нежалесносці України у Загреби .....С.Бурда 6
- Socijalno – ekonomska situacija u Ukrajini..... Veleposlanstvo Ukrajine 8
- Seminari i radionice o nacionalnim manjinama u lokalnoj zajednici..... 9

Зоз роботи Союзу – Iz rada Saveza – З роботи Союзу

- Отримани Схадзки Предсидательства и Совиту Новей Думки... З.Ерделї 10
- Основане нове Културне дружтво Руснацох и Українцох Приморско-горанскей жупанії 11

Просвита – Prosvjeta – Освіта

- 35. obljetnica Ljetne škole Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske..... 12
- Кадзи пліва руска ладя ..... Дю.Лїкар 13

Рочнїци – Godišnjice – Річниці

- Річницю творчості відсвяткували члени
- КПТ-а "Іван Франко" Вуковар .....О. Мартинюк 16
- Иван Франко (1856 – 1916).....17

Манифестациї – Manifestacije – Маніфестації

- Пишкоревски сокаци..... 18
- Розшпивана младосц у Миклошевцох ..... Дю. Лїкар 19
- Знова зашущали "Винковски єшенї" ..... З. Костелник 20
- КПТ "Карпати"з Липовлян виступили на Міжнародному форумі дитячої творчості в Україні .....Іванка Слота 21
- Свято лемківскої культури 22
- Лемки усіх країв – єднайтеся..... 23
- На "Лемкивскей ватри" у Ждинї наступели и нашо дружтва 24
- Стретнуце зоз старима приятелями 24

Фотоґалерия–Fotogalerija–Фотоґалерея

- Лемкивска ватра у Ждинї..... 25
- Миклошевске лєто..... 26
- "Пишкоревски сокаци"..... 27
- ФЕСТ-НАМ у Липовлянах 28

Манифестациї – Manifestacije – Маніфестації

- FEST-NAM – фестиваль національних меншин 29
- Червена ружа 2004..... 30

Зоз християнского животу – З християнського життя

- Знова у Водици ..... Лю.Гаргай 31
- Швето Шицких Святих у Петровцох ..... З. Ерделї 31
- Водица – каплїчка у керестурским хотаре ..... Лю.Гаргай 32
- Кирбаї нєшка и дакеди ..... А.Балатинац 34
- Кирбай у Петровцох .....о.М Режак 35
- Осієк и Пішкоревці..... О.Мартинюк 36

Представяме вам – Predstavljamo vam - Представляємо Вам

- Живот виткани зоз музику..... 37
- Ізидор Яшинський – поезія..... 38

➤

Нови Кнїжки – Nove Knjige – Нови Книги

- "Думки з Дунаю" число 6 ..... Ш.Гудак 39
- Стриберни мотиль и други сказки Агнети Бучко 41

90 роки од друкованя першей кнїжки на руским язику

- Гавриїл Костельник ..... Дю.Лїкар 42
- Гумореска ..... Я.Пушкаш 43

Здогаднїме ше - Podsjetimo se – Пригадаймо

- Литературно-рецитаторска Секция Союзу ..... В.Тимко 44

Руснаци и Українци у швеце - Русини и Українці у світі

- Ми вже 10 років у Канаді... 47

Драгопис – Putopis - Репортаж

- Нащивели зме малих медведзикох у Кутереву ..... А.Балатинац 48

Шпорт – Šport - Шпорт

- У Петровцох отримани медзинарод. турнир З.Ерделї50
- Петровски фодбалски турнир у сликох 51

Число
Номер 128 2004.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

КРАЧУНСКА ВИНЧОВАНКА.....4
РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ.....5
PREDSJEDNIČKI IZBORI U HRVATSKOJ I UKRAJINI.....6
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - З РОБОТИ СОЮЗУ.....7
NAŠ SABORSKI ZASTUPNIK.....10
85 РОКИ КУЛТУРНО-ПРОСВИТНЕЙ ДЇЯЛНОСЦИ У ПЕТРОВЦОХ.....12
КАДЗИ „ПЛЇВА" РУСКА ЛАДЯ.....16
ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ–З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ.....18
МАНИФЕСТАЦИЇ – MANIFESTACIJE – МАНІФЕСТАЦІЇ.....24
ЖИМСКА РОЗВАГА – БАЛИ.....29
УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР У ЗАГРЕБІ.....30
ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ.....31
ДЕНЬ АНДРІЯ ПЕРВОЗВАННОГО.....36
ПРЕДСТАВЯМЕ ВАМ – ПРЕДСТАВЛЯЄМО ВАМ.....38
ПОРТРЕТ ПОЕТЕСИ-PORTRET PJESNIKINJE-ПОРТРЕТ ПОЕТЕСИ.....39
НОВИ КНЇЖКИ - NOVE KNJIGE - НОВІ КНИГИ.....40
ЗДРУЖЕНЄ ПЕНЗИОНЕРОХ У ПЕТРОВЦОХ.....43
ЗОЗ НАШИХ МЕСТОХ.....44
ВИ НАМ ПИСАЛИ.....46
СПОРТ - SPORT - СПОРТ.....47
ПАМ'ЯТЬ.....48
IN MEMORIAM.....49
КРАТКИ ВИСТКИ – KRATKE VIJESTI – КОРОТКІ ВІСТІ.....50
ЖИМСКА ШКОЛА У СЛИКОХ.....51

Число
Номер 129 2005.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ВИБРАНИ НОВИ ПАПА.....2
ВЕЛЬКОНОЦНА ВИНЧОВАНКА.....4
ВЕЛИКОДНЄ ПОСЛАННЯ.....5
26 РОКІВ ПОНТИФІКАТУ ІВАНА ПАВЛА II.....6
ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ВІКТОР ЮЩЕНКО НА ІНАВГУРАЦІЇ В ЗАГРЕБІ.....10
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - З РОБОТИ СОЮЗУ.....11
НАЩИВЕЛ НАС ЗАМЕНЇК МИНИСТРА НАУКОХ, ОБРАЗОВАНЯ И СПОРТУ.....14
КАДЗИ „ПЛЇВА" РУСКА ЛАДЯ.....16
ҐУ 80. РОЧНЇЦИ СНОВАНЯ СОЮЗУ РУСКИХ ШКОЛЯРОХ.....19
ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ–З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ.....21
ИНТЕРНЕТ БОКИ СОЮЗУ.....23
ВЕЧІР ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.....24
ЖИМСКА РОЗВАГА – БАЛИ.....26
ВЕЛЬКА НОЦ У НАШИХ МЕСТОХ.....28
ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ.....31
ПРЕДСТАВЯМЕ ВАМ – ПРЕДСТАВЛЯЄМО ВАМ.....35
ПОРТРЕТ ПОЕТИ-PORTRET PJESNIKA-ПОРТРЕТ ПОЕТА.....37
ВИСТАВА МАЛЮНКОХ ЖАНИ ЕРДЕЛЇ.....38
НОВИ КНЇЖКИ - NOVE KNJIGE - НОВІ КНИГИ.....39
РУЖОВА ЗАГРАДКА.....41
ПОЕТСКИ КУЦИК – POETSKI KUTAK - КУТОК ПОЕТА.....42
ГУМОРЕСКА.....43
СПОРТ - SPORT - СПОРТ.....44
ПАМ'ЯТЬ.....48
IN MEMORIAM.....49
ЙОАН ПАВЛО II.....51

Число
Номер 130 2005.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ШВЕТО КУЛТУРИ РУСИНОХ-УКРАЇНЦОХ СЛОВАЦКЕЙ.....2
ВІДЗНАЧЕННЯ 60-ОЇ РІЧНИЦІ ПЕРЕМОГИ НАД ФАШИЗМОМ..... 4
ОГЛЯД УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ 5
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - З РОБОТИ СОЮЗУ.....5
НАЦИОНАЛНИ МЕНШИНИ ОЗНАЧЕЛИ СВОЙ ДЗЕНЬ.....9
ПРОСВИТА – PROSVJETA – ОСВІТА.....10
КАДЗИ „ПЛЇВА" РУСКА ЛАДЯ.....14
ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ–З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ.....15
ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ.....16
НЄШКАЙШИ ПАПА.....17
ІЗ ЛИПОВЛЯН.....19
У СЛИКИ И СЛОВОХ.....20
"ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2005".....23
SKICA ZA PORTRET.....29
60 - РОЧНЇЦА "РУСКОГО СЛОВА".....31
ТРИЦЕЦ СЕДМИ ДРАМСКИ МЕМОРИЯЛ ПЕТРА РИЗНИЧА ДЯДЇ.....32
ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНИЙ ВЕЧІР ІВАНА ФРАНКА У ВУКОВАРІ.....33
ЗОЗ НАШИХ МЕСТОХ - IZ NAŠIH MJESTA –ІЗ НАШИХ МІСЦЬ.....34
РУСНАЦИ И УКРАЇНЦИ У ШВЕЦЕ – RUSINI I UKRAJINCI U SVIJETU- РУСИНИ І
УКРАЇНЦІ У СВІТІ.....36
ПОЕТСКИ КУЦИК – POETSKI KUTAK - КУТОК ПОЕТА.....38
НОВИ КНЇЖКИ - NOVE KNJIGE - НОВІ КНИГИ.....40
ГУМОРЕСКА.....41
КЕРЕСТУРЦОМ ВОДИ – НА ЛОЖИЧКУ.....41
ГЕТЬМАН ПИЛИП ОРЛИК І ПЕРША УКРАЇНСЬКА КОНСТИТУЦІЯ.....42
ZANIMLJIVOSTI IZ UKRAJINE – ЦІКАВЕ З УКРАЇНИ.....44
ВИЧНАЯ ПАМЯТ- IN MEMORIAM - ВИЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ.....49
СПОРТ - SPORT - СПОРТ.....50
"ЧЕРВЕНА РУЖА 2005".....51

Число
Номер 131 2005.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ЩОДО ОФІЦІЙНОГО ВІЗИТУ В УКРАЇНУ ПРЕЗИДЕНТА РХ С. МЕСИЧА.....4
ОФІЦІЙНИЙ ВІЗИТ ГОЛОВИ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЯ.....5
SVEČANI PRIJEM POVODOM 14. OBLJETNICE NEOVISNOSTI UKRAJINE.....6
ДРУГА МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ.....7
З НАГОДИ НАЩИВИ БОЯНА ПАЙТИЧА ЗАҐРЕБУ.....9
5 ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РХ.....10
LJETNA ŠKOLA RUSINA I UKRAJINACA U REPUBLICI HRVATSKOJ.....12
ОДГУКИ - ODJECI - ОДГУКИ.....13
ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ.....14
ЗОЗ РОБОТИ КУД-а "ОСИФ КОСТЕЛНИК".....17
"РУШНЯКОВО" ДНЇ УКРАЇНСКЕЙ ОПЕРИ.....18
ДЗЕЦИНСКИ ТАМБУРОВИ ОРКЕСТЕР.....19
ФЕСТИВАЛЬ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН.....20
ОТРИМАНЕ 4. "МИКЛОШЕВСКЕ ЛЄТО".....21
У КОЦУРЕ ОТРИМАНА 17. „КОЦУРСКА ЖАТВА".....24
ФОТОҐАЛЕРИЯ - 4." МИКЛОШЕВСКЕ ЛЄТО".....26
НА 6. "ВЕЧАРУ ПОЛЕСНЯКОХ" У НАШИЦКИМ МАРКОВЦУ.....28
44. ФЕСТИВАЛ КУЛТУРИ "ЧЕРВЕНА РУЖА".....29
„ЧЕРВОНА КАЛИНА" У БОСНІЇ Ї ГЕРЦЕГОВИНІ.....30
У ВЕРБАСІ ВІДБУВСЯ ФЕСТИВАЛ "КАЛИНА 2005".....31
НОВИ ВИДАНЯ - NOVA IZDANJA - НОВІ ВИДАННЯ.....32
НА РАДИО-ГАБОХ.....33
60 РОКИ МЕДИЙНЕЙ ВОКАЦИЇ ВЛАДИ КОСТЕЛНИКА.....36
ҐУ 75 – РОЧНЇЦИ ОД НАРОДЗЕНЯ ВАСИЛЯ МУДРОГО.....41
ПАМ'ЯТІ ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА.....42
ЗА ХАСНОВИТШЕ ЗЕМЛЄДЇЛСТВО.....45
ГУМОРЕСКА.....45
ОПОВІДАННЯ З СЛАВОНІЇ.....46
Я СОЮЗНИ ЧЛОВЕК.....47
ЦИКАВЕ – ZANIMLJIVO – ЦІКАВО.....48
ВИЧНАЯ ПАМЯТ- IN MEMORIAM - ВИЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ.....49
КИРБАЙ У МИКЛОШЕВЦОХ.....51

ЧИСЛО 132 НОМЕР
РОК 2005. РІК

ЧИСЛО 133 НОМЕР
РОК 2006. РІК

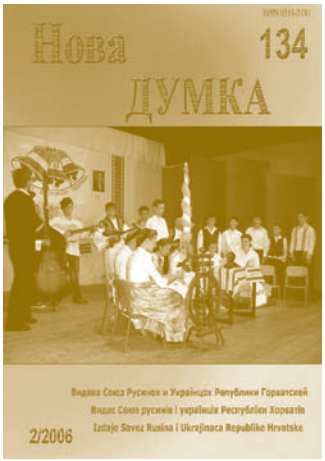

ЧИСЛО 134 НОМЕР
РОК 2006. РІК

ЧИСЛО 135 НОМЕР
РОК 2006. РІК

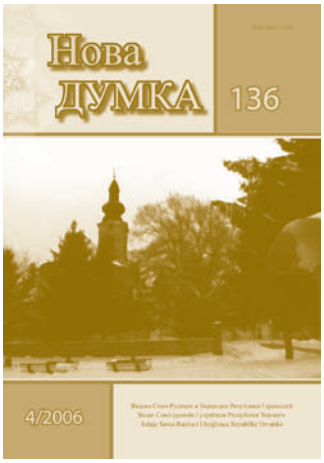

ЧИСЛО 136 НОМЕР
РОК 2006. РІК

ЧИСЛО 137 НОМЕР
РОК 2007. РІК

НОВУ ДУМКУ видава
Союз Русинох и Українцох
Републики Горватскей
www.sriu.hr

За видавателя:
Славко Бурда

Редакция: Вуковар, Ради
Европи 93, тел./факс:
032/428 - 343

Друковал: Боґентис, Осиєк

ЧИСЛО 138 НОМЕР
РОК 2007. РІК

UREDNIŠTVO:
Vlado Timko (glavni i odgovorni urednik), Ahnetka Balatinac, Ljubica Harhaj, Oksana Martinjuk, Zvonko Erdelji
SAVJET UREDNIŠTVA: Đuro Ljikar (predsjednik), Darija Pavlešen, Danijel Hardi, o. Jaroslav Lešćešin i Vlado Timko
LEKTORI: Marija Homa (rusinski jezik), Oksana Martinjuk (ukrajinski jezik), Helena Timko (hrvatski jezik).
Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Na zahtjev Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske s Rješenjem Ministarstva informiranja republuke Hrvatske od 15. siječnja 1992. godine (ur. br. 523-92-1), „Nova dumka" je upisana u evidenciji javnih glasila pod brojem 1366.

Число
Номер 132 2005.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПЕРШИ СТРЕТНУЦА ШПИВАЦКИХ ҐРУПОХ И ХОРОХ У ОСЄКУ „ДРАВСКИ ГАБИ”.....2
КРАЧУНСКА ВИНЧОВАНКА – РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ.....4
ПРО ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ 1932-1933 РР.....6
ДО РІЧНИЦІ ПОМАРАНЧЕВОЇ РЕВОЛЮЦІЇ В УКРАЇНІ.....7
XI З’ЇЗД ЕВРОПЕЙСЬКОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ.....8
ЗАСТУПНЇК НИКОЛА МАК У ПЕТРОВЦОХ 10
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - ЗОЗ ПРЕМЕНКАМИ ҐУ ЛЄПШИМ РЕЗУЛТАТОМ.....12
IZ RADA PREDSTVANIKA I VIJEĆA NACIONALNIH MANJINA.....14
РОЗГВАРКИ ЗОЗ НАЧАЛЬНЇКАМИ ОПШТИНОХ У БОҐДАНОВЦОХ И ТОМПОВЦОХ.....18
КАДЗИ „ПЛЇВА” РУСКА ЛАДЯ (5).....20
УЧИТЕЛЬСКА ШКОЛА У ОСЄКУ.....21
ИНФОРМОВАНЄ О НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ - . ТВ "СУЖИВОТ".....22
ВИНЧОВАНКА АМБАСАДОРА УКРАЇНИ У РГ.....23
ЮВІЛЕЙ КПТ "УКРАЇНА", СЛАВОНСЬКИЙ БРОД.....24
ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ.....25
КОСТЕЛЬНИКОВА ЄШЕНЬ.....27
У СЛОВЕНІЇ ЗАСНОВАНО ТОВАРИСТВО РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ "КАРПАТИ".....28
„ДНЇ МИКОЛИ М. КОЧИША" У НОВИМ САДЗЕ.....29
ТУ КОЛО НАС – ШИД.....30
ВИСТАВА АКАДЕМСКЕЙ МАЛЯРКИ ЖАНИ ЕРДЕЛЇ.....32
VIII МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРНЕЙ ТВОРЧОСЦИ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ РГ.....34
НАСТУП КУД “ЯКИМ ҐОВЛЯ” У НОВИМ САДЗЕ.....36
ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ.....38
НОВИ ВИДАНЯ - NOVA IZDANJA - НОВІ ВИДАННЯ.....44
РУСНАЦИ И УКРАЇНЦИ У ШВЕЦЕ– РУСИНИ І УКРАЇНЦІ У СВІТІ.....52
ПРИЗНАЧКИ ЗОЗ ВИГНАНСТВА - ЗАПИСИ ІЗ ВИГНАННЯ.....55
ПРЕДСТАВЯМЕ ВАМ – ПРЕДСТАВЛЯЄМО ВАМ.....46
ПОЛЬОПРИВРЕДА – СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.....59
СПОРТ - SPORT - СПОРТ.....60
ВИЧНАЯ ПАМЯТ- IN MEMORIAM - ВИЧНАЯ ПАМ’ЯТЬ.....64
ЗАБАВНИ БОК - ZABAVNA STRANA - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА.....66
VUKOVAR 2005. GODINA ILI... ČETRNAEST GODINA POSLIJE.....67

Число
Номер 133 2006.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР У ЗАГРЕБІ.....2
ВЕЛЬКОНОЦНА ВИНЧОВАНКА - ВЕЛИКОДНЄ ПРИВІТАННЯ.....4
ВІДЗНАЧЕННЯ ДНЯ ЗЛУКИ.....6
ОФІЦІЙНИЙ ВІЗИТ ВЛАДІМІРА ШЕКСА В УКРАЇНУ.....7
ВИПРОВОДЖАННЯ ЗАМІСНИКА ПОСЛА УКРАЇНИ У РХ.....7
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - IZ RADA SAVEZA - З РОБОТИ СОЮЗУ.....8
IZ RADA PREDSTVANIKA I VIJEĆA NACIONALNIH MANJINA.....9
МИЙО ШАЙТОШ, ПОДНАЧАЛЬНЇК ОПШТИНИ СТАРИ ЯНКОВЦИ.....13
МЕДЗИНАРОДНИ СЕМИНАР У УКРАЇНИ.....15
ЗАСІДАННЯ ТОВАРИСТВ ПРИЯТЕЛЬСТВА.....15
ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ.....16
ОЗНАЧЕНА 55 – РОЧНЇЦА КУД "ЯКИМ ГАРДИ" ЗОЗ ПЕТРОВЦОХ.....16
ЗОЗ РОБОТИ КУД „ЯКИМ ҐОВЛЯ" ЗОЗ МИКЛОШЕВЦОХ.....20
З УКРАЇНСЬКОЇ ХРОНІКИ В ХОРВАТІЇ.....21
НОВИ ДОКТОР НАУКИ У НАШИМ НАРОДЗЕ.....21
У ПЕТРОВСКИМ КУД-у ОБНОВЕНА РОБОТА ТЕАТРАЛНЕЙ СЕКЦИЇ.....22
ВЕЧІР ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.....23
КАДЗИ „ПЛЇВА" РУСКА ЛАДЯ 24
ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ.....38
ОТРИМАНА 16 "РУЖОВА ЗАГРАДКА.....26
ЩОБ ЗБЕРЕГТИ ВІД ЗАБУТТЯ.....27
НА НАШИХ ТРАДИЦИЙНИХ БАЛОХ - НА НАШИХ ТРАДИЦІЙНИХ БАЛАХ.....28
УКРАЇНСЬКА МАТИЦЯ.....29
РАДИО - ЕМИСИЙОХ ПО РУСКИ И УКРАЇНСКИ.....33
ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ ВЕЧІР У ЛИПОВЛЯНАХ.....34
155 РОКИ НА ЧЕСЦ НАШИМ ПРЕДКОМ.....35
НОВИ ВИДАНЯ NOVA IZDANJA НОВІ ВИДАННЯ.....44
ЗНОВ ВЕЛИКДЕНЬ.....39
ЗАСТАНОВЕЛИ ЗМЕ ШЕ У РАЙОВИМ СЕЛУ.....40
ПРЕДСТАВЯМЕ ВАМ – ПРЕДСТАВЛЯЄМО ВАМ.....46
РУСНАЦИ И УКРАЇНЦИ У ШВЕЦЕ– РУСИНИ І УКРАЇНЦІ У СВІТІ.....52
ПОПИС ЖИТЕЛЬСТВА У УКРАЇНИ 2001. РОКУ.....46
ОПОВІДАННЯ ЗІ СЛАВОНІЇ.....49
БІДА З КНИШКАМИ.....50
МОЛИТВА ЗА ЛЄГКУ ШМЕРЦ.....51
ГУДАЦИ – ТУШ!.....52
САМ, ГОСПОДИ, ЛЄМ З ТОБУ.....55
ВИЧНАЯ ПАМЯТ IN MEMORIAM ВИЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ.....56
СПОРТ - SPORT - СПОРТ.....57
ЗАБАВНИ БОК - ZABAVNA STRANA - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА.....58

Число
Номер 134 2006.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

„НОВА ДУМКА" МА 35 РОКИ....2
РОЗГЛЯНУТО РЯД ВАЖЛИВИХ ПИТАНЬ....4
ВІДЗНАЧЕННЯ 61-ОЇ РІЧНИЦІ ПЕРЕМОГИ НАД ФАШИЗМОМ....5
ДО 20-Ї РІЧНИЦІ ЧОРНОБИЛЯ....6
ПИТАННЯ ТА ПРОБЛЕМИ НАВЧАННЯ....7
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - IZ RADA SAVEZA - З РОБОТИ СОЮЗУ....8
ДЗЕНЬ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ....10
НЕЗАБУТНІЙ ДЕНЬ....10
ЗВІТНО – ВИБОРЧІ ЗБОРИ ХОРВАТСЬКО -УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА....11
ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ....12
155 РОКИ НА ЧЕСЦ НАШИМ ПРЕДКОМ....14
ВШЕ МЕНЄЙ РУСНАЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ....18
НА ДРАГИ НАШИХ ПРЕДКОХ....19
КАДЗИ „ПЛІВА" РУСКА ЛАДЯ....20
150 РІЧНИЦЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ІВАНА ФРАНКА....21
70. РОКИ ОД ШМЕРЦИ ОСИФА КОСТЕЛНИКА....22
ТАРАС ШЕВЧЕНКО – СПІВЕЦЬ ЖІНОЧОЇ ДОЛІ....24
ДО РІЧНИЦІ ПЕРШОЇ В УКРАЇНІ ТАЄМНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНТЕЛІГЕНТІВ....25
ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2006 - ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІН 2006....26
ВЕЧІР ПІСНІ І ТАНЦЮ УКРАЇНЦІВ І РУСИНІВ....30
РУШНЯКОВО ДНЇ РУСКЕЙ И УКРАЇНСКЕЙ КУЛТУРИ У РИЄКИ....31
НАРОДНЕ ТРІО З УКРАЇНИ....28
ПІСЛЯ 15 РОКІВ МОВЧАННЯ....33
НАЩИВЕЛИ ЗМЕ НАШИХ У РАЙОВИМ СЕЛУ....34
ІМ`Я, ЯКЕ ПОТРІБНО ЗГАДАТИ....36
ПРЕДСТАВЯМЕ ВАМ – ПРЕДСТАВЛЯЄМО ВАМ....37
РУСНАЦИ И УКРАЇНЦИ У ШВЕЦЕ– РУСИНИ І УКРАЇНЦІ У СВІТІ....38
XXXVIII ДРАМСКИ МЕМОРИЯЛ ПЕТРА РИЗНИЧА ДЯДІ....40
ДРУГА ТОГОРОЧНА ПРЕМИЄРА ДРАМИ У ПЕТРОВЦОХ....41
НАЩИВА МУКАЧЕВСКОМУ ЗАМКУ....42
КАРПАТСКИ ПЕРЛИ З ТУРНЯМИ ДО НЄБА....43
ВИСТАВКА У БАНЯ ЛУЦІ....44
DAMA HRVATSKOG AKVARELA....45
АНДРЕА ПУШКАШ ПЕРША У ЕВРОПИ....45
РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЦІННИХ ВИДАНЬ....46
РУСКО – УКРАЇНСКИ АЛМАНАХ....47
ГУДАЦИ – ТУШ!....48
СТО РОКИ ЦЕРКВИ У ПИШКОРЕВЦОХ....49
ТЕЛЄБАЧЕНЄ....50
СПОРТ - SPORT - СПОРТ - ШАХ НА „ПЕТРОВСКИМ ДЗВОНУ 2006"....52
ВИЧНАЯ ПАМЯТ IN MEMORIAM ВИЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ....53
ЗАБАВНИ БОК - ZABAVNA STRANA - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА....54
ВЕЛЬКА НОЦ У МИКЛОШЕВЦОХ И ПЕТРОВЦОХ....55

Число
Номер 135 2006.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПАМЯТНЇК ПОГИНУЛИМ БРАНЇТЕЛЬОМ.....2
15. РОЧНЇЦА 204. ВУКОВАРСКЕЙ БРИҐАДИ.....2
ВІДЗНАЧЕННЯ МАСАКРУ В БАБИНОМУ ЯРІ.....4
УРОЧИСТИЙ ПРИЙОМ В ЗАГРЕБІ.....4
ПРАГНЕННЯ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ ІНТЕГРАЦІЙ.....5
ПРОЩАННЯ З ПОСЛОМ УКРАЇНИ.....5
ВІДБУВСЯ IV ВСЕСВІТНІЙ ФОРУМ УКРАЇНЦІВ.....6
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ КОНГРЕС УКРАЇНЦІВ.....7
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - IZ RADA SAVEZA - З РОБОТИ СОЮЗУ.....8
РАДА РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВСЖ.....10
СЕМИНАР У ОРАХОВИЦИ.....11
СОРОКАРІЧЧЯ ЛІТНЬОЇ ШКОЛИ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ.....13
КАДЗИ „ПЛЇВА" РУСКА ЛАДЯ.....14
З ДІЯЛЬНОСТІ КМТ „КАРПАТИ" З ЛИПОВЛЯН.....15
ЛІТО В ЛИПОВЛЯНАХ.....16
170 РОКИ ПАРОХИЇ У ПЕТРОВЦОХ 1836–2006.....18
ЮВИЛЕЙ КОЦУРСКЕЙ ПАРОХИЇ.....21
ПЕТРОВСКИ КИРБАЙ.....22
КИРБАЙ У МИКЛОШЕВЦОХ.....22
СТОРОЧНЇЦА ШЕСТРОХ СЛУЖЕБНЇЦОХ.....23
ДОВІЧНІ ОБІТИ.....24
ДО 15-ОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ.....24
155 РОКИ ШКОЛСТВА У МИКЛОШЕВЦОХ.....25
„МИКЛОШЕВЦИ 2006".....27
„РУШНЯКОВО" ДНЇ ОПЕРИ.....30
ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ І ГЕРЦЕГОВИНИ „ЧЕРВОНА КАЛИНА".....30
ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ „КАЛИНА".....31
ФЕСТИВАЛ „КОЦУРСКА ЖАТВА".....32
НАЩИВА УКРАЇНИ.....34
СЛІДАМИ ІВАНА ФРАНКА.....38
ІСТОРИЧНА БАТЬКІВЩИНА ПРИВАБЛЮЄ СВОЇХ НАЩАДКІВ.....40
75 - РОЧНЇЦА ОД НАРОДЗЕНЯ ШТЕФАНА ГУДАКА.....42
ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ ГНАТЮК (1871–1926).....43
ПЕРША ИСТОРИЯ ХРИСТИЯНСТВА НА РУСКИМ ЯЗИКУ.....44
ТРИ КОНАРИ ХРИСТИЯНСТВА.....44
СОТРУДНЇЦТВО АКАДЕМИЙОХ УМЕТНОСЦОХ.....45
З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ.....46
ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (4).....47
ПАНАС БЕЗДОЛЬНИЙ: ПРИКЛАДИ.....48
ДО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ – АНТІН ІВАХНЮК.....49
ВИЧНАЯ ПАМЯТ IN MEMORIAM ВИЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ.....49
ЗАБАВНИ БОК - ZABAVNA STRANA - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА.....50
41. „ВИНКОВСКИ ЄШЕНЇ".....50
ПРЕДСИДАТЕЛЬ РГ СТЄПАН МЕСИЧ НА ЛЄТНЄЙ ШКОЛИ.....51
ПИКНИК НА ДРАВИ.....51

Число
Номер 136 2006.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПАМЯТНЇК СТРАДАЛИМ ПЕТРОВЧАНЬОМ....2
ПАЛОМНЇЦТВО ГОРВАТСКЕЙ ШЛЄБОДИ....2
КРАЧУНСКА ВИНЧОВАНКА - РІЗДВЯНЕ ВІТАННЯ....4
ДЕНЬ ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ....6
НЕЗАБУТНЯ ДАТА В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ....7
ТРИ НОВИ ҐАЗДОВСКИ КАПАЦИТЕТИ У ВУКОВАРЕ....8
СХАДЗКА ПРЕДСИДАТЕЛЬСТВА СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ....8
СХАДЗКА РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВСЖ....9
СТУДИЙНЕ ПУТОВАНЄ ДО НОРВЕЖСКЕЙ....9
РІЧНА НАРАДА ЕВРОПЕЙСЬКОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ....10
ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ....13
З ДІЯЛЬНОСТІ КМТ „КАРПАТИ" З ЛИПОВЛЯН....13
ЗОЗ РОБОТИ КУД–а „ОСИФ КОСТЕЛНИК" ЗОЗ ВУКОВАРУ....15
ЗОЗ РОБОТИ КД РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ ПҐЖ „РУШНЯК"....15
У ГОРВАТСКЕЙ МОЖЕМЕ ОЗНАЧОВАЦ „КОСТЕЛЬНИКОВУ ЯР"....18
ГОСЦОВАНЄ ДРАМСКЕЙ СЕКЦИЇ ЗОЗ ДЮРДЬОВА....19
ЗОРАН БИКИ КУХАР....19
ОБНОВЕНИ РАДИО-ЕМИСИЇ НА ГАБОХ ГОРВАТСКОГО РАДИЯ ВУКОВАР....19
ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ....20
ХРАМОВЕ СВЯТО В ОСІЄКУ....20
ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКА СЛУЖБА БОЖА В РИМО-КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВі....20
ГРЕКОКАТОЛЇЦКА СЛУЖБА У РИЄКИ....21
50-РІЧНИЙ ЮВІЛЕЙ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ПАРАФІЇ У КУЛІ....22
СВЯТИ МИКОЛАЙ НАЩИВЕЛ ПЕТРОВЦИ....23
КИРБАЙ У ПИШКУРЕВЦОХ....23
У ПИШКУРЕВЦОХ ОЗНАЧЕНА СТОРОЧНЇЦА ГРЕКОКАТОЛЇЦКЕЙ ПАРОХИЇ....24
СВОЙОМУ ГОРОДУ НА ДАРУНОК....26
КУЛТУРНА ТВОРЧОСЦ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ ГОРВАТСКЕЙ....28
РУСНАЦИ У ЕТНОҐРАФСКИХ ЗАПИСОХ....29
ЗУСТРІЧ ПИСЬМЕННИКІВ....30
ПРЕДСТАВЯМЕ ВАМ - ИВАНА СИВЧ....32
40-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНЬОГО ТОВАРИСТВА....33
ТРАДИЦІЙНИЙ ОГЛЯД ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ В СЛАВОНСЬКОМУ БРОДІ....35
НЕСТОР-ЛІТОПИСЕЦЬ....36
ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (5)....37
120-РОЧНЇЦА ОД НАРОДЗЕНЯ ГАВРИЇЛА КОСТЕЛЬНИКА....38
ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ ВОЛОДИМИРА БОЙЧУКА....39
З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ....40
ЛИСТ ДІДА ПАНАСА БЕЗДОЛЬНОГО....41
100-РОКИ ОД НАРОДЗЕНЯ МИТРА НАДЬА....42
МЕЛАНИЯ ПАП - СТАРА ВИШНЯ....43
ДНЬОВНЇК ЗОЗ ВУКОВАРУ....44
100 - РОЧНЇЦА ОД НАРОДЗЕНЯ ЯШИ БАКОВА....45
ДО ЗАБУТОЇ РІЧНИЦІ....46
ҐУ 25-РОЧНЇЦИ ОД ШМЕРЦИ др. ГАВРЇЛА БУКАТКА....48
ВИЧНАЯ ПАМЯТ - IN MEMORIAM - ВИЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ....49
ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА....50
КИРБАЙ У ВУКОВАРЕ....51

Число
Номер 137 2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

• • •: УКРАЇНСЬКИЙ БАЛ У СЛАВОНСЬКОМУ БРОДІ - 2
• • •: ДЕНЬ СОБОРНОСТІ УКРАЇНИ -4
Славко Бурда: ХОРВАТІЯ І УКРАЇНА МАЮТЬ СПІЛЬНІ ЦІЛІ - - - - - - - - - - - - - - - 5
• • •: ЗАСІДАННЯ У СТУБІЧКИХ ТОПЛИЦЯХ - 5

ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - IZ RADA SAVEZA - З РОБОТИ СОЮЗУ

• • •: СХАДЗКА СОВИТУ „НОВЕЙ ДУМКИ" -6
• • •: СХАДЗКА ПРЕДСИДАТЕЛЬСТВА СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ - - - - - - 6
• • •: РОЗМОВА З МІЛЕНОЮ КЛАЙНЕР - 6
• • •: ФИНАНСОВАНЄ РАДИО ЕМИСИЙОХ - 6

Лела Дїтко: СХАДЗКА РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ГОРОДУ ВУКОВАРУ-7
Желько Гаргаї: ПЕНЗИОНЕРЕ У ПЕТРОВЦОХ -7
Владо Костелник: СКЕЛА МЕДЗИ ВУКОВАРОМ И БАЧОМ - - - - - - - - - - - - - - - - - -7
• • •: СХАДЗКА РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВСЖ - - - - - - - - - - - - - -8
• • •: СЛОВО РЕДАКЦИЇ -8

ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ

Славко Бурда: ВИСТАВКА В ЗАГРЕБІ - 9
Микола Чапко: АКТИВНОСЦИ КПД РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РИЄКИ - - - - - - - - 10
Лела Дїтко: СЕЗОНА ДРАМСКИХ ПРЕДСТАВОХ У ВУКОВАРЕ - - - - - - - - - - - - - - 11

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

Сергій Бурда: ЗУСТРІЧ МОЛОДИХ ВІРНИКІВ У ЗАГРЕБІ - - - - - - - - - - - - - - - - - 12
Владо Костелник: СИНОД – УСПИХ И СНОВАНЄ ЕКОНОМСКЕЙ РАДИ - - - - - - -13
Владимир Провчи: КРАЧУНСКА СЛУЖБА У РИЄКИ -13
Іван Семенюк: „РАДУЙТЕСЯ, НАРОДИ..." -14
Славко Бурда: РІЗДВЯНА ЗУСТРІЧ В ПРИМІЩЕННІ ЗАГРЕБСЬКОГО ТОВАРИСТВА-14
Владо Костелник: ЦАЛОСНЕ ВИДАНЄ НОВОГО ЗАВИТА НА РУСКИМ ЯЗИКУ - - - 15

Мелания Пап: РУСКИ ПИСНЇ -15
• • •: ВЕСЕЛИ ШТИМУНҐ ЗАТРИМАЛ ГОСЦОХ - 16
Іван Семенюк: УКРАЇНСЬКИЙ ВЕЧІР В ЛИПОВЛЯНАХ - - - - - - - - - - - - - - - - - - 16
Агнетка Балатинац: ТЕЙ ЖИМИ ЮВИЛЕЙНО - 18
• • •: БАЛ У ВИНКОВЦОХ -20
Vladimir Provči: BALOVI RUSINA I UKRAJINACA – DOGAĐAJ GODINE - - - - - - - -21
Славко Бурда: КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКИХ ПІСЕНЬ У ЗАГРЕБІ - - - - - - - - - - - - - - -22
Звонко Костелник: У ШУМЕЧУ ВІДБУЛАСЯ ЗУСТРІЧ УКРАЇНЦІВ - - - - - - - - - - 22
д. ф. н. Оксана Тимко Дїтко: КНИГА ІЗИДОРА ЯШИНСЬКОГО „СПОГАДИ" - - - 23
Звонко Барна: НА ТВОЙ ДЗЕНЬ, МАМО - 23
Агнетка Балатинац: ДАВИД САБАДОШ - 24
Павло Головчук: З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ - 26
Мато Сурман: СВІТАНОК ВОСЬМОГО БЕРЕЗНЯ -27
Панас Бездольний: ЛИСТ ДІДА ПАНАСА БЕЗДОЛЬНОГО - - - - - - - - - - - - - - - - 28
Яким Пушкаш: ГУМОРЕСКА -29
• • •: ПОЛЬСКИ МИШИ ПРИШЛИ НА „СВОЙО" -29
Павло Головчук: МИХАЙЛО ПЕТРОВ-ГАРДОВИЙ - 30
Висиль Тимків: СПІЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ БІГ - - - - - - - - - - - - - - - - -31
• • •: ПАТРІАРХ ЙОСИФ СЛІПИЙ - 32
Владо Костелник: 40 - РОЧНЇЦА КУД-а „ОСИФ КОСТЕЛНИК" - - - - - - - - - - - - - 32
• • •: IN MEMORIAM - 33
• • •: ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА -34
• • •: БАЛ У МИКЛОШЕВЦОХ -35

Число
Номер 138 2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

Агнетка Балатинац: 34. ПЕТРОВСКИ ДЗВОН - 2
• • •: TJEDAN RUSINSKE I UKRAJINSKE KULTURE U RIJECI- - - - - - - - - - - - - - - - 2
монс. Славомир Микловш: ВЕЛЬКОНОЦНА ВИНЧОВАНКА - - - - - - - - - - - - - - 4
• • •: ВЕЛИКОДНЄ ПРИВІТАННЯ - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 5
• • •: НОВИЙ ПОСОЛ УКРАЇНИ В РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЯ - - - - - - - - - - - - - - - - - -6
Владо Костелник: ТРЕБА ЗМОЦНЇЦ И ПРЕШИРИЦ ҐАЗДОВСКЕ СОТРУДНЇЦТВО - -6

ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - IZ RADA SAVEZA - З РОБОТИ СОЮЗУ

Павло Головчук: ПЕРША ЗУСТРІЧ З НОВИМ ПОСЛОМ - - - - - - - - - - - - - - - - - -7
• • •: ПЕЙДЗЕШАТ РОКИ ГОРВАТСКОГО РАДИЯ ВУКОВАР - - - - - - - - - - - - - - - - - 7
• • •: ОТРИМАНА РОЧНА СХАДЗКА СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ - - - - - - - - 8
• • •: СХАДКА ЗОЗ ПРЕДСИДАТЕЛЯМИ ДРУЖТВОХ -9
• • •: ГОРОД БУДЗЕ ФИНАНСОВАЦ РАДИО-ЕМИСИЇ - 9

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

Марія Семенюк: КОНЦЕРТ ДУХОВНОЇ МУЗИКИ У ВУКОВАРІ - - - - - - - - - - - - - - 10
• • •: ЕКУМЕНСКЕ СТРЕТНУЦЕ ЖЕНОХ -10
О. Мр. Роман Миз: ДОКУМЕНТ БРЕСТСКЕЙ УНИЇ - 11
• • •: ВИСТАВА ПИСАНКОХ И ДРЕВОРЕЗОХ - 11
• • •: ТРАДИЦИЙНА КУЛТУРА- -12
Микола Ступяк: ПРИЄМНА НЕСПОДІВАНКА - 13
Любица Гаргай: МОЖЕШ БУЦ БОГАТШИ ОД БОГАЧА - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 13

ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ

Іван Семенюк: ПОДВІЙНЕ СВЯТО В ЛИПОВЛЯНАХ- 14
• • •: РІЧНІ ЗБОРИ КПТ-А "КАРПАТИ" В ЛИПОВЛЯНАХ - - - - - - - - - - 14
• • •: СВЯТКУВАННЯ В УГОРЩИНІ РОКОВИН КОБЗАРЯ- - - - - - - - - - - - - - - - - - 15
Павло Головчук: ВШАНУВАННЯ РОКОВИН ШЕВЧЕНКА - - - - - - - - - - - - - - - - - 16
Любица Гаргай: ПОПОЛАДНЬОВО СТРЕТНУЦЕ У ВУКОВАРЕ - - - - - - - - - - - - - 18
Мелания Пап: ПОДЗЕКОВАНЄ НАШИМ ДЗЕЦОМ -18
Микола Чапко: ФОЛКЛОРНИ СПЕКТАКЛ „ЮНИСТА" - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 19
• • •: ПРЕДВЕЛЬКОНОЦНА МАНИФЕСТАЦИЯ У ОСЄКУ - - - - - - - - - - - - - - - - - - 20
Любица Гаргай: АКТИВНО ОД МАЛЮЧКА -21
Володимир Провчі: ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ МИТЦІВ - - - - - - - - - - - - - - - - 22
Янко Чордаш: УХОДЗЕНЄ ДО ПЕТРОВЦОХ - 22
• • •: „ЯКИМ ГАРДИ" НА СЦЕНИ -23

• • •: ФЕСТИВАЛ „РУЖОВА ЗАГРАДКА 2007" - 23
Павло Головчук: ХОРВАТСЬКА ЛІТЕРАТУРА І ТАРАС ШЕВЧЕНКО- - - - - - - - - - 24
М. Дїтко: „ПИЯЦ У ВУКОВАРЕ, ВАШАР У НУШТРУ"- - - - - - - - - - - - - - - - - - - 25
Павло Головчук: З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ - 26
Сергій Бурда: КАФЕДРА УКРАЇНІСТИКИ В ЗАГРЕБІ - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 28
• • •: РУСНАЦИ И УКРАЇНЦИ У ШВЕЦЕ – РУСИНИ І УКРАЇНЦІ У СВІТІ - - - - - - - -29
Владо Костелник: ЮРИЙ ШЕРЕҐИЙ - 30
О. Ґ. Павлишин: ДО 100-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЮРІЯ ШЕРЕГІЯ- - - - - - - -31
Панас Бездольний: ЛИСТ ДІДА ПАНАСА БЕЗДОЛЬНОГО - - - - - - - - - - - - - - - - 32
Марияна Джуджар: ОГНЬОГАСНЕ ДРУЖТВО МА 75 РОКИ - - - - - - - - - - - - - - - 32
Я. Пушкаш: ШАХ ВИСТИ -30
• • •: IN MEMORIAM - 33
• • •: ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА -34
• • •: ВЕЛЬКА НОЦ У МИКЛОШЕВЦОХ -35
Оксана Мартинюк: ВЕЛИКДЕНЬ В ОСІЄКУ -35

ЧИСЛО 139 НОМЕР
РОК 2007. РІК

ЧИСЛО 140 НОМЕР
РОК 2007. РІК

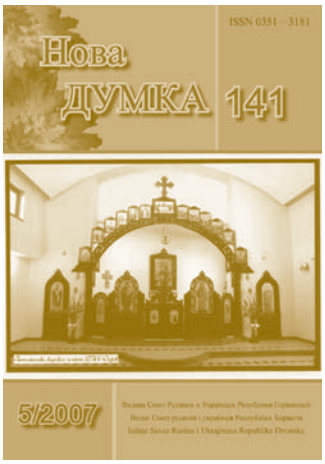

ЧИСЛО 141 НОМЕР
РОК 2007. РІК

ЧИСЛО 142 НОМЕР
РОК 2007. РІК

ЧИСЛО 143 НОМЕР
РОК 2008. РІК

ЧИСЛО 144 НОМЕР
РОК 2008. РІК

НОВУ ДУМКУ видає
Союз Русинів и Українців
Республіки Хорватія
www.sriu.hr

За видавця:
Славко Бурда

Редакция: Вуковар, Ради
Європи 93, тел./факс:
032/428-343; 032/428-343

Друковал: Боґентис, Осиєк
Тираж: 1.000 примірників

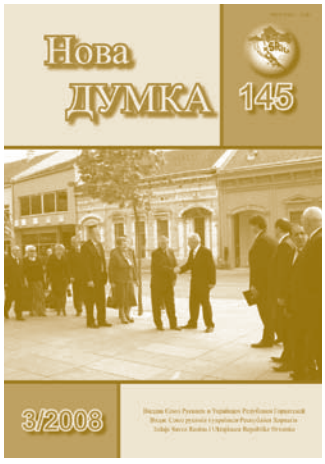

ЧИСЛО 145 НОМЕР
РОК 2008. РІК

UREDNIŠTVO:
Vlado Timko (glavni i odgovorni urednik), Ahnetka Balatinac, Ljubica Harhaj, Oksana Martinjuk
SAVJET UREDNIŠTVA: Pavlo Holovčuk (predsjednik), dr.sc. Oksana Timko Đitko, Oksana Martinjuk, Đuro Biki i Vlado Timko
LEKTORI: Marija Homa, Tanja Salontaji (rusinski jezik), Oksana Martinjuk (ukrajinski jezik), Helena Timko (hrvatski jezik).
Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.
Na zahtjev Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske s Rješenjem Ministarstva informiranja republuke Hrvatske od 15. siječnja 1992. godine (ur. br. 523-92-1), „Nova dumka" je upisana u evidenciji javnih glasila pod brojem 1366.

Число
Номер 139 2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

● ● ●: 34. ПЕТРОВСКИ ДЗВОНЧОК - 34. ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІНОЧОК - - - - - - - - - -2

ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА - СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА

● ● ●: ОФІЦІЙНИЙ ВІЗИТ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ДО ХОРВАТІЇ - - - - - - - - - - - - -4
● ● ●: НАЩИВА МИКЛОШЕВЦОМ И ПЕТРОВЦОМ - 7
● ● ●: З РОБОТИ ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ В ХОРВАТІЇ - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 8
Владо Костелник: МЕМОРИЯЛНИ ЦЕНТЕР ОТЕЧЕСТВЕНЕЙ ВОЙНИ У ВУКОВАРЕ-10
● ● ●: НАЦИОНАЛНИ МЕНШИНИ ВСЖ ОЗНАЧЕЛИ СВОЙ ДЗЕНЬ - - - - - - - - - - - - -11

КУЛТУРА - KULTURA - КУЛЬТУРА

Владо Костелник: 35 РОКИ ОД ПЕРШЕЙ РАДИО ЕМИСИЇ - - - - - - - - - - - - - - -12
Павло Головчук: 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЮРІЯ ШЕРЕГІЯ - - - - - - - - -13
О. Мартинюк: У ВУКОВАРІ ВІДБУЛОСЯ СВЯТО ПРИСВЯЧЕНЕ І. Я. ФРАНКУ - - - -13
● ● ●: СВЯТКОВИЙ ВЕЧІР У КАНІЖІ - 14

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

Владо Костелник: ОБНОВЕНИ И ОСУЧАСНЄНИ РУСКИ КАТАКИЗ - - - - - - - - - - 15

Владимир Кочиш: КЕД ЯРНЇ ЗАПАХИ - 15

ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ - IZ RADA SAVEZA - З РОБОТИ СОЮЗУ

Агнетка Балатинац: ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2007 - ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІН 2007 - - -16

ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ

Марія Семенюк: ВИБОРЧІ ЗБОРИ КПТ-А "ІВАН ФРАНКО" З ВУКОВАРА - - 22
Микола Чапко: РОЧНА СХАДЗКА КПД-А РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У РИЄКИ - - - -23
● ● ●: ВИБОРЧІ ЗБОРИ КПТ-А "УКРАЇНА" В СЛАВОНСЬКОМУ БРОДІ - - - - - - - - -24
Владо Костелник:ПЕТРОВСКИ ДРАМСКИ АМАТЕРЕ- - - - - - - - - - - - - - - - - - - 25
● ● ●: ДЗЕЦИНСКА СКАЗКА У ПЕТРОВЦОХ И МИКЛОШЕВЦОХ - - - - - - - - - - - - - 25

НОВИ КНЇЖКИ - NOVE KNJIGE - НОВИ КНИГИ

Павло Головчук: МАТЕРІАЛІВ ДО ІСТОРІЇ УКРАЇНЦІВ У БОСНІЇ - - - - - - - - - - 26
О. Мартинюк: ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ І. ЯШИНСЬКОГО "СПОГАДИ" - - - - - - - - - 27
● ● ●: ЗБІРКА ПОЕЗІЙ „МАНДРИ" МИХАЙЛА ЛЯХОВИЧА - - - - - - - - - - - - - - - - 28

● ● ●: 80-РОЧНЇЦА ОД НАРОДЗЕНЯ ВИРИ ГУДАКОВЕЙ- - - - - - - - - - - - - - - - - -29
П. Головчук: 100-РІЧЧЯ З ДНЯ СМЕРТІ ІВАНА КАРПОВИЧА ТОБІЛЕВИЧА- - - - - 30
Панас Бездольний: ЛИСТ ДІДА ПАНАСА БЕЗДОЛЬНОГО - - - - - - - - - - - - - - - 31
Яким Пушкаш: ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (8) -32
Владимир Кочиш: КЕД ШЕПТА ВИТОР- 32
Яким Пушкаш: ШАХ НА „ПЕТРОВСКИМ ДЗВОНУ 2007" - - - - - - - - - - - - - - - - - 33
● ● ●: ПЕТРОВЧАНЄ ПРЕДОСТАТНЇ - 33
● ● ●: ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА - 34
Владимир Провчи: ТРАДИЦИЙНА КУЛТУРНА МАНИФЕСТАЦИЯ У РИЄКИ- - - - -35

Число
Номер 140 2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

Іван Семенюк: ЛІТО В ЛИПОВЛЯНАХ - 2

ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА - СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА

● ● ●: ПРЕСЛАВА ДНЯ ДЕРЖАВНОСЦИ - 4
● ● ●: ВІЗИТ ВІТАЛІЯ КЛИЧКА- 4
О. Мартинюк: ДО 16-ОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ - - - - - - - - - - - - - - - 5
● ● ●: ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ - - - - - - - - - -6
● ● ●: З РОБОТИ ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ В ХОРВАТІЇ - 8
● ● ●: ВИБЕРАНКИ - ВИБОРИ- -10
● ● ●: ПРИРУЧНЇК ЗА РАДИ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ - - - - - - - - - - - - - - - - -12
Владо Костелник: ПРЕВОЗКА ПРЕЙҐ ДУНАЮ - 12
Владо Костелник: ЗАҐРЕБ ОЗНАЧЕЛ 20-РОЧНЇЦУ УНИВЕРЗИЯДИ - - - - - - - - - 13

ПРОСВИТА - КУЛТУРА - ОСВІТА - КУЛЬТУРА

Агнетка Балатинац: ПОЛЯ- 13
● ● ●: ЛЄТНЯ ШКОЛА - 14
● ● ●: ДЗЕЦИ ВЄДНО 2007 -15
О. Мартинюк: ЛІТНІЙ СВІТАНОК - 15

Лела Дїтко: НАЩИВА СЛОВАЦКЕЙ- 16
Агнетка Балатинац: „МИКЛОШЕВЦИ 2007“ - 18

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

● ● ●: 100 РОКИ ЦЕРКВИ У МИКЛОШЕВЦОХ- -20
● ● ●: КИРБАЙ У МИКЛОШЕВЦОХ -20

ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ

Іван Семенюк: “КАРПАТИ” З ЛИПОВЛЯН АКТИВНІ ЦІЛЕ ЛІТО! - - - - - - - - - - - 22

МАНИФЕСТАЦИЇ - MANIFESTACIJE - МАНИФЕСТАЦІЇ

Силвестер Дорокхази: “КОЦУРСКА ЖАТВА 2007” - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 24
● ● ●: ЧЕРВЕНА РУЖА 2007- -25
● ● ●: ЮВІЛЕЙНА 25 „ЛЕМКІВСЬКА ВАТРА” В ПОЛЬЩІ - - - - - - - - - - - - - - - - - 26
● ● ●: ФЕСТИВАЛЬ “КАЛИНА 2007” - 28
Павло Головчук: “А МИ ТУЮ ЧЕРВОНУ КАЛИНУ ПІДІЙМЕМО...” - - - - - - - - - - -29

Павло Головчук: З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ- -30
Панас Бездольний: ЛИСТ ДІДА ПАНАСА БЕЗДОЛЬНОГО - - - - - - - - - - - - - - - 31
Яким Пушкаш: ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (9) -32

● ● ●: СПОРТСКИ ВИСТКИ- -33
● ● ●: ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА - 34

● ● ●: ФЕСТИВАЛ ЖРИДЛОВЕЙ ШПИВАНКИ У ДЮРДЬОВЕ- - - - - - - - - - - - - - - -35

Число
Номер 141 2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

Агнетка Балатинац: ЗБУДУЄМЕ ЗНОВА -2

ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА - СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА

● ● ●: НАГОРОДЖЕННЯ ДЕРЖАВНОЮ НАГОРОДОЮ УКРАЇНИ- - - - - - - - - - - - - - - - 4
● ● ●: З РОБОТИ ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ В ХОРВАТІЇ - 5
Павло Головчук: "УКРАЇНА В КАРТИНІ" - 7
● ● ●: „ДЗЕЦИ ВЄДНО 2007" - 8
● ● ●: СХАДЗКА РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВСЖ - - - - - - - - - - - - - -8
Владо Костелник: ГАЙЗИБАНОМ З ВУКОВАРУ ДО ЗАҐРЕБУ- - - - - - - - - - - - - - - - -8

ПРОСВИТА - КУЛТУРА - ОСВІТА - КУЛЬТУРА

Павло Головчук: ЧЕТВЕРТА ЗУСТРІЧ ПИСЬМЕННИКІВ У МІСТІ РОВІНЬ - - - - - - - -9
Оксана Мартинюк: НЕ СУМУЙ -9

ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ

Павло Головчук: "КАРПАТАМ" - 15!- -10
● ● ●: ПРЕМЄРА ТЕТРАЛНЕЙ ПРЕДСТАВИ -11
● ● ●: ВИНКОВЧАНЄ ВИДАЛИ ЦД -11
● ● ●: РОЧНЇЦА РАДИО ЕМИСИЙОХ -11

Яким Пушкаш: ПЕТРОВЧАНЄ У НОВСКЕЙ -12

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

Оксана Мартинюк: ПОСВЯТА ІКОНОСТАСУ- -13
Оксана Мартинюк: ХРАМОВЕ СВЯТО В ОСІЄКУ -13
Агнетка Балатинац: ТЕМЕТОВИ ЯК ПРИПОВЕДКИ О ПРЕШЛОСЦИ - - - - - - - - - 14
Желько Гаргай: КИРБАЙ У ПЕТРОВЦОХ - 15
Оксана Мартинюк: ХРАМОВЕ СВЯТО В ПІШКОРЕВЦЯХ - - - - - - - - - - - - - - - - - 15
Любица Гаргай: ПАЛОМНЇЦТВО ДО СВЯТЕЙ ЖЕМИ - - - - - - - - - - - - - - - - - - - 16

● ● ●: PARLAMENTARNI IZBORI - 18

НОВИ КНЇЖКИ - NOVE KNJIGE - НОВИ КНИГИ

● ● ●: МИКЛОШЕВЦИ У ОТЕЧЕСТВЕНЕЙ ВОЙНИ 1991.- - - - - - - - - - - - - - - - - - - 22
Агнетка Балатинац: ТИ МОЯ ФАМЕЛИЯ- 22
Ізидор Яшинський: ЧОРНІ ХМАРИ- 23
Іван Семенюк: МАЛИ СЛОВНИК ЛЕМКІВСЬКОЇ ГОВІРКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ **- 23**
Оксана Мартинюк: "СТІЖКИ" ПАВЛА ГОЛОВЧУКА- 24
Владо Костелник: НОВИ КНЇЖКИ НАШОГО СОЮЗУ - 25
Оксана Мартинюк: КНИГА ІВАНА ПЕЧУХА - 26
Оксана Мартинюк: СЕРЦЕ ЄВРОПИ – УКРАЇНА - 27

Павло Головчук: З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ- -28
● ● ●: 100 РОКІВ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА "ПРОСВІТА" - - - - - - - - - - - - - - -31
Яким Пушкаш: ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (10) -32
Панас Бездольний: ЛИСТ ДІДА ПАНАСА БЕЗДОЛЬНОГО - - - - - - - - - - - - - - - - 33
● ● ●: ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА - 34

● ● ●: ВЕЧАР ОСИФА КОСТЕЛНИКА- 35

Число
Номер 142 2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

● ● ●: КУЛТУРНА ТВОРЧОСЦ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ ГОРВАТСКЕЙ- - - - - - - -2
● ● ●: КРАЧУНСКА ВИНЧОВАНКА - РІЗДВЯНЕ ВІТАННЯ - - - - - - - - - - - - - - - - - - -4

ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА - СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА

● ● ●: З РОБОТИ ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ В ХОРВАТІЇ - 6
● ● ●: Зоз роботи Союзу Русинох и Українцох РГ- 7
Марияна Джуджар: СХАДЗКА РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ ВСЖ- - -9
● ● ●: ОСНОВАНА КООРДИНАЦИЯ РУСКИХ РАДОХ И ПРЕДСТАВНЇКОХ У РГ- - - - - 9
Агнетка Балатинац: ВИБЕРАНКИ ЗА СОБОР РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ- - - - - - - - -9
Михайло Семенюк: ПЕРШИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ФОРУМ УКРАЇНЦІВ СВІТУ - - - - - -10

ПРОСВИТА - КУЛТУРА - ОСВІТА - КУЛЬТУРА

• • •: ВІДЗНАЧЕННЯ 10-Ї РІЧНИЦІ КАФЕДРИ УКРАЇНІСТИКИ- - - - - - - - - - - - - -10
Оксана Мартинюк: ВИСТАВКА РОБІТ УКРАЇНСЬКОГО СКУЛЬПТОРА - - - - - - - -11
Мирослав Киш: ПОЕЗИЯ - 11

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

о. Яким Симунович: РУСНАЦИ У ВУКОВАРСКИМ ДЕКАНАТУ - - - - - - - - - - - - - 12
• • •: ПАНАХИДА ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ - 13
Агнетка Балатинац: ВИЛЇЯ - 13

Агнетка Балатинац: ПОЧЕСНИЙ ГОЛОВА СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ - - - - - 14
● ● ●: 55. РОЧНЇЦА МАЛЖЕНСТВА - 15

ЗОЗ РОБОТИ НАШИХ ДРУЖТВОХ - З РОБОТИ НАШИХ ТОВАРИСТВ

Агнетка Балатинац: ПРОМОЦИЯ ЗОЗ ЗДРУЖЕНИМА МОЦАМИ - - - - - - - - - - - -16
● ● ●: КРАЧУНСКИ КОНЦЕРТ У ОСЄКУ -16
Звонко Костелник: ЧЕТВЕРТА ЗУСТРІЧ УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ - - - - - - - - - - - - 17
Агнетка Балатинац: ДРАВСКИ ГАБИ - 18
Владимир Провчи: БАЛ РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ ПҐЖ - - - - - - - - - - - - - - - -20
Михайло Семенюк: ШОСТИЙ ОГЛЯД ДИТЯЧОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ - - - - - - - - -21
● ● ●: ВУКОВАРЧАНЄ ИДУ НА ПРЕДСТАВИ - 21
● ● ●: З РОБОТИ КПТ "КАРПАТИ" З ЛИПОВЛЯН - 22
Любица Гаргай: ЗОЗ РОБОТИ КУД-а "ОСИФ КОСТЕЛНИК" ЗОЗ ВУКОВАРУ - - - - 23

Оксана Мартинюк: ЦІКАВЕ ПРО УКРАЇНУ -24

НОВИ КНЇЖКИ - NOVE KNJIGE - НОВИ КНИГИ

● ● ●: ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИГИ ІВАНА БАРЩЕВСЬКОГО - - - - - - - - - - - - - - - - - - -22
● ● ●: РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ВИЩЕЗГАДАНИХ ВИДАНЬ - 22
Агнетка Балатинац: ПИСАТЕЛЬ СУДЬБОХ - 26
Агнетка Балатинац: ЄДИНСТВЕНА ПУБЛИКАЦИЯ- 27

Павло Головчук: З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ- -28
Яким Пушкаш: ПО МОСЛАВАЦКИХ ЛЄСОХ И ГОРОХ - - - - - - - - - - - - - - - - - - -30
Павло Головчук: СУМНО-СМІШНА "ІСТОРІЯ" - 30
Панас Бездольний: ЛИСТ ДІДА ПАНАСА БЕЗДОЛЬНОГО - - - - - - - - - - - - - - - 32
Яким Пушкаш: КРАЧУНСКА ГУМОРЕСКА - 33
● ● ●: ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА - 34
Звонко Костелник: ОБИЧАЇ НАШОГО НАРОДУ - 35

Число
Номер 143 2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

Любица Гаргай: ОТРИМАНИ 42. БАЛ У ВУКОВАРЕ- 2
монс. Славомир Микловш: ВЕЛЬКОНОЦНА ВИНЧОВАНКА - - - - - - - - - - - - - - 4
• • •: ВЕЛИКОДНЄ ПРИВІТАННЯ - - - - - - - - - - - - - - - - - -5
• • •: ВИСТУП ГОЛОВИ СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РХ - - - - - - - - - - - - - - - - - 6
Звонко Барна: МОЯ УНУКА -7

ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА - СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА

• • •: ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ СОЮЗУ ДО ПОСОЛЬСТВА УКРАЇНИ В РХ - - - - - - - - - - - 8
• • •: УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ -8
• • •: СТРЕТНУЦЕ РУСНАЦОХ ГОРОДУ ЗАҐРЕБУ -9
Марияна Джуджар: НАЩИВА НАШИМ ЛЮДЗОМ У РАЙОВИМ СЕЛУ- - - - - - - - - -9

ПРОСВИТА - КУЛТУРА - ОСВІТА - КУЛЬТУРА

Павло Головчук: ПОДІЛ ЗА ПОДІЛОМ АБО СУМНО, СУМНО...- - - - - - - - - - - - - 10
Штефан Гудак: ЧИ НАМ НАШО СТАРИ ПРЕДНЯЦИ И ПОЗНЕЙША КУЛТУРНО-ПРОСВИТНА ЕЛИТА ОХАБЕЛА ДО НАШЛЇДСТВА ФАЛШИВУ НАЦИОНАЛНУ ОРЄНТАЦИЮ? - 11
Агнетка Балатинац: КОЛЄСО - 15
• • •: ВИБОРНА СХАДЗКА КУД-А „ЯКИМ ҐОВЛЯ" ЗОЗ МИКЛОШЕВЦОХ - - - - - - - 16
• • •: ФЕСТИВАЛ „РУЖОВА ЗАГРАДКА 2008" - 16
М. Пап: БАЛ У ВИНКОВЦОХ - 17
Агнетка Балатинац: НАЙУСПИШНЄЙШИ БАЛ ПО ТЕРАЗ - - - - - - - - - - - - - - - - 18
Славко Бурда: ТРАДИЦІЙНИЙ ВЕЧІР У ЗАГРЕБІ -20
• • •: ВИСТАВКА ФОТОГРАФІЙ "УКРАЇНА В КАРТИНІ" - - - - - - - - - - - - - - - - - - -21
Славко Бурда: ЗУСТРІЧ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ МІСТА ЗАГРЕБ - - - - - - - - - - - - 21
Владо Костелник: ОД ПЕРШОГО БАЛУ ПО УСПИШНИ „ДРАВСКИ ГАБИ" - - - - - 22

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

Владо Костелник: 105 РОКИ СТАТУТУ РУСКОКЕРЕСТУСКОГО ПАРОХИЯЛНОГО ОБЩЕСТВА - 23
Любица Гаргай: „НАЙ ШИЦКИ БУДУ ЄДНО..." -24
• • •: ПАПОВА ВИНЧОВАНКА ВЛАДИКИ КРИЖЕВСКОМУ - - - - - - - - - - - - - - - - - 25
Желько Гаргай: ПЕТРОВЧАНЬОХ ВШЕ МЕНЄЙ -25

Лю. и Ж. Гаргай: ПРОМОЦІ КНЇЖКИ ШТЕФАНА ГУДАКА - - - - - - - - - - - - - - - - 26
Вл. Дїтко: ПОЧИТОВАНЄ ПРЕШЛОСЦИ -27

ЛИТЕРАТУРА - ЛІТЕРАТУРА

Павло Головчук: З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ БОСНІЇ- -28
Панас Бездольний: ПІШЛИ „ГАМ-ГАМ ТА ХЛЕПНУТИ..."- - - - - - - - - - - - - - - - 30
Яким Пушкаш: ЖИВОТ ПИШЕ ГУМОРЕСКИ- 31

Агнетка Балатинац: ЕЛЕКТРОНСКИ НОВИНИ ЗА ПРИХИЛЬНЇКОХ ИНТЕРНЕТУ -31
Яким Пушкаш: ШАХ ВИСТИ - 32

• • •: IN MEMORIAM -32

• • •: ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА - 34

Яким Пушкаш: ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (12) -34
Микола Чапко: АКТИВНОСЦИ У КПД РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РИЄКИ- - - - - - -35

Число
Номер 144 2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

● ● ●: PROGRAM 40 - OBLJETNICE SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA RH - - - - - - - - - - - - - - - - 2

40 - РОКИ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ
40 - РОКІВ СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РХ

● ● ●: НАЩИВА ПРЕДСИДЕТАЛЬОВИ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ - - - - - - - - - - - - - - - 4
REKLI SU O SAVEZU RUSINA I UKRAJINACA RH:
SLAVKO BURDA - PREDSJEDNIK SAVEZA: -5
VLADO KOSTELNIK - PRVI PREDSJEDNIK SAVEZA - - - - - - - - - - - - - - - - - 6
ТЕОДОР ФРІЦКІ - ПОЧЕСНИЙ ГОЛОВА СОЮЗУ- -7
IRINEJ MUDRI - JEDAN OD PREDSJEDNIKA -8
● ● ●: МЕНОВАНИ НОВИ ЧЛЕНИ СОВИТУ ЗА НАЦИОНАЛНИ МЕНШИНИ РГ - - - - - 10
Владо Костелник: ШТИРИ РАЗ ВЕЦЕЙ ДРУЖТВОХ - 11
Владо Костелник: НА ПОЛЄТУ МЛАДИХ ДО ПОЛНОСЦИ РУСКЕЙ И УКРАЇНСКЕЙ СВИДОМОСЦИ - 12

ПРОСВИТА - КУЛТУРА - ОСВІТА - КУЛЬТУРА

Владимир Провчи: ТИДЗЕНЬ РУСКЕЙ И УКРАЇНСКЕЙ КУЛТУРИ У РИЄКИ- - - - - 18

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

Желько Гаргай: ВЕЛЬКА НОЦ У ПЕТРОВЦОХ- -20
Агнетка Костелник Балатинац: ВЕЛЬКА НОЦ 23. МАРЦА ЛЄМ РАЗ У ЖИВОЦЕ-21

о. мгр. Роман Мизь: ШЛЯХОМ ТЕРНИСТИМ ДО НАМІЧЕНОЇ ЦІЛІ - - - - - - - - - -22
Мария Такач: ДО 40 РОКОХ СОЮЗУ УТКАНИ И МОЙ 31 РОК - - - - - - - - - - - - -23

Любица Гаргай: РУСАДЛЯ- -24

Любица Гаргай: ЗОЗ НАШЕЙ ПРЕШЛОСЦИ -25
A. Balatinac: IZLOŽBA AKVARELA - 25
Павло Головчук: ВАЖЛИВА ПОДІЯ В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ - - - - - -26
Л. Дїтко: ВУКОВАРСКИ ТЕАТЕР -27

ЛИТЕРАТУРА - ЛІТЕРАТУРА

Павло Головчук: З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ- 28
Надія Ляхович: СИЛА І БЕЗСИЛЛЯ -30

● ● ●: ГОЛОВНА РУСЬКА РАДА - 31

Панас Бездольний: ДЛЯ РІДНОЇ СПРАВИ МОЖНА ВСЬО! - - - - - - - - - - - - - - 32

Агнетка Балатинац: SKYPE -33

Яким Пушкаш: ЖИВОТ ПИШЕ ГУМОРЕСКИ- 31

● ● ●: ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА - 34

Яким Пушкаш: ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (13) -34

Л. Дїтко: У ОСЄКУ ЗАШ БУЛО ВЕСЕЛО- 35

Число
Номер 145 2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

● ● ●: ШВЕТОЧНА СХАДЗКА СОЮЗУ -2
● ● ●: ЗУСТРІЧ В. ЮЩЕНКА З С. МЕСИЧЕМ У ЄРУСАЛИМ - - - - - - - - - - - - - - - - - - 4

40 - РОКИ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ
40 - РОКІВ СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РХ

● ● ●: ČESTITKE SAVEZU RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE - - - - - - - -4
GOVOR PREDSJEDNIKA SAVEZA RUSINA I UKRAJINCA RH, SLAVKA BURDE - - - - - - 5
GOVOR PREDSJEDNIKA MESIĆA- -7
Павло Головчук: РОКИ ПЛІДНОЇ СПІВПРАЦІ- -9
Дмитро Павличко: Про наш Союз - 10
Владо Костелник: 13 КУЛТУРНО-УМЕТНЇЦКИ ДРУЖТВА- - - - - - - - - - - - - - - - - - 11

Мирослав Киш: два лєтни писнї - 16

● ● ●: НАУКОВО-ФАХОВЕ СОВИТОВАНЄ - 17
Ириней Мудри: О СВЯТОЧНЕЙ СХАДЗКИ СОЮЗУ - 18
ЗОЗ РОБОТИ ПРЕДСТАВНЗКОХ И РАДОХ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ - - - - - - - -20
● ● ●: ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2008 - ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІН 2008 - - - - - - - - - - - - - - 21

ПРОСВИТА - КУЛТУРА - ОСВІТА - КУЛЬТУРА

Марияна Джуджар: ПОСЛЕ ВЕЦЕЙ РОКОХ ЗНОВА КУЛТУРНЕ СТРЕТНУЦЕ- - - - 27
Владимир Провчи: ВИСТАВА МР КРИСТИНИ ГРУБИК- - - - - - - - - - - - - - - - - - -28

ЗОЗ ХРИСТИЯНСКОГО ЖИВОТУ - З ХРИСТИЯНСЬКОГО ЖИТТЯ

Желько Гаргай: 25 РОКИ СВЯЩЕНСТВА ТОМИСЛАВА ДУДАША- - - - - - - - - - - 28
● ● ●: СТРИБЕРНИ ЮВИЛЕЙ КРИЖЕВСКОГО ВЛАДИКИ- - - - - - - - - - - - - - - - - - -29
Оксана Мартинюк: УРОЧИСТА СЛУЖБА БОЖА В ОСІЄКУ - - - - - - - - - - - - - - -30
Йоаким Пушкаш: О. ТОМИСЛАВ ДУДАШ - 30

НОВИ КНЇЖКИ - NOVE KNJIGE - НОВИ КНИГИ

Павло Головчук: ЧЕРГОВА КНИГА ЦІННИХ МАТЕРІАЛІВ О. РОМАНА МИЗЯ - - - -32
● ● ●: KLASICI HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI NA UKRAJINSKOM JEZIKU - - - - - - - - - 32

РУСНАЦИ И УКРАЙИНЦИ У ШВЕЦЕ – РУСИНИ І УКРАЇНЦІ У СВІТІ

Владимир Провчи: ЮРИЙ АВҐУСТИН - 33
Владимир Провчи: УКРАЇНА ПАМЯ'ТАЄ - СВІТ ВИЗНАЄ! - - - - - - - - - - - - - - - - 33
Мирон Жирош: ФОЛКЛОРНИ ФЕСТИВАЛ „КРИВЯНИ 2007" - - - - - - - - - - - - - - 34
Л. Дїтко: МЕЛОДИЇ РУСКОГО ДВОРА -36

ЛИТЕРАТУРА - ЛІТЕРАТУРА

Павло Головчук: Іван Котляревський - 37
Павло Головчук: ТЕКЛЯ ЯВИЛЯК -38
Мирослав Киш: ДЇДОВЕ (ПРИПОВЕДКИ ЗА ПРАУНУКОХ) - - - - - - - - - - - - - - - 40
Панас Бездольний: БІДА ЗО МНОВ: НЕ МОЖУ МОВЧИТИ - - - - - - - - - - - - - - 42
Оксана Мартинюк: ЛІТНІЙ СВІТАНОК -42
Яким Пушкаш: ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (14)- 43
Марча П.: ФОДБАЛ ЗОЗ ЖЕНСКОГО КУТА -44

● ● ●: СПОРТ -45
● ● ●: КРИЖАЛЬКА -46
Л. Дїтко: СПОРТСКИ БАВИСКА „RUTHENIADA"- -46

ЧИСЛО 146 НОМЕР
РОК 2008. РІК

ЧИСЛО 147 НОМЕР
РОК 2008. РІК

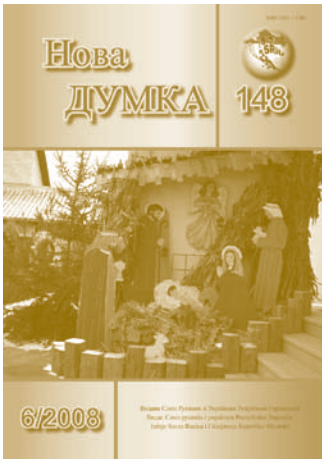

ЧИСЛО 148 НОМЕР
РОК 2008. РІК

ЧИСЛО 149 НОМЕР
РОК 2009. РІК

ЧИСЛО 150 НОМЕР
РОК 2009. РІК

Число
Номер 146 2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

● ● ●: ЛЄТНА ШКОЛА РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У ГОРВАТСКЕЙ - - - - - - - 2

40 - РОКИ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ
40 - РОКІВ СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РХ

Владо Костелник: ШТИРИ ДЕЦЕНИЇ „ПЕТРОВСКОМУ ДЗВОНУ"- - - - - - 4

ПРОСВИТА - КУЛТУРА - ОСВІТА - КУЛЬТУРА

● ● ●: ПЕРША НАГРАДА МИКЛОШЕВЧАНЬОМ- - - - - - - - - - - - - - - - - - -11
● ● ●: ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ СЕРБІЇ - - - - - - - - - - - - -12
● ● ●: "ВОДОВА ФЕСТ" НА КЕРЕСТУРСКИМ БАЗЕНУ- - - - - - - - - - - - - -12
● ● ●: ФЕСТИВАЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В БОСНІЇ - - - - - - - - - - - 13
● ● ●: ГАСТРОЛІ В ХОРВАТІЇ ЗНАМЕНИТОГО УКРАЇНСЬКОГО ХОРУ ІМ. ГРИГОРІЯ ВЕРЬОВКИ - 13
Павло Головчук: "КОБЗАР" СЛОВЕНСЬКОЮ МОВОЮ - - - - - - - - - - - 14
Павло Головчук: З НОВИХ ВИДАНЬ- -14
Владо Костелник: НАЙНОВША КНЇЖКА о. ДР РОМАНА МИЗ - - - - - - -15
Владо Костелник: ПОЧЕСНИ ДОКТОРАТ о. ДР РОМАНУ МИЗУ - - - - - -15
Вл. Дїтко: КОНЦЕРТ И РУБАНЄ МАЙСКОГО ДРЕВКА - - - - - - - - - - - - -16
● ● ●: НАШО НА СТРЕТНУЦУ ФОКЛОРНИХ ҐРУПОХ - - - - - - - - - - - - - -17
Златко Гирйовати: МИКЛОШЕВЧАНЄ НАЩИВЕЛИ РОДЗИНУ - - - - - - -18
Владимир Дудаш: 54. СВЯТО КУЛТУРИ РУСИНІВ–УКРАЇЦІВ СЛОВАЧЧИНИ -20
Павло Головчук: „ПОЧТАР" І „ВУГЛЯР" - 21
Томислав Мишир: ПРОМОЦИЯ КНЇЖКИ ЯНКА ЧОРДАША - - - - - - - - -22

ЛИТЕРАТУРА - ЛІТЕРАТУРА

Павло Головчук: ОЛЕКСА ЛАВРІВ - ЗАБУТИЙ НАРОДНИЙ СПІВЕЦЬ - - 24
Павло Головчук: КОРОТКОТРИВАЛА РАДІСТЬ - - - - - - - - - - - - - - - -25
Мирослав Киш: ДЇДОВЕ (ПРИПОВЕДКИ ЗА ПРАУНУКОХ) - - - - - - - - - 26
Павло Головчук: „ҐАЛИЦЯНСЬКІ ПИРОҐЕ" - - - - - - - - - - - - - - - - - -28
Яким Пушкаш: ПЕТРОВСКИ БАЛАМУТИ (15)- - - - - - - - - - - - - - - - - 29

Агнетка Костелник Балатинац: „СТРАЦЕНА" РОДЗИНА- - - - - - - - - -30
● ● ●: IN MEMORIAM -32
● ● ●: КРИЖАЛЬКА -34
Яким Пушкаш: EROTICA RUTHENICA - 34
Владо Костелник: СВОЙ ЗОЗ СВОЇМА -35

Число
Номер 147 2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

Владимир Провчи: ДНЇ ОПЕРИ У РИЄКИ 2
In memoriam: Владимир Тимко 4
Міжнародна акція "Незгасима свічка" 6
Владо Костелник: Розвите явне обвисцованє по руски и українски 10
Оксана Мартинюк: Підписаний договір про будівництво культурного центру русинів і українців 10
Василь І.Тимків: 100-ї річниці першої української читальні в Боснії і на Балканах 10
Кирбаї: Петровци, Вуковар, Осєк, ...11
Владо Костелник: Шейсц нови кнїжки 12
НОВИ КНЇЖКИ - NOVE KNJIGE - НОВИ КНИГИ .....14 - 15
Микола Пап: 15 роки Културного дружтва Руснацох и Українцох у Винковцох 16-17
Любица Гаргай: 40 рочнїца КУД-а "Осиф Костелник" зоз Вуковару 18-19
Мария Хома: Концерт за домашню публику 20
Агнетка Балатинац: Поздрав ровнїни 21
Владимир Провчи: "Етносмотра" у Риєки 22
Штефан Гудак: Руска проза од Гнатюка по 1941. рок видзена зоз другого угла 23
Яким Пушкаш: Кирил Медєши 24
Павло Головчук: Останній з ковалів 25
Мирослав КИШ: Дїдове (Приповедки за праунукох) 26
Павло Головчук: До 170-ліття з дня народження Ватрослава Ягича 29
Оксана Мартинюк: Цікаве про Україну 30
Яким Пушкаш: Предвойново бали 31
Лист діда Панаса Бездольного 32
Новосци- Спорт - In Memoriam 33
ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 34
Шести фестивал Жридлового шпиваня 35

Число
Номер 148 2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

Ahnetka Balatinac: Žena na čelu Saveza 2,4
Кир Славомир - Владика Крижевски: Крачунска винчованка.....5
+ Кир Славомир - владика Крижевецький:Різдвяне вітання.....6
Вуковар, Винковци, други о нас 7
Владо Костелник: Перши раз по руски и українски у етеру 1972. року у Вуковаре 8-9
Зоз роботи Радох и представнїкох Рускей националней меншини 10-11
Звонко Костелник: Стретнуце националних меншинох у Бечу 12
Звонко Костелник: XI манифестация у „Лисинским“ 13
СС. Василіянки: СВЯТО БОГОЯВЛЕННЯ 14
СС. Василіянки: МОНАШІ ОБІТИ У МОЄМУ ЖИТТІ .....14 - 15
О. Мартинюк: Греко-католицька Служба Божа в монастирі Францишкантів у Осієку 15
Владимир Провчи: 6. БАЛ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ПРИМОРСКО-ҐОРАНСКЕЙ ЖУПАНИЇ.....16-17
Агнетка Балатинац: „Дравски габи“ 18-19
Мария Такач: 105 роки од народзеня Осифа Костелника 20
Ксения Лїкар: КУД „ЯКИМ ҐОВЛЯ“ ГОСЦОВАЛО У ЗАҐРЕБЕ 21
Ahnetka Balatinac: Monografija obitelji Ljahovič 21
Оксана Мартинюк: Цікаве про Україн 22
Роман Мизь: До 25-ої річниці від смерті о.Михайла Фірака 23
Павло Головчук: Життєвий шлях Івана Бортника.....24-25
Мирослав КИШ: Дїдове (Приповедки за праунукох) 26-28
Яким Пушкаш: БАЛИ ПОСЛЕ ДРУГЕЙ ШВЕТОВЕЙ ВОЙНИ 29
Павло Головчук: Цікаві захоплення наших людей 30
Лист діда Панаса Бездольного 30
Микола Шанта: НОва чи стара любов 31
Яким Пушкаш: Руснаци спорташе 32
Яким Пушкаш: АКТИВНИ И УСПИШНИ ПЕТРОВЧАНЄ 33
ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 34
Агнетка Балатинац: Крачунски концерт Миклошевчаньом 35

Число
Номер 149 2009.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

Славко Бурда:Після 3-річної перерви знову бал 2
Любица Гаргай: Велька ноц 4
СС. Василіянки: СВІТЛИЙ ПРАЗНИК ПАСХИ.....5
Гавриїл Такач: Зоз Роботи Союзу Русинох и Українцох РГ.....6-7
Павло Головчук: День Соборності України 8
Звонко Костелник: Зоз роботи соборского заступнїка 8-9
Агнетка Балатинац: Преславене национaлне швето войводянских Руснацох 9
Гавриїл Такач: КУД „ОСИФ КОСТЕЛНИК“ У БАБИНЕЙ ҐРЕДИ 10
Агнетка Балатинац: Дюрдьовчанє у Вуковаре 10
Микола Чапко: Вечар рускей и українскей поезиї у Риєки 11
Gabrijel Takač: Izložbe u Zagrebu 12
Оксана Мартинюк: Нові книги 12
Яким Пушкаш: Култура и уметносц 13
Любица Гаргай: Екуменске стретнуце 14
СС. Василіянки: Молітовна зустріч 14
СС. Василіянки: Динаміка духа у Великому Пості 15
Желько Гаргай: Вистки зоз Петровцох 16
А.Балатинац: Петровчанє активни зоз драмску секцию 17
Любица Гаргай: Бал у Вуковаре 18-19
А.Балатинац: Бал у Винковцох 20
Оксана Мартинюк:Пам’яті 195-річниця Тараса Г. Шевченка.....21
Мирослав Киш: Дїдове (Приповедки за праунукох) 22-25
Павло Головчук: Доля Василя Мороза 26-28
Агнетка Костелник Балатинац: Замуровани живот.....29
Лист діда Панаса Бездольного) 30
Владимир Дїтко: Мац.....30
Яким Пушкаш:: Дзень женох 31
Владо Костелник: Ґенетика 32
Петровски рибар 32
Яким Пушкаш: Шах 32
П. Головчук: До 75-річчя з дня народження о. Стефана Пітки 33
ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 34
А. Балатинац: Бал у Осєку 35

Число
Номер 150 2009.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

СС. Василіянки: Ювилейна 75 - рочнїца родзеня.....2
Дружтво и политика - Суспільство і політика.....5
Славко Бурда: V з'їзд Союзу русинів-українців Словацької Республіки.....6
Славко Бурда: Засідання Европейського Конґресу Українців.....7
Вера Павлович: ЗМЕНШАНИ СРЕДСТВА ЗА РОБОТУ СОЮЗУ
РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ 8
Агнетка Балатинац: Позарядова активносц принєсла припознанє. 9
Славица Дудаш : Вечар рускей и українскей поезиї у Риєки 10-11
Агнетка Балатинац: Писня „Пайташови".....11
Ксения Лїкар: Рочнїца иснованя женскей жридловей ґруп 12
Яким Пушкаш: Провчи ше „предплацел" на Заґреб.....12
Славко Бурда: Шевченківський вечір у Загребі.....13
Ксения Лїкар: РУЖОВА ЗАГРАДКА 2009.....14
Славица Дудаш : Вечар шпиванки и танцу у Раши 15
Яким Пушкаш: Културни живот Руснацох у Заґребу 16
Любица Гаргай: Ище єдна яр у моїм живоце 16
Vera Pavlović: Dani nacionalnih manjina VSŽ 17
Владимир Провчи: ПИЯТИ ЮВИЛЕЙНИ „ДНЇ КУЛТУРИ" 18-19
Vera Pavlović:VELIČINA MANJINA 20
Jevgenij Paščenko: Srce Ukrajinca 21
А.Балатинац: Едиция записох о Вуковаре 21
СС. Василіянки:: Зіслання Святого Духа 22-23
Ксения Лїкар: Вистки зоз Миклошевцох 23
СС. Василіянки: „Дзвони грають, бо моя воскресає душа!" 24
Ксения Лїкар: Роботна акция у Миклошевцох 24
Stjepan Beretić: Svetac mjeseca 25
Мирослав Киш: Дїдове (Приповедки за праунукох) 26-29
Павло Головчук: Стефан Філяк 30-31
Лист діда Панаса Бездольного 31
IN MEMORIAM 32-33
ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 34
Ксения Лїкар: ВЕЛЬКА НОЦ У МИКЛОШЕВЦОХ 35
СС. Василіянки: ВЕЛИКДЕНЬ В ОСІЄКУ 35

ABECEDAR IMENA AUTORA 100. - 150. BROJA “NOVE DUMKE”

ПОПИС МЕНОХ АВТОРОХ 100. - 150. ЧИСЛА “НОВЕЙ ДУМКИ”

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЗНИК АВТОРІВ 100. - 150. НОМЕРА “НОВОЇ ДУМКИ

КРАТКЕ ТОЛКОВАНЄ

У попису авторох поскладаних по азбуки назначени шицки подписани авторе статьох и прилогох у шицких 100-150 числох часопису. Авторе нєподписаних текстох, розуми ше, не назначени гоч у правилу слово о текстох главного редактора каждого поєдинєчного числа.

Попис авторох поскладани по рускей азбуки або українским алфавиту и правопису язикох на хторих ше обявює найвецей текстох у часопису.

Пре легчейше знаходзенє, гетвим хтори не познак» тото писмо, розпорядок рускей азбуки лєбо українского алфавиту, на початку попису авторох, зоз азбуку лєбо алфавитом назначени и слова горватскей латинки.

КОРОТКЕ ПОЯСНЕННЯ

В алфавітному показчику названо всіх авторів підписаних статей у всіх 100-150 номерів часопису. Авторів непідписаних текстів, зрозуміло, не названо, хоч йдеться переважно про тексти головного упорядника кожного поодинокого номера.

Алфавітний показчик складений за українським алфавітом, тобто за русинсьою азбукою, отже, за правилами писем, якими друкована найбільша частина текстів у журналі.

На допомогу тим, які не знають названі письма, не пізнають алфавітний, тобто азбучний порядок букв, на початку показчика друковано і літери хорватської латинки.

KRATKO OBJAŠNJENJE

U abecedaru su naznačeni svi potpisani autori članaka i priloga u svih 100-150 brojeva" časopisa. Autori nepotpisanih tekstova, naravno, nisu ubilježeni mada je u pravilu riječ o tekstovima glavnog urednika svakog pojedinačnog broja.

Abecedar je složen po rusinskoj azbuci odnosno ukrajinskom alfavitu, dakle, pravopisu jezika na kojima se objavljuje najveći broj tekstova u časopisu.

Radi boljeg snalaženja onima koji ne poznaju ovo pismo i redoslijed rusinske azbuke odnosno ukrajinskog alfavita na početku abecedara, paralelno su naznačena slova hrvatske latinice.

A SHORT EXPLANATION

The alphabetical list contains all the signed authors of articles and contributions published in all 100-150 issues of the magazine. The authors of unsigned texts are, naturally, not listed, although as a rule they were the editors-in-chief of each individual issue.

The alphabetical order follows the Ruthenian alphabet, or the Ukrainian alphabet, respectively; in order words, in the characters of the language in which most of the texts are published.

In order to make the book easier to use by those who are not familiar with the form and arrangement of Ruthenian and Ukrainian letters, Latin letters used in Croatia are given parallelly at the beginning.

АЗБУКА - АЛФАВІТ - ABECEDA

А а	*А а*	a
Б б	*Б б*	b
В в	*В в*	v
Г г	*Г г*	h-g*
Ґ ґ	*Ґ ґ*	g
Д д	*Д д*	d
Е е	*Е е*	e
Є є	*Є є*	je
Ж ж	*Ж ж*	ž
З з	*З з*	z
И и	*И и*	i
І і	*І і*	i
Ї ї	*Ї ї*	ji
Й й	*Й й*	j
К к	*К к*	k
Л л	*Л л*	l
М м	*М м*	m
Н н	*Н н*	n
О о	*О о*	o
П п	*П п*	p
Р р	*Р р*	r
С с	*С с*	s
Т т	*Т т*	t
У у	*У у*	u
Ф ф	*Ф ф*	f
Х х	*Х х*	h
Ц ц	*Ц ц*	c
Ч ч	*Ч ч*	č
Ш ш	*Ш ш*	š
Щ щ	*Щ щ*	šč
Ю ю	*Ю ю*	ju
Я я	*Я я*	ja
ь	*ь*	meki znak*

h-g* - glas čiji je zvuk između glasova h i g

****meki znak*** - ne označava glas već je znak kojim se pomekšano izgovaraju pojedini konsonanti

А

Арка Пастернак Надія: 132/39;

Б-В

Балитинац Агнетка: 127/48; 128/29; 128/33; 129/23; 130/38; 132/16; 133/28; 134/2; 134/27; 134/35; 134/55; 135/22; 135/51; 136/26; 136/32; 137/18; 137/24; 138/2; 139/21; 139/28; 140/13; 140/18; 141/2; 141/14; 141/22; 142/9; 142/13; 142/14; 142/16; 142/18; 142/26; 142/27; 143/18; 143/31; 144/25; 144/33; 146/30;147/4; 147/5; 147/21; 148/2; 148/11; 148/18; 148/21;149/9; 149/10; 149/17; 149/35; 150/7; 150/15; 148/35;
Балатинац Костелник Агнетка: 143/15; 144/21; 145/22; 145/23; 145/26; 145/27; 148/28; 149/29; 150/9;
Бучко Агнета: 106/13; 127/40;
Барна Звонко: 112/26; 114/37; 117/61; 118/51; 119/49; (125/126)/94; 129/37;130/38; 137/23; 143/7;
Бики Дюра: 108/16**;** (125/126)/6;
Буїла Любомир: 127/45;
Бездольний Панас: 117/63; 118/52; 120/43; 121/57; 133/50**;** 134/50; 135/48; 136/41; 137/28; 138/32; 139/31; 140/31; 141/33; 142/32; 143/30; 144/32; 145/42; 147/32; 148/30;149/30; 150/25;
Beretić Stjepan: 150/19;
Бурда Серґей: 130/47; 131/48; 137/12; 138/28;
Бурда С. 150/11;
Бурда Славко: (101/102)/2; (101/102)/4; (101/102)6; (101/102)/18; (101/102)/24; (101/102)/26; 101/102)/27; (101/102)/34; (101/102)/43; (101/102)/45; (101/102)/47; (101/102)/54; (101/102)/72; (101/102)/77; (101/102)/80; (101/102)/82; (101/102)/84; 103/16; 103/18; 103/21; 103/28; 103/31; 103/32; 103/47; 103/54; 104/15; 104/16; 106/30;104/17;105/17;105/18; 105/38; 106/6; 106/28;106/28; 106/43; 107/23; 107/29; 107/35; 108/29; 112/6; 112/16;113/2; 113/7; 113/10; 115/31; 119/32; 120/2; 127/6; 129/10130/4; 130/5; 130/7; 130/10;130/15; 130/16; 131/10; 131/34; 132/6; 132/28; 133/2; 133/7; 133/8; 133/10; 133/15; 133/23; 133/56; 134/4; 134/5; 134/7;134/8; 134/9; 134/11; 134/12; 135/8; 136/6;136/30; 137/9; 137/14; 137/22; 141/18; 141/19; 141/20; 141/21; 142/8; 143/6; 143/20; 143/21; 144/5; 147/15; 149/2; 150/4; 150/5;
Бучко Желько: 106/38; 111/37; 112/26;
Bratanić Andrija: 104/39;
Биндас Д.: 128/16;
Бичанич Юрай Хрвоє: 103/24; 103/26; 103/29; 103/37; 104/18; 104/20; 104/40; 105/21; 106/24;
Bobetko Janko: 106/4;
Бобрик Еміл: 111/254;

В-V

Василенко Анатолій: 131/50;
Vasilj Ljiljana: 106/13;
Виниченко Ігор: 122/24;
Ваш Степан: 121/50;
Видмарович Дюро: (101/102)/65; (101/102)/66;
Vitickij Igor: (123/124)/60;
Vokić Ljilja: (101/102)/53;
Vračun Dragomir Hrvoje: 120/35;
Воронін Віктор: 131/34;

Г

Гавриш С.: 115/9;
Гарди Данил: 128/42; 132/32; 132/34;
Гарди Мижо: 115/11; 117/58; 117/61; 121/43;
Гаргай Иван: 136/49;
Гаргай Ромко: 128/35;
Гаргай Любка: 103/30; 108/14;
Гаргай Любица: 107/16; 107/18; 107/19; 107/22; 111/26; 122/30; (123/124)/64; (125/126)/40; (125/126)/41; 127/31; 127/32; 127/45; 128/41; 129/42;130/38; 131/14; 131/15; 131/16; 131/17; 131/19; 132/31; 132/41; 138/13; 138/18; 138/21; 141/16; 141/30; 142/23; 143/2; 143/24; 143/26; 144/21; 144/24; 144/25; 147/11; 147/18;149/4; 149/14; 149/17; 149/19; 150/14;
Гаргаї Желько: (125/126)/2; 128/43; 134/13; 135/22; 136/23;137/7; 141/15; 143/25; 143/26; 145/28; 147/11; 147/33; 149/16;
Гарди Йосафат Михал: 112/26;
Гарди Данил: 129/48**;** 132/10; 132/45;
Гайдук Йовґен: 108/16;
Гевка Андрій: 132/28**;**
Гирйовати Владимир: 127/46;
Гирйовати Златко: 146/18;
Гнатко Наталия: 117/30;
Головчук Павло: 114/38; 115/40; 129/49; 132/6; 133/21; 134/10; 134/24; 134/25; 134/30;134/36; 134/46; 135/5; 135/46; 136/31; 136/36; 136/40; 137/26; 137/31; 138/7; 138/16; 138/24; 138/26; 139/13; 139/26; 139/30; 140/29; 140/30; 141/7; 141/9; 141/10; 141/28; 141/34; 142/28; 142/30; 143/10; 143/28; 144/27; 144/28; 145/10; 145/32; 145/37; 145/38; 146/14; 146/21; 146/24; 146/25; 146/28; 146/32; 147/25; 147/29; 148/24; 148/30;149/8; 149/26; 149/33; 150/24; 150/26;
Горинь Богдан: 114/18
Гралюк Борис: 103/53; 105/33; 106/8; 106/46; 107/40; 107/48; 108/18; 108/21; 108/35; 109/25; 109/42; 110/33; 110/42; 111/46; 111/56; 112/16; 113/7; 116/5;
Гралюк Орест: 103/21; 105/20; 107/30;
Гринцишин П.: 139/28
Гудак Штефан: 106/4; 106/11; 112/25; 117/59; 118/51; 119/48; (125/126)/95; 127/39; 130/41;

131/21; 133/18; 134/22; 134/23; 134/47; 135/42; 135/43; 136/42; 143/11; 147/23;
Гудак Вира: 106/4; 133/18;
Гуцман Михайло: 142/31;
Гочак Мирослав: 132/8; 135/49;

Ґ-G

Ґотюр Ігор: 105/20;

Д – D

Дацишин Василь: 135/31;
Дїтко Владимир: 131/35; 132/30; 135/23; 143/27; 146/16; 149/30;
Дїтко Мирон: 129/31
Дїтко М.: 138/23;
Дїтко Лела: 129/22**;** 136/19; 136/24; 136/44; 137/11; 140/17; 144/27; 144/35; 145/36; 145/47;
Dekanić Igor: 113/6;
Довгович Левко: 105/30; 106/3;
Драч Іван: (101/102/)/25; (101/102)/26; (101/102)/41; (101/102)/79; (101/102)/83; 106/3; 110/4; 115/10; 121/55; 122/26;
Дороґхази Томислав: 111/27; 112/29;
Дорокхази Силвестер: 131/24; 135/21; 135/32; 140/25;
Дзюба І.: 109/33;
Дудаш Блаженка: 127/45;
Дудаш Владимир: 146/20;
Дудаш Славица: 150/8; 150/13;
Дудаш Яким: 120/44; 122/55; 133/52;
Дудаш о.Йоаким:130/16; 134/48; 135/18;
Думич-Коларич Любица: 136/31;
Джуджар Марияна: 136/9; 138/32; 141/8; 142/9; 143/9; 144/4;145/20;

Е

Еделински Таня: 106/14; 108/14;
Ерделї З.: 110/11; 111/32; 111/33; 120/19; 121/58; 121/59; 121/61; 121/62; 122/20; 122/28; 122/30; 122/61; (123/124)/41; (123/124)/73; (125/126)/12; 127/5; 127/31; 127/50; 128/45; 128/50; 129/45;130/9; 130/23;130/50; 131/21; 131/33; 131/48; 132/22; 132/23; 132/37; 132/57; 132/58; 132/62; 132/63; 133/12; 133/14; 133/16; 133/25; 133/26; 133/43; 133/57; 134/37;

Є -JE

Jeremić M: (101/102)/19;

Ж - Ž

Жирош Мирон: 103/51; 115/13; 116/25; (123/124)/59; 134/42; 134/43; 134/45; 145/34;
Жиповски Яни:120/42; 121/57; (125/126)/94;

З - Z

Зазуляк Михайло: 130/32; 131/29; 132/51; 134/40;
Застрижний Микола: 103/22; 107/19; 107/20; 108/17; 111/23; 115/28; 128/49;
Zidarić Vinko: 105/45; 106/4; 106/49;
Зиморя Микола: 112/32;
Зленко Анатолий: 117/18; (123/124)/ 4; (123/124)/ 5;

И - I

І – I

Іванішевіч Горан: 104/38;

Ї –JI

Й – J

Jurista Marusja: 109/14; 119/47; (123/124)/60;

К

Karalić Đ.: 116/6;
Кевежди Мирослав: 131/47;Кекич Никола: 103/36;
Кертичак Мирон: 106/3
Кирик А.В.: (125/126)/4; (125/126)/100;
Kyryk Viktor: (125/126)/96;
Кирик Віктор: (125/126)/99**;** 128/8; 132/33;
Киш Мирослав: (101/102)7; (101/102)/18; 103/4; 103/55; 103/56; 105/10; 106/12; 106/25; 107/6; 108/13; 142/11; 142/32; 145/40; 146/26; 147/26; 148/26; 149/22; 150/20;
Kiš Petro: 105/3;
Кучма Леонид: (101/102)/5; 104/10; 104/14;
Колбасов Яни: 134/49**;**
Колода Лїляна: 108/27;
Колєсар Гавриїл: 130/36;
Ковач Михал: 112/25;
Ковачевич Гарди Ирина: 127/41; 135/43;
Костелник Агнетка:127/46;
Костелник Звонко: 103/19; 103/26; 106/16; 107/15; 108/8; 110/9; 110/11; 111/25; 111/31; 111/54; 112/21; 112/28;113/22; 113/24; 114/19; 114/25; 114/28; 115/26; 116/8; 116/23; 116/27; 117/35; 119/35; 119/38; 119/40; 119/42; 120/23; 120/24; 120/31; 120/33; 121/32; 127/20; 128/23; 128/24; 131/12; 132/25; 133/32; 134/28; 135/50; 137/22; 142/17; 142/35; 148/12; 148/13;149/8;
Костелник Владо: 103/45;104/30; 105/35; 106/2; 106/39; 107/ 34; 108/41; 109/40; 110/37; 111/22; 111/40; 111/50; 112/14; 112/24; 112/27; 112/39; 112/41; 113/16; 113/25; 113/37; 113/44; 114/40; 114/45; 114/47; 115/23; 115/43; 115/44; 116/4; 116/14; 116/18; 116/24; 116/33; 116/35; 116/42; 116/48; 116/49; 116/50; 117/50; 118/6; 118/11; 118/30; 118/31; 118/32; 118/34; 118/47; 118/53; 119/24; 119/30; 119/45;120/38; 122/2; 122/10; 122/13; 122/44; 122/62; (123/124)/7; (123/124)/68; (125/126)/8; (125/126)/13; (125/126)/90; (125/126)/103; (125/126)/106; (125/126)/108; (125/126)/111; 128/15; 131/9; 131/34; 131/37; 131/41; 132/27; 132/39; 132/65; 133/19; 133/55; 135/23;135/44; 135/45; 136/8; 136/18; 136/29;

136/48; 137/7; 137/13; 137/15; 137/32; 138/6; 138/30; 139/10; 139/12; 139/15; 139/25; 140/12; 140/13; 140/27; 141/8; 141/25; 143/22; 143/23; 144/6; 144/11; 144/12; 145/11;146/4; 146/15; 146/35; 147/8; 147/12; 148/8; 149/32;
Костелник Осиф: 134/23;
Костельник Гавриїл: 136/38;
Кочиш Владимир: 132/56; 133/51; 139/15; 139/32;
Кетелеш Томислав: 108/15; 128/41; 129/42;130/41; 131/13; 134/25;
Крайцар В: 110/10; 110/44
КрамерПровчи Т.: 132/26; 132/37;
Красовський Іван: 110/25;
Кулеба Євген: 134/53;
Купріянович Григорій: 117/47;
Кучма Леонід: 113/44; 115/49; 116/9; 117/40; 117/44;

Л - L

Lacković Ivan Croata: 108/20;
Лагунов Юрій: 108/6;
Ласик Тетяна: 117/30;
Левицька Галина: (123/124)/58;
Лещишин Ярослав: (101/102)/85; 103/49;
Ліхтер Наталія: 103/10; 104/12; 106/24;
Лїкар Дюра: 107/37; 108/32; 109/38; 121/55; 127/13; 127/19; 127/42; 128/17; 128/22; 128/44; 129/13; 129/14; 129/16;129/18; 129/36;130/8; 130/12; 130/14; 130/17; 130/34; 130/36; 132/12; 132/14; 132/18; 132/19; 132/20; 132/48; 132/52; 132/59; 132/61; 133/12; 133/20; 133/24; 133/35; 133/40; 134/14; 134/18; 134/20; 134/34; 134/38; 135/12; 135/14; 135/26; 135/28;
Лїкар Ксения: 148/21; 150/10; 150/12; 150/17; 150/18; 150/29;
Ліський Богдан: 133/56;
Лігостова Оксана: 135/6;
Ликич Дияна: (125/126)/87;
Луконіна Валентина: (101/102)/32;
Лукончна Соколоенко Валентина: 103/17;
Латяк Дюра: 105/24; 115/12; 116/31;
Люшенко К.: 105/ 31
Liskiy Bogdan: (125/126)/88; 135/49;
Лисенко Юрій: 107/32; 108/13; 108/26; 109/31; 110/18; 111/35; 113/14; 113/30;114/3; 115/37114/36; 115/7; 116/13; 117/19;
Ляхович Михайло: 110/21;131/32; 133/27; 136/39; 136/46;
Ляхович Надїя: 127/45; 127/46; 144/30;
Ляхович Петро: 146/13;

М

Мазур Любомир: 136/12;
Маринчак Віктор: 110/17;
Мартинюк Оксана: 114/35; 117/49;117/57; 118/33; 118/41; 119/48; 120/40; 120/42; 122/48; 122/52; 122/53; (125/126)/93; 127/16; 127/36; 131/16; 132/42; 132/66; 133/15; 133/25; 133/27; 133/34; 133/39; 134/6; 134/32; 135/24; 136/20; 138/35; 139/13; 139/27; 140/5; 140/15;141/9; 141/13; 141/15; 141/24; 141/26; 141/27; 142/11; 142/25; 145/30; 145/42; 147/12; 147/30; 148/5; 148/6; 148/15; 148/22; 149/12; 149/21;
Медєши Владимир: 136/45;
Миголинець Ольга: 111/39; 114/43; 115/47;
Матієвич Ірина: 118/19; 118/22; 119/43; 120/4; 122/58;
Milošević Aleksandar: (101/102)/3
Микловш Славомир: 103/1; 105/1;107/1; 110/1; 111/1;114/1; 117/16; 117/17; 118/37; 118/38; 120/48128/4; 128/5; 129/4; 129/5; 132/4; 134/5; 133/4; 133/5; 136/4; 136/5; 138/4; 138/5; 142/4; 142/5; 143/4; 143/5;
Мизь мгр.о. Роман: 115/11; 116/40; 116/43; 117/54; 118/35; 118/43; 138/11; 144/22; 148/23;
Мишир Томислав: 103/40; 104/43; 105/5; 105/47; 106/31;106/51; 107/25; 107/28; 107/44; 108/27; 108/44; 108/47; 108/48; 109/32; 109/49; 109/2; 110/20;110/23; 110/39; 110/41; 112/30; 113/29; 113/33; 113/42; 114/36; 114/48; 115/42; 115/48; 119/14; 146/22;
Miškiv Ivanka – Jesenka: 104/24; 104/26; 104/27;105/28; 106/9;106/32; 106/36; 106/37; 108/23;
Мушинка Микола: 109/45**;** 115/12; (125/126)/109;
Мовчан Павло: 106/3
Muratović Hasan: 106/4;
Мазур Любомир: 106/ 4;
Мудри Гелена: 127/46;
Мудри Ириней: 106/5; 109/3; 115/17; 117/9; 117/12; 121/28; 122/26; (125/126)/5; 144/8; 145/18;
Мудри Василь: 106/12; 111/22; 111/53; 112/25; 113/28116/44; 117/45; 117/58; 119/49; 120/42; 122/49; 122/50;122/54; 122/57; 122/59; 122/60; (125/126)/98; 131/41;
Михалєвич Златкович Дарко: 106/38;
Мрліч Д.: 130/5;

Н - N

Надь Митро: 110/37; 136/43;

О

Олефіров В.А: 115/10;
Орос Славко: 115/11;
Остапа Світлана: 122/38;

П - Р

Павлешен Дарія: 128/37; 129/30;132/41; 135/13;
Павлешен Олга: 134/44;
Павлешин Алекса: (101/102)/1;
Павлешин Олекса: (101/102)/46; (101/102)/73;

(101/102)/76;
Павлишин Євген: 133/33**;**
ПавлишинҐралюк Оля: 132/43; 138/31;
Pavlovszka Maria: (125/126)/94;
Павлович Дюрдїца: 127/45;
Pavlović Vera: 150/14;
Pap Melanija (Vinkovci): (125/126)/6;
Пап Мелания (Вуковар): 132/55; 132/67; 135/43; 136/43; 137/15; 141/31;
Пап Микола: 118/29; 133/46; 135/34; 143/17; 147/17;
Папуґа Весна: 127/46;
Папуґа Ирина: 132/54**;**
Папуґа Олена: 130/21; 133/44;
Pavletić Vlatko: (101/102/88);
Павличко Дмитро: (101/102)/64; 145&10<
Пащенко Євген.: (101/102)/42; 104/25; 106/27; 107/14; 108/6; 109/23; 110/5; 115/10; 128/48; 130/29; 150/15;
Перунски Данил: (123/124)/75; (125/126)/23; (125/126)/25; (125/126)/45; (125/126)/49; (125/126)/79; 148/7;
Петрів М.: 105/31;
Петричко Михайло: (125/126)/88
Піцула Тоніно: 122/18;
Пітка Анастазія: 120/ 29**;**
Пушкаш Яким: 106//14;111/36; 112/33; 114/37; 116/30; 117/64; 119/50; 119/51; 120/44; 127/43; 128/43; 129/43; 129/47;130/41; 131/45; 132/63; 133/58; 134/52; 134/54; 135/47; 136/37; 136/50; 137/29; 137/34; 138/33; 138/34; 139/32; 139/33; 140/32; 140/33; 140/34; 141/12; 141/32; 142/30; 142/33; 142/34; 143/32; 143/34; 144/33; 144/34; 145/30; 145/43; 145/45; 146/29; 146/34; 147/31; 147/34; 148/10; 148/11; 148/29; 148/32; 148/33; 148/34; 149/13; 149/31; 149/32; 149/34; 150/10; 150/14; 150/28;
Prodanović Zorka: 106/4;
Provči Vladimir: (125/126)/83; 127/11; 133/38; 134/19; 134/45;135/30; 136/15; 136/21; 137/13; 137/21; 138/22; 139/35; 142/20; 142/26; 142/27; 144/18; 145/28; 145/33; 147/2; 147/22; 148/17; 150/12;
Petanović Dubravka: 106/13**;** 108/15**;**
Плющ Іван: 117/18;

P - R

Радич Юре: 103/55;
Рац Юлиян: 110/12;
Рамач Янко: 103/50;
Ramač Mihal: 116/46;
Радзієвський І.: (101/102)/83;
Рашлянин Дубравка.: 129/31; 132/2;
Режак М.: 103/39; 106/56; 127/35;
Рейт Юрій: 106/3;
Різак М.І.: (123/124) 2;
Ровер Владо: (125/126)/11;
Романів Стефан: 150/3;**Романюк Леонід:** 108/39;
Рускай Тоимислав: 106/15; 108/7;
Руданський Степан: 139/34; 141/34;
Rusinko Elaine: (125/126)/94;

C - S

Сабадош Іван: 108/46**;**
Сабол Я: 146/32; 146/33;
Салонтаї Т.: 134/55;
Семенюк Іван: 136/13; 136/14; 137/14; 137/16; 138/14; 140/2; 140/23; 141/23; 142/22;
Semenjuk Marija: 122/27; 122/30; 129/34;130/33; 133/10; 138/10; 139/22;
Semenjuk M.: 132/15;
Семенюк Михайло: 132/24; 132/46; 133/32; 136/35; 142/10; 142/21;
Сакач Симеон: 115/10;
Сивч Яким: 127/30;
Sikorski Vasilj: (101/102)/6; (101/102)/18; (101/102)/25; 112/43;
Симунович о.Михайло: (101/102)/85; (101/102)/86;
Симунович о. Яким: 142/12;
Слота Іванка: 127/21**;** 129/22**;** 129/24**;** 129/34; 129/41;129/49;130/19**;** 131/20; 132/16; 132/25; 132/38; 133/34; 133/59; 142/23;
Сокол Данєла: 127/45;
Соколовська Дарія: 110/16**;**
Стурко Любомир: 136//;
Стецишин Р.: (125/126)/86;
Стецюк Оксана: 136/22; 140/28;
Стрехалюк Василь: (101/102)/71; 104/35;
Ступяк о.Микола: 104/23; 135/38; 138/13;
Сурман Mato: 131/46; 133/27; 133/34; 133/49; 137/27;
Svoren Zdenko: 109/27;

T

Такач Гавриїл: (101/102)/9; (101/102)/16; (101/102)/20; (101/102)/24; (101/102)/59; (101/102)/62: 103/3; 103/5; 103/23; 103/24; 103/25; 103/27; 104/2; 104/3; 105/7;106/20; 107/4; 107/18; 107/20; 107/31; 109/14; 109/50; 111/2; 111/3; 112/2; 112/4; 112/43; 113/8;113/26;114/2;114/24;115/2 ; 115/29; 115/30; 115/34; 116/15; 117/44; 119/2; 119/4; 119/9; 119/11; 119/12; 119/13; 119/16; 119/32; 119/36; 119/39; 119/41; 120/7; 120/9;120/11; (123/124)/19; (125/126); (125/126)/64; (125/126)/74; (125/126)/105; 136/51;149/6; 149/7; 149/10; 149/12;
Takač Marija:112/43; (125/126)/23; (125/126)/49; 144/24; 148/20; 150/19;
Тарасюк Борис: 136/7;
Тима Петро: 133/57;

➤

Тимків Василь: 137/31; 147/10;
Тимко Оксана: (101/102)/11; (101/102)/22; (101/102)/31; (101/102)/33; (101/102)/42; (101/102)/57; (101/102)/58; (101/102)/61; (101/102)/67; (101/102)/73; (101/102)/74; (101/102)/75; (101/102)/81; 103/2;103/6; 103/9; 103/12; 103/14; 103/15; 103/22; 103/23; 103/34; 103/37; 103/38; 103/41; 103/50; 104/1; 104/9; 104/41; 104/45; 105/1;105/15; 105/29; 106/2; 106/10; 106/11; 107/8; 107/13; 107/17; 108/2; 108/3; 108/12; 108/48; 109/21;111/15; 112/3; 112/15; 112/18; 114/32; 114/49;
Тимко Дїтко Оксана: 114/6; 115/6; 115/31; 128/40; 137/23;
Тимко Владо: 110/10; 111/36; 112/28; 112/44; 114/35; 114/44; 115/30;115/33; 116/22; 118/18; 121/56; 122/30; (123/124)/24; (125/126)/10; 127/2; 127/44; 127/46; 128/11; 135/15; 137/32; 143/9; 144/4; 144/10; 145/21; 146/17
Тростинська Раїса: 103/49; 104/37;
Трощинський И.В. 106/2
Тлустенко Катарина: 105/25; 106/34; 107/26; 108/24; 109/30; 110/29; 112/38; 114/30; 115/36
Tomčić Zlatko: 115/16;
Тот Мария: 109/22; 110/7; 111/13; 111/14; 133/39;
Tuđman Franjo: (101/102/88);
Tunjić Andrija: (123/124)/14;

У - U

Удовенко Генадий: (101/102)/83;

Ф - F

Фалц Любка: 104/36; 104/48; 105/24;106/12; 106/29; 107/24; 107/39; 107/47; 108/12; 108/47; 110/22; 113/40; 1115/13;
Федак Мірко: 103/20; 122/45;
Фурминц Юлияна: 105/6; 111/54;
Франко Іван: 134/21;
Фріцкі мр. Сц. Теодор: 144/7;

Х - H

Харченко Ігор: 115/9;
Хома Василь: (125/126)/94;
Хома Мария: 119/38; 119/44; 120/24; 129/9; 147/20;
Хоменко Позняк Наталка: 127/23;
Хортяні Ярослава: 135/7; 136/10;

Ц - C

Цап М. М.: 135/17;

Ч - Č

Чапко Я: (125/126)/101; 137/10;
Чапко Микола: 138/19; 139/23; 143/35; 149/11;
Чордаш Янко: 138/22;
Чолій Евген: 150/3;

Ш – Š

Шанта Микола: 148/31;
Шайтош Мийо: (125/126)/26; (125/126)/29;
Шагадин Дарио: 103/20;
Шикицова Мария: (125/126)/38;
Шостак М. Анатолий:103/9; 110/4;112/11; 112/13; 14/34; 128/48;
Штелбаски Ярослав: 117/56;

Щ - ŠĆ

Ю –JU

Юриста Ігор: 106/35;
Ющенко Віктор:133/7; 135/7; 136/6;

Я - JA

Янків Теодозій: 103/42;
Ядловський Анатолий: 113/34;
Яшінський Ісидор: 116/46; 120/36 120/37;
Яшинський Ізидор: 127/38; 141/23;

VJENČIĆ

ČASOPIS UČENIKA I MLADEŽI RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE

ВЕНЧИК

ЧАСОПИС ШКОЛЯРОХ И МЛАДЕЖИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ

ВІНОЧОК

ЧАСОПИС ШКОЛЯРІВ І МОЛОДІ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТІЇ

UVODNA RIJEČ

Časopis za učenike i mladež Rusina i ukrajinaca RH «Vjenčić» koji se počeo tiskati na rusinskom i ukrajinskom jeziku kao rad literarne sekcije učenika područne škole u Petrovcima 1971. godine je izlazio jedanput godišnje s povremenim prekidima.

Potom je njegovo izdavanje preuzelo uredništvo «Nove dumke», savjetnici i nastavnici, za rusinski jezik nastavnik i savjetnik Joakim Sabadoš i Simeon Muzička savjetnik i nastavnik za ukrajinski jezik.

Njegovo izlaženje je prekinuto u Domovinskom ratu 191. godine i okupacijom Vukovara te privremenim izmještanjem sjedišta Saveza Rusina i Ukrajinaca RH i uredništva Nove dumke u Zagreb.

Ipak i u tako otežanim prognaničkim uvjetima bez brojnih suradnika nastavnika i stručnog kadra njegovo izlaženje je nastavljeno u Zagrebu i za vrijeme domovinskoga rata.

Već 1992. godine izdan je prvi «Vjenčić2 u progonstvu bez naznake rednoga broja jer se zbog potpunog uništenja arhive i dokumentacije nije znalo koji broj dolazi po redu. Potom je 1994. godine tiskan 14/15 dvobroj, po prvi puta s koricama u boji, a zatim 1995. god. tiskan je ponovno dvobroj 16/17. glavni urednik je bio Gabrijel Takač. Ovi brojevi «Vjenčića» su obuhvaćeni u prvom «Katalogu 100- Nova dumka», tiskanom u Zagrebu 1996. godine.

Tijekom posljednje prognaničke 1996. godine do mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja časopis nije izlazio.

U 1997. prijelaznoj godini do mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja izdana su još dva broja «Vjenčića» u Zagrebu čiji je privremeni honorarni urednik bio Aleksa Pavlešin. Te godine djelatnici Saveza RiU RH su najviše bili zauzeti organiziranjem povratka sjedišta Saveza u Vukovar. Ovi 18. i 19. i sljedeći brojevi «Vjenčića» do zaključno 50 broja prikazani su u ovom «Katalogu II- Nova dnmka».

Već 1998. god. sjedište Saveza Rusina i Ukrajinaca RH i uredništvo «Nove dumke» vraćaju se u Vukovar. Tiskan je 20. broj «Vjenčića» čija je urednica, sada nova, profesionalna urednica «Nove dumke» Oksana Timko. Nova urednica Timko okuplja novi krug suradnika, uređuje ustaljeni izgled naslovnih stranica «Vjenčića» s vjenčićima četiriju godišnjih doba (rad akademske slikarice Ankice Verhas). Tijekom 1999. godine Savez RiU RH i uredništvo Nove dumke izdaje još dva broja «Vjenčića», 22. i 23. broj. Od tada časopis Vjenčić u pravilu izlazi 4 puta godišnje u skladu s 4 godišnja doba a umjesto u Zagrebu tiska se u Osijeku ili Vukovaru.

Tijekom 2001. godine urednica O. Timko dobiva novo radno mjesto na Katedri za ukrajinski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a uređivanje «Vjenčića» preuzima privremeno, honorarno, od 27. boroja (2001. god.) do 30. broja (2003. god.) profesionalni tajnik Saveza RiU RH Gabrijel Takač.

U 2004. godini raspisan je natječaj za profesionalnog urednika časopisa «Nova dumka» po kojemu je za novoga urednika izabran Vladimir Timko iz Osijeka koji preuzima vođenje «Vjenčića» (i časopisa «Nova dumka») od 31. broja (2004. god.) do 46. broja (2008. god.) kada je iznenada preminuo.

Ponovno je, 2008. godine raspisan natječaj na kojemu je za honorarnog urednika izabrana Vera Pavlović iz Vukovara. Ona je uredila posljednja 4 broja «Vjenčića» 47., 48., 49. i 50. prikazanih u ovom «Katalogu II – Nova dumka».

УВОДНЕ СЛОВО

Часопис за школярох и младеж Русинох и Українцох Горватскей „Венчик", хтори ше почал видавац на руским и українским язику як роботи литерарней секциї школярох подручней школи у Петровцох 1971. року, виходзел раз рочнє зоз дочасовима претаргнуцами.

Його виходзенє претаргнуте у Отечественей войни 1991. року зоз окупацию Вуковару и дочасовим премесцаньом шедзиска Союзу Русинох и Українцох РГ и редакциї „Новей думки" до Заґребу.

Заш лєм и у таких очежшаних вибеженский условийох, без велїх сотруднїкох наставнїкох и фахових особох, його виходзенє предлужене у Заґребе под час Отечественей войни.

Уж 1992. року видани перши „Венчик" у вибеженстве без означованя числа порядку, бо потедишня архива и документация були подполно знїтожени и нє знало ше хторе число приходзи по шоре. Вец 1994. року друковане двочисло 14/15, по перши раз зоз рамиками у фарбох, а потим 1995. року знова друковане двочисло 16/17. Главни редактор бул Гавриїл Такач. Тоти числа „Венчику" облапени у першим „Каталоґу 100 – Нова думка" друкованому у Заґребе 1996. року. Цеком остатнього вибеженского 1996. року часопис нє бул друковани.

У 1997. року, преходним року по мирней реинтеґрациї горватского Подунавя, видани, ище вше у Заґребе, два числа „Венчику", 18. и 19. чий дочасови гонорарни редактор бул Алекса Павлешин. Того року заняти у Союзу були найвецей завжати коло врацаня Союзу до Вуковару.

Тото 18. и 19. число и шлїдуюци числа „Венчику" по заключне 50. число приказани у тим „Каталоґу II Нова думка".

Уж 1998. року шедзиско Союзу Русинох и Українцох РГ и редакция „Новей думки" врацаю ше до Вуковару. Друковане 20. число, чия редакторка тераз нова професийна редакторка редакциї „Нова думка" Оксана Тимко. Нова редакторка Тимкова зазберує нови круг сотруднїкох и ушорює стаємни випатрунок насловного боку „Венчику" зоз венчиками штирох рочних часцох (їх авторка академска малярка Анкица Верхас). Цеком 1999. року редакция „Новей думки" друкує ище два числа „Венчику" 22. и 23. число. Од теди часопис „Венчик" у правилу виходзи штири раз рочнє як чечу и 4 рочни часи, а вецей ше нє друкує у Заґребе, алє у Осиєку лєбо у Вуковаре.

У 2001. року редакторка О. Тимко достала нову роботу на катедри за українски язик на Филозофским факултету у Заґребе, а ушорйованє „Венчику" и „Новей думки" од 27. числа (2001.) по 30. число 2003. року, гонорарно ушорює професийни тайовнїк Союзу РиУ РГ Гавриїл Такач.

Цеком 2004. року розписани конкурс за професийного редактора часопису „Нова думка", на основи хторого за нового редактора вибрани Владимир Тимко зоз Осиєку. Вон пребера ушорйованє „Венчику" (и часопису „Нова думка") од 31. числа (2004. р.) по 46 число (2008. р.) кед нєсподзивано умар.

Знова, 2008. року, розписани конкурс на хторим за гонорарного редактора Редакциї „Новей думки" вибрана Вера Павлович зоз Вуковару.

Вона ушорйовала остатнї 4 числа „Венчику" 47., 58., 49. и 50. число хтори предсавени у тим „Каталоґу II – Нова думка"

ВСТУПНЕ СЛОВО

Журнал для учнів і молоді русинів і українців РХ «Віночок», який почав друкуватися русинською і українською мовами як робота літературної секції учнів місцевої школи у Петрівцях 1971 року,виходив один раз на рік з деякими перервами.

Пізніше його видавництво перевзяла на себе редакція журналу «Нова думка», порадники і наставники за русинську та українську мови—Йоаким Сабадош та Симеон Музичка відповідно.

Його вихід було перервано під час Вітчизняної війни 1991 року і окупації Вуковару та тимчасовим переміщенням центру Союзу русинів і українців РХ та редколегії «Нової думки» у Загреб.

Але все ж таки і у тих обтяжливих умовах, без численних співпрацівників наставників і фахових кадрів вихід журналу було продовжено у Загребі і під час Вітчизняної війни.

Уже 1992 року було видано перший «Віночок» у вигнанні без зазначення порядкового номера, оскільки через цілковите знищення архіву і документації було невідомо, яким номером його датувати. Потім 1994 року був надрукований 14/15 подвійний номер, вперше з кольоровою обкладинкою, а далі 1995 року знову виходить подвійний номер 16/17, головним редактором якого був Гавриїл Такач. Ці номери «Віночка» охоплені у першому «Каталозі 100-Нова думка», надрукованому у Загребі 1996 року.

Протягом останнього 1996 року вигнання до мирної реінтеграції хорватського Подунав'я журнал не видавався.

У 1997 перехідному році до мирної реінтеграції хорватського Подунав'я видано ще два номери «Віночка» у Загребі, тимчасовим гонорарним редактором якого був Алекса Павлишин.Того року працівники Союзу русинів і українців були найбільше зайняті організацією повернення центру Союзу у Вуковар. Ці 18 і 19 та наступні номери «Віночка» до включно 50-го представлені у цьому «Каталозі II- Нова думка».

Уже 1998 р. центр Союзу русинів і українців РХ і редакція «Нової думки» повертаються у Вуковар. Друковано 20-ий номер «Віночка», упорядником якого цього разу є новий професійний редактор «Нової думки» Оксана Тимко. Вона зібрала нове коло співпрацівників, упорядковує налагоджений вигляд титульних сторінок журналу «Віночок» з віночками відповідно до чо-

тирьох пір року (роботи професійної художниці Анкіци Верхас). Протягом 1999 року Союз русинів і українців РХ та редакція «Нової думки» видає ще два номери «Віночка», 22-ий і 23-ій.Відтоді журнал «Віночок» виходить, як правило, чотири рази на рік у відповідності до чотирьох пір року, а замість Загреба друкується у Осієку або Вуковарі.

Протягом 2001 року редактор Оксана Тимко отримує нову посаду на кафедрі української мови філософського факультету у Загребі, а упорядкування журналу тимчасово і гонорарно перебирає на себе професійний секретар Союзу РіУРХ Гавриїл Такач, від 27 номера (2001р.) по 31 номер (2003р.)

2004 року було оголошено конкурс на посаду професійного редактора журналу «Нова думка», за результатом якого новим редактором було вибрано Владимира Тимка із Осієка, який перебирає на себе упорядкування «Віночка»(і «Нової думки») від 31 номера (2004р.) по 46 номер (2008 р), коли несподівано помер.

Знову 2008 року було оголошено конкурс, за яким на посаду гонорарного редактора була призначена Віра Павлович з Вуковару. Вона упорядкувала останніх чотири номери «Віночка», з 47-го по 50-й, які представлені у цьому «Каталозі II Нова думка».

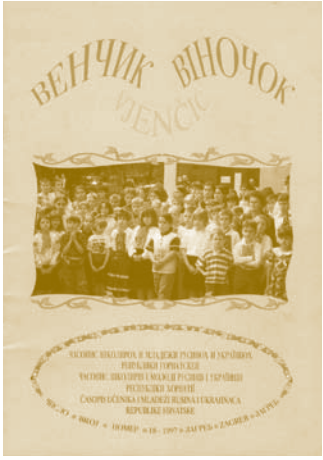

ЧИСЛО 18 НОМЕР
РОК 1997. РІК

ЧИСЛО 19 НОМЕР
РОК 1997. РІК

ЧИСЛО 20 НОМЕР
РОК 1998. РІК

ЧИСЛО 21 НОМЕР
РОК 1998. РІК

ЧИСЛО 22 НОМЕР
РОК 1999. РІК

ЧИСЛО 23 НОМЕР
РОК 1999. РІК

"Vjenčić"
Izdaje Savez Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske

Za izdavača:
Aleksa Pavlešin

Tisak:
IGP Štefanović, Zagreb

Naklada: 500 primjeraka

Tiskano: 7/1997.

ЧИСЛО 24 НОМЕР
РОК 2000. РІК

Венчик
часопис школярох и младежи Русинох и Українцох Републики Горватскей
Видава: Союз Русинох и Українцох Републики Горватекей
За видавателя:
Оксана Тимко
Адреса: Вуковар, Ради Европи 93, тел./факс: 032/428-343

Друкуе: М.А.К.-Ґолден д.о.о., Заґреб
Тираж: 700 прикладнїки

18/1997.

ЗМИСТ * SADRŽAJ * ЗМІСТ

- Budite oprezni!!!
- Літня школа русинів і українців в Республіці Хорватії — Загреб '97 ..... С. Бурда 2
- Настава на язику националних меншинох у Републики Горватскей ..... *Г.Т.* 3
- * * * ..... *проф. Раїса Тростинська* 4
- Sada se ukrajinski jezik može studirati i u Zagrebu 5
- Значення мови для національних меншин ..... *О.Т.* 5
- Наша книжка в Хорватії ..... *О.Т.* 6
- Школованє наших дзецох у вуковарским краю ..... *Г.Т.* 7
- Наші Малі школи в Хорватії, в шкільному 1996/1997 році ..... *Славко Бурда* 8
- Nastava i na rusinskom jeziku ..... *Stjepan Tomić* 9
- Дороги нашо руски и українски дзеци! ..... *М. Киш* 10
- Літня школа русинів і українців Республіки Хорватії — Загреб 1996 року ..... *С. Бурда* 11
- Закончуюца програма Лєтней школи школярох *Г. Такач* 13
- Найудатнєйши закончуюци концерт Лєтней школи младежи ..... *Г. Такач* 14
- Пията Лєтна школа у Загребе ..... *О.Т.* 16
- Важносц похопйованя фолклору у аматеризму .. *З.К.* 17

СЛОВО КАТЕХЕТА

- Любов і пошана в родині ..... *о. Я. Лешишин* 18

RIJEČ PEDAGOGA

- Završila je škola ..... *I. Đaković* 19
- Дитячі пошуки у фольклорному виражені ..... *З. К.* 21

PUTOPIS

- Put u Ukrajinu ..... *Hrvoje Pupić* 22

СПОРТ ŠPORT СПОРТ

- Фодбалска утакмица '97 ..... *Орест Гралюк* 24
- Шахове змагання ..... *Б. Греб* 24
- Šah u Ljetnoj školi 25

ПРОЗА PROZA ПРОЗА

- Рейтеши ..... *М. Ковач* **26**
- Єлень и лєв **26**
- Лан ..... *Василь Стефаник* **27**
- Polje ..... *Vasilj Stefanik* **27**

БОГАТСТВО НАШЕЙ ОЦОВЩИНИ

- Копачки Рит ..... *О.Т.* **28**

ПОЕЗІЯ POEZIJA ПОЕЗИЯ **30**

ВИБІР IZBOR ВИБОР **31**

ГУМОР HUMOR ХУМОР **32**

ОСТАННЯ ВІСТКА ПЕРЕД ЗДАННЯМ ДО ДРУКУ

- Почала роботу Літня школа - Загреб ´97 .. *С. Бурда*

19/1997.

ЗМИСТ * SADRŽAJ * ЗМІСТ

- Загребська Літня школа . . . . . *С. Бурда* **2**
- Як закінчилася перша частина Літньої школи - Загреб '97 . . . . . *О. Тимко* **4**
- Атрактивни закончуюци концерт Лєтней школи младежи. . . . . *Г. Такач* **6**
- Наші гості з Літньої школи . . . . . *О. Тимко* **7**
- И секциї були активни . . . . . *О. Тимко* **8**
- На Лєтней школи спорт анї того року нє був вихабени . . . . . *Г. Такач* **8**
- Музична секция Лєтней школи. . . . . *О. Тимко* **9**

ЗВИТИ * IZVJEŠĆA * ЗВІТИ

- Про діяльність хору . . . . . *П. Василь* **10**
- Про роботу першої зміні . . . . . *Г. Горбачук* **10**
- Звит о роботи "Б" ґрупи . . . . . *М. Дюдяр* **11**
- Лєтна школа Русинох и Українцох . . . . *о. Я. Симунович* **11**
- Звіт про роботу. . . . . *М. Дехтяр* **12**

ВИБРАНИ ТЕМИ * ODABRANE TEME * ВИБРАНІ ТЕМИ

- Цо будзе зоз малима школами у тим школским року? . . . . . *О.Тимко* **13**
- Як уникнути помилки у висловлюванні . *В. Стрехалюк* **14**
- Калина в саду посольства України . . . . . *О. Тимко* **15**
- Чом наша назва Русини - Руснаци. . . . . *по Д. Латякови* **15**

➤

• Швето жатви - обжинки (дожинки) . . . . . *З. Костелник* **16**
• Графіті . . . . . *О. Тимко* **16**

RIJEČ PEDAGOGA

• Kako učiti . . . . . *I. Đaković* **17**

СЛОВО КАТИХИТА

• Християнска любов . . . . . *о. М. Симонович* **20**

• Дзецинство Святого Миколая **21**
• Містерія Різдвяного стола **22**
ПОЕЗИЯ * POEZIJA * ПОЕЗІЯ **23**

НАШО МЛАДИ ТАЛЕНТИ

• Томислав Дороґхази . . . . . *Г. Такач* **24**
• Найвреднєйши Винковчанє **26**
ГУМОР * HUMOR * ХУМОР **27**
• Димчок и Димиско . . . . . *М. Капюх* **28**
• Жаба і скорпіон **28**

БОҐАТСТВО НАШЕЙ ОЦОВЩИНИ

• Стари варош Озаль . . . . . *О. Тимко* **29**

ZNANOST

• Repatica (komet) . . . . . *dr. sc. D. Gracin* **31**

20/1998.

Змист * Sadržaj * Зміст

Чекаме вас на Лєтней школи ´98 ..... *Г. Такач* **2**

На єшень ожию нашо Мали школи ..... *Г. Такач* **3**

Яки хасен од Малей школи? ..... *Л. Фалц* **4**

Нашо дзеци вше активнєйши ..... *З. Костелник* **5**

Виронаука як наставни предмет ..... *о. М. Режак* **6**

Nepokoreni Vukovar **7**

➤

Слово катехета

Підслухана розмова ..... *о. В. Кубински* **8**

Україна - рідний край! ..... *К. Тлустенко* **10**

Студенти україністики закінчують перший курс ..... *О.Тимко* **11**

Що будзем док вирошнєм

Кореоґраф ..... *З. Костелник* **12**

Слички з мойого дзецинства

Курайстра ..... *Л. Фалц* **14**

Вашо роботи

..... **15**

Сказка "Віночка"

Як квітень до березня в гості їздив **20**

Литература

Микола Кочиш **22**

Дощик ..... *В. Глазова* **24**

Впізнай свою прабатьківщину

Ужгородський замок ..... *І. Ліхтей* **26**

Писня "Венчика"

..... **30**

Гумор

..... **31**

Нові надбання книг у Центральній бібліотеці русинів і українців в Загребі **32**

21/1998.

Змист • Sadržaj • Зміст

25. Петровски дзвончок '98 ..... *З. Костелник* 2

Як нам було на Лєтней школи 4

У гостях у наших знайомих ..... *І. Готюр* 8

С'вято культури в Шумечі ..... *С. Бурда* 9

Святочно и торжествено ..... *о.М. Режак* 10

Слички з мойого дзецинства

Циркель ..... *Л. Фалц* 11

Валалски "nocturno" 11

Слово катехета

Хто то Святи Миколай? ..... *о.В. Мудри* 12

Леґенда о "Крачунскому пастирови" ..... *о.В. Мудри* 12

Ким буду коли виросту

Професорка української мови та літератури ..... *Т. Ласик* 14

Урокі рідної мови ..... О.Т. 15

Вашо роботи • Вашо твори

..... 16

Лектира

Володимир Сосюра ..... *В. Стрехалюк* 20

Легенда про сніг ..... *В. Кобаль* 23

Крокодилска азбука ..... *В. Мудри* 23

У комори под драбину ..... *Ш. Чакан* 24

Буяк и єлень ..... *Ш. Чакан* 24

Пан Коцький ..... *Укр.народна сказка* 25

Впізнай свою прабатьківщину

Мукачівський замок ..... *І.Ліхтей* 26

Коляда "Віночка" 31

Нові надбання книг у Центральної бібліотеці
русинів і українців в Загребі 32

22/1999.

Змист ✽ Sadržaj ✽ Зміст

Програма ”Петровского дзвончка’99” **2**

Закончена централна дзецинска манифестация Русинох и Українцох
”Петровски дзвончок ’99” ..... *Звонко Костелник* **4**

Нащива ..... *Любка Фалц* **7**

Макух ..... *Любка Фалц* **8**

СЛОВО КАТЕХЕТА

Перед закінченням шкільного року ..... *о.Любомир Стурко* **9**

ІНТЕРВ’Ю

Сподіваюся що завжди буду займатися інформатикою
..... *Оксана Тимко* **12**

ЦО БУДЗЕМ ДОК ВИРОШНЄМ

Учителька ..... *Невенка Мудри* **14**

У школі в Загребі ..... *Марія Ґотюр* **16**

ВАШО РОБОТИ ● ВАШІ ПРАЦІ

..... **17**

Na otoku (ulomak iz pripovjetke)
..... *sa ukrajinskog prevele Gorana Rosandić i Iva Lehunček* **22**

Globalizacija: uzrok izumiranja jezika
..... *sa teleteksta prepisao Krešimir Mišir* **22**

ЛЕКТИРА

Михал Ковач..... **23**

СКАЗКА "Віночка"

Півник і двоє мишенят.....*українська народна казка* **26**

Лисиця та їжак.....*українська народна казка* **27**

Про туман.....*Вікторія Глазова* **27**

ВПІЗНАЙ СВОЮ ПРАБАТЬКІВЩИНУ

Невицькій Замок.....*Ігор Ліхтей* **28**

ПИСНЯ "Венчика"

Мой валал..... **30**

ГУМОР

..... **31**

РОЗВАГА

..... **32**

Нові надбання книжок у Центральній бібліотеці русинів і українців в Загребі..... **33**

23/1999.

Змист Sadržaj Зміст

Умар др. Франьо Туджман
предсидатель Ренублики Горватскей 2

Закончена ище єдна Лєтна школа . . .З. Костелник 4

Слички з Лєтней школи . . . . . .Л. Фалц 6

Літературні вечори . . . . . .Т. Ласик 7

Слички з мойого дзецинства . . . . . .Л. Фалц 8

Слово катехета

У Исусовей школи, Червени семафор,
Лєв и миша . . . . . .о. В. Мудри 9

Ким буду коли виросту

Лікар . . . . . .С. Павлишин 10

Вашо роботи Вашо твори 12

Лектира

Тополя . . . . . .Л. Фалц 22

Іван Котляревський 23

Била кобула . . . . . .М. Ковач 26

Впізнай свою прабатьківщину

Олеський замок 28

Пісня "Віночка" 30

Гумор . . . . . 31.

Нові надбання Центральної бібліотеки
русинів і українців 32

24/2000.

Змист Sadržaj Зміст

Закончени петровски Дзвончок 2000. *З. Костелник* 2

Що будзем док вирошнєм

Лєсарски инженєр *Н. Пап* 4

Промоция 6

"Класки" *И. Гнатко* 6 ➤

Красна вистка *Л. Фалц* 6
Подоби наших аматерох *В. Костелник* 7
Слово катехета *о. В. Кубінський* 8
Слички з мойого дзецинства
Моченє конопи *Л.Фалц* 9
Як челядз дринкова отакала вино *Л.Фалц* 10

Литература

Весна прийшла *О. Мартинюк* 11
Вередливе жабенятко *О. Мартинюк* 11
Силво Ерделї *М. Хома* 12
Ой на Івана, та й на Купала *Л. Іваннікова* 14
Василь Мудри 15
Не можна ж весь час бути тільки зайцем! 16
Вашо роботи Вашо твори 17

Впізнай свою прабатьківщину

Чинадіївські замки *І. Ліхтей* 28

Хумор 31

Розвага 32

Пісня Віночка 33

ЧИСЛО 25 НОМЕР
РОК 2000. РІК

ЧИСЛО 26 НОМЕР
РОК 2001. РІК

ЧИСЛО 27 НОМЕР
РОК 2001. РІК

ЧИСЛО 28 НОМЕР
РОК 2002. РІК

ЧИСЛО 29 НОМЕР
РОК 2002. РІК

ЧИСЛО 30 НОМЕР
РОК 2003. РІК

Видава Союз Ругинох
и Українцох Републики
Горватскей
За видавателя:
мр. Оксана Тимко Дїтко
Редакция: Вуковар, Ради
Европи 93 тел./факс
032/442-604
Компют. злог: Зоран Голик
Друковал: Ґрафика, Осиєк
Тираж: 600 прикладнїки

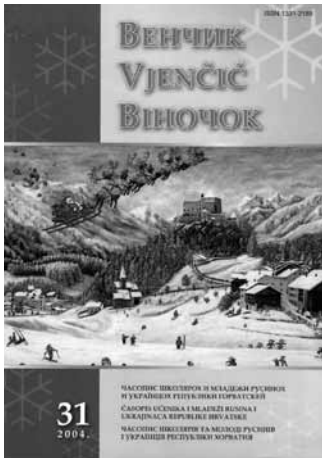

ЧИСЛО 31 НОМЕР
РОК 2004. РІК

Видає: Союз русинів і
українців Республіки
Хорватія

За видавця: Владо Тимко
Адреса: Вуковар, Ради
Європи 93, тел./факс:
032/428-343
E-mail: vjencic@net.hr

Компют. склад: Зоран Голик
Друкував: Ґрафіка. Осієк
Тираж: 600 примірників

25/2000.

Змист Sadržaj Зміст

Медзи двома "Венчиками"	*О.Т.*	2
Між двома "Віночками"	*О.Т.*	3
XXXV "Винковски єшенї"	*З. Костелник*	4

Слички з мойого дзецинства

Пица з мойого дзецинства	*Л. Фалц*	5

Ким буду коли виросту

Художниця	*Ж. Ерделі*	6
Ружа за миклошевску принцезу	*О.Т.*	8
"Белава ружа на принцезу"	*М. Сабадош*	9

ЛЕКТИРА

Грудень	*М. Литвинець*	10
Єшень умера	*Л. Фалц*	11
Нє любим єшень	*Л. Фалц*	11
Жива легенда української поезії	*О. Миголинець*	12
Пастух рогатий	*І. Сенченко*	16

Нови надії

Оля Богунович	*Л. Фалц*	17
Два крочаї од дому	*И. Г. Ковачевич*	18

➤

ВАШО РОБОТИ **ВАШО ТВОРИ**

20

Мой нови приятель - Михалик *В. Костелник* 31

ХУМОР 32

26/2001.

Змист **Sadržaj** **Зміст**

Поета Силво Ерделї у нашиви своєй школи Л.Сеґеди Фалц 2

Слички з мойого дзецинства

Облїванє *Л. Сеґеди Фалц* 3

Духовний дивосвіт нашого народу О. Миголинець 4

ЛЕКТИРА

Мелания Римар 6

ВАШО РОБОТИ ВАШО ТВОРИ 8

27/2001.

Змист Sadržaj Зміст

Izvješće o izučavanju rusinskog i ukrajinskog jezika u školama 4

Вклонімося хлїбу – Хлєб приповеда 9

Вашо роботи – Ваші твори 11

Ювилеї наших писательох
Ювілеї наших письменників 15

Звити о лєтнїх школох
Звіти про літні школи 18

28/2002.

Змист Sadržaj Зміст

Дзецински бали вше популарнєйши 2

Образованє и воспитанє на руским и українским язику 3

Izvješće o izučavanju rusinskog jezika i njegovanju kulture, školske 2001/2002. godine 6

Izvješće o izučavanju ukrajinskog jezika i njegovanju kulture, školske 2001/2002. godine 9

Литература / Література 10

Вашо роботи – Ваші твори 12

➤

Перши повойново першопричашнїки у вуковарскей грекокатолїцкей церкви Христа Царя 23

Успихи наших талантох: Гелена Тимкова и Андрея Пушкашова 25

Зоз штвартого числа "Голубки" – часопису III основней школи у Вуковаре 26

29/2002.

Змист **Sadržaj** **Зміст**

ПСАЛМИ ВЕНЧИКАРОМ И "ВЕНЧИКОВИ" 28 2

"ВЕНЧИК" У ВУКОВАРЕ 4

ОСВІТА І ВИХОВАННЯ / ОБРАЗОВАНЄ И ВОСПИТАНЄ 5

"Нашо дзеци" у Миклошевцох 6

У селі Шумечі 8

IZVJEŠĆE O LJETNIM ŠKOLAMA 10

ЗВИТ О РОБОТИ НА ЛЄТНЇХ ШКОЛОХ 11

ЛІТНЯ ШКОЛА 2002. 13

ВАШО РОБОТИ / ВАШО ТВОРИ 19

ПЕРШЕ ПРИЧАСТЯ.. ОСІЄК 26

Св. МИКОЛАЙ 27

З РОБОТИ ВЧИТЕЛЬКИ ТЕТЯНИ ЛАСИК 29

НОВА РАДІСТЬ СТАЛА 30

НЄФОРМАЛНЕ ЗДОБУВАНЄ НОВИХ ЗНАНЬОХ 31

МУЗИКА 32

30/2003.

Змист Sadržaj Зміст

ЦЕНТРАЛНА ПРЕСЛАВА У РУСКИМ КЕРЕСТУРЕ 2
ВЕЛЬКИ ЮВИЛЕЙ ШИЦКИХ РУСНАЦОХ 4
ДВА И ПОЛ ВИКА НА ПАНОНСКЕЙ РОВНЇ 5
ШИЦКИ ЗМЕ ГРАЖДАНЄ ЄДНОГО ВЕЛЬКОГО ШВЕТА . . . 6
МОЯ ЕВРОПСКА ГВИЗДА НА ШВЕТОВИМ НЄБЕ 7
ДЗЕЦИНСКИ БАЛ У ОСЄКУ 7
IV ВЕЧАР РУСКЕЙ ПИСНЇ И ТВОРЧОСЦИ У ПЕТРОВЦОХ . 8
БЛАГОРОДНЕ СПОЗНАНЄ 10
ШИЦКИ ЗМЕ ГРАЖДАНЄ ЄДНОГО ВЕЛЬКОГО ШВЕТА . . 11
О РОБОТИ ДРУЖТВА “НАШО ДЗЕЦИ“ У
МИКЛОШЕВЦОХ ЗА 2002. РОК 12
СОН 14
ВРЕДНИ ПАРАСТ 18
“МОЙ ДОМ” 18
ШКОЛА З МОЙОГО СНА 19
БУЛА СОМ ЩЕШЛЇВА 19
ОСТАННЄ ДОБРЕ ДЇЛО 20
ЖИВОТ У НОВИМ ШТРЕДКУ 21
ЦО ТО ЛЮБОВ? 22
ПРИПОВЕДКИ ЗОЗ III ОСНОВНЕЙ ШКОЛИ 23
ДЗЕЦИ ЗНАЮ 24
ЗОВСІМ ЗВИЧАЙНИЙ ДЕНЬ 25
ДЗЕЦИНСТВО И ШКОЛОВАНЄ 25
ЕЙ, КЕД БИСЦЕ ПОЗНАЛИ МОЮ МАЦЕР 25
ЦИФРОВАНИ МОТИЛЬ 26
ОСІНЬ 26
ВЕСНА 26
ПОХМУРА ОСІНЬ 26
ЗИМА 26
РУСКИ СУКНЇ 28
РОЗГВАРКА ЗОЗ ЯБЛОНЮ 28
ГОСЦ - ГІСТ ВЕНЧИКА VJENČIĆA ВИНОЧКА 30

31/2004.

Змист **Sadržaj** **Зміст**

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС 2

СВЯТИЙ МИКОЛАЙ 11

ПРИПОВЕДКА ЗА ВАС 13

ЖИМСКА ЛЄТНА ШКОЛА 14

LJETNA ŠKOLA 2004 15

ОГЛЯД ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ 16

ВЕРТЕП У ПЕТРІВЦЯХ 17

КРАЧУНСКИ ШВЕТА 19

НОВИ РОК 23

НОВОРІЧНА КАЗКА 24

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ 25

СПОЗНАЙ НАШУ ПРЕШЛОСЦ 27

ЕКОЛОШКИ БОК 28

ЗАБАВНИ БОК 29

РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 30

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ 31

ЧИСЛО 32 НОМЕР
РОК 2005. РІК

ЧИСЛО 33 НОМЕР
РОК 2005. РІК

ЧИСЛО 34 НОМЕР
РОК 2005. РІК

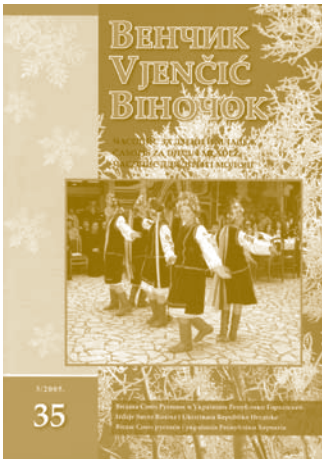

ЧИСЛО 35 НОМЕР
РОК 2005. РІК

ЧИСЛО 36 НОМЕР
РОК 2006. РІК

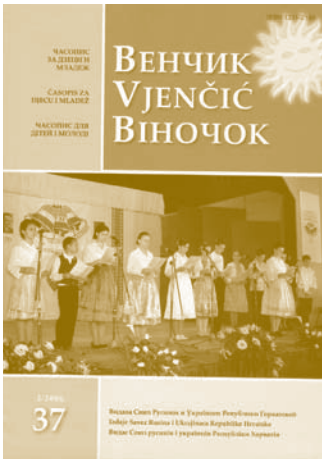

ЧИСЛО 37 НОМЕР
РОК 2006. РІК

BYKOBAP-VUKOVAR-
ВУКОВАР
Видава; Союз Русинох
и Українцем Републики
Горватекей www.sriu.hr
За видавателя: Славко
Бурда
Адреса: Вуковар, Ради
Европи 93,
гел./факс:032/428 - 343,
E-mail: vjencic@net.hr
Компют. злог: Зоран Голик
Друкує: Графика, Осиєк
Тираж: 600 прикладнїки

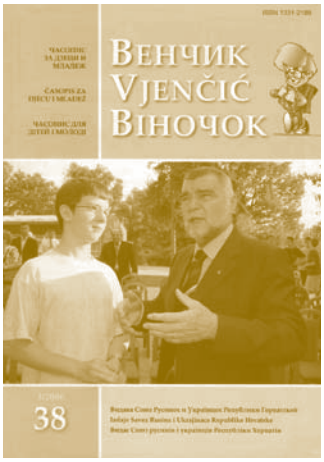

ЧИСЛО 38 НОМЕР
РОК 2006. РІК

UREDNIŠTVO:
Vlado Timko (glavni i odgovorni urednik), Marija Homa, Oksana Martinjuk, Darija Pavlešen

SAVJET UREDNIŠTVA:
Darija Pavlešen, Daniel Hardi, Pavle Holovčuk, Vlado Timko
LEKTORI:
Marija Homa (rusinski jezik), Oksana Martinjuk (ukrajinski jezik), Helena Timko (hrvatski jezik).
Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

32/2005.

Змист **Sadržaj** **Зміст**

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС 4

ВЕЛИКОДНІ ПИСАНКИ. 11

ВЕЛЬКОНОЦНА ДРАМСКА СЛИЧКА 13

ВАШО РОБОТИ - ВАШІ РОБОТИ. 15

ЖИМСКА ШКОЛА 16

ЗИМОВА ШКОЛА. 17

ДИТЯЧІ ВРАЖЕННЯ ПРО ЗИМОВУ ШКОЛУ 18

ВЕЛЬКОНОЦНИ ЗВИЧАЇ У ГОРВАТСКЕЙ 20

ЩО Ж ТО ЗА СВЯТО – ВЕЛИКДЕНЬ?. 21

ЛЕГЕНДА 23

СПОЗНАЙ НАШУ ПРЕШЛОСЦ 23

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ 25

ЕКОЛОШКИ БОК 26

ЗАБАВНИ БОК 27

РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 27

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ 31

33/2005.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС 4

ЗОЗ НАРОДНЕЙ СТУДЗЕНКИ 11

УКРАЇНСЬКИЙ ВІНОЧОК 15

ПЕТРОВСКИ ДЗВОНЧОК - ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІНОЧОК 16

ФОТО ВИСТКА:
ПЕРША ПРИЧАСЦ У МИКЛОШЕВЦОХ 18

НАШО ГОСЦИ 18

СТРЕТНУЦА РУСКИХ ШКОЛОХ 19

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ ТА ТРАДИЦІЇ 20

СПОЗНАЙ НАШУ ПРЕШЛОСЦ 22

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ 23

ЕКОЛОШКИ БОК 26

ВЕСЕЛА АБЕТКА 27

ЗАБАВНИ БОК 28

РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 28

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ 31

34/2005.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС:
МИХАЙЛО КОВАЧ (1909 – 2005) 4
ЛЕСЯ УКРАЇНКА (1871 - 1915) 5

ЛЄТНЯ ШКОЛА 2005 – ЛІТНЯ ШКОЛА 2005 8

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ -
ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 12

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ
СПІВПРАЦІВНИКИ:
ЛІТНЯ ШКОЛА ОЧИМА ДІТЕЙ 13

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ ТА ТРАДИЦІЇ:
ОСІНЬ 15

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА. . .17

МИКЛОШЕВСКЕ ЛЄТО 2005 У СЛИКОХ. 19

35/2005.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС:
ВАСИЛЬ МУДРИ 4
ОЛЕНА ПЧІЛКА (1849 - 1930) 5

СВЯТИ МИКОЛАЙ – СВЯТИЙ МИКОЛАЙ 7

КРАЧУНСКИ ШВЕТА – BOŽIĆNI BLAGDANI
- РІЗДВЯНІ СВЯТА 9

ЧЕТВЕРТИЙ ОГЛЯД ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ 10

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ ТА ТРАДИЦІЇ 12

СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 13

СПОЗНАЙ НАШУ ПРЕШЛОСЦ –
ДІЗНАЙСЯ ПРО МИНУЛЕ 14

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 15

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ -
ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

36/2006.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС:
СИЛВО ЕРДЕЛЇ 4
ТАРАС ГРИГОРОВИЧ ШЕВЧЕНКО 5

ШТЕФАН ГУДАК - ЯК ВІРА ВИЗВАЛА
ВСЕСВІТНЮ КАТАСТРОФУ 6

ВЕЛЬКА НОЦ – USKRS - ВЕЛИКДЕНЬ 7

БУЛИ ЗМЕ НА НАШИХ БАЛОХ 10

ДИТЯЧА МИСТЕЦЬКА КОЛОНІЯ "КОБЗАР" 11

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ ТА ТРАДИЦІЇ 12

ВЕЛЬКОНОЦНИ НАРОДНИ ОБИЧАЇ 13

СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 14

ПОДАРУНОК НА ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ 15

ЯР 15

ЦО КУПИЦ МАЦЕРИ 15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ -
УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 16

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 17

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ -
ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

37/2006.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС:
ОСИФ КОСТЕЛНИК 4
ІВАН ЯКОВИЧ ФРАНКО 6

СЛАВКА ПЛІШКА - ВЕЛИКЕ СВЯТО 8

ДО НАС ЛІТО ЗАВІТАЛО 8

ПЕТРОВСКИ ДЗВОН - ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІН 9

ПЕТРОВСКИ ДЗВОНЧОК - ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІНОЧОК 10

ЗОЗ НАШЕЙ ПРЕШЛОСЦИ 11

СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 14

ВЛАДИМИР ДІТКО - МАЧКА ЛАПА МИШУ, ЯКА РАДОСЦ 14

АГНЕТКА КОСТЕЛНИК - МАЦЕРИ 14

З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ 15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 16

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 17

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

38/2006.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС:

МИТРО НАДЬ 4

БОРИС ДМИТРОВИЧ ГРІНЧЕНКО 6

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА КАЗКА. 8

ПРИПОВЕДКА ЗОЗ ДЗВОНЧКОМ НА ХВОСЦИКУ . . . 8

ЛЄТНЯ ШКОЛА 2006 – ЛІТНЯ ШКОЛА 2006 9

ПРЕДСИДАТЕЛЬ СТЄПАН МЕСИЧ НАЩИВЕЛ ЛЄТНЮ ШКОЛУ 11

СВОЮ УКРАЇНУ ЛЮБІТЬ! 13

ЗОЗ НАШЕЙ ПРЕШЛОСЦИ. 14

З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ 15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 16

СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 17

ОКСАНА МАРТИНЮК – МОРЕ 17

ОКСАНА ЗАБУЖКО - РІДНА МОВА 17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

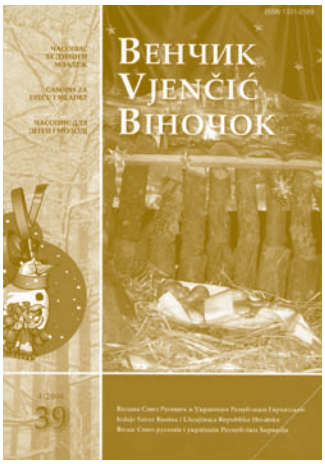

ЧИСЛО 39 НОМЕР
РОК 2006. РІК

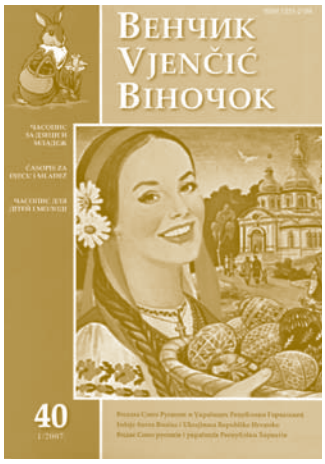

ЧИСЛО 40 НОМЕР
РОК 2007. РІК

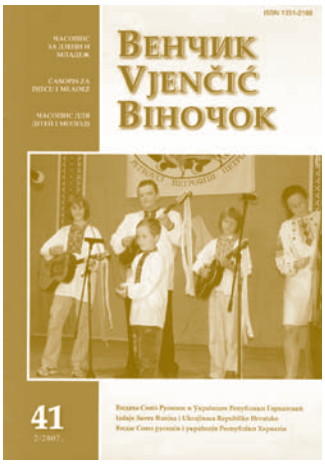

ЧИСЛО 41 НОМЕР
РОК 2007. РІК

ЧИСЛО 42 НОМЕР
РОК 2007. РІК

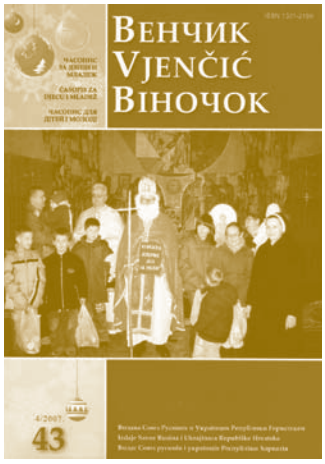

ЧИСЛО 43 НОМЕР
РОК 2007. РІК

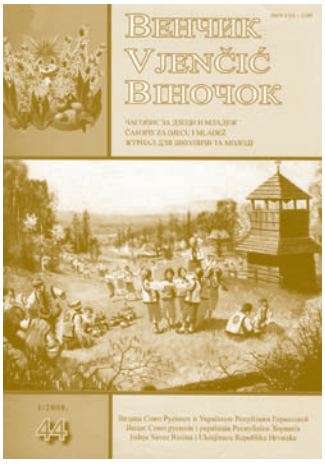

ЧИСЛО 44 НОМЕР
РОК 2008. РІК

ВУКОВАР-VUKOVAR-
ВУКОВАР
Видава: Союз Русинох
и Українцох Републики
Горватекей
www.sriu.hr

За видавателя: **Славко Бурда**

Адреса: Вуковар, Ради Европи
93, тел./факс:032/428 - 343
E-mail: vjencic@net.hr
Компют. злог: Зоран Голик
Друкує: Ґрафика, Осиєк
Тираж: 600 прикладнїки

ЧИСЛО 45 НОМЕР
РОК 2008. РІК

UREDNIŠTVO:
Vlado Timko (glavni i odgovorni urednik), Marija Homa, Oksana Martinjuk, Danja Pavlešen
SAVJET UREDNIŠTVA:
Pavlo Holovčuk (predsjednik), dr. sc. Oksana Timko Đitko, Oksana Martinjuk, Đuro Biki i Vlado Timko
LEKTORI:
Marija Homa (rusinski jezik), Oksana Martinjuk (ukrajinski jezik), Helena Timko (hrvatski jezik).
Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

39/2006.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС -
ПИСЬМЕННИКИ ПИШУТЬ ДЛЯ ВАС:
ГАВРИЇЛ КОСТЕЛЬНИК (1886-1948) 4
ШТЕФАН ГУДАК 5
МАРКО ВОВЧОК (1833-1907) 6
СЛАВКА ПЛІШКА - ЗИМОВИЙ ГІСТЬ У ПЕТРІВЦЯХ. 7
МИХАЙЛО КОВАЧ - ВИФЛЕЄМСКА НОЦ 8

РІЗДВЯНІ СВЯТА 9

ТРАДИЦІЙНИЙ ОГЛЯД ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ В
СЛАВОНСЬКОМУ БРОДІ 10

БУЛИ ЗМЕ... 12

ИВАН ФРАНКО - З НОВИМ РОКОМ! 13

СЛАВКА ПЛІШКА - ПЕРШИЙ СНІЖОК – ІНІЙ - ДИТЯЧА
РАДІСТЬ 13

З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ 14

БОГДАН ЛЕПКИЙ – ВЕРТЕП 15

МАРИЯ ХОМА - ПРИВИТ МИКОЛАЙОВИ 15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ -
УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 16

СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 17

АГНЕТКА БАЛАТИНАЦ - ЇЖИК МИЖИК 17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ
- ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ. 19

40/2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС -
ПИСЬМЕННИКИ ПИШУТЬ ДЛЯ ВАС:
АГНЕТА БУЧКО-ПАПГАРГАЇ 4
МИХАЙЛО КОЦЮБИНСЬКИЙ (1864-1913) 5

„ВСТАЛА ВЕСНА, ЧОРНУ ЗЕМЛЮ СОННУ
РОЗБУДИЛА...“ 8

ЛЕГЕНДА ПРО ПИСАНКИ 9

ОКСАНА МАРТИНЮК - ВЕЛИКИЙ ДЕНЬ 9

ВЕЛЬКОНОЦНИ ЗВИЧАЇ ПРИ РУСНАЦОХ 10

НА НАШИХ ТРАДИЦИЙНИХ БАЛОХ -
НА НАШИХ ТРАДИЦІЙНИХ БАЛАХ 12

ДИТЯЧИЙ АНСАМБЛЬ В ОСІЄКУ 12

ФИЯЛКА 13

МИХАЙЛО КОВАЧ - ХРИСТОС ВОСКРЕС 13

ВАСИЛЬ МУДРИ - „ПРЕЦО НЄБУЛО ШНЇГУ“,
„ВИТАЙ, ЛАСТОВИЧКО“ 13

МАТИ – БЕРЕГИНЯ РОДУ 14

ПАМ’ЯТІ ТАРАСА ГРИГОРОВИЧА ШЕВЧЕНКА 15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ . . 16

МАРИЯ ХОМА - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 16

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ -
ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

41/2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

ПИСАТЕЛЄ ПИШУ ЗА ВАС -
ПИСЬМЕННИКИ ПИШУТЬ ДЛЯ ВАС:

МЕЛАНИЯ ПАВЛОВИЧ 4

КУДЛИК ПУДЛИК ЧЕКА ҐАЗДУ 5

ДНІПРОВА ЧАЙКА (1861-1927) 6

ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2007 -
ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІН 2007 8

ПЕТРОВСКИ ДЗВОНЧОК 2007 - ПЕТРІВСЬКИЙ
ДЗВІНОЧОК 2007 10

ЧЕРВЕНА РУЖА 2007 12

МАТО СУРМАН - ГОРДИЙ ТАТО 13

ВАСИЛЬ МУДРИ - ШМЕЦЕ 13

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ 14

ІЗИДОР ЯШИНСЬКИЙ - СПОГАДИ З ДИТИНСТВА . . . 15

ВАСИЛЬ МУДРИ - ВИТАМИНИ 15

ДЛЯ НАЙМОЛОДШИХ ЧИТАЧІВ. 16

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ
СПІВПРАЦІВНИКИ 16

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА. 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ -
ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

42/2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:
ВЛАДО КОСТЕЛНИК 4
ПАВЛО ГРАБОВСЬКИЙ (1864-1902) 6
НАРОДНІ ЗВИЧАЇ ТА ТРАДИЦІЇ -
РІЗДВО ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ 8
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ -
КНЯЗЬ ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ. 8
ЛЄТНЯ ШКОЛА 2007 – LJETNA ŠKOLA 2007 – ЛІТНЯ
ШКОЛА 2007. 9
ДЗЕЦИ ВЄДНО 2007 12
ВАСИЛЬ МУДРИ - ШМЕЦЕ 13
СЦЕНАРІЙ ДО ДНЯ ХЛІБА. 13
ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:
ВАСИЛЬ МУДРИ: ШКОЛА, ВИТОР. 14
ВЛАДИМИР ДЇТКО: БРЕНЧОК,
ДУМАЙ НА ПЕТИЧКИ 14
АГНЕТКА БАЛАТИНАЦ: БЕБА 14
НАРОДНА МУДРІСТЬ 15
НАШО ТАЛАНТИ - НАШІ ТАЛАНТИ 16
ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ . . 16
МАРИЯ ХОМА - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 17
ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18
ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ
ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

43/2007.

ЗМИСТ - SADRŽAJ – ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:
ЛЮБКА СЕҐЕДИ?ФАЛЦ. 4
ГРИГОРІЙ СКОВОРОДА (1722-1794) 6
ИСУСОВО РОДЗЕНЄ 8
ДЗЕЦИНСКИ ВЕРТЕП 8
ДО ВИФЛЕЄМА СПІШИМО НИНІ 9
ШОСТИЙ ОГЛЯД ДИТЯЧОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ В СЛАВОНСЬКОМУ БРОДІ. 10
ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:
ВЛАДИМИР ДІТКО: ПАХУЛЬКА, ХОРА МАРЧА, ЖИМСКЕ БАВИСКО, ЖИМСКИ ДЗЕНЬ, ПИШНИ ДІДО ШНІЖНІК, МИКОЛАЙОВО ДАРУНКИ 12
АГНЕТКА БАЛАТИНАЦ: ПИРХА ШНІЩОК. 12
ВАСИЛЬ МУДРИ:
ПРИХОД ДІДА МРАЗА, БИЛА БРЕЗА 13
ВЛАДО КОСТЕЛНИК: ЄЯ МАСЕРКА 13
ГОЛОДОМОР – НЕЗАГОЙНА РАНА УКРАЇНИ 14
ПИСЬМЕННИКИ ПИШУТЬ ДЛЯ ВАС 15
ШКОЛЯРЕ СОТРУДНІКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 16
СВЯТИ МИКОЛАЙ У ВУКОВАРЕ. 16
МАРИЯ ХОМА - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 17
ПРИСЛІВ'Я ТА ПРИКАЗКИ ПРО ЗИМУ 17
ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18
ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

44/2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:

ЙОЗАФАТ КОЛБАС 4

ОЛЕКСАНДР ПЕТРОВИЧ ДОВЖЕНКО (1894-1956) 6

МУЗЕЙ "ПИСАНКА" У МІСТІ КОЛОМИЯ 8

ДЗЕЦИНСКИ БАЛ У ПЕТРОВЦОХ 9

ИСУСУСОВА ШМЕРЦ, ВОСКРЕСЕНЄ И ВОЗНЄШЕНЄ НА НЄБО 10

ПОРИ РОКУ 13

СЦЕНАРІЙ "ПРИЙДИ, ПРИЙДИ, ВЕСНО, ПРИЙДИ, ПРИЙДИ, КРАСНА" 14

ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:

ВАСИЛЬ МУДРИ: ЯР НАМ НА ПРАГУ, ПАРТИЯ ШАХУ .16

АГНЕТКА КОСТЕЛНИК БАЛАТИНАЦ: БАЧИ З АМЕРИКИ 16

ВЛАДИМИР ДЇТКО: СЛАТКА ЯР, ЯР НАЙКРАСША, ...16

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 17

МАРИЯ ХОМА - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

45/2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:

ВЕСНА ПАПУҐА-БЕРЕЦ (1966 - 1994) 4

ЯКІВ ЩОГОЛЕВ (1823-1898) 6

ШТЕФАН ГУДАК: ДЗИВА ДЗИВКА 8

ПЕТРОВСКИ ДЗВОНЧОК 2008 - ПЕТРІВСЬКИЙ ДЗВІНОЧОК 2008 9

ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:

ВЛАДИМИР ДЇТКО: КРАСНА ЛИЛИ, ВЕЛЬКЕ ЖАДАНЄ 13

АГНЕТКА БАЛАТИНАЦ: ЗВОНКО 13

ВАСИЛЬ МУДРИ: ВЕЛЬКА ФАМЕЛИЯ, НАШО РИСУНКИ 13

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ І ТРАДИЦІЇ 14

ВЛАДИМИР ДЇТКО: ЛАБДА И ЯБЛУКО 16

ЛЕВ ТОЛСТОЙ: КІСТОЧКА 16

МАРИЯ ХОМА - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 17

НАРОДНИЙ ЖАРТ: ЯК ДІДУСЬ ХОДИВ ДО ШКОЛИ 17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

ЧИСЛО 46 НОМЕР
РОК 2008. РІК

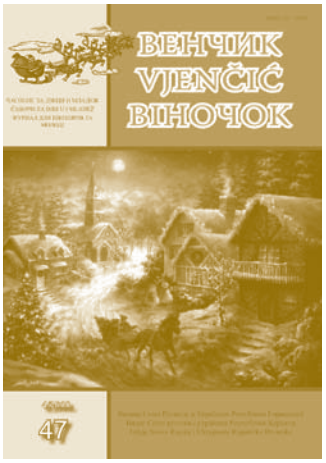

ЧИСЛО 47 НОМЕР
РОК 2008. РІК

ЧИСЛО 48 НОМЕР
РОК 2009. РІК

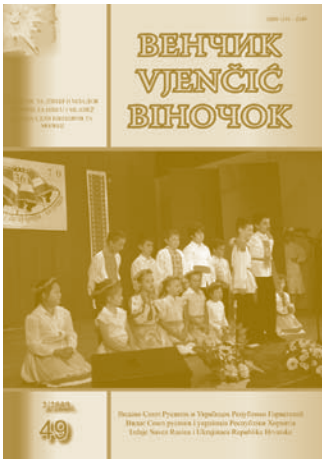

ЧИСЛО 49 НОМЕР
РОК 2009. РІК

ВУКОВАР- VUKOVAR
-ВУКОВАР
Видава: Союз Русинох
и Українцох Републики
Горватекей
www.sriu.hr
За видавателя: **Любица Морган**
Адреса: Вуковар. Ради
Европи 93. тел./факс:
032/428 - 343.
Трукуе: Ортотисак. Осиек
Гираж: 600 прикладнїки

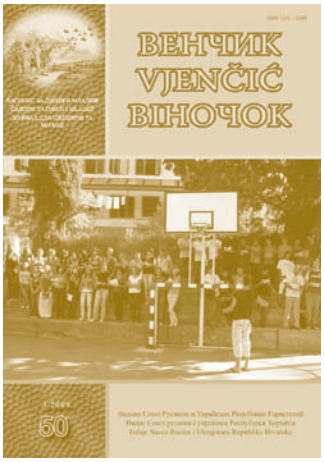

ЧИСЛО 50 НОМЕР
РОК 2009. РІК

UREDNIŠTVO:
Vlado Timko (glavni i odgovorni urednik), Marija Homa, Oksana Martinjuk, Darija Pavlešen
SAVJET UREDNIŠTVA:
Pavlo Holovčuk (predsjednik), dr. sc. Oksana Timko Đitko, Oksana Martinjuk, Đuro Biki i Vlado Timko
LEKTORI:
Marija Homa (rusinski jezik), Oksana Martinjuk (ukrajinski jezik), Helena Timko (hrvatski jezik).
Tiskanje potpomaže Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske.

46/2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:

АГНЕТКА КОСТЕЛНИК БАЛАТИНАЦ 4

ПАВЛО ГОЛОВЧУК 6

СПОРТСКИ БАВИСКА „RUTHENIADA" 8

ЛЄТНЯ ШКОЛА 2008 – ЛІТНЯ ШКОЛА 2008 10

ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:

ВАСИЛЬ МУДРИ: ЄШЕНЬСКА КОЛЇСАНКА, СУХА ЯБЛОНЯ 13

ОКСАНА МАРТИНЙУК: ДИТИНСТВО.....13

ВЛАДИМИР ДЇТКО: ПОШЛИ ЛАСТОВКИ, МОЛГА 13

КАЗКА ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ 14

МАРИЯ ХОМА - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 15

НАРОДНІ ЗВИЧАЇ І ТРАДИЦІЇ 16

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

47/2008.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ 4
ОКСАНА МАРТИНЮК 6

Оксана Мартинюк: Святий Миколай в Петрівцях 8
Звонко Костелник: 7. манифетация дзецинскей творчосци у Сл.Броду.....9
Десять років мирної реінтеграції 10
Вивчаємо рідну мову, плекаємо культуру 11
Святий Миколай у Осієку, Вуковаре 12

ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:

ВАСИЛЬ МУДРИ: ПРИХОД ДЇДА МРАЗА, ПРЕЦО НЄ БУЛО ШНЇГУ 13
АГНЕТКА КОСТЕЛНИК БАЛАТИНАЦ: МЕДВЕДЗИК МЕДО.....13
ВЛАДИМИР ДЇТКО: ХТО ЦО ЛЮБИ 13

СС. Василіянки: РІЗДВО ХРИСТОВЕ 14

Мария Хома - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 15

Народні звичаї і традиції 16

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ 19

48/2009.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:

МИХАЛ КОВАЧ 4
ТАРАС ШЕВЧЕНКО 6
СС. Василіянки: Дари Святого Духа 8
Ксения Лїкар: Фашенґи у Миклошевцох 9
Т. Ралиш и М.Бильна:
IX дзециньски литературни вечар 10-11
В. Павлович: Вуковарски маскенбали 12

ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:

ВЛАДИМИР ДЇТКО: ВЕЛЬКА ЦВИКЛА 13
Надія Ляхович: БДЖІЛКИ 13
ВЛАДИМИР ДЇТКО: КРИДЛА 13
АГНЕТКА КОСТЕЛНИК БАЛАТИНАЦ: ОВОЦНЇК 13
Мелания Римар: Мишова посцель у Мижовей ципели 14

Мария Хома - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 15
УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ДИТЯЧІ ІГРИ 15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 16

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ
.....19

49/2009.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:

МЕЛАНИЯРИМАР.....4
РОМАН СКИБА 6
СС. Василіянки: СТЕЖЕЧКА ДО ЛІТА.....8
В. Павлович: Вуковарски дзеци нєсподзивали публику 9
В. Павлович: Петровски дзвончок 2009. 10-11
А.Балатинац: Подобова колония Осєк 12

ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:

Василь Мудри: Витамини 13
Надія Ляхович: ВІТЕР І ГРІМ 13
Агнетка Костелник Балатинац: МАЧИЧКА 13
СС. Василіянки: Мій приятель Ісус 14-15

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 16

ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ 17

Мария Хома - СТАРИ РУСКИ БАВИСКА 17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ
.....19

50/2009.

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

НАШО ПИСАТЕЛЄ - НАШІ ПИСЬМЕННИКИ:

Ирина Гарди - Ковачевич.....4
Юрій Ярмиш 6

СС.Василіянки: Твій день народження для Церкви.....8
З. Костелник: Перша Жупанийска смотра дзецинского фолклору у Водїнцох.....9
В. Павлович: Лєтна школа у Селцох.....10 -12

ПИСАТЕЛЄ ВАМ НАПИСАЛИ:

Любица Гаргай: Фарби єшенї 13
Владимир Дїтко: Слунко и квиток 13
Леся Мудри: Мастак.....13
Леся Мудри: Виховання.....13
Агнетка Костелник Балатинац: Били молги 13

Мария Хома: Стари руски бависка 14
Українські народні діточі ігри : Кружок (Царівна).....14
ШКОЛЯРЕ СОТРУДНЇКИ - УЧНІ СПІВПРАЦІВНИКИ .....
.....14 -17

ЗАБАВНИ БОК - РОЗВАЖАЛЬНА СТОРІНКА 18

ВАШО ПОДОБОВО РОБОТИ - ВАШІ ХУДОЖНІ РОБОТИ
.....19

MISLI S DUNAVA

ДУМКИ З ДУНАЮ

ДУМКИ З ДУНАЮ
1. 1989. ВУКОВАР

1

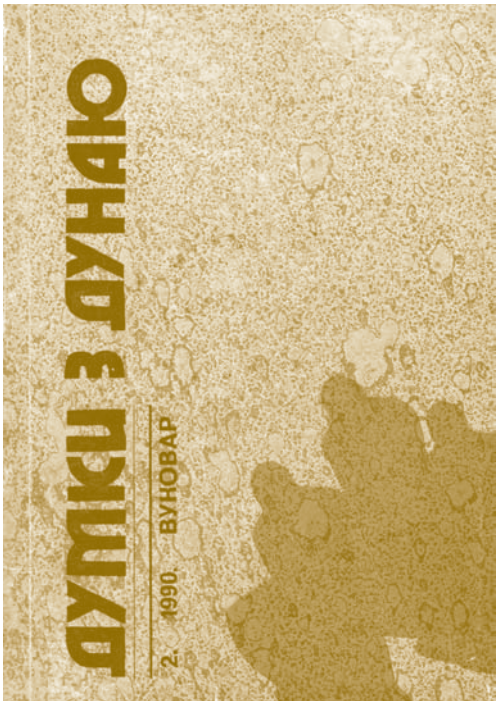
ДУМКИ З ДУНАЮ
2. 1990. ВУКОВАР

2

ISSN 0353-6076
ДУМКИ З ДУНАЮ
MISLI S DUNAVA
ЗАГРЕБ - ВУКОВАР
ZAGREB - VUKOVAR
1990 - 2000

3

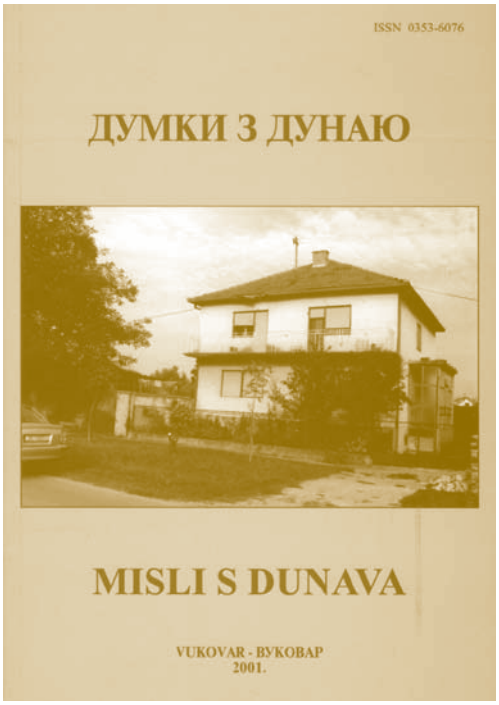
ISSN 0353-6076
ДУМКИ З ДУНАЮ
MISLI S DUNAVA
VUKOVAR - ВУКОВАР
2001.

4

1

ЗМИСТ ★ ЗМІСТ ★ SADRŽAJ

Владо Костелник и Роман Мизь: УВОДНЕ СЛОВО — бок-стор. 5
СОЮЗ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ — — 13
Юлияна Фурминц: АКТИВНОСЦ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ СР ГОРВАТСКЕЙ У 1988/89. РОКУ — 15
Владо Костелник: ДВАЦЕЦ РОКИ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ — — — — — — 21
Мирослав Киш: ЛЄТНИ ШКОЛИ У ЕРДУТУ — СПЕЦИФИЧНА ФОРМА ОСВИДОМЙОВАНЯ МЛАДИХ — 39
Юлияна Фурминц: ПЛОДНЕ СОТРУДНЇЦТВО ЗОЗ УКРАЇНУ — — — — — — — — — — — 43
Василь Мудри: ИНФОРМОВАНЄ О „ЧЕРВЕНЕЙ РУЖИ" НА БОКОХ „НОВЕЙ ДУМКИ" — — — — — 48

ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА ☆ СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА

Владо Костелник: НА ПОЗИЦИЙОХ ЮГОСЛАВЯНСКЕЙ СИНТЕЗИ ЮГОСЛАВЯНСКИХ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ — — — — — — — — — — — 54

ОДХОВ И ОБРАЗОВАНЄ ☆ ВИХОВАННЯ І ОСВІТА

Семен Музичка: НАВЧАННЯ МОВИ І ПЛЕКАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В ПОЧАТКОВИХ ШКОЛАХ У СРХ — — — — — — — — — — — 62
Василь Мудри: ПЕСТОВАНЄ РУСКОГО ЯЗИКА У ОПШТИНИ ШИД — — — — — — — — — 67

НА КУЛТУРНИМ ПОЛЮ ☆ НА КУЛЬТУРНОМУ ПОЛІ

Владо Костелник: ПРЕПОРОДЗЕНЄ РУСИНОХ НА РОВНЇ ДРУГИХ СЛАВЯНСКИХ НАРОДОХ У XIX СТОЛЇТИЮ — — — — — — — — — — — — 75
Роман Миз: ҐУ 70-РОЧНЇЦИ РНПД „ПРОСВИТА" — — 91
Юлияна Фурминц: ПРЕСЛАВЕНА 175-РОЧНЇЦА НАРОДЗЕНЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У УКРАЇНИ — — 115
Микола Неврлі: ХТО Ж АВТОР ПЕРЕДМОВИ? — — — 124
Юрій Гривняк: МИКОЛА НЕВРЛІ — — — — — — 131
Янко Олєяр: УЛОГА СРЕДСТВОХ ИНФОРМОВАНЯ У АФИРМОВАНЮ ФЕСТИВАЛА „ЧЕРВЕНА РУЖА" — 140
Владо Костелник: РУСКИ ЯЗИК РОВНОПРАВНИ З ДРУГИМА СЛАВЯНСКИМА ЯЗИКАМИ — — — — 149

Александер Дуличенко: ҐУ ФОРМОВАНЮ НОВИХ СЛАВЯНСКИХ ФИЛОЛОҐИЙОХ У СУЧАСНЕЙ ЕТАПИ 153
Федір Науменко — Мирослав Закалюжний: ОЛЕКСАНДР ДУХНОВИЧ І АНТИЧНА ПЕДАГОГІКА — — — 163
Микола Мушинка: НАЙЗНАЧНІЙШИЙ МОВОЗНАВЕЦЬ ГОРНИЦІ — — — — — — — — — — — — 175
Олександр Білий: „РОДИНА" ВІДКРИВАЄ СВОЇ ОБІЙМИ 192
* * * КИЇВ — МІСТО МИРУ І ДРУЖБИ — — — — — 195

ПИШЕМЕ ИСТОРИЮ ☆ ПИШЕМО ІСТОРІЮ ☆ PIŠEMO POVIJEST

Rafael Brčić: O UČEŠĆU U NOB NARODNOSTI U SR BiH — 203
Владо Костелник: РУСИНИ И УКРАЇНЦИ У ОБНОВИ ЮГОСЛАВИЇ 1945—1947. — — — — — — — — 210
Олекса Мишанич: ПРИЙНЯТТЯ ХРИСТИЯНСТВА І ДАВНЄ УКРАЇНСЬКЕ (РУСЬКЕ) ПИСЬМЕНСТВО — — 241
Михайло Ковач: КОРЕНЇ ПОЛАРИЗАЦИЇ РУСИНОХ — 259
Иштван Удвари: ИСТОРИОҐРАФИЯ КАРПАТОУКРАЇНЦОХ (РУСИНОХ) XVIII СТОЛЇТИЯ — — — — 263
Иштван Удвари: БИБЛИОҐРАФИЯ О РУСИНОХ — — 281
Федір Науменко: ЗА УКРАЇНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ У ЛЬВОВІ — — — — — — — — — — — — 304
Михайло Брайчевський: НЕСТОР ЛІТОПИСЕЦЬ — — — 306

РУСИНИ И УКРАЇНЦИ ЮГОСЛАВИЇ НЄШКА ☆ РУСИНИ І УКРАЇНЦІ ЮГОСЛАВІЇ СЬОГОДНІ ☆ RUSINI I UKRAJINCI JUGOSLAVIJE DANAS

Nikola Rašić: RUSINI I UKRAJINCI U JUGOSLAVIJI — — 312

ЛИТЕРАТУРА И ЛИТЕРАТИ ☆ ЛІТЕРАТУРА І ЛІТЕРАТОРИ

Василь Мудри: З НАГОДИ 80-РОЧНЇЦИ НАРОДЗЕНЯ МИХАЙЛА КОВАЧА — ДОАЄНА РУСКЕЙ ЛИТЕРАТУРИ — — — — — — — — — — — — — 320
Михайло Ковач: ПОЕЗИЯ МАКСИМА РИЛЬСКОГО — — 323
Максим Рильски: СЛОВО О ВЛАСНЕЙ МАЦЕРИ — — 324
Максим Рильски: ДОМ ПРЕШЕРНА — — — — — — 325
Народна: ИЛЯ МУРОМЕЦ (Билїна) — — — — — — 326
Василь Мудри: ХТО БУЛ ИЛЯ МУРОМЕЦ? — — — — 327
Любка Фалц: ЯСЕНОВЕЦ — — — — — — — — 328
Ljupka Falc: DUDIK — — — — — — — — — 329
Zirka Komesarević: U TVOJ ZAMAK — — — — — — 330
Кирило Куцюк-Кочинський: ЧУМАЦЬКИЙ ШЛЯХ — — 331
Кирило Куцюк-Кочинський: ЗАМОК НА БОНІ — — — 333
Павло Головчук: ДЕРЕВА І, ДЕРЕВА II, МОЯ СКАРГА... 334
Мария Планчак-Микловш: ПОРТРЕТ МАЦЕРИ — — — 335
Надія Ляхович: У МЕНЕ ЖІНОЧЕ СЕРЦЕ — — — — 336
Роман Мизь: ПОЕТИЧНІ МІНІАТЮРИ — — — — — 336
Василь Мудри: ДВА ПИСНЇ — — — — — — — — 337
Микола Мушинка: АНТОЛОГІЯ ЛЕМКІВСЬКОЇ ПОЕЗІЇ — 339
Владо Костелник: ДУНАЙСКА РАПСОДИЯ (виривки романа) — — — — — — — — — — — — 341
Владимир Сеґеди: ОРУК, УРА — ЗОЗ ООУР-а! — — — 351

ЗМИСТ ★ ЗМІСТ ★ SADRŽAJ

Владо Костелник: ПРЕДЛУЖЕНИ КОНТИНУИТЕТ БОГАТЕЙ ЕҐЗИСТЕНЦИЇ СОЮЗУ РиУГ — — — — — 11
Владо Костелник: МОЦНЄЄ ЕМАНЦИПАЦИЯ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У ЮГОСЛАВИЇ — — — — — — 17
Евґения Баричова: ЖИЦ ВЄДНО — — — — — — 23
Михайло Ляхович: ОДНЕ СТОЛІТТЯ НА ЮГОСЛАВСЬКОЇ ЗЕМЛІ — — — — — — — — — — — — 27
Roman Varenica: DOLAZAK UKRAJINACA U PETROVCE I VUKOVAR — — — — — — — — — — — — 37
Bogdan Liski: »PROSVJETA« IZ ZAGREBA MEĐU UKRAJINCIMA U BOSNI — — — — — — — — — — 44

DRUŠTVO I POLITIKA

Mirjana Domini: POLOŽAJ NARODNOSTI U PROMJENAMA U HRVATSKOJ — — — — — — — — — — 60
Симеон Сакач: ДІЯЛНОСЦ КОЛО СНОВАНЯ СОЮЗУ РиУЮ — — — — — — — — — — — 68
Janko Sabadoš: NA DOBROM PUTU ISKAZIVANJA SEBE — 70
Владо Костелник: ТВОРИМЕ ЮГОСЛАВЯНСКУ СИНТЕЗУ ЮГОСЛАВЯНСКИХ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ — — 79
Budislav Vukas: DA LI JE EVROPA SPREMNA ZA KODIFIKACIJU MEĐUNARODNOG PRAVA O STATUSU MANJINA — — — — — — — — — — 82
Владо Костелник: БУДУЦЕ УЖ ПОЧАЛО — — — — 86
Володимир Рубан: УКРАЇНУ ЧЕКАЮТЬ ДУЖЕ ЗНАЧНІ ЗМІНИ — — — — — — — — — — — — 111
Роман Мизь: НОВІ ПОЛІТИЧНІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПАРТІЇ УКРАЇНИ, 1988—1990. — — — — — — — — 117
Павло Магочий: РУСИНІ І РЕВОЛЮЦІЯ 1989. РОКУ — — 123

НА КУЛТУРНИМ ПОЛЮ

Роман Миз: ПИСМА ИЛЬКА КРАЙЦАРА ДЮРОВИ БИНДАСОВИ — — — — — — — — — — — 134
Володимир Нота: НАШО ШКОЛЯРЕ КЛАСИЧНЕЙ ҐИМНАЗИЇ У ЗАҐРЕБЕ ЯК ПИСАТЕЛЄ-ПОЕТИ — — — 146
Богдан Жеплинський: БІЛЬ ЙОГО КОБЗИ — — — — 153
* * * СЛАВА ИСУСА ХРИСТА И СЛАВА ЧЛОВЕКОВА У ВИЧНОСЦИ — — — — — — — — — — 154
Мирон Жирош: ГРЕКОКАТОЛЇЦКА ЦЕРКВА И ЧУВАНЄ РУСКОГО НАЦИОНАЛНОГО ИДЕНТИТЕТА — — — 165
Дмитро Обяк: ЛІТУРГІЯ ПРОСТО НЕБА — — — — — 172
Є. Белецкий: ЦЕРКОВНОСЛАВЯНСКИ ЯЗИК И СЛАВЯНСКИ ДИЯЛЕКТИ — — — — — — — — — — 174

РУСИНИ И УКРАЇНЦИ ЮГОСЛАВИЇ НЄШКА

Василь Мудри: РУСИНИ У ШИДСКИМ КРАЮ — — — 182

Янко Олєяр: ВЕЛЬКА НОЦ — ХРИСТОВО ВОСКРЕСНУЦЕ И ОБНОВЕНЄ МЛАДОСЦИ И ЖИВОТА — — — — 213

ПИШЕМЕ ИСТОРИЮ * ПИШИМО ІСТОРІЮ

Владо Костелник: РУСИНИ И УКРАЇНЦИ У СОЦИЯЛИСТИЧНИМ РУХУ ЮГОСЛАВИЇ 1895—1941 — — — 228

Иштван Удвари: ГОРНІЦА У XVIII СТОЛІТИЮ — — — 261

1. ПОПИС ОБЩЕСТВОХ МУКАЧОВСКОГО ГРЕКОКАТОЛІЦКОГО ВЛАДИЧЕСТВА 1806. (I) — — — 262
2. ПОПИС ОБЩЕСТВОХ МУКАЧОВСКОГО ГРЕКОКАТОЛІЦКОГО ВЛАДИЧЕСТВА 1806. РОКУ (II) — — 271
3. ЗАКЛЮЧЕНЯ ПОПИСУ ОБЩЕСТВОХ МУКАЧОВСКОГО ГРЕКОКАТОЛІЦКОГО ВЛАДИЧЕСТВА 1806. РОКУ — — — — — — — — — — 278
4. МАДЯРСКИ ЛЕКСИЧНИ ЕЛЕМЕНТИ У РУСКИХ ПРИПОВЕДКОХ КОТРИ ПОЗБЕРАЛ ВЛАДИМИР ГНАТЮК У БАЧКЕЙ — — — — — — — 285
5. О ЄДНИМ ТИПУ РУСКОГО ЯЗИКОВОГО ПАМЯТНІКА ЗОЗ XVIII СТОЛІТИЯ — — — — — — 289
6. АНДРІЙ БАЧИНСЬКИЙ — ВИДАТНИЙ ДІЯЧ КАРПАТОРУСЬКОГО ПРОСВІТНИЦТВА — — — — 294

Олекса Вінтоняк: АНАТЕМА НА ГЕТЬМАНА МАЗЕПУ — 305

ЛИТЕРАТУРА И ЛИТЕРАТИ Х ЛІТЕРАТУРА І ЛІТЕРАТІ

Володимир Вихрущ: З ЮГОСЛАВСЬКОГО ЗОШИТА — — 315
Михал Гарди: ЖУРАВЛІ — — — — — — — — 315
Іван Златокудр: ТРИ ВІРШИ БЕЗ НАЗВИ — — — — 316
Кирил Куцюк-Кочинський: НА МОТИВ ШЕВЧЕНКА — — 316
Зірка Комесаревич: БІЛІ ТОПОЛІ — — — — — — 317
Євґен Кулеба: СЛАВА ТОБИ — — — — — — — 318
Михайло Ляхович: КРАПЛИНА УКРАЇНСЬКОГО МОРЯ — 319
Василь Мудри: ВЕЛЬО БИМ СЦЕЛ — — — — — — 321
Роман Миз: ВИГНАЛИ МЕ З ДВОРА — — — — — 321
Владимир Кирда-Болхорвес: РОЗПАД РУРАЛНОГО ШВЕТА 322
Владо Костелник: ДУНАЙСКА РАПСОДИЯ (II) — — — 325
Михайло Ляхович: ГАНЯ — — — — — — — — 331
Петро Мидянка: ЖІНОЧЕ СЕРЦЕ НАДІЇ ЛЯХОВИЧ — — 334
* * * МАЛИ ПОРТРЕТ ВАСИЛЯ МУДРОГО — — — — 338
Василь Мудри: БУДЗМЕ ЛЮДЗЕ — — — — — — 340
Milan Nef: LJUBAV JE SVEMOGUĆA — — — — — — 341
Михайло Режак: ПИСМО — — — — — — — — 345
Мирослав Хома: НА И КОЛО ДУНАЮ — — — — — 349

3

ЗМИСТ - ЗМІСТ - SADRŽAJ

др. Франьо Туджман / др. Франьо Туджман / dr. Franjo Tuđman 7
УВОДНЕ СЛОВО 9
ПЕРЕДМОВА 10
UVOD 11

З ВОЄНИХ ЧАСОХ / З ВОЄННИХ ЧАСІВ / IZ RATNIH VREMENA 13

Гаврийл Такач - Вуковар
ОСТАТНЇ ДНЇ ВУКОВАРСКОГО СОЮЗУ 15
Гаврийл Такач - Вуковар
ЗВИТ О РОБОТИ И ДЇЯЛНОСЦИ РЕДАКЦИЇ "НОВА ДУМКА" 17
FORMIRANJE KRIZNOG ŠTABA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE U ZAGREBU 19
Габу фашизму свидомо пушаю по Войводини
ШМЕРЦ РУСИНОМ - УВОД ДО ШМЕРЦИ СЕРЬОМ 22
Владимир Хромиш - ЗАД
СТРАЖДАНІЯ УКРАЇНЦІВ В КОЛИШНІЙ ЮГОСЛАВІЇ 24
З життя українців у Боснії
НЕ ЗАБУЛИ ПОМ'ЯНУТИ... 26
Владимир Хромиш - ЗАД
ЦО РОБИЦ З ДЕРЖАВАМИ ЧИЙО НАРОДИ ПРЕГЛАШЕЛИ НЕЗАВИСНОСЦ? 27
Гаврийл Такач - Вуковар
ЗОЗ UNHACEROM И UNTAESOM ДО МИРНЕЙ РЕИНТЕГРАЦИЇ ОКУПИРАНИХ ПОДРУЧОХ ГОРВАТСКЕЙ 30
Гаврийл Такач - Вуковар
ДЕЙТОНСКА ДОГВАРКА ЯК ОСНОВА МИРУ У БиГ МА ВЕЛЬКЕ ЗНАЧЕНЄ И ЗА ГОРВАТСКУ 31
Винко Зидарич - Загреб
Скици о Петровчаньох
ВИБЕЖЕНЦИ 32
СОН О ВРАЦАНЮ 33
НАШО ЗА ДУНАЙОМ 33

ДРУГИ О НАС / ІНШІ ПРО НАС / DRUGI O NAMA . . . 35

ПРО ГОРВАТСКО - УКРАЇНСКИХ ВИДНОСЕННЯХ / О ГОРВАТСКО - УКРАЇНСКИХ ОДНОШЕНЬОХ / O HRVATSKO - UKRAJINSKIM ODNOSIMA 39

НОВА СТОРІНКА ДРУЖНІХ ВЗАЄМИН ХОРВАТІЇ І УКРАЇНИ 41
GLAD U UKRAJINI 1932 - 1933. 43
Василь Стрехалюк, Дюрдеван
ХОРВАТСЬКА МОВА НА КИЇВСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ 44
Д-р. Іво Сандер прийняв Анатолія Миколаєвича Шостака
СКОРИНЕ ДО ІНТЕГРАЦІЇ 45
УЧОРА ВВЕЧЕРІ В СЛОВЕНСЬКОМУ БУДИНКУ В ЗАГРЕБУ
ПОСОЛ ПРЕДСТАВИВ УКРАЇНУ 45
PREDAJA VELEPOSLANIČKE VJERODAJNICE ANATOLIJA ŠOŠTAKA
PREDSJEDNIKU TUĐMANU 46
ПРЕДАВАННЯ ПОСОЛЬСЬКОЇ ПОВНОВАЖЕНЯ А. ШОСТАКА
ПРЕЗИДЕНТУ ТУДЬМАНУ 47
НОВА УКРАЇНА І ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ З ХОРВАТІЄЮ 48
Василь Стрехалюк - Дюрдеван
КОЖНИЙ НАПАД НА ХОРВАТІЮ Є, ЗВИЧАЙНО, І НАПАДОМ
НА УКРАЇНУ 50
GOVOR VELEPOSLANIKA UKRAJINE ANATOLIJA ŠOSTAKA NA
OSNIVAČKOJ SKUPŠTINI HRVATSKO - UKRAJINSKOG DRUŠTVA
U ZAGREBU 52
Хорватія - Україна
ІСТОРИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ ТРИВАЮТЬ 336 РОКІВ 54
УКРАЇНЦІ НЕ ХОЧУТЬ СОЮЗУ З РОСІЄЮ 54
Євген Пащенко - Київ
ВИРАЗНО МІСЬКА ФІЗІОНОМІЯ ЗАГРЕБА 55

МАЦЕРИНСКИ ЈЕЗИК, ЛИТЕРАТУРА ЦИ НАЦИОНАЛНА КУЛТУРА /
РІДНА МОВА, ЛІТЕРАТУРА ТА НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА /
MATERINJI JEZIK, LITERATURA I NACIONALNA KULTURA 57

Владо Костелник - Руски Керестур
З нагоди ювилея Новей думки
СТО ЧИСЛА НА ИСТЕЙ СМУГИ РУСКОСЦИ И УКРАЇНСТВА 59
Василь Стрехалюк - Дюрдеван
РІДНА МОВА 62
Владо Костелник - Руски Керестур
КОЦУРСКИ СТУПИ ЯК И НАШО САЛАШИ И ВАЛАЛСКИ
ОКРАЇСКА 64
ИКОНИ И ПОЕЗИЯ НАПОЦА МИХАЙЛА ЙОСАФАТА ГАРДИЯ 65
ПОЗДРАВ РУСИНОВИ 66
ТАМ ВИТРИ МЕ НАГАЮ 66
ВИБЕЖЕНСКИ ПОПИ 67
ПИСМО МАЦЕРИ 67
ПИСМО СВЯТОГО ОЦА ПАПИ ИВАНА ПАВЛА II КУЛТУРНИМ
И НАУКОВИМ РОБОТНЇКОМ 68

НАДВЛАДИКА БОЗАНИЧ У КАЗАНЇ НА СЛУЖЬИ ЗА ОТЕЧЕСТВО
У ЦЕРКВИ СВ. МАРКА 70

НАРОДНИ ЗВИЧАЇ И ЕТНОҐРАФИЯ / НАРОДНИ ЗВІЧАЇ ТА ЕТНОҐРАФИЯ / NARODNI OBIČAJI I ETNOGRAFIJA 71

Іштван Удвари - Пірегхадза
Л.Г. МУШКЕТИК: СЛАВІСТИЧНА ФОЛЬКЛОРИСТИКА В УГОРЩИНІ (КІНЕЦЬ XIX - XX СТ.). КИЇВ. НАУКОВА ДУМКА. 1992. 100 С. 73
Михайло Шмайда - Красни Брод
КАЛЕНДАРНИ ЗВИЧАЇ РУСИНОХ-УКРАЇНЦОХ У ЧЕХОСЛОВАЦКЕЙ. 75
Прегнати маю и - памятки
ЗОЗ ШЕРНОМ У ЮЛНЮ 81
Винко Зидарич - Загреб
ПЕТРОВСКИ КИРЬАЙ 82
Винко Зидарич - Загреб
ХИЖА 85

ЗОЗ ВИРИ И ИСТОРИЇ НАШОГО НАРОДУ / З ВІРІ ТА ІСТОРИЇ НАШОГО НАРОДУ / IZ VJERE I POVJESTI NAŠEGA NARODA 87

Микола Фейса - Копур
З ИНОЖЕМНЕЙ ПЕРИОДИКИ **ИСТОРИЯ КИРИЛСКОГО ПИСМА** 89
Антоний Годинка - Мадярска
ЧИ ПРАВДА, ЖЕ МАДЯРСКА ПОРАЬРОВАЛА ПОДКАРПАТСКИХ РУСИНОХ? 90
АПОСТОЛСКЕ ПИСМО СВЯТОГО ОЦА ИВАНА ПАВЛА II 96
Иштван Удварі - Пірегхаз
КРІПОСНЕ ПАСЕЛЕНИЯ КОМІТАТУ ШАРИШ У ТОКАЙСЬКОМУ ПІДГІРЇ У ПЕРІОДУ ПРАВЛІННЯ МАРІЇ ТЕРЕЗІЇ (НА ОСНОВІ ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ДАНИХ СТОСОВНО ПЕРЕВЕЗЕНЬ СОЛІ) 103
Иштван Удвари - Пірегхаз
ПРИЛОГИ ГУ ИСТОРИЙНЕЙ ДЕМОҐРАФИЇ И ИСТОРИЙНОМУ ГАЗДОВСТВУ РУСИНОХ 111
Владо Костелник - Руски Керестур
ГУ 250-РОЧНЇЦИ ДОСЕЛЕНЯ 118
Микола Мушинка - Пряшів
РУСЬНЯКИ І УКРАЇНЦІ КОЛИНИНЬОЙ ЮГОСЛАВІЇ 123
Анастазия Пап - Винковци
РУСИНИ И УКРАЇНЦИ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 126
ПОВЕЛЯ БУЛА О СНОВАНЮ ГРЕКОКАТОЛЇЦКЕЙ КРИЖЕВСКЕЙ ЕПАРХИЇ 134

Boris Graljuk - Zagreb
KRIŽEVAČKI BISKUP JULIJE DROHOBECKI I DJELOVANJE o. ANDRIJE SEGEDIJA MEĐU NOVODOSELJENIM UKRAJINCIMA U BOSNI OD 1900-1909.g. 140
Іштван Удварі - Нїрегхадза
КАТЕХЇЗИС ЇОАННА КУТКИ (БУДА, 1801) КАРПАТОРУСИНСЬКИЙ КЛЮЧОВИЙ ТВІР ПОЧАТКУ XIX СТ. 151
Іштван Удварі - Нїрегхадза
АНТОН ГОДИНКА (1864 - 1947) 154
Игор Лихтей, Ужгород
КРИЖЕВСКИ ВЛАДИКА ДИОНИЗИЙ НЯРАДИ У СВОЇХ КОНТАКТОХ ЗОЗ ҐАЛИЦИЮ И ЗАКАРПАТЇОМ 162

НАШО СРИМЦИ У СУШЕДНЕЙ ДЕРЖАВИ / НАШІ СРИМЦІ В СУСИДНОЙ ДЕРЖАВИ / NAŠI SRIJEMCI U SUSJEDNOJ DRŽAVI . . . 165

Василь Мудри - Шид
РУСИНИ У БИКИЧ ДОЛУ (1848-1998) 167
Ирина Папугова - Нови Сад
ШКОЛСТВО У БАЧИНЦОХ 171
о. Михайло Режак - Беркасово
80 РОКИ ПАРОХИЇ У БЕРКАСОВЕ 174

НАУКОВО - ФАХОВИ СХОД З НАГОДИ 150-РОЧНЇЦИ ПРИСЕЛЬОВАНЯ РУСИНОХ ДО МИКЛОШЕВЦОХ / НАУКОВО - ФАХОВИЙ ЗЇЗД З НАГОДИ 150-РІЧЯ ПОСЕЛЕННЯ РУСИНІВ В МИКЛОШЕВЦ / NAUČNO - STRUČNI SKUP PRIGODOM 150 - OBLJETNICE DOSELJENJA RUSINA U MIKLUŠEVCE 177

СОЮЗ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РЕПУБЛИКИ ҐОРВАТСКЕЙ - ВУКОВАР
ПОВОЛАНКА 179
СОЮЗ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РЕСПУБЛИКИ ХОРВАТІЇ - ВУКОВАР
ЗАПРОШЕННЯ 181
SAVEZ RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE - VUKOVAR
POZIVNICA 183
ПРОҐРАМА СВЯТОЧНОГО ОЗНАЧОВАНЯ 150. РОЧНЇЦИ ПРИСЕЛЄНЯ РУСИНОХ ДО МИКЛОШЕВЦОХ 185
PROGRAM SVEČANOG OBILJEŽAVANJA 150. OBLJETNICE DOSELJENJA RUSINA U MIKLUŠEVCE 185
о. Яким Симунович - Миклошевци
КРАТКА ИСТОРИЯ МИКЛОШЕВСКЕЙ ПАРОХИЇ 190

Дюра Лїкар - Миклошевци
МИКЛОШЕВЦИ 1850 - 2000 192
Др Янко Рамач. Филозофски факултет Нови Сад
РУСНАЦИ У МИКЛОШЕВЦОХ (1850 - 1890) 207
Ксения Лїкар - Миклошевци
125 РОКИ ШКОЛИ У МИКЛОШЕВЦОХ 211
Штефан Гудак - Нови Сад
КУЛТУРНО-ПРОСВИТНА РОБОТА У МИКЛОШЕВЦОХ МЕЂИ ДВОМА ВОЙНАМИ (1918-1941) 219
Прилоги:
ЯКИМ КОСТЕЛНИК (ПЕТРОВЦИ, 1889 - ВУКОВАР, 1974.) 230
МИРОН ГИРЙОВАТИ (РАЄВО СЕЛО, 1941. - НОВИ САД, 1984.) 231
Дюра Варга - Дюра Латяк. Нови Сад
МИКЛОШЕВСКИ УЧИТЕЛЬ ЯКИМ КОСТЕЛНИК - НАШ КУЛТУРНИ ДЇЯЧ 232
Велимир Паплацко - Нови Сад
МИКОЛА БУЧКО 244
Владо Костелник. Руски Керестур
ПОЛНИ УСНИХ МИКЛОШЕВСКИХ ПОЛЬОПРИВРЕДНИХ РОБОТНЇКОХ У ШТРАЙКУ НА ҐРАБОВЕ 1937. РОКУ 247
Гаврил Такач - Вуковар
РУСИНИ И УКРАЇНЦИ ВУКОВАРСКОГО КРАЮ 250
Йовґен Голик - Верполя
РУСИНИ И ШКОЛСТВО НА ПРОСТОРЕ ДАКЕДИНИЄЙ ВУКОВАРСКО-СРИМСКЕЙ ЖУПАНИЇ ОД ПРИСЕЛЬОВАНЯ ПО 1914. РОК 258
Vlado Kostelnik - Ruski Krstur
RUSINI I UKRAJINCI U DUNAVSKO-SAVSKO-DRAVSKOM NEĐURJEČJU XIII - XX STOLJEĆA 265
о. Роман Мизь - Нови Сад
ПОСЕЛЕНЊЯ УКРАЇНЦІВ ДО ЛИНОВЛЯН І НОВОЇ СУБОЦКИ 273
Jesenka Miškiv, Slavonski Brod
UKRAJINCI SLOBODNICE KOD SLAVONSKOG BRODA 280
ХРОНИКА 1908 -
"L I B E R M E M O R A B I L I U M" GRKO-KATOLIČKE ŽUPE 286
Bogdan Liski - SAD
IZ PROŠLOSTI UKRAJINACA U HRVATSKOJ
FILIJALE ZAGREBAČKOG DRUŠTVA PROSVITA U ŠUMEĆU I KANJIŽI 294
Boris Graljuk - Zagreb
VELARMIN RUTSKIJ I METODIJE TERLECKI I MARČANSKA BISKUPIJA 299

Михайло Шмайда - Красни Брод
ЗВИЧАЇ РУСИНІВ-УКРАЇНЦІВ НА ПРЯШІВЩИНІ (СЛОВАЧЧИНА) 308
Оксана Тимко, Олга Миголинец (Ужгород)
БОТАНІЧНА НОМЕНКЛАТУРА ПРИДУНАЙСКИХ РУСНАЦОХ И ЗАКАРПАТСКИХ УКРАЇНЦОХ 318
Оксана Тимко, Ольга Миголинець (Ужгород)
БОТАНІЧНА НОМЕНКЛАТУРА ПРИДУНАЙСЬКИХ РУСНАКІВ І ЗАКАРПАТСЬКИХ УКРАЇНЦІВ 319
Василь Стрехалюк - Дюрдеван
МІЖ УКРАЇНЦЯМИ - УКРАЇНСЬКА МОВА 324
Мирон Жирош - Руски Керестур
БАЧВАНСКО-СРИМСКИ РУСНАЦИ ДОМА И У ПИВЕЦЕ (1745-1991) 328
Дюра Латяк - Нови Сад
НАША МУЗИЧНО-СЦЕНСКА ДІЯЛНОСЦ И РИНДУ 344
Микола М. Цап - Кошур
АНДРЕЙ ЛАБОШ - ПОЕТ, ПИСАТЕЛ И ЛАТИНИСТ 349
Иштван Удвари - Шірегхадз
РУСИНСКИ БУКВАРИ ЗОЗ XVIII СТОЛЇТИЯ 351
Михайло Капраль - Ужгород
ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ПОДКАРПАТСЬКОГО ОБЩЕСТВА НАУК (1941-44) 356
Др. Євген Пащенко
Посольство України в Республіці Хорватія
ЕТНОНІМ РУСИН ЯК АВТЕНТИЧНЕ ІМ'Я УКРАЇНЦІВ 363
Vinko Zidarić - Zagreb
POLOŽAJ I PERSPEKTIVA RUSINA I UKRAJINACA U HRVATSKOJ 366
РЕФЕРАТ УЧИТЕЛЯ ДЮРИ ЛЇКАРА НА СВЯТОЧНЕЙ СХАДЗКИ МЕСНОГО ОДБОРУ МИКЛОШЕВЦОХ
МИКЛОШЕВЦИ У ПРЕШЛОСЦИ 369
REFERAT NA SVEČANOJ SKUPŠTINI PREDSJEDNIKA MJESNOG ODBORA MIKLOŠEVCKI ĐURE BIKIJA 371
Василь Мудри, Шид
МИКЛОШЕВЦИ (1849-1999) 377
Люпка Фалц, Винковци
БИЛА ТОПОЛЯ НА КОНЦУ ВАЛАЛА 378

4

Roman MYZ
UKRAJINCI U LIPOVLJANIMA I NOVOJ SUBOCKOJ 5
IZLAGANJE NA TEMU "NARODNOSTI NA PODRUČJU OPĆINE NOVSKA" U VIJEĆNICI SKUPŠTINE OPĆINE NOVSKA - 3. listopada (X) 1972. GODINE 6
UKRAJINCI U LIPOVLJANIMA I NOVOJ SUBOCKOJ - Povjesno-etnografski pregled 18
NEKE BRIGE AUSTRO-UGARSKE IMEPRIJE NA PRIJELOMU DVAJU STOLJEĆA 19
GALICIJA I LEMKOVŠČINA, ISHODIŠTA LIPOVLJANSKIH UKRAJINACA PRI KRAJU DEVETNAESTOG I POČETKOM DVADESETOG STOLJEĆA. 22
NASELJAVANJE UKRAJINACA U LIPOVLJANE I NOVU SUBOCKU OD 1894. GODINE DO DANAS I KRATAK OSVRT NA SVAKU OBITELJ POSEBNO 23
OSNIVANJE GRKOKATOLIČKE PAROHIJE U LIPOVLJANIMA 34
СЬОГОДЕННЯ УКРАЇНЦІВ ЗАХІДНОЇ СЛАВОНІЇ І МОСЛАВІНИ 54
Павло Головчук
До 100-річчя української греко-католицької парохії в Дев'ятині (Боснія). 60
Сергій Ткачов.
ЛИСТИ З БОСНІ! 71
Богдан Ліський
Огляд культурно-освітнього життя українців у Боснії (1890-1990) 81
З життя боснійських українців у Торонту 87
Богдан Ліський
Долі біженців. 90
170 РОКИ ПРИСЕЛЄНЯ РУСИНОХ ДО ГОРВАТСКЕЙ
170 OBLJETNICA DOSELJENJA RUSINA U HRVATSKU
Преслава 170-річніци доселєня Русинох до Петровцох 1831. - 2001.. 95
170 РОКИ РУСИНОХ У ПЕТРОВЦОХ /1831 - 2001./ 98
Владо Костелник
РУСКЕЙ ШКОЛИ У ПЕТРОВЦОХ: 152 РОКИ 109
У РУШАНЮ ТРАДИЦИЙНОГО И СУЧАСНОГО /1919 - 1999./ 115
Владо Костелник
Преслава 80-річніци просвитно-культурней діялносци у Петровцох 1919 - 1991 - 2001. 125
Славомир Олєяр,
РУТЕНИ 129
Гу 250-річніци грекокатоліцкей парохиї у Руским Керестуре /1751-2001/
ШТРЕДЗИСКО И РОЗСАДНЇК НАШЕЙ ПРОСВИТИ И КУЛТУРИ 143
30 РОКИ "НОВЕЙ ДУМКИ"
30 РОКИ "НОВОЇ ДУМКИ"
30 GODINA "NOVE DUMKE"
Ище єден Союзов ювилей
НОВЕЙ ДУМКИ - 30 РОКИ 157
НАШО ЗАСЛУЖНИ И ЗНАМЕНИТИ ЛЮДЗЕ
NAŠI ZASLUŽNI I ZNAMENITI LJUDI
Проф. др. медицинских наукох Владимир Колбас 167
Владо Костелник
Югрий Шерегий - Активни дїйнїк у чуваню и моцнєню идентитету Русинох и Українцох Горватскей /1939.,1940. и 1970/ 171
ЮРИЙ ШЕРЕГИЙ - АКТИВНИ ДЇЙНЇК У ОЧУВАНЮ И МОЦНЄНЮ ИДЕНТИТЕТУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ (1939-1940. и 1970.). 180
ВІШЕ З ЛЮДЗМИ. У НАШИМ СОЮЗУ И ЗОЗ СОЮЗОМ 182
Vinko Zidarić
Petrovačka sjećanja Krešimira Zidarića 191
Зоз писмох и здогадованьох петровского мадїстра проф. Марияна Зубера, преславеного вараждинского музичара, диригента и музичного педагога, нестора горватского хорского шпиваня 196
ЛИТЕРАТУРНЕ СЛОВО 205
ЛІТЕРАТУРНЕ СЛОВО 205
LITERARNA RIJEČ 205

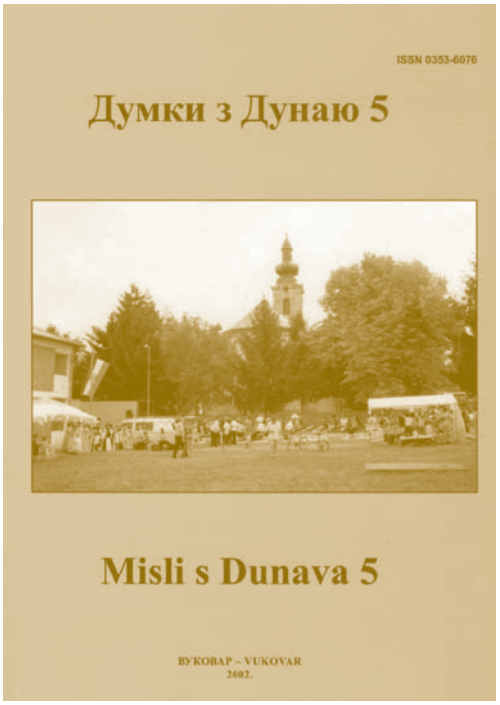
ISSN 0353-6076
Думки з Дунаю 5
Misli s Dunava 5
ВУКОВАР – VUKOVAR
2002.

5

ISSN 0353-6076
Думки з Дунаю 6
Misli s Dunava 6
ВУКОВАР – VUKOVAR
2003./2004.

6

ДУМКИ З ДУНАЮ
MISLI S DUNAVA
ВУКОВАР - VUKOVAR
2005.

7

ISSN 0353-6076
ДУМКИ З ДУНАЮ
MISLI S DUNAVA
Вуковар - Vukovar
2006.

8

ЗМИСТ - ЗМІСТ - SADRŽAJ

I
ДРУЖТВО – ДЕРЖАВА – ПОЛИТИКА
СУСПІЛЬСТВО – ДЕРЖАВА – ПОЛІТИКА
DRUŠTVO – DRŽAVA – POLITIKA

ZAJEDNIČKA IZJAVA 5
Predsjednika Ukrajine Leonida Kučme i 5
Predsjednika Republike Hrvatske Stjepana Mesića 5
NEKI STATISTIČKI PODACI O RUSINIMA I UKRAJINCIMA REPUBLIKE HRVATSKE PREMA POPISU STANOVNIŠTVA 2001. GODINE UZ KOMPARACIJU PODATAKA PO POPISU STANOVNIŠTVA 1991. GODINE . . 9

II
КУЛТУРА И ПРОСВИТА
КУЛЬТУРА І ОСВІТА
KULTURA I PROSVJETA

ПРОМИЦИЯ КНЇЖКИ О 30 РОКОХ “НОВЕЙ ДУМКИ” 17
“ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2002“ 18
Промоция кніжки 30 роки “Новей думки“ 18
СТО ПЕЙДЗЕШАТ РОКИ ШКОЛИ У МИКЛОШЕВЦОХ 20
РЕФЕРАТ З НАГОДИ 80.-РОЧНЇЦИ КУЛТУРНЕЙ ДЇЯЛНОСЦИ У МИКЛОШЕВЦОХ 28
Липовляни 31
МУЗИКА РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ 32
ТРИ “ЗАГРАДКИ“ ПОЛНИ З НАШИМ НАЙКРАСШИМ И НАЙПАХНЯЦЕЙШИМ КВЕЦОМ 49
ІНФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НА ТЕРЕНАХ КОЛИШНЬОЇ ЮГОСЛАВІЇ (1922-1992) 51
ЗНАЧЕНЄ ШКОЛЯРСКО-СТУДЕНТСКОГО ДРУЖТВА “ПАСАРАЙТОВ“ . . 56

➤

III
ЛИТЕРАТУРНА ТВОРЧОСЦ
ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ
LITERARNO STVARALAŠTVO

УМЕТНЇЦКА ЛИТЕРАТУРА ПЕТРОВСКИХ ПИСАТЕЛЬОХ И ЄЙ УЛОГА У РУСКЕЙ И УКРАЇНСКЕЙ ЛИТЕРАТУРИ 67
ЮВИЛЕЙ ПОЕТЕСИ ЛЮБКИ СЕҐЕДИ ФАЛЦ И У НОВИМ САДЗЕ 75
СПОКУСИ ЖВЕРАТКА ВЛАСНОГО ЖИВОТА 76
о. Силвестер Саламон 83
АНА РУСИНКА – КРАЛЇЦА ФРАНЦУЗКЕЙ 90
Панич 100

IV
НАШО ВИЗНАЧНИ И ЗАСЛУЖНИ ЛЮДЗЕ
НАШІ ВИДОМІЇ І ЗАСЛУЖЕНИ ЛЮДИ
NAŠI POZNATI I ZASLUŽNI LJUDI

ЗОРА ВРАЧУН–МАКАЙОВА 109
ЮРІЙ АВҐУСТИН ШЕРЕҐІЙ – ДО НЕДОЖИТОГО ЖИТТЄВОГО ЮВІЛЕЮ 122

V
ИСТОРИЯ И СУЧАСНОСЦ
ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ
POVIJEST I SUVREMENOST

UKRAJINCI U HRVATSKOJ 135
ЯК САМИ ПОЧИТУЄМЕ СВОЮ ПРЕШЛОСЦ, ТАК Ю БУДУ ПОЧИТОВАЦ И ДРУГИ. 149

VI
НАШО НАРОДНИ ЗВИЧАЇ И ТРАДИЦИЇ
НАШІ НАРОДНІ ЗВИЧАЇ І ТРАДИЦІЇ
NAŠI NARODNI OBIČAJI I TRADICIJA

Традиційни звичаї на Зелені свята 153
РУСКА СВАДЗБА ДАКЕДИ И НЄШКА 155
ЖЕМ Й ФУНДАМЕНТ Й ПОСТАМЕНТ РУСНАКОВИ 158

➤

VII
ВИРА И ЦЕРКВА
ВІРА І ЦЕРКВА
VJERA I CRKVA

Hodočašće HRVATA U UKRAJINU – MARIJANSKOM SVETIŠTU MAJKE BOŽJE ZARVANICKE 163

VIII
НАШО У СУЩЕДНИХ ДЕРЖАВОХ
НАШІ В СУСІДНІХ ДЕРЖАВАХ
NAŠI U SUSJEDNIM DRŽAVAMA

ОЗНАЧЕНА 60. РОЧНЇЦА ШКОЛИ (ОБРАЗОВАНЯ) У БИКИЧ ДОЛУ . . . 169
ПРО ОСВІТУ В ДЕВ'ЯТИНІ (БОСНІЯ) 171

IX
ЗОЗ УКРАЇНИ И ДИЯСПОРИ
З УКРАЇНИ І ДІАСПОРИ
IZ UKRAJINE I DIJASPORE

ТРЕТІЙ КОНГРЕС СФУЛО 177
ВИТВОРЕНИ ЗНАЧНИ МОЖЛЇВОСЦИ ИНФОРМОВАНЯ РУСНАЦОХ У ЦАЛИМ ШВЕЦЕ 187
ВІНОК УКРАЇНСЬКОЇ ПАМ'ЯТІ НА СЛОВЕНСЬКІЙ ЗЕМЛІ 189

X
ДРУГИ О НАС
ДУГІ ПРО НАС
DRUGI O NAMA

POVIJEST JEDNOG NARODA NA MARKAMA 195
Sinn Fein se nikad nije odrekao borbe protiv engleske nazočnosti u Sjevernoj Irskoj 197
UKRAJINCI - NAJBROJNIJI DINAROIDI 200

XI
З НАШИХ МЕСТОХ
З НАШИХ ПОСЕЛЕНЬ
IZ NAŠIH MJESTA

IZVJEŠĆE O RADU VATROGASNOG DRUŠTVA U MIKLUŠEVCIMA . . . 205
ФУТБОЛЬНИЙ КЛУБ "SLAVONAC" ІЗ ЛИПОВЛЯН СВЯТКУЄ СВОЄ 70-РІЧЧЯ 207

Змист - Зміст - Sadržaj

I
ДРУЖТВО–ДЕРЖАВА–ПОЛИТИКА
СУСПІЛЬСТВО–ДЕРЖАВА–ПОЛІТИКА
DRUŠTVO-DRŽAVA-POLITIKA

УКРАЇНЦІ ПІВДЕННО–СХІДНОЇ ЄВРОПИ ПОТРЕБУЮТЬ ПІДТРИМКИ ЗАХИСТУ 5
ПРИВІТАННЯ УКРАЇНСЬКОГО МІНІСТРА АНАТОЛІЯ ЗЛЕНКА 6
POSJETA DELEGACIJE SVJETSKOG KONGRESA UKRAJINACA REPUBLICI HRVATSKOJ 7

II
ИСТОРІЯ И СУЧАСНОСЦ
ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ
POVIJEST I SUVREMENOST

ХРОНЇКА РУСНАЦОХ У МИКЛОШЕВЦОХ 21
РУСНАК – НАЦИОНАЛНА, НЄ ВИРСКА ОДРЕДНЇЦА 27
ЖЕМ И ФУНДАМЕНТ И ПОСТАМЕНТ РУСНАКОВИ 29
I.I. SREZNEVSKIJ - ISTRAŽIVAČ HISTORIJE I KULTURE UKRAJINACA ZAKARPATJA 33
UKRAJINCI U HRVATSKOJ 45
UKRAJINCI U HRVATSKOJ 59
ANTON IVAHNJUK, VELIKI UKRAJINSKO-HRVATSKI DOMOLJUB 64
ВИСОКОЦИВИЛИЗАЦИЙНИ ҐРУНТ ВУКОВАРУ ЗОЗ РУСКИМА ПРИМИШКАМИ (III МИЛ ПРЕД ХРИСТОМ) 80

III
КУЛТУРА И ПРОСВИТА
КУЛЬТУРА І ОСВІТА
KULTURA I PROSVJETA

80–А РІЧНИЦЯ ТОВАРИСТВА "ПРОСВІТА" ТА 30–А РІЧНИЦЯ ДІЯЛЬНОСТІ КУЛЬТУРНО–ПРОСВІТНЬОГО ТОВАРИСТВА РУСИНІВ ТА УКРАЇНЦІВ ЗАГРЕБА 89
БЕРЕГИНЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОСТІ 90

80-obljetnica Ukrajinskog Društva «Prosvita» 30. obljetnica KPD Rusina - Ukrajinaca Zagreba 100
I. savjetovanje predstavnika ukrajinskih organizacija -zemalja regionalne grupe - članica Europskog kongresa Ukrajinaca 101
ВІДЗНАЧЕННЯ 80-ОЇ РІЧНИЦІ ТОВАРИСТВА «ПРОСВІТА» ТА 30-ОЇ РІЧНИЦІ ДІЯЛЬНОСТІ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНЬОГО ТОВАРИСТВА РУСИНІВ ТА УКРАЇНЦІВ ЗАГРЕБА 103
ПЕРША НАРАДА ПРЕДСТАВНИКІВ КРАЇН РЕГІОНАЛЬНОЇ ГРУПИ-ЧЛЕНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ 104
ВИТВОРЕНЕ И ВЕЦЕЙ ЯК ШЕ ВИМАГАЛО 105
ПЕЙЦ ЗДОБУТКИ ОД ВИНЇМКОВОГО ЗНАЧЕНЯЗА РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У ГОРВАТСКЕЙ 109
ГОЧ БУЛО НАЙМЛАДШЕ АЛЄ ЄДНО ОД НАЙДЇЙСНЄЙШИХ 112
РУСКИ СИН ВИРНИ СОМ 119
ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА 129
ВЕРХОВИНО 129
ПЕСТОВАНЄ РУСКОГО ЯЗИКА, СПАТРАНЄ РЕЗУЛТАТОХ И ПРЕДКЛАДАНЄ ЗА НАЯВЕНУ РЕФОРМУ ШКОЛСТВА 134
ОБРАЗОВАНЄ И ВИХОВАНЄ ПРИПАДНЇКОХ НАЦИОНАЛНИХ МЕНШИНОХ У ДИЯСПОРИ, НА ПРИКЛАДУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У СР ЮГОСЛАВИЇ И РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 141

IV
НАШО ПОЗНАТИ И ЗАСЛУЖНІ ЛЮДЗЕ
НАШІ ВІДОМІЇ І ЗАСЛУЖЕНІ ЛЮДИ
NAŠI POZNATI I ZASLUŽNI LJUDI

"Я ЖЕМ И ЖЕНА ЦО РОДЗИ НОВИ ЖИВОТ" 159
ЦИХОСЦ 166
JAKOV HNJIZDOVSKIJ 167
"Ми мушиме буц єдно" 169
ОЧУВАЦ РОВНЇНУ 175
НЄДЗЕЛЬОВИ ПОЛУДЗЕНОК 176

V
ЛИТЕРАТУРНА ТВОРЧОСЦ
ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ
LITERARNO STVARALAŠTVO

Так ось ти, хорватська музо... 179
БОГАТЕ 122. ЧИСЛО У НЄВИГОДНИХ УСЛОВИЙОХ 181
VRIJEDAN ISKAZ "SLIJEDOM LEMKA U HRVATSKOJ" VIŠEGODIŠNJEG
ŽUPNIKA U LIPOVLJANIMA o.mr. Romana MIZA 185
ВАТРА 2 (45) 2004 187
О РОБОТИ И ТВОРЧОСЦИ ШТЕФАНА ГУДАКА 188
БЛЇЩАЦА КАПКА НА ВЕРХ ГАБИ 190
ЦЕРНЬОВИТИ ВЕНЄЦ "З МОЙОГО ВАЛАЛА" 191
НА ВИГНАНЦУ 192
ЮЛИЯН НАДЬ И БРЕЗИ 193
КАРПАТСКИ ШУШОТ 195
КАТОНАЧКА 196
ДИНА, ДИНА, РУСНАЦИ... 201
Kako očuvati kulturni i nacionalni identitet 206
З нагоди відзначення 80-річчя заснування Українського товариства
"Просвіта" та 30-ї річниці діяльності Культурно-просвітнього товариства
русинів і українців, у Загребі видано книгу "Українці Хорватії" 209
ДАЛЄКОВИДНОСЦ ПРЕШЛОСЦИ,СУЧАСНОСЦИ И БУДУЦОГО 211
РАДОСНИ "РУСКИ КАЛЕНДАР 2003""РУСКОГО СЛОВА" НОВИ САД . . . 217
ҐУД БАЙ СТИВ, МИЛИ МОЙ ШТЕФАНКУ! 220

VI
ВИРА И ЦЕРКВА
ВІРА І ЦЕРКВА
VJERA I CRKVA

КРАСНОПИСАНИ РУЖАНЦОВИПИСЕНЇК – МОЛИТВЕНЇК БОРКИ ПАШОВЕЙ 227
НАШ ПИЛЬНИ ЕКУМЕНИСТ МР О. РОМАН МИЗЗАШ НА
ЕКУМЕНСКИМ ДЇЛУ 233
Нарис історії української греко-католицької парафії в Козарці* 235
Архітектура наших церков* 239
У СЛУЖБИ НАРОДУ И ЦЕРКВИ ЦАЛОСНОГО ХРИСТИЯНСТВА 243
Богослов 250

VII
ЗОЗ УКРАЇНИ И ДИЯСПОРИ
З УКРАЇНИ І ДІАСПОРИ
IZ UKRAJINE I DIJASPORE

РЕЗУЛТАТИ ПОПИСУ ЖИТЕЛЬСТВА 2001. Р. У ЗАКАРПАТСКЕЙ ОБЛАСЦИ УКРАЇНИ 261
Союз русінив–українців Словацької Республіки 263

VIII
СПОРТ
СПОРТ
SPORT

ПЕТРОВСКИ ВЕТЕРАНЄ ТРЕЦИ 269
ЗНОВА ЄДНИ ДО ДРУГИХ ЯК ГОСЦИ 270

IX
ГОЛОДОМОР
ГЛАДОМОР
HOLODOMOR

HOLODOMOR – Ukrajinska tragedija 273
Запалимо свічки пам'яті! 279

X
IN MEMORIAM
ВИЧНА ИМ ПАМ'ЯТ

СЛАВА ЦИ И ХВАЛА, ОЛЕКСО, ЗА ШИЦКО ЦО ШИ ЗА НАС ВИТВОРЕЛ! 285
Бл. п. о. Дмитро Стефанюк 287
Моя остання зустріч з о. Стефаном 289
Блаженої пам'яти о. СТЕФАН ПІТКИ 292

ЗМИСТ SADRŽAJ ЗМІСТ

ДУХОВНИ ЖИВОТ ДУХОВНЕ ЖИТТЯ DUHOVNI ŽIVOT **3**

УМАР ПАПА ЙОАН ПАВЛО II ПОГЛАВАР КАТОЛЇЦКЕЙ ЦЕРКВИ 3
ВИБРАНИ НОВИ ПАПА – БЕНЕДИКТ XVI 5
РОЗПОЧАТИ НОВИ БОК НАШЕЙ ЦЕРКОВНЕЙ ИСТОРИЇ 8
АНТУНОВИ /ТОНКОВИ/ ЛЇКАР 12
„РІЗДВЯНА СВИЧКА" 13

АКТУАЛТНОСЦИ АКТУАЛЬНІ ПОДІЇ AKTUALNOSTI **15**

MINISTRICA KOLINDA GRABAR-KITAROVIĆ U UKRAJINI 15
ЗОЗ РОБОТИ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ
ЗОЗ ПРЕМЕНКАМИ ҐУ ЛЄПШИМ РЕЗУЛТАТОМ 17
RAZVITAK I PROBLEMATIKA UKRAJINACA U HRVATSKOJ 23
POZIV ZA PREPOZNAVANJE GENOCIDA 27
S MATIČNOM ZEMLJOM POTREBNA VEĆA SURADNJA 34
ВШЕ БУЛО ЧЕЖКО НА ПОЧАТКУ 35
ŠTO MISLI MLADEŽ UKRAJINE 41

КУЛТУРА И ПРОСВИТА КУЛЬТУРА И ОСВИТА KULTURA I PROSVJETA .. **43**

PREDSTAVLJENE TRI KNJIGE 43
ПРЕЗЕНТАЦІЯ КНИЖКИ ХОРВАТІЯ -
УКРАЇНА ТОВАРИСТВО ПРИЯТЕЛЬСТВА 47
HRVATSKA – UKRAJINA DRUŠTVO PRIJATELJSTVA 49
ЗНАЧНИ ПУБЛИЦИСТИЧНИ ДЇЛА 50
ФУНДАМЕНТ НАЦИОНАЛНОГО ИДЕНТИТЕТА 55
НАСТАВА И ОБРАЗОВАНЄ НА РУСКИМ ЯЗИКУ У
ШКОЛОХ ОПШТИНИ ШИД 71

РОЧНЇЦИ РІЧНИЦІ OBLJETNICE **73**

„РУСКОМУ СЛОВУ" 60 РОКИ 73
ПРОСВИТНИ РОБОТНЇК, ПИСАТЕЛЬ, КУЛТУРНИ
ТВОРИТЕЛЬ И ПРОПАҐАТОР 80
ОРҐАНИЗОВАНЄ РУСКЕЙ МЛАДЕЖИ,
ШКОЛЯРОХ И СТУДЕНТОХ 87
ДВАЦЕЦ МИКЛОШЕВСКИ БЛЇЗКАВКИ 96

➤

НАШО У ШВЕЦЕ НАШІ У СВІТІ NAŠI U SVIJETU **105**

У ЖИВОЦЕ ШЕ ВРЕДЗИ ЖЕРТВОВАЦ 105
БРИЛИЛЯНТНИ РУСКИ РУДОКОП – ФИЛКОГАЗА 112
ИШТВАНЄ, ВИЧНА ЦИ ПАМЯТ ЗА ШИЦКО ЦО ШИ ЗРОБЕЛ
ЗА НАС РУСНАЦОХ 119
ОД БАЧВАНЬСКО-РУСКЕЙ БЕШЕДИ ПО РУСКИ ЛИТЕРАТУРНИ ЯЗИК 121
МИХАЛ КОВАЧ 132
ВРАЦАНЄ – АЛЄ НЄ ЗАНАВШЕ 145
ЛЕСЯ УКРАЇНКА 149
ЕВРОПСКИ РУСНАЦИ У МИНХЕНУ – ТОГО РОКУ ДЗЕШАТИ КИРБАЙ 155

ЛИТЕРАТУРА ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ
KNJIŽEVNO STVARALAŠTVO **159**

ПРИПОЗНАНЄ РУСКЕЙ ЛИТЕРАТУРИ 159
ЯНКО САЛОНТАЇ 166
НА КРИЛАХ ТВОРЧИХ САМОРОДКІВ
ЛІТЕРАТУРНА ТВОРЧІСТЬ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ
В ЧАСІ ВІД 1966. ДО 1973. р. 177
НЄЄЄТ – ЦИЦА ПОПАПАЛА! 180
МИ ГОРДІ ЗА ЦЕ! 182
ҐАЗДОВАНЄ ЯНКА ЖИРОША И ЙОГО СИНА ЯНКА
У СРИМЕ И СЛАВОНИЇ 199

ЗОЗ УКРАЇНИ И ДИЯСПОРИ З УКРАЇНИ И ДІАСПОРИ
IZ UKRAJINE I DIJASPORE **203**

НА МАЙДАНІ НЕЗАЛЕЖНОСЦІ 203
XI З'ЇЗД ЕВРОПЕЙСЬКОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ 211
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ 216
ГОЛОДОМОР 216
IV ВСЕСВІТНЬОГО ФОРУМУ УКРАЇНЦІВ 221
„П Р О С В І Т А" „P R O S V I T A" 225
ЗВІТ ПРО РОБОТУ ТУКУ ЗА ПЕРІОД З
ЖОВТНЯ 2004 РОКУ ПО ЛИСТОПАД 2005. 227
ЗВІТ З ДІЯЛЬНОСТІ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНЦІВ У ПОЛЬЩІ 231
З В І Т 248

СТРАДАНЯ НАШИХ ЛЮДЗОХ STRADANJA NAŠIH LJUDI **253**

КЕЛЬО ЛЄМ ЧЛОВЕК МОЖЕ ВИТРИМАЦ 253

➤

СПОРТ SPORT **265**

ЛЮБИТЕЛЄ ПРИРОДИ И ДЗИВИНИ 265
МОСТ СОТРУДНЇЦТВА МЕДЗИ НАШИМА МЕСТАМИ У РГ И СЧГ 271
КЕЛЬО МУЗИКИ – ТЕЛЬО ТАНЦУ 276

СТАТИСТИКА STATISTIKA **279**
IZVADAK IZ STATISTIČKIH PODATAKA SA POPISA ŽITELJSTVA
U REPUBLICI HRVATSKOJ OD 2001. GODINE 279

ЗОЗ НАШЕЙ ПРЕШЛОСЦИ IZ NAŠE PROŠLOSTI **291**

РУСНАЦИ У ШИДЗЕ И БОРБА ЗА УПРАВНУ САМОСТОЙНОСЦ
–АВТОНОМНОСЦ 291

IN MEMORIAM **297**

ЦИХИ И РОБОТНИ ЧЛОВЕК 297
ИШТВАН УДВАРІ 299

ЗМИСТ SADRŽAJ ЗМІСТ 300

ЗМИСТ - ЗМІСТ - SADRŽAJ

Дружтво и политика
Суспільство і політика
Društvo i politika

..... Новий Посол України в Республіці Хорватія..... 5
П. Головчук.. Перша зустріч з новим Послом..... 6
..... Предсидатель РГ Стєпан Месич на Лєтнєй школи..... 7
О. Лігостова.. Завершився IV Всесвітній форум українців..... 8
.....Першим заступником голови ЕКУ вибрано Славка Буду..11
С. Бурда .....”День пам’яті жертв Голодомору“..... 14
В. Т..... Дні здогадованя на жертву Вуковара 1991. року.....21
Л. Дїтко ..... Дньовнїк зоз Вуковару 22
В. Т..... Памятнїк погинулим бранїтельом у Миклошевцох 27
В. Т..... Одкрити памятнїк страдалим Петровчаньом 28
М. Пап..... Попис жительства у України 2001. року 29

Култура и просвита
Культура та освіта
Kultura i prosvjeta

А. Балатинац .”Нова думка” ма 35 роки 39
В. Костелник .Од ”Венчика” по ”Vjenčić”.....42
Дю. Лїкар ..... Перспектива розвою руского язика у наших условийох.44
В. Тимко .....Культурна творчосц национаднних меншинох Горватскей. 49
ОТД ..... Библиотека Союзу Русинох и Українцях постала
богатша за єдну вредну кнїжку 51
В. Медєши ....100-рочнїца од народзеня Яши Бакова 52
М. Жирош .... Початки хорского шпиваня при Русинох на Горнїци
и Южней Угорскей, Керестуре 54
М. Жирош ....Кнїжка ”Русини у Сримскей Митровици“ представена у
Бардейове у Словацкей 57
К. Кіндрась ...Остання роль американського “піжона” з українською
душею 61

Литература
Література
Literatura

Ю.Тамаш.....120 - рочнїца од народзеня Гавриїла Костельника.....67
.....150 річниця від дня народження Івана Франка 73
Ш. Гудак .....70 роки од шмерци Осифа Костелника 79

О. Костелник .... Вибрани твори 82
Ш. Гудак ..... 100 - рочнїца од народзеня Митра Надьа.....87
И. Г. Ковачевич .75-рочнїца од народзеня Штефана Гудака 92
Ш. Гудак ..... Олена Зрински 94
Ш. Гудак ..... Стерия у руских аматерских театралних дружтвох у Сриме 98
Ш. Гудак .....Штефан Чакан - баснописатель 102
М. Ляхович ..... Короткий огляд літератури українців колишньої Юґославії 107
Лю. Медєши ..... Карпатски принц 121
З. Барна ..... Бетярова споведз 130
М. Пап ..... Руски писнї 131
Т. Кетелеш ..... Смуток 132
Лю. Гаргай ..... О моїм краю 133
С. Плішка ..... Петрівський вечір 134
А. Балатинац .....Родзеному валалу 135
І. Яшинський ..... Україна 136
О. Мартинюк ..... Дівчина-калина 137
П. Головчук ..... Як я став "космонавтом" 141
Я. Пушкаш ..... Забивачка 144

История и сучасносц
Історія і сучасність
Povijest i suvremenost

П. Головчук .....Відзначення Дня Злуки у Загребі 149

З. Ерделї .....Означена 55 – рочнїца КУД "Яким Гарди" зоз Петровцох 151
Sporni tekst..... "Doseljavanje Rusina u Hrvatsku - Stare Jankovce" 157
Ш. Гудак ..... „Присельованє Русинох до Горватскей – до Старих Янковцох" 158
Ш. Гудак .....Володимир Михайлович Гнатюк 164
Дю. Латяк .....70-рочнїца од народзеня Мирона Жироша 166

Нашо у швеце
Наші у світі
Naši u svijetu

Лю. Медєши .....Тиркайлово зоз Саскачевану 199
О. Папуґа ..... Єст нас на шицких континентох 203

ISSN 0353-6076
ДУМКИ З ДУНАЮ
MISLI S DUNAVA
Вуковар - Vukovar
2007.

9

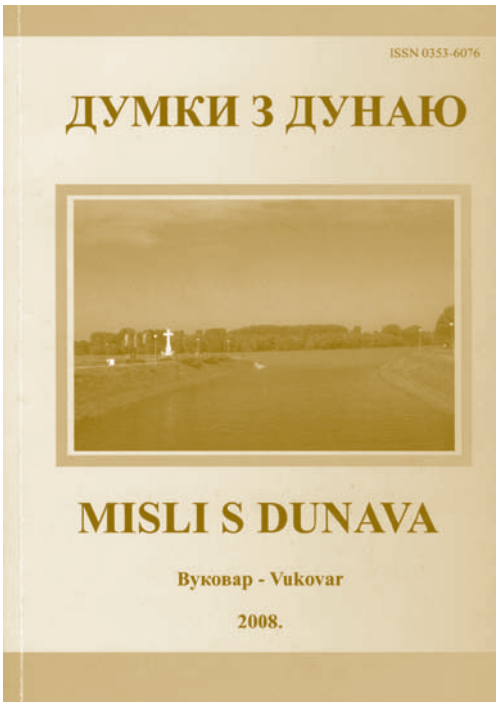
ISSN 0353-6076
ДУМКИ З ДУНАЮ
MISLI S DUNAVA
Вуковар - Vukovar
2008.

10

MISLI S DUNAVA
ДУМКИ З ДУНАЮ
VUKOVAR - ВУКОВАР
2009.

11

MISLI S DUNAVA
ДУМКИ З ДУНАЮ
Vukovar-Вуковар
2010.

12

9

ЗМИСТ - ЗМІСТ - SADRŽAJ

Дружтво и политика
Суспільство і політика
Društvo i politika

..... Офіційний візит Президента України до Хорватії..... 5

.....Засідання Президії Європейського Конгресу Українців у Будапешті..... 11

В. Костелник..... 40 роки Союзу Русинох и Українцох у Републики Горватскей..... 14

М. Семенюк..... Перший Економічний Форум Українців Світу..... 31

Култура и просвита
Культура та освіта
Kultura i prosvjeta

М. Мушинка ..... До 100-ліття з дня народження Юрія Шерегія 35

В. Костелник .... 35 Роки од першей емисиї на Руским и Українским язику у Горватскей.....46

..... Відзначення 10-ї річниці заснування Кафедри україністики Загребського університету 49

Я. Ерделї ..... Зоз фахового сходу „Руснаци у РГ- нєшка и ютре" у Миклошевцох 51

Д. Латяк ..... 70-річнЇца од народзеня академика Миколи Мушинки 56

Ш. Гудак ..... Здогадованє на професора, спортского фаховца и воспитача у Першей Рускей ґимназиї у Руским Керетуре – Яшу Бакова.....59

➤

Литература
Література
Literatura

П. Головчук ..... Пішли до "суки".....67
о. Й. Дудаш ..... Мелана Вашаш - Олексова 77
М. Вашаш-Олексова .... Родителє мойо 79
М. Вашаш-Олексова .... Жиєм я у швеце 80
М. Вашаш-Олексова .... Рошнї яблан 81
M. Surman ..... Dirigent 82
Лю. Ґаргай ..... Русадля.....86
Лю. Ґаргай ..... Катарина 87
О. Мартинюк ..... Відлетіла ластівка 88
А. К. Балатинац ..... Виприповедам ци раз 89
М. Киш ..... Нєбесна дуга 90
І. Яшинський ..... Мій дідо 91
О. Мартинюк ..... Твої очі 92
Я. Пушкаш ..... Шнїжнїк 93
П. Головчук ..... Український Езоп - Леонід Глібов 94
П. Головчук ..... Митрополит Петро Могила 97
..... Михайло Ляхович 100
М. Ляхович ..... Монах 101
М. Ляхович ..... Свят вечір 103
..... Н. Ляхович 104
Н. Ляхович ..... Нам їхати, а хата? 104

История и сучасносц
Історія і сучасність
Povijest i suvremenost

..... Операція Вісла 109
Božo Čubelić ..... Staljinov obračun s ukrajinskim narodom 111
О. Лігостова ..... Світові бракує інформації про голодомор 115
Ш. Гудак ..... Чи нам нашо стари предняци и познейша
..... культурно-просвитна елита охабела до
нашлїдства фалшиву национaлну
орєнтацию?.....117
Z. Zlodi ..... Rusini/Ukrajinci u Hrvatskoj - etape doseljavanja
i problem imena 129
П. Головчук ..... Богдан Хмельницький 141
С. Дорокхази ..... Руска забивачка 143

З духовного животу
З духовного життя
Iz duhovnog života

о.Я. Симунович ..... 100 Роки Церкви у Миклошевцох 157
Л. Гаргай ..... Шлїдом Исусових крочайох прекрачаних по жеми 165
о.Я. Симунович ..... Руснаци у Вуковарским деканату Крижевского владичества 178
М. Горняк-Кухар ... Шицки таланти за церкву 181
Микола М. Цап ..... Екумениста и ерудита 184
Ž. Kustić ..... Jutarnja propovijed 189

Нашо у швеце
Наші у світі
Naši u svijetu

П. Гринчишин ..... В Канаді вийшла з друку збірка поезій «Мандри» Михайла Ляховича.....193.
О. Мартинюк ..... Євген Кулеба та його збірка вибраних літературних творів "Коріння" 200

ЗМИСТ - ЗМІСТ - SADRŽAJ

Дружтво и политика
Суспільство і політика
Društvo i politika

S. Burda.....NEUGASIVA SVIJEĆA..... 5
В. Тимко.....Означованє 40-рочнїци Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей 9-19
В. Костелник..... 40 роки Союзу Русинох и Українцох у Републики Горватскей..... 20
В. Тимко..... В. Ющенка нагороджено орденом Павла Головчука..... 30
A.Balatinac..... Izvještajna i izborna skupština Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske.....33
О. Мартинюк .... Підписаний договір про будівництво культурного центру русинів і українців.....35

Култура и просвита
Культура та освіта
Kultura i prosvjeta

В. Костелник..... 25. рочнїца КПД Русинох и Українцох зоз Осєку 39
А. Балатинац..... ЮВИЛЕЙНИ 35. „ ПЕТРОВСКИ ДЗВОН“.....41
М.Пап..... 15 роки од снованя КД Руснацох и Українцох Винковци 44
Лю. Гаргай ..... 40 рочнїца КУД-а "Осиф Костелник" зоз Вуковару.....47
М.Такач ..... 105 роки од народзеня Осифа Костелника 49
Лю. Белей ..... УКРАЇНЦІ ТА УКРАЇНСЬКА МОВА НА БАЛКАНАХ 50
S.Burda-R.Biljak: ROMANU MIZU DODIJELJENA POČASNA TITULA DOKTORA TEOLOŠKIH ZNANOSTI 57
К. Лїкар ..... РОК ПОЗАРЯДОВИХ УСПИХОХ 59
Ш. Гудак ..... Девиза Дюри Папгаргая 62
Đ. Vidmarović ... Povratak korijenima 69

Литература
Література
Literatura

В. Костелник..... ШЕЙСЦ НОВИ КНЇЖКИ 75
Т. Мишир ..... Промоция кнїжки Янка Чордаша 79
П. Головчук ..... Поетична творчість О. Мартинюк 85
О. Мартинюк ..... Стара хата 89
Ш. Гудак ..... Будзце мудри – погар зоз скла 91
М. Жирош ..... Нє занєдзбай род свой 99
І. Яшинський ..... Святий вечір 104
С. Олеяр ..... Smallman 105
Дю.Папгаргаї ..... Там за фиронґу стару 110
Н. Ляхович ..... Захована любов 111

История и сучасносц
Історія і сучасність
Povijest i suvremenost

S. Burda..... Događaj bez premca.....115
П. Головчук ..... Перший автономний уряд Закарпаття 125
Sergej Burda ..... Od Kyjivske Rus'i do Ukrajine 129
Р. Офіцинський ..... Русинське питання на Закарпатті.....133
М. Жирош ..... Княз Лаборец, Земплин, найдавнєйши памятки 141
П. Головчук ..... Спогади Романа Біляка 153
П. Головчук ..... Михайло Драй-Хмара 161

З духовного животу
З духовного життя
Iz duhovnog života

о.Р. Миз ..... СНОВАНЄ ГРЕКОКАТОЛЇЦКОГО КРИЖЕВСКОГО ВЛАДИЧЕСТВА 167
В. Тимко..... Стриберни ювилей крижевского владики.....179
О. Мартинюк ..... Урочиста Служба Божа в Осієку.....182
О. Мартинюк ..... Цьогорічне свято церкви увійде в історію монастиря Сестер Василіянок!.....183
І. Яшинський ..... Старі роки.....185

Нашо у швеце
Наші у світі
Naši u svijetu

О. Мартинюк ..... Українці Австралії тепло зустріли українського письменника з Хорватії Павла Головчука.....189
О. Мартинюк ..... Петер чи Петро? 193
О. Мартинюк ..... Письменники – представники нашої діаспори 194
Đ.Vidmarović ..... Sjećanje na prijatelja - VINGRANOVSKI MIKOLA STEPANOVIČ 198

ЗМИСТ - SADRŽAJ - ЗМІСТ

DRUŠTVO I POLITIKA
ДРУЖТВО И ПОЛИТИКА
СУСПІЛЬСТВО І ПОЛІТИКА

70-РІЧЧЯ ПРОГОЛОШЕННЯ КАРПАТСЬКОЇ 5

ПОКЛАДАННЯ ВІНКІВ ДО ПАМ'ЯТНИКА ПОЛЕГЛИМ БІЙЦЯМ ТРЕТЬОГО УКРАЇНСЬКОГО ФРОНТУ 7

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ЧЕМПІОНАТУ ЄВРОПИ 7

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ МІНІСТЕРСТВА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ ТАСВІТОВОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ 8

ДЕНЬ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ "ДЖЕКАЛ СТОУН - 2009" 11

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ 12

БОРИС ЗАЙЧУК ВІДВІДАВ СЛАВОНСЬКИЙ БРОД 15

ЗУСТРІЧ ПОСЛА УКРАЇНИ Б.О.ЗАЙЧУКА З ГОЛОВОЮ ХОРВАТСЬКОГО САБОРУ Л.БЕБИЧЕМ 16

ПРЕЗИДЕНТ СКУ ЕВГЕН ЧОЛІЙ УЗЯВ УЧАСТЬ У XII З'ЇЗДІ ЕВРОПЕЙСЬКОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ У ЛОНДОНІ 17

БОРИС ЗАЙЧУК ПРОВІВ ЗУСТРІЧ З ЖЕЛЬКОМ РОГАТИНСЬКИМ 19

БОРИС ЗАЙЧУК З ЄПИСКОПОМ НІКОЛОЮ КЕКИЧЕМ 20

БОРИС ЗАЙЧУК ВІДВІДАВ ЗАДАРСЬКУ ЖУПАНІЮ 20

ВІДКРИТТЯ ПОЧЕСНОГО КОНСУЛЬСТВА УКРАЇНИ У ЗАДАРІ 21

ВІКТОР ЮЩЕНКО ПРОВІВ ЗУСТРІЧ ІЗ ЛУКОЮ БЕБИЧЕМ 21

ЗУСТРІЧІ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ ЗІ СВЯТИМ МИКОЛАЄМ 23

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНІ ГУМАНІТАРНІ РІЗДВЯНІ ЯРМАРОК 23

З 100-РІЧЧЯМ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ І 50-РІЧЧЯМ ЗАГИБЕЛІ СТЕПАНА БАНДЕРИ 24

ГАЛИЧИНА ШЕРЦО УКРАЇНСКЕЙ НАЦИЇ 27

KULTURA I PROSVJETA
КУЛТУРА И ПРОСВИТА
КУЛЬТУРА ТА ОСВІТА

ПИСАНКИ ВОЗБУДЗУЮ ДУШУ – ОШВИЖУЮ ПАМЯТКИ 39

«ВЕСЕЛКА» З БУДАПЕШТУ НА ФОЛЬКЛОРІМ ФЕСТИВАЛІ У МІСТІ РІЄКА 45

УДАТНА КУЛТУРНА ПРОГРАМА РУСНАЦОХ З РУСКОГО КЕРЕСТУРА И НОВОГО САДУ У ЗАҐРЕБЕ 46

ПРЕДСТАВЕНА НОВА КНЇЖКА О РУСНАЦОХ У ГОРВАТСКЕЙ ЗА ШИРШИ КРУГ ЧИТАТЕЛЬОХ 48

ПОЗАРЯДОВО УСПИХИ ЧЛЕНОХ КУД „ЯКИМ ҐОВЛЯ“ З МИКЛОШЕВЦОХ ПРОГРАМИ НА ВИСОКИМ УМЕТНЇЦКИМ УРОВНЮ 50

ВИСТАВКА КАРТИН ЖАННИ ЕРДЕЛІ У ЗАГРЕБІ 55

ВОНИ НАМ ПРИНЕСЛИ РАДІСТЬ 58

ПАВЛО АРСЕНОВИЧ ГРАБОВСЬКИЙ 59

LITERATURA
ЛИТЕРАТУРА
ЛІТЕРАТУРА

ДЇДОВЕ - ПРИПОВЕДКИ ЗА ПРАУНУКОХ 65

МОЙ ОЦЕЦ ОСИФ КОСТЕЛНИК (памятки и спознаня) 68

ГУМОР НА СВОЙ И ЦУДЗИ РАХУНОК (позберани гуморески) 71

ВЛАДИМИР КОСТЕЛНИК – ЕТНОҐРАФСКА ЗБИРКА РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РГ . . . 74

POPUNJAVA SE MOZAIK O POVIJESTI DOSELJAVANJA, ŽIVLJENJA I KULTURI UKRAJINACA HRVATSKE U ZAOKRUŽENU CJELINU 76

НОВА КНИГА ПРО ГОЛОДОМОР 79

НАЙ ШЕ НЄ ЗАБУДЗЕ 82

Любица Гаргай: ЄДИНИ И ПРАВИ 86

Любица Гаргай: ЛЄТНИ ДИЖДЖ 87

Агнетка Костелник Балатинац: МРИЯ 88

Агнетка Костелник Балатинац: ЗАРАБРОВАНИ У ЧАШЕ 89

Надія Ляхович: НЕВЖЕ 90

ДОЩ 91

КРА–КРА–КРА ПОШТАР 94

БАЛАМУТА ЗОЗ ФОДБАЛСКУ ЛАБДУ 96

ДАЙМИНАТО 100

СМІХ – НЕ ГРІХ 103

СТРІТЕННЯ-ГРІМНИЦІ – ВЕСНИ ПРОВІСНИЦІ 106

ЛЕБЕД ПАЙО ЗОЗ СВОЮ ФАМЕЛИЮ 108

POVIJEST I SUVREMENOST
ИСТОРИЯ И СУЧАСНОСЦ
ІСТОРИЯ И СУЧАСНІСТЬ

ЗА ПРЕШЛИ 60 РОКИ ДОСТОЙНО ЗМЕ ПРЕЗЕНТОВАЛИ НАШУ КУЛТУРУ 113

ФУНДАМЕНТИ ПРОСВИЩОВАНЯ РУСКОГО ЄСТВА 117

150 ЧИСЛА „НОВЕЙ ДУМКИ" – 150 ЖВЕРАТКА НАШОГО ЄСТВА 123

50 ЧИСЛА ЧАСОПИСУ ВЕНЧИК – ВІНОЧОК – VJENČIĆ 127

ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ДІАСПОРІ НА ПРИКЛАДІ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ У СЕРБІЇ І ХОРВАТІЇ 132

ЗОЗ ТРАЦЕНЬОМ ПРЕШЛОСЦИ ТРАЦИМЕ И БУДУЧНОСЦ 140

ЯРОСЛАВ–СЛАВКО ЗАГОРОДНИЙ 142

ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ ЖЕРТВ ГОЛОДОМОРУ 1932. – 33. 153

ДОГМАТИЧНЕ ТЛУМАЧЕННЯ ЧУЖОЇ ІСТОРІЇ 155

IZ DUHOVNOG ŽIVOTA
З ДУХОВНОГО ЖИВОТА
З ДУХОВНОГО ЖИТТЯ

НИКОЛА КЕКИЧ НОВИ КРИЖЕВСКИ ВЛАДИКА 159

МИТРОПОЛИТ АНДРЕЙ ШЕПТИЦЬКИЙ 161

КАРДИНАЛ ЙОСИФ СЛІПИЙ 162

ВИРНЇКОХ ВШЕ МЕНЄЙ 163

ВЕЛЬКА ШВЕТОЧНОСЦ У РАЙОВИМ СЕЛУ 164

ПИШКУРЕВСКЕ СЛУНКО НАД РУСНАЦАМИ ЗАХОДЗИ 165

ДИПЛОМАТІЯ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ, СВЯТОГО ПРЕСТОЛУ ЧИ ВАТИКАНУ? 169

NAŠI U SVIJETU
НАШО У ШВЕЦЕ
НАШІ У СВІТІ

ПРИРИХТОВАНЯ ЗА ПОПИС ЖИТЕЛЬСТВА 177

НЄОБХОДНИ МЕДЗИСОБНИ СОТРУДНЇЦТВА 180

РУКОМЕТ ГО ОДВЕДОЛ ДО ШВЕТА 184

"ПІСНЯ ПРО БАЙДУ" МІЖ БОСНІЙСЬКИМИ УКРАЇНЦЯМИ 189

Sadržaj

Društvo i politika
Дружтво и политика
Суспільство і політика

Slavko Burda- Pripadnicima manjina u RH uz opće biračko i dopunsko pravo glasa 5

Посольство України в РХ– Проект повідомлення з нагоди відзначення19-ї річниці незалежності України 11

Славко Бурда – Бачення і напрямні роботи Президії і Європейського конгресу українців загалом 15

Юрій Атаманюк– Українська діаспора в Хорватії 24

Дюра Лїкар – Події хтори записани зоз златнима буквами– историйна шветочносц за Руснацох 30

Любомир Белей – "Od Tatier po Azovské more"* …a Bačku, або як пословаччили духовну спадщину русинів Бачки і Сриму 37

Петро Шафран – Лемки у Польщі після перетворень УСКТ / ОУП – 1989/1990 46

Лесь Белей – 300 років самотності 57

Sergej Burda – Međunarodni ugled Ukrajine 60

Анна Ященко – XI Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика 63

Kultura i prosvjeta
Култура и просвита
Культура та освіта

Гавриїл Такач – Швет кнїжкох 71

Леся Мудри – Правда життя одного покоління 75

Посольство України в РХ – Відзначення Шевченківських днів ... 78

Дюра Лїкар –Шейдзешат роки успишней роботи КУД „Яким Ґовля" 80

Вера Павлович – Чловекови остава лєм емоцийно прилапиц факти и жиц з нїма 91

Ясенка Кордич– Застановени хвильки у фамелиярней рускей приповедки – Зузанка 94

➤

Владимир Дудаш – 60. роки Културно-просвитного дружтва »Яким Гарди« Петровци 98

Vanja Mirčeta– Ukrajinočke oduševile svojim darom i ljepotom 112

Борис Денисюк - Вшанування пам'яті. 114

Даниєл Перунски – Дружтво успишно наступело у своїм городу . 119

Славица Шовш– Од естетичних сличкох, до значеня поняцох..... 121

Literatura
Литература
Література

Павло Головчук - Кохання – не жарт 129

Любица Гаргай – Препущене путешествиє, Белаво–шиви швет 132

Блїскавка - Памятка пред руїнами 133

Надія Ляхович –Калина 135

Звонко Барна – На твой дзень мамо, Останьце ту,Здогадованя, Мацерова мушкатла 137

Михайло Ляхович – Борітеся–поборете, Молитва, Де моя родима хата, Прокитесь 141

Павло Головчук - Ідемо на «пляц« 147

Povijest i suvremenost
История и сучасносц
Історія і сучасність

Редакция „Новей думки"– На гвиздовим шлїду рускей и українскей култури 151

Любица Гаргай – Зоз Исусом на животней драги 158

Дюра Лїкар – Конопа– рошлїна без котрей ше нє могло 164

Sergej Burda – Ukrajinski gorštaci Huculi 173

Мирон Жирош – Народне паметанє, народне забуванє, народне щезованє 175

Дюра Лїкар – Цали роботни вик у польопривреди 192

Sergej Burda –40. obljetnica filmskog festivala „Molodist 195

Посольство України в РХ –Чорнобильська катастрофа: результати та подолання наслідків 197

Iz duhovnog života
З духовного живота
З духовного життя

Павло Головчук – Митрополит Андрей Шептицький..... 213

Павло Головчук – Кардинал Йосиф Сліпий 214

Роман Біляк –Блаженний Василь Величковський ЧНІ єписко..... 215

Владими Дїтко –Колония и фестивал у резиденциї 221

Naši u svijetu
Нашо у швеце
Наші у світі

Дюра Лїкар – Наполнєли ше 65 роки од снованя першей рускей ґимназиї 227

Павло Головчук – Життя сповнене піснею 234

Юрій Атаманюк –Поет –лісоруб з Вишвської долини 240

Лариса Ситко–Львівцька скрипкова школа у репрезентації молодого поколїня української діаспори 244

Юрій Атаманюк – Нащодок Довбуша 251

Юрій Атаманюк – Гуцульська шкатулка для короля Швеції 260

Юрій Атаманюк – Додому повернувся зіз горточком старого полотна 265

Павло Головчук –Українці в Канаді 269

IZDANJA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA HRVATSKE I UREDNIŠTVA "NOVE DUMKE"

ВИДАНЯ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ И РЕДАКЦІЇ "НОВЕЙ ДУМКИ"

ВИДАННЯ СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ ТА РЕДАКЦІЇ "НОВОЇ ДУМКИ"

GABRIJEL TAKAČ

KATALOG 100 - NOVA DUMKA

UDK 05 (497. 5=83)
ISBN 953-97080-1-X
CIP 970312132 Zagreb
Zagreb 1996. godine

Savez Rusina i Ukrajinaca RH sa sjedištem u Vukovaru, u prognanički radnim uvjetima, s izmještenim sjedištem u Zagrebu je 1996. godine izdao knjigu pisanu trojezično na rusinskom, ukrajinskom i hrvatskom jeziku pod naslovom „Katalog 100- Nova dumka“ (Nova misao).

Knjiga B5 međuformata tiskana je na 261. stranici s više od 130 fotografija i skeniranih naslovnica časopisa Rusina i Ukrajinaca Hrvatske „Nova dumka“ (Nova misao), „Vjenčić“ i godišnjaka „Dumki s Dunaju“ (Misli s Dunava), te naslovnica nekoliko knjiga koje je izdao ovaj Savez, odnosno njegova članica KPD Rusina i Ukrajinaca iz Zagreba kao i udžbenika za ukrajinski jezik i nekoliko knjiga drugih izdavača na hrvatskom jeziku u kojima se nalaze značajniji sadržaji o Rusinima i Ukrajincima. „Katalog 100“, tiskan je, u usporedbi na malu brojnost Rusina i Ukrajinaca u RH od svega nekoliko tisuća, u impozantnoj nakladi od 800 primjeraka.

Knjiga „Katalog100- Nova dumka“ u svom nazivu sadrži daleko više od samog značenja riječi „katalog“.

Uz slike naslovnica izdanja spomenutih časopisa i knjiga, uz svako izdanje časopisa i knjige tiskan je i njihov sadržaj pa čitatelj ima pregledan uvid u sadržaj svakog pojedinačnog izdanja. Uz knjige i udžbenike stoji i kratki komentar o sadržaju, autoru izdanog djela i njegovom značaju. Stoga ovaj „Katalog II“ ima izuzetnu bibliografsku vrijednost za izdavaštvo Rusina i Ukrajinaca RH. Prvi je takve vrste od kada Rusini i Ukrajinci obitavaju u Hrvatskoj.

Knjiga je izdana povodom 25. obljetnice izlaženja prvog broja časopisa za Rusine i Ukrajince RH „Nova dumka“ 1971. godine od kada počinje kontinuirana izdavačka djelatnost na rusinskom i ukrajinskom jeziku u Hrvatskoj još od njihovog doseljavanja u ove krajeve. Do tog vremena moglo se zabilježiti samo povremeno izdavaštvo na jeziku Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj („Rusinske novine“ tiskane u Đakovu, „Dumka“ s uredništvom u Rajevom Selu, kod Županje) i ponešto vjerskog tiska.

Iza naslovnica i sadržaja 100 brojeva, uključujući i dvobroje u ratnom izdanju „Nove dumke“, tiskan je i abecedar imena i prezimena svih potpisanih autora tekstova objavljenih u prvih 100 brojeva što ovome katalogu daje dodatni značaj i vrijednost.

Autor „Kataloga 100 ND“ je ujedno i glavni i odgovorni urednik, te tehnički urednik ove knjige, diplomirani pravnik Gabrijel Takač, dugogodišnji profesionalni tajnik Saveza Rusina i Ukrajinaca RH, potom novinar, a zatim i glavni i odgovorni urednik časopisa „Nova dumka“. U Domovinskom ratu bio je član i dopredsjednik Kriznog štaba Saveza Rusina i Ukrajinaca RH, dosljedni pobornik borbe za samostalnu i neovisnu Hrvatsku od Hrvatskog proljeća. Zalagao za što brži povratak sjedišta Saveza Rusina i Ukrajinaca iz privremenog sjedišta u Zagrebu u svoje sjedište u Vukovaru.

Pokretač je i realizator brojnih značajnih programa u području kulture i prosvjete Rusina i Ukrajinaca Hrvatske: osnivanje novih KUD-ova (Osijek, Slavonski Brod, Vukovar, Zagreb), učenje materinskog jezika u školama, održavanje ljetnih škola osmoškolaca i mladeži, izgradnja Etnografske zbirke u Petrovcima, međudržavna suradnja sa srodnim organizacijama, organiziranje likovnih kolonija, kulturno-zabavnih večeri (balova), pokretanje izdavaštva… S obitelji živi u Vukovaru, djelatnik je Saveza Rusina i Ukrajinaca RH.

Гавриїл Такач

КАТАЛОГ 100 - НОВА ДУМКА

UDK 05 (497. 5=83)
ISBN 953-97080-1-X
CIP 970312132 Zagreb
Загреб, 1996 рік.

Союз русинів і українців Республіки Хорватії із центром у Вуковарі, під час Вітчизняної війни зміщеному у Загребі, 1996 року видав тримовну русинсько-українсько- хорватську книгу під назвою «Каталог100 – Нова думка».

Книга Б 5 міжформату друкована на 261 сторінці з більше ніж 130 –ма фотографіями та скенованими титульними сторінками журналів Союзу русинів і українців РХ «Нова думка», «Віночок» та альманаху «Думки з Дунаю», титульних сторінок деяких книг, які видав цей Союз, а точніше його член Культурно-просвітне товариство русинів і українців Загреба, як і підручників з української мови і кількох книг та інших видань хорватською мовою, у яких знаходяться важливі податки про русинів і українців. «Каталог 100» у порівнянні на малу кількість русинів і українців РХ від всього кількох тисяч, друкований вражаючим тиражем у 800 примірників.

Книга «Каталог 100-Нова думка» у своїй назві має набагато більше від самого значення слова «каталог».

Поруч із фотографіями титульних сторінок видань названих журналів і згаданих книг, надруковано і їхній зміст, тому читач має оглядове уявлення про зміст кожного окремого видання. Поряд із книгами і підручниками подано і короткі коментарі про зміст, автора видання та його значення, тому цей «Каталог» має виняткову бібліографічну цінність для видавничої діяльності русинів і українців Хорватії. Це перша такого роду книга, відколи русини і українці проживають на території Хорватії.

Книга видана з приводу 25-ї річниці виходу першого номера часопису русинів і українців РХ «Нова думка» 1971 року, відколи починається безперервна видавнича діяльність русинською та українською мовами у Хорватії ще від часів їхнього поселення у ці краї. До того часу зауважено тільки тимчасове видавництво мовою русинів і українців(«Русинські новини», друковані у Дякові, «Думка» з редакцією у Райовому Селі біля Жупані) та декілька текстів релігійного характеру.

Поряд з титульними сторінками та змістами ста номерів, включаючи і подвійні номери у воєнному виданні «Нової думки», друковано і алфавітний показник імен і прізвищ усіх авторів текстів цих номерів, що надає каталогові додаткового значення і цінність.

Автор «Каталогу 100 НД», який є одночасно і головним і відповідальним редактором та технічним упорядником цієї книги, дипломований юрист Гавриїл Такач, багаторічний професійний секретар Союзу РіУРХ, потім журна-

ліст, а пізніше і головний і відповідальний редактор журналу «Нова думка». Під час Вітчизняної війни був членом і замголови Кризного штабу Союзу русинів і українців РХ, послідовний прибічник боротьби за самостійну і незалежну Хорватію з часу Хорватської весни. Працював на пошвидшенні повернення центру Союзу русинів і українців із тимчасового розміщення у Загребі на своє постійне місце у Вуковар.

Ініціатор та реалізатор багатьох важливих програм у галузі культури та освіти русинів і українців Хорватії: заснування нових культурно-просвітних товариств (Осієк, Славонський Брод, Вуковар,Загреб), вивчення материнської мови у школах, проведення літніх шкіл учнів та молоді, міждержавне співробітництво зі спорідненими організаціями, створення етнографічної збірки у Петрівцях, організація образотворчих колоній, культурно-розважальних вечорів(балів), започаткування видавництва та ін. Разом із сім'єю проживає у Вуковарі, працівник Союзу русинів і українців РХ.

ҐАВРІЇЛ ТАКАЧ

КАТАЛОҐ 100 - НОВА ДУМКА

UDK 05 (497. 5=83)
ISBN 953-97080-1-X
CIP 970312132 Заґреб
Заґреб 1996. року

Союз Русинох и Українцох РГ, зоз шедзиском у Вуковаре, у вигнанских условийох роботи зоз дочасово премесценим шедзиском у Заґребе, 1996. року видал троязично видруковану кніжку, на руским, українским и горватским язику, под насловом «Каталоґ 100 Нова думка».

Кніжка В5 медзиформату, друкована на 261им боку, зоз 130 фотоґрафия лєбо скенированих бокох часопису Русинох и Українцох Горватскей «Нова думка», «Венчик» и алманах «Думки з Дунаю», та насловних бокох даскелїх кніжкох хтори видал тот Союз, або його члени (КПД Русинох и Українцох Заґребу) як и учебнїкох за українски язик и даскелїх кніжкох других видавательох на горватским язику, у хторих ше находза значнєйши змисти о Русинох и Українцох. «Каталоґ 100 – Нова думка» друковани, у одношеню на свою численосц, од даскельо тисячи Руснацох и Українцох у РГ, у импозантним тиражу од 800 прикладнїки.

Кніжка «Каталоґ 100 Нова думка» у своєй назви далєко вецей од самого значеня слова «катоалоґ». Попри сликох насловних бокох виданьох спомнутих часописох, при каждому виданю друковани и його змист, та читатель ма препатрунок и спознанє о змисту каждого виданя понаособ. При кніжкох и учебнїкох написани и кратки коментар о змисту и авторови видрукованей кніжики и єй значеню, та тот каталоґ ма винїмкову блиблиоґрафску вредносц за видавательство Русинох и Українцох Горватскей. Перши є такого характеру од кеди Руснаци и Українци пребуваю у Горватскей.

Кнїжка видана з нагоди 25. рочнїци видаваня першого числа часопису за Руснацох и Українцох Горватскей «Нова думка» (1971.), од кеди почина континуована видавательна дїялносц на їх язику од часу їх присельованя до тих крайох. До того часу могло ше призначиц лєм дочасово видавательство на їх язику у Горватскей («Руски новини» друковани у Дякове; «Думка» зоз редакцию у Райовим Селу при Жупанї) та ту и там дацо зоз церковного видавательства.

Споза насловних бокох и змистох 100 числох «Новей думки» видруковани и пописи, по азбуки поскладани презвиска и мена шицких подписаних авторох текстох друкованих у перших 100 числох «Новей думки», уключуюци и двочисла воєних виданьох цо тому каталогу дава ище векше значенє и вредносц.

Автор, технїчни редактор и главни и одвичательни редактор «Каталоґу 100 Нова думка» дипломовани юриста, Гавриїл Такач перши, длугорочни професийни секретар Союзу Русинох и Українцох РГ, потим, перши професийни новинар, а вец и главни и одвичательни редактор часопису «Нова думка». Под час Отечественей войни, член є и подпредсидатель Кризного штабу Союзу Русинох и Українцох РГ. Дошлїдни борец за шлєбодну, самостойну и нєзависну Горватску ище од «Горватскей яри». Закладал ше за цо швидше врацанє шедзиска Союзу Русинох и Українцох РГ зоз дочасового шедзиска у Заґребе до свойого шедзиска у Вуковаре.

Порушователь є и реализатор числених значних програмох на подручох култури и просвити Руснацох и Українцох Горватскей як цо: снованє нових КУД-ох (у Осиєку, Слав. Бродзе, Вуковаре, Заґребе), уводзенє настави мацеринского язика у школох, орґанизованє и отримованє лєтних школох школярох основного образованя и младежи, одкуп хижи за Етноґрафску збирку у Петровцох и єй добудова, медзидержавне сотрудніцтво зоз подобнима орґанизациями, орґанизованє подобових колонийох, культурнозабавни вечари (Бали), порушовач видавательней дїялносци... Заняти є у Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей. Жиє зоз фамелию у Вуковаре.

З М И С Т

УВОДНЕ СЛОВО ... 3
СТО ЧИСЛА "НОВЕЙ ДУМКИ"-НАСЛОВНИ БОКИ И ЗМИСТИ ... 11
Загребски воєни виданя "Новей думки" ... 123
ПОПИС МЕНОХ АВТОРОХ 100 ЧИСЛОХ "НОВЕЙ ДУМКИ" ... 137
"ВЕНЧИК" часопис школярох и младежи
Русинох и Українцох Републики Горватскей ... 157
ДРУГИ ВИДАНЯ РЕДАКЦИЇ "НОВЕЙ ДУМКИ" И
СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ ... 165
ИСТОРИЯ РУСИНОХ-Бачкей, Сриму и
Славониї 1745-1918-др.Федор Лабош ... 167
СЛОВО О НАРОДУ ИГОРОВИМ ... 171
ЗБОРНЇК РОБОТОХ I. наукового совитованя Русинох и Українцох Горватскей ... 173
КАТАЛОГ ... 177
РУСИНИ И УКРАЇНЦИ У НОБ-у 1941-1945, Владо Костелник ... 179
ИВАН СЕНЮК -УЙКО ... 183
РУССКІЙ СОЛОВЬЙ, Николай Нодь ... 185
ДУМКИ З ДУНАЮ - 1., 1989., ВУКОВАР ... 187
ДУМКИ З ДУНАЮ - 2., 1990., ВУКОВАР ... 191
РУСИНИ И УКРАЇНЦИ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ (1991-1994) ... 195
РУСИНИ И УКРАЇНЦИ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ (1991.-1995) ... 197
ВИДАНЯ ДРУГИХ ВИДАВАТЕЛЬОХ У ЧИЇМ ВИДАВАНЮ УЧАСТВУЄ И
СОЮЗ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ ЛЄБО
РЕДАКЦИЯ "НОВЕЙ ДУМКИ" ... 201
МАЦЕРИНСКИ ЯЗИК, Слава Биленька, Василь Стрехалюк,
буквар и учебнїк українского язика за 3. и 4. класу основней школи ... 203
МОСТИ, Михайло Ковач и Иван Терлюк,
учебнїк українского язика за 5. и 6. класу основней школи ... 209
ВЕНЄЦ, Василь Стрехалюк, Михайло Ковач,
учебнїк українского язика за 7. и 8. класу основного образованя ... 213
ГВИЗДА, Василь Стрехалюк,
учебнїк українского язика и литератури за 5. і 6. класу основней школи ... 219
ШКОЛСКА ЛЕКТИРА, Мр. Василь Стрехалюк,
Хрестоматия за 5. и 6. класу основней школи ... 227
ВИДАНЯ НА ГОРВАТСКИМ ЯЗИКУ ХТОРИ У ВЕКШИМ ЛЄБО МЕН-
ШИМ ОБСЯГУ ОБЛАПЯЮ ТЕМАТИКУ О РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ... 229
ПИСНЇ ЮГОСЛАВЯНСКИХ РУСИНОХ, др. Винко Жґанец ... 231
УКРАЇНСЬКО-ГОРВАТСКИ АБО СЕРБСКИ СЛОВНЇК,
Антица Менац-Алла П. Коваль ... 235
СИБИРСКИ ЛЯД У ШЕРЦУ, Юлиус Емелянович Барановски ... 237
МЕНШИНИ У АЛПСКО-ЯДРАНСКИМ ПРОСТОРУ ... 241
ВУКОВАР, виковни горватски город на Дунаю ... 245
РАНЄТА ЦЕРКВА У ГОРВАТСКЕЙ
Знїчтожованє церковних будинкох у Горватскей (1991- 1995.) ... 249
ГОРВАТСКА/УКРАЇНА
Культурни вязи од Ядрану по Днїпру, двоязичне горватско-українске виданє ... 253

З М І С Т

ВСТУПНЕ СЛОВО 5
СТО НОМЕРІВ "НОВОЇ ДУМКИ" - ЗАГОЛОВНІ СТОРІНКИ ТА ЗМІСТИ 11
Загребські воєнні видання "Нової думки" 123
АЛФАВІТНИЙ ПОКАЗЧИК АВТОРІВ 100 НОМЕРІВ "НОВОЇ ДУМКИ" 137
"ВІНОЧОК" - часопис школярів і молоді
русинів і українців Республіки Хорватії 157
ІНШІ ВИДАННЯ РЕДАКЦІЇ "НОВОЇ ДУМКИ" ТА
СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ 165
ІСТОРІЯ РУСИНІВ Бачки, Срієму й
Славонії 1745 - 1918, др. Федор Лабош 167
СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ 171
ЗБІРНИК ПРАЦЬ І.-ої наукової наради русинів і українців Хорватії 173
КАТАЛОГ 177
РУСИНИ І УКРАЇНЦІ В НВВ-і, 1941-1945, Владо Костелник 179
ІВАН СЕНЮК ВУЙКО 183
РУССКІЙ СОЛОВЬЙ, Николай Нодь 185
ДУМКИ З ДУНАЮ - 1., 1989, Вуковар 187
ДУМКИ З ДУНАЮ - 2., 1990, Вуковар 191
РУСИНИ Й УКРАЇНЦІ В РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЇ (1991-1994) 195
РУСИНИ Й УКРАЇНЦІ В РЕСПУБЛІЦІ ХОРВАТІЇ (1991 - 1995) 197
ВИДАННЯ ІНШИХ ВИДАВНИЦТВ, В ЯКИХ УЧАСТЬ ВЗЯВ
І СОЮЗ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ ЧИ
РЕДАКЦІЯ "НОВОЇ ДУМКИ" 201
РІДНА МОВА, Слава Біленька, Василь Стрехалюк,
буквар і підручник української мови для 3. і 4. класів загальноосвітньої школи 203
МОСТИ, Михайло Ковач і Іван Терлюк,
підручник української мови для 5. и 6. класів загальноосвітньої школи 209
ВІНОК, Василь Стрехалюк, Михайло Ковач,
підручник української мови для 7. і 8. класів загальноосвітньої школи 213
ЗОРЯ, Василь Стрехалюк, підручник української мови і літератури для
5. і 6. класів загальноосвітньої школи 219
ПОЗАКЛАСНЕ ЧИТАННЯ, мр. Василь Стрехалюк
Хрестоматія для 5. і 6. класів загальноосвітньої школи 227
ВИДАННЯ НА ХОРВАТСЬКІЙ МОВІ, ЯКІ В БІЛЬШОМУ АБО МЕНШОМУ
ОБСЯГУ ОБРОБЛЯЮТЬ ТЕМАТИКУ ПРО РУСИНІВ ТАУКРАЇНЦІВ 229
ПІСНІ ЮГОСЛАВЯНСЬКИХ РУСИНІВ, др. Вінко Жганець 231
УКРАЇНСЬКО-ХОРВАТСЬКИЙ АБО СЕРБСЬКИЙ СЛОВНИК,
Антиця Менац, Алла П. Коваль 235
СИБІРСЬКИЙ ЛІД В СЕРЦІ, Юліюс Ємелянович Барановський 237
НАЦМЕНШОСТІ НА АЛЬПІЙСКО-АДРІАТИЧНИХ ПРОСТОРАХ 241
ВУКОВАР, вікове хорватське місто на Дунаю 245
ПОРАНЕНА ЦЕРКВА У ХОРВАТІЇ
Руйнування сакральних об'єктів у Хорватії (1991 - 1995) 249
ХОРВАТІЯ/УКРАЇНА
Культурні зв'язки від Адріатики до Дніпра,
двомовне українсько-хорватське видання 253

S A D R Ž A J

UVODNA RIJEČ 7
STO BROJEVA "NOVE DUMKE"-NASLOVNE STRANICE I SADRŽAJI 11
Zagrebačka ratna izdanja "Nove dumke" 123
ABECEDAR IMENA AUTORA 100 BROJEVA "NOVE DUMKE" 137
"VJENČIĆ"-časopis učenika i mladeži
Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske 157
DRUGA IZDANJA UREDNIŠTVA "NOVE DUMKE"
I SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA HRVATSKE 165
Povijest Rusina Bačke, Srijema i
Slavonije 1745 - 1918., Dr. Fedor Laboš 167
SLOVO O PUKU IGOROVOM 171
ZBORNIK RADOVA I. znanstvenog savjetovanja Rusina i Ukrajinaca Hrvatske 173
KATALOG 177
RUSINI I UKRAJINCI U NOB-u 1941- 1945, Vlado Kostelnik 179
IVAN SENJUK - UJAK 183
RUSINSKI SLAVUJ, Nikolaj Noć 185
MISLI SA DUNAVA - 1., 1989., Vukovar 187
MISLI SA DUNAVA - 2., 1990., Vukovar 191
RUSINI I UKRAJINCI U REPUBLICI HRVATSKOJ (1991 - 1994) 195
RUSINI I UKRAJINCI U REPUBLICI HRVATSKOJ (1991 - 1995) 197
IZDANJA DRUGIH IZDAVAČA U ČIJEM IZDAVANJU
SUDJELUJE SAVEZ RUSINA I UKRAJINACA HRVATSKE ILI
UREDNIŠTVO "NOVE DUMKE" 201
MATERINJI JEZIK, Slava Bilenjka, Vasilj Strehaljuk,
bukvar i udžbenik ukrajinskog jezika za III i IV razred osnovne škole 203
MOSTOVI, Mihajlo Kovač i Ivan Terljuk,
udžbenik ukrajinskog jezika za VII i VIII razred osnovne škole 209
VIJENAC, Vasilj Strehaljuk, Mihajlo Kovač
udžbenik ukrajinskog jezika za VII i VIII razred osnovnog obrazovanja 213
ZVIJEZDA, Vasilj Strehaljuk
udžbenik ukrajinskog jezika i književnosti za V i VI razred osnovne škole 219
ŠKOLSKA LEKTIRA, Mr. Vasilj Strehaljuk
hrestomatija za V i VII razred osnovne škole 227
IZDANJA NA HRVATSKOM JEZIKU KOJA U VEĆE ILI MANJEM OPSEGU
OBUHVAĆAJU TEMATIKU O RUSINIMA I UKRAJINCIMA 229
PJESME JUGOSLAVENSKIH RUSINA, Dr. Vinko Žganec 231
HRVATSKO ILI SRPSKO-UKRAJINSKI RJEČNIK,
Antica Menac-Ala Kovalj 235
SIBIRSKI LED U SRCU, Julius Jemeljanović Baranovski 237
MANJINE U ALPSKO-JADRANSKOM PROSTORU 241
VUKOVAR, vjekovni hrvatski grad na Dunavu 245
RANJENA CRKVA U HRVATSKOJ
Uništavanje sakralnih objekata u Hrvatskoj (1991-1995) 249
HRVATSKA/UKRAJINA
Kulturne veze od Jadrana do Dnjepra,
Dvojezično hrvatsko-ukrajinsko izdanje 253

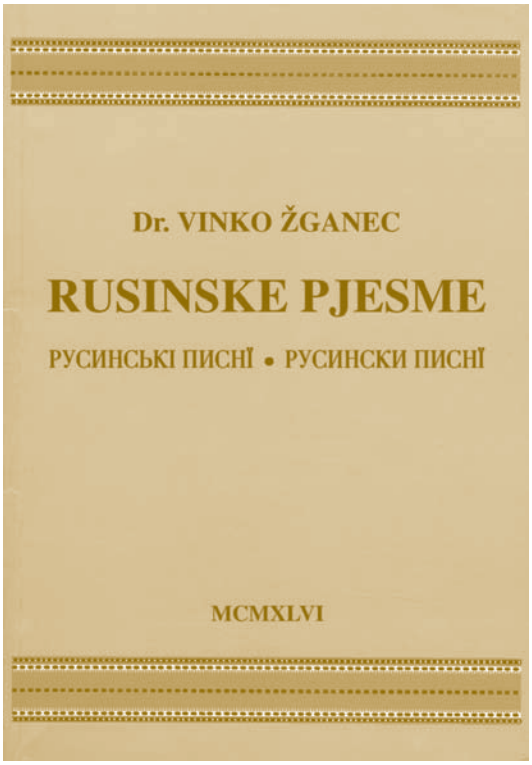

Dr. VINKO ŽGANEC

RUSINSKE PJESME

ISBN 953-97080-0-1
970114061
UDK 784. 4 (497. 5=85) Zagreb
Zagreb 1996. godine
Obnovljeno izdanje ili pretisak knjige

Pretisak knjige „Rusinske pjesme“ čije je prvo izdanje bilo davne 1946. god. s podnaslovom „Pjesme jugoslavenskih Rusina“ izdao je Savez Rusina i Ukrajinaca RH u Zagrebu 1996. godine prigodom obilježavanja 50-te obljetnice od njenog prvog tiskanja svjetovnog djela o Rusinima s ovih prostora o kojima se do tada objavljivao većinom tek vjerski tisak.

Ovaj pretisak iz 1996. Godine je ujedno prva, tiskana knjiga o Rusinima u slobodnoj i neovisnoj Republici Hrvatskoj.

Knjiga-pretisak „Rusinske pjesme“ je A5 format na 152 stranice, s novim dodatkom na posljednjim stranicama koji obuhvaća 20 kolor fotografija folkloraša Rusina i Ukrajinaca RH u njihovim narodnim nošnjama. Knjiga je tiskana u respektabilnoj nakladi od 1500 primjeraka. U uvodnoj riječi nakladnika stoji da je razlog tolikoj nakladi uz 50. obljetnicu od njenog izlaženja i činjenica da je sačuvan vrlo mali broj

primjeraka te knjige, a od tog malog broja sačuvanih knjiga većina je propala, nestala i spaljena za vrijeme Domovinskog rata, tijekom srpske agresije na slobodnu i neovisnu Republiku Hrvatsku, poglavito na području istočne Slavonije i zapadnog Srijema (Vukovar, Petrovci, Mikluševci). Tako se 15-ak kulturnih društava Rusina i Ukrajinaca koji djeluju u Hrvatskoj mogu koristiti ovom knjigom koja sadrži 116 prikupljenih i glazbeno obrađenih, pretežito rusinskih pjesama i manji broj ukrajinskih narodnih pjesama.

No, u predgovoru prvom izdanja autor dr. Vinko Žganec bilježi: **„Pjesmarica je uređena za naše prilike i potrebe da uzmogne poslužiti kao priručnik za pjevanje ne samo Rusinima, nego i našim pjevačkim društvima i pojedincima koji ne poznaju rusinski jezik i pismo. Ove prekrasne, rusinske popjevke svojim duhom i svojom građom mnogo podsjećaju na naše međimurske popjevke koje su kod nas postale tako popularne. Neka nas one duhovno zbliže i povežu s ukrajinskim narodom i ostalim, bratskim, slavenskim narodima…“**

РУСИНСКИ ПИСНЇ – РУСИНСЬКИ ПИСНЇ

Гармонизовал и аранжовал др Винко Жґанец
Гармонизував и аранжував др Вінко Жґанець

ISBN 953-978080-0. 1
970114061
UDK 784. (497. 5=85) Заґреб
Заґреб 1996. року

Обновене виданє, лєбо репринт кнїжки „Русински писнї” у першому виданю (1946. р.) под насловом „Писнї юугославянских Русинох”, видал Союз Русинох и Українцох РГ у Зґребе 1996. року з нагоди 50. рочнїци ей першого друкованя, теди першей друкованей кнїжки у Горватскей о Русинох, нє рахуюци вирски виданя.

Тото обновене виданє (1996. року), знова перша друкована кнїжка о Русинох у шлєбодней и нєовисней Рапублики Горватскей.

Кнїжка–репринт Русински писнї, А5 формату на 152 боки зоз новим додатком на остатнїх бокох з 20 фотоґрафиї у фарбох танєчнїкох Русинох и Українцох РГ, у їх народним облєчиве, друкована у респектабилним тиражу од 1500 прикладнїки. Як стої у уводним слове видавателя, нє лєм пре ювилейну причину з нагоди 50 рочнїци єй виходзеня, алє и прето же зачуване лєм мале число прикладнїкох, векшина препадла, нєстала лєбо є спалєна под час Отечественей войни и сербскей аґресиї на нєзависну Републику Горватску, насампредз на подручу восточней Славониї и заходного Сриму (Вуковар, Петровци, Миклошевци). Так 15 културни дружтва Русинох и Українцох хтори дїйствую у Републики Горватскей маю можлївосц похасновац тоту кнїжку хтора змистує 116 позберани и музично обробени, найвецей руски и у меншим чишлє українски писнї.

SADRŽAJ

Broj str.

Uvodna riječ 5

Predgovor 13

1. Viberaj še; sinu 21
2. Moj ocec, moja mac. (m.) 22
3. Koritočko za groš (ž.) 23
4. Šljidom, apočko 24
5. Dvanac ročki mala 25
6. A čijo to volki 26
7. V njedzelju rano 27
8. V širim polju I. 28
9. V širim polju II. 29
10. A tam daljej pri potočku 30
11. Pol fertalja. 31
12. Oblječem kepenj 32
13. Za horami v tej doljinje 33
14. Jak som še zaljubel 34
15. Ked som išol 35
16. Oj, pada, pada rosička 36
17. Orali bi štiri volki 37
18. Po konjec valala 38
19. Na hori je šalata 39
20. Dobre tebe, Janku 40
21. Zvoljuj me, pajtaše 42
22: Darmo me lajece 43
23. Njet to krasše 44
24. Chižočko stara. 45
25. Jaj, čežki, prečežki 46
2fi. Ked holubica ljecela 47
27. Oj, verše mij verše 48
28. A čij že to leginj 49
29. Oj, ti dzivočko. 50
30. Oj, ti dzivočko. 51
31. Na željenej travki 52
32. Kačur na doljinje. 53
33. Ocec i mac dzivku mali 54
34. Bimbora, bimbora 55
35. Kolo obali I. (mješ.) 56
36. Kolo obali II. (muški) 56
37. Dzivče. dzivče, bila ruža 57
38. Bula jedna I. 59
39. Bula jedna II. 59
40. Tancovala nina 60
41. A ja sebe poradzim 61
42. Šuhajova matka. 62
43. Čeče voda, čeče. 63
44. Nje zrubuj, nje scinaj I. 64
45. Nje zrubuj, nje scinaj II. 65
46. Njevoljo, njevoljo 66
47. Oj mešacu, mešačočku 67
48. Ljepše tej dzivočki 68
49. Oženj še, Janičku. 69
50. Ljetaj, žajvoronku 70
51. Nje verim sam sebe. 71
52. PrišIi mi tu 72
53. Na jarašu travička 73
54. Idze dražka šljapava 74
55. Išče jeden pohar vina (m.) 75
56. Oj, pid hajem 76
57. Na željenej travi 77
58. Išlo dzivče na vodu 78
59. Dobri večar, moja mila 79
60. Oženjel še njeborak. 80
61. Na rovaš, mamočko. 81
62. V petrovskim polju I. 82
63. V petrovskim polju II. 84
64. Njet vekšoho žalju. 85
65. Pid dubinoju 86
66. Oj lučka, lučka 87
67. Šerco mojo, čom tak, horiš 88
68. Pila bim z Dunaja I.,(mješ.) 89
69. Pila bim z Dunaja II. (solo-glasovir) . 90

70. Z karlovskoho polja (solo-glasovir) . 91
71. Zhorela Ijipa do korenja (ženski) 92
72. Mamo moja, mamo (ženski) 93
73. Daj me, mamo (ženski) 94
74. Oj, ženi, ženi (solo-mješ.) 95
75. Oj, ti dzivčino, zaručenaja 96
76. Ej, plać ti, Hanjčo 97
77. Pod strechu še hnjizdzi lastovka 98
78. Pomali ovečki 99
79. Ja parobok z Kapušan (m.) 100
80. Keresturski štiri dzvoni (m.) 101
81. Poljubel ja švarne dzivče I. 102
82. Poljubel ja švarne dzivče II. (m.) . . . 103
83. Zasadzel ja čerešenjku 104
84. Zrodzeli še tarki 105
85. Do domu, do domu (m. + solo) 106
86. Posilala baba djida 107
87. Miljenko moja (m. -i-.solo) 108
88. Ja do Ijesa željenoho (m.) 109
89. Oženjel som še (m.) 110
90: Nje tak to še stalo (m.) 111
91. Šednjem sebe I, (m.) 112
92. Šednjem sebe II. (mj.) 113
93. Šednjem sebe III. (m.) 114
94. Šuhaju, šuhaju I. 114
95. Šuhaju, šuhaju II. 116
96. Ked ja umrem 117
97. Čeče voda, čeče, šeja hoj (m.) 118
98. Americki men (m.) 119
99. Ked som išol kolo panjskej (m.) 120
100. Ked som išol od milej (m.) 121
101. Už bugni bugnuju (m.) 122
102. Stroja še mi, stroja (m.) 123
103. Červena ruža trojaka (m.) 124
104. Červena kuročka (m.) 125
105. Zašvicelo slunko zrana 126
106. Červena kuročka, bili kohut 127
107. Hanjičko, šestričko nje skašlji 128
108. Hanjičko, šestričko, dze ši bula (m.) 129
109. Hanjičko mila, dze ši mi bula 130
110. Šej hoja hoja I. (m.) 131
111. Šej hoja hoja II. 132
112. Ked som postal kavaljerom (m.) . . . 133
113. Umarla mi žena (m.) 134
114. Za tu našu zahradočku (m.) 135
115. Pošol bim brac kveca (m.) 136
116. Ja Rusin bul 137

Bilješke o autoru 139
Prilog: fotografije narodnih nošnji 145

Алє, як далєй стої у уводним слове, автор кнїжки др Винко Жґанец записал: **„Кнїжка шпиванкох ушорена за нашо обставини и потреби же би могла послужиц як жридло за шпиванє, нє лєм Русином, алє и нашим шпивацким дружтвом и шпиваком хтори нє знаю руски язик. Тоти прекрасни руски шпиванки зоз своїм духом и свою мелодию барз здогадую на нашо медзимурски шпиванки хтори при нас постали барз популарни. Най нас вони духовно зблїжа и повяжу з українским народом и другима братскима славянскима народами... ”**

30 GODINA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA HRVATSKE

ISBN 953-98080-1-X
980917066
VUKOVAR 1968-1998

Monografiju „30 godina Saveza Rusina i Ukrajinaca Hrvatske“ B5 formata tiskanu 1998. godine u 1000 primjeraka na 185 stranica sa oko 60 fotografija na rusinskom i hrvatskom jeziku povodom 30. obljtnice svog rada i osnivanja tiskao je Savez Rusina i Ukrajinaca RH. Nakon dugogodišnjeg mukotrpnog rada niza godina u prognaničkim uvjetima.

U predgovoru izdanju „Na početku“ piše da je Savez Rusina i Ukrajinaca Hrvatske najviše zbog nedostatka sredstava svoju 20. obljetnicu označio skromno, te je ostvaren dogovor da se to učini za 25. obljetnicu. Kako tada još nikome u Savezu nije bila predvidiva agresija 1991. god. na slobodnu i neovisnu državu Hrvatsku i Domovinski rat, te obrana hrvatske državnosti i suvereniteta izostalo je obilježavanje 25. obljetnice rada Saveza. Tek 1996. godine započele su pripreme za obilježavanje 30. obljetnice Saveza. U prognaničkim uvjetima i ratom nametnutoj, privremenoj izmještenosti Saveza iz Vukovara u Zagreb, u situaciji kada su kompletna dokumentacija, arhiva i biblioteka bile u okupiranom Vukovaru gdje su granatirane i u oku-

paciji posve devastirane od strane srpskih agresora te uništene i posve nestale. Stoga su autori ove knjige - Vlado Kostelnik, u najvećem dijelu knjige od osnivanja Saveza 1968. god. do Domovinskog rata 1991. godine i Gabrijel Takač, od Domovinskog rata 1991. god. do 1998. god koristili arhivski materijal iz vlastite arhive, materijale, fotografije i vlastite zabilješke i sjećanja te pomoć istih vrijednosti i sadržaja svojih najbližih suradnika.

Autor najvećeg dijela knjige je Vlado Kostelnik, inicijator osnivanja i prvi predsjednik Saveza Rusina i Ukrajinaca RH, pokretač i dugogodišnji glavni i odgovorni urednik glasila Saveza, časopisa „Nova dumka", pisac, publicist, dugogodišnji aktivni društveni djelatnik, u knjizi je obradio period kulturnog nasljeđa Rusina i Ukrajinaca od osnivanja Saveza 1968. god. , pripreme za osnivanje Saveza; prve početke organiziranog djelovanja (1968-1969); prve vidljive rezultate u kulturi (1969-1971); konsolidiranje i jačanje djelovanja Saveza (1973-1980) i na kraju najveće domete i uspjehe (1981-1991).

Drugi autor, dugogodišnji profesionalni tajnik Saveza, višegodišnji novinar i povremeni urednik glasila Saveza „Nova dumka" i časopisa za djecu i mladež „Vjenčić", Gabrijel Takač na šturih i skromnih 10 stranica posvetio je prostor posvećen opstanku i djelatnosti Saveza Rusina i Ukrajinaca RH u njegovim najtežim vremenima u Domovinskom ratu i nakon povratka u svoje sjedište u Vukovaru (1991. -1998.) što zahtjeva i zaslužuje više studiozne obrade raznolike tematike i daleko veći prostor od onoga što je u knjizi prezentirano, o očuvanju kulturnih tradicija i afirmiranju nacionalnog identiteta, stvaralaštva i svekolikog kulturnog, prosvjetnog, umjetničkog, duhovnog i društvenog bitka Rusina i Ukrajinaca Hrvatske.

30 РОКИ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ
30 РОКИ СОЮЗУ РУСЕНІВ І УКРАЇНЦІВ ХОРВАТИЇ

ISBN 953-98080-1-X
980917066
Вуковар 1968–2008

З нагоди 30 роки од свойого снованя и велїх успишних рокох витирвалосци и вибеженства, и конєчно у длуго обчекованим врацаню до свойого шедзиска зоз хторого є вигнати, у своїм Вуковаре, Союз Русинох и Українцох 1998. року видал Моноґрафию 30 роки Союзу Русинох и Українцох Горватскей, Б5 формату, на 185 боки зоз коло 80 фотоґрафиї, у тиражу од 1000 прикладнїки на руским и у меншей часци на горватским язику.

У уводним слове, „На початку" пише же Союз Русинох и Українцох Горватскей найвецей пре нєдостаток пенєжу 20. ювилей призначел скромно, та порадзене и заключене же ше то зроби за його 25. рочнїцу.

Понеже ше 1991. року нєобчековано зорвала аґресия на шлєбодну и нєзависну державу Горватску и започала Отечествена война за одбрану Горватскей и єй державного суверенитету, нє реализоване обчековане означованє 25. рочніци Союзу.

Аж 1996. року започало пририхтованє за означованє 30. рочніци Союзу. У вибеженских условийох роботи и войни хтора спричинєла дочасово премесцанє шедзиска Союзу зоз Вуковару до Заґребу, у обставинох кед у нємилосердним ґранатованю Вуковару подполно знїчтожена и нєстала Союзова архива, фотоархива, библиотека и шицко цо Союз до того часу мал. Прето авторе тей кнїжки, Владо Костелник – инициятор снованя и перши предсидатель Союзу Русинох и Українцох РГ, порушователь и длугорочни главни и одвичательни редактор орґану Союзу часопису „Нова думка", писатель, публицист, длугорочни активни дружтвени дїяч, у кнїжки обробел период культурного нашлїдства Русинох по снованє Союзу, перши початки його орґанизованей роботи (1968–1971), перши обачлїви резултати у култури (1969–1971), консолидацию и моцнєнє дїлованя Союзу (1973–1980) и на остатку найвекши досяги Союзу (1981–1991).

Други автор, длугорочни тайомнїк Союзу, новинар и дочасови редактор часопису (орґану Союзу) „Нова думка" и часопису школярох и младежи Русинох и Українцох „Венчик" Гавриїл Такач, на „худобних" и скромих 10 бокох пополнєл простор пошвецени обстояню и диялносци Союзу Русинох и Українцох РГ у його найчежших часох, у Отечественей войни и врацаню його шедзиска до Вуковару (1991–1998), цо вимага и заслужує далєко векши и студиознєйши обробки рижней тематики и далєко векшого простору як цо то у кнїжки презентоване, о очуваню культурних традицийох и афирмациї националного идентитету, творчосци и цалосней культурней, просвитней, уметнїцкей и духовней сущносци и єства Русинох и Українцох у Горватскей.

Змист:

На початку 5

1. Нашлїдство по 1968. и витворене по 1991. рок 7

2. Приготовки и снованє Союзу Русинох-Українцох Горватскей 23

3. Союз Русинох - Українцох Горватскей почал дїйствоват (1968.-1969.) 67

4. Перши успихи у пестованю нашей култури (1969.-1971.) 77

5. Консолидация и вельки успихи (1973.-1980.) 97

6. Видзвигнуце и викрок до Европи (1981.-1991.) 115

7. Союз Русинох и Українцох Републики Горватскей од 1991.-1998. рок 167

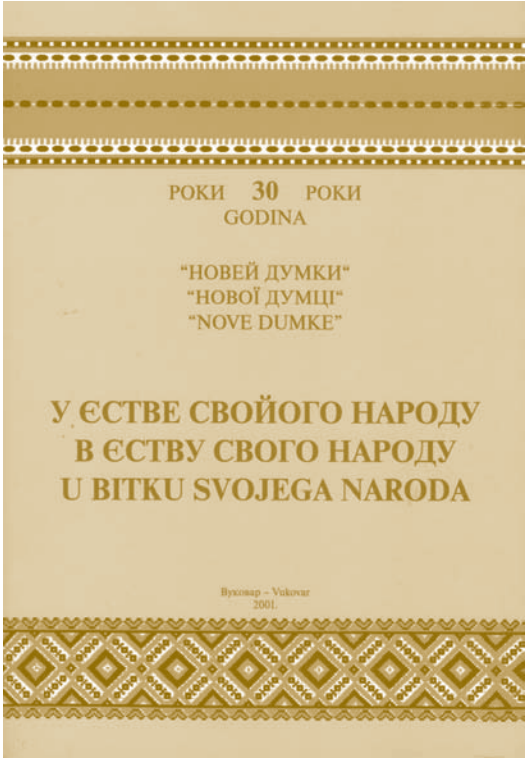

30 GODINA „NOVE DUMKE“
U BITKU SVOJEGA NARODA

ISBN 953-97080-3-6
420206060
UDK 32315,(497. 5=161. 2)
061 237 (497. 5=161. 2)
Vukovar 2001. godine

Povodom 30. obljetnice izlaženja časopisa na rusinskom,ukrajinskom i hrvatskom jeziku „Nova dumka“ (Nova misao), njegov izdavač Savez Rusina i Ukrajinaca RH izdao je knjigu također trojezično u zavisnosti od jezika autora tekstova „30. godina “Nove dumke“ s podnaslovom „U bitku svojega naroda“, na 280 stranica A5 formata, s 90-ak fotografija u nakladi od 1000 primjeraka.

Autori knjige su glavni i odgovorni urednici časopisa Vlado Kostelnik i Gabrijel Takač, a svoje priloge dali su i jedno kraće vrijeme glavna i odgovorna urednica časopisa Oksana Timko, te suradnici redakcije „Nove dumke“, lektori za ukrajinski jezik vlč. Roman Miz i lektor za rusinski jezik Vasilj Mudri.

Knjiga započinje predgovorom pokretača tiskanja časopisa i dvadeset godina glavnog i odgovornog urednika Vlade Kostelnika koji na 205 stranica u prvih šest poglavlja knjige daje iscrpne informacije o načinu pokretanja časopisa „Nova

dumka“i općenito o izdavaštvu Saveza, koji se permanentno razvijao tijekom dvadeset godina i koji je krajem druge dekade svog postojanja, uoči Domovinskog rata doživio stagnaciju i našao se na rubu gašenja. U sklopu tih šest poglavlja se nalaze i prilozi lektora za ukrajinski jezik Romana Miza i lektora za ukrajinski jezik Vasilja Mudroga.

Drugi, daleko manji dio knjige od 210. do 252. stranice zauzima tekst drugog po redu glavnog i odgovornog urednika Gabrijela Takača koji je osigurao opstojnost „Nove dumke“ u najtežim okolnostima Domovinskog rata te je pitanje njenog kontinuiteta zabilježeno je u sedmom poglavlju pod naslovom „Ratna izdanja i izdavaštvo, redakcija „Nove dumke“.

U osmom poglavlju daje se izvješće o radu trećega po redu, privremenog glavnog glavnog i odgovornog urednika časopisa Alekse Pavlešina koji je pripremio jedan dvobroj „Nove dumke“(101/102) i jedan broj časopisa za učenike i mladež Rusina i Ukrajinaca RH „Vjenčić“.

U devetom poglavlju, četvrta po redu glavna i odgovorna urednica „Nove dumke“ Oksana Timko pod naslovom „Mojih trinaest Novih dumki“ daje kratko izvješće o svom radu na izdavanju časopisa i izdavaštvu u svom mandatu.

U desetom poglavlju Vlado Kostelnik daje prikaz dva posljednja broja časopisa „Nova dumka“ (116. i 117.) u posljednjoj, 2001. godini tridesetogodišnjeg izlaženja časopisa.

Bitno je napomenuti da knjiga obuhvaća i izdavanje časopisa za učenike i mladež Rusina i Ukrajinaca RH „Vjenčić“, knjige-godišnjaka „Misli s Dunava“ te izdavanje i drugih knjiga i tiskovina redakcije „Nove dumke“ koje je u posljednjem jedanaestom poglavlju obradio također Vlado Kostelnik.

РОКИ 30 РОКИ „НОВЕЙ ДУМКИ” „НОВОЇ ДУМКИ”

У ЄСТВЕ СВОЙОГО НАРОДУ В ЄСТВУ СВОГО НАРОДУ

ISBN 953-9798-3-6
420206060
UDK 32315, (497. 6=161. 2)
061 237 (497. 5=161. 2)

З нагоди 30-рочнїци виходзеня часопису на руским, українским и горватским язику „Нова думка”, єй видаватель – Союз Русинох и Українцох РГ видал кнїжку тиж так троязично у зависносци од язика автора текстох зоз наднасловом „30 роки „Новей думки” и насловом „У єстве свойого народу” на 280 боки Б5 формату, зоз коло 90 фотоґрафиї у тиражу од 1000 прикладнїки.

Авторе кнїжки, главни и одвичательни редакторе часопису, Владо Костелник и Гавриїл Такач, а свойо прилоги дала и єден час, штварта по шоре главна и одвичательна редакторка Оксана Тимко та сотрудніки редакциї „Новей думки", лекторе, за українски язик Роман Миз и за руски язик Василь Мудри.

Перши боки кнїжки место уводного слова уступени порушовательови, першому и длугорочному (20 роки), главному и одвичательному редакторови „Новей думки" Владови Костелникови, та лектором текстох на українским язику, о. Романови Мизови и руского язика, Васильови Мудрому. Владо Костелник у перших шейсцох поглавйох кнїжки (до 250 боку) дава вичерпни и документовани информациї як порушани часопис „Нова думка" и видавательство, як ше успишно и нєпреривно розвивало цеком перших 20 рокох, та як концом другей декади пред Отечествену войну дожило стаґнацию на граніци подполного гашеня.

Друга, далєко менша часц кнїжки (од 210. по 252. бок) од автора Гавриїла Такача, другого по шоре главного и одвичательного редактора, пошвецена найчежшим – воєним роком виходзеня часопису „Нова думка" и питаньом його обстойносци и континуитету; обробена у седмим поглавю кнїжки, под насловом „Воєни виданя и видавательство редакциї часопису „Нова думка".

У осмим, найкратшим поглавю, дати звит о роботи трецого по шоре дочасвого главного и одвичательного редактора часопису – Алекси Павлешина хтори порихтал лєм єдно 101/102 двочисло „Новей думки" и два числа часопису за школярох и младеж Русинох и Українцох РГ „Венчик".

У дзевятим поглавю штварта по шоре главна и одвичательна редакторка Оксана Тимко под насловом „Мойо тринац „Думки" дава барз кратки звит о своєй роботи видаваня часопису и видавательства у своїм мандатним периодзе.

У дзешатим поглавю Владо Костелник дава приказ остатнїх двох числох (116. и 117. числа) „Новей думки" у остатнїм 2001. року 30рочного периоду виходзеня часопису.

Барз значне надпомнуц же кнїжка облапя и видаванє часопису за школярох и младих „Венчик", кнїжки–лєтописи „Думки з Дунаю", та видаванє других кнїжкох и друкованих творох редакциї „Нова думка", цо обробел Владо Костелник у остатнїм, єденастим поглавю тей кнїжки.

ЗМИСТ SADRŽAJ ЗМИСТ

"НОВА ДУМКА" - ИСТОТНА ЗОЗ ЄСТВОМ СВОЙОГО НАРОДУ 7

НА СТОРОЖІ СЛОВО 11

ПОШВИДКО З "ПЕЛЮШКОХ" ДО "СУКЕНКИ" 13

I НАРОДЗЕНЄ, КРЕСЦЕНЄ И ДЗЕЦИНСТВО 19

II ЗОЗ ДЗЕШЕЦРОЧНЇЦУ УЖ ПОЛНОЛЇТСТВО 65

III У ДВАЦЕТИМ РОКУ ИСНОВАНЯ СОЮЗУ И 17-тим"... ДУМКОВИМ" 111

IV КАЖДИ 45 ДНЇ ЄДНО ЧИСЛО У ЦЕКУ 1989. РОКУ 131

V ПОГОРШАНИ МАТЕРИЯЛНИ ОБСТАВИНИ, УВОДЗЕНЄ НОВОГО ДРУЖТВЕНО-ПОЛИТИЧНОГО УСТРОЙСТВА И ПРЕРВА У ВИХОДЗЕНЮ РЕВИЇ 79 -89 ЧИСЛОХ 1990 - 1991. РОКУ 155

VI ДОКОНЧЕНЕ А НЄ ВИДРУКОВАНЕ 90. И ЗАПОЧАТЕ И ПРИДАНЕ ДО ДРУКУ А ВЕЦ ПОЦАГНУТЕ 91. ЧИСЛО 191

VII ВОЄНИ ВИДАНЯ И ВИДАВАТЕЛЬСТВО РЕДАКЦИЇ ЧАСОПИСУ "НОВА ДУМКА" 209

VIII ДВОЧИШЛЄНЇК 101/102 Олекси Павлешина: полни важного документацийного материялу. 255

IX МОЙО ТРИНАЦ "ДУМКИ" 261

X ОСТАТНЇ ДВА ЧИСЛА, 116. и 117. У ТРИЦЕТИМ РОКУ ВИДАВАНЯ У ГОТОВЕНЮ ПОЗАРЯДОВЕЙ РЕДАКЦИЇ, ПОЧЕСНИМ ЄЙ ПЕРШИМ РЕДАКТОРОМ 269

XI ВИДАВАТЕЛЬНА ДЇЯЛНОСЦ 1991-2001. РОКУ 277

POEZIJA I PROZA RUSINA I UKRAJINACA U HRVATSKOJ

UDK 821. 161. 2 (497. 5)-822
Zagreb
ISBN 953-97080-2-8
400126069
Vukovar, 2000. godine

„Poezija i proza Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj“, naslov je knjige A5 formata tiskane na 225 stranica s dvadesetak ilustracija, crteža i vinjeta koju je 2000. Godine izdao Savez Rusina i Ukrajinaca RH na rusinskom i ukrajinskom jeziku u nakladi od 1000 primjeraka. Sastavljač tekstova je Ljupka Falc, glavni urednik Boris Graljuk, autori vinjeta su Ana Papandriš-Harhaji i Emilijan Graljuk. Sam naslov ove skromno opremljene knjige govori o njenom sadržaju riječ je o Poeziji i prozi Rusina i Ukrajinaca Hrvatske, a značaj djela je znatno veći. Riječ je, o ma kako skromnoj, pravoj antologiji proznih i poetskih stvaralaca rusinske i ukrajinske nacionalnosti koji su rođeni u Hrvatskoj ili žive i rade u njoj.

Djelo broji ukupno 19 stvaralaca koji se bave tematikom od vremena doseljenja Rusina i Ukrajinaca na hrvatsko tlo do kraja dvadesetog stoljeća. Ovim imenima mogla bi se pridružiti još neka koja nisu obuhvaćena ovom antologijom, među nji-

ma treba istaći Pavla Holovčuka, Ljuljanu Vasilj, Miroslava Kiša, Slavku Pliška, Joakima Puškaša, Okasnu Martinjuk…što će se, nadamo se, dogoditi u nekoj budućoj antologiji.

Zbog svega navedenog knjiga je nadmašila svoj prvobitni cilj koji je sastavljačica antologije Ljupka Falc navela kao „potrebu sastavljanja knjige u kojoj bi učitelji rusinskog i ukrajinskog jezika u Hrvatskoj našli ono što im je nužno u radu".

ПОЕЗИЯ И ПРОЗА РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У ГОРВАТСКЕЙ

ISBN 953-97080-2-8
400126069
UDK 821. 161. 2 (497. 5)-822
Заґреб
Вуковар 2000. рок

„Поезия и поза Русинох и Українцох у Горватскей" наслов кнїжки А5 формату видрукованей на 225 боки зоз 20 илустрациї и винєти хтору 2000. року видал Союз Русинох и Українцох РГ, на руским и українским язику, у тиражу од 1000 прикладнїкох. Авторка текстох кнїжки Любка Фалц, главни редактор Борис Ґралюк, а авторе винєтох Емилиян Ґралюк и Ганча Папандриш–Гаргаї. Сам наслов тей кнїжки гутори о єй змисту: то поезия Русинох и Українцох у Горватскей. Но, єй значенє вельо векше. Слово о першей антолоґиї литератури прозних и поетских авторох Руснацох и Українцох хтори родзени у Горватскей лєбо жили, або жию и робя у Горватскей. Шицко вєдно слово о 19 литератох хтори жили од присельованя Руснацох и Українцох на горватску жем по конєц двацетого сторочя. Тим меном могли би ше причишлїц ище даскелї мена (нпр. Павло Головчук, Яким Пушкаш, Мирослав Киш, Лїляна Василь, Славка Плїшка, Оксна Матинюк...). Най би то була задача авторови шлїдуюцей кнїжки такого змисту, або так поведзене другому антолоґичарови.

Пре тоти причини кнїжка вшелїяк надросла свой першобутни циль, як гвари єй авторка Любка Фалц, же би була лєм „кнїжка у хторей би учителє руского и українского язика нашли гевто цо им нужне за наставу".

ПОЕЗІЯ І ПРОЗА РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ У ХОРВАТІЇ

UDK 821. 161. 2(497. 5)-822
Загреб
ISBN 953-97080-2-8
400126069
Вуковар, 2000 рік

«Поезія і проза русинів і українців у Хорватії» – назва книги А5 формату, друкованої на 225 сторінках з близько двадцятьма ілюстраціями, малюнками і віньєтами, яку 2000 року видав Союз русинів і українців РХ русинською та українською мовами накладом у 1000 примірників. Упорядником текстів є Любка Фалц, головний редактор– Борис Гралюк, автори віньєт—Ана Папандріш-Гаргай і Еміліан Гралюк. Сама назва цієї скромно обладнаної книги говорить про її зміст –мова йдеться про поезію і прозу русинів і українців Хорватії, а значення книги є набагато більшим. Це своєрідна, хоч і дещо скромна, але справжня антологія прозових і поетичних творів авторів русинської і української національностей, які народжені у Хорватії або живуть і працюють тут.

Книга нараховує загалом 19 авторів, тематика творчості яких зосереджена на описі життя русинів і українців від часу приселення їх на хорватські землі до кінця двадцятого століття. До цих імен слід додати іще деякі, які не ввійшли до антології, а межи ними варто назвати Павла Головчука, Ліляну Васіль, Мирослава Кіша, Славку Плішку, Йоакима Пушкаша, Оксану Мартинюк та інших, що, надіємося, станеться у деякій наступній антології.

Через усе назване книга перевершила свою початкову мету, яку укладач Л. Фалц навела як «потребу укладання книги, у якій би вчителі русинської і української мови у Хорватії знайшли те, що їм потрібно у роботі».

ЗМИСТ / SADRŽAJ / ЗМІСТ

Гавриїл Костельник	2
Митро Надь - Мина	10
Осиф Костелник	20
Силво Ерделї	36
Владимир Костелник	44
Йозафат Колбас	60
Штефан Гудак	72
Любка Фалц	94
Василь Стрехалюк	108
Ганча Папандриш - Гаргаї	120
Томислав Мишир	126
Борис Гралюк	134
Звонко Барна	140
Агнета Бучко	148
Надія Ляхович	162
Михайло Ляхович	170
Дубравка Петанович	182
Весна Папуґа - Берец	194
Любица Гаргаї	206

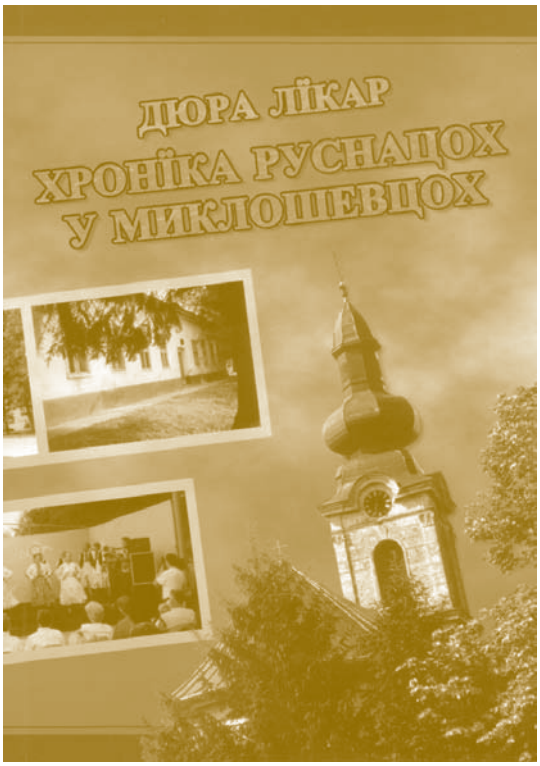

ĐURA LJIKAR

KRONIKA RUSINA U MIKLUŠEVCIMA

150 godina pod srijemskim suncem u Mikluševcima

ISBN 953-6981-24-6
440128002 Osijek
UDK 930. 85 (497. 5 Mikluševci = 161. 2)
Mikluševci 2003. godine

Savez Rusina i Ukrajinaca RH u programima svoje izdavačke djelatnosti 2003. godine je objavio knjigu autora Đure Ljikara s naslovom „Kronika Rusina u Mikluševcima“ na rusinskom jeziku. Knjiga A5 formata, tiskana je na 346 stranica s približno 90 fotografija pretežito dokumentacijskog značaja i s više od 60 tabela, popisa i skeniranih dokumenata koji skupa s fotografijama čine gotovo polovicu sadržaja.

Knjiga je lijepo tehnički opremljena s polutvrdim koricama, lijepim kolor fotografijama s motivom sela i žitelja Mikluševaca. Autor knjige je mikluševački učitelj u mirovini Đuro Ljikar koji je cijeli životni vijek proveo u Mikluševcima, sudjelujući aktivno u kulturnom, sportskom, društvenom, političkom i svekolikom životu sela kojemu je s puno ljubavi značajno dao doprinos svojim brojnim izvrsnim rezultatima.

Kao dugogodišnji prosvjetni i kulturni djelatnik i novinar, suradnik i dopisnik časopisa na rusinskom jeziku „Rusko slovo“(Rusinska riječ) i „Nova dumka“(Nova

misao) autor u uvodnoj riječi piše da je 40 godina prikupljao građu o prošlosti svoga sela. Primjećujući da je o njegovom selu Mikluševcima puno toga pisano, ali je razbacano po raznim tiskovinama te se nametnula goruća potreba da se objavljeni sadržaji i materijali koje je pribavio objedine u jednu cjelinu u ovoj kronici.

Autor se služio dokumentacijom i arhivskom građom iz više respektabilnih izvora među kojima su Arhiv grkokatoličke Križevačke biskupije, Knjige rođenih i umrlih župljana iz Petrovaca i Mikluševaca, Državni arhiv u Osijeku, Gradski muzej u Vukovaru te novine, časopisi, knjige, spomenice, ali i vlastita sjećanja i sjećanja starijih žitelja koji su dobri izvori za brojne, značajne i do sada nezapisane događaje.

Knjiga obuhvaća 10 poglavlja o selu Mikluševcima: Mikluševci od najstarijih vremena do doseljavanja Rusina; Demografske prilike Rusina u Mikluševcima (1844. -2001.); Crkveni-vjerski život; Prosvjetni život Rusina u Mikluševcima; Gospodarstvo-socijalne prilike;Komunalno uređenje sela;Društveni život; Kulturni život u Mikluševcima; Kulturna manifestacija „Mikluševci"; Rusini u Mikluševcima od 1918. -2000. godine.

Posljednjih nekoliko stranica je posvećeno zbivanjima u selu tijekom Domovinskog rata, povratku prognanih Mikluševčana nakon mirne reintegracije, slijedi sažetak na rusinskom, hrvatskom i engleskom jeziku, autorova biografija i vrlo pohvalne recenzije uglednih kulturnih i prosvjetnih djelatnika iz redova rusinske i ukrajinske nacionalne manjine: prof. arheologije Borisa Graljuka, učitelja, publiciste i književnika Štefana Hudaka, prof. pedagogije Irine Papuga te dr. prof. povjesničara Janka Ramača.

Nesumnjivo je ova knjiga iznimno vrijedan prilog rasvjetljavanju do sada vrlo slabo obrađene povijesti hrvatskih Rusina.

ДЮРА ЛЇКАР

ХРОНЇКА РУСНАЦОХ У МИКОЛШЕВЦОХ

150 роки под сримским нєбом

ISBN 953-6981-24-6
440128002 Осиєк
UDK 930. 85 (497. 5 Миклошевци 161. 2)

Союз Русинох и Українцох РГ у прогарами своєй видавательней дїялносци 2003. року видал кнїжку на руским язику автора Дюри Лїкара под насловом „Хронїка Руснацох у Миколшевцох". То кнїжка А5 формату на 346 боки зоз коло 90 фотоґрафиї найвецей документацийного значеня и вецей як 60 таблїчки списких, скениранних документох хтори вєдно зоз фотоґрафиями пополнюю половку шицкох бокох кнїжки.

Кнїжка крашнє технїчно ушорена зоз полутвардима рамиками и на нїх краснима колоровима фотоґрафиями зоз сликами валалу и жительох Миклошевцох.

Автор кнїжки, родзени Миклошевчань, учитель Дюра Лїкар хтори цали свой животни вик участвовал у просвитним, культурним, спортским и

цалосним живоце свойого валалу хторому зоз полно любови значнє допринєсол численим добрим и барз добрим резултатом.

Як длугорочни просвитни и културни роботнїк и новинар, сотруднїк або дописователь часопису „Руске слово" и „Нова думка", як пише автор у уводним слове, 40 роки призберовал материяли зоз прешлосци свойого валалу обачуюци же о його валалу Миклошевцох вельо того написане, алє остало порозруцане по рижних друкованих виданьох, та ше зявела горуца потреба же би ше обявени змисти и материяли хтори вон позберал обєдинєли до єдней цалосци уприсподобеней у тей хронїки.

Автор хасновал документи и архивски материяли зоз респектабилних жридлох медзи хторима: Архив ґрекокатолїцкого Крижевского владичества, кнїжки родзених, винчаних и умратих парохияньох Петровцох и Миклошевцох, Державни архив зоз Осиєку, Городски музей з Вуковару, та новини, часописи, кнїжки, памятнїци, алє и власни здогадованя и паметаня старших жительох хтори були добри, єдини жридла о числених, алє нєзаписаних збуваньох.

Кнїжка облапя дзешец поглавя о Миклошвцох: Миклошевци од найстарших часох до досельованя Руснацох; Демоґрафски обставини Руснацох у Миклошевцох (1844–2001); Церковно–вирски живот; Просвитни живот Руснацох у Миклошевцох; Привреда–социялни обставини; Комуналне ушоренє валала; Дружтвени живот; Културни живот у Миклошевцох; Културна манифестация „Миклошевци"; Руснаци у Миклошевцох од 1916–2000. рок.

Остатнї 50 боки пошвецени збуваньом у Миклошевцох под час Отечественей войни и врацаню вигнатих Миклошевчаньох по мирней реинтеґрациї, резимеу на руским, горватским и анґлийским язику, биоґрафиї автора и барз похвалним рецензийом углядних просвитних дїячох рускей и українскей народносци: проф. археолоґиї Бориса Ґралюка, учителя, публицисти и писателя Штефана Гудака, др проф. Янка Рамача и проф. педаґоґиї Ирини Папуґовей.

Нєт сумнїву же тота кнїжка винїмково вредни прилог розшвицованю по тераз барз скромно обробеней прешлосци Руснацох у Горватскей и як така заслужує вельки похвали, а автор винчованки.

З М И С Т

УВОДНЕ СЛОВО 5
МИКЛОШЕВЦИ ОД НАЙСТАРШИХ ЧАСОХ ПО ПРИСЕЛЬОВАНЄ РУСНАЦОХ 8
ДЕМОҐРАФСКИ ОБСТАВИНИ РУСНАЦОХ У МИКЛОШЕВЦОХ (1844–2001) 26
ПРИСЕЛЬОВАНЄ РУСНАЦОХ ДО МИКЛОШЕВЦОХ 26
ДЕМОҐРАФСКИ ОБСТАВИНИ РУСНАЦОХ У МИКЛОШЕВЦОХ (1844–1910) 28
ПОПИС РОДИЧОХ И ДЗЕЦОХ РОДЗЕНИХ У ПЕРИОДЗЕ ОД 1859. ПО 1910. РОК 57
ПОПИС РОДИЧОХ И ДЗЕЦОХ РОДЗЕНИХ У ПЕРИОДЗЕ ОД 1910. ПО 1940. РОК 71
ПРЕПАТРУНОК ДЕМОҐРАФСКИХ ОБСТАВИНОХ У ПЕРИОДЗЕ ОД 1844. ПО 1910. РОК 81
НАЦИОНАЛНА СТРУКТУРА ЖИТЕЛЬСТВА У МИКЛОШЕВЦОХ У ПЕРИОДЗЕ ОД 1857 – 1991. РОК 90
ЦЕРКОВНИ-ВИРСКИ ЖИВОТ 91
БИОҐРАФИЇ ВИЗНАЧНЄЙШИХ МИКЛОШЕВСКИХ СВЯЩЕНЇКОХ И ЦЕРКОВНИХ СЛУЖИТЕЛЬОХ 98
о. МИХАЙЛО ГИРЙОВАТИЙ (1883–1962) 98
о. МИКОЛА БУЧКО (1912–1986) 99
о. ВЛАДИМИР ПАП (1912–1991) 100
о. ЯКИМ СИМУНОВИЧ (1945) 102
АНТОНЬ ЛЇКАР (ТОНКО) 103
ПРОСВИТНИ ЖИВОТ РУСНАЦОХ У МИКЛОШЕВЦОХ 104
ПЕРША РУСКА ШКОЛА У ВАЛАЛЄ 104
НОВИ ШКОЛСКИ ЗАКОН 1874. РОКУ И ОБЩА НАРОДНА ШКОЛА 117
МЕНСКИ ПОПИС ШКОЛЯРОХ I – IV КЛАСУ У МИКЛОШЕВЦОХ ШКОЛСКОГО 1886/87. РОКУ 117
ПОПИС ШКОЛЯРОХ У МИКЛОШЕВЦОХ I–IV КЛАСУ ШК. 1894/95. РОКУ 122
ПОПИС ШКОЛЯРОХ ОД I – IV КЛАСУ ШК. 1904/1905. РОКУ 126
ПОПИС ШКОЛЯРОХ НЇЗШЕЙ НАРОДНЕЙ ШКОЛИ У МИКЛОШЕВЦОХ ШК. 1917/18. РОКУ 131
ШКОЛА ПОД ЧАС КРАЛЬОВИНИ СГС 135
ПОПИС ШКОЛЯРОХ ШКОЛСКОГО 1935/36. РОКУ 136
ШКОЛА ПОД ЧАС ДРУГЕЙ ШВЕТОВЕЙ ВОЙНИ 141
МЕНСКИ ПОПИС ШКОЛЯРОХ ШКОЛСКОГО 1942/43. РОКУ 141
ШКОЛА ПОСЛЕ ДРУГЕЙ ШВЕТОВЕЙ ВОЙНИ 144
ПОПИС ШКОЛЯРОХ I И II КЛАСИ ШКОЛСКОГО 1950/51. РОКУ 147
РЕОРҐАНИЗАЦИЯ ОСНОВНОГО ШКОЛСТВА 153

МЕНСКИ ПОПИС ШКОЛЯРОХ ШКОЛСКОГО 1961/62. РОКУ 153
ШЛЄБОДНИ АКТИВНОСЦИ У ШКОЛИ 160
ШКОЛА ПОД ЧАС ВОЙНОВИХ ДЗЕВЕДЗЕШАТИХ РОКОХ 163
ПОПИС УЧИТЕЛЬОХ ХТОРИ СЛУЖБОВАЛИ У
МИКЛОШЕВЦОХ У ПРЕШЛИХ 150 РОКОХ 166
БИОҐРАФИЇ ВИЗНАЧНЄЙШИХ УЧИТЕЛЬОХ ШКОЛИ У
МИКЛОШЕВЦОХ 167
ЙОАКИМ КОСТЕЛНИК (1889–1974) 167
ЄЛЕНА ЛЕНДЄР (1934) 174
МАРИЯ ПАПУҐА (1943) 175
КСЕНИЯ ЛЇКАР (1946) 176
ПРИВРЕДНО-СОЦИЯЛНИ ОБСТАВИНИ 177
ПОПИС ҐАЗДОВСТВОХ У МИКЛОШЕВЦОХ У
ПЕРИОДЗЕ ОД 1896 – 1910. РОК 178
ПОПИС ҐАЗДОВСТВОХ У МИКЛОШЕВЦОХ У ПЕРИОДЗЕ
ОД 1929–1939. РОК 184
ҐАЗДОВАНЄ ЗЕМЛЄДЇЛЦОХ У ПЕРИОДЗЕ
МЕДЗИ ДВОМА ШВЕТОВИМА ВОЙНАМИ 190
САЛАШСКЕ ҐАЗДОВАНЄ 192
СНОВАНЄ ЗЕМЛЄДЇЛСКИХ ЗАДРУҐОХ 195
КОМУНАЛНЕ УШОРЕНЄ ВАЛАЛА 200
ЗАДРУЖНИ ДОМ 202
ПЕРШИ КАМЕНЬ УЖ ПОЛОЖЕНИ 205
ДРУЖТВЕНИ ЖИВОТ 209
МОЛЬБИ, ПРАДКИ И СВАДЗБИ 209
ДОБРОДЗЕЧНЕ ОГНЬОГАСНЕ ДРУЖТВО 214
СПОРТСКЕ ДРУЖТВО „РУСИН” 215
КУЛТУРНИ ЖИВОТ У МИКЛОШЕВЦОХ 224
ХРОНОЛОҐИЙНИ ПРЕГЛЯД КУЛТУРНИХ ЗБУВАНЬОХ 231
СПИСОК ШПИВАНКОХ ХТОРИ БУЛИ
НА РЕПЕРТОАРЕ МИКЛОШЕВСКОГО ХОРУ ОД 1922 – 1940. РОК 234
КУЛТУРНИ ЖИВОТ ПОСЛЕ ОШЛЄБОДЗЕНЯ 1945. РОКУ 235
ОБНОВЙОВАНЄ КУЛТУРНОГО ЖИВОТА ШЕЙДЗЕШАТИХ РОКОХ 239
КУЛТУРНА МАНИФЕСТАЦИЯ „МИКЛОШЕЦВИ” 252
РУСНАЦИ У МИКЛОШЕВЦОХ ОД 1918–2000. РОК 272
ПОЛИТИЧНИ ОБСТАВИНИ У МИКЛОШЕВЦОХ У
ЧАШЕ МЕДЗИ ДВОМА ШВЕТОВИМА ВОЙНАМИ 272
ПОЛИТИЧНИ ОБСТАВИНИ МЕДЗИ РУСНАЦАМИ 274
МИКЛОШЕВЧАНЄ У АНТИФАШИСТИЧНЕЙ БОРБИ 279
НОВИ СТРАДАНЯ МИКЛОШЕВЧАНЬОХ (1991–1997) 289
ПОМОЦ ЗОЗ РУСКОГО КЕРЕСТУРА И КОЦУРА 292
ЗЛОДЇЙСТАВА ОСТАЛИ БЕЗ ВИШЛЇДЗОВАНЯ 295
СОН НА ЧАРНИМ ЗАГЛАВЧКУ 297

АРМИЯ ШЕ ПОЦАГУЄ – ВИСЕЛЄНЄ ТИРВА 302
СУРОВОСЦ И ДВОЛИЧНОСЦ 304
МИРНА РЕИНТЕҐРАЦИЯ И ВРАЦАНЄ ДОМУ 308
МИКЛОШЕВЦИ ПОСЛЕ ОШЛЄБОДЗЕНЯ 312
Р Е З И М Е 315
S A Ž E T A K 319
SUMMARY 322
РЕЗЮМЕ 325
О АВТОРОВИ 328
РЕЦЕНЗИЇ 329

VESNA PAPUGA

SVIJET OD ČERPIĆA

Pjesme

ISBN 86-7105-126-9
Novi Sad-Vukovar 2003. godine

Po prvi puta od svog osnivanja Savez Rusina i Ukrajinaca RH iz Vukovara i rusinska novinsko-izdavačka ustanova iz Novog Sada „Rusko slovo“ (“Rusinska riječ“) zajedno su posthumno izdali zbirku poezije„Svijet od čerpića“ rusinske, rano preminule pjesnikinje Vesne Papuga- Berec na rusinskom jeziku zbirku. Riječ o knjizi B6 formata s pedesetak pjesama u nakladi od 500 primjeraka.

Povod zajedničkom izdanju je podrijetlo Vesne Papuge s hrvatskog tla. Rođena je 1966. godine u Mikluševcima kod Vukovara gdje je završila osnovnu školu i provela svoje djetinjstvo i prve mladenačke godine. Riječ je o vrlo senzibilnoj rođenoj poetesi punoj energije koja je od školskih dana pisala poeziju i svoje radove objavljuje u rusinskom tisku s obje strane Dunava u „Pionirskoj zahradki („Pionirski vrt“), „Maku“, „Ruskom slovu“ (Rusinska riječ), „Švetlosci“ (Svjetlost), „Novoj dumki“ (Nova misao).

Rodne Mikluševce napušta nakon upisivanja Katedre za rusinski jezik na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu gdje nastavlja pisati kao već afirmirana mlada pjesnikinja.

Predaje rukopise svoje poezije u NIU Rusko slovo kako bi se objavila u ediciji mladih rusinskih i ukrajinskih pisaca pod nazivom „Izvori“, ali ratne okolnosti uzrokuju restriktivnu izdavačku politiku. Moralna,društveno- politička, materijalno-ekonomska i vrijednosna destrukcija i kaos ratnog okruženja zacijelo su se značajno odrazile na tragični završetak njenog mladog života, a njena poezija je ostala u rukopisima.

Prvo posthumno objavljivanje poezije Vesne Papuga-Berec dogodilo se u zborniku „Poezija i proza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske“ 2000. godine. Svrstavanjem njenog opusa među hrvatske rusinske pjesnike ovaj Savez pokazuje interes za afirmiranje njenog literarnog stvaralaštva te osjećaj duga prema pjesnikinji čiju je poeziju NIU „Rusko slovo“ propustilo objelodaniti. To su bili dobri motivi za zajednički projekt koji je ostvaren na obostrano zadovoljstvo kada je zbirka ugledala svjetlo dana.

Tridesetak pjesama obujmom nevelike zbirke podijeljene su u cikluse: Hranjenje neba, Svitanje i križ, Krhka kapljica i Vjekovi i prah.

Na kraju, treba reći ono što stoji na početku, a to je da se valjcima u naslovu ove zbirke naziva građevinski materijal u obliku svojevrsne, nepečene cigle od ilovače, pomiješana sa slamom radi kompaktnosti s kojom su svojedobno bile građene gotovo sve rusinske kuće na području istočne Slavonije, Srijema i Bačke. Riječ „Čerpići“ sadržava u sebi puno simbolike,asocijacija na tradiciju, toplinu doma, životnu borbu, uspomene, sjećanja, minula vremena…

Šteta je što je tragična smrt prekinula ovo pažnje vrijedno poetsko stvaralaštvo protkano čujnošću svijeta oko sebe, ljubavlju i dosljednosti životu uz primjetnu prisutnost smrti…

ВЕСНА ПАПУҐА БЕРЕЦ

ШВЕТ З ВАЛЬКОХ

Писнї

ISBN 86-7105-126-9
Нови Сад – Вуковар 2003. рок

По перши раз од свойого снованя Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей зоз Вуковару и НВУ „Руске слово” з Нового Саду 2003. року заєднїцки видали на руским язику збирку писньох покойней, вчас упокоєней младей рускей поетеси Весни Папуґа–Берец под назву „Швет з валькох”, послкадану до кнїжочки на коло 50 бокох у тиражу од 500 прикладнїкох.

Чом заєднїцке виданє?

Весна Папуґова народзена 1966. року у руским влалє Миклошевци при Вуковаре, дзе закончела основну школу, препровадзела свойо дзецинство и перши роки младосци. Винїмково чувствительна и родзена поетеса, полна енерґиї, од школских дньох пише писнї хтори обявює у руских часописох „Пионирска заградка”, „Мак”, „Руске слово”, ”Шветлосц”, „Нова думка”. Зохабя

свой родими валал Миклошевци и одходзи до Нового Саду, уписує руски язик и литературу на Филозофским факултету и предлужує писац як уж афирмована, млада руска поетеса.

Придава рукописи своєй поезиї до НВУ „Руске слово" же би була друкована у едициї младих руских и українских писдательох „Жридла", але воєни обставини спричинєли рестриктивну видавательну политику. Морална, дружтвенополитична, материялноекономска и вреносна ситуация и хаос воєного околїска певно ше значнє одражели на траґичне законченє ей младого живота, а єй поезия остала у рукописох.

Перши раз, постхумно, Весна Папуґа–Берец и єй поезия представени у зборнїку „Поезия и проза Русинох и Українцох у Горватскей" хтору видал Союз Русинох и Українцох РГ 2000. року. Змесцуюци ю до шорох горватских, руских поетесох, тот Союз указал интерес за афирмацию єй литературней творчосци, а чувство длуства ґу поетеси чию поезию НВУ „Руске слово" препущел обявиц були добри мотиви же би на обостране задовольство заєднїцки видали тоту збирку.

Трицец писнї тей скромней збирки подзелєни на поетични поднаслови: „Карменє нєба", „Швитанє и криж", „Крегка капка" и „Вики п(р)аху".

На концу, цо можебуц требало повесц на початку, вальки у тей збирки назва за будовательни материял од нєпечней иловачи, глїни помишаней пре компактносц зоз сламу з чим у свой час були будовани так повесц шицки руски хижи у восточней Славониї, Сриме и Бачкей, та слово „вальки" у себе зместує вельо символики, асоцияциї на традицию, цепли дом, животни борби, памятки, здогадованя, давни часи...

Чкода же траґична шмерц превчас претаргла тоту уваги вредну поетску творчосц преплєцену зоз чувствованьом швета коло себе, любову, дошлїдносцу живота и присутносцу шмерци...

Змист

(„сон о швеце...”) 5

Карменс нєба

Питанє исновaня 9
Будованє дома 10
Бависко 11
Голуби 12
Рика 13

Швитанє и криж

Каждодньовосц 17
Швитанє 18
Рано 19
Фантазия за три писнї о яри 20
Чекам це 22
Пред жвератком судьби 23
Нєшка 24
Капки 25

Крегка капка

Жима 29
Рабство 30
Ялови рок 31
Чеканє 32
На драги 33
Ламачка 34
Позна єшень 35
Пред жиму 36
Бависко круга 37
Обегованє 38

Вики и п(р)ах

Нєдзеля 41
Сцец знац цо жаль 42
In memoriam 43
Кадзи ведзе моя драга 44
Писня Мелани Ф. 45
Швет з валькох 46

*** („до коча єдного...”) 47

Штефан Гудак: Кельо чувства, кельо болю,
а кельо моци – по шмерц! 48

mr. sc. ROMAN MIZ

UKRAJINCI U LIPOVLJANIMA I NOVOJ SUBOCKOJ

ISBN 953-97080-4-4
450207075
Udk 323. 15 (497. 5 Lipovljani= 161. 2) (091)
Vukovar, 2004. godine

Knjižicu „Ukrajinci u Lipovljanima i Novoj Sobockoj" A5 formata na 105 stranica i s obiljem fotografija među kojima je veliki broj dokumentacijskog značaja (oko 120 fotgrafija), na hrvatskom jeziku objavio je Savez Rusina i Ukrajinaca RH 2004. godine u nakladi od 500 primjeraka.

Riječ «knjižica» je preskromna i neprimjerena ovoj iznimno vrijednoj povijesnoj publikaciji o prostoru koji opisuje.

Autor je svećenik mr. sc. Roman Miz, dugogodišnji, iznimno vrijedan suradnik Saveza Rusina i Ukrajinaca RH i član uredništva njegovih časopisa, erudita i jedan od prvih među nekoliko najučenijih pripadnika Ukrajinaca sa ovih prostora. Završio je rimokatolički bogoslovni fakultet te postdiplomski studij u Zagerbu, izvanredno je studirao povijest na Filozofskom fakultetu Ukrajinskog Slobodnog sveučilišta

u Münchenu, jugoslavensku književnost i povijest umjetnosti na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, te povijest na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu.

Tijekom pola stoljeća bavljenja novinarstvom, publicistikom te znanstvenim radom napisao je četrdesetak knjiga i nekoliko stotina članaka objavljenih u preko trideset novina, časopisa, zbornika, na više jezika: hrvatskom,ukrajinskom, rusinskom, slovačkom, mađarskom, srpskom i drugim jezicima. Uz prijevode s nabrojanih jezika prevodio je i s poljskog, češkog i latinskog jezika. Bio je urednik nekoliko listova i publikacija. Osnovao i uređivao ukrajinske radio emesije na Radio Banja Luci (1967. -1968.), osnovao je i uređivao ukrajinske emisije na Radio Novom Sadu (1992. -1999.), uređivao je emisije na ukrajinskom jeziku na Televiziji Novi Sad (2003. -2004.)... Ništa manji popis zasluga završđuje svećenički rad Romana Miza koji se među prvim grkokatoličkim svećenicima počeo služiti sredstvima javnog izvješćivanja u evangeliziranju vjernika.

Sadržaj knjige najbolje ilustriraju naslovi poglavlja:

I. Halyčina i Lemkivščyna pri koncu XIX. i na početku XX. stoljeća; II. Lipovljani-novi zavičaj doseljenih Ukrajinaca; III. Doseljavanje Ukrajinaca u Lipovljane; IV. Ukrajinci u Novoj Sobockoj i drugim mjestima; V. Osnivanje grko-katoličke župe u Lipovljanima; VI. Ljetopis župe i njeni dušobrižnici odnosno župnici; VII. Kulturno-prosvjetni život ljpovljanskih Ukrajinaca; VIII. Nastava ukrajinskog jezika u Osnovnoj školi «Josip Kozarac»; IX. Domovonski rat 1991. -1995.

РОМАН МИЗ

УКРАЇНЦІ У ЛИПОВЛЯНАХ І НОВІЙ СУБОЦКІЙ

ISBN 953-97080-4-4
450207075
Udk 323. 15 (497. 5 Липовляни= 161. 2) (091)
Вуковар, 2004 р.

Книжечку «Українці у Липовлянах і Новій Субоцкій» А5 формату з 105 сторінками і з багатьма фотографіями, серед яких велика кількість мають документаційне значення (близько 120 фотографій), хорватською мовою видав Союз русинів і українців РХ 2004 року тиражем у 500 примірників.

Слово «книжечка» є прескромне і не зовсім доречне цій винятково цінній історичній публікації про територію і людей, яких описує.

Автором книги є священик мр. Роман Миз, багаторічний винятково цінний співробітник Союзу русинів і українців РХ і член редколегії його часописів, ерудит, один з перших межи найученішими кількома українцями на цих просторах. Закінчив римо-католицький богословський факультет та аспірантуру у Загребі, заочно вивчав історію на філософському факультеті Українського Вільного університету у Мюнхені, югославську літературу та історію

мистецтва на філософському факультеті Загребського університету та історію на філософському факультеті у Новому Саді.

Протягом півстоліття, коли займався журналістикою, рубліцистикою та науковою роботою, написав близько чотирьох десятків книг і кількасот статей, що були надруковані у більше тридцяти газетах, журналах, збірниках на різних мовах: хорватською, українською, русинською, словацькою, німецькою, угорською, сербською та іншими. Крім вищенаведених мов, перекладав з польської, чеської і латинської. Був редактором кількох газет і публікацій, а також заснував і редагував українські радіо-програми на радіо Баня Лука (1967-68), радіо Новий Сад (1992-1999) та передачі українською мовою на телебаченні Новий Сад (2003-2004). Не менший список складають і заслуги Романа Миза на священницькій ниві. Він один з перших греко-католицьких священиків, які почали користуватися засобами масової інформації з метою євангелізації вірних, зокрема у сфері використання електронних засобів.

Зміст книги найкраще ілюструють назви розділів: I. Галичина і Лемківщина наприкінці XIX -на початку XX століття; II. Липовляни—нова батьківщина доселених українців; III. Поселення українців у Липовляни; IV. Українці у Новій Субоцкій та інших місцях; V. Заснування греко-католицької парафії у Липовлянах; VI. Літопис парафії та її духовні старателі, тобто парохи; VII. Культурно-просвітне життя липовлянських українців; VIII. Вивчення української мови у основній школі імені Йосипа Козарця; IX. Громадянська війна 1991-1995.

SADRŽAJ

UVOD 5

I. GALICIJA I LEMKIVŠČINA PRI KONCU XIX. I NA POČETKU XX. STOLJEĆA 9

II. LIPOVLJANI – NOVI ZAVIČAJ DOSELJENIH UKRAJINACA 11

III. DOSELJAVANJE UKRAJINACA U LIPOVLJANE 21

Doseljeni u vrijeme Drugog svjetskog rata 41

Doseljeni nakon Drugog svjetskog rata 41

IV. UKRAJINCI U NOVOJ SUBOCKOJ I DRUGIM MJESTIMA 47

V. OSNIVANJE GRKOKATOLIČKE ŽUPE U LIPOVLJANIMA 51

VI. LJETOPIS ŽUPE I NJENI DUŠOBRIŽNICI ODNOSNO ŽUPNICI 61

Crkveni pojci, poslužitelji i zvonari 87

VII. KULTURNO-PROSVJETNI ŽIVOT LIPOVLJANSKIH UKRAJINACA 89

VIII. NASTAVA UKRAJINSKOG JEZIKA U OSNOVNOJ ŠKOLI „JOSIP KOZARAC“ 96

IX. DOMOVINSKI RAT 1991-1995 98

NA KONCU... 100

POGOVOR 101

SILVO ERDELJI

NAOPAKO SVIJETA

ISBN 953-99900-1-7
CIP 451209136 Zagreb
Petrovci 2005. godine

Petrovački KUD „Joakim Hardi“ i Savez Rusina i Ukrajinaca RH prigodom 75. obljetnice rođenja pokojnoga pjesnika-seljanina Silva Erdelja izdali su 2005. god. skromnu knjižicu, zbirku poezije njegovih pjesama.

Knjižica B6 formata tiskana je na svega 40 stranica u nakladi od 300 primjeraka na rusinskom jeziku, a sadrži svega trinaest pjesama podijeljenih u tri ciklusa po nazivima: Igramo se (4 pjesme), Naopako svijeta (6 pjesama), Proljeće (3 pjesme).

O omiljenom petrovačkom piscu čija su skromnost i ljubav prema rusinskom narodu i kulturi bile poznate ne samo u njegovim rodnim Petrovcima već i šire u rusinskoj javnosti zna se najosnovnije na osnovu biografskih podataka i iz njegovog literarnog stvaralaštva koje je u predgovoru napisao njegov sumještanin, sada već pokojni, novinar Daniel Hardi.

Silvo Erdelji se rodio 1930. godine u Petrovcima gdje je i umro 1996. godine, ne dočekavši mirnu reintegraciju hrvatskog Podunavlja. Bio je prirodno darovit, volio je knjigu, nauku i kulturu ali ga otac nije poslao na školovanje pa je završio samo

pet razreda osnovne škole što je bilo sasvim dovoljno da nauči čitati i pisati. Imao je vrlo lijep rukopis koji i danas krasi knjigu inventara petrovačke Etnografske zbirke Rusina i Ukrajinaca RH. Upravo za osnivanje ove zbirke i prikupljanje etnografskih eksponata i izgradnju objekta Silvo Erdelji ima posebne zasluge. Slična zasluga mu pripada i za osnivanje biblioteke i čitaonice u Petrovcima jer je bio veliki zaljubljenik u knjigu. Neprijeporan je njegov doprinos i u drugim brojnim kulturnim segmentima zbog čega Silva Erdelja ubrajaju među najzaslužnije članove petrovačkog KUD „Joakim Hardi" i izvrsnog suradnika Saveza Rusina i Ukrajinaca RH i uredništva „Nove misli" (Nove dumke) i „Rusinske riječi" (Ruskog slova).

Nije puno pisao, ali su njegove pjesme vrlo osjećajne i lijepe te se neke pjesme poput one „U šumici pokraj sela" smatraju rusinskom narodnom baštinom do te mjere da se zaboravlja tko joj je autor, a vrlo rado i često se pjeva u rusinskom svijetu. Pod imenom „U šumici pokraj sela" „Rusinsko slovo" iz Novog Sada objavila je njegovu zbirku poezije.

O načinu na koji je pisao ispripovijedane su brojne anegdote, gotovo legende. Uvijek i svagdje je nosio olovku sa sobom i kad bi mu na um pao tekst neke pjesme ili vrlo lijep stih zapisivao bi ga na što god bi stigao, što mu se našlo pri ruci „da mu ne pobjegne"; na zid u šupi dok je mljeo kukuruz, na dasci u kolima dok je išao u polje ili s polja, na opanak na njivi…

Sa smrću Silva Erdelja, čovjeka, seljanina dobroga srca, spremnog uvijek na kulturni razgovor, ali i pjesmu i šalu, omiljenog u društvu iščezla je jedna od najomiljenijih osoba, na neki način neponovljiva legenda Petrovaca.

СИЛВО ЕРДЕЛЇ

НАСПАК ШВЕТА

ISBN 953-99900-1-7
CIP 451209136 Заґреб
Петровци 2005. року

Петровски КУД „Яким Гарди" и Союз Русинох и Українцох РГ з нагоди 79. рочнїци його народзеня видало 2005. року збирку поезиї покойного петровского писателя–селяна Силва Ерделя. Кнїжочка Б6 формату видрукована на 40 боки у тиражу од 300 прикладнїкох, а змистує лєм тринац авторово нєобявени писнї подзелєни до трох циклусох под назву: "Бавме ше" (4 писнї), „Наспак швета" (6 писнї), и „Яр, яр, яр" (3 писнї).

О облюбеному петровскому писательови чия скромносц, любов ґу рускому народу, Руснацом и рускей култури була позната нє лєм у його Петровцох, алє и ширшей рускей явносци. Найосновнєйши податок з його биоґрафиї и литературней творчосци у уводним слове кнїжки кратко, алє крашнє написал його валалчань, покойни новинар Данил Гарди.

Силво Ерделї народзни 1930. року у Петровцох дзе и умар 1996. року, нє дочекаюци мирну ренитеґрацию горватского Подунавя. Бул родзени за кнїж-

ки и науку, алє го оцец нє дал школовац, привязал го за жем и хлїботворство, та закончел лєм пейц класи основней школи. Цалком досц же би знал писац, а мал красни рукопис хтори и нєшка краши кнїжку инвентару петровскей Етноґрафскей збирки Русинох и Українцох Горватскей. Праве за снованє тей збирки, за зазберованє етноґрафских експонатох и вибудов збирки, Силво Ерделї ма окремни заслуги. Подобне як и за снованє валалскей библиотеки и читальнї и велї други успишни културни подїї и резултати прецо ше бачи Силво чишлї медзи перших даскельо найзаслужнєйших членох петровского КУДа „Яким Гарди", а бул и добри сотруднїк Союзу Русинох и Українцох РГ, редакциї „Новей думки" и „Руского слова".

Нє писал вельо, алє його подаєдни писнї як цо текст писнї „У лєшику при валалє" постали таки популарни у руским швеце же их ше трима як народни писнї. О його способе писаня виприповедани велї приповедки, нїби леґенди. Вше мал при себе клайбас, та кед му пришли на думку стихи, а папери нє мал вше при себе, записовал их на цо сцигнул, цо ше му нашло найблїжей при руки, як сам гварел же би му „нє сцекли". На муре у шопи дзе шротовал, на дески на кочу, на полю на бочкору...

Зоз шмерцу Силва Ерделя, чловека доброго шерца, вше порихтаного на красни културни бешеди, алє и франти, облюбеного у дружтве, щезла єдна од наймилших особох, на одредзени способ леґендох Петровцох.

Змист

Уводне слово.....5

Бавме ше
Танєц малей Марчи.....11
Мам бабочку.....12
Миколово ґаздовство.....13
Мали вояк Микола.....15

Наспак швета
Наспак швета.....19
Цап ше вимсцел кандурови.....26
Дурни цап.....28
Вельки страх.....29
Интересантне змаганє.....30
Кандурово ремесло.....32

Яр, яр, яр
Привит яри.....37
Яр нам пришла.....38
Мой привит яри и дзецом.....39

IZIDOR JAŠINSKI

PRISJEĆANJA

UDK 821. 163. 42 (497. 5=161. 2)-8
ISBN 978-953-97080-5-2
CIP 111020069
Osijek, 2006. godine

„Prisjećanja“ je prijevod naslova knjižice napisane na ukrajinskom jeziku. Ovu skromnu knjižicu od 92 stranice A5 formata izdao je Savez Rusina i Ukrajinaca RH na ukrajinskom jeziku u nakladi od 300 primjeraka. Izidor Jašinski iz Osijeka u svom prvom proznom djelu na jednostavan, biografski način opisuje sudbinu svoga rodnog bosanskog sela Kamenica koje su osnovali doseljeni Ukrajinci iz Galicije početkom dvadesetog stoljeća. Mukotrpno krčeći bosanska brda obrasla gustom šumom osnovali su i izgradili slikovito, idilično i uređeno selo i započeli težak, ali vrlo skladan društveni život vrijedan lijepih uspomena i neugasive nostalgije za nestankom ovoga slikovitog sela s njegovim načinom života koje su u vihoru Drugog svjetskog rata i poraću srušili neprijateljski nastrojeni susjedi drugog nacinalnog entiteta. Sadražaj ovih prisjećanja najbolje ilustriraju njegovi naslovi: Moje rano djetinjstvo, Moje selo Kamenica, Blagdani u Kamenici, Zašto je moj narod došao u Bosnu i zašto je morao odatle bježati, Kako su moji ljudi preživjeli drugi svjetski rat,

Kako su Ukrajinci iz Kamenice preživjeli period od 1941. do 1948. godine, Tuđina, U potrazi za svojim susjedima.

U drugom dijelu ove knjige pod nazivom Poezija objavljene su autorove pjesme koje zrače iskernim osjećajima i sjećanjem na sretno djetinjstvo, običajem ratna događanja, idile kraja u novoj životnoj sredini, ljubavna osjećanaj, domoljublje i čežnju za pradomovinom Ukrajinom.

ІСИДОР ЯШИНСЬКИЙ

СПОГАДИ

UDK 821. 163. 42 (497. 5=161. 2)-8
ISBN 978-953-97080-5-2
CIP 111020069
Осієк, 2006 рік.

Книжечку «Спогади» осієчкого автора Ісидора Яшинського українською мовою у форматі А5 на 92 сторінках видав Союз русинів і українців РХ 2006 року тиражем у 300 примірників. Це перший прозовий твір автора, який на простий, біографічний спосіб описує долю свого боснійського села Камениця, яке заснували доселені українці з Галичини на початку ХХ століття. Важко викорчовуючи боснійські пагорби, зарослі густими лісами, заснували і розбудували мальовниче, ідилічне село і розпочали важке, але дуже злагоджене громадське життя, яке заслуговує на приємні спогади і невгасиму ностальгію. У витрі Другої світової війни і повоєнні роки село було зруйноване вороже налаштованими сусідами другого національного ентитету.

Зміст цих спогадів найкраще ілюструють назви розділів книги: «Моє раннє дитинство», «Моє село Камениця», «Празники у Камениці», «Чому мій народ прийшов у Каменицю і чому мусив звідти втікати», «Як мої люди пережили Другу світову війну», «Як українці з Камениці пережили період з 1941 по 1948 роки», «Чужина, у пошуках своїх сусідів».

У другій частині книги поміщено поетичні твори автора, які наповнені щирими почуттями і спогадами про щасливе дитинство, важких воєнних подій, ідилічного краю у новому оточенні, інтимні почуття, патріотизм і туга за прабатьківщиною Україною.

ЗМІСТ

Передмова.....5
Моє раннє дитинство.....7
Моє село Камениця.....10
Свята і будні у Камениці.....17
Чому мій народ приїхав до Боснії
і чому мусив звідти тікати.....22
Як мої люди пережили другу світову війну.....27
Як українці з Камениці пережили
період від 1941 по 1948 рік.....30
Чужина.....34
У пошуках за своїми односельчанами.....35

ПОЕЗІЯ

Дунай.....38
Дунай і сестри.....39
Дунаю, Дунаю, чом сумний течеш?.....40
Текла ріка.....41
Ворон.....42
Україна.....43
Співай, співай, Україно!.....44
Україна – багата земля.....46
Я українець.....47
Калина.....48
Пироги.....49
Мій дідо.....50
Любов.....51
Весна прийшла.....52
Літо.....53
Осінь.....54

Від зими до літа....55
Червоний мак....56
Дівчина гуси пасла....57
Прикра чужина....58
Погана чужина....59
Чужина....60
У моєму селі....61
Молодь із мого села....62
Вишневий садочок....63
Мої молодиці....64
Дзвоник і коза....65
Одного лишила, другому присягнула....66
Гарна любов....67
Щедрий вечір....68
На святий вечір....69
Молоді літа минули....70
Прихід старості....71
Кувала зозуля....72
Забитий жовнір....73
Чекай мене, мамо!....74
На все воля Божа....76
Дитяча біда....77
Маруся милого шукала....78
Моя чорнобрива....79
Продав Семань жінку....80
Дівчина козака у бій проводжала....81
Гукну я си гукну....82
Вінчування....83
Стежка....84
Соловей....85
Олена пасла худобу....86
Дівчина жито жала....87
Сопілочка гарно грає....88
Післямова....90

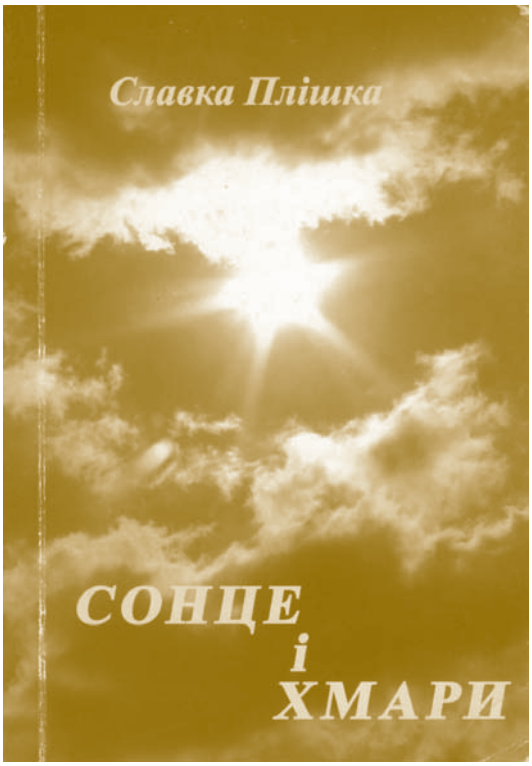

SLAVKA PLIŠKA

SUNCE I OBLACI

UDK 821. 161. 2 (497. 5)-1
Osijek
ISBN 978-953-999000-2-0
11110946
Petrovci 2006. godine

„Sunce i oblaci“ je naziv zbirke pjesama A5 formata tiskane na ukrajinskom jeziku na 76 strnica sa 30-ak ilustracija, fotografija i crteža koju je u nakladi od 300 primjeraka izdao Savez Rusina i Ukrajinaca RH i njegova članica KUD «Joakim Hardi» iz Petrovaca 2006. godine. Autorica zbirke, Slavka Pliška pripadnica davno doseljenih Ukrajinaca na našem podneblju koja nezmjerno voli i cijeni svoj materinski jezik, pjesmu, običaje, vjersku i nacionalnu tradiciju koju je naslijedila od očeva, djedova, kao dostojna sljedbenica svojih predaka.

Po onoj latinskoj poslovici „niti jedno zlo bez nekog dobra“ autorica je dobila pjesničku inspiraciju u poznijim godinama svoga života, zacijelo najdramatičnijim u njenom životu, za vrijeme Domovinskog rata. Zbirka i započinje s pjesmom „Rat“, (Vijna), u kojoj svoj strah, strepnju, neizvjesnost, ali i sjećanje na lijepe dane i povremene lijepe trenutke pretače u riječi i stihove. I sam naslov zbirke „Sunce“ zrači

ljepotom, optimizmom, dobrotom, toplinom, ljubavlju, Božjim darom, i „oblaci“ zrače tamom, tmurnošću, hladnoćom, strepnjom, strahom...

Autorica, na sreću ne gubi inspiraciju niti nakon prestanaka rata pa se uspješno pojavljuje na literarnim večerima, u dječjem časopisu Rusina i Ukrajinaca „Vjenčić“ u pretežitom sunčanom ozračju te se može očekivati još poneka zbirka sa više sunca i manje oblaka.

СЛАВКА ПЛІШКА

СОНЦЕ І ХМАРИ

UDK 821. 161. 2 (497. 5)-1
Осієк
ISBN 978-953-999000-2-0
11110946
Петрівці 2006 р.

«Сонце і хмари» – назва збірки поезій А5 формату, друкованої українською мовою на 76 сторінках з близько 30 ілюстраціями, фотографіями і малюнками, яку тиражем у 300 примірників видав Союз русинів і українців РХ та його член культурно-просвітне товариство «Йоаким Харді» з Петрівців 2006 року. Автор збірки—Славка Плішка, представниця давно доселених українців на наше піднебесся, яка надзвичайно цінує і любить свою материнську мову, пісню, звичаї, релігійні і національні тарадиції, які отримала у спадок від дідів, батьків як достойна спадкоємиця своїх предків. Згідно того прислів’я: „Нема лиха без добра», авторка отримала поетичну інспірацію у пізніх роках, безперечно, найдраматичніших у її житті, за час Громадянської війни. Збірка і починається віршем «Війна», у якому свій страх, тугу, невідомість, але і спогади про кращі моменти переливає у слова і вірші. І в самій назві збірки сонце випромінює красу, оптимізм, доброту і тепло і любов, Божий дар, а хмари є символом темряви, похмурості, холоду, туги і страху...

На щастя, авторка не втрачає інспірацію ні після війни, і успішно з’являється на літературних вечорах, у дитячому журналі русинів і українців «Віночок» у переважно сонячному тоні, тому надіємося невдовзі побачити ще одну збірку з більше сонця і менше хмар.

ЗМІСТ

Передмова.....5
Війна.....7
Воєнний день.....8
Братику.....13
Милий голос.....15
Молитва.....17
Вернися додому, дитино.....18
Ранкова подяка.....20
Мати.....23
Не плач.....25
Онуку Філіпу.....26
Пригода в дитинстві.....29
Спогад з дитинства про братову пригоду.....31
Велике свято.....35
Кенгурик.....37
Горобчик.....39
Кіточка і котики.....41
Весна.....45
Зацвіла черешня.....47
Літо.....49
Дощик.....51
Після дощу.....53
Петрівський вечір.....54
Полудень.....55
Мак у полі.....57
Осінь.....59
Перший сніжок.....61
Дитяча радість.....63
Іній.....65
Зимовий гість у Петрівцях.....67
Сільські будні.....71

AHNETA BUČKO PAPHARHAJI

ISKUŠENJA ZLOPOLJA

Pjesme

ISBN86-7105-159-5
CIP Kkatalogizacija Matice Srpske Novi Sad
821. 161. 2 (497. 11)–114
Navi Sad – Vukovar 2006. godine

Po drugi puta u svojoj organiziranoj izdavačkoj djelatnosti Savez Rusina i Ukrajinaca RH i Novinarska izdavačka ustanova „Rusko slovo“ (Rusinska riječ) iz Novog Sada 2006. godine zajednički objavljuju knjigu - zbirku pjesama pod nazivom „Iskušenja Zlopolja“ poznate rusinske pjesnikinje Ahnete Bučko- Papharhaji. Knjiga B6 formata na 96 stranica s nekoliko solidnih ilustracija i polutvrdih korica tiskana je u nakladi od 600 primjeraka.

Autorica knjige Ahneta Bučko je rođena 1951. godine u rusinskom selu Mikluševcima kod Vukovara, a živi u Novom Sadu što je bio motiv zajedničkog projekta između Saveza Rusina i Ukrajinaca RH i Ruskog slova iz Novog Sada za objavljivanje ove knjige. Cijeloga života je bila vezana za svoje rodno selo Mikluševce i svoju prvu pjesmu objavljuje u „Ruskom slovu “ iz Novog Sada 1966. godine pod naslovom „Mojemu selu“. Uslijedile su knjige poezije iz njenog bogatog literarnog opusa:“Odškrinuti

prozor“ (1977.), „Kasne rijeke“ (1984.), „Deset pečata tišine“ (1989.),knjiga poezije za djecu „Srebrni leptir i druge bajke“ (2004.). Zbirka „Iskušenja Zlopolja“ podijeljena je na dva iskušenja i više ciklusa.

U prvom Iskušenju u ciklusu „Na zemlji bereutskoj“ deset pjesama je inspirirano arheološkim pronalascima na mikluševačkim poljima. Autorica kroz maštu šeće kroz davna povijesna vremena, između ljudi na tim mikluševačkim poljima, od ilirskih plemena Breuka koji su nekada živjeli na ovim prostorima, preko Rimljana pa sve do prve upisane Rusinke u crkvenim knjigama, umrle djevojke Mihajla Bučka.

U drugih 10 pjesama iz ciklusa „Tragovi predaka“ autorica se kroz poetski isprepletane pripovijetke prisjeća svojih predaka Rusina doseljenih u Mikluševce i njihovih potomaka sve do svoga rođenja i rođenja svojeg brata Julijana.

„Oluje i trešnje“ je ciklus od trećih 10 pjesama inspiriranih tragičnim događajima u Mikluševcima i s Mikliševčanima koji su tijekom Domovinskog rata doživjeli progonstvo i stradanje, istjerivanje iz svojih domova i konačni povratak na svoja ognjišta. Ove pjesme svojom dubinom i osjećajnošću zauzele bi nesumnjivo visoko mjesto u antologiji poezije Domovinskog rata.

U šest pjesama pjesnikinja razmišlja o svojoj poetici te u posljednjoj pjesmi „Na koljenima“ zaključuje…“pred riječima, molitva za njihov mirni tijek… a razum stvara pritajeni stih, i pita pred cijelim svijetom: vrijedi li ova žrtva?“…Nudi kolebljiv odgovor:…“Neka sudbina božja sudi!“

Kad bi smo mi sudili poželjeli bi smo pjesnikinji još brojna književna ostvarenja.

АГНЕТА БУЧКО ПАПГАРГАЇ

СПОКУСИ ЗЛОПОЛЯ

Писнї

ISBN 86-7105-159-5
CIP Каталоґизация Матици сербскей Нови Сад
821. 161. 2 (497. 11)–114
Нови Сад 2006 Вуковар

По други раз од исновання його видавательней дїялносци Союз Русинох и Українцох РГ з Вуковару и Новинско видавательне подприємство „Руске слово” з Нового Саду 2006. року вєдно видали кнїжку – збирку писньох „Спокуси злополя” рускей поетеси Агнети Бучко Папгаргаї. Кнїжка Б6 формату на 96 боки, зоз дескелїма малюнками и шоровима, полутвардима рамикми друкована на руским язику у тиражу од 600 прикладнїкох.

Авторка кнїжки Агнета Бучко Папгаргаї народзена 1951. року у руским валалє Миклошевци при Вуковаре, а жиє у Новим Садзе цо основни мотив же би тоту збирку вєдно реализовали горватски Союз РиУ РГ з Вуковару и НВУ „Руске слово” з Нового Саду.

Цалого живота моцно вязана за свой родими валал Миклошевци и першу писню обявену у „Руским слове” 1966. року пошвецує „Мойому валалу”. А вец

шлїдза кнїжки зоз єй богатого литературного опусу: „Облак одхилєни” (1973.); „Птица у цмоти” (1977.); „Позни рики” (1984); „Дзешец печаци цихосци” (1989.); кнїжка прози за дзеци „Стриберни мотиль и други сказки” (2004.).

Збирка „Спокуси злополя” подзелєна на два спокуси зоз поднасловами.

У першей спокуси у поднаслове „На жеми бреуцкей” дзешец писнї инспировани зоз археолоґийнима пренаходками на миклошевских польох. Авторка у мриї блука през давни историйни часи и давни живот людзох на тих миклошевскох польох, од илирского племена Бруекох хторе дакеди жило на тих просторох, прейґ Римянох та по першу уписану Рускиню до матрикулох, умарту дзивку Михала Бучкового.

У других 10 писньох з поднасловом „Шлїди предкох” авторка ше през поетичне виплєцени приповедки пригадує своїх предкох, перших Руснацох приселєних до Миклошевцох и їх потомкох по єй родзенє и родзенє єй брата Юлина.

„Бурї и черешнї” назва поднаслову трецих дзешец писньох през хтори на поетски способ виприповедани траґични збуваня и траґедиї Миклошевцох и Миклошевчаньох у Отечественей войни, їх страданя и виганяня з домох, та конєчне врацанє на свойо огнїска. Тоти писнї по своєй глїбини и чувствительносци без сумнїву би заслужели поважне место у антолоґиї поезиї Отечественей войни.

Нє шме ше занєдзбац вельке значенє фуснотох, толкованьох историйних подїйох вязаних за даєдни од надрукованих писньох цо им дава ище векшу моц и силу виродостойносци. У другей спокуси, перши поднаслов ”Чи то наисце я чи ти” поетеса дава поетски виплєцени филозофски, психоаналитични роздумованя о самей себе и о своїм другим „я” хтори ше нєпреривно онача медзи собу. Други поднаслов под назву „У Кисачкей улїчки викоренєни час” видруковани 10, углавним песимистични писнї инспировани зоз 20 роками биваня авторки у тей новосадскей улїчки у хторей ше прейґ драги находзи хижа з памят– таблїчку подзвигнутей з нагоди 100рочнїци родзеня Милеви Айнштайн (родзней Марич), супруги нобеловца Алберта Айнштайна дзе жили як малженска пара 1905. и 1907. року. Уж сама перша писня „Духи Кисячкей улїчки” закончує песимистично: „У Кисачкей улїчки жию за других, през шмерци у себе, то ти, Милево єдина можеш розумиц”.

У остатнїм поглавю под назву „На колєнох писнї круг” зоз шейсцома писнями поетеса роздумує о своїх писньох и поетскей творчосци, та у остатнєй писнї „На колєнох”:..”пред словами Молитва за мирни цек... а розум притаєни збива стих. И питанє пред вселену: – Чи вредзи тота жертва?”, дава одвит колїмбавосци:

„Най судьба Божа Судит!”

Ми кед бизме судзели, поведли бизме поетеси най и надалєй пише цо вецей и цо длужей.

ЗМИСТ

СПОКУСА ПЕРША

НА ЖЕМИ БРЕУЦКЕЙ

Пиянство и ситосц Перила 11
Вояцка шекерка, нож, стрила, копия 13
Оцисок стриберного крочаю 15
Велька римска цегла и пиялки 17
Перунов нав 19
Жирячка чи гвизда 21
Камень зомлєл час 23
Златни прискринки 25
Quo vadis, Руснаку 27
Умарла дзивка Михала Бучкового 29

ШЛЇДИ ПРЕДКОХ

(„И бул Ферко Бучко”) 33
(„И бул Ферко Папрадвань”) 34
(„И була Иля Гирйоватого”) 35
(„И була Ганя Матисова”) 36
(„И була Иля Рацова”) 37
(„И була Мария Матисова”) 38
(„И була Леона Матисова”) 39
(„И бул Митро Бучко”) 40
(„И були Михал и Мария Бучково”) 41
(„И була я”) 42

БУРЇ И ЧЕРЕШНЇ

Преклятство чи кара 45
Штиґлинц 47
Майски одход 48
Мой червени смуток 50
Дом без очох 51
Миклошевска голубица 53
Тащок на цверни 55
Златна пчола 56
Седем рани 57
Шпиванка за дом 58

СПОКУСА ДРУГА

ЧИ ТО, НАИСЦЕ, Я, ЧИ ТИ

Хто зме 63
О хлєбу и сну 64
Радосци и обаваня 65
Сон и надії 66
Пиянство писнї 67
Мотиль на облаку 68
Паданя 69
Дзе зоз себе 70
Нє дате знац 71
При-сон 72

У КИСАЧКЕЙ УЛЇЦИ ВИКРИВЕНИ ЧАС

Духи у Кисачкей улїци 75
Жертва 76
Хрести 77
Розпука 78

Змарзнуте рано 79
Нємир у облаку 80
Релативне 81
Герлїчки 82
Розваляни швет 83
Викривени час 84

НА КОЛЄНОХ ПИСНЇ КРУГ

Спокуси и покути 87
Звонка кругу 88
Ружа и колєсо 89
У кругу писня 90
Кед би слово як час 91
На колєнох 92

IVAN PEĆUH

MATURALNA EKSKURZIJA

ili zatočeništvo u Staljinovim logorima smrti

ISBN: 978-953-97080-9-0
UDK: 929 Pećuh I. (0:82-94)
341, 34 (47) «1945/1946» (0:82-94)
355. 257. 7 (497. 1) «1945» (0:82-94)
Vukovar 2006. godine

Knjigu A5 formata na 144 stranice sa 40-ak fotografija, zemljovidnih karata i crteža tiskao je Savez Rusina i Ukrajinaca RH na hrvatskom jeziku kako bi bila dostupna što širem krugu čitatelja u nakladi od 500 primjeraka. Autor knjige je pokojni prof. Ivan Pećuh, Ukrajinac podrijetlom iz Banja Luke koji je kao prognanik iz Republike Srpske preminuo u Edmontonu u Kanadi 2002. god. a za tiskanje ove knjige pobrinuo se Saša Pećuh, autoro sin, dugogodišnji član KPD Rusina i Ukrajinaca u Zagrebu koji danas živi u Kanadi.

Sadržaj knjige ne odgovara bezazlenom naslovu „Maturalna ekskurzija", već podnaslovu koji je dao glavni urednik knjige u dogovoru s vlasnikom rukopisa, a koji glasi „Zatočeništvo u Staljinovim logorima smrti". Knjiga je pisana laganim stilom i ima vrlo zanimljiv sadržaj te se lako čita, gotovo u hipu. Autor vrlo dojmljivo

opisuje svoje stvarne doživljaje iz 1945. godine, posljednjih dana Drugog svjetskog rata koje je proveo na putu od Zagreba do Blajburga, na Križnom putu od Blajburga do Beograda i dalje, do Staljinovog logora smrti Molotovska kod Arhangelska, na domaku polarnih krajeva sjeverne Rusije. Slijedi potom, dojmljivi i potresni, ali šturi opis dana provedenih u logoru u krajnje neljudskim uvjetima, na rubu krajnjih granica izdržljivosti, svakodnevnog lebdenja između života i smrti. Strahote provedene u Staljinovom logoru prestale su s početkom sljedeće, 1946. godine kada se autor sretno vratio u svoj rodni kraj, u svoju Bosnu i selo Kozarac kraj Prijedora.

ІВАН ПЕЧУХ

ВИПУСКНА ЕКСУРСІЯ,

або Ув'язнення у сталінських таборах смерті

ISBN: 978-953-97080-9-0
UDK: 929 Pećuh I. (0:82-94)
341, 34 (47) «1945/1946» (0:82-94)
355. 257. 7 (497. 1) «1945» (0:82-94)
Вуковар, 2006

Книгу А5 формату на 144 сторінках з близько 40-а фотографіями, картами і малюнками видав Союз русинів і українців РХ хорватською мовою накладом у 500 примірників. Автор книги—покійний проф. Іван Печух, українець родом з Баня Луки, котрий як прогнаник із Республіки Сербської помер у Едмонті в Канаді 2002року, а за видання цієї книги постарався його син Саша Печух, довгорічний член Культурно-просвітного товариства русинів і українців Загреба, який сьогодні живе у Канаді.

Зміст книги не відповідає безневинній назві «Випускна екскурсія», а підзаголовку, який дав головний упорядник книги у договорі з власником рукопису. Книга написана легким стилем, має дуже цікавий зміст і легко читається. Автор вражаюче описує реальні події, які сталися з ним 1945 року, останні дні Другої світової війни, які він провів на шляху від Загреба до Блайбурга, на Хресному шляху від Блайбурга до Белграда і далі до сталінського табору смерті Молотовск біля Архангельська, неподалік від полярних країв північної Росії. Далі іде дуже вражаючий і приголомшливий, але небагатослівний опис днів, проведених у таборі у надзвичайно нелюдських умовах, на межі останніх границь витривалості, щоденне висіння на волосинці між життям і смертю. Страхіття, які відбувалися у сталінських концтаборах, перестали на початку наступного 1946 року, коли автор щасливо повернувся у свій рідний край, свою Боснію і село Козарац біля Пріедора.

S a d r ž a j

Maturalna ekskurzija

1	Uvod	7
2.	Polazak na put	11
3.	Prve poteškoće i prva opasnost	12
4.	Prolaz kroz Celje	15
5.	Od Celja do Dravograda	16
6.	Proboj	19
7.	Predaja	21

Križni put

8.	Početak Križnog puta	23
9.	Ulazak u Maribor	25
10.	U mariborskom logoru	28

U koloni uzduž Hrvatske

11.	Od Maribora do Varaždina	30
12.	Od Varaždina do Osijeka	34
13.	U logoru u Osijeku	40
14.	Od Osijeka do Zemuna	44

Nastavljanje "maturalne ekskurzije" izvan Hrvatske

15.	U logorima u Zemunu	49
16.	Bugarska - Sofija	52
17.	Transport kreće za Rusiju	57
18.	SSSR - Ukrajina	61
19.	Rusija	63

Na obalama Sjevernog ledenog mora

20.	U logorima Kolonije PROMTK Molotovsk	66
21.	Pred kapijom Logora	67
22.	Karantena	72
23.	Predstoji transport	80
24.	Poslije odlaska transporta	84
25.	NKVD počinje istrage nad ljudima	94
26.	Istinska nada u povratak	101
27.	U logoru za boravak logoraša	103
28.	Sukob s logorskim vlastima	109.
29.	U logorskoj bolnici	111
30.	Neke od priča ljudi u bolnici	114
31.	Još nešto o logoru i životu logoraša	118
32.	Moj strah od napuštanja bolnice	120
33.	Odlazak iz Logora	121
34.	Zbirni punkt za repatrirce u Odesi	128
35.	Transport prema Jugoslaviji	130
36.	Kod kuće - među svojima	133
37.	Ukrajinske obitelji Kozarca i okoline	135
38.	Biografija prof.Ivana Pećuha	137

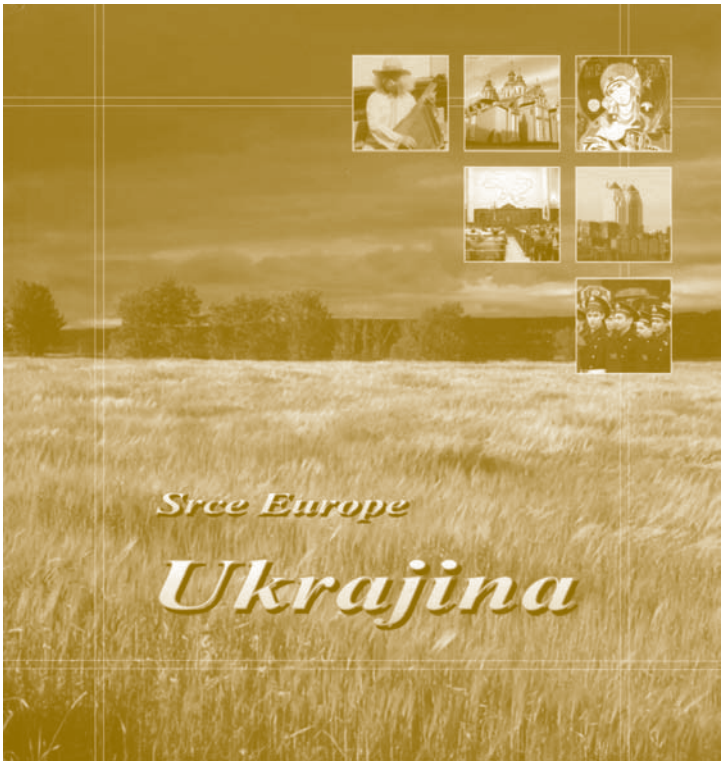

Srce Europe

UKRAJINA

UDK 323. 15 (497. 5. =161. 2) (082)
Zagreb
ISBN 953-96527-0-7
ISBN 953-96527-2-3
Zagreb 2006. god.

Kulturno-prosvjetno društvo Rusina i Ukrajinaca iz Zagreba je 2006. godine objavilo foto monografiju novinarsko-publicističkog žanra, zemljopisno-povijesnog sadržaja na 55 stranica A4-B5 međuformata sa oko 150 izuzetno lijepih kolor fotografija koje prezentiraju današnju Ukrajinu na hrvatskom jeziku, transparentno informirajući čitatelja o najhitnijim podatcima poput zemljopisnih karakteristika, povijesti, stanovništva, jezika, književnosti, znanosti i povijesti, kulture, sporta te najpoznatijih Ukrajinaca. Riječ je o jednoj među prvim foto monografiji tiskanoj u Hrvatskoj čiji je urednik prof. politolog Sergej Burda koji je znalački uredio fotografije te koncizne tekstove koji ih pojašnjavaju.

СЕРЦЕ ЄВРОПИ

УКРАЇНА

UDK 323. 15 (497. 5=161. 2) (082)
ISBN 953-965270-0-7
ISBN 978-953-97080-7-6
Загреб, 2007 рік

Монографію «Серце Європи Україна», яку видав Союз русинів і українців РХ 2007 року, упорядкував політолог Сергій Бурда. Книга по суті є проширена версія монографії такої ж назви, яку видало Культурно-просвітне товариство русинів і українців із Загреба 2006 року. Нове видання фотомонографії журналістсько-туристичного жанру, історико-географічного змісту друковане хорватською мовою у міжформаті А5-Б5, а проширене і доповнене приблизно на 100 сторінок, у твердій обкладинці, збагачене більш ніж 180 кольоровими фотографіями, серед яких 26 авторських. Розділи, які спільні у обох виданнях: історія, населення, мова і література, наука і освіта, культура і мистецтво, спорт, туризм і розваги, відомі українці, а додані їм нові розділи: релігія, традиції і звичаї, фольклор, архітектура, національна опера, музика, образотворче мистецтво, театр, фестивалі, економія та цінності півострова Криму.

Читаючи цю монографію з дуже коротким, стиснутими, але цілісними і добре організованими текстами, кожен зацікавлений читач може дуже швидко і транспарентно дізнатися про найважливіші сфери і особливості сучасної України, а також про її минуле, культуру, господарство, суспільну, релігійну та інші сфери життєдіяльності українців.

MIROSLAV KIŠ

SONETNI VIJENAC - „HRVATSKA 1990-ih"

I druge pjesme i kratka proza

ISBN 978-953-97080-8-3
111129024
UDK 821. 42 (497. 5=161. 2.)-8
Vukovar, 2007. godine

Sonetni vijenac „Hrvatska 1990-ih" i druge pjesme i kratka proza" naslov je knjige A5 formata na 102 stranice s četrdesetak ilustracija i nekoliko fotografija koju je u nakladi od 400 primjeraka izdao Savez Rusina i Ukrajinaca RH 2007. godine na rusinskom i hrvatskom jeziku.

Autor knjige je mr. sc. Miroslav Kiš iz Zagreba, politolog, profesor engleskog i njemačkog jezika, novinar, prevoditelj, rukovoditelj uprave i saborski zastupnik za nacionalne manjine (Rusine, Ukrajince, Nijemce i Austrijance). Tijekom dva mandata je bio potpredsjednik i član brojnih saborskih odbora.

Nije iznenađujuće da je autor s obzirom na popis njegovih aktivnosti imao smisla i za literarno stvaralaštvo, ali pojavljivanje s lirskim prvijencem ipak je iznenađujuće za rusinsku i ukrajinsku čitalačku javnost u RH.

Sadržaj knjige iščitava se iz naslova „Hrvatska 1990. ih“. Prve stranice ustupljene su haiku pjesmama usporedno na rusinskom i hrvatskom jeziku, nakon čega slijedi sonetni vijenac “Hrvatska 1990-ih“ vezan uz domoljubnu tematiku i Domovinski rat. Slijedi desetak novinarskih tekstova, a djelo završava s „Još nekoliko pjesama“.

Šteta bi bilo ne spomenuti i iznimno vrijedne ilustracije slikarice ukrajinskog podrijetla Ankice Verhas iz Slavonskog Broda. Dopadljivo je i idejno rješenje naslovne stranice u obliku Uskrsne pisanice koja simbolizira život što bi moglo asocirati na rađanje autorovog literarnog stvaralaštva.

МИРОСЛАВ КИШ

СОНЕТНИ ВЕНЄЦ - „ГОРВАТСКА 1990–их”

и други писнї и кратка проза

ISBN 978-953-97080-8-3
111129024
UDK 821. 42 (497. 5=161. 2.)-8
Вуковар 2007. рок

Сонетни венєц „Горватска1990-их и други писнї и кратка проза”, наслов кнїжочки Б6 формату на 102 боки зоз коло 40 рисунки и даскелї фотоґрафиї у тиражу од 400 прикладнїки хтору видал Союз Русинох и Українцох РГ 2007. року на руским, українским и горватским язику.

Автор кнїжки мр сц. Мирослав Киш зоз Заґребу, политолоґ, професор анґлистики и ґерманистики, новинар, прекладатель, руководитель управних службох, та на концу два мандати соборски заступнїк у Горватским державним Соборе за национални меншини (Руснацох, Українцох, Нємцох и Австриянцох), за хтори час бул предсидатель и член числених соборских одборох и подпредсидатель Собору. Нє нєсоподзиваюце же автор рушаюци од чишлєня його знаньох могол мац и схопносци за литературну творчосц, но зявююци ше зоз тоту кнїжку „першородзенку”, заш лєм, то нєсподзиванє за руску и українску читательну явносц.

Змист кнїжки можеме вичитац зоз самого наслову. Перши боки кнїжки уступени „гаику” писньом (источасно на руским, українским и горватским язику) цо закончує на 40-им боку. Шлїдзи сонетни венєц „Горватска 1990–их” вязани за тематику Отечественей войни. Потим шлидза 10 боки тексту офарбеного з новинарску присмачку, а закончуюци 10 боки пополнєти зоз поезию „Ище даскелї писнї”.

Було би чкода нє спомнуц илустрациї и рисунки академскей малярки, Українки зоз Славонского Броду, Анкици Верхас.

Тиж так попачлїве и идейне ришенє насловного боку у визури Вельконоцней писанки цо асоцирує на нови живот и родзенє, та шлїдом того може символизовац родзенє авторовей литературней творчосци.

SADRŽAJ

EKSPOZICIJA autora.....7
HAIKU - pjesme (usporedno na rusinskom ili ukrajinskom te hrvatskom jeziku)..... 11
Sonetni vijenac (faksimili radnih verzija).....38
Sonetni vijenac „ГОРВАТСКА 1990 - тих" ili „HRVATSKA 1990 - tih" (usporedno na rusinskom i hrvatskom jeziku).....40
Kratka proza-uspomene, susreti.....81
ШОК.....82
Валалски „nocturno".....84
Дороги нашо руски и українски дзеци!.....85
Видзел сом и чул на Лєтней школи Загреб ´94. з остатнєй лавки.....86
Susret s djecom (razgovor o položaju nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj).....87
Вилєт на Загребску гору.....88
Još nekoliko pjesama.....89
Най дзвонї дзвон!.....90
Елеґийна ода.....91
Чи Вон вше дома?!.....92
Je li On uvijek kod kuće?!.....93
Параст и шкорванчок.....94
Ratar i ševa..... 95
Роки мойо, конї мойо.....96
Ljeta moja, konji moji.....97
Kanal Dunav-Sava.....98
Umjesto životopisa.....99
Iz autorove knjižnice (faksimili).....101

LJUBICA HARHAJ

RUSINSKOJ PJESMI

ISBN 978-953-55156-2-3
CIP 120230059 – Osijek
Vukovar, 2008. godine

„Rusinskoj pjesmi“ naslov je zbirke poezije Ljubice Harhaj koju je Savez Rusina i Ukrajinaca RH izdao 2008. godine na rusinskom jeziku. To je knjiga B6 formata na 122 stranice, s više od četrdeset crteža i oko šezdeset pjesama tiskana u 400 primjeraka.

Ljubica Harhaj je rođena u Petrovcima 1969. godine gdje je završila osnovnu školu. Srednju školu je završila u Vukovaru gdje se i zaposlila. U vrijeme Domovinskog rata boravi u Zagrebu i Osijeku. Pisanjem poezije i recitiranjem se bavi još od osnovne škole,a svoje radove je objavljivala u „Pionirskoj zahradki“(Pionirski vrt), „Ruskom slovu“ (Rusinska riječ), „Novoj dumki“(Nova misao) i „Mislima s Dunava“.

U prvom dijelu zbirke, do 63 strane tiskano je trideset pjesama nastalih tijekom dvadesetogodišnjeg stvaralaštva, od djetinjstva do Domovinskog rata kada su njeni radovi nestali. Do jednog broja svojih radova došla je preko časopisa u kojima je objavljivala svoje pjesme zahvaljujući Eugenijii i Gordani Barićević iz Zagreba

(majci i kćeri) koje su redovito čitale i skupljale časopise. Iz ranih radova može se uočiti kontinuitet lirske inspiracije. Karakteriziraju je teme ljubavi, samoće, čekanja, djevojačke senzibilnosti i razmišljanja…Autorica je u svojoj poeziji razvila osobit stil nesputan rimom,kalupom ili klišejom.

U drugom dijelu knjige od 65. stranice, slijede pjesme kako sama autorica bilježi, „nastale u ratu, poslije rata, do današnjih dana". Najvećim dijelom su posvećene prognaničkom životu, ratu,smrti, nostalgiji za rodnim selom…Ipak, manji dio pjesama ostavlja prostora i svjetlijima temama- običajima, sjećanju na djetinjstvo, kao na primjer u pjesmama „Ledenice", „Rusinske suknje", „Badnjak u Petrovcima"… Pjesništvo Ljubice Harhaj je ljubavno, domoljubno i egzistencijalno i u njemu pesimizam prevladava nad optimizmom. Njeno pjesništvo je svakako respektabilni primjer rusinskog literarnog stvaralaštva u nas.

ЛЮБИЦА ГАРГАЙ

РУСКЕЙ ПИСНЇ

ISBN 978-953-55156-2-3
CIP 120230059 Осиєк
Вуковар 2009. року

„Рускей писнї" наслов збирки поезиї Любици Гаргайовей хтору Союз Русинох и Українцох РГ видал 2008. року на руским язику.

Поезия Любици Гаргайовей поскладана до кнїжки Б6 формату и чишлї коло 60 писнї на 122 боки зоз понад 40 рисунки и винєти, а друкована є у тиражу од 400 прикладнїки.

Любица Гаргайова народзена у Петровцох 1969. року дзе ходзела до основней школи, штредню школу закончела у Вуковаре и ту започала робиц, алє нєобчекована война прервала спокойни часи єй младосци, та под час Отечественей войни була вигната и дочасово бивала у Заґребе и Осиєку.

Авторка почала писац писнї и рецитовац ище у основней школи. Свойо твори обявйовала у „Пионирскей загардки", „Маку", „Руским слове", „Новей думки" и „Думкох з Дунаю".

У першей часци збирки, по 69. бок, поскладани 30 писнї хтори писани цеком 20 рокох єй живота, од дзецинства по Отечествену войну. А вец бурї войни однєсли шицко цо по теди написала. До єдней часци з того цо було обявене у спомнутих часописох дошла дзекуюци мацери Ґенки и єй дзивки Ґордани Баричових у Заґребе. Вони порядне читали и зберали руски часописи та з нїх могла повиберац свойо твори. През нїх обачлїви двацецрочни континуитет и розвой єй поетскей творчосци. Характеризую ю теми любови, самоти, чеканя дзивоцких чувствох и роздумованя... , подобне як и при других младих поетесох, з тим же Любица Гаргайова у своєй поезиї мала и затримала свой окремни стил, нєогранїчени зоз клїтками рими або иншакима клишеями.

У другей часци, од 65. боку, облапени час Отечественей войни и вибеженства, як сама авторка наглашує „шлїдза писнї хтори настали у войни и по войни, по терашнї часи". Вони найвецей пошвецени живоце у вибеженстве, войни, шмерци, носталґиї за родимим валалом... Заш лєм, менша часц дава места шветлєйшим темом, звичайом, дзецинству, як цо на приклад у писньох „Цомплї", „Памятки зоз дзецинства", „Руски сукнї" „Вилїя у Петровцох"...

Кед би ше сцело роздзельовац творчосц Любици Гаргайовей, вец би ше ю могло подзелїц на любовну, родолюбиву и еґзистенциялну поезию у хторей песимизем надвладує оптимизем. Кед би ше оценьовала єй потерашня литаратурна творчосц вец бизме ше мушели зложиц з нєподзелєним думаньом же пред собу маме дїло респектабилней вредносци у рускей литературней творчосци.

ЗМИСТ

Уводне слово....5
ххх....9
Пиянїцови....11
Лєм людзе....13
Спокой....15
Седми швет....17
ххх....19
ххх....21
Цудзи роздумованя и я....23
Водо живота....25
Жертва живота....27
Шиско ше враци....29
Кед швита....31
Спреведнута....33
У чарно – билим виданю....35
Здогадованє....37
Вериц себе....39
Лєм за тебе....41
ххх....43
Зоз живота....45
Шицки єднаки....47
Зохабени шлїди вични оставаю (покойному поетови)....49
Слабосц младосци....50
Случайносц....51
Нє чувствованє....53
Досц....55
На старим месце....57
Роздраже....58

ЗМИСТ

Кед би була ноц....59
Почитуєм твою моц....61
шлїдза писнї хтори настали у войни и по войни по терашнї часи...63
Бешеда старей мацери....65
Птица зоз гори чарней....67
Памятки....69
Цо най ци повем....71
Чарна хусточка....72
Моїм Петровцом....75
Пняк глїбоких кореньох....77
х х х....78
Рускей писнї....79
На концу валала....81
Моя писня....83
Моєй пайташки....85
Паметам....87
Жадам свой мир....89
Цомплї....91
То нє тот валал....92
Памятки зоз дзецинстава....94
Хвильки хтори живот збогацую....96
З дня на дзень....98
Руски сукнї....100
Любов....103
Обух....104
Вилїя у Петровцох....105
О моїм краю....107
Можеш буц богатши од богача....109
Требам Це, Оче Нєбесни....110

ЗМИСТ

Русадля....113
Катарина....115
Я бул и будзем....117
Слово аутора....119

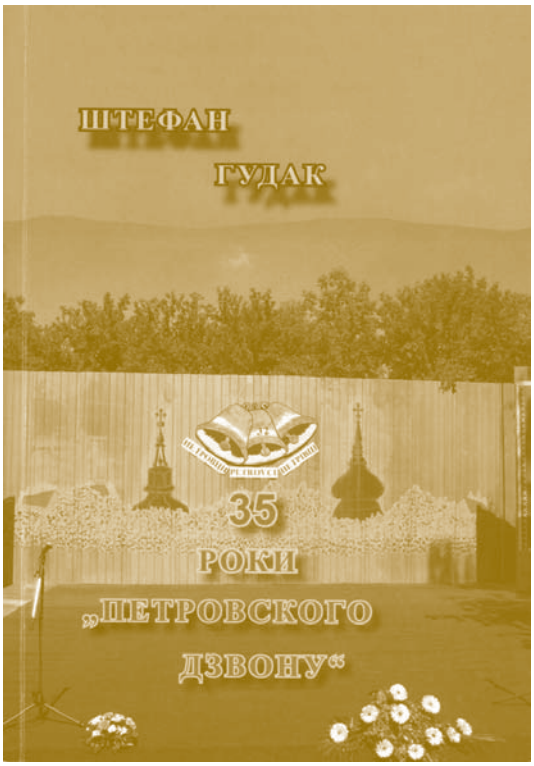

ŠTEFAN HUDAK

35 GODINA „PETROVAČKOG ZVONA“

Petrovci, 2008. god.

Povodom 35. obljetnice središnje manifestacije kulture Rusina i Ukrajinaca Hrvatske „Petrovačkog zvona“ koja se uz rijetke iznimke svake godine održava u Petrovcima, Savez Rusina i Ukrajinaca RH izdao je knjigu s takvim, prigodnim naslovom 35. godina „Petrovačkog zvona“. Ova knjiga je A5 formata, tiskana je na 285 stranica sa oko 140 vrlo lijepih fotografija vezanih uz manifestaciju i njene sudionike od kojih su pedesetak prekrasne fotografije u koloru. Tiskana je u nakladi od 500 primjeraka na rusinskom jeziku.

Autor knjige je Štefan Hudak, dugogodišnji učitelj u Petrovcima koji je sa svojom suprugom Verom kao dobar glazbenik, dramaturg, pisac, sportaš…dvadesetak godina bio glavni nositelj i organizator kulturnog, prosvjetnog, sportskog i društvenog života rusinskog sela Petrovci, najvećeg naselja kompaktno naseljenog Rusinima u Hrvatskoj.

Kao dugogodišnji novinar rusinske redakcije radio Novog Sada, pisac brojnih knjiga, publicista…znalački je iskoristio materijale prikupljene uz pomoć članova petrovačkog KUD-a „Joakim Hardi“ i složio vrlo vrijednu knjigu s velikim brojem iznimno vrijednih podataka i fakata čime su spašeni od zaborava uspjesi i visoki rezultati ove jedinstvene manifestacije.

Autor je pomno prikupio i vrlo precizno i pedantno obradio podatke i faktografiju svih 35 manifestacija koje su Rusini i Ukrajinci tijekom svih tih godina istinski doživljavali kao vlastiti uzvišeni blagdan svoje nacionalne kulture za koji su se cijele godine pripremali.

U uvodnoj riječi autor pojašnjava što je prethodilo organizaciji ove manifestacije i značajnu ulogu srijemskih (rusinskih) pisaca te osnivanje Saveza Rusina i Ukrajinaca Hrvatske za njeno pokretanje i uspješno održanje, neprestano razvijanje i postizanje sve boljih rezultata sve do Domovinskog rata.

Manifestacija je u početku imala predkvalifikacijsku ulogu za odabir najuspješnijih plesova i pjesama za sudjelovanje na središnjoj manifestaciji Rusina i Ukrajinaca tadašnje Jugoslavije, „Crvenoj ruži" u Ruskom Krsturu (u Bačkoj). Vrlo brzo manifestacija se obogaćuje i drugim sadržajima pored plesova i pjesama: literarnom večeri, okruglim stolovima,promocijama knjiga,svečanom povorkom sudionika i konjskim zapregama, prigodnim izložbama, etnografskom zbirkom, likovnim kolonijama, gostovanjem ansambala iz inozemstva iz autohtonih područja Rusina i Ukrajinaca u Slovačkoj i Ukrajini, a pokrovitelji su sve istaknutije institucije i funkcionari visokih političkih i državnih struktura. Ubrzo prerasta ulogu predkvalifikacijske manifestacije i postaje jedna od najboljih manifestacija nacionalnih manjina u Hrvatskoj približavajući se sadržajno i kvalitativno „Crvenoj ruži" uz čiji bok staje.

Najkritičnije godine za opstojnost ove manifestacije su bile godine Domovinskog rata. No i tih godina ona se povremeno organizirala čime se održava kontinuitet da bi nakon završetka mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja i povratka prognanih Rusina i Ukrajinaca ponovno oživjela svojom punom ljepotom.

Autor knjigu završava trojezičnim (hrvatskim, rusinskim i ukrajinskim) sažetkom i vrlo vrijednim imenikom svih sudionika manifestacije koji su spomenuti u tekstovima knjige.

ШТЕФАН ГУДАК

35 РОКИ „ПЕТРОВСКОГО ДЗВОНУ"

Петровци 2008. року

З нагоди 35. рочнїци централней манифестациї культури Русинох и Українцох Горватскей „Петровски дзвон", хтора ше зоз ридкима винїмками каждого року отримує у Петровцох, Союз Русинох и Українцох РГ видал кнїжку зоз таким приґодним насловом „35 роки Петровского дзвону". Тота кнїжка А5 формату друкована на 285 боки зоз коло 149 красни фотоґрафиї вязани за манифестациї и єй учашнїкох, од хторих коло 50 окремно красни фотоґрафиї у фарбох. Кнїжка друкована у тиражу од 500 прикладнїки.

Автор кнїжки Штефан Гудак, длугорочни учитель у Петровцох, добри музичар, драматурґ, писатель, спортиста... , хтори зоз свою супругу Виру бул двацец роки главни ношитель и орґанизатор культурного, просвитного,

спортского и дружтвеного живота руского валалу Петровци, найвекшого компактного населєня Руснацох у Горватскей.

Як длугорочни новинар рускей редакциї Радио Нового Саду, публицист а и писатель числених кнїжкох, схопно вихасновал материяли позберани зоз допомогу членох петровского КУДа „Яким Гарди" и поскладал барз вредну кнїжку зоз винїмково вреднима фактоґрафскима фактами зоз чим нєпреценїво вредни резултати и успихи тей манифестациї одтаргнути од забуца.

Автор барз документовано позберал и прецизно и педантно обробел податки и факти шицких 35 манифестацийох хтори Руснаци и Українци Горватскей шицких тих рокох правдиво доживйовали як власне святе швето своєй националней култури за хторе ше цали рок пририхтовали.

У уводним слове автор толкує цо предходзело орґанизациї тей манифестациї и значну улогу Дружтва сримских (руских) писательох и снованє Союзу Русинох и Українцох Горватскей за єй порушованє и успишне отримованє вше векших и вше лєпших резултатох по Отечествену войну.

Манифестация з початку мала предквалификацийну улогу за виберанє найуспишнєйших шпиванкох и танцох за участвованє на централней манифестациї тедишнєй Югославиї „Червена ружа" у Руским Керестуре у Бачкей. Манифестация ше барз швидко збогацує, та ше окрем обовязних шпиванкох и танцох зявюю и нови змисти: литературни вечари, округли столи, промоциї кнїжкох, дефилеи учашнїкох и свадзбених кочох, Етноґрафска збирка, пригодни вистави, подобово колониї, госцуюцима ансамблами зоз иножемства з автохтоних подручох Русинох и Українцох у Словацкей и України, а покровителє манифестациї вше частейше поставали високо котирани институциї и функционере високих политичних и державних структурох. Швидко обегує улогу предквалификацийней манифестациї и постава єдна од найлєпших манифестацийох националних меншинох у Горватскей, приближуюци ше по квалитету и змисту або ствающи о бок „Червеней ружи".

Найкритичнєйши роки за обстойносц тей манифестациї були роки Отечественей войни. Но и у тих рокох вона ше дочасово орґанизовала отримуюци континуитет же би по мирней реинтеґрациї горватского Подунавя и врацаню вигнатих Руснацох и Українцох до своїх домох знова ожила у своєй полней краси.

На концу кнїжки автор дава резиме на горватским, руским и українским язику и з ище вреднєйшим менаром шицких учашнїкох манифестациї хтори ше споминаю у текстох тей кнїжки.

ЗМИСТ

УВОДНЕ СЛОВО 5
1. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН” 1969 16
2. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН” 1970 22
3. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1971” 26
4. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1972” 31
5. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1973” 39
6. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1974” 43
7. „МИКЛОШЕВЦИ 75” – (7) „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН” 49
7. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1975” 53
8. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1976” 59
9. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1977” 65
9. „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1977” 72
10. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 78” 76
11. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ ГОРВАТСКЕЙ
„ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1979” 81
12 „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1980” 90
13 „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1981” 95
14. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ – „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН – 1982” 100
15. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1983” 108
16. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН” 1984 113
17. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1985” 120
18. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1986” 125
19. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1987” 131
20. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1988” 139

21. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН `89" 145
22. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
СР ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1990" 155
23. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1994" 159
24. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 1995"
(СЛАВОНСКИ БРОД 1995. РОКУ) 162
25. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН `98" 167
26. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН `99" 172
27. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2000" 178
28. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2001" 187
29. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2002" 196
30. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2003" 200
31. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2004" 208
32. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2005" 212
33. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2006" 218
34. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2007" 227
35. МАНИФЕСТАЦИЯ КУЛТУРИ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ
РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН 2008" 234
ПОСЛЕСЛОВО 249
ВИЗНАЧНИ ОСОБИ ПИШУ О МАНИФЕСТАЦИЇ КУЛТУРИ
РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ „ПЕТРОВСКИ ДЗВОН" 250
REZIME 257
РЕЗИМЕ 260
РЕЗЮМЕ 263
ПОПИС МЕНОХ 267

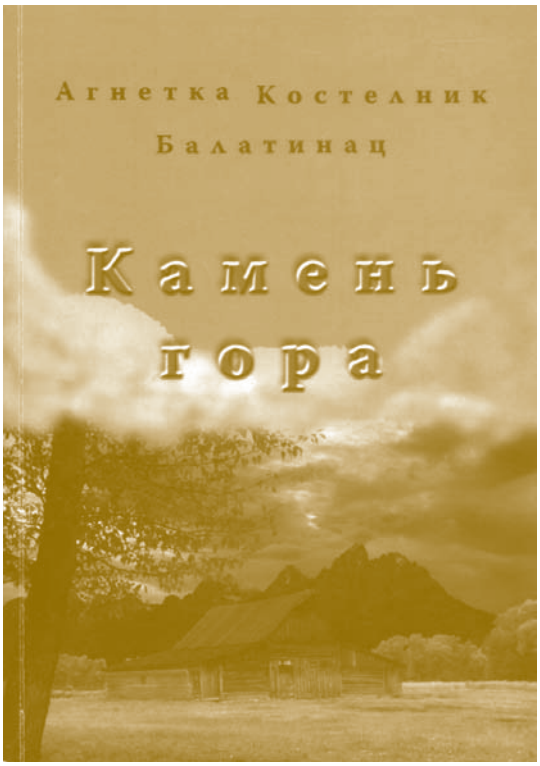

AHNETKA KOSTELNIK-BALATINAC
KAMEN GORA

ISBN 978-953-55156-0-9
CIP 120230060
Vukovar, 2008. godine

„Kamen gora“ je prva tiskana zbirka poezije Ahnetke Kostelnik - Balatinac u knjizi B6 formata na 140 stranica s 53 crteža i ilustracija koje su radile Larisa Baćani, Senad Garibović i autorica pjesama Ahnetka Kostelnik-Blatinac. Knjigu je izdao Savez Rusina i Ukrajinaca RH 2008. godine na rusinskom jeziku u nakladi od 400 primjeraka.

Ahnetka Kostelnik – Balatinac je rođena 1962. godine u Mikluševcima kod Vukovara. Osnovnu školu je završila u Mikluševcima i Čakovcima, prva dva razreda gimnazije u Vukovaru, a potom obućarski smjer u Borovu.

Piše poeziju od osnovne škole i objavljuje ju u „Pionirskoj zahradki“, a potom u tjedniku „Rusko slovo“ u književnom dodatku „Literarno slovo“, u „Maku“, „Novoj dumki“, „Vjenčiću“, „Mislima s Dunava“.

Od školskih dana bila je aktivni član mikluševačkog KUD-a „Joakim Govlja“, kasnije i voditelj folklorne sekcije te član literarno-recitatorske sekcije u Savezu Rusina i Ukrajinaca RH. Svoju aktivnost nešto kasnije usmjerava na padobranstvo i jedrili-

čarstvo. Poeziju nastavlja pisati i tijekom domovinskog rata, a svoja djela objavljuje u „Novoj dumki“. U međuvremenu stječe obrazovanje za web i grafički dizajnera, a nakon završetka Domovinskog rata aktivnije se uključuje u literarno stvaralaštvo Rusina, postaje član uredništva „Nove dumke“ i „Misli s Dunava“ te općenito aktivno sudjeluje u izdavačkoj djelatnosti Saveza Rusina i Ukrajinaca RH. Pored poezije piše članke, putopise i reportaže te dječju liriku.

U uvodnoj riječi zbirke na hrvatskom jeziku pjesnikinja Nada Ljahovič, također svojedobno suradnica Saveza Rusina i Ukrajinaca RH prepoznaje autoricu „kao rođenu pjesnikinju, a ne pjesnikinju po opredjeljenju“. Ona samu sebe uranja u svije stihove i kao da sanja, često se ne osvrće na svakodnevicu, na bezglavost današnjice, ni na koga, već kao u polusnu oko sebe opaža samo lijepo i nježno. Primjetna je njena ljubav prema svome, rusinskom narodu, ponosna je što je njegov dio i tu svoju ljubav želi prenijeti na sve druge, posebno na mlade generacije, kako bi kod njih potakla osjećaje prema svojim precima. U njenoj poeziji osjećaju se posljedice Domovinskog rata (smrt, izdaja, prikrivena bol, gubljenje vjere u ljude), ali se ne predaje; pokušava ih ignorirati, stati ispred njih i ispred boli, ostati gorda i u najtežim trenucima „biti čovjek i čovjek ostati“.

Svojih 47 ilustriranih pjesama podijelila je u cikluse čiji nazivi sugeriraju tematske cjeline njene poezije: Rusinova sudbina, Seoske niti, Vukovarski memento, Vjesnici, Strune srca, Kimetu, Generacije postojanja, Snaga zemlje.

АГНЕТКА КОСТЕЛНИК-БАЛАТИНАЦ
КАМЕНЬ ГОРА

ISBN 978-953-55156-0-9
CIP 120230060
Вуковар 2008. рок

„Камень гора” перша видрукована збирка поезиї Агнетки Костелник Балатинац у кнїжочки Б6 формату на 146 боки, зоз 53 пригодни рисунки и илустрациї хтори зробели Лариса Бачани, Сенад Ґаривович и сама авторка збирки Агнетка Костелник Балатинац. Кнїжку видал Союз Русинох и Українцох РГ на руским язику 2008. року у тиражу од 400 прикладнїки.

Агнетка Костелник Балатинац народзена 1962. року у Миклошевцох при Вуковаре. Основну школу закончела у Миклошевцох и Чаковцох, перши два класи ґимназиї у Вуковаре, а потим ципеларски напрям у Борове.

Пише поезию од основношколских дньох и обявює у „Пионирскей заградки”, „Литературним слове” тижньовнїка „Руске слово”, „Маку”, „Новей думки”, „Венчику” „Думкох з Дунаю”...

Од школярских дньох активна є у танєчней секциї миклошевского КУД-а „Яким Ґовля”, познєйше и водителька литературней секциї Союзу Русинох и Українцох РГ. Потим ше єй активносц премесца на спортски активносци у падобранстве и єдриличарстве. Поезию нє престава писац под час Оте-

чественей войни и теди обявює свойо писнї у „Новей думки”. У медзичаше вишколовала ше за веб и ґрафичного дизайнера, а по Отечественей войни активнєйше ше уключує до литаратурней творчосци Руснацох. Постава член редакциї „Новей думки” и „Думкох з Дунаю” и вообще активно участвує у видавательней дїялносци Союзу Русинох и Українцох РГ. Пише статї, драгописи, репортажи, алє ище вше найвецей писнї, од чого у остатнї час найвецей писнї за дзеци.

У предслове кнїжки на горватским язику Надия Ляхович, длугорочни вредни сотруднїк Союзу Русинох и Українцох РГ и редакциї „Новей думки”, авторку препознава як „поетесу по родзеню, а нє по опредзелєню”. Вона саму себе уклада до своїх стихох у хторих яґод же шнїє, часто ше нє огляда на каждодньовосц, нї на кого, алє як у полусну коло себе замеркує лєм добре, красне и нїжне. Обачує ше єй любов ґу свойому рускому народу; пишна є же є його часц и жада тоту любов пренєсц на других, окреме на млади ґенерациї же би при нїх порушала чувство ґу своїм предком. У єй поезиї часто присутни пошлїдки Отечественей войни (шмерц, зрада, прикрита боль, траценє вири до людзох), алє ше нє придава. Пробує их иґноровац, стануц пред зле и боль и остац горда и у „найчежших хвилькох чловек буц и чловек остац. ”

ЗМИСТ

Predgovor.....9
Нєзанєдзбай.....19
Виприповедам ци раз.....21
Сина Руснака.....23
Руснакова доля.....25
Родзеному валалу.....33
Вилїя.....34
Поля.....37
Мир валалски.....39
Збудуємє знова.....43
Молитва.....47
Нєспокой.....49
Крочай.....50
Яр.....55
Єшень.....57
Били молги.....59
Смутни души.....63
Мриї и надїї.....65
Черчали черкотки.....67
У швитаню.....69
Жренко животу.....71
Ти моя фамелия.....73

ЗМИСТ

Прави приятелє..... 74
Морнар.....77
Кум..... 79
Слиза души.....83
Герлїчка.....84
Кимчови.....86
Ляд рика.....89
Мацери.....93
Мац..... 94
Оцови.....97
Валентинови.....99
Мацерова слиза.....101
Ти.....103
Пайташови, боляцедй душички.....105
Ґенерация 60 - тих 109
Ґенерация константи 22.ступньох.....111
Зрадзени приятельства.....115
Колєсо.....117
Преклятство.....119
Привидзенє.....121
Вичносц.....123
Писок души - заря надії 125

ЗМИСТ

Пилот.....129
Камень шерцо.....131
Чловек.....133
Камень гора.....135
Змист.....136

Свойо 47 видруковани писнї поддзелєла на часци чийо мена з добрей часци бешедую о тематских круґох єй поезиї: Руснакова доля, Валалски нїтки, Вуковарски мементо, Виснїки, Нїтки шерца, Кимчови, Ґенерациї, Исноване, Моц жеми.

JANKO ČORDAŠ

RUSINSKE PJESME

Mojim Petrovcima

ISBN 979-09013598-9-5
CIP 662454 Zagreb

Savez Rusina i Ukrajinaca RH i petrovački KUD „Joakom Hardi“ iz Petrovaca 2008 god. izdali su knjigu „Rusinske pjesme“, Petrovčana Janka Čordaša. Knjiga B5 formata, u nakladi od 350 primjeraka na 205 stranica, tiskana je na rusinskim jeziku, a tekstovi pjesama objavljeni su na rusinskom alfavitu i latinično kako bi bili čitljivi što širem krugu ljubitelja glazbe, poglavito narodnih pjesama i pjesama koje su komponirane u stilu narodnog melosa.

Knjiga sadrži 190 totalno obrađenih rusinskih pjesama, sa notnim zapisima koje je autor Janko Čordaš sam komponirao i napisao tekst, ili ih je prikupio, zapisao i obradio kao narodne pjesme, odnosno pjesme nepoznatog autora, a treća vrsta pjesama su pjesme s poznatim autorskim imenima kako teksta, tako i glazbe koje su već objavljivane, najčešće su to djela Onufrija i Irineja Timka, objavljena u „Našoj pisnji“ ili u knjizi Vinka Žganeca „Rusinske pjesme“, a Janko Čordaš ih je obradio.

Početak knjige uobičajeno ustupljen je predgovoru. U Predgovoru knjige pisac, publicist, novinar dugogodišnji kulturni i društveni djelatnik rusinske nacionalnosti

Vlado Kostelnik pod naslovom „Korifej petrovačkog pjevanja“ piše hvalospjev, o ljepoti i uzvišenim vrijednostima rusinskog melosa, najljepšeg na našem planetu i Petrovčanu Janku Čordašu kao korifeju koji već blizu 70 godina stvara, održava i prenosi svijetom slavu rusinske pjesme, i melosa koji je kod Rusina urođen od malih nogu i prati ih kroz cijeli, živo obilježen običajima i crkvenim obredima koji se gotovo isključivo odvijaju kroz pjevanje.

Hvalospjevu „predivnom rusinskom melosu“ pridružuju se i drugi uvodničar Zagrepčanin Vinko Zidarić prof. u mirovini, svojedobni jugoslavenski ambasador u Švedskoj koji je djelić svog života proveo u Petrovcima što mu se duboko usadilo u srce. prof. Zidarić u uvodnoj riječi naglašava kako je pjesma kod Rusina nudila energiju, snagu, dobar duh i raspoloženje, a kod Rusina i Petrovčana sve je bilo povezano sa glazbom.

Za autora knjige Janka Čordaša kaže da Janko i njegovo glazbeno djelovanje imaju počasno mjesto u proteklih šest desetljeća povijesti Petrovaca, kao i u aktivnostima KUD-a; na seoskim zabavama i priredbama, na vjenčanjima,u veselju, kao i u tuzi za odlazećima. Nadalje navodi: „Djelovao je ozbiljno u nastojanju da sve bude u najboljem redu, a ne samo kao bećarsko veselje i nadmetanje. Gradio je svoj identitet, prenosio svoje glazbeno znanje na mlade isto svojom prividnom ozbiljnošću naglašavao da radi odgovoran i kreativan posao“, prof. Vinko Zidarić zaključuje: „objavljivanje ove zbirke glazbenih zapisa, njihove obrade vrijedan je događaj za rusinsku kulturu u Hrvatskoj i jedinstveni kulturološki događaj i najljepši poklon budućim generacijama. U njima su glazba i pjesma pobjednice ljudske prolaznosti koje imaju moć brisanja vremenskih granica jer govore univerzalnim jezikom. “

Janko Čordaš je kao korepetitor sa svojom kćerkom Blaženkom, vrsnom plesačicom, dao veliki doprinos i koreografijama rusinskih i ukrajinskih plesova sa kojima petrovački KUD „Joakim Hardi“ nastupao na brojnim smotrama i manifestacijama, festivalima i koncertima diljem Hrvatske, bivše Jugoslavije i inozemstvu (Italija, Njemačka, Slovačka, Francuska), a svugdje su bili oduševljeno pozdravljani i ispraćeni.

U pogovoru knjige Vlado Kostelnik, uz ostalo slično zaključuje da se Janko Čordaš baveći se muzikom bavio „nebeskim zanatom“ kroz koji je tijekom nekoliko desetljeća više od 100 osoba naučio ljepoti pjevanja i muziciranja koji su glazbu zavoljeli iz dna svoje duše i srca, cijelim svojim bićem.

Konačno, autor knjige zaslužuje i nekoliko biografskih podataka. Rođen je u Petrovcima 1931. g. gdje je završio i osnovnu školu. Harmoniku je počeo svirati od malih nogu, od 8 godine u vrijeme kada je bila prava rijetkost. Od malena je svirao po prelima, a kasnije i po svatovima okupivši oko sebe tamburaški orkestar. Godine 1945. netom nakon oslobođenja nastradao je od mine ali se oporavio i od 1947. nastavio svirati. Uočivši na jednoj svadbi njegov talent i glazbene sposobnosti prof. Marijan Zuber ga je uputio na školovanje u naprednu muzičku školu u Varaždin, koju je pred završetak zbog materijalnih i obiteljskih razloga prekinuo. No, muziciranje nije nikad prekinuo. Oženio se 1949. g. dobio kćer i nastavio živjeti i muzicirati u Petrovcima do današnjih dana. Osim muziciranja veliki mu je hobi i uzgajanje kaktusa u čemu ima odličnih uspjeha (uzgojio je više od 30. 000 kaktusa). Ipak, posljednje od čega bi se u životu želio rastati je njegova harmonika.

ЯНКО ЧОРДАШ

РУСКИ ШПИВАНКИ

Моїм Петровцом

Союз Русинох и Українцох РГ и петровске КУД «Яким Гарди», 2008. року, видали кнїжку руских шпиванкох Петровчаня Янка Чордаша. Кнїжка Б5 формату, у тиражу од 350 прикладнїки, на 205 бокох, друкована є на руским язику, а тексти шпиванкох зоз рускима буквами и на латиници, же би були доступнєйши цо векшому числу любительох музики, насампредз, народних шпиванкох и шпиванкох хтори компоновани у жанру народного мелосу.

Кнїжка змистує 190 нотало обробени руски шпиванки и шпиванки хтори Янко Чордаш написал текст и компоновал або компоновал на слова других авторох.

Друга файта шпиванкох то шпиванки хтори автор зберал и записал як народни, або писнї нєпознатого автора та их нотално обробел, а треце – писнї чийо авторе тексту и музики познати, найвецей Онуфрия и Иринея Тимка, и обявени су у «Нашей писнї», або шпиванки Винка Жґанца обявени у кнїжки «Русински писнї», а Янко Чордаш их обробел на свой способ.

Початок кнїжки, як то уж узвичаєне, уступени уводному слову. У уводним слове кнїжки, Владо Костелник, писатель, публициста, новинар, длугорочни културни, политични и дружтвени роботнїк рускей националносци, под насловом «Корифей петровского шпиву» пише оду, прехвалює красу и возвишени вредносци руского мелосу «найкрасшого на нашим планету» як и авторови кнїжки, Янкови Чордашовому, як корифейови хтори уж блїзко 70 роки твори, отримує и преславює шветом славу рускей писнї и мелосу. Вон при Руснацох усадзени од малих ногох и провадзи их през цали живот виполнєти зоз звичаями и церковнима обрядами, а вони ше лєм цо нє виключно одвиваю през писню и зоз писню.

Хвалєню прекрасному рускому мелосу придружел ше и други уводнїчар, Заґребчань, Винко Зидарич, проф. у пензиї, свойочасово, югославянски амбасадор у Шведскей, а хтори часц свойого живота препровадзел у Петровцох, цо му ше глїбоко усадзело до шерца. Проф. Винко Зидарич у уводним слове наглашел як шпиванка при Руснацох понука енерґию, моц, добри дух и розположенє... » а «... при Русинох и Петровчаньох шицко було повязане зоз музику... »

За автора кнїжки, Янка Чордаша, гвари же «Янко и його музична активносц маю почесне место у прецеклих шейсцох деценойох историї Петровцох... » и «... як и у активносцох културноуметнїцкого дружтва, на валалских забавох и приредбох, на свадзбох, у вешельох, а так и у жалосцох за гевтима хтори одходза... » Далєй наводзи: «Справовал ше озбильно у намаганю же би шицко було у найлєпшим шоре, а нє лєм як бетярске вешелє и змаганє. Будовал свой авторитет, преношел свойо музичне знанє на младих и зоз свою озбильносцу наглашовал же роби одвилчательну и креативну роботу. Проф. Винко Зида-

рич заключує: «Обявйованє тей збирки музичних записох и їх обробки вредна подїя за руску культуру у Горватскей... » и «... єдинствена культуролошка подїя и найкрасши дарунок будуцим ґенерацийом. У нїх музика и писня побиднїци чловеческей преходносци и маю моц сцераня граніцох часу, бо бешедую зоз универзалним язиком. »

Янко Чордаш, як корепетитор, зоз свою дзивку Блаженку, винїмково схопну танцошку, вельо допринєсол хореоґрафийом руских и українских танцох зоз хторима вєдно з петровским КУДом «Яким Гарди» роками успишно насупали на числених смотрох, манифестацийох, фестивалох и концеретох ширцом Горватскей, бувшей Югославиї и иножемстве (Италия, Французка, Нємецкаб Словацка) вшадзи були зоз одушевийом привитани и випровадзени. На концу кнїжки, Владо Костелник заключує же Янко Чордаш, занїмаюци ше зоз музику, занїмал ше зоз «нєбесним ремеслом» през хторе цеком даскельо децениї вецей од 100 особи научел краси шпиваня и граня хтори полюбели музику з дна души и шерца, зоз цалим своїм єством».

При остатку надпоминаме же Янко Чордаш народзени у Петровцох 1931. року дзе закончел и основну школу. Гармонику добил и почал учиц грац од «малих ногох», од 8 рокох кед гармоника була ище велька ридкосц. Так, од малючка почал грац по прадкох, а вец и по свадзбох, та з часом озберал и створел тамбурову. Року 1945. , такой по ошлєбодзеню, настрадал од мини, алє ше вилїчел и од 1947. року предлужел грац. Його талант и схопносц до граня на єдней свадзби обачел проф. М. Зубер та го нагварел же би уписал напредну музичну школу у Вараждину хтору пре материялни и фамелиярни причини, пред самим законченьом, претаргнул. Оженєл ше 1949. року. Зоз супругу и дзивку Блаженку предлужел жиц у Петровцох по нєшкайши днї. Окрем граня, вельки му гоби пестованє кактусох у чим є барз успишни. Посадзел их вецей од 30. 000. Заж лєм, кед би мушел, остатнє од чого би ше у живоце одрекол, то його гармоника.

ЗМИСТ – SADRŽAJ

Корифей петровского шпиву 5
Janko Čordaš,Petrovčanin, glazbenik 8
Narodna pjesma rusinskog naroda 10
Kulturno umjetničko društvo GRIČ 11
Найволєл сом свойо 12
А чийо то волки 13
А я себе порадзим 14
А я така чарна 15
А,ти мила,цо думала 16
Америцки мен 17
Били орґони 18
Благослов-шлїдом 19
Блукал я ше вельо роки 20
Браца Русини 23
Була єдна паньска лучка 26
Бундавара 27
Цо,цо,цо 28
Чарни очка подзме спац 30
Чече вода,чече 31
Червена ружа трояка 32
Чия то заградка нє орана 33
Дому шугай,дому 34
Ей,мой дїду 35
Ей,бул то кедиш 36
Ей,нє видно тот мой валал 38
Ей,мили мой 39
Ей,минару 41
Ей,сущела лїщина 42
Фуяра,фуяра 44
Гаю мой желєни 45
Гаю,гаю 46
Ганїчко,душичко нє скашлї 47
Геленко,Геленко 48
Гибай Любко на капурку 49
Хижочко стара 50
Ходзел я ґу тебе 51
Хто сце жену красну мац 52
Идзе мили до двора 53
Ище єден погар вина 54
Ишла коза рогата 55
Я до лєса 3 56
Я до лєса 2 57
Я до лєса 1 58
Я Руснак бул 59
Яй боже мой тоти мойо черешнї 60
Як ми будзе 61
Яка то барз красна ружа 62
Яни,Яни 63
Калдерма 64
Кед идзеш коло нас 1 66

Кед голубица лєцела 67
Кед идзеш коло нас 2 68
Кед я пойдзем машировац 69
Кед ми чловек умар 70
Кед сом ишол попод облак 71
Кед витри задую 72
Коцурски дзивчата настрадали 73
Ловец 74
Лєтай жайворонку 75
Мац ме моя нагваряла 76
Мацерова мушкатла 77
Мам я очи 79
Мам я таку жену 80
Мамо женєл бим ше 81
Милєнка моя 82
Многая лїт 83
На ярашу трава рошнє 84
На танцу 85
На винчани дзень 88
Наша млада нєвеста 90
Нє будзем ше женїц 91
Нє далєко у Дюрдьове 93
Нє можем вериц 94
Нє верим вецей анї сам себе 96
Нєт векшого жалю 99
Нїґда би я нє верела 100
Одавай ме мамо 101
Одхиль-лє,мила,облачок 2 102
Одхиль-лє,мила,облачок 1 103
Ой,то там на гори дубина 104
Ой, мешацу,мешачочку 105
Ой ти, дзивочко 106
Ой, пада,пада росичка 108
Ораче,ораче 109
Ожень ше Яничку 110
Оженєл би я ше 111
Пайташ ми ше женї 112
Пасол Яни три воли 113
Перше у сну 114
Петровски дзвон 116
Петровским полю 118
Пиянїцу я достала 119
Пила бим 121
Плїва хмарка 122
По конєц валала 123
Под стреху ше гнїздзи ластовка 124
Под вербу 125
Пойдзем,мамо,пойдзе 127
Помали овечки 128
Попатрице на мнє 129
Послухай глас од шерца 130
Послухай глас шерца 2 132
Пошла ше споведац 134
Пошлї мила ми писмо 135

Пошол би я до вас 136
Права любов 137
Преквитай,преквитай....140
Придз пред сушеда....141
Пришли ми ту нєшка до вас....143
Привитанє 144
Рада би я жену мац....145
Ружи,червени ружи....146
Свадзба,свадзба 148
Ша я Руснак, ти Рускиня 150
Шедла мушка на конарчок 1 151
Шедла мушка на конарчок 2 152
Шей,гоя,гоя....153
Шерцо ми боляце 154
Шицким добре....156
Шицок род ше зишол....157
Штири конї врани 158
Швекра и нєвеста 159
Так поцихучки....160
Тоти баби 161
Твойо очи....162
У лєшику....164
У роботи....165
У градочки шалата 166
У Петровцох на Кирбаю....167
У заградки....170
Умарла ми жена....172
Унуково бапки....173
Бубнї уж бубную 175
Уж нє будзем вечарами 176
Уж узрели червени ягоди 177
Вечар майови 178
Вежнї зайду и я зайду 180
Вибивай мамочко 182
Вигнати з власного дому 183
Вилєцела куковичка....185
Вжал бим це,дзивчатко....186
За ту нашу заграденку -1 187
За ту нашу заграденку 3 188
За ту нашу заграденку 2 189
Заграйце гудаци....190
Загучали гори 191
Загуркали два герлїчки 192
Заспала ми мила моя....193
Зашал я желєне....194
Зашвицело слунко зрана....195
Здрави оставайце....196
Зламала ше корман деска 197
Зреє жито зреє 198
Зрели,зрели 199
Зволуй ме пайташе....200
Жало дзивче траву 201
Место заключеня....202

VLADO KOSTELNIK

40 GODINA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE 1968-2008

CIP – 120307099 (Osijek)
ISBN-978-953-55156-4-7
Vukovar 2008. godine

Ovu knjigu autora Vlade Kostelnika i Gabrijela Takača A5 formata na 250 stranica sa oko 90 fotografija, među kojima je i veliki broj dokumentacijskog sadržaja, sasvim razumljivo izdao Savez Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske u Vukovaru u nakladi od 1. 000 primjeraka 2008. godine prigodom 40. obljetnice od svoga osnivanja i izuzetno plodnog djelovanja. Knjiga je tiskana na rusinskom, ukrajinskom i hrvatskom jeziku adekvatno tome na kojem su napisani objavljeni tekstovi njihovih autora. Autor prvog dijela knjige od 9. – 118. stranice obuhvaća period osnivanja Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske do Domovinskog rata 1991. godine je novinar, književnik, publicist, pokretač te punih 20 godina glavni i odgovorni urednik časopisa na rusinskom, ukrajinskom i hrvatskom jeziku „Nova dumka“(od 1971. do 1991. godine) je Vlado Kostelnik.

Autor većine tekastova drugog dijela knjige koja obuhvaća period od 1991. do 2008. godine je dipl. iur. dugogodišnji profesionalni tajnik Saveza Rusina i Ukrajinaca RH te višegodina novinar i glavni i odgovorni urednik časopisa „Nova dumka“ i „Vjenčić“. U ovom djelu knjige poseban značaj zauzima opis intenzivne aktivnosti Saveza Rusina i Ukrajinaca RH u izuzetno teškim, gotovo nemogućim prognaničkim danima što je bilo od presudnog značaja za opstojnost ovog Saveza i kontinuiranog rada bez i jednog dana prekida u izdavaštvu i kulturnom amaterizmu.

Kratko rezimirajući rečeno ova knjiga na svojih 300-injak stranica obiluje vrlo vrijednim i važnim podacima dokumentacijskog značaja o punih četiri destljeća aktivnosti ovoga Saveza i njegovim gotovo neprocjenjivo vrijednim rezultatima u kulturnom, prosvjetnom, društvenom, duhovnom i svekolikom životu, radu i uspjesima Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske tijekom četiri decenije od osnivanja i početka rada ove udruge.

ВЛАДО КОСТЕЛНИК

40 РОКИ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 1968–2008
40 РОКІВ СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ РЕСПУБЛІКИ ХОРВАТИЯ

1968–2008

CIP 1200307099 (Осиєк)
ISBN 978-953-55156-4-7
Вуковар 2008. року

Тоту кніжку двох авторох Влади Костелника и Гавриїла Такача, Б5 формату на 250 боки и зоз коло 90 фотоґрафиї, медзи котрима велька часц документацийного значеня, 2008. року видал, цалком розумлїво, Союз Русинох и Українцох Републики Горватскей у Вуковаре, у тиражу од 1000 прикладнїкох, а з нагоди 40. рочнїци свойого исновaня и винїмково плодней роботи. Кнїжка друкована на руским, українским и горватским язику, у зависносци од того на хторим язику написани обявени тексти їх авторох.

Автор першей часци кнїжки од 9. по 119. бок, хтори ше одноши на период од снованя Союзу РиУ РГ 1968. року по початок Отечественей войни 1991. року, Владо Костелник, иниціятор снованя, и перши предсидатель Союзу Русинох и Українцох РГ, новинар, писатель, публициста, та попри ище вельо того, порушователь и главни и одвичательни редактор часопису на руским, українским и горватским язику „Нова думка” од 1971. по 1991. рок.

Автор векшини текстох другей часци кнїжки, хтора облапя период од 1991. по 2008. рок дипл. юр. Гавриїл Такач, длугорочни професийни тайомнїк Союзу Русинох и Українцох РГ, та даскельо роки новинар и главни и одвичательни

редактор часопису „Нова думка”и „Венчик”. У тей часци кнїжки окреме значне место ма опис винїмно интензивней активносци Союзу Русинох и Українцох РГ у окреме чежких и, най бизме поведли, нєможлївих вибеженских воєних условийох, цо було од пресудного значеня за обстойносц того Союзу и успишного предлуженя роботи без иєдного дня претаргнуца у континуитету у роботи видавательней дїялносци и культурного аматеризма...

Кратко резимирующи поведзене, видно же тота кнїжка на своїх коло 300 бокох преполна зоз барз значнима податками документацийного характеру о полних штирох деценийох активносци того Союзу и його, так повесц, нєпреценюючо вреднима резултатами на культурним, просвитним, духовним планє Русинох и Українцох у Републики Горватскей у периодзе од штерацец роки исновання тей институциї.

ЗМИСТ - ЗМІСТ - SADŽAJ

Uvodna riječ 7
Predgovor 12
Izuzetno velike zasluge Teodora Frickog u očuvanju opstojnosti Saveza i njegovih djelatnosti 15
Prethodne napomene 20

Владо Костелник

ПЕРША ЧАСЦ:

СОЮЗ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ ОД СНОВАНЯ ПО ВИКРОК ДО ЕВРОПИ И ШВЕТА 1968. - 1991. РОКУ

I. ОД ВЗАГАЛЬНЕЙ СТАҐНАЦИЇ И ОПАДОВАНЯ 1941–1968. ДО РОЗКВИТНУЦА И РОЗВОЮ 1968–2008. РОКУ 25
II. СНОВАНЄ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ И ЙОГО ПЕРШИ УСПИХИ 1968–1973. РОКУ 61
III. КОНСОЛИДАЦИЯ И ВЕЛЬКИ УСПИХИ 1973–1980 80
IV. ВИДЗВИГОВАНЄ И ВИХОД НА ЕВРОПСКУ И ШВЕТОВУ СЦЕНУ 87

Гавриїл Такач

ДРУГА ЧАСЦ:

ДІЙСТВОВАНЄ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 1991. - 2008. РОКУ

I. ДІЙСТВОВАНЄ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 1991–2008. РОКУ 120
II. У МИРНЕЙ РЕИНТЕҐРАЦИЇ ПОСТУПНЄ ДО УЗВИЧАЄНОГО ДІЛОВАНЯ 138
III. НОРМАЛИЗАЦИЯ ЖИВОТА МИРНОЧАСОВА ДІЯЛНОСЦ НА ШИЦКИХ ПОЛЬОХ 2002–2008. 188
IV. З ПОЛНИМ ПОЛЄТОМ И ОХОТУ ВОЧИ 40-РОЧНЇЦИ СОЮЗ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 223

Pogovor 294

mr. sc. MIROSLAV KIŠ

BILO JE ČASNO

SLUŽITI HRVATSKOJ, NJEZINOM NARODU I NACIONALNIM MANJINAMA
(članci-eseji iz predraća, Domovinskog rata i poraća:
trojezično-hrvatski, rusinski i ukrajinski)

ISBN 978-953-55156-1-6
CIP 120230046 (Osijek)
Vukovar, 2008. god.

„Bilo je časno“ je naslov knjige A5 formata s najviše tekstova na hrvatskom jeziku, manje na ukrajinskom i rusinskom jeziku, koju je izdao Savez Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske 2008. god. na ukupno 140 stranica s 50-ak fotografija u nakladi od 500 primjeraka.

Autor knjige je mr. sc. Miroslav Kiš, mr. političkih znanosti iz oblasti međunarodnih odnosa, dipl. politolog, prof. engleskog i njemačkog jezika i književnosti, umirovljenik od 7. rujna 1992. godine, do 28. Studenog 1999. godine, saborski zastupnik rusinske, ukrajinske te njemačke austrijske nacionalne manjine i saborski časnik. Autor je bio i dugogodišnji novinar, aktivni društveni djelatnik, no najviše tekstova u ovoj knjizi s naslovom „Bilo je časno“ i podnaslovom „ Služiti Hrvatskoj, njezinom narodu i nacionalnim manjinama“ i dopunom u zagradi (članci-eseji

iz predraća, Domovinskog rata i poraća trojezično: hrvatski, rusinski, ukrajinski) odnosi se na njegove najznačajnije doživljaje i aktivnosti u njegovom dvostrukom mandatu saborskog zastupnika, u povijesnim godinama stvaranja i prvim koracima slobodne, samostalne, neovisne Hrvatske domovine. Autor je ponosan što mu se pružila, kako sam kaže „prigoda da u takvim povijesnim trenucima zastupa svoj narod u državnim strukturama", a on je to, tvrdi, odgovorno i časno činio. To je pokušao i neosporno uspio uspješno prikazati u svojoj knjizi „Bilo je časno".

Мр сц. МИРОСЛАВ КИШ

БУЛО ЧЕСНО

Служиц Горватскей, єй народу и националним меншином
(Статї–есеї зоз предвойнових часох Отечественей войни
и повойнових часох: горватски, руски, и українски)

ISBN 978-953-55156-1-6
CIP 120230046 (Осиєк)
Вуковар 2008. рок

Було чесно – наслов кнїжки Б5 формату зоз найвекшим числом текстох на горватским и меншим на руским и українским язику, хтору видал Союз Русинох и Українцох РГ 2008. року на 145 боки, зоз коло 50 фотоґрафиї, а у тиражу од 500 прикладнїки.

Автор кнїжки мр сц. Мирослав Киш, мр политичних наукох–мадзинародних одношеньох дпл. политолоґ, проф. анґлийского и нємецкого язика и литератури, пензионер, од 7. септембра 1992. року по 28. новембер 1999. року соборски заступнїк рускей, українскей та нємецкей и австрийскей националней маеншини у двох мандатох, та соборски угляднїк "часнїк". Автор бул и длугорочни новинар, активни дружтвени дїяч, алє найвецей тексти у тей кнїжки зоз насловом "Було чесно" и поднасловом „служиц Горватскей, ей народу и националним меншином" и дополнєньом у заградзеню (статї–есеї предвойново, з Отечественей войни и повойнових часох троязично: горватски руски и українски) одноши ше на його найзначнєйши дожица и активносци у його двох мандатох соборского заступнїка у историйниох рокох снованя, твореня и перших крочайох шлєбодней, самостойней и нєзависней Горватскей оцовщини. Автор пише же ше му указала, як сам гутори, „нагода же би у таких историйних хвилькох заступал свой народ у державних структурох", а вон то, як твердзи, робел одвичательно и чесно. Тото пробовал и без сумнїву ше му удало приказац у своєй кнїжки „Було чесно".

SADRŽAJ

Nekoliko autorovih uvodnih pojašnjenja.....7
Bilo je časno služiti Hrvatskoj, njezinom narodu i nacionalnim manjinama 10
Для мене була честю можливість служити Хорватії, її народови і національним меншинам.....16
Rusini i Ukrajinci u Republici Hrvatskoj.....21
Prava i položaj etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina u Republici Hrvatskoj....25
Prosvjeta i kultura Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj: jučer, danas, sutra.....28
Republika Hrvatska i hrvatski Rusini i Ukrajinci i danas se bore protiv fašizma 32
Українці на Балканах.....38
I Crkva nas je održala – i njoj hvala!.....43
Ne plačimo, stisnimo zube, zapjevajmo s pouzdanjem u sebe i Hrvatsku Domovinu!.....46
Pismo generalu J. P. Kleinu.....48
АКТУАЛНА РОЗГВАРКА зоз паном мр. Мирославом Кишом.....50
Мандат УНТАЕС-у и реинтеґрация.....64
Кеди до Петровцох? (заступнїцке питанє).....67
Кеди конєчно будзе вигласовани Закон о официйним хаснованю язикох и писмох националних меншинох?.....68
Кеди до Петровцох - одвит Ю. Радича.....70
Держави-члени СЕИ у Заґребе.....71
У Риме ФАО/ИПУ процив гладу.....72
Донаторска конференция у Заґребе.....74
Закончена преслава 50-тей рочнїци Общей декларациї УН о людских правох...75
Šumećani, hvala vam!.....76
Делеґация Вонкашньо-политичного одбору Горватского державного собору нащивела приятельску Републику Албанию.....77
Делеґация Горватского державного собору нащивела Федералну Републику Индию.....78
На схадзки Совиту ГРТ-а було бешеди и о емисийох за национални меншини..81
Програма врацаня („Program povratka i zbrinjavanja prognanika, izbjeglica i raseljenih osoba“).....83

Лєтни школи у Ердуту-специфична форма у освидомйованю младих ґенерацийох Русинох и Українцох у националним духу.....87
„Ljetni školi“ jak sposob dodatnoho obrazovanja rusinskej i ukrajinskej menšini u Republiki Horvatskej-30 roki iskustvija (1965-1994).....91
„KOZAKI NA ERDUTSKEJ SIČI“ (cikava anketa na 23. ljetnej školi mladeži u Erdutu 1989. roku).....95
Реґионална конференция о людских правох у Ялти на Криму.....99
Prava nacionalnih manjina kao - specifična ljudska prava.....107
Drevni Kijev i kolijevka Ukrajina.....113
І у Загрбі згадають Голодомор.....117
„Думки з Дунаю” - добра кнїжка.....120
Inrtervju „VU-novinama“: Vukovar ima budućnost.....122
Intervju „Glasu Slavonije“: Pružena hrvatska ruka pomirnica.....126
Pripadnici njemačke i austrijske nacionalne manjine (o)cijenili su da sam u dva mandata u Hrvatskom državnom saboru i njih uspješno zastupao.....129
Žal za „pravim“ TV-kronikama.....134
„Hobby“ - ŠAH.....135
Bilješka o autoru.....136
Iz autorove knjižnice (faksimili).....138
Urednikov POGOVOR.....140

JOAKIM PUŠKAŠ

HUMOR NA SVOJ I TUĐI RAČUN

ISBN 978-953-55156-8-5
CIP 120907045 Osijek
Vukovar, 2009. godine

«Humora na svoj i tuđi račun» naslov je knjižice A5 formata koju je 2009. godine izdao Savez Rusina i Ukrajinaca RH na rusinskom jeziku na 136 stranica sa 40 izabranih humoreski Petrovčana Joakima Puškaša i 25 karikatura Ane Pavlović i Miroslava Home koje se odnose na objavljene humoreske.

Knjiga počinje predgovorom Đure Laćaka pod naslovom „Rusini i humor". On daje povijesni pregled prisutnosti humora kod Rusina u sredstvima javnog informiranja. Humor je prisutan od zapisa Vladimira Hnaćuka 1887. Godine, preko djela, Mihajla Kovača u «Rusinskom kalendaru» između dva svjetska rata u almanahu „Sita" Krsturčanina Elemira Papharhaja 1935. godine koji su «tiskani» i umnožavani pisaćim strojem s latiničnim tipkovnicom preko indigo papira (po 4 primjerka); podlistak „Strnjište" (Dikica), u „Rusinskoj riječi", (Rusko slovo); „Na valovima glazbe i humora" u emisiji na rusinskom jeziku na valovima Radio Novog Sada; u „Novoj misli" (Nova dumka) u rubrici „Smijeh nije grijeh", u „Mislima s Dunava"…

Autor knjige, Joakim Puškaš je jedan od značajnijih humorista koji kroz svoje humoristično stvaralaštvo daje sliku jednog vremena i života rusinske nacionalne zajednice. Kako navodi recenzent ove knjige, Štefan Hudak- autor i kada piše humoreske odražava zbilju pa su njegove humoreske često i retrospektivno informativne i aktualne. On svojim humoreskama obogaćuje našu „pisanu" baštinu o životu naših ljudi.

Sam autor je na koricama knjige napisao zašto piše humoreske. Zbog tragičnih događaja u njegovoj obitelji u vrijeme Drugog svjetskog rata i represije prema njegovoj obitelji dugo godina nitko se nije smijao. On je 1971. godine odlučio prekinuti period „nesmijanja" i počeo je pisati humoreske, a nastavio je s pisanjem u čestim razdobljima svog života kada je doživljavao teška iskušenja, brojne teške trenutke te je izlaz iz bezizlaznih situacija nalazio u humoru i pisanju humoreski. Iz istih pobuda piše ih još uvijek.

U kratkim bilješkama „o autoru", na posljednjoj stranici knjige može se pročitati sljedeće: rođen je 1956. godine u Vukovaru, osnovnu školu je pohađao u Petrovcima i Vukovaru, srednju školu u Vinkovcima i Beogradu, a upisao je Fakultet političkih znanosti u Beogradu, pa u Zagrebu koji nije uspio završiti zbog materijalne situacije jer se sam školovao.

Od svoje 15. Godine pojavljuje se kao pisac humoreski i kao novinarski suradnik „Rusinske riječi", u Novom Sadu, „Nove misli" u Vukovaru, pisao je i za „Vjesnik", „Večernji list", „Jutarnji list"(Zagreb), „Glas Salavonije" (Osijek), „Novljanski vjesnik", „Novljanski list" (Novska), „Glas ljudi" (Daruvar), za radio Vukovar, radio Novi Sad i radio Novsku...

Od 1971. godine do danas napisao je više od 100 humoreski. Od 2004. godine piše humoreske i na hrvatskom jeziku i objavljuje ih u vinkovačkoj „Privlačici" i bjelovarskom „Čvoru". Strastveni je šahist, stripofil i knjigofil.

Svojih 40 humoreski u ovoj knjizi podijelio je u tri cjeline: Humor o Petrovcima, Humor na svoj i tuđi račun, Prvi mačići bacaju se u vodu.

ЯКИМ ПУШКАШ

ГУМОР НА СВОЙ И ЦУДЗИ РАХУНОК

Вибрани гуморески

ISBN 978-953-55156-8-5
CIP 120907045 (Осиєк)

„Гумор на свой и цудзи рахунок" кнїжочка А5 формату хтору видал Союз Русинох и Українцох РГ на руским язику, на136 боки зоз 40 вибрани гуморески Петровчаня Якима Пушкаша и 25 карикатури Ганчи Павловичовей и Мирослава Хоми хтори ше одноша на обявени гуморески.

Кнїжка почина зоз уводним словом Дюри Латяка. Под насловом „Руснаци и гумор" дава историйни препатрунок присутносци гумору при Руснацох у средствох явного иформованя. Гумор присутни ище од записох Владимира

Гнатюка 1897. року, прейґ Михала Ковача у „Руских календарох” медзи два шветово войни, „Рошти” Керестурца Елемира Папуґового 1935. року „друковани” и умножовани на писацей машинки з латинскима буквами прейґ индиґо паперу по 4 прикладнїки, потим, у подлїстку „Дикица” у „Руским слове”, „На габох музики и гумору” емисиї рускей редакциї на Радио Новим Саду, у „Новей думки” – у рубруки „Шмих нє грих”, у „Думкох з Дунаю”...

Автор кнїжки Яким Пушкаш єден зоз значних малочислених гумористох хтори през свою гумористичну творчосц дава слики єдного часу у живоце рускей националней заєднїци. Лєбо, як гутори рецензент тей кнїжки Штефан Гудак, вон и кед пише гуморески одражує стварносц, та його гуморески часто информативно и ретроспективно актуелни. Вон зоз своїма гумoресками збогацує нашу скарбнїцу о збуваньох и живоце наших людзох.

Сам автор на рамикох кнїжки написал прецо пише гуморески. Пре траґични збуваня у його фамелиї под час Другей шветовей войни и репресиї над його фамелию з боку комунистичних власцох по Другей шветовей войни длуго роки ше нє шмеял. Вон 1971. року одлучел претаргнуц тот период „нєшмеяня”и почал писац гуморески. Предлужел их писац у частих, чежких часох свойого живота, бо зоз велїх чежких хвилькох живта „виход з нєвиходних ситуацийох вше пренаходзел у писаню гумореских. Прето их и пише. ”

У кратких призначкох „о авторови” на остатнїм боку кнїжки медзи иншим може ше пречитац шлїдуюце: Народзени є 1956. року у Вуковаре, до основней школи ходзел у Петровцох и Вуковаре, до штреднєй у Винковцох и Беоґрадзе, а уписал и Факултет политичних наукох у Беоґрадзе и Заґребе хтори ше му нє удало закончиц пре чежки материялни обставини бо ше сам школовал.

Од своїх 15 рокох зявює ше як писатель гумореских и новинарсотруднїк „Руского слова” у Новим Садзе, у „Новей думки” у Вуковаре, а писал и за „Вєсник”, „Вечарши новини”, „Ранши новини” (Заґреб), „Глас Славониї” (Осиєк), „Глас люду” (Дарувар), „Новлянски виснїк”, „Новлянски лист”, „Попатрунок” (Новска), за Радио Вуковар, Радио–Нови Сад и Радио–Новску...

Од 1971. року по нєшка написал понад 100 гуморески. Од 2004. року гуморески пише и на горватским язику и обявює их у винковскей „Привлачици” и бєловарским „Чвору”. Страствени є шахиста, стрипофил и кнїжкофил.

Свойо 40 обявени гуморески у тей кнїжки подзелєл до трох поднасловох: „Гумор о Петровцох”, „Гумор на свой и цудзи рахунок” и „Перши мачата до води ше руцаю”.

ЗМИСТ

Уводне слово - Руснаци и гумор – Дюра Латяк..... 5

ГУМОР О ПЕТРОВЦОХ..... 9
На гайзибану до Миклошевцох..... 11
Калдерма..... 14
Бали помедзи два шветово войни..... 18
Бали после другей шветовей войни..... 20
Як Петровчанє шпивали у Старих Янковцох..... 24
Помаранче..... 27
Франтоше и гунцути..... 29
Макаїчково - приповедка о першим радио-апарату..... 35
Електрификация..... 39
Кино..... 41
Перши телевизор..... 47
Руске слово" ше чекало и читало..... 50
Як дзеци и младеж зарабяли и трошели пенєж..... 53
Слатки ляд..... 57
Anno domini 1973..... 60
Як огньогасци змогли нову цистерну 63
На забивачки..... 67
Кед Винтоняково бавя шах..... 69

ЗМИСТ

ГУМОР НА СВОЙ И ЦУДЗИ РАХУНОК..... 71
Дньовнїк Адама и Еви..... 73
Руснаци и традиция..... 76
Же би нас було вецей..... 78
Найлєпши шофере..... 81
Нєзвичайне покладанє шоферского испиту..... 83
Перши дзень у школи єдного першокласнїка..... 85
Чорт у валалє..... 87
Наградни бависка..... 89
Пиво..... 90
Пиє як Рус(нак)..... 93
Писмо з валалу..... 95
Рочни одпочивок..... 97
Як дойсц до роботи?..... 99
Руснаци спорташе..... 101
Як сом сцел постац писатель..... 104
Erotica Ruthenica..... 106
Забивачка..... 108

ПЕРШИ МАЧАТА ДО ВОДИ ШЕ РУЦАЮ..... 113
Галайк на желєним полю..... 115

ЗМИСТ

Бриґи з „Руским словом“..... 117
Я и ґраматика..... 119
Чи сом чловек..... 121
Чи сом мали або вельки..... 124
Тадзи и тамаль по Вуковаре..... 126

З рецензиї Штефана Гудака..... 129
О авторови..... 131

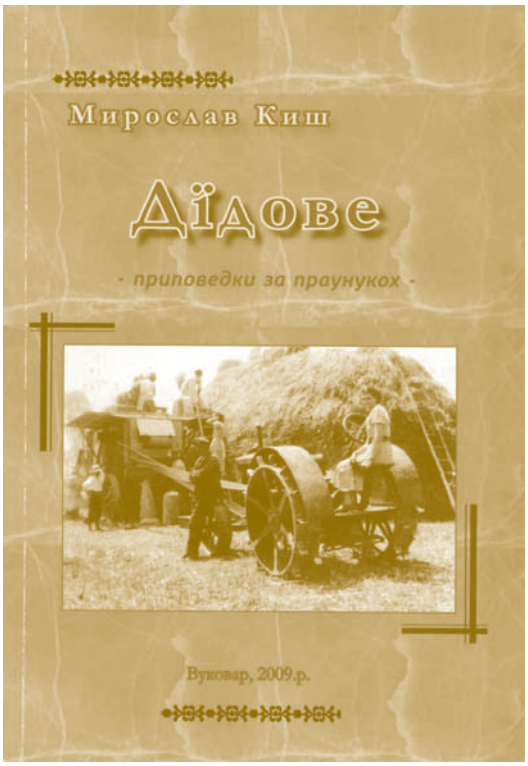

MIROSLAV KIŠ

DJEDOVI

Pripovijetke za praunuke

ISBN 978-953-55156-6-1
CIP 120806008 (Osijek)
Vukovar 2009. godine

Knjigu „Djedovi“ A5 formata na 111 stranica s 20 fotografija koje po vremenu nastajanja i etnografskim vrijednostima imaju dokumentacijski i arhivski značaj izdao je Savez Rusina i Ukrajinaca RH na rusinskom jeziku. Autor knjige je mr. sc. Miroslav Kiš, diplomirani politolog, profesor anglistike i germanistike, višegodišnji novinar na radiju i TV Zagreb, dugogodišnji rukovoditelj uprave u zagrebačkoj općini Trnje, djelatnik u gradskoj skupštini Grada Zagreba, u Ministarstvu prosvjete, kulture i sporta i na kraju svoga radnoga vijeka dva mandata saborski zastupnik nacionalnih manjina, časnik u Hrvatskom državnom Saboru.

Sam naslov i podnaslov knjige „Djedovi- pripovijetke za praunuke“ govori bitno o sadržaju knjige. Autor je knjigu pisao kao umirovljenik i djed kada, kako sam kaže „djedovi ne pamte što su jučer ručali, ali dobro pamte, čak i u detalje neke događaje još iz djetinjstva“. Tako, sad već djed s unucima, autor za svoje i druge unuke i čitatelje piše ovu knjigu za svega, kako je sam rekao „točno trideset dana“, ali ju je

nosio u sebi cijeloga života. Osnovni motiv je otkinuti od zaborava olovna vremena diktatorskog staljinističkog „socijalizma“ u nas nakon drugog svjetskog rata o čemu se kod nas jako malo pisalo, a sve manji broj ljudi se toga još sjeća.

Glavni izvor tih zanimljivih i s dozom humora opisanih životnih pripovjedaka i narodnih običaja sa „ruske fronte“ iz Prvog svjetskog rata, s rada u Americi, prisilnog rada u Se-Re-Ze-ima, otimanje zemlje i živežnih namirnica, zabranama crkvenih događanja i blagdana u njegovom rodnom srijemskom selu Petrovci je po riječima autora gostioničarsko „Društvo za vođenje briga“ te uz pecare uz koje se danima i dugim noćnim satima pekla rakija; kad bi zasjeli kumovi i započeli svoje pripovijetke o vlastitim doživljajima…Sve to autor pretače u jednostavne i lijepe pripovijetke u ovoj knjižici koja tako ostaje budućim generacijama kao vrijedno svjedočanstvo o proteklim, sada već davnim vremenima posljednjih desetljeća posljednjeg stoljeća proteklog drugog milenija.

МИРОСЛАВ КИШ

ДЇДОВЕ

–приповедки за праунукох–

ISBN 978 -953-55156-6-1
CIP 120806008 (Осиєк)
Вуковар 2009. рок

Кнїжочка „Дїдове” А5 формату, на 111 боки зоз 20 фотоґрафиї котри по старосци и по етноґрафийних вредносцох у найвекшей часци маю документацийне и архивске значенє, видал Союз РиУ РГ у Вуковаре 2009. року на руским язику. Автор кнїжки мр. Мирослав Киш, дипломовани политолоґ, професор анґлистики и ґерманистики, новинар на Радио и ТВ Заґребу, длугорочни руководитель заґребскей општини Трнє, член городскей скупштини Городу Заґребу и Минестерства просвити, културуи и спорту Републики Горватскей и на остатку свойого роботного вику, два мандати соборски заступнїк националних меншинох и „часнїк” у горватским державним Соборе.

Сама назва и поднаслов кнїжки „Дїдове–приповедки за праунукох” достаточно гутори о змисту кнїжки. Автор кнїжку написал як пензионер и дїдо кед, як сам гутори, дїдове уж нє паметаю цо вчера полудньовали, алє добре паметаю – аж до деатальох даєдни подїї ище зоз дзецинства. Так тераз, уж дїдо з унуками, Мирослав Киш за своїх, а и других унукох и читательох написал тоту кнїжку, як гутори за „ровно трицец днї”, а „ношел ю у себе през цали живот”. Основни мотив му бул „най ше нє забудзе” о оловних часох диктаторского сталїнистичного „социялизу” у нас после Другей шветовей войни, о чим у нас барз мало писане, а вше менєй єст людзох хтори то паметаю.

Главни жридла тих цикавих и покус на гумористични способ писаних животних подїйох и приповедкох о наших обичайох зоз „рускей фронти” у Пер-

шей шветовей войни, з роботох у Америки, примушующих роботох у Се-Ре-Зе–ох, однїманьох жеми и поживи, спераню церковних шветох у його валалє Петровцох... Шицко то автор дознал зоз приповедкох карчмарского „Дружтва за водзенє бриґи”; зоз пецарох кед ше и воднє и у длугих ноцних годзинох пекла палєнка та розпочинали приповедки о власних дожицох... Шицко то автор преточел до єдноставних и красних приповедкох у тей кнїжочки хтора так остава вредни шведок наступним ґенерацийом о прецеклих, тераз уж давних часох остатнїх деценийох остатнього столїтия прешлого другого милениюма.

ЗМИСТ

Авторова „prolegomena“ 7

Найзаблуканширокі 11

Муки маме, куме, надосц, алє „брашна”кеди як и кеди якого..... 17

Циґанїш, сушед, то нє могло буц!..... 24

Гевти при казаньох барз ше поспричкали – бул триюмфални коментар наютре рано у „дружтве за водзенє бриґи”..... 30

Шнїл сом же ме приходза одвесц заштрелїц - а пришли ме пущиц дому..... 32

Нїхто нїхтори язик нє зна „перфектно”- як ше по анґлийски гвари „гамбар”?..... 37

„Стань уж раз, Корейо преклята!” 43

Як „дїдове” (и я з нїма) у Петровцох влапали риби..... 48

Индустрийна рошлїна конопа и два петровски бари - у моїм дзецинстве у Петровцох того було, а тераз нєт..... 52

Гоч як обрацали, толковали и наказовали та витворйовали, селянє вше найбаржей „надрапали”..... 61

Прешли задруґи - прешло дзецинство, основна школа и одхов у валалє;остали и горки упечатки..... 66

„Педаґоґия” - то значи водзиц дзецко, одховйовац го; траґично кед ше старших сце - преодховйовац..... 71

„Маялоси”, синдикалисти, запровадзованє „социялистичних” а зоперанє церковних шветох; рижни форми примитивизму аж по нєшка..... 75

Як „Бойтар” и „Джуґош” вєдно з нами єдли замешку и прою; як подпредсидатель задруґи „летвал жем” з колїбу и овцами;як зме „вивожели” комерциялне, а „триажирали” нашеньово жито..... 80

Ище лєм дакус о мойому оцови, дзецинстве и голубох..... 84

Задня схадзка „дружтва за водзенє бриґи” у Бандуриковей карчми 93

И СеРеЗом пришол край , и то нєславни; а пришол край и „моцаком”, диктатором..... 96

Авторов „epilog“..... 100

Призначка о авторови..... 110

VLADIMIR KOSTELNIK

ETNOGRAFSKA ZBIRKA RUSINA I UKRAJINACA

Vječni spomen petrovačkoj starini
Tri desetljeća uspješnog postojanja Etnografske zbirke
Rusina i Ukrajinaca u Republici Hrvatskoj

ISBN 978-953-55156-7-8
CIP 121014040 – Osijek
Vukovar, 2009. godine

Prigodom 30. -te obljetnice otvaranja i djelovanja Etnografske zbirke Rusina i Ukrajinaca RH, Savez Rusina i Ukrajinaca RH je 2009. godine izdao skromnu knjižicu o ovoj izuzetno značajnoj zbirci za Rusine i Ukrajince u Hrvatskoj i šire, na cijelom južnoslavenskom prostoru. Knjižica A5 formata tiskana je na rusinskom jeziku na 56 stranica u nakladi od 400 primjeraka na skromnom papiru pa je i 20-ak crnobijelih fotografija skromno ilustriralo vrijednost ove zbirke. Dojmljivosti njenog značaja znatnije je doprinijelo 25 fotografija eksponata u boji na kraju knjižice.

Autor knjige, Vlado Kostelnik je jedan od osnivača i prvi predsjednik Saveza Rusina i Ukrajinaca RH, pisac, publicist i dugogodišnji glavni i odgovorni urednik časopisa „Nova dumka“, autor ili urednik mnogih izdanja Saveza Rusina i Ukraji-

naca RH, vrijedan inicijator i suradnik u osnivanju i izgradnji Etnografske zbirke u Petrovcima…

U skromnoj knjižici koju krase korice s fotografijama u boji i prizorom interijera zbirke, vjerojatno zbog malog broja stranica nije tiskan sadržaj knjižice pa se pregled sadržaja zbirke najprije može iščitati kroz njene podnaslove.

Na prvim stranicama u uvodu prikazane su povijesne odrednice Petrovaca i njihove okolice od davnih vremena do doseljavanja Rusina u ove krajeve. Slijede napisi o osnivanju Komisije za povijesni pristup pri Savezu Rusina i Ukrajinaca RH, o sakupljanju eksponata trojice petrovačkih entuzijasta:dr. Tomislava Mišira i Silva Keteleša i Silva Erdelja, te o prvoj izložbi prikupljenih eksponata izloženih na katu zgrade Društvenog doma u Petrovcima.

Slijede napisi o svečanom otvorenju Etnografske zbirke u otkupljenoj zvonarevoj kući, tik uz zgradu Društvenog doma i Doma kulture za čiji je otkup tadašnja Republička samoupravna interesna zajednica za kulturu izdvojila 100. 000 dinara, a iz drugih izvora lokalne samouprave osigurano je još 50. 000 dinara. Zbirku je svečano otvorio tadašnji zastupnik u Saboru SR Hrvatske Zvonko Špoljar.

Zatim slijede naslovi i podnaslovi o daljnjem proširivanju i uređenju zbirke, priznavanja njene vrijednosti od udruge muzeja istočne Slavonije, objavljeni članci o zbirci u brojnim tiskovinama, o suradnji i stručnoj pomoći Gradskog muzeja Vukovar te zaključak autora Vlade Kostelnika sa zaključkom da je Etnografska zbirka Rusina i Ukrajinaca Hrvatske postala istinski stručno uređeni etno-park dostojan visokih europskih standarda i standarda Europske Unije čija vrata su već otvorena za ulazak Republike Hrvatske.

Zbirka ima stručno vođenu knjigu inventara s opisom i nazivom svakog eksponata pojedinačno te knjigu dojmova posjetitelja čiji su najimpresivniji fragmenti tiskani na kraju knjižice kao svojevrsni pokazatelj vrijednosti zbirke.

Knjižica završava sažetkom na hrvatskom jeziku u kojemu su spomenute najzaslužnije osobe za osnivanje i razvoj zbirke.

ВЛАДИМИР КОСТЕЛНИК

СПОМЕН ВИЧНИ «ПЕТРОВСКЕЙ СТАРИНИ»

Три дзешецрочя успишного исновання етноґрафскей збирки Русинох и Українцох Републики Горватскей у Петровцох
(1978-2008)

ISBN 978-953-55156-7-8
CIP 121014040 – Осиєк
Вуковар, 2009 рок

З нагоди 30. рочнїци од отвераня и исновання Етноґрафскей збирки Русинох и Українцох у РГ. Союз Русонох и Українцох у РГ. 2009 р. видал скромну кнїжку о тей виньимково вредней и значней збирки за Русинох и Українцох нє лєм Горватскей алє и загалї на тих южнославямских просторох. Кнїжка А

5 формату, друкована на руским язику на 56 бокох, скромним паперу, та и 20 чарно били фотоґрафиї скромно илуструю полну вредносц тей збирки. Упечатки вельо краши зоз 25 колорово фотоґрафиї експонатох на концу кнїжки. Аутор кнїжки Владо Костелник єден од снoвательох и перши предсидатель Союзу Русонох и Українцох РГ. писатель, публицист,новинар, длугорочни главни и одвичательни редактор часопису «Новей думки», аутор або редактор числених виданьох Союзу Русинох и Українцох РГ. вредни иницiятор и сотруднїк у снованю вибудови Етноґрафскей збирки у Петровцох.

У скромней кнїжки, хтору краша рамики фотоґрафийох у фарбох зоз експонатами збирки, вироятнє пре мале число бокох нє видруковани змист кнїжки та ше прегляд змисту збирки найскорей може дознац прейґ поднасловох кнїжочки.

На першим боку у уводу дати историйни прикмети Петровцох и його околїска од давней прешлосци по досельованє Русинох до тих крайох. Шлїдза статї о снованю комисиї за историю при Союзу Русинох и Українцох РГ. зазберованюетноґрафских експонатох трох петровских ентузиястох: др. Томислава Мишира и двох Силвох, Кетелеша и Ерделя и о першей вистави позбераних експонатох виложених у просториї на поверху будинку Дружтвеного домау. Шлїдзи потим статя о святочним отвераню Етн. Збирки у откупеней хижи дзияковнї такой коло Дружтвеного дому за чий откуп тедишня Република самоуправна интересна заєднїца за культуру видвоєла 100. 000 динари, а зоз других жридлох обеспечене ищ 50. 000,00 динари. Збирку святочно отворел заступнїк Сабору СР Горватскей Звонко Шполяр.

Потим ше надовязую наслови и поднаслови о дальшим преширйованю и ушорйованю збирки припознаваню єй вредносци од здруженя музеалцох восточней Славониї обявени статї о збирки, сотруднїцтву и фаховей помоци Городского музею Вуковар и законченє Влади Костелника же етноґрафска збирк Русинох и Українцох РГ. постала правдиви, вибудовани и пошорени етно-парк, достойни високих стандардох Еуропи и Еуропскей Униї, чийо дзвери уж отворени за уход РГ.

Збирка ма и фахово випольнєну кнїжку ивентару и кнїжку упечаткох, нащивительох зоз хторей вибрани даскелї з найкраших упечаткох хтори су надруковани на остатнїх бокох збирки. Кнїжка закончує зоз резимейом на горватским язику у хторим спомнути найзаслужнєйши особи за снованє и розвой збирки.

BLAŽENKA HORVAT

MOJ OTAC JOSIP KOSTELNIK

Uspomene i spoznaje

ISBN 978-953-55156-7-8
CIP 120828041 Osijek
Vukovar 2009. Godine

„Moj otac Osif Kostelnik- sjećanja i spoznaje“ naslov je knjige A5 formata koju je izdao Savez Rusina i Ukrajinaca RH 2009. godine na rusinskom jeziku u nakladi od 400 primjeraka. Knjiga je tiskana na 107 stranica u kojima autorica knjige, kćer Josipa Kostelnika, jednog od osnivača rusinske književnosti, pripovijeda o „sjećanjima“ i „saznanjima“ o svome ocu.

Živio je samo 31 godinu, pa je o njegovom životu, radu i stvaralaštvu do sada bilo malo napisano. Knjiga nije napisana na temelju literarnog stvaralaštva Josipa Kostelnika o čemu je knjigu napisao Štefan Hudak pod naslovom „Sakupljeni radovi Osifa Kostelnika“, već o njegovom životu. Autorica koja je njegova kći, Blaženka Horvat iznosi svoje uspomene i kratka sjećanja na oca od svoje četvrte godine svjesnog dječjeg pamćenja i prisjećanja do osme godine života kada je njen otac od posljedica nesreće tako rano, zauvijek ostavio svoju obitelj, svoj voljeni rodni kraj, selo Petrovce, svoje Rusine i svoje literarno stvaralaštvo…

Atorica, Blaženka Horvat u predgovoru knjige naglašava da nije vična pisanju, ali je najviše na nagovor djelatnice Saveza RiU RH i članice vukovarskog KUD „Osif Kostelnik"(koji nosi njegovo ime) Marije Tkač prikupila sve njegove dokumente, fotografije,svjedodžbe..koje je ljubomorno čuvala i povezala ih sa svojim sjećanjima o detaljima i sličicama o privatnom očevom životu što je otisnuto u tekstu knjige. Zbog toga 28 fotografija i više od 60 faksimila i skeniranih dokumenata zauzima više od polovice knjige.

Knjiga počinje predgovorom i uvodom, rodoslovnim stablom obitelji i autoričinih roditelja, Petrovčana, majčinih Nađorđovih i očevih Kostelnikovih; člancima oca Josipa Kostelnika kao suradnika tadašnjeg hrvatskoga časopisa za katoličku mladež „Luč"; produžava s podnaslovima: Moja najranija sjećanja, Sukus o životu Osifa Kostelnika prema postojećim dokumentima, pjesmom „Rodni kraj" i završava pogovorom urednice knjige Vere Pavlović pod naslovom „Takva je sudbina Rusina".

БЛАЖЕНКА ХОРВАТ

МОЙ ОЦЕЦ ОСИФ КОСТЕЛНИК

Памятки и спознаня

ISBN 978-953-55156-7-8
CIP 12082041 Осиєк
Вуковар 2009. рок

„Мой оцец Осиф Костелник" – памятки и спознаня – наслов кнїжжки А5 формату хтору видал Союз Русинох и Українцох РГ 2009. року на руским язику, у тиражу од 400 прикладнїки. Кнїжка видрукована на 107 боки у хторей авторка кнїжки, дзивка Осифа Костелника, єдного од снователя рускей литератури, приповеда о „памяткох и спознаньох" о свойому оцови, Осифови Костелникови.

Жил лєм 31 рок, та о його живоце, роботи и творчосци по тераз було мало написане. Кнїжка нє писана на тему литературней творчосци Осифа Костелника, о чим кнїжку написал Штефан Гудак под назву „Позберани твори Осифа Костелника", алє о його живоце о хторим авторка, його дзивка Блаженка Хорват виноши свойо здогадованя и кратки паметаня на свойого оца, од єй штвартого року свидомого дзецинского паметаня и здогадованя по осми рок єй живота кед оцец, од пошлїдкох нєщесца, так вчас навше зохабел свою фамелию, свой любени родими край Петровци, своїх Руснацох и свою литературну творчосц...

Авторка Блаженка Хорват у своїм уводним слове на початку кнїжки наглашує же є нє схопна ґу писаню, алє найвецей на нагварку Союзовей роботнїци и члену вуковарского КУДа „Осиф Костелник" (хтори ноши мено єй оца) Мариї Такачовей, позазберовала шицки його документи, фотоґрафиї, свидоцтва и акти хтори любоморно чувала, та их повязала зоз своїма здогадованями о детальох з оцового приватного живота и у тей кнїжки за-

окружела до єдней цалосци. Прето 28 фотоґрафиї и понад 60 факсимили и скенирани документи, свидоцтва и урядови акти забераю вецей од половки бокох кнїжки.

Кнїжка почина зоз уводним словом и уводом, родословним стеблом фамелийох авторкових родительох, Петровчаньох, мацерових Надьордьових и оцових Костелникових, статями оца Осифа Костелника як сотруднїка тедишнього горватского часопису за католїцку младеж „Луч", та предлужує зоз поднасловами: Мойо найвчаснєйши здогадованя; Сукус о живоце Осифа Костелника спрам иснуюцих документох; писню „Родими край" и на остатку зоз резимеом редакторки кнїжки Вери Павловичовей под насловом „Така судьба Руснакова".

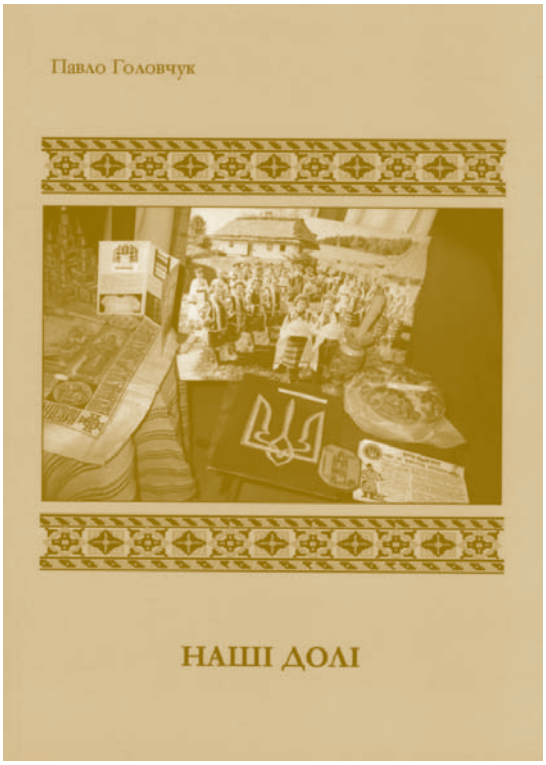

PAVLO HOLOVČUK

NAŠE SUDBINE

Vukovar, 2010. godine
ISBN 987-953-7767-00-6
Vukovar, 2010. godine

„Naše sudbine“, naslov je knjige A5 formata na 214 stranica sa 50-ak fotografija pretežito arhivsko dokumentacijskog značaja koju je izdao Savez Rusina i Ukrajinaca RH 2010. godine u nakladi od 400 primjeraka. Tiskana je na ukrajniskom jeziku prema želji autora Pavla Holovčuka koji je ukrajinski literata, piše na svom materinskom, ukrajinskom jeziku.

Knjiga „Naše sudbine“ podijeljena je na tri dijela. Prvi dio nosi naziv „Susreti, razgovori, razmišljanja“… i obuhvaća od 13. -140. stranice; u njemu autor kao dugogodišnji novinar i urednik ukrajinskih radio emisija na radio Banja Luci na novinarski, reportažni način u vidu intervjua i kazivanja obrađuje susrete, razgovore i razmišljanja o mukotrpnom životu, patnjama i sudbinama naših Ukrajinaca u Bosni koji su se oko 1900. godine iz svojih zavičaja u ukrajinskim autohtonim područjima u Galiciji i karpatskim dijelovima Lemkivščene, po nagovoru tadašnje vlasti u Austrougarskoj, zajedničkoj državi preselili u okviru iste države u područja sjeverne Bosne. Posebno su tragične priče bosanskih Ukrajinaca iz II. Svjetskog rata i tadašnjeg poraća.

Drugi dio knjige nosi naziv „Sličice iz života“ zauzima prostor od 140. -180. stranice i predstavlja također istinite događaje iz života Ukrajinaca u Bosni i Slavoniji koje je autor svojim literarnim stilom i rječnikom naknadno literarno doradio.

Treći dio knjige od 180. -214. stranice nosi naziv „Pisma djeda Panasa Bezdoljnoga“ i sadrži 14 humoreski i satira koje je autor kao dugogodišnji suradnik časopisa „Nova dumka“ objavljivao na stranicama časopisa te je čitateljskoj publici i najpoznatiji.

ПАВЛО ГОЛОВЧУК

НАШІ ДОЛІ

Вуковар, 2010 рік
ISBN 987-953-7767-00-6

«Наші долі» – назва книги А5 формату на 214 сторінках з приблизно 50 фотографіями переважно архівно-документаційного значення, яку видав Союз русинів і українців РХ 2010 року тиражем у 400 примірників. Друкована українською мовою за бажанням автора, українського письменника Павла Головчука, який пише своєю материнською українською мовою.

Книга «Наші долі» поділена на три частини. Розділ перший має назву «Зустрічі, розмови, роздуми... » і охоплює 13-140 сторінки, у ньому автор як багаторічний журналіст і упорядник українських передач на радіо Баня Лука на журналістський репортажний спосіб у вигляді інтерв’ю і розповідів опрацьовує зустрічі, розмови і роздуми про важке життя, муки і долі українців у Боснії, які близько 1900 року зі своїх рідних країв з українських автохтонних регіонів – Галичини і карпатської частини Лемківщини – за намовляннам тодішньої влади в Австро-Угорщині, спільній державі, переселилися у рамках одної держави на територію північної Боснії. Особливо трагічними є розповіді боснійських українців про часи Другої світової війни і післявоєнний період.

Друга частина книги—«Образки з життя»—займає 140-180 сторінки і представляє також реальні події із життя українців Боснії і Славонії, які автор своїм літературним стилем і словником творчо обробив.

Третю частину книги від 180 по 214 сторінки займають листи діда Панаса Бездольного. Тут знаходимо 14 гостро сатиричних творів, які автор як багаторічний співробітник часопису «Нова думка» публікував на його сторінках, а отже, читачам і найвідоміші.

ЗМІСТ

Слово автора 3
Образки страждань українців Боснії та Хорватії
–Проф. Микола Мушинка 5

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ – Зустрічі, розмови, роздуми…
Отець Симеон Хромиш 13
Роман Біляк 21
Василь Мороз. 31
Мирослав–Славко Загородний 44
Іван Бортник 57
Михайло Бойко 65
Емілія Ружицька 74
Іван Гошко 82
Текля Явиляк 91
Іван Бурда 97
Теодор Овад 105
Сумлінний дзвонар 111
Стефан Філяк 117
Катерина Здеп 121
Марія Рупа 126
Мілька Токарська 127
Володимир Рудак 134
Скільки бабці років? – Параскева Василів 137

РОЗДІЛ ДРУГИЙ – Образки з життя
Пішли до «суки» 143
«Почтар» і «Вугляр» 144
Пастушок 156
Короткотривала радість 160
Кривава новорічна ніч 163
Павлова таємниця. 166
Ґалицянські пироґе» 172
Як я став "космонавтом" 175
176

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ – Листи діда Панаса Бездольного
Біда зо мнов: не можу мовчити 181
Про Дон Кіхота та сньше 182
Авґієві стайні 184
Вічна тема 186
Баби бачили сьвіт 188
Єдні кажут, другі пишут 190
Ні в пліт, ні в дзюру 192
Вуса 194
Страхи-жахи, страшно валикі... 197
І знов про «страхи» 199
Для рідної справи можна всьо 201
Пішли «гам-гам та хлепнути...» 204
Ми – «межинародні» 207
Ше єдна про нас «качка» 210

ЗМІСТ 213

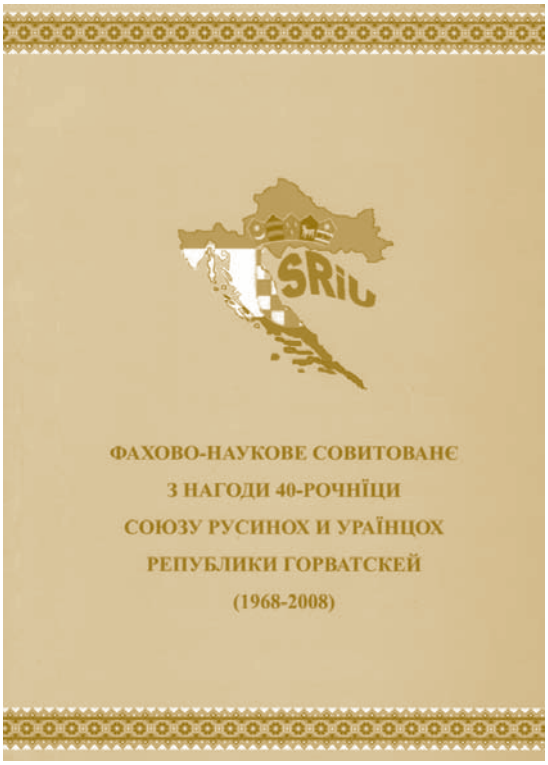

STRUČNO-ZNANSTVENO SAVJETOVANJE POVODOM 40 OBLJETNICE SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE

(1968-2008)

ISBN 978. 953-7767-01-3
CIP 121201014 (Osijek)
Vukovar, 2010. godine

Zbornik pod naslovom „Stručno-znanstveno savjetovanje povodom 40. obljetnice Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske“ je knjiga B5 formata na 130 stranica u nakladi od 400 primjeraka izdao je Savez Rusina i Ukrajinaca RH na hrvatskom, rusinskom i ukrajinskom jeziku u ovisnosti o jeziku na kome su pristigli objavljeni radovi. Zbornik je tiskan dvije godine nakon održavanja stručnog skupa u Vukovaru u povodu obilježavanja 40 obljetnice Saveza Rusina i Ukrajinaca RH (1968. -2008.)

U uvodnom dijelu knjige nalazi se referat tadašnjeg predsjednika Saveza Rusina i Ukrajinaca RH Slavka Burde iz Zagreba na hrvatskom jeziku, slijede prigodne čestitke na ukrajinskom jeziku, srodnog prijateljskog Saveza Rusina-Ukrajinaca iz Slovačke, čestitka Predsjednika svjetskog ukrajinskog koordinacijskog vijeća Dmi-

tra Pavlička iz Ukrajine i akademika Ukrajinske akademije znanosti, dugogodišnjeg suradnika ovog Saveza i uredništva časopisa „Nova dumka“ prof. Mikole Mušinke iz Slovačke.

Slijede priloženi pismeni radovi-referati o 40. obljetnici značajnih dužnosnika ovoga Saveza; referati dugogodišnjih suradnika ovog Saveza rusinske nacionalnosti iz Vojvodine i dva rada na hrvatskom jeziku iz Zagreba. Tiskani su radovi ukupno 13 autora na temu značajne obljetnice Saveza koji obrađuju pitanja iz oblasti kulturnog,prosvjetnog,duhovnog i svekolikog života Rusina i Ukrajinaca na ovim prostorima; to su. **Teodor Fricki, Mirosalv Kiš, Vinko Zidarić i Sanja Lazanin** iz Zagreba; **Vlado Kostelnik, Želimir Juhas i Zvonko Kostelnik** iz Petrovaca kraj Vukovara; **dr. Roman Miz, Miron Žiroš, Nikola Cap i Đuro Laćak** iz Novog Sada te **Štefan Hudak** iz Petrovaradina.

ФАХОВО–НАУКОВЕ СОВИТОВАНЄ З НАГОДИ 40РОЧНЇЦИ СОЮЗУ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ

(1968–2008)

ISBN 978-953-7767-01-3
CIP 121201014 Осиєк
Вуковар 2010. року

Зборнїк зоз насловом „Фахово–наукове совитованє з нагоди 40-рочнїци Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей”, А5 формату на 130 боки, з тиражом од 400 прикладнїки видал Союз Русинох и Українцох РГ на руским, українским и горватским язику у зависносци од того на хторим язику присцигли обявени роботи. Зборнїк видруковани два роки познєйше як отримане фахово–наукове совитованє у Вуковаре, а зазберує роботи, як пише у наслове кнїжки: реферати зоз „Фахово–наукового совитованя з нагоди 40 рочнїци Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей (1968–2008).

Перши боки уступени уводному реферату тедишнього предсидателя Союзу Русинох и Українцох РГ з нагоди 40. ювилею, Славка Бурди зоз Заґребу, на горватским язику и з пригоднима винчованками на українским язику, братского и приятельского Союзу Русинох–Українцох Словацкей Републики; предсидателя українскей Шветовей координацийней ради Дмитра Павличка зоз України и академика Українскей академиї наукох, длугорочного сотруднїка того Союзу и редакциї „Новей думки” проф. др Миколи Мушинки зоз Словацкей.

Шлїдза приложени реферати о 40-им ювилею ношительох длужносцох и функционерох того Союзу, длугорочних сотруднїкох Союзу рускей националносци зоз Войводини и два роботи на горватским язику зоз Заґребу. Шицко вєдно заступени 13 авторе и значни теми вязани за 40ти ювилей и

значни питаня з обласци культурней, просвитней, духовней и других сферох живота Русинох и Українцох на тих просторох, а то авторе: **Мирослав Киш, Теодор Фрицки, Винко Зидарич и Саня Лазанин** зоз Заґребу, **Владо Костелник, Желимир Югас и Звонко Костелник** зоз Петровцох, **др Роман Миз, Мирон Жирош, Микола Цап и Дюра Латяк** зоз Нового Саду и **Штефан Гудак** зоз Петроварадину.

ЗМИСТ - SADRŽAJ

Slavko Burda	Pozdravni govor.....	5
Союз русинів - українців Словцької Республіки, Центральна рада.....	Вітальний лист.....	12
Дмитро Павличко Голова Української Всесвітньої Координаційної Ради.....	Вітальний лист.....	14
Проф.Микола Мушинка,DrSs.....	Вітальний лист.....	16
Mr.sc Miroslav Kiš	U povodu 40-te obljetnice (1968-2008) Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske	17
Sanja Lazanin, Institut za migracije i narodnosti, Zagreb	Stanovništvo Vukovara krajem 18. i početkom 19. stoljeća i uloga etničkih skupina u njegovoj demografskoj slici..	21
Штефан Гудак	Вецейзначна функция русинства.....	29
Vinko Zidarić.....	U povodu jubileja Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske	46
Др Роман Миз.....	СНОВАНЄ ГРЕКОКАТОЛЇЦКОГО КРИЖЕВСКОГО ВЛАДИЧЕСТВА...	51
Владо Костелник.....	Постановйованє и розвиванє культурних вязох и сотруднїцтва медзи Руснацами и Українцами у Републикох Горватскей и України и їх асоцияцийох.....	65

Želimir Juhas.....	Savez Rusina I Ukrajinaca RH od osnivanja do 1991. godine.....	77
Mr.sc. Teodor Fricki	Ostvarena – dugoočekivana suradnja s zemljom matičnog naroda Ukrajinom ..	80
Мирон Жирош.....	Публицистична творчосц при Руснацох у Сербиї и Горватскей (1921-2007)	82
Велимир Паплацко	Реферат за штерацец рочнїцу Союзу Руснацох и Українцох Горватскей – Вуковар 04.05.2008.	95
Звонко Костелник проф..	Проблеми пририхтованя фаховцох народней хореоґрафиї	98
Микола М. Цап	Снованє Союзу Русинох и Українцох Горватскей на бокох „Руского Слова" и „Шветлосци".....	101
Дюра Латяк	Од снованя СРУГ по снованє СРУЮ	109
.....	Василь Стрехалюк (1938-1998).....	121
Vlado Kostelnik, Vukovar.....	Zajedništvom su Rusini i Ukrajinci izrazili i potvrdili puni identitet, emancipaciju i konstituiranje sa svojom asocijacijom u Republici Hrvatskoj.....	122

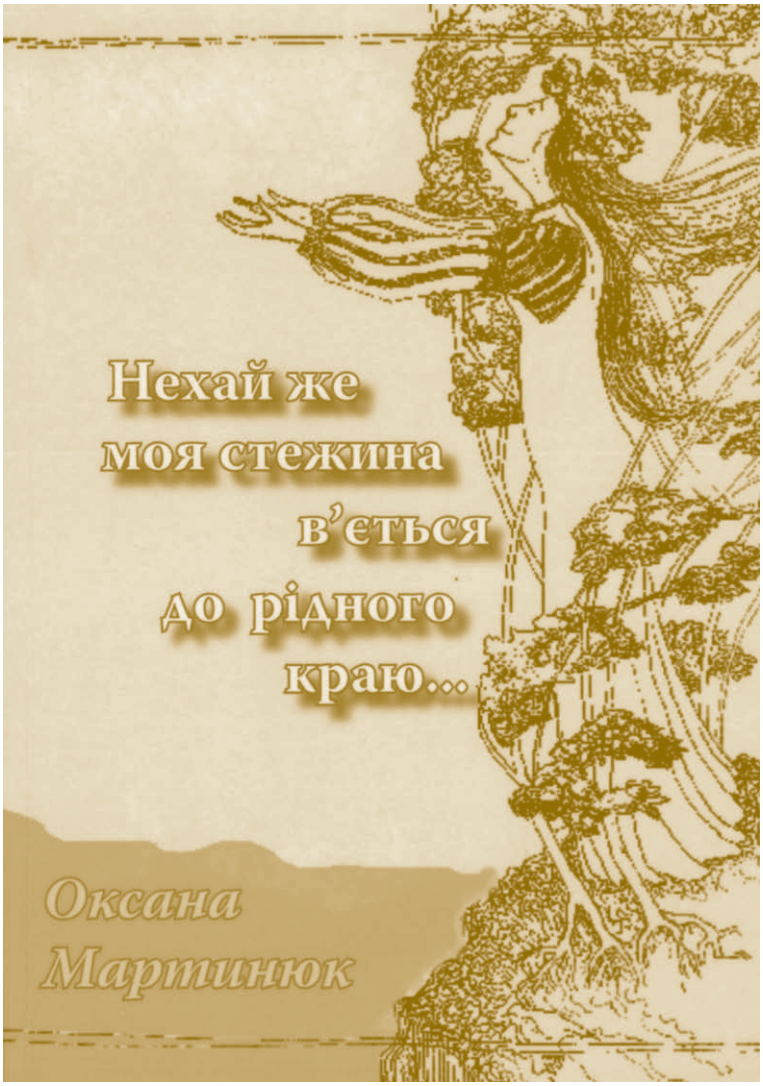
Нехай же
моя стежина
в'ється
до рідного
краю...
Оксана
Мартинюк

ЗМІСТ

Передмова.....7
Україні.....11
Сон.....15
Як приходиш ти... 16
Мамі.....19
Вчителям.....22
Наша мова.....25
Алмаз у кожусі.....26
Великдень.....29
Христос Воскрес!.....33
Мелодія весни.....35
Море.....39
Літній світанок.....43
Не сумуй за літом.....45
Зимова пісня.....47
Твої очі.....49
А весна співає пісню дзвінко... 51
Молодість на чорному граніті.....55
Відлетіла ластівка.....58
Наша вулиця.....61
Дівчина-калина.....63
Доля (оповідання).....73

Для дітей

Вередливе жабенятко.....80
Все для мами.....84
Весна.....85
Іде весна.....87
Великий день.....89
Новорічна казка.....91
Післямова.....95

IZDANJA DRUGIH IZDAVAČA U ČIJEM IZDAVANJU SUDJELUJE SAVEZ RUSINA I UKRAJINACA HRVATSKE ILI UREDNIŠTVO "NOVE DUMKE"

ВИДАНЯ ДРУГИХ ВИДАВАТЕЛЬОХ У ЧИЇМ ВИДАВАНЮ УЧАСТВУЄ И СОЮЗ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ ЛЄБО РЕДАКЦИЯ "НОВЕЙ ДУМКИ"

ВИДАННЯ ІНШИХ ВИДАВНИЦТВ В ЯКИХ УЧАСТЬ ВЗЯВ І СОЮЗ РУСИНІВ ТА УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ ЧИ РЕДАКЦІЯ "НОВОЇ ДУМКИ"

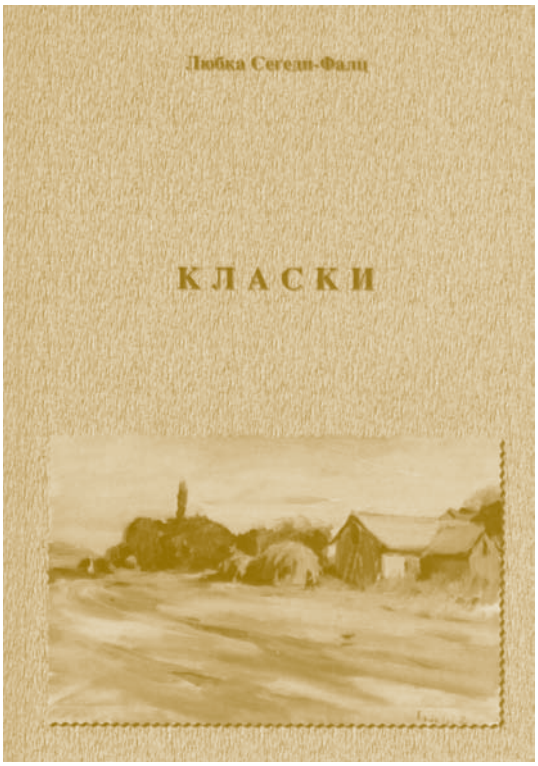

LJUBICA SEGEDI FALC

KLASJE

UDK 831. 161. 2 (497. 5)-1
ISBN 953-97986-0-4
CIP 991115008
Zagreb, 1999. godine

Nedugo od osnivanja Kulturnog društva Rusina i Ukrajinaca u Vinkovcima 1999. godine ono je izdalo svojoj članici i tadašnjoj voditeljici zbora Ljubici Segedi Falc zbirku poezije na rusinskom jeziku pod nazivom „Klasje“ sa 68 njenih pjesama. Riječ je o knjižici B6 formata, tiskana je u nakladi od 300 primjeraka. Na naslovnoj stranici žutih okvira lijepo se uklapa slika petrovačke slikarice Žane Erdelji.

Umjesto predgovora na početku knjige tiskana je recenzija autoričine poezije koju je napisala profesorica ukrajinistike na zagrebačkom Filozofskom fakultetu Raisa Trostinska. Zanimljivo je da je recenzija tiskana na ukrajinskom jeziku, poznajući autoricu Ljubicu Falc kao veliku pobornicu različitosti između Rusina i Ukrajinaca.

U svojoj recenziji Trostinska analizira autoričinu poeziju napominjući da su njeni preci Rusnaki koji su tijekom stoljeća sačuvali i zadržali ovo staro ime Ukrajinaca, stari naziv jezika, pradavni melos koji kroz narodne napjeve daje osobitu ekspresivnost njenim pjesmama. Recenzentica procjenjuje da je autoričina poezija duboko

psihološka, prekrasna i raskošna, odiše ženskim lirizmom i intimom. Njena ljubavna lirika u svojoj raznovrsnosti otkriva žensku dušu, njenu duboku čežnju, ljepotu i snagu, ali i jauk srca, usamljenost, vječno iščekivanje…autorica je zaljubljena u svijet oko sebe. Očarana je i zaljubljena u sunce, travu, vjetar, diše skupa s prirodom. Naglašena je njena osjetna gordost u pisanju rusinskim jezikom što je dovodi u svezu s Olgom Kobiljanskom i drugim ukrajinskim pjesnicima. prof. Trostinska ističe da je zbirka „Klasje" prožeta duhovnošću te citirajući ukrajinsku pjesnikinju Linu Kostenko ocjenjuje autoričino „Klasje" kao „neponovljivi, besmrtni dodir duše…i vječno sjećanje i ljubav. "

Knjiga završava nostalgičnim i emocionalnim pjesmama posvećenim Rusinima i njenim rodnim Petrovcima s naslovima: Rusinu; Gdje li su moji Petrovci?; Mojim Petrovcima.

Nije teško odgonetnuti životopisni detalj da je Ljupka Segedi Falc rođena u Petrovcima 1932. god. U rodnom selu je završila četiri razreda osnovne škole, a gimnaziju i tadašnju „malu maturu" u Vukovaru te učiteljsku školu u Osijeku. Već s 18 godina zbog manjka učiteljskog kadra u prvim poslijeratnim godinama nakon Drugog svjetskog rata počela je raditi kao učiteljica na Ovčari (kod Vukovara), na poljoprivrednom dobru nekoliko kilometara udaljenom od Mikluševaca. Tu počinje redovito pisati. Kratko vrijeme radi u Mikluševcima, a svoj radni vijek produžava i završava u Drenovcima. Posljednjih godina, od umirovljenja živi u Vinkovcima. Iako je živjela i radila dosta daleko od svog sela i Rusina cijelog života je bezgranično bila zaljubljena u rusinsku pjesmu i folklor. Napisala je oko 250 pjesama, a prva zbirka pjesama pod naslovom „Silueta iz daleka" objavljena je 1975. godine.

Kao učiteljica u mirovini bila je aktivna u osnivanju Kulturnog društva Rusina i Ukrajinaca u Vinkovcima, na ljetnim školama učenika i mladeži Rusina i Ukrajinaca RH, surađivala je s časopisima „Nova misao" i „Vjenčić".

Posljednjih nekoliko godina prekinula je takvu suradnju i aktivirala se u osnivanju i radu kulturnog društva „Rusnak" te u organiziranjima i sudjelovanjima na Svjetskim kongresima Rusnaka, Rusina i Lemka.

ЛЮБКА СЕҐЕДИ ФАЛЦ

КЛАСКИ

UDK 831. 161. 2 (497. 5)-1
ISBN 953-97986-0-4
CIP 991115008
Заґреб, 1999. року

Нєодлуга як ше основало, Културне дружтво Русинох и Українцох Винковци 1999. року видало свойому члену, теди дириґентки їх хору Любки Сеґеди– Фалц збирку єй поезиї на руским язику. Збирка поскладана до кнїжочки Б6 формату, состої ше од 68 писньох, а видрукована є у тиражу од 300 прикладнїкох. На насловним боку жовтих рамикох швечи малюнок у фарбох

петровскей малярки Жани Ердельовей. Место уводного слова, на початку написана оцена, лєбо рецензия авторковей поезиї хтору дала професорка українистики на заґребским Филозофским факултету Раиса Тростинска. Цикави же рецензия друкована на українским язику. Познаваюци авторку Любку Фалцову як нєвельку прихильницу блїскосци Русинох и Українцох нєзвичайне же рецензия написана зоз насловом на українским язику „Колоски українського поля" (Класки українского поля) у хторей рецензентка анализує авторкову поезию, надпоминаюци же єй предки Руснаки хтори през вики зачували и затримали тото старе мено Українцох, стару назву язика прадавни мелос хтори зоз рижнима мелодиями створели прекрасну мелодику у єй писньох. Проф. Раиса оценює же авторкова поезия глїбоко психолоґийна, прекрасна и розкошна, хтора диха зоз женски лиричну интиму. Єй любовна лирика рижнородна. Открива женску душу, єй глїбину, красу и моц, алє и глїбоки жаль, йойк шерца, осаменосц, вичне чеканє... Авторка залюбена и до швета коло себе. Обчарована є и залюбена и до слунка, трави, витру, вєдно диха зоз природу. Наглашує єй обачлїву гордосц у писаню по руски поровнуюци ю зоз Олгу Кобилянску и другима українскима поетами. Проф. Тростинска оценює же збирка „Класки" ошвицена зоз духовносцу и бере слова українскей поетеси Ліни Костенко оценююци же авторкова поезия у „Класкох" „нєповторююца, якишик бесмертни дотик до души" и „вична памятка любови".

Кнїжочка закончує зоз носталґичнима и глїбоко чувствительнима писнями пошвеценима Руснакови и своїм родним Петровцом под насловами: „Руснакови", „Дзе же мойо Петровци" и „Моїм Петровцом".

Нєчежко одгаднуц же Любка Сеґеди Фалц народзена у Петровцох 1932. року дзе закончела штири класи основней школи, ґимназию и тедишню малу матуру у Вуковаре, учительску школу у Осиєку и уж зоз 18 роки, пре нєдостаток учительох у повойновох часох по законченю Другей шветовей войни, почина робиц як учителька на Овчари –польопривредним добру даскельо километри оддалєним од Миклошевцох. Ту почина шорово писац. Кратки час роби як учителька у Миклошевцох, а вец свой учительски роботни вик предлужує и закончує у Дреновцох. Остатнї роки, як пензионерка жиє у Винковцох. Гоч була далєко од свойого валалу и Руснацох, цалого живота безгранїчно була залюбена до рускей писнї и култури, та аж и своїх горватских школярох учела и научела руски шпиванки и танци. Написала понад 250 писнї, а перша збирка „Подоба з далєка" видрукована єй 1975. року.

И як учителька у пензиї була активна у снованю и перших рокох роботи Културного дружтва Русинох и Українцох Винковцох, на малих руских школох за вигнатих руских школярох у Винковцох, на лєтних школох школярох и младежи Русинох и Українцох Горватскей, сотрудзовала зоз редакцию „Нова думка" и „Венчик". Остатнї даскельо роки претаргує тото сотрудніцтво и активирує ше коло снованя и роботи културного дружтва Руснацох „Руснак" и отримованя Шветових конґресох Руснацох, Русинох, Лемкох.

ЗМИСТ

I

Ярні дитрамб 8
Шпиванє 8
Венєц памятка 9
Слика у облаку 10
Остало ми ніч 11
Днями 11
Сцела сом 12
Кед бим могла 13
Попод хмари 14
Молитва 15
Жена 16
Остатнєй ружи пах 16
Вино, вино червене 17
Одходи 18
Шицко сце ми вжали 19
Вирносц пса 20
Ход спрам витра 20
Презхижнїк 21
Покля? 22
Венчик 22
Зопарти погляд 23
Знємирени мир 24

II

Ноц I 25
Ноц II 25
Ноц III 25
Витор 26
Пуцц витор най ше бави 26
Лєто 27
Сон 28
По моєй ровнїни 29
Пах конопи 30
Тополї 30
Пахулька 31
Шнїг 32
Позна єшень у лєше 33

Жима 34
Лєтне рано 35
Приходзи яр 35
Цихснц рана 36
Нє любим єшень 37
Єшень умера 38

III
Ніґда 39
Краса любови 40
Тирванє 41
Придз 41
Мам єдну писню 42
Жаданє 43
Моя любов 44
Дарунок 45
Чекай ме! 46
Чи и ти? 47
Охаб ме! 48
Любим це! 49
Так бим любела 50
Боляце жаданє 51

IV
Чловек сом жеми 52
Зоз писню 53
През мена 54
Слиза у оку 55
Тирванє 56
Моя хижа древена 57
Прецо баш тераз? 58
Конь у паметаню 59

V
Руснакови 60
Пред одходом 61
Остала сом сама 62
Дзе же мойо Петровци? 63
Моїм Петровцом 64

PAVLO HOLOVČUK

KORIJENIMA IZ UKRAJINE

Biblioteka almanaha Ukrajinaca Europe «Zrna» 25(33)

ISBN 3-9240022-47-XI
«Zrna» 2000. godine
Pariz-Lavov-Cvikay

Biblioteka almanaha Ukrajinaca Europe „Zrna“ (na europskom kontinentu izvan granica Ukrajine i bivšeg Sovjetskog saveza) izdala je 2000. godine zbirku poezije „Korijenima iz Ukrajine“ na ukrajinskom jeziku autora, ukrajinskog pisca Pavla Holovčuka rođenog u Bosni 1940. godine u selu Devetina obilježivši tako 60. godišnjicu od piščevog rođenja. Autor danas živi u slikovitom selu Lipovljani kod Novske u Republici Hrvatskoj. Zbirka je tiskana na 145 stranica B6 formata s nekoliko fotografija i crteža.

Prve stranice ove zbirke izabranih radova poezije i proze sadrže predgovor urednika knjige, Ukrajinca prof. dr. filologije Mikole Zimomrija.

Najveći dio zbirke zauzima nostalgična poezija vezana za Bosnu i život Ukrajinaca u Bosni. Među njima se mogu izdvojiti pjesme „Mojoj Bosni“, „Nostalgija“, „Ukrajincima Bosne“...

Pjesnički osjećaji su mu duboko vezani za njegov bosanski zavičaj i ukrajinske zemljake u Bosni koja je postala nova, zamjenska domovina. Ne zaostaju ni duboki osjećaji prema Ukrajini kojoj žarko priželjkuje punu slobodu, ne mireći se s njenim zaostajenjem u punijoj samostalnosti i slobodi kako nagovještava u svojoj poemi: „Ima noći u kojima mali narodi okreću kotač povijesti... Ima noći u kojima veliki narodi uzimaju na pleća jaram... Ja neću okrenuti kotač povijesti... Ali nemojte misliti da ću prihvatiti jaram... "

Prvi i najveći dio zbirke od 10. do 75. stranice pod naslovom „Poetski mozaik" obuhvaća ljubavnu, religioznu, socijalnu i drugu poeziju vezanu uz svakodnevni život. Drugi dio od 75. do 140. stranice čine tekstovi s podnaslovom „Raznoliki žanrovi" je najviše ispunjen humoreskama potpisanim pseudonimom Djed Panas ili Panas Bezdoljnyj (bezdoljnyj- nesretnik, čovjek rođen bez sreće) s kojima se autor zbirke redovito pojavljivao i pojavljuje kao vjeran suradnik na stranicama časopisa Saveza Rusina i Ukrajinaca RH „Nova dumka".

ПАВЛО ГОЛОВЧУК

КОРІННЯМ З УКРАЇНИ

Бібліотека альманаху українців Європи «Зерна» 25(33)
ISBN 3-9240022-47-XI
«Зерна » 2000 рік
Париж-Львів-Цвікай

Бібліотека альманаху українців Європи «Зерна»(на європейському континенті за межами України і колишнього Радянського Союзу) видала 2000 року збірку творів «Корінням з України» українською мовою українського письменника Павла Головчука, народженого у Боснії 1940 року у селі Дев'ятина, відзначивши таким чином 60-ту річницю з дня народження письменника. Автор сьогодні живе у мальовничому селі Липовляни біля Новски у Хорватії. Збірка надрукована на 145 сторінках Б6 формату з кількома фотографіями і малюнками.

Перші сторінки цієї збірки вибраних творів поезії і прози містять передмову упорядника книги, українського професора, доктора філологічних наук Миколи Зімомрії.

Найбільшу частину збірки займає ностальгічна поезія, тематично пов'язана з Боснією і життям українців у Боснії. Межи ними можемо виокремити вірші «Моїй Боснії», «Ностальгія», «Українцям Боснії» та інші.

Поетичні почуття автора глибоко пов'язані з його українськими земляками у Боснії та рідним боснійським краєм, який їм став новою, сурогатною батьківщиною. Такими ж глибокими є і почуття до України, якій палко бажає повну свободу, не задоволяючись її відставанням у цілковитій самостійності і волі, про що натякає у своїй поезії: «Є ночі, в яких малі народи обертають колесо історії... Є ночі, в яких великі народи беруть на плечі ярма... Я не хочу обернути колесо історії... Але не думайте, що візьму ярмо».

Перша і найбільша частина збірки під назвою «Поетична мозаїка» включає інтимні, соціальні, релігійні та інші поезії, які пов'язані із повсякденним життям. Другу частину складають тексти під заголовком «Різні жанри», де переважно поміщені гуморески, підписані псевдонімом Дід Панас або Панас Бездольний, з якими автор збірки регулярно з'являється на сторінках журналу русинів і українців РХ «Нова думка».

ЗМІСТ

Микола Зимомря.
Жмуток, окреслений любов'ю до України, *або* Поринання в добромисність 4

ПОЕТИЧНА МОЗАЇКА

Наша пісня 10
Ночі 11
Зів'ялі троянди 12
Я — ваш брат 13
Мамо! 14
Різдвяна молитва 15
Хрест — наша доля 17
Чотири стіни 22
Не топчіть квіти 23
Дим 24
Утікаю... від чого? 25
Вставайте, мої мрії! 25
Роздоріжжя 27
Грудка землі 29
Три пісні про мою любов 31
Українцям Боснії 34
Моїй Боснії 38
Ностальгія 39
Моїм друзям 40
Шукаю тебе 41
Павутиння 41
Очі 42
Слова зайві 43
Вечір 43
Годинник і я 44
Як спускалася ніч 45
Волосся 46
Недоспівана пісня 47
Ніч і ти 49
Н. Н. 50
Сон 51
Ріка, Човен, Весла і я 52
Літа давнії 53
Нічний етюд біля Свидника .. 55
Слово про букву "і" 56
Не будіть мене, нехай мені сниться 58
Смерть поетів 60
Уява 61
Дівчино, ходім у гай 61
Моя любов 62
Дерева (1) 63
Дерева (2) 64
Монолог 65
Моя скарга 65
Стіл, пляшка... дійсність і ...я 67
Хто як може 68
Все для народу 68
Жнива 69
Лист пропащого сина 69
Незакінчений вірш про зуб 70

Лизогоршик 72
Заклинання 73
Пам'ятний напис 74
Яка натура 74
Непростимий гріх 75

ЖАНРОВА РОЗМАЇТІСТЬ

Незачесані думки 78
Листи діда Панаса Бездольного.
Заспів 82
Всьознайло 83
Наш єзик 84
Про гисторію 85
Плаксивість 87
Наші права 89
Хто ми? 91
Дарунки 93
Висока політика 95
"Ще так не було,
жеби якось не було!"
Українскі гасла 97
Модерні часи 99
Файні коні 101
Сучасна людина 102
Тєжко видіти Україну 104
Пекло 106
Горейскопи 107
Розум 109
Бовтало 111
Радейро 113
Чорнобиль 114
Листи закоханих 116
Наукова праця
Омелька Хвостомвертя.
Радіо-гумореска 119
Як одружився Софрон
і щасливо жив 123
Своя жінка 128
Своя людина 130
Добра торгівля 133
Словник лексичних одиниць
української мови, що побутують
серед українців Боснії 138
Ігор Трач.
Шляхами в Україну,
з України, в Світ... 139

ĐURA LJIKAR

SPORTSKO DRUŠTVO „RUSIN“ MIKLUŠEVCI

Mikluševci 1933. -2003.

ISBN 953-6991-04-4
Mikluševci 2003. godine

Mikluševačko sportsko društvo „Rusin“, odnosno Organizacijski odbor za obilježavanje proslave sportskog društva „Rusin“ u Mikluševcima izdalo je knjigu 2003. godine povodom te obljetnice. Ova knjiga A5 formata, polutvrdih korica tiskana je na rusinskom jeziku na 150 stranica s dosta fotografija mikluševačkih sportaša i 25 tabela njihovih plasmana i rezultata. U prvom redu knjiga se bavi nogometašima, ali i stolnotenisačima, šahistima, odbojkašima, jednom riječju, svim sportašima aktivnim u organiziranim ekipama u Mikluševcima do 2003. godine. Nisu obuhvaćeni ribiči koji su pojedinačno oduvijek bili vrlo aktivni ali se organizirano pojavljuju tek u nekoliko posljednjih godina.

Autor knjige je rođeni Mikluševčanin, učitelj Đura Ljikar koji je cijeli svoj život proveo u Mikluševcima kao aktivan prosvjetni radnik ali i kao sportski aktivist i radnik, posebno dobar nogometaš mikluševačkog „Rusina“. Jedan je od glavnih nositelja društvenih, političkih, kulturnih i sportskih aktivnosti svoga sela, on je novinar-dopisnik novosadskih rusinskih tiskovina „Rusinska riječ“, ali i suradnik

vukovarske „Nove misli“ (Nova dumka), dugogodišnji suradnik Saveza Rusina i Ukrajinaca RH uz povremene prekide i redakcije časopisa „Nova misao“, „Vjenčić“ i drugih…Nesumnjivo da je kao takav na najbolji mogući način obradio sportski život Mikluševaca od tridesetih godina prošlog stoljeća do današnjih dana i teško je povjerovati da bi bilo tko to bolje uradio.

U impresumu knjige što je vrlo značajno za njenu veću vjerodostojnost korišteni su rukopisi i članci renomiranih sportskih novinara rusinske narodnosti: Vladimira Međeša, Đure Vinaja i Julijana Kamenjickog, a u svezi s tim korištena je i arhivska građa i materijali „Rusinske riječi“ i drugih redakcija javnog informiranja na rusinskom jeziku.

Knjiga počinje predgovorom iz kojeg se može iščitati da se nogomet u Mikluševcima počeo igrati davne 1933. godine, prvo na seoskim ulicama i obližnjim pašnjacima. Neutvrđeno je točno kako se zvala prva mikluševačka nogometna ekipa NK „Mikluševci“, NK „Borac“ ili NK „Napredak“ u godinama kada još nisu bila organizirana natjecanja, već su se nogometni susreti dogovarali i igrali od slučaja do slučaja. Inicijatori nogometa bili su mikluševački učenici i studenti koji su se počeli baviti ovim sportom po seoskim pozubljenim (danas bi to bile potanjuranim, tada nije bilo tanjurača) poljima i sokacima („zidanog druma“, a kamoli asfalta, tada u Mikluševcima također nije bilo), na pašnjacima i livadama. Tome su se žestoko protivile mikluševačke gazde smatrajući nogomet „besmislenim trčanjem za loptom od čega nema nikakve koristi“.

Organizirana nogometna natjecanja Mikluševčana započinju 1947. godine kada je osnovan mikluševački NK „Mladost“. Klub je dobio moralnu i materijalnu potporu sela u njegovim mogućnostima, a ovo ime je nosio do 1964. godine kada je odlučeno da se NK „Mladost“ iz Mikluševaca preimenuje u NK „Rusin“ i to ime je zadržao i do danas.

Od stote stranice knjige prikazana su sudjelovanja mikluševačkog „Rusina“ na sportskim igrama „Rusinske riječi“, tjednika vojvođanskih Rusina iz Novog Sada. Opisani su rezultati brojnih turnira, posebnu pozornost zavrjeđuju iznimno uspješni rezultati „Rusina“ u stolnom tenisu, streljaštvu, a kasnije, s vremena na vrijeme i u šahu te odbojci. Po rezultatima u stolnom tenisu Mikluševčani su 15 godina bili najbolja seoska sportska ekipa na području tadašnje općine Vukovar, a slične rezultate su imali i na sportskim igrama „Rusinske riječi“.

U knjizi posebnu pozornost zaslužuje sadržaj cjeline „Proslava 50-te obljetnice SD Rusin“ u kojemu su opisani svi značajni odigrani turniri.

Posljednje stranice knjige su značajne po člancima, napisima i intervjuima s najaktivnijim ali i najzaslužnijim članovima mikluševačkog sportskog društva „Rusin“ kao i tekstovi koje su drugi pisali o „Rusinu“.

Autor knjige nije propustio opisati sportske susrete „Rusina“ na međurepubličkoj i međudržavnoj razini sa sportskim ekipama Bačke i Srijema te s ekipama iz istočne Slovačke otkuda su se nekoć u ove krajeve doseljavali Rusini.

ДЮРА ЛЇКАР

СПОРТСКЕ ДРУЖТВО «РУСИН» 1933-2003 МИКЛОШЕВЦИ

ISBN 953-6991-04-4
Миклошевцио 2003. року

Миклошевске спортске дружтво «Русин» або у його мено Орґанизацийни одбор за означованє и преславу 70-рочнїци спортского дружтва «Русин» у Миклошевцох 2003. року, з нагоди того ювилею видало тоту кнїжку. Кнїжка А-5 формату, полутвардих рамикох видрукована на 190 боки, на руским язику зоз понад 90 вреднима фотоґрафиями миклошевских спортистох и 25 таблїчки їх пласманох и резултатох, насампредз фодбалерох, алє на познєйших бокох кнїжки и столнотенисерох, штрелячох и подаґдзе шахистох и одбойкашох, спортистох активних у орґанизованих екипох по 2003. р. Нє облапени лєм спортски рибаре хтори поєдинєчно вше були активни, алє ше орґанизовано зявюю остатнї даскельо роки.

Автор кнїжки учитель Дюро Лїкар родзени Миклошевчань. Вон цали свой живот препровадзел у Миклошевцох, нє лєм як активни просвитни и культурни роботнїк, алє ище голєм тельо, кед нє и вецей як спортски активист, окреме добри фодбалер «Русина», як єден од главних, а часто и главни ношитель дружтвених, политичних, культурних и спортских активносцох свойого валалу, новинар дописнїк «Руского слова» и «Новей думки», як и длугорочни сотруднїк, гоч зоз прервами, Союзу Русинох и Українцох РГ и його редакциї «Нова думка».

Нєт сумнїву же на найлєпши можлїви способ у кнїжки обробел спортски живот Миклошевчаньох од трицетих рокох по нєшкайши днї и же би чежко могол дахто други так добре, детально и обсяжно обробиц тему спорту у Миклошевцох од 30тих рокох прешлого сторочя по нєшкайши днї. У импресуму стої, цо барз добре за вредносц и виродостойносц кнїжки, же похасновани и рукописи реномираних спортских новинарох рускей народносци: Владимира Медєшия, Миколи Кучмаша, Дюри Виная и Юлияна Каменїцкого, а вязане з тим и архивски материяли «Руского слова» и других редакцийох средствох явного информованя.

Кнїжка записана цалком узвичаєно зоз уводним словом зоз котрого треба призначиц шлїдуюце: Фодбал у Миклошевцох започал 1933. року. На улїчкох и пажицох. Нє зна ше точно чи ше миклошевска фодболска екипа волала ФК «Миклошевци», чи ФК «Борец», чи ФК «Напредак» у рокох кед ище нє були орґанизовани змаганя, алє ше фодбалски стретнуца радзели и бависка од случаю по случай. Инициятоpе фодбалу були миклошевски школяре и студенти котри почали бавиц фодбал на миклошевских подерляних улїчкох (бо калдерми у Миклушевцох нє було) и на миклошевских пажицох. Тому ше моцно спроцивели миклошевски ґаздове пре нєхасновите беганє за лабду яке нє приноши нїяки хасен.

Орґанизоване фодболске змаганє Миклошевчаньох започина од 1947. року кед основани миклошевски фодбалски клуб «Младосц». Клуб достал моралну и у граніцох можлївосцох валалу материялну потримовку и тото мено ношел по 1964. рок, кед одлучене же фодбалски клуб будзе ношиц мено «Русин» котре затримало и по нєшка.

Далєй шлїдза наслови о розвиваню ФК «Русин»: участвованє на преслави 30рочнїци ФК «Русин» у Руским Керестуре. Будованє зоблєкальнї 1959. року, препатрунок роботи и резултататох першенствених змаганьох «Русина» зоз табеларним приказом аж по 1990. рок. Од 100того боку кнїжки шлїдзи приказ участвованя миклошевского «Русина» у спортских бавискох «Руского слова», тижньовнїка Руснацох з Нового Саду. Описани резултати числених турнирох, а окремну увагу заслужую винїмково успишни або успишни резултати миклошевского «Русина» у столним тенису и штреляцтве, а з часу на час зявйовали ше и шах и одбойка. Окреме у столним тенису Миклошевчанє були даяки 15 роки найуспишнєйша валалска спортска екипа у тедишнєй Општини Вуковар, а менєйвецей и на спортских бавискох «Руского слова».

У кнїжки окремне место заслужує наслов и його змист преславена 50. рочнїца СД «Русин», а зазаначени и шицки найзначнєйши турнири. Остатнї бок кнїжки уступени нєменєй значним статьом о розгваркох и интервюох з найактивнєйшима и найзаслужнєйшима членами миклошевского СД «РусинЄ, як и даєдни статї цо други писали о миклошевскому «Русину». Нїяким концом нє шме ше занєдзбац спортски стретнуца на медзинародним уровню зоз спортскима екипами зоз Бачкей, терашнєй держави Сербиї, та восточнєй Словацкей одкаль ше до тутейших крайох приселєла найвекша часц наших Руснацох.

ЗМИСТ

УВОДНЕ СЛОВО 3
70 РОКИ СПОРТСКЕЙ АКТИВНОСЦИ У МИКЛОШЕВЦОХ 5
СЕДЕМ ДЕЦЕНИЇ ФОДБАЛА 5
ДРУГИ ПИСАЛИ О НАС 6
БУЛО ТЕДИ ЧЕЖКО 6
ФОДБАЛСКИ ТЕРЕН И ОПРЕМА 1936. РОКУ 7
ДРУГИ ПИСАЛИ О НАС 8
ПОЛЮБЕЛИ ЗМЕ ЦОШКА НОВЕ 8
РОКИ 1939/40. ПО 1952. РОК 11
ФОДБАЛСКИ КЛУБ „МЛАДОСЦ" – 1947. РОКУ 11
ЧЕРВЕНА ГВИЗДА (Петровци) – МЛАДОСЦ (Миклошевци) 5:1 (1:1) 13
ЗОЗ ПРЕСЛАВИ 30-РОЧНЇЦИ ФК „РУСИН" У РУСКИМ КЕРЕСТУРЕ 14
УСПИШНИ ФОДБАЛАСКИ РОК 15
ИЩЕ ЄДНА ПОБИДА 16
ПРИХОДЗИ ЗМЕНА ҐЕНЕРАЦИЙОХ 17
ПОЧАЛО БУДОВАНЄ ЗОБЛЄКАЛНЇ – 1959. РОКУ 20
ЗОЗ МЛАДИМА МОЦАМИ, ЛЄПШИ РЕЗУЛТАТИ 22
1962. РОК 23
ШИЦКИМ ОСТАЛО У ТИРВАЦЕЙ ПАМЯТКИ 25
ПОЧАЛИ ПЕРШЕНСТВЕНИ ЗМАГАНЯ 27
1963. рок 27
МИКЛОШЕВСКА МЛАДОСЦ ПРЕСЛАВИ 30-РОЧНЇЦУ СВОЙОГО ПОСТОЯНЯ 29
ПРЕСЛАВЕНА 30-РОЧНЇЦА ФК „МЛАДОСЦ" У МИКЛОШЕВЦОХ ФОДБАЛ 29
ЄДИНИ И НАЙМИЛШИ СПОРТ МИКЛОШЕВЧАНЬОХ 29
ЗАВЖАЦ ШТРЕДОК ТАБЕЛИ 32
ОД ЯРИ 1964. РОКУ ФК „РУСИН" 32
1965. РОК 33
РОК ЗНАЧНИХ УСПИХОХ 33
ПОЧАТОК ПЕРШЕНСТВА – ОПТИМИЗЕМ ВШЕ ВЕКШИ 34
КРИЗА ПОМАЛИ ЩЕЗУЄ 38
НА ЯР – БОРБА ЗА ВИСШИ СТУПЕНЬ 39
ПОЧАЛИ ПЕРШЕНСТВЕНИ ЗМАГАНЯ 40
НОВА СЕЗОНА – НОВИ ПРОБЛЕМИ 42
СТАРТ ДОБРИ – ЯР, 1969. РОК 43
У НОВИМ ПЕРШЕНСТВЕ ИЩЕ СЛАБШЕ 46
ОЗДА КРИЗА ПРЕШЛА 46
КОНЄЧНО, РАДОСЦ ШИЦКИМ 47
ФОДБАЛСКИ ТУРНИР У РУСКИМ КЕРЕСТУРЕ 49
ПРЕМЕНКИ У ОРҐАНИЗАЦИЙНИМ ПОГЛЯДЗЕ 51
1970. РОК 51
ЄДИНСТВЕНА ҐРУПА ФОДБАЛСКОГО ПОДСОЮЗУ ВУКОВАР 51
ПОБИДА РУСИНА 51
1971. РОК 53
ЯР ПОЧАЛА З ПОБИДАМИ 53
1971. РОК, ЄШЕНЬ 55
I коло 56
II коло 56
III коло 56
IV коло 57
V коло 57
VI коло 57
VIII коло 58
IX коло 58
1972. РОК 60
XII коло 60
XIII коло 61
XIV коло 61
XV коло 62
XVI коло 62
XVII коло 62
XVIII коло 63
XIX коло 63
XX коло 64
XXI коло 64
XXII коло 64
ПОЧАЛА НОВА СЕЗОНА 66
1972. РОК, ЄШЕНЬ 66
I коло 66
II коло 67
III коло 67
IV коло 67
V коло 68
VI коло 68
VII коло 68
VIII коло 69
IX коло 69
XI коло 69
XII коло 70
XIII коло 70
1973. РОК, ЯР 71
I коло 71
II коло 71
III коло 71
IV коло 72

V коло 72
VI коло 72
VII коло 72
VIII коло 72
IX коло 72
X коло 73
XI коло 73
XII КОЛО 73
XIII КОЛО 73
ЄШЕНЬСКЕ ПЕРШЕНСТВО, 1973. РОК 74
I коло 75
II коло 75
III коло 75
IV коло 75
V коло 76
VI коло 76
VII коло 76
VIII коло 77
IX коло 77
X коло 77
XI коло 78
XII коло 78
XIII коло 79
ЯР, 1974. РОК 79
1974. РОК,ЯР 81
I коло 82
II коло 82
III коло 82
IV коло 82
V коло 83
VI коло 83
VII коло 83
VIII коло 83
IX коло 83
X коло 83
XI коло 83
XII коло 83
XIII коло 84
1974. РОК, ЄШЕНЬ 84
1975. РОК, ЯРНЯ ЧАСЦ 86
I коло 86
II коло 87
III коло 87
VI коло 87
VII коло 87
IX коло 87
X коло 88
XI коло 88
XII коло 88
ПОЧАЛА ФОДБАЛСКА СЕЗОНА 1975/76. РОК – ЄШЕНЬСКА ЧАСЦ 89
КРИЗА МИКЛОШЕВСКОГО ФОДБАЛА 91
ЄШЕНЬ, 1977. РОК 91
ЯР, 1987. РОК 97
ЄШЕНЬ, 1987. РОК – ЯР, 1988. РОК 98
КРИЗА ПРЕД СТАРТОМ – ЄШЕНЬ, 1988. РОК 100
ЯК ОЧЕКОВАНЕ 100
ЄШЕНЬ, 1990. РОК 101
1991. РОК ПРЕТАРГНУТИ ШИЦКИ СПОРТСКИ АКТИВНОСЦИ 101
СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА" 105
ОТРИМАНИ ФОДБАЛСКИ ТУРНИР „РУСКОГО СЛОВА" ЗА 1971. РОК 106
СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА" ЗА 1972. РОК 106
ФИНАЛЕ У ФОДБАЛУ, 20. АВҐУСТ 1972. РОКУ 107
ДРУГИ СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА" 1973. РОКУ 108
СТОЛНИ ТЕНИС, 12. АВҐУСТ 108
ФОДБАЛ, 12. авґуст 109
ТРЕЦИ СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА" 109
МИКЛОШЕВЦИ, 11. АВҐУСТА 1974. РОКУ 109
ФИНАЛНИ ЗМАГАНЯ У ШТРЕЛЯЦТВЕ 112
РУСКИ КЕРЕСТУР, 4. АВҐУСТ 112
ШТВАРТИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА" ДЮРДЬОВ, 16. И 17. АВҐУСТ 1975. РОКУ 113
МИКЛОШЕВЦИ, 21. СЕПТЕМБЕР 1975. РОКУ 114
ФИНАЛНИ ЗМАГАНЯ – СТОЛНИ ТЕНИС 114
ПИЯТИ СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА" 114
НОВЕ ОРАХОВО, 19. И 20. 1976. РОКУ 114
ВИ СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА" – 1977. РОК 115
ВИИ СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА", 1978. РОКУ 117
УЧАСТОВАЛИ ЛЄМ ШТРЕЛЯЧЕ И ФОДБАЛЕРЕ 117
ВИИИ СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА", 1979. РОКУ 117
ИЮ СПОРТСКИ БАВИСКА "РУСКОГО СЛОВА" 118
Ю СПОРТСКИ БАВИСКА "РУСКОГО СЛОВА" 119
1981. РОК 119
ЮИ СПОРТСКИ БАВИСКА "РУСКОГО СЛОВА" 120
1982. РОК 120

ЮИИ СПОРТСКИ БАВИСКА "РУСКОГО СЛОВА" 122
1983. РОК 122
ЮИИИ СПОРТСКИ БАВИСКА "РУСКОГО СЛОВА" 123
1984. РОК 123
1985. РОК ЮИВ СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА" 126
Столни тенис СРИМЦИ НАЙЛЄПШИ 126
ЮВ СПОРТСКИ БАВИСКА "РУСКОГО СЛОВА" 1986. РОК НАСТУПЕЛИ ЛЄМ СТОЛНОТЕНИСЕРЕ 127
ЮВИ СПОРТСКИ БАВИСКА „РУСКОГО СЛОВА", 1987. РОКУ 128
Штреляцтво 129
КАЖДИ ПОЧАТОК ЧЕЖКИ 133
ПРЕСЛАВЕНА 50-РОЧНЇЦА СД „РУСИН" 136
ДВА СВЯТОЧНИ ДНЇ 136
ЗАКОНЧЕНИ ТРАДИЦИЙНИ ФОДБАЛСКИ ТУРНИР У МИКЛОШЕВЦОХ 137
ПРЕШВЕЧЛЇВО ДОМАШНЇ 137
МЕДЗИ ДВОМА СЕЗОНАМИ: КАПИТЕН МИКЛОШЕВСКОГО РУСИНА 140
ЗА ГОРНЮ ЧАСЦ ТАБЕЛИ 140
ДРУГИ ПИСАЛИ О НАС 142
ВСЕСТРАНА АКТИВНОСЦ МЛАДОГО СПОРТИСТИ 142
ВЕЦЕЙ ЯК 500 РУСИНОВО ЗМАГАЇЯ ... 143
НАЙДЗЕ РИШЕНЄ У КАЖДЕЙ ХВИЛЬКИ – ЯР, 1988. РОК 144
МЕДЗИНАРОДНЕ ФОДБАЛСКЕ ЗМАГАНЄ 147
ШВЕТО ФОДБАЛА 147
МЕДЗИНАРОДНИ ПРИЯТЕЛЬСКИ ФОДБАЛСКИ ЗМАГАНЯ 147
МЕДЗИНАРОДНИ ПРИЯТЕЛЬСКИ ФОДБАЛСКИ ЗМАГАНЯ 148
МИКЛОШЕВСКИ ФОДБАЛЕРЕ НА ТУРНЕЇ ПО ЧЕХОСЛОВАЦКЕЙ 148
СТРАЦЕЛИ, АЛЄ НЄ РОЗЧАРОВАЛИ 148
ПРИЯТЕЛЬСКИ СПОРСКИ СТРЕТНУЦА У МИКЛОШЕВЦОХ 150
ДЗЕНЬ СПОРТА У МИКЛОШЕВЦОХ 150
ШАХ, СТОЛНИ ТЕНИС И ШТРЕЛЯЦТВО – ОШВИЖЕНЄ ЗА ЛЮБИТЕЛЬОХ 152
СТОЛНИ ТЕНИС – ОД 1956. РОКУ 153
1960. РОК ЕКИПУ ШЕ БУДЗЕ РЕҐИСТРОВАЦ 154
МАРЕЦ, 1970. РОКУ ЗАЗНАЧЕНИ КРАСНИ УСПИХ 155
МИКЛОШЕВСКИ СТОЛНОТЕНИСЕРЕ ШЕ БУДУ ЗМАГАЦ У СЛАВОНСКЕЙ ЗОНИ – ЯНУАР, 1975. РОКУ 159
МУШИ ШЕ ОЗБИЛЬНО РОБИЦ 159
У ЗОНИ ЧЕЖКО 159
ПОБИДНЇК — КИРИЛ ЛЇКАР 160
ШТРЕЛЯЦКА СЕКЦИЯ 1961. РОКУ 160
ЗА ЄДНО МЕСТО ВИСШЕ – ЮНИЙ, 1974. РОКУ 161
КОНЄЧНО – ПЕРШИ 161
ЯНУАР, 1989. РОК ПОЗАРЯДОВИ УСПИХ МИКЛОШЕВСКИХ ШТРЕЛЯЧОХ 164
АПЛАУЗ МИЛУТИНОВИ АРСИЧОВИ 164
НА КОЧОХ, АБО ПЕШО 164
АПАЛАУЗ ДЮРОВИ БУЧКОВОМУ 166
НА ЗМАГАНЯ ПЕШО 166
АПЛАУЗ ШИМКОВИ ХОМОВОМУ 168
ПЕРША ОПРЕМА НАЙМИЛША 168
ВОНИ РОКАМИ БРАНЄЛИ ФАРБИ МИКЛОШЕВСКОГО ФОДБАЛА 171
НАЙЛЄПШИ СПОРТИСТ МИКЛОШЕВЦОХ – ЙОВҐЕН ДАЙКО 177
ЦЕЛУЛОЇДНА ЛАБДОЧКА НАЙВЕКША ЛЮБОВ 177
СУДИЯ, ПИСКАЙ ФАУЛ! 184
ПЕШО ЗА КОЧОМ 184
ПАЙТАШ, ПРЕБАЧ! 184
ЧЕЧЕ ПИВО, ЧЕЧЕ 185
ЯГОДАЧА БИСТРА... 185
БУЛО ҐОЛИ И У ЗАЙДИЧКИ 186
ВИРНОСЦ У ПЕРШИМ ПЛАНЄ 186
ШНЇГ И ПЕЧЕНЕ ПРАШЕ 186
БАВЕЛИ ШЕ НА ГАЙЗИБАНИ 187
НОКАУТ НА ШЕДЗАЦИ 188
ЛЄМ НАМ БОГ ПОМОГОЛ 188

PAVLO HOLOVČUK

SNOVI U BOJI

ili Pisma djeda Panasa Bezdoljnog

ISBN 966-7996-25-4
Kolo
Ukrajina- Drohobič
2003. godine

Dugogodišnji, točnije četiri desetljeća, vjerni suradnik Saveza Rusina i Ukrajinaca RH i njegovog časopisa „Nova dumka", ukrajinski pisac i kulturni djelatnik Pavlo Holovčuk, rođen u Bosni, živio je u Njemačkoj, danas živi u Hrvatskoj 2003. godine se „ponovio" s knjigom humoreski na ukrajinskom jeziku „Snovi u boji" odnosno, kako u knjizi stoji i podnaslov «Pisma djeda Panasa Bezdoljnog" (u slobodnom prijevodu bezdoljni je čovjek bezizgledne sudbine i sreće u životu). Knjiga je B6 formata na 195 stranica, sadrži 50-ak humoreski i 10-ak autorovih fotografija, a tiskala ju je izdavačka kuća Kolo iz Drahobiča u Ukrajini.

Predstavnik izdavača, ukrajinski prof. dr. filologije je Mikola Zimomrij je knjigu ocijenio kao trcalo životnih stremljenja, žalosti, radosti i nadanja Ukrajinaca koje je sudbina svojedobno posijala širom svijeta; u ovoj knjizi po Balkanu i njegovim sjeverozapadnim predjelima u bivšoj Jugoslaviji.

Sam autor u predgovoru djela objašnjava da su se njegove humoreske pojavile 1974. godine u emisijama na ukrajinskom jeziku na radio Banja Luci koje je desetak godina autor također uređivao. Većina tih tekstova tiskana je na stranicama časopisa Saveza Rusina i Ukrajinaca Hrvatske „Nova dumka". Uzor za nastanak humoreski autoru je bio poznati satirični ukrajinski časopis „Lisac Mikita" čiji je urednik bio poznati humorist i satiričar Edvard Kozak - Hric Zozulja koji se svojim čitateljima sustavno obraćao izvornim, žargonski, narodnim govorom. Autor u otkrivanju slabih crta svojih zemljaka polazi od majstora smijeha Mikole Gogolja: «Tko nema duha nasmijati se vlastitim slabostima, bolje je da se nikada niti ne smije»...

Autor navodi da je svoje humoreske namjeravao „darovati" onima koji pripadaju našem narodu, a ipak se srame svog maternjeg jezika i zanemarujući njegovu ljepotu ne poznaju njegovo pravo bogatstvo.

ПАВЛО ГОЛОВЧУК

КОЛЬОРОВІ СНИ

або Листи діда Панаса Бездольного

ISBN 966-7996-25-4
Коло
Україна- Дрогобич
2003 рік

Багаторічний, а точніше чотири десятиліття відданий співробітник Союзу русинів і українців РХ і його журналу «Нова думка» український письменник і культурний діяч Павло Головчук народився у Боснії, проживав у Німеччині, сьогодні живе у Хорватії. 2003 року видає книгу гуморесок українською мовою «Кольорові сни», або, як у книзі зазначає підзаголовок,«Листи діда Панаса Бездольного». Книга має формат Б6 на 195 сторінках, містить близько 50 гуморесок і з десяток авторових фотографій, а надрукована у видавництві «Коло» з Дрогобича в Україні.

Представник видавця, український професор, др. філ. н. Микола Зімомрія книгу оцінив як дзеркало життєвих прагнень, жалів, радості і сподівань українців, яких примхлива доля посіяла по всьому світу, а конкретно у цій книзі по Балкану і його північно-західних регіонах колишньої Югославії.

Сам автор у передмові пояснює, що його гуморески з'явилися 1974 року у програмах українською мовою на радіо Баня Лука, які він десяток років упорядковував. Більша частина тих текстів друкована на сторінках «Нової думки». Зразком для створення гуморесок авторові був сатиричний український журнал «Лис Микита», редактором якого був відомий гуморист і сатирик Едуард Козак-Гриць Зозуля, який до своїх читачів систематично звертався оригінальним, жаргонним народним говором. Автор у викриванні слабих рис своїх земляків відштовхується від майстора сміху Миколи Гоголя: «Хто не має духу сміятися над власними слабкостями, краще хай ніколи і не сміється».

Автор зазначає, що мав намір свої гуморески «подарувати» тим, які належать до нашого народу, але все ж соромляться материнської мови і, нехтуючи нею, не знають її справжнє багатство і красу.

Зміст

Заспів (авторське слово) 3
Ми ще чогось варті 5
Скільки нас? 8
"Русляндия" 11
Хто ми? 14
Файні коні 17
Старе бовтало 19
Про гисторію 21
Я сі почав їжити 23
Книжки і газети 27
Кольорові сни (1. Коли було ліпше?) 30
Кольорові сни (2. Коли було ще ліпше?) 32
Розум 35
Наш поділ 38
Вперше – в Керестурі 40
Важко споглядати Україну 43
Моє Різдво 46
Вавилон 48
Поділ 52
Великий гість 55
Лінія 57
Ще раз про рідну газету 60
Модерні часи 63
Моя перша подорож в Україну 66
"Руське слово" 70
Українська самобутність 74
Поети 77
Сучасна людина 80
Пекло 83
Українські гасла 86
І знов – у Воукраїні 88
Про наше церковне житє 93
Русини і наша церква 96
Мобілі 99
Граб божий 104
Пошта 107
Торт 110
Втретє – я в Україні... 113
Ше трішки про "нас", а також про "них" 116
Всьознайло 119
Наша мова 122
Плаксивісць 124
Наші права 127
Горейскопи 130

Подарунки 133
Висока політика 136
Радейро 139
Чорнобиль 141
Вітернет 144
Блазень 148
Ще слівце про нашу газету... 150
Баба 152
Вилитий грішник 154
Світ пізнання (спогад) 158
Вишивана сорочечка (спогад) 168
Словник лексичних одиниць 176
Микола Зимомря.
Жива сила слова (Післямова) 181

ŠTEFAN HUDAK

PETROVCI

85 godina organizirane kulturno-prosvjetne djelatnosti u Petrovcima 1919-2004

ISBN 953-99900-0-9
CIP441220104 Zagreb
Petrovci, 2004. godine

Petrovački KUD „Joakim Hardi“ prigodom obilježavanja 85. obljetnice organizirane kulturno-prosvjetne djelatnosti u Petrovcima objavio je 2004. godine knjigu čiji je podnaslov „Izvor i rasadnik rusinske i ukrajinske kulture, prosvjete i umjetnosti u Republici Hrvatskoj“, a riječ je o iznimno vrijednoj, stručnoj, savjesno i detaljno obrađenoj knjizi A5 formata na 350 stranica s više od 80 tehnički vrlo vrijednih fotografija, s vrlo brižno i pedantno pobrojanim datumima, zbivanjima te imenima i prezimenima sudionika…

Ako se uzme u obzir da je autor knjige Štefan Hudak dugogodišnji učitelj u Petrovcima, pisac, sudionik i nositelj kulturnih, sportskih i društvenih zbivanja u Petrovcima, novinar, urednik i član uredništva brojnih rusinskih redakcija onda ne treba čuditi što je ova knjiga tako dobro urađena jer nitko je ni ne bi mogao niti znao bolje napisati. Riječ je gotovo neprikosnoveno točnoj kronologiji, gotovo enciklopediji o 85 godina kulturno-prosvjetne djelatnosti u Petrovcima, najkompaktnijem

naselju Rusina u RH. Sve je ilustrirano s više od 80 fotografija iznimne dokumentacijske vrijednosti, dopunjeno mnogobrojnim faksimilima, dokumentima, tabelama, popisima imena sudionika, članova sekcija…

Umjesto s uvodnom riječju knjiga počinje povijesnim pregledom Petrovaca i vukovarskog kraja do doseljenja Rusina u Petrovce. Slijede teme: Kulturno-prosvjetni period (1919. -1948); Rad kulturno-prosvjetnog društva kao sekcije u okviru Mjesnog odbora Narodnog fronta (1949. -1950.); Rad u okviru KUD-a „Joakim Hardi"; Petrovci u progonstvu (1995. -1997.);Rad KUD-a „Joakim Hardi" po povratku iz progonstva (1997-2004.).

Slijede popisi sudionika i članova sekcija, predsjednika društava, dramskih komada, glumaca, redatelja, koreografa…

Knjiga završava sažetkom na rusinskom, ukrajinskom, hrvatskom i engleskom jeziku i još značajnijim popisom- imenikom svih amatera i aktivnih sudionika u kulturi spomenutih na stranicama knjige složenim po rusinskom alfabetu. Slijedi sadržaj knjige na posljednjim stranicama i na samom kraju poput „konca koji djelo krasi" 40-ak fotografija u boji članova petrovačkog KUD „Joakim Hardi" odjevenim u narodne nošnje s manifestacija održanih u Petrovcima ili s gostovanja u zemlji i inozemstvu.

Knjiga „zlata vrijedi"za Petrovce, petrovačku kulturu Rusine i Ukrajince u Hrvatskoj i van naših granica.

ШТЕФАН ГУДАК

ПЕТРОВЦИ

ЖРИДЛО И РОСАДНЇК РУСКЕЙ И УКРАЇНСКЕЙ КУЛТУРИ, ПРОСВИТИ И УМЕТНОСЦИ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ

ISBN 953-99900-0-9
CIP 441220104 Заґреб
Петровци 2004. рок

Петровски КУД «Яким Гарди» з нагоди 85. роки орґанизованей культурно-просвитней и уметнїцкей роботи 2004 року видало на тоту тему пригодну винїмково вредну и фахово барз добре, совисно и детально поробену кнїжку. Кнїжка А5 формату на 350 боки зоз понад 80 фотоґрафийох технїчно барз крашнє и фахово поробена, детально обробена, педантно облапя мена и презвиска учашнїкох, датуми збуваньох. Кед ше вежнє до огляду же аутор кнїжки Штефан Гудак длугореочни учитель у Петровцох, ношитель и учашнїк культурних, просвитних, спортских и дружтвених збуваньох у Петровцох, писатель, длугорочни новинар и редактор числених русинских редакцийох, вец нєтреба мац сумнїву же тота кнїжка так добре поробена же чежко вериц же би то було хто други могол знал лєпше поробиц. То правдива нєприкосновено точна хронолоґия о 85. роки культурно-просвитней и уметнїцкей роботи у Петровцох найкомпактнєйшого населєня Русинох у Горватскей. Шицко то илустро-

ване зоз понад 80 фотоґрафийох винїмковей документацийней вредносци, подопартей зоз вельочисленима факсимилами, документох, таблїчкох, писох менох учашнїкох, членох секцийох. Кнїжка почина место уводного слова, зоз историйним преглядом Петровцох и Вуковарского краю по присельованє Русинох до Петровцох. Потим шлїдза петровски теми: Культурно-просвитни период (1919-1941), Культурно-просвитна робота у рамикох «Рускей матки» (1945-1948); робота КПД як секциї у рамикох МО Народного фронта (1949-1950); робота у рамикох самостойного КПД-ва «Яким Гарди» (1950-1991); робота членох КУД-ва «Яким Гарди» Петровци у вигнанстве (1995-1997); робота КУД-ва «Яким Гарди» по врацаню зоз вигнанства 1997-2004). Шлїдза списки

ЗМИСТ

Петровци 5
Культурно-просвитни препород (1919-1941) 19
Культурно-просвитна робота у рамикох „Рускей Матки“ (1945-1948) 51
Робота КПД як секциї у рамикох МО Народного Фронта (1949-1950) 61
Робота у рамикох самостойного Культурно-просвитного дружтва „Яким Гарди“ (1950-1991) 63
Робота членох КУД „Яким Гарди“ Петровци у вигнанстве (1995-1997) 246
Робота КУД „Яким Гарди“ Петровци по приходу зоз вигнанства (1997-2004) 253
Список театралних фалатох на репертоаре у периодзе (1926-2004) 276
Список ґлумцох у периодзе (1926-2004) 278
Режисере и число режийох (1926-2004) 281
Список танцох виведзених у периодзе (1937-2004) 281
Меновни попис танєчнїкох у периодзе (1937-2004) 284
Хореоґрафи и число хореоґрафийох у периодзе (1937-2004) 286
Список предсидательох Дружтва 287
Яким Гарди 289
Петро Фирис 289
Милутин Фирис 290
Петро Югас 291
Яким Олєяр 292
Юрий Авґустин Шереґий 293
Митро Надь 296
Владимир Костелник 297
Вира Бесерминї-Гудак 299
Янко Чордаш 301
Штефан Гудак 302
Силвестер Ерделї 304
Софрон Колода 305
Блаженка Гарди 306
Мирон Надь 307

Вира Югас-Чупич 307
Звонко Рускай 308
Силво Медєши 309
Петро Киш 310
Семен Музичка 311
Мирослав Павлович 312
Звонко Костелник 312
85 роки орґанизованей культурно-просвитней роботи
у Петровцох – 1919-2004 314
85 років організованої культурно-освітної діяльності
в Петрівцях – 1919-2004 316
85 obljetnica organizirane kulturno-prosvjetne djelatnosti
u Petrovcima – 1919-2004 318
85 years of organized cultural, educational and artistic work
in Petrovci – 1919-2004 320
Меновни реґистер 322
Анеґдоти зоз роботи Дружтва 331

учашнїкох и членох секцийох у драмох, забавох танєчних ґрупох и секцийох, предсидательох дружтвох,ґлумцох, театралних фалатох, режисерох, кореоґрафох. Кнїжка закончує зоз Резимейом на руским, українским, горватским и англійским язику и ище значнєйшим пописом шицких менох аматерох и активистох у култури спомнутих у текстох кнїжки, поскладаних по рускей азбуки. Шлїдзи змист кнїжки и на остатнїх бокох по гевтей народней «конєц дїло краши» положени 40 прекрасни фотоґрафиї у фарбох членох секцийох петровского КУД-у «Яким Гарди,», секцийох, манифестацийох, отриманих у Петровцох, наступох у других местох у жеми и иножемстве. Кнїжка хтора за Петровску културу, Петровчаньох, Русинох и Українцох Горватскей и споза єй граніцох злата вредзи.

HRVATSKA-UKRAJINA

Društvo prijateljstva

UDK 32733 (497. 5:477) (091)
061. 237 (497. 5. 477) (091)
Zagreb
ISBN 953-95013-0-X
450414176
Zagreb 2005. godine

Povodom 10. obljetnice osnivanja zagrebačkog društva «Hrvatska-Ukrajina», Društvo prijateljstva ovo izvanredno aktivno Društvo je na hrvatskom jeziku izdalo izuzetno lijepu, prigodnu monografiju o svome osnivanju i desetogodišnjem uspješnom djelovanju. Ova monografija B5 formata tiskana na 205 stranica u nakladi od 500 primjeraka, tehnički je vrlo lijepo opremljena (tiskana je na kunstdruk papiru, u tvrdom uvezu), ima oko 90 fotografija u boji i skenirane dokumente velikog dokumentacijskog značaja čime se potkrijepio proces i značaj osnivanja i rada ove ugledne nevladine udruge. Monografija je svejedodžba o hvale vrijednoj misiji ovog Društva započinjući od prisjećanja na burne događaje u Hrvatskoj i Ukrajini tijekom prvih 15 godina kao samostalnih novoosnovanih dvaju država s brojnim poveznicama, tako udaljenih i ujedno srodnih naroda. Pokazuje kako je jedna udruga u nevladinom djelokrugu mgla mobili-

zirati veliki broj volontera koji besplatnim radom oživotvoruju programe općeg značaja i koliko «narodna diplomacija» može doprinijeti kulturnoj, gospodarskoj, političkoj i svekolikoj suradnji dvaju naroda i država koje zbližavaju brojne poveznice, vjerojatno i zajedničko podrijetlo, davna prošlost i fascinatna jezična sličnost..

Knjiga obuhvaća pet poglavlja vezanih uz rad ovog Društva: Osnivanje i razvoj, kultura, znanost i gospodarstvo, suradnja, a završava ne manje vrijednom kronologijom aktivnosti Hrvatsko-Ukrajinskog društva.

Najzaslužniji za izdavanje ove monografije je nesumnjivo prvi predsjednik izdavača Društva prijateljstva Hrvatska –Ukrajina Ivica Trnokop koji je uz Slavka Burdu i Mladena Lovrića autor najznačajnih tekstova. Uz njih treba naglasiti i doprinos ostalih autora među kojima su Jevgenij Paščenko, Andrija Karafilipović, Jesenka Miškiv, Ivan Lacković- Croata, Davor Jelavić, Milan Knežević- emka, Milenko Popović, Đuro Vidmarović, Sanja Sič, Davorin Rimac, Boris Graljuk, Marusja Jurista, Stanko Polovina, Ivan Kunej i Dmitar Pavličko.

ХОРВАТІЯ –УКРАЇНА

ТОВАРИСТВО ДРУЖБИ

UDK 32733 (497. 5:477) (091)
061. 237 (497. 5. 477) (091)
Загреб
ISBN 953-95013-0-X
450414176
Загреб, 2005 рік

Поводом 10 річниці заснування загребського Товариства дружби Хорватія-Україна, це надзвичайно активне товариство видало хорватською мовою винятково красиву могнографію про своє заснування і десятирічну успішну діяльність. Ця монографія у форматі Б5 надрукована на 205 сторінках тиражем у 500 примірників, технічно дуже добре оснащена (друкована на глянцевому папері у твердій обкладинці) має біля 90 кольорових фотографій та скенованих документів великого документаційного значення, що підкреслює важливість заснування і роботи цієї шанованої невладиної організації. Монографія є свідченням місії цього Товариства, яка заслуговує на повагу, починаючи від спогадів про бурхливі події у Хорватії і Україні протягом перших 15 років як самостійних новостворених двох держав з численними точками зіткнення, таких далеких, а разом з тим споріднених народів. Книга показує, як одне товариство у неполітичній сфері діяльності могло мобілізувати велике число волонтерів, які безкоштовною працею реалізують програми загального значення, і наскільки великий внесок «народна дипломація» може зробити для культурного, господарського, політичного та іншого співробітництва двох народів і держав, які зближують численні зв'язки, імовірно, і спільне походження, давнє минуле і вражаюча мовна подібність.

SADRŽAJ

Ante Simonić:
Predgovor..... 11

PRVO POGLAVLJE – Osnivanje i razvoj

Ivica Trnokop:
HRVATSKO-UKRAJINSKO DRUŠTVO 23
Jevgenij Paščenko:
RAZUMIJEVANJE HRVATSKE 65
Andrija Karafilipović:
KOORDINACIJA HRVATSKIH DRUŠTAVA PRIJATELJSTVA I UKRAJINA 73
Slavko Burda:
POČETCI DJELOVANJA HRVATSKO-UKRAJINSKOGA DRUŠTVA 77
Jesenka Miškiv:
OGRANAK HRVATSKO - UKRAJINSKOGA DRUŠTVA SLAVONSKI BROD 87

DRUGO POGLAVLJE – Kultura

Jevgenij Paščenko:
KULTURA KAO DIPLOMACIJA 93
Ivan Lacković – Croata:
JURIJU I KONSTANTINU, PRIJATELJSKI 109
Davor Jelavić: .
KOLONIJE UKRAJINSKIH SLIKARA U DRVENIKU 113
Ivica Trnokop:
POZDRAV IZLOŽBI U POVODU 10. OBLJETNICE PRIZNANJA 117
Milan Knežević – Emka:
UKRAJINSKI UMJETNICI SLIKAJU HRVATSKU 119

TREĆE POGLAVLJE – Znanost

Milenko Popović:
POVIJESNI RAZVOJ I STANJE UKRAJINISTIKE NA FILOZOFSKOM FAKULTETU U ZAGREBU.....125
Mladen Lovrić:
POLIKLINIKA ZA REHABILITACIJU SLUŠANJA I GOVORA SUVAG 131

ČETVRTO POGLAVLJE – Gospodarstvo

Sanja Sić:
GOSPODARSKI ODNOSI HRVATSKE I UKRAJINE I ULOGA HGK 141
Teodor Fricki:
SURADNJA HRVATSKIH I UKRAJINSKIH VATROGASACA 147
Davorin Rimac:
BOLNICA ˝MAGDALENA˝ U KIJEVU 151

PETO POGLAVLJE – Suradnja

Ivica Trnokop:
PARTNERI I PRIJATELJI 157
Đuro Vidmarović:
SURADNJA S DRUŠTVIMA PRIJATELJSTVA 159
Boris Graljuk:
SURADNJA PARLAMENTARNIH SKUPINA PRIJATELJSTVA HRVATSKE I UKRAJINE 165
Jevgenij Paščenko:
MEDIJI, SURADNJA 179
Slavko Burda:
UKRAJINCI U HRVATSKOJ 183
Marusja Jurista:
DOPRINOS HRVATSKIH UKRAJINACA 189
Stanka Pavuna:
MOJA OMILJENA ZEMLJA UKRAJINA 193
Ivan Kunej:
ČORNOBYLJ 194
Dmitro Pavličko:
HRVATSKA 195

KRONOLOGIJA 199

Книга охоплює п'ять розділів, пов'язаних з роботою Товариства: заснування і розвиток, культура, наука і господарство, співробітництво. А закінчується не менш важливою хронологією активності Хорватсько-українського товариства.

Найбільшу заслугу у виданні цієї книги, без сумніву, має перший голова видавців Товариства дружби Хорватія-Україна Івіца Трнокоп, який разом із Славком Бурдою,Младеном Ловричем є автором багатьох текстів. Поряд з ними потрібно назвати і інших авторів, які зробили великий внесок у створення книги, а серед них Євгеній Пащенко, Андрій Карафіліпович, Ясенка Мішків, Іван Лацкович-Кроата, Давор Єлавич, Мілан Кнежевич-Емак, Міленко Попович, Дюро Відмарович, Саня Січ, Даворин Рімац, Борис Гралюк, Маруся Юриста, Станко Половина, Іван Куней та Дмитро Павличко.

Srce Europe

UKRAJINA

UDK 323. 15 (497. 5. =161. 2) (082)
Zagreb
ISBN 953-96527-0-7
ISBN 953-96527-2-3
Zagreb 2006. god.

Kulturno-prosvjetno društvo Rusina i Ukrajinaca iz Zagreba je 2006. godine objavilo foto monografiju novinarsko-publicističkog žanra, zemljopisno-povijesnog sadržaja na 55 stranica A4-B5 međuformata sa oko 150 izuzetno lijepih kolor fotografija koje prezentiraju današnju Ukrajinu na hrvatskom jeziku, transparentno informirajući čitatelja o najhitnijim podatcima poput zemljopisnih karakteristika, povijesti, stanovništva, jezika, književnosti, znanosti i povijesti, kulture, sporta te najpoznatijih Ukrajinaca. Riječ je o jednoj među prvim fotomonografijama o Ukrajini tiskanoj u Hrvatskoj čiji je urednik prof. politolog Sergej Burda koji je znalački uredio fotografije te koncizne tekstove koji ih pojašnjavaju.

СЕРЦЕ ЄВРОПИ

УКРАЇНА

UDK 323. 15 (497. 5. =161. 2) (082)
Загреб
ISBN 953-96527-0-7
ISBN 953-96527-2-3
Загреб 2006 рік.

Культурно-просвітне товариство русинів і українців Загреба 2006 року видало фотомонографію журналістсько-публіцистичного жанру, істрико-географічного характеру, на 55 сторінках А4-Б5 міжформату з бл. 150 винятково красивими кольоровими фотографіями, які презентують сучасну Україну і хорватською мовою транспарентно знайомлять читача із найважливішими податками типу географічних характеристик, історії, населення, мови, науки і культури, спорту та найвідоміших українців. Мова йде про одне з перших видань такого типу, друкованих у Хорватії, редактор якого політолог Сергій Бурда, який уміло упорядкував фотографії і пояснювальні тексти до них.

Sadržaj

Uvod 4

Povijest 14

Narod 20

Jezik i književnost 24

Znanost i prosvjeta 28

Kultura i umjetnost 32

Sport 42

Turizam i zabava 44

Poznati 54

KULTURNO PROSVJETNO DRUŠTVO RUSINA I UKRAJINACA

ZAGREB

1972 (25) 1997
Zagreb, svibanj 1997. Godine

Knjiga s tim naslovom tiskana je na hrvatskom jeziku u B5 formatu, ima 132 stranice s više od 130 fotografija dokumentacijskog značenja, a izdalo je kako i sam naslov govori Kulturno prosvjetno društvo Rusina i Ukrajinaca iz Zagreba povodom obilježavanja 25. obljetnice od svog osnivanja te uspješnog i plodnog djelovanja, u Zagrebu 1997. godine.

Glavni urednik knjige je predsjednik Društva Slavko Burda koji je uz skupinu drugih autora ujedno i autor najvećeg broja tekstova u knjizi. Veći dio tekstova su referati napisani za osnivačku skupštinu Društva, kronologije, informacije i izvješća o radu KPD, te drugi sadržaji iz života i rada Rusina i Ukrajinaca grada Zagreba i šira tematika vezana uz povijest, kulturu i prosvjetu Rusina i Ukrajinaca na ovim prostorima.

КУЛТУРНО ПРОСВИТНЕ ДРУЖТВО РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ

ЗАҐРЕБ

1972 (25) 1997

Кнїжку зоз горе назначеним насловом Б5 формату, на горватским язику и на 132 боки, зоз понад 130 фотоґрафиї документацийного значеня видало цаклом розумлїво, цо и єй сам наслов гутори, Культурно просвитне дружтво Русинох и Українцох Заґреб 1997. року, а з нагоди 25. рочнїци од свойого снованя и успишного плодного дїйствованя у Заґребе.

Главни редактор кнїжки предсидатель того Дружтва Славко Бурда хтори зоз ґрупу авторох источасно и автор найвекшей часци текстох. Найвецей змисту забераю реферати зоз сновательней схадзки Дружтва, хронолоґиї, информациї и звити о роботи Дружтва, та други змисти зоз живота и роботи Руснацох и Українцох городу Заґребу и ширшей тематики зоз историї культури и просвити Руснацох и Українцох на тих просторох.

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНЕ ТОВАРИСТВО РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ

ЗАГРЕБ

1972(25)-1997
Загреб, травень 1997 року.

Під такою назвою хорватською мовою форматом Б5 надруковано книгу, яка нараховує 132 сторінки і більш ніж 130 фотографій документаційного значення, видало 1997 року, як і сама назва говорить, Культурно-просвітне товариство русинів і українців Загреба з приводу відзначення 25-ї річниці від свого заснування та успішної і плідної діяльності.

Головний редактор книги – голова товариства Славко Бурда, який поряд із іншими, є автором великої кількості текстів у книзі. Більша частина текстів –реферати, написані для установчих зборів Товариства, хронології, інформації і робочі звіти КПТ та інші тексти про роботу русинів і українців міста Загреба, а також ширша тематика, пов’язана з історією, культурою і просвітою русинів і українців на цих просторах.

SADRŽAJ

Uvodna riječ glavnog urednika

Slavko Burda
U prigodi značajnog jubileja 7

Vladimir Krajcar
25 roki Kulturno-prosvitnoho družtva
Rusinoch i Ukrajincoch Zagrebu 13

Referat pročitan na osnivačkoj skupštini KPD-a
Rusina i Ukrajinaca Zagreba (13. svibnja 1972. g.) 15

Slavko Burda
Kronološki prikaz rada i djelatnosti KPD-a Rusina
i Ukrajinaca Zagreba u proteklih 25 godina 23

Program proslave 25. obljetnice Društva 61

mr. Miroslav Kiš
Rusini i Ukrajinci u Republici Hrvatskoj 63

Bogdan Liskij
Djelovanje Ukrajinskog društva "Prosvita" iz Zagreba među
Ukrajincima u Bosni i Hercegovini između dvaju svjetskih ratova 71

Nikola Hljuz (Baška, Krk)
Sjećanje iz života ukrajinskih studenata u Zagrebu (1937-1949) 91

Slavko Burda
Iz rada Saveza u 1996. godini 95

Goran Nidogon
O radu Glazbene sekcije KPD-a Rusina i Ukrajinaca Zagreba
u razdoblju 1991-1996. godine 97

dr. Goran Ivanišević
Ćirilo-Metodov kor 103

Slavko Burda
Prvih 15 TV-kronika Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj 105

mr. Miroslav Kiš
Drevni Kijev i kolijevka Ukrajina 109

prof.dr. Milenko Popović
Ukrajinski jezik na zagrebačkom Filozofskom fakultetu 113

mr. Miroslav Kiš
"Ljetni školi" jak sposob dodatnoho obrazovanja rusinskej i ukrajinskej
menjšini u Republiki Horvatskej - 30 roki iskustvija (1965-1994) 117

Športski reporter
Uz značajnu obljetnicu Društva-slavljenika odigran i šahovski turnir 123

Član Predsjedništva KPD-a Rusina i Ukrajinaca Zagreba
mr. Miroslav Kiš već drugi mandat zastupnik u Zastupničkom
domu Sabora Republike Hrvatske 125

mr. Miroslav Kiš
Prava i položaj etničkih i nacionalnih zajednica ili manjina
u Republici Hrvatskoj 127

In memoriam prvom predsjedniku Društva 131

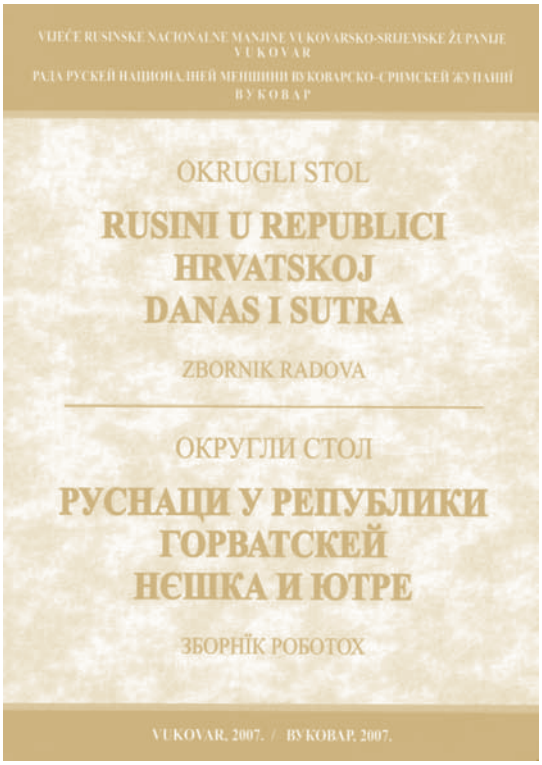

OKRUGLI STOL
RUSINI U REPUBLICI HRVATSKOJ DANAS I SUTRA

ISBN 978-953-283-018-7
Vukovar, 2007. godine

U Mikluševcima je 2007. godine održan Okrugli stol, a Vijeće rusinske nacionalne manjine Vukovarsko-srijemske županije objavilo je knjigu o tome pod naslovom „Rusini u Republici Hrvatskoj danas i sutra“ kao zbornik radova toga Okrugloga stola. Knjiga je A5 formata i unatoč tomu što su svi sudionici Okruglog stola rusinske nacionalnosti tiskana je dvojezično na rusinskom i paralelno na hrvatskom jeziku na 135 stranica u nakladi od svega 200 primjeraka. Dvojezičnost u knjizi moguće je protumačiti kao namjeru omogućavanja čitanja tiskanog sadržaja većem broju čitateljske publike s hrvatskog jezičnog područja.

Knjiga - zbornik počinje uvodnom riječi predsjednika Vijeća rusinske nacionalne manjine u Vukovarsko-srijemskoj županiji Joakima Erdelja u kojoj naglašava da zbornik iznosi osobne stavove sudionika s kojima se on kao predstavnik izdavača ne mora slagati, a s nekima se i ne slaže, ali su tekstovi ipak tiskani u cijelosti, tako, kako su ih autori napisali.

U prvom tiskanom referatu dr. Tomislav Miŝir pod naslovom „Postoje zakonitosti pod kojima narodi umiru“ iznosi filozofsko promišljanje o razvoju kulture i civilizacije naroda koja završava s njihovom dekadencijom, a osvrće se i na posebne probleme nacionalnih manjina čiji je opstanak teže održati. Slijedi referat Đure Ljikara, primjetno kritizerski što je vidljivo već iz samog naslova „Rusinstvo-vlastiti osjećaj, nacionalna odrednica, ili, možda i zanimanje?“. Sličan je kritizerski i njegov drugi referat pod naslovom „Pogled na rad županijskog vijeća rusinske nacionalne manjine u prošlom razdoblju (od 2003. do 2007. god) u kojemu se autor poslužio s već zastarjelim socijalističkim vokabularom poput „nagomilanih problema“ a svoje osobne kritizerske stavove iznosi kao opću situaciju u našim kulturnim i društvenim krugovima. Mikluševački župnik vlč. Joakim Simunovič je kratko i egzaktno obradio temu „Rusini u vukovarskom dekanatu Križevačke biskupije“. Nada Bajić je obradila temu „Analiza broja Rusina u Hrvatskoj od 1971. do 2001. godine i zbog čega nas je sve manje“, a onda u svom komentaru iznosi kritizerske optužbe na račun pojedinih osoba i kulturno umjetničkih društava te Savez Rusina i Ukrajinaca RH. Na sličnim pozicijama temu je obradila i Ljubica Segedi Falc pod naslovom „Literatura Rusina u Republici Hrvtaskoj“. Učiteljica Natalija Hnatko pedantno je obradila temu „Njegovanje rusinskog jezika i kulture u OŠ Vukovar, područnoj školi Petrovci i OŠ Čakovci, područnoj školi Mikluševci od 1999. do 2007. godine. Ana Papandriš Harhaj imala je zanimljivu, rusinskoj kulturnoj javnosti malo poznatu temu: „Strane riječi u rusinskom govoru i suvremenom književnom jeziku“. Zvonko Kostelnik obradio je temu. “Folklorno plesni ansambl i njegov rad“. Joakim Erdelji obradio je temu: “Dramska aktivnost danas-sutra“, a odnosi se na dramske prilike kod Rusina Hrvatske u prvom redu u Petrovcima. Janko Čordaš više od pola stoljeća poznati harmonikaš u Petrovcima obradio je temu „Glazbeno stvaralaštvo u Petrovcima“, a Petrovčanin Zvonko Erdelji „Sportska suradnja između mjesta gdje žive Rusini u funkciji povezivanja i očuvanja nacionalnog identiteta“.

Na kraju knjige zabilježena je diskusija po završetku Okruglog stola samo na hrvatskom jeziku u kojoj su iznijeta korisna razmišljanja, ali su pojedini diskutanti to iskoristili za kritiziranje ili prozivanje nekoga ili nečijeg rada.

ОКРУГЛИ СТОЛ
РУСНАЦИ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ НЄШКА И ЮТРЕ

ISBN: 978-953-283-018-7
Вуковар 2007. рок

Року 2007., у Миклошевцох отримани Округли стол. Рада рускей националней меншини Вуковарско сримскей жупаниї видруковала кнїжку «Руснаци у Републики Горватскей нєшка и ютре» як зборнїк роботох того Округлого стола. Кнїжка А5 формату, гоч шицки учашнїки округлого стола були Руснаци кнїжка

друкована двоязично: на руским и паралелно на горватским язику, у тиражу од лєм 200 прикладнїки, на 135 боки. Намира двоязичного друкованя, вироятнє, же би могли читац зацикавени читателє горватского язичного подруча. Чкода же у змисту кнїжки нє написани мена авторох друкованих темох. Кнїжка-зборнїк, почина з уводним словом предсидателя Ради рускей националней меншини Вуковарско-сримскей жупанії, Якима Ердельового у хторим наглашує же у Зборнїку винєшени особни становиска учашнїкох а зоз хторима ше вон, як представнїк видавателя, нє муши складац а зоз даєднима ше анї нє склада, алє їх тексти друковани таки яки их авторе написали.

У першим надрукованим реферату дохтор Томислав Мишир, под насловом, «Иснує законїтосц по хторей народи умераю», виноши филозофски обдумани становиска о розвою култури и цивилизациї народох хтори закончую зоз їх декаденцию а огляда ше и на окремни проблеми националних меншинох чию обстойносц вельо чежше отримовац.

Шлїдзи реферат Дюри Лїкара, обачлїво критизерски, цо обачлїве уж у самим наслове хтори глаши:»Русинство власне чувство, национална одредзеносц, лєбо, можебуц, и заниманє?». Подобни критизерски и його други надруковани реферат под насловом «Погляд на роботу жупанийскей ради русинскей националней меншини у прешлим периодзе (од 2003. по 2007.). Автор ше служи зоз уж застарелим социялистичним вокабуларом, як на приклад »нагромадзени проблеми», и свойо особни критизерски становиска виноши як нїби стварни загальни обставини у наших культурних и дружтвених збуваньох. Миклошевски парох, о. Яким Симунович, кратко, алє еґзактно, обробел тему «Русини у вуковарским деканату крижевского владичества". Нада Баїч барз добре статистично обробела тему «Анализа числа Руснацох у Горватскей од 1971. по 2001. рок и прецо нас єст вше менєй» а вец у коментару критезирски а вец, за асимилацию Руснацох, критизерски обвинює поєдини особи, культурни дружтва и Союз Русинох и Українцох РГ. На подобних позицийох обробела свою тему и Любица Сеґеди Фалц под насловом «Литература Руснацох у Републики Горватскей». Учителька Наталия Гнаткова педантно обробела тему Пестованє руского язика и култури у III. ОШ Вуковар, подручней школи Петровци и ОШ Чаковци, подручней школи Миклошевци од 1999. по 2007. рок..Ганча Папандриш Гаргаї мала цикаву, рускей културней явносци, мало познату тему: «Странски слова у руским бешедним и сучасним литературним язику». Звонко Костелник обробел тему «Фолклорно танєчни ансамбл и його робота». Яким Ерделї обробел тему «Драмска активносц нєшка ютре» а одноши ше на обставини драмскей активносци при Руснацох Горватскей, насампредз у Петровцох. Янко Чордаш, вецей як пол столїтия велїм познати петровски гармоникаш, обробел тему «Музична творчосц у Петровцох» а Петровчань, Звонимир Еєрделї «Спортске сотруднїцтво медзи местами дзе жию Руснаци у функциї їх повязованя и очуваня националного идентитета».

На концу кнїжки призначена и дискусия по законченю «Округлого стола» на горватским язику, дзе винєшени хасновити думаня алє даєдни дискутанти ю вихасновали за критику лєбо и преволованє дакого або дачию роботу.

SADRŽAJ

PREDGOVOR 4

УВОДНЕ СЛОВО 5

POSTOJI ZAKONITOST PO KOJOJ NARODI UMIRU 6

ИСНУЮ ЗАКОНЇТОСЦИ ПО ХТОРИХ ЛЮДЗЕ УМЕРАЮ 7

RUSINSTVO – VLASTITI OSJEĆAJ, NACIONALNA ODREDNICA, ILI, MOŽDA I ZANIMANJE? 16

РУСНАЦТВО – ОСОБНЕ ЧУВСТВО, НАЦИОНАЛНА ОДРЕДНЇЦА, ЧИ МОЖЕБУЦ И ПРОФЕСИЯ? 17

RUSINI U VUKOVARSKOM DEKANATU KRIŽEVAČKE BISKUPIJE 28

РУСНАЦИ У ВУКОВАРСКИМ ДЕКАНАТУ КРИЖЕВСКОГО ВЛАДИЧЕСТВА 29

ANALIZA BROJA RUSINA U HRVATSKOJ 1971. – 2001. I RAZLOZI ZAŠTO NAS JE SVE MANJE 34

АНАЛИЗА ЧИСЛА РУСНАЦОХ У ГОРВАТСКЕЙ ОД 1971. ПО 2001. РОК И ПРЕЦО НАС ЄСТ ВШЕ МЕНЄЙ 35

POGLED NA RAD ŽUPANIJSKOG VIJEĆA RUSINSKE NACIONALNE MANJINE U PROŠLOM RAZDOBLJU (od 2003. do 2007.) 48

ОГЛЯДНУЦЕ НА РОБОТУ ЖУПАНИЙСКЕЙ РАДИ РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ У ПРЕШЛИМ ПЕРИОДЗЕ 49

RUSINSKA KNJIŽEVNOST U REPUBLICI HRVATSKOJ 56

ЛИТЕРАТУРА РУСНАЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 57

NJEGOVANJE RUSINSKOG JEZIKA I KULTURE U III. OSNOVNOJ ŠKOLI VUKOVAR, PŠ PETROVCI I OŠ ČAKOVCI PODRUČNOJ ŠKOLI MIKLUŠEVCI OD 1999. DO 2007. G. 62

ПЕСТОВАНЄ РУСКОГО ЯЗИКА И КУЛТУРИ У III ОШ ВУКОВАР, ПОДРУЧНЕЙ ШКОЛИ ПЕТРОВЦИ И ОШ ЧАКОВЦИ, ПОДРУЧНЕЙ ШКОЛИ МИКЛОШЕВЦИ ОД 1999. ПО 2007. РОК 63

TUĐICE U RUSINSKOM RAZGOVORNOM I SUVREMENOM KNJIŽEVNOM JEZIKU 72

СТРАНСКИ СЛОВА У РУСКИМ БЕШЕДНИМ И СУЧАСНИМ ЛИТЕРАТУРНИМ ЯЗИКУ 73

FOLKLORNO – PLESNI ANSAMBL I NJEGOV RAD 82

ФОЛКЛОРНО – ТАНЄЧНИ АНСАМБЛ И ЙОГО РОБОТА 83

DRAMSKA AKTIVNOST DANAS – SUTRA 90

ДРАМСКА АКТИВНОСЦ НЄШКА – ЮТРЕ 91

GLAZBENO STVARALAŠTVO U PETROVCIMA 100

МУЗИЧНА ТВОРЧОСЦ У ПЕТРОВЦОХ 101

SPORTSKA SURADNJA IZMEĐU MJESTA U KOJIMA ŽIVE RUSINI U FUNKCIJI POVEZIVANJA I OČUVANJA NACIONALNOG IDENTITETA 104

СПОРТСКЕ СОТРУДНЇЦТВО МЕДЗИ МЕСТАМИ ДЗЕ ЖИЮ РУСНАЦИ У ФУНКЦИЇ ЇХ ПОВЯЗОВАНЯ И ОЧУВАНЯ НАЦИОНАЛНОГО ИДЕНТИТЕТА 105

RASPRAVA NAKON PROČITANIH REFERATA 114

VLČ. IVAN BARŠČEVSKI

VLČ. MIHAJLO JURISTA U MOJIM SJEĆANJIMA

Njegov život, rad i doba (1897-1982)

Slavonski Brod, 2007. godine

Velečasni Ivan Barščevski, dekan slavonskog grkokatoličkog dekanata iz Sibinja autor je knjige na ukrajinskom jeziku kojoj je ovaj dekanat bio izdavač pod naslovom: „vlč. Mihajlo Jurista u mojim sjećanjima". Ova knjiga je A5 formata na 205 stranica, s dvadesetak prigodnih fotografija tiskana je u Slavonskom Brodu 2007. godine.

Riječ je, kako sam autor na početku navodi - o biografiji grkokatoličkog svećenika Mihajla Juriste (1897. -1982.), pisanoj vrlo zanimljivim načinom, kroz autobigrafiju autora. Središnja figura knjige je duhovni učitelj autora, vlč. Mihajlo Jurista rođen krajem XIX. stoljeća (1897. god.) u Ukrajini. Poživio je 85 godina, preživjevši dva svjetska rata i tegobne poratne godine nakon Drugog svjetskog rata koje je proveo u Bosni kada su svi svećenici u ono vrijeme a priori smatrani ideološkim neprijateljima i antidržavnim elementima.

Životni i radni put vlč. Juriste je zanimljiv i dinamičan i broji čak 18 usputnih boravišta, prebivališta i radnih odredišta koje autor navodi na samom početku u podnaslovu, od mjesta rođenja u Ukrajini Petlykivci nadalje slijede: Prnajvor-Bo-

sna, Zagreb-Hrvatska, Budimpešta-Mađarska, Pijava, talijanska fronta – Italija, Zagreb-Hrvatska, Sibinj-Hrvatska, Lavov-Ukrajina, Olomuc-Čehoslovačka, Stara Dubrava-Bosna, Devetina- Bosna, Velika Mučna- Hrvatska, Kozarac (zatvor Zenica, Doboj)- Bosna, Stojidraga- Hrvatska, Australija, Križevci-Hrvatska, Osijek-Hrvatska i posljednja stanica i mjesto upokojenja Vrbas-Bačka.

Autor prvi puta susreće vlč. Juristu tijekom bezbrižnog djetinjstva u svom rodnom bosanskom selu Kozarac. Svoje doživljaje i susrete opisuje neposredno i spontano, u stilu Kovačićevog Ivice Kičmanovića ili likova Mate Lovraka što djelo čini zanimljivim za čitanje.

Bezbrižni studentski, bogoslovni dani brzo prolaze i on ih u svojoj biografiji opisuje tek kroz nekoliko zanimljivih epizoda. Slijedeći svećenički put, život i rad vlč. Mihajla Juriste vrlo precizno i povjesničarski odgovorno opisuje povijesne prilike tijekom II. Svjetsjkog rata, vjersku i međunacionalnu problematiku nastalu stvaranjem tadašnje satelitske, državne tvorevine NDH (Nezavisne države Hrvatske) i svu složenost svećeničkog zvanja s kojim se suočava vlč. Jurista u vihoru ratnih zbivanja, sitauacijom iznuđivanja i nagovaranja na promjenu vjeroispovijedi te represalijama, nasiljem i ubijanjima. Knjiga obiluje prijepiskom, službenim dopisima, župnim kronikama i drugom povijesno vrijednom dokumentacijskom građom.

Ipak, središnji događaji u biografiji vlč. Juriste su poratne godine provedene u Bosni, u godinama represivnih mjera tadašnje vlasti prema skromnom i osiromašenom seoskom stanovništvu, prema njihovim vjerskim i nacionalnim osjećajima i tradiciji, a posebno prema vjerskim zajedicama i nositeljima njihovih aktivniosti. Takve prilike su rezultirale uhićenjem vlč. Juriste koji je na montiranom sudskom procesu osuđeno na višegodišnju zatvorsku kaznu, istodobno s drugim bosanskim grkokatoličkim svećenicima, Felikskom Bilenjkim, župnikom iz Lišnje, Georgijom Biljakom, župnikom u Prnjavoru i njihovim poznanikom Petrom Slapakom iz Beograda. Optuženi su i osuđeni kao organizirana grupa koja pokušava od ukrajinskih iseljeničkih i izbjegličkih organizacija ishoditi materijalna sredstva za pomoć najsiromašnijim članovim asvoje župe što se tumačilo i kao pokušaj organiziranja masovnog iseljavanja Ukrajinac iz Bosne u zapadne zemlje, te za primanje ukrajinskog iseljeničkog tiska sa napisima o teškom životu Ukrajinac u Bosni što se smatralo poticanjem i sudjelovanjem u neprijateljskoj propagandi protiv jugoslavenskog režima. O tome knjiga donosi cjelovitu prepisku te presude na hrvatskom jeziku.

Ove presude i zatvorske kazne svećenicima bile su veliki hendikep za vjerski, miran i spokojan život bosanskih Ukrajinaca u najvećoj mjeri odanih svojoj grkokatoličkoj crkvi kao svom neprikosnovenom, vjekovnom vjerskom i duhovnom utočištu koje je utjecalo i na njegovanje i očuvanje tradicije i nacionalne svijesti.

U pogovoru ove knjige dr. filoloških i historijskih nauka Eugen Paščenko analizirajući sadržaj knjige ističe ozbiljne poteškoće življenja ukrajinskih doseljenika u «bosansko-bermudskom trokutu » triju vjera (katoličke, pravoslavne i islamske) u kojem oni kao grkokatolici, čini se, nisu baš dobro došli.

U sadržaju knjige iščitava se vrijedna kronika o bosanskim Ukrajincima, njihovoj povijesti, vjeri, kulturi, moralu i jeziku, a u autoru se prepoznaje veliki ukrajinski patriot i dosljedna visoko moralna i duhovna osoba.

О. ІВАН БАРЩЕВСЬКИЙ

О. МИХАЙЛО ЮРИСТА В МОЇХ СПОМИНАХ

Його життя, праця і доба (1897–1982)

Славонський Брод, 2007 р.

Отець Іван Барщевський, декан славонського греко-католицького деканату з м. Сібіня – автор книги українською мовою, яку цей деканат видав під назвою: «Отець Михайло Юриста у моїх спогадах». Ця книга у форматі А5 на 205 сторінках з близько двома десятками фотографій надрукована у Славонському Броді 2007 року.

Мова йдеться, як сам автор на початку зазначає, про біографію греко-католицького священика Михайла Юристи (1897-1982), описану на цікавий спосіб через автобіографію автора. Центральна фігура книги – духовний учитель автора, преподобний Михайло Юриста, народжений кінцем XIX століття в Україні. Прожив 85 років, пережив дві світові війни і важкі післявоєнні роки після Другої світової війни, які провів у Боснії, в час, коли усі священики апріорі вважалися ідеологічними ворогами, антидержавними елементами.

Життя і діяльність о. Юристи цікаві і динамічні і нараховують аж 18 тимчасових зупинок, місць проживання і роботи, які автор наводить на самому початку від місця народження в Україні в Петликівці, далі іде Прнявор (Боснія), Загреб (Хорватія), Будапешт (Угорщина), Піява, італійський фронт(Італія), Загреб, Сібінь (Хорватія), Львів (Україна), Оломуц (Чехословаччина), Стара Дубрава, Дев'ятина (Боснія), Велика Мучна (Хорватія), Козарац (в'язниця Зеніца, Добой у Боснії), Стоїдрага (Хорватія), Австралія, Крижевці, Осієк (Хорватія) і остання зупинка – місце поховання Врбас (Бачка).

Автор уперше зустрічає о. Юристу під час свого безтурботного дитинства у рідному боснійському селі Козарац. Свої враження і зустрічі описує безпосередньо і спонтанно у стилі Ковачевічевого Івіци Кічмановича або героїв Мате Ловрака, що книгу робить цікавою для читання. Безтурботні студентські, богословські дні швидко пролітають, і він їх у своїй біографії описує тільки як декілька цікавих епізодів. Досліджуючи священичий шлях, життя і діяльність о. Михайла Юристи, дуже точно і історично відповідально описує події, що відбувалися під час II Світової війни, релігійну і міжнаціональну проблематику, що настала під впливом створення сателітного державного утворення НДХ (Незалежна держава Хорватія), і всі труднощі священичого звання, з якими стикався о. Юриста у вирі воєнних подій, ситуацією наговорювання і примушування на зміну віросповідання та репресіями, насиллям і убивствами. Авторські тексти доповнені листами, службовими документами, парафіяльними хроніками та іншим історично цінним документаційним матеріалом.

Та все ж основні події у біографії о. Юристи пов'язані з повоєнними роками, проведеними у Боснії, та роками репересивних мір тодішньої влади проти

скромного і збіднілого сільського населення, проти його релігійних і національних почуттів та традицій, а особливо проти релігійних громад та носіїв їхніх активностей. Такі умови спричинили арешт о. Юристи, швидко було змонтовано судовий процес, результатом якого було багаторічне ув'язнення разом з іншими боснійськими греко-католицькими священиками Феліксом Біленьким, парохом із Лішні, Георгієм Біляком, парохом у Прняворі та їхнім знайомим Петром Слапаком із Белграда. Були звинувачені і засуджені як організована група, яка намагалася від українських організацій переселенців і біженців отримати матеріальні засоби для допомоги найубогішим членам своєї парафії, що також було пояснено як спроба організування масового переселення українців з Боснії у західні землі, а також за поширення української друкованої літератури виселенців, у якій описувалося важке життя українців у Боснії, що вважалося спонуканням і участю у ворожій пропаганді проти югославського режиму. Про це у книзі подано цілковитий перепис судового рішення хорватською мовою.

Ці судові рішення та ув'язнення священиків були великою перешкодою для спокійного життя боснійських українців, найбільшою мірою відданих греко-католицькій церкві як своєму недоторканному віковому релігійному і духовному осередку віри, яке впливало і на плекання і збереження традиції і національної свідомості.

У післямові книги др. філологічних та історичних наук Є. Пащенко, аналізуючи зміст книги, відзначає серйозні труднощі проживання українських емігрантіву «боснійсько-бермудському трикутнику» трьох вір (католицька, православна та ісламська), у якому їх як греко-католиків, здається, не зовсім радо вітали.

Із змісту книги прочитується цінна хроніка життя боснійських українців, їхньої історії, віри, культури, моралі і мови, а у авторові впізнаємо великого патріота і послідовну високоморальну і духовну особу.

ЗМІСТ

Козарецька парафія після "визволення" 5
З Каніжі до Козарця 15
о. Михайло Юриста в Козарці 19
Перша св. Служба Божа нового парохав Козарецькій церкві .. 20
Родина Юристих в Козарці 24
Дешеве стриження *27*
Спростовуються межі *28*
Змінюються імена , назви і празники *28*
Отцеві діти 29
Ґратуляції о. Юристого 33
Далекі дороги – тривожні часи 34
Їду в світ *38*
Пазин - Римо-католицька семінарія *38*
о. Юриста арештований 44
о. Ван Де Малле в Козарцю 46
Прогульки 47
Ще про арешт 48
Буде зміна 62
о. Юриста відходить з Козарця 67
Стойдраґа 68
Життєпис о. Юристого 70
о. М. Юриста на Дев'ятині 73
о. Юриста на парафії Велика Мучна 80
о. Юриста в Каніжі 84
о. Юриста в Першій світовій війні 96
о. Юриста на пенсії 97
Перше Єрейське свячення в Козарці 97
о. Юриста в Австралії 102
Повдовів о. Юриста 106
Похорон о. Юристого 108
Автобіографія 110

Додатки 112
*1. Хроніка Девятини від 1928-1941** *113*
2. За Южно-славяньских Русинох *118*
3. Український "драматичний кружок" в Прняворі *123*
4. BOSNA. Progon grko-katolika *125*
5. BOSNA. Pravoslavni "misionar" V. Mojsijenko falsificira javne isprave *126*
6. З українського життя на чужині *128*
7. Optužnica *133*
8. Presuda *148*
9. Presuda *157*
10. Фотографії *184*
Післяслово (Після прочитаного...). Українці Боснії: хроніка століття 193

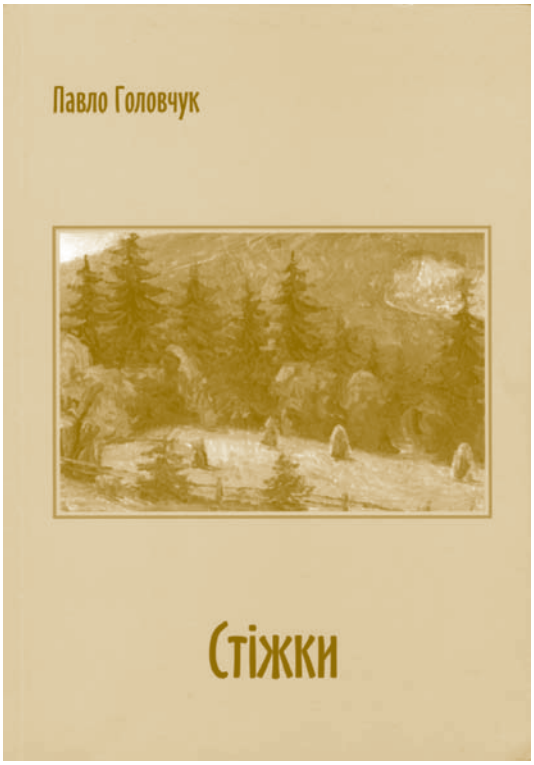

PAVLO HOLOVČUK

STAZE

ISBN 978-959-95884-0-1
CIP 643204 Zagreb
Zagreb, 2007. godine

Ukrajinski književnik Pavlo Holovčuk, rođen 1940. godine u Bosni danas živi u Lipovljanima u Hrvatskoj 2007. godine je tiskao u vlastitom izdanju na ukrajinskom jeziku svoja prozna literarna djela pod naslovom „Staze". Knjiga „Staze" je A5 formata na 218 stranica s četrdesetak fotografija i nekoliko crteža tiskana je u nakladi od 500 primjeraka.

Predgovor je napisao autorov zemljak, Ukrajinac sličnih životnih pogleda, a u mnogo čemu i zajedničkih životnih puteva Mihajlo Ljahovič koji danas živi u Kanadi, a svojedobno je bio profesionalni novinar u časopisu hrvatskih Rusina i Ukrajinaca «Nova dumka».

U ocjeni motiva, tematike, vrijednosti i značaja literarnog stvaralaštva Pavla Holovčuka uvodničar Ljahovič polazi od autorovih biografskih podataka i životnog puta što olakšava shvaćanje njegovog literarnog opusa.

Pavlo Holovčuk potječe iz skromne obitelji ukrajinskih doseljenika koji su se krajem XIX. i početkom XX. stoljeća iz karpatskih predjela i Galicije, autohtonih

ukrajinskih predjela doseljavali u Bosnu za vrijeme Austrougarske kako bi mukotrpno krčeći bosanske šumske predjele došli do vlastite zemlje s koje su prehranjivali svoje obitelji. Nakon prvih godina idesetljeća konsolidiranja u novoj sredini i skromnih početničkih uspjeha između dva svjetska rata puno toga je nenadoknadivo anulirao Drugi svjetski rat s velikim materijalnim i ljudskim gubicima. U poratnim godinama životne probleme novih doseljenika povećava novi, komunistički režim koji se uz brojne represivne mjere negativno odnosi prema vjerskim i nacionalnim osjećajima, a oni su bitan čimbenik smisla života ukrajinskih doseljenika. Uz velik broj teško premostivih poteškoća težini situacije doprinosi otvorena, povećana ili jedva prikrivana netolerancija brojnijeg, većinskog naroda u okruženju što sve više prisiljva nove doseljenike da napuste svoje domove u novim krajevima i potragu za novim boljim životnim uvjetima negdje drugdje. U takvim životnim uvjetima i okruženju autor je proveo djetinjstvo i mladost što je ostavilo neizbrisiv trag u njegovom literarnom stvaralaštvu.

Knjiga «Staze» podijeljena je sedam poglavlja. Prvo poglavlje nosi naziv «Sličice prošlosti» i u njemu dominiraju slike i priče o doseljavnju i prvim destljećima života doseljenih Ukrajinaca u Bosni. Drugo poglavlje pod naslovom «Nijemi svjedoci što polako iščezavaju» svjedoči o nestajanju tragova njihovog života u tom kraju. Treće poglavlje se zove «Mi smo zato ponosni» priča o suradnji ovdašnjih Ukrajinaca i autora sa Ukrajincima susjednih regija u zemljama Europe, u Uktrajini i diljem svijeta. U četvrtom se bavi svojim putovanjem i susretima u Ukrajini a peto i šesto poglavlje «Pisma djeda Panasa Bezdoljnoga» i «Budno ko babe Feske blebetuše» su autorove humoreske i satire s kojima se redovito pojavljuje na stranicama časopisa «Nova dumka», posljednjim, sedmim poglavljem „Zavjet majci“ knjiga završava s nekoliko poetskih ostvarenja.

U predgovoru uvodničar Ljahovič nvodi da je autor pomalo razočaran što poneki Ukrajinci s ovih područja ne čitaju ili su nezainteresirani čitati tiskovine na ukrajinskom jeziku. Citira autorove dojove iz Ukrajine da je: „Ukrajina prekrasna zemlja iscrpljena komunističkim tlačenjem. Ukrajinci su prekrasni, srdačni i gostoljubivi ljudi koji jako teško žive. Otići u Ukrajinu za potomka ukrajinskih doseljenika u Bosnu ne znači otići u svoj dom, a ni povratak u Jugoslaviju nije povratak svome domu, jer to-ipak nije Ukrajina. Mi ne znamo gdje je naš dom“. Ipak, odgovor se može iščitati iz jedne kitice u pjesmi „Zavjet majci“:

„Ovdje i tamo, svagdje gdje se čuje naša pjesma,
tamo postoji naša Ukrajina, tamo ona biva,
to, dragi sine, nikad ne zaboravljaj!“

ПАВЛО ГОЛОВЧУК

СТІЖКИ

ISBN 978-959-95884-0-1
CIP 643204 Загреб
Загреб, 2007 рік.

Український письменник Павло Головчук народився 1940 року у Боснії, сьогодні живе у Липовлянах у Хорватії. 2007 року видав власним накладом українською мовою свої прозові і поетичні твори під назвою «Стіжки». Книга, яка має А5 формат, нараховує 218 сторінок з близько сорока фотографіями та кількома малюнками, надрукована тиражем у 500 примірників.

Передмову написав авторів земляк, українець подібних життєвих поглядів, а у багато чому і спільних життєвих шляхів Михайло Ляхович, який сьогодні живе у Канаді, а свого часу був журналістом у часописі хорватських русинів і українців «Нова думка».

Оцінюючи мотиви, тематику і значення літературної творчості Павла Головчука, Ляхович відштовхується від авторових біографічних податків, що полегшує розуміння його літературної творчості.

Павло Головчук походить із скромної родини українських доселенців, які наприкінці XIX –початком XX століття із карпатських схилів і Галичини доселялися за часів Австро-Угорщини у Боснію, де у поті чола свого викорчовували боснійські лісисті наділи, аби дійти до клаптика власної землі, з якої годували свою родину. Після перших років і десятиліть консолідації у новому середовищі і скромних початкових успіхів між двома світовими війнами, багато чого безповоротно анулювала Друга світова війна з великими матеріальними і людськими втратами. У післявоєнні роки життєві проблеми нових доселенців посилює новий комуністичний режим, який негативно відноситься до релігійних і національних почуттів, які є важливим чинником сенсу життя українських емігрантів. Поряд з численними непереборними труднощами, ситуацію ускладнює і посилена відверта, ледве прихована нетолеранція численнішого місцевого населення, що все більше змушує доселенців залишити свої будинки у нових краях і пуститися десь інде у пошуках кращих умов життя. У таких життєвих умовах і оточенні автор провів дитинство і молодість, що залишило незгладимий слід на його літературній творчості.

Книга «Стіжки» поділена на сім частин. Перша частина називається «Картини минулого» і у ній домінують картини і розповіді про доселення і перші десятиліття життя українських емігрантів у Боснії. Друга частина під назвою «Німі свідки, що поволі вимирають» свідчить про зникнення слідів їхнього життя у тому краї. Третя частина «Ми горді за це!» містить розповідь про співпрацю тутешніх українців, у тому числі і автора, з українцями з сусідніх регіонів, у країнах Європи, в Україні та цілому світі. У четвертому розділі П. Головчук розповідає про свої подорожі і зустрічі в Україні, а у п'ятому і шос-

тому поміщено «Листи діда Панаса Бездального» та «Пильним оком Феськи Язикатої»— гуморески і сатири Павла Головчука, з якими він регулярно з'являється на сторінках журналу «Нова думка»; останньою, сьомою частиною «Заповіт неньки» книга закінчується кількома поетичними творами.

У передмові М. Ляхович зазначає, що автор дещо розчарований тим, що деякі українці з цих країв не читають або не зацікавлені за літературу українською мовою. Наводячи авторові враження від України, передає почуття багатьох тутешніх українців: «Україна прекрасна, але знівечена комуністичним пануванням. Українські люди прекрасні, сердечні і гостинні, але їхнє життя важке. Поїхати в Україну для потомків українських переселенців у Боснію не означає поїхати додому, але і повернення до Югославії не є поверненням додому, бо це все-таки не Україна. Ми не знаємо, де наш батьківський поріг». Але все ж відповідь вичитуємо у одній із поезій «Заповіт неньки»:

Тут і там, усюди, де наша пісня лунає,
Звучить рідне слово, панують звичаї,
Там наша Україна існує, там вона буває,
Це, дорогий сину, ніколи не забувай!

ЗМІСТ

«СТІЖКИ» ПАВЛА ГОЛОВЧУКА
Передмова – Михайло Ляхович 5
Частина перша
КАРТИНИ МИНУЛОГО
(З життя українців у Боснії) 15
Як дідусь і бабуня приїхали до Боснії.
Їхні перші дні у цьому краю 16
А серед збіднілого населення місце мала
і така «перлина» 19
Над «галіціянами» можна було часто познущатися,
взяти їх на сміх... Навіть зі сторони державного
королівського уряду 20
Кілька прикладів з життя перед початком
Другої світової війни 23
Частина друга
НІМІ СВІДКИ, ЩО ПОВОЛІ ВИМИРАЮТЬ 36
Частина третя
МИ ГОРДІ ЗА ЦЕ!
(Спогад) 51
Частина четверта
СТЕЖКАМИ ПРЕДКІВ ПО УКРАЇНІ
(Подорожня нотатка 87
«Тиждень України» – але якої? 105
Частина п'ята
ЛИСТИ ДІДА ПАНАСА БЕЗДОЛЬНОГО
Кому се потрібне? (1) 111
Кому се потрібне? (2) 113
Кому се потрібне? (3) 115
Празники чи «слави» 116
Біда з книшками 120
Хто був гіршим? 122
Телєбаченє 124
Не масмо те, шо мали; масмо те, шо не мали
або «Оксана у вишнях...» 129
До кого мені належати? 131
Махийнації 133
Приклади 135
Ше, і ше раз (дав Бог уже ніколи)
пишу про рідну мовоньку (1) 138
Ше, і ше раз (дав Бог уже ніколи)
пишу про рідну мовоньку (2) 141
Ше, і ше раз (дав Бог уже ніколи)
пишу про рідну мовоньку (3) 143
Визначні нові дні 145
Памнстники 147
Про освічених і культурних людей 149

Частина шоста
ПИЛЬНИМ ОКОМ ФЕСЬКИ ЯЗИКАТОЇ 153
«Манекенниці» в церкві 155
Те саме, що минулого року... 156
«Спізнені івани» (1) 157
«Спізнені івани» (2) 158
Гроші (1) 159
Гроші (2) 161
Гроші (3) 162
«Савли» і «павли» 163
Хитромудрість (1) 165
Хитромудрість (2 166
«Сумні» святі 167
Поділ 169
Бібліотеки 170
«Православні» 172
Типікон 173
Великдень 175
Гордість 176
Хочу помилитись 178
Пам'ять 179
Ще раз про пам'ять 180
Сумно, сумно, сумно... 182
Театр 183
Контрасти 185
Гостинність 186
Неділя 187
Синдром 188
«Примадонни» 190
Частина сьома
(З поетичного зошита)
ЗАПОВІТ НЕНЬКИ 193
Завтра настане новий світ 194
Моєму старому сусідові 197
ПРИГОДА
(Жарт) 200
Січень – місяць наших надій 203
Шевченко – наша сила 204
ТАНЕЦЬ 206
ІНТИМНІ ЕТЮДИ 207
Весна, ти і я... .....
НАДІЯ 209
ЗІРКА, ЯКА ЗАГЛЯДАЄ В МОЄ ВІКНО 209
ВЕЧІР 210
ЕПІТАФІЇ 211
Підслухана розмова 215

MIHAJLO LJAHOVIČ

SKITANJA

Izabrane pjesme

Kanadska udruga Ukrajinaca bivše Jugoslavije
ISBN 0-921-537-86-7
Toronto 2007. godine

Biblioteka Kanadske udruge Ukrajinaca bivše Jugoslavije sa sjedištem u Torontu 2007. god. je izdala knjigu A5 formata na 64 stranice sa desetak autorovih crteža pod nazivom Lutanja ili Skitanja -izabrana poezija na ukrajinskom jeziku autora Mihajla Ljahoviča, svojedobno profesionalnog novinara u časopisu Saveza Rusina i Ukrajinaca RH „Nova dumka“, slikara, glazbenika, fotoamatera, duhovnika, kulturnog aktiviste.

U predgovoru član Nacinalnog društva književnika Ukrajine P. Hricišin kroz autorovu biografiju objašnjava senzibilitet, tematiku i žanr Ljahovičeve izabrane poezije iznoseći ujedno i njegov kulturni, umjetnički, prosvjetni, duhovni, svekoliki stvaralački opus.

Mihajlo Ljahovič je rođen 1959. godine u Sremskoj Mitrovici kao jedno od desetoro djece skromne obitelji ukrajinskih galicijanskih doseljnika iz Bosne. Tu je završio osnovnu školu,a potom je završio umjetničku akademiju u Novom Sadu.

U Iloku je 1977. godine sudjelovao na ljetnoj školi mladeži Rusina i Ukrajinaca RH što ga je još više inspiriralo i potaklo u neprikrivenom i bezgraničnom domoljublju, osjećajima i ljubavi prema ukrajinskoj povijesti, kulturi, glazbi, umjetnosti, stvaralaštvu… Pokretač je zajedno sa svojom braćom i sestrama i osnivač ukrajinskog KUD-a „Kolomijka“ u Laćarku (dio Sremske Mitrovice), a od 1987. godine napušta posao nastavnika likovnog odgoja i postaje profesionalni novinar časopisa „Nova dumka“ što ga još više potiče u njegovoj aktivnosti u kulturnom životu Rusina i Ukrajinaca i Vukovaru kroz likovna, glazbena i druga ostvarenja.

Tijekom 1990. god. kreće na proputovanje po Bosni kroz nekadašnja i postojeća naselja Ukrajinaca koji su se iz Galicije doselili u Bosnu i Slavoniju. To ga motivira za pisanje poezije prisutne na prvim stranicama ove zbirke te na objavljivanje knjižice s dojmovima o tom putovanju pod nazivom «Križni put Ukrajinaca Bosne».

Tijekom 1991. godine sa svojim glazbenim a sastavom bilježi uspješan nastup u Lucku u Ukrajini i s toga se još više inspirira i suosjeća s Ukrajinom i ukrajinskim narodom. Srpska agresija na slobodnu i neovisnu Republiku Hrvatsku i Domovinski rat prisiljavaju ga da spasi sebe i obitelj, napušta Vukovar, odlazi u azil u Beču, a potom novu domovinu pronalazi u Kanadi gdje još ustrajnije nastavlja svoje aktivnosti u kulturi, prosvjeti i izdavaštvu i organiziranju kulturnog života izbjeglih Ukrajinaca s prostora bivše Jugoslavije.

Posebno ga senzibiliziraju događaji u Ukrajini nakon njenog osamostaljenja i neuspjeh u radikalnim promjenama na posljednjim predsjedničkim izborima.

Devedesetih godina predano se posvećuje teologiji, završava đakonat, magistrira pa se i u njegovoj poeziji zamjećuju više filozofske i teološke teme. U svojoj poeziji, stvaralaštvu i životu ostaje nepokolebljivo vjeran Bogu, svojoj obitelji i ukrajinskom narodu.

МИХАЙЛО ЛЯХОВИЧ - МАНДРИ
ВИБРАНІ ПОЕЗІЇ

Канадське товариство українців колишньої Югославії
ISBN 0-921-537-86-7
Торонто, 2007 рік

Бібліотека Канадського товариства українців колишньої Югославії з центром у Торонто 2007 року видала книгу вибраних поезій «Мандри» українською мовою автора Михайла Ляховича. Книга має А5 формат, друкована на 64 сторінках з близько десятка авторських ілюстрацій. Автор книги свого часу був професійним журналістом у часописі Союзу русинів і українців РХ «Нова думка», а кім того він відомий і як художник, музикант, фотоаматор, релігійний і культурний діяч.

У передмові член Національного товариства письменників України П. Гринчишин через авторову біографію пояснює сенситивність, тематику і жанр вибраних поезій Ляховича, викладаючи разом з тим і культурний, мистецький, просвітницький, духовний характер його творчості.

Михайло Ляхович народився 1959 року у Сремській Митровиці як один з десяти дітей у скромній сім'ї українських галицьких переселенців з Боснії. Тут закінчив основну школу, а потім Академію мистецтв у Новому Саді. У Ілоку 1977 року брав участь у Літній школі русинів і українців РХ, що його ще більше надихнуло на неприхований і безмежний патріотизм,сповнило відчуттям прихильності і любові до української історії, культури, музики, мистецтва, творчості. Разом зі своїми сестрами і братами був організатор і засновник українського культурно-мистецького товариства «Коломийка» у Лачарку (частина Сремської Митровиці), а з 1987 року залишає роботу вчителя малювання і стає професійним журналістом часопису «Нова думка», що його ще більше заохотило до активності у культурному житті русинів і українців у Вуковарі через образотворчі, музичні та інші реалізації.

Протягом 1990 року вирушає у подорож по Боснії через колись існуючі поселення українців, які з Галичини доселилися у Боснію і Славонію. Результатом подорожі стає вихід книги поезій «Хресний шлях українців Боснії», декілька поезій цього часу присутні також і у збірці «Мандри»

1991 року разом зі своїм музичним ансамблем має успішний виступ у Луцьку в Україні, що його ще більше надихає і дає можливість краще зрозуміти Україну і її народ.

Сербська агресія на вільну і незалежну Республіку Хорватію і початок Громадянської війни змусили його рятувати себе і свою родину. Покидає Вуковар, знаходить притулок спочатку у Відні, а потім новою батьківщиною для родини Ляховичів стала Канада. Тут із новими силами і ще настійливіше Микола Ляхович продовжує свої активності у культурі, просвіті і видавництві, у організації культурного життя українських емігрантів з території колишньої Югославії.

Особливо вражають його події в Україні після здобуття нею самостійності і неуспіх у радикальних змінах на останніх президентських виборах.

У дев'яностих роках віддано присв'ячується теології, закінчує дияконські курси, магіструє, тому і в його поезіях помітно все більше філософських і теологічних тем. У своєму житті і творчості залишається непохитно вірний Богові, своїй родині і українському народу.

ALEKSA PAVLEŠIN ZOSJA

JADOSLAV GRAĐANINA KAJINA

ISBN 978-953-9599-0-2
Zagreb 2007. god.

Satira pod naslovom „Jadoslov građanina Kajina“ je knjižica A5 formata na 32 stranice tiskana paralelno na ukrajinskom i hrvatskom jeziku 2007. godine u Zagrebu u vlastitoj nakladi autora Alekse Pavlešina iz Zagreba. U novom, demokratskom ozračju vlastita naklada je novi trend koji nije usamljen kod Rusina i Ukrajinaca RH (Pavlo Holovčuk, dr. Tomislav Mišir i dr.) već je ima i kod drugih autora.

Satira je pisana u «ich» formi, u prvom licu jednine pa se na prvi pogled čini da je riječ o autobografiji. Kad bi to bilo tako u tekstu bi bila suvišna uobičajena formula na samom početku prije prve stranice teksta kojom se autor ogradio od teksta: „Bilo kakva eventualna sličnost sa stvarnim osobama i zbivanjima sasvim je slučajna“.

Dobri poznavatelji kulturnog miljea u kojem se autor kreće mogli bi u ovoj satiri prepoznati neke karakterne i satiričke biografske siluete osoba iz toga kruga, ali „famozna formula - bilo kakva eventualna sličnost... “ ne dozvoljava čitatelju daljnji komentar iako naslućuje na koga bi se satira mogla odnositi.

U svakom slučaju riječ je o rijetkoj, neuobičajenoj literarnoj formi u literarnom stvaralaštvu Rusina i Ukrajinaca RH s primjesama biografske satire, sarkazma, psi-

hoanalitičkih premisa i konkluzija o karakternim osobinama,te filozofskih promišljanja, pamfleta i koječega drugog.

АЛЕКСА ПАВЛЕШИН
ГОРЕСЛОВ ГРОМАДЯНИНА КАЇНА

ISBN 978-953-9599-0-2
Загреб, 2007 рік

Сатира під назвою « Гореслов громадянина Каїна» видана кнажечкою А5 формату на 32 сторінках паралельно українською і хорватською мовами 2007 року в Загребі у власному накладі автора Алекси Павлешина із Загреба. В новому демократичному освітленні власний наклад є новим трендом, який не є чужий і для русинів і українців РХ, і зустрічається і у других авторів (Павло Головчук, др. Томіслав Мішір та ін.)

Сатира писана у «ich»-формі, у першій особі однини, тому на перший погляд здається, що йдеться про автобіографію. Якби це було так, була б надлишкова усталена форма на самому початку, якою автор відмежовується від тексту: «Будь-яка можлива подібність з реальними особами і подіями є зовсім випадкова».

Той, хто добре знає культурне середовище, у якому автор обертається, міг би у цій сатирі розпізнати деякі характерні і біографічні силуети осіб з того кола, але знаменита формула «будь-яка можлива подібність... » не дозволяє читачеві подальший коментар, хоча і підозрює, на кого б ця сатира могла відноситися.

Будь як було, мова іде про твір рідкісної і незвичайної форми у літературі русинів і українців Хорватії з домішками біографічної сатири, сарказму, памфлету, психоаналізу і конклюзій, висновків про характерні особливості та філософські роздуми і багато чого іншого.

GENOCIDNI ZLOČIN TOTALITARNOG REŽIMA U UKRAJINI 1932-1933. - GLADOMOR

ISBN 978-953-55390-0-1
CIP 679609 Zagreb
Zagreb 2008. godine

Tehnički vrlo dotjerana knjiga B5 formata, kvalitetno opremljena knjiga s tvrdim uvezom broji 324. stranice ugledala je svjetlo dana 2008. godine u Zagrebu u izdanju knjižnice Ukraina Croatica (knjiga 1.) ima zapravo vrlo težak i mučan sadržaj nedostojan humanističkog poimanja čovječnosti jer se bavi smišljenim državno dirigiranim genocidom u Ukrajini metodom izgladnjivanja (desetak godina prije holokausta nad Židovima u koncentracijskim logorima Hitlerove nacističke Njemačke) koji je u tadašnjim godinama, a potom i tijekom godina II. Svjetskog rata i u poratnim, blokovskim godinama, pa sve do osamostaljivanja i neovisnosti Republike Hrvatske i Ukrajine 1991. godine bio u potpunosti prešućivan, ili vrlo malo poznat svjetskoj javnosti.

Ovaj, neosporni, višemilijunski genocid smišljeno organiziran prema ukrajinskom narodu sovjetske vlasti su vješto skrivale „pod tepihom“, a zapadne, kapitalističke zemlje su ostale „gluhe i slijepe“ za genocid koji se ne događa u „njihovom dvorištu“.

Knjiga sadrži pet poglavlja s podnaslovima: I. Gladomor 1932-1933. genocid u Ukrajini; II. Izvori, svjedočenja; III. - Iz književnih svjedočenja; IV. - Sud povijesti i V. - Genocid.

Knjigu je uredio dr. Jevgenij Paščenko, pisana je hrvatskim jezikom, a za tiskanje knjige o zločinu i genocidu u Ukrajini poznatim pod imenom Gladomor u kojemu će „klasni neprijatelji uginuti od gladi" neprijeporna zasluga pripada nakladniku, a to je Udruga hrvatsko-ukrajinske suradnje HORUS uz potporu Veleposlanstva Ukrajine u Republici Hrvatskoj.

ГЕНОЦИДНИЙ ЗЛОЧИН ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ 1932-33. - ГОЛОДОМОР

ISBN 978-953-55390-0-1
CIP 679609 Загреб
Загреб, 2008 рік

Технічно добре обладнана книга А5 формату, якісно оснащена, з твердою обкладинкою, нараховує 324 сторінки, опублікована 2008 року у Загребі у виданні бібліотеки Україна-Кроатика (книга 1). Книгу упорядкував др. Євгеній Пащенко, написана хорватською мовою.

Зміст книги дуже важкий і болісний, бо описує події, які недоступні гуманістичному розумінню людяності— ідеологічно сфабрикований, державно диригований геноцид проти українського народу методом виголоднювання(десяток років перед холокостом над євреями у концентраційних таборах гітлерівської нацистської Німеччини). Геноцид, який отримав назву Голодомор, в той час, а потім за час Другої світової війни і повоєнні роки і аж до здобуття самостійності і незалежності України 1991 року, був повністю замовчуваний або дуже мало відомий світовій громадськості.

Цей незаперечний багатомільйонний геноцид ціляно організований проти українського народу радянською владою уміло приховували «під килимом», а західні капіталістичні землі залишилися «глухими» і «сліпими» до злочину, який не відбувається у «їхньому дворі».

Книга складається з п'яти розділів: 1. Голодомор 1932-1933, геноцид в Україні; 2. Джерела, свідчення; 3. З літературних свідчень; 4. Суд історії; 5. Геноцид.

За публікацію книги про злочин і геноцид в Україні, у якому «класовий ворог помре від голоду», безумовна заслуга припадає накладникові Спілці хорватсько-українського співробітництва «Хорус» за підтримки Посольства України в Республіці Хорватії.

Sadržaj

Jevgenij Paščenko: OD UREDNIKA 6

Ivo Banac: UKRAJINSKI GLADOMOR 8

Poglavlje I.

BIT PROBLEMA: GLADOMOR 1932-1933. GENOCID U UKRAJINI

Uzroci Gladomora 1932-1933. godine 11

Kronika događaja 1932-1933. godine 25

Poglavlje II.

IZVORI, SVJEDOČENJA

Kolektivizacija i glad u Ukrajini od 1929. do 1933. godine 33

Razotkriveno sjećanje: publikacija tajnih dokumenata

- Kateryna Juščenko: Uvod 39
- Valentyn Nalyvajčenko: Čitateljima 40
- Vasylj Danylenko: Dokumenti Stručnog državnog arhiva Službe sigurnosti Ukrajine kao izvor za istraživanje Gladomora 1932-1933. god. u Ukrajini 43
- Sergij Kokin: Gladomor u Ukrajini i GPU 53

Svjedoci Gladomora

- Iz dnevnika učiteljice Oleksandre Radčenko 65
- Iz dnevnika D. Zavoloke 70
- Pismo kolhoznika Mykole Reve J. Staljinu o gladi 1933. godine u Ukrajini 76

Konzulat Kraljevstva Italije u Harkovu, SSSR

- Glad i ukrajinsko pitanje 79
- Glad 83
- Dva dokumenta o situaciji u ukrajinskom selu 88

Poglavlje III.

IZ KNJIŽEVNIH SVJEDOČENJA

Vasylj Barka: Žuti knez 94

Ulas Samčuk: Marija 97

Vasilij Grossman: Sve teče... 102

Poglavlje IV.

SUD POVIJESTI

Dmytro Solovej: Ukrajinska Golgota 112

Robert Conquest: Žalosna žetva 121

Volodymyr Sergijčuk: Kako su nas izgladnjivali do smrti 159

Valentyna Borysenko: Usmena povijest Gladomora 173

Olesja Stasjuk: Uništavanje tradicionalne kulture Ukrajinaca u vrijeme genocida 184

Roj Medvedev: Neka povijest sudi 196

Poglavlje V.

GENOCID

James Mace: Vaši su mrtvi izabrali mene 202

Stanislav Kuljčycjkyj: Gladomor 1932-1933. kao genocid: poteškoće spoznaje 224

Andrea Graziosi: Pisma iz Harkova 231

Alain Besançon: Zlo stoljeća 253

Glad u Ukrajini od 1932. do 1933. godine, Glad u SSSR- u od 1932. do 1933. godine - uzroci, tijek, posljedice 259

Dokumentirani dokazi odgovornosti za djela vlasti SSSR-a po stavku 2. Konvencije UN-a od 9. prosinca 1948. godine „O sprečavanju i kaznama za zločin genocida“ 262

Međunarodno priznanje Gladomora činom genocida ukrajinskog naroda 312

ALEKSA PAVLEŠIN

PRIPOVJESTI BAKE ZOSJE

CIP 68793 Zagreb
ISBN 978-953-99578-3-2
Zagreb, 2008. god.

"Pripovjesti bake Zosje" je dvojezična ukrajinsko-hrvatska knjiga A5 formata na 178 stranica sa 18 fotografija, crteža i ilustracija koje je u nakladi od 300 primjeraka izdalo Društvo za ukrajinsku kulturu i jezik u Zagrebu 2008. godine. Baka Zosja je oličenje mudrosti i pseudonim autora kroz čije pripovijetke je prikazan „kovitlac prošlog i sadašnjeg vremena" i to kroz simbole i zbivanja iz na oko uobičajene svakodnevice. Autorov pripovijedački prvijenac je podijeljen u tri cijeline. Prvi ciklus nosi naziv „Davna sjećanja" obuhvaća 64. stranice, drugu cjelinu čini ciklus pod nazivom „Iz bliskog vremena" i obuhvaća od 68. -106. stranice, a treću cjelinu od 106. -144. stranice obuhvaća ciklus „Fantazmogorije". Autor knjige je Aleksa Pavlešin, Ukrajinac, rođen u Prnjavoru (BIH) 1949. Godine, a živi u Zgarebu. O njemu i ovoj knjizi Đuro Vidmarović, publicist i povjesničar,prvi hrvatski veleposlanik u Urajnini, recenzent ove knjige na prvim stranicama piše kako je Aleksa Pavlešin poznato ime među hrvatskim Ukrajincima čovjek koji posjeduje senzibilitet i kreativnost tipičnu za ljude iz umjetničkog staleža, sjajni glazbenik na tradicionalnom ukra-

jinskom instrumentu- banduri, predsjednik nevladine, manjinske udruge „Društvo za ukrajinsku kulturu“ u Zagrebu, urednik društvenog glasila „Naša gazeta“, osoba koja djeluje kao novinar, karikaturist, glumac, književi prevoditelj, pisac. Na književno uvjerljiv način u prvom dijelu knjige daje sekvence iz teške povijesti svoje ukrajinske zajednice u Bosni. Jezik mu je koloritan, gibak i idealno arhaičan kako bi čitatelj mogao ući povijesno u vrijeme zbivanja i radnju. Njegove rečenice su kratke i razumljive.

Druga dva dijela knjige čine novele teže razumljive, alegorijske i kompliciranije, iziskuju simplificirana razmišljanja i zaključke pa vrijedi opet navesti zaključke i mišljenje recenzenta :“da upravo treba inzistirati na narodnosnim temama jer pokazao (autor pr. a.) da to čini na književno relevantan i ljudski topao način. Ove teme gube prirodno izvorište smjenom naraštaja. Sa svakom starijom osobom nestaje i jedna biblioteka krcata memoarima. Spasiti od zaborava povijesno sjećanje vrijedno je truda. To pokušava i Pavlo Holovčuk iz Lipovljana, a na historiografski način velečasni Roman Miz. “ Zaključuje: „Pripovijetke babe Zosje“, ozbiljno su književno ostvarenje i vrijedan prilog kulturnoj baštini hrvatskih Ukrajinaca.

АЛЕКСА ПАВЛЕШИН

ОПОВІДАННЯ БАБЦІ ЗОСІ

Загреб, 2008 рік
CIP 68793 Загреб
ISBN 978-953-99578-3-2

«Оповідання бабці Зосі»– двомовна українсько-хорватська книга А5 формату на 178 сторінках з 18 фотографіями, малюнками та ілюстраціями, яку тиражем у 300 примірників видало Товариство української культури і мови у Загребі 2008 року. Бабуся Зося є втіленням мудрості і одночасно псевдонім автора, який у формі бабусиних приповідок показує « вихор минулого і теперішного часу» через символи і події буденного життя, яке тільки на перший погляд видається звичайним. Книга поділена на три цілісні частини. Перший цикл має назву «Давні спогади», охоплює 64 сторінки, другу частину складає цикл «З близьких часів» і займає 68-106 сторінки, а третій цикл «Фантасмогорії» охоплює від 106 по 144 сторінки. Автор книги Алекса Павлешин,українець, народжений у Прняворі(БіГ) 1949 року, сьогодні живе у Загребі. Рецензент книги— Дюро Відмарович, публіцист і історик, перший хорватський посол в Україні—на перших сторінках книги пише, що ім’я Алекси Павлешина широко відоме межи хорватськими українцями. Це людина, яка володіє креативністю і чуттєвістю, що характерна для людей мистецтва, він блискучий бандурист, голова Товариства української культури і мови у Загребі, редактор суспільного органу «Наша газета», багатостороння особа: журналіст, карикатурист, актор, перекладач, письменник...

У першій частині книги літературно упевненим способом автор дає фак-

ти із важкої історії своєї української громади у Боснії. Мова його колоритна, гнучка і ідеально архаїчна і дає можливість читачеві зрозуміти час і події. Його речення короткі і зрозумілі.

ЗМІСТ / KAZALO

ПРО «ОПОВІДАННЯ БАБЦІ ЗОСІ» АЛЕКСИ ПАВЛЕШИНА	7	*O "PRIPOVIJESTIMA BAKE ZOSJE" ALEKSE PAVLEŠINA*
Джуро Відмарович: ЗБІРНИК ОПОВІДАНЬ УКРАЇНСЬКОЮ-ХОРВАТСЬКОЮ МОВАМИ	9	*Đuro Vidmarović:* DVOJEZIČNA UKRAJINSKO-HRVATSKA KNJIGA PRIPOVIJEDAKA
Алекса Павлешин: Мовби передмова	15	*Aleksa Pavlešin:* Kao predgovor
ДАВНІ СПОГАДИ	21	**DAVNA SJEĆANJA**
ПЕСИК	23	PSIĆ
МАЛИЙ ГРИЦЬ	28	MALI GRIŠA
ВОДА	31	VODA
БОЖОК	36	BOGAC
НА ДЕНЬ МЕРТВИХ	45	NA DAN MRTVIH
ГАЛИЦЬКА ХАТА	49	GALICIJSKA KUĆA
МОРОЗНИЙ СПОГАД	56	LEDENO SJEĆANJE
І ТВАРИНИ ВІДЧУВАЮТЬ	61	I ŽIVOTINJE OSJEĆAJU
З НАЙБЛИЖЧОГО	69	**IZ BLISKOG VREMENA**
ВЕЛИКОДНІЙ КОШИК	71	USKRŠNJA KOŠARICA
СПОКІЙ	74	SPOKOJ
ТРЕТІЙ СИН ЛАОКООНА	77	LAOKONTOV TREĆI SIN
ЩЕ Б І ПОВІРИТИ… АЛЕ…	81	JOŠ I POVJEROVATI... ALI...
ГОРЕСЛОВ ГРОМАДЯНИНА КАЇНА	85	JADOSLOV GRAĐANINA KAJINA
ХАЙ ЇХ ВОДИТЬ ПЕРЕВОДА	102	NEK IH VÔDA PRÉLIVODA

ФАНТАСМАГОРІЇ	107	**FANTAZMAGORIJE**
НЕЙМОВІРНА КАЗКА БЕЗ КІНЦЯ	109	NEVJEROJATNA PRIČA BEZ KRAJA
НАПІВСОННЕ ДУМКОПЛЕТІННЯ НАВИВОРІТ	117	POLUSNENO MISLOPLETENJE NAIZVRAT
КАЗКА НА СВЯТОГО МИКОЛАЯ	120	PRIČA NA NIKOLINJE
ДАРУНОК	128	POKLON
ЩО ТО ВІВЦІ ЗА ФРОЙДОМ?	131	ŠTO SU OVCE PO FREUDU?
ВИПАДКОВІЙ ДОДАТОК	137	**SLUČAJNI DODATAK**
ЗНАХАРІЩИНА	139	ČAROBARIJA

Другі дві частини книги складають новели, важчі для розуміння, алегоричні і ускладнені, вимагають складних роздумів і висновків, тому тут корисно навести висновки і думку рецензента, що «треба настоювати саме на народних темах, адже показав (автор), що це робить на літературно релевантний і по-людськи теплий спосіб. Ці теми втрачають природне джерело зміною генерацій. З кожною старшою особою зникає і одна бібліотека, переповнена мемуарів. Врятувати від забуття історичні спогади корисна робота, яка заслуговує на сили. Це пробує і Павло Головчук із Липовлян, а на історіографічний спосіб і преподобний Роман Миз». Робить висновок: «Оповідання бабці Зосі » серйозне літературне досягнення і цінний внесок у культурну спадщину хорватських українців».

ALEKSA PAVLEŠIN

LIPOVLJANSKE PISANICE

ISBN 978-953-99578-4-9
Zagreb 2009. godine

Zagrebačko društvo za ukrajinsku kulturu i jezik izdalo je 2009. godine na ukrajinskom i hrvatskom jeziku (usporedni, paralelni tekstovi) prelijepu knjižicu o lipovljanskim, ukrajinskim i lemkivskim pisanicama. Autor knjige je predsjednik Udruge koja je izdala knjigu, on je ujedno tehnički i glavni urednik te je tako osobno obavio sve potrebne pripreme za postojanje ovog djela od prijevoda, fotografiranja, dizajna, crteža do grafičke pripreme…

Ova lijepa knjižica A5 formata tiskana je na kvalitetnom kunsdruk papiru na 64 stranice sa petnaestak crteža,simbola i pedesetak prelijepih kolor fotografija pisanica i njihovih izrađivačica koje je autor nazvao pisanisticama, lipovljanskim čudotvorkama tradicije.

Knjižica je podijeljena u nekoliko poglavlja u kojima su dane kratke informacije o povijesnom nastanku i značenju pisanica kroz povijesna razdoblja, specifičnost ornamentike, simbolike, ideograma, načina bojanja, izrada crteža i specifičnosti lipovljanskih, lemkivskih pisanica.

Šteta što je ova lijepa knjižica izvanredne vrijednosti o tradiciji i etnografiji hrvatskih Ukrajinaca kakve se ne treba postidjeti jednako kao i drugih ukrajinskih izdanja bilo koje vrste tiskana u skromnih 200 primjeraka.

АЛЕКСА ПАВЛЕШИН
ЛИПОВЛЯНСЬКІ ПИСАНКИ

ISBN 978-953-99578-4-9
Загреб, 2009 рік

Загребське товариство української культури і мови видало 2009 року двомовну українсько-хорватську книжечку про липовлянські українські і лемківські писанки. Автор книги Алекса Павлешин – голова спілки, яка і видала книгу, він є також і технічним і головним редактором, таким чином особисто виконавши усі підготування, потрібні для публікації цієї красивої книжечки, від перекладу, фотографування, дизайну, малюнків до графічного впорядкування.

Ця красива книжечка формату А5 друкована на якісному глянцевому папері на 64 сторінках з близько 15 малюнками, символами і біля 50 прекрасних кольорових фотографій писанок та їхніх малювальниць, яких автор назвав писанкарками-липовлянськими чудотворками традиції.

Книжечка поділена на декілька частин, у яких подано короткі інформації про історичне виникнення і значення писанок крізь історичні періоди, специфіку орнамента, символіки, ідеограми, способи фарбування, виготовлення малюнків і специфіку лемківських писанок.

Шкода, що ця прекрасна книжечка виняткової цінності про традицію і етнографію українців, якої не треба посоромитися, так само як і других українських видань будь-якого виду, друкована у скромних 200 примірниках.

ЗМІСТ		KAZALO
ЛИПОВЛЯНСЬКІ ПИСАНКИ	5	LIPOVLJANSKE PISANICE
ПЕРЕДМОВА	7	PREDGOVOR
ДИВО ПИСАНКИ	9	ČAROLIJA PISANICE
ОРНАМЕНТИКА ЛЕМКІВСЬКИХ ПИСАНОК	12	ORNAMENTIKA LEMKIVSKIH PISANICA
СИМВОЛІКА ПИСАНОК	13	SIMBOLIKA PISANICA
ПРО ЛИПОВЛЯНСЬКІ ПИСАНКИ	17	O LIPOVLJANSKIM PISANICAMA
ЛИПОВЛЯНСЬКІ БЕРЕГИНІ ТРАДИЦІЇ	21	LIPOVLJANSKE ČUVARICE TRADICIJE
Марія Бурда	23	*Marija Burda*
Нада Федак	27	*Nada Fedak*
Анна Головчук	31	*Ana Holovčuk*
Міхаела і Штефіца Хошко	33	*Mihaela i Štefica Hoško*
Текля Явіляк	37	*Teklja Javiljak*
Дубравка Качмарчик	41	*Dubravka Kačmarčik*
Анкіца Мркша	45	*Ankica Mrkša*
Михалька Овад	49	*Mihaljka Ovad*
Софія Овад	51	*Sofija Ovad*
Тихана і Марія Поляк	55	*Tihana i Marija Poljak*
Сім'я Хошко – писанки з 2005-го р.	59	*Obitelj Hoško – pisanice iz 2005. god.*

JEVGENIJ PAŠČENKO

OD KIJEVA DO POLJICA

Tragom prastarih migracija

CIP 752197 (Zagreb)

Knjiga je izdana na hrvatskom jeziku koncem 2010. godine na 105 stranica B5 formata sa više od 30 fotografija, crteža, skenova u izdanju Hrvatsko-ukrajinskog društva i Udruge hrvatskih ukrajinista u Zagrebu. Autor knjige prof. dr. Jevgenij Paščenko pročelnik Katedre za ukrajinski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu sagledava pitanja podrijetla Hrvata iz ukrajinske perspektive, posebno se ovsrćući na još nerasvijetljene probleme koji zahtijevaju nova istraživanja. U ovoj knjizi iznijet je niz primjera o hrvatsko-ukrajinskoj povezanosti u starim razdobljima, udjela ukrajinskih prostora u hrvatskoj etnogenezi te sudjelovanje hrvatskog etnosa u ukrajinskoj etnogenezi.

ЄВГЕНІЙ ПАЩЕНКО

ВІД КИЄВА ДО ПОЛІЦЯ

Слідом прастарих міграцій

CIP 752197 (Загреб)

Книга видана хорватською мовою наприкінці 2010 року на 105 сторінках Б5 формату з більше ніж 30 фотографіями, малюнками, скенованими матеріалами у виданні Хорватсько-українського товариства і Спілки хорватських україністів у Загребі. Автор книги проф. др. Євгеній Пащенко, голова кафедри української мови філософського факультету у Загребі, розглядає питання походження хорватів із української перспективи, зокрема, звертаючись до ще не зовсім висвітлених проблем, які вимагають нових досліджень. У цій книзі винесено ряд прикладів хорватсько-українських зв'язків у давніші періоди, частини українських просторів у хорватському етногенезі та участь хорватського етносу в українському етногенезі.

Sadržaj

Uvodna bilješka 7

Odjeci mitoloških predodžbi 9

Dalmatinska Poljica i Poljani Kijeva 19

Rus'ka pravda i Poljički statut 31

Problem geneze glagoljice 49

Poredbeni prostori. Od Istre prema Zagorju, Slavoniji i drugdje 61

Onomastička iznenađenja 67

Jezik ukrajinski i hrvatski 73

Etnološke poredbe 79

Kijevska kuna i hrvatska grivna 97

Umjesto zaključka 99

Literatura 101

Резюме 103

Resume 105

ĐURA LJIKAR - NEKA SE NE ZABORAVI
RUSINI U HRVATSKOJ

ISBN9 78-953-283-046-0
CIP 710321 – Zagreb
Vukovar 2009. godine

Koordinacija Vijeća rusinske nacionalne manjine u suizdavaštvu s Vukovarskim dekanatom nacionalnih manjina Hrvatske i „Paukom“ iz Cerne je 2009. godine izdala knjigu Đure Ljikara o povijesti Rusina Hrvatske pod naslovom „Neka se ne zaboravi - Rusini u Hrvatskoj“. Knjiga je B5 formata, tiskana je krupnijim fontom, na kvalitetnom papiru, ima 375 stranica na rusinskom jezikom, a isti tekstovi su otisnuti u drugoj knjizi ovoga izdanja na hrvatskom jeziku. Knjige imaju različitu ISBN i CIP oznaku i u svemu su identične osim u fotografijama u boji. Knjiga na hrvatskom jeziku sadrži više od 200 crno-bijelih fotografija pretežito dokumentacijskog značaja, a knjiga na rusinskom jeziku ima još dodatnih 70 fotografija u boji te ona ima čak 420 stranica. Uz tekstove je osim fotografija priloženo i 45 tabela, faksimila, skeniranih dokumenata i dvadesetak raznih popisa imena i prezimena.

Knjiga započinje himnom Rusina koju je napisao Aleksandar Duhnovič „Ja sam Rusin bio, jesam i bit ću“, a sadržaj knjige je podijeljen na 8 poglavlja s još 4 manje tematske cjeline. U predgovoru knjizi Štefan Hudak ističe da kod nas (Rusina u ši-

rim okvirima) postoji cijela mala biblioteka povijesne literature vezane za Rusine koja u više od 50 naslova posredno ili neposredno obrađuje rusinsku povijest, ali da je knjiga Đure Ljikara prva koja obrađuje poglavito povijest Rusina u Republici Hrvatskoj. Za povijest Rusina na južnoslavenskim prostorima vlada veliki interes kod samih Rusina kao i među brojnim znanstvenicima u državama u kojima oni žive i općenito u svijetu.

U uvodnoj riječi autora Đura Ljikar objašnjava razloge tiskanja dvije istovjetne knjige na hrvatskom i rusinskom jeziku što je prvi slučaj u Republici Hrvatskoj jer mu je cilj dostupnost i razumijevanje čitateljima hrvatskog jezičnog područja.

O povijesti Rusina Hrvatske do sada su knjige pisali dr. Fedor Laboš, Vlado Kostelnik, Štefan Hudak, Miron Žiroš, dr. Janko Ramač i drugi, ali bez cjelovite sinteze njihovog društvenog, duhovnog, kulturnog, prosvjetnog i gospodarskog života.

Autor navodi da se u prikupljanju materijala služio dokumentacijom Gradskog muzeja u Vukovaru, Državnim arhivom iz Osijeka, arhivom mjesnih zajednica, matičnih knjiga u rusinskim župama u Petrovcima i Mikluševcima, školskim arhivom te spomenicama, raznim tiskovinama na rusinskom jeziku (Rusinska riječ, kalendari…), ali i izjavama starijih ljudi te da bi još puno dokumenata valjalo istražiti i proučiti.

U prvom poglavlju pod nazivom Rusini autor obrađuje pitanje nacionalne pripadnosti Rusina, opisuje njihov život, gazdinstvo, nošnju, jezik…U drugom poglavlju pod naslovom Vukovarski kraj prije doseljenja Rusina opisuje povijesne i zemljovidne čimbenike vukovarskog kraja s naglaskom na doseljavanje Rusina, treće poglavlje obrađuje Crkveno-vjerski život, četvrto Kulturno-prosvjetni život Rusina, peto Društveno-ekonomski život, šesto Sportske aktivnosti u Petrovcima i Mikluševcima, sedmo Naše ugledne osobe, osmo Sažetak (na rusinskom, hrvatskom i engleskom jeziku), u devetom poglavlju tiskane su Recenzije, deseto i jedanaesto poglavlje obuhvaća Riječi zahvale za objavljivanje knjige i na koncu kratko ali vrlo značajno dvanaesto poglavlje Popis izdanja o Rusinima od 1988. do 2008. godine.

Umjesto naše ocjene ove do sada bez sumnje vrlo vrijedne, najvrednije knjige o povijesti Rusina Hrvatske Đure Ljikara izvući ćemo neke citate uglednih osoba i recenzenata, pripadnika Rusina.

vlč. Joakim Simunovič:"Otrgnuto od zaborava", Irena Papuga: „Tekst je napisan pregledno, kronološki, postupno i vjerna je slika života koji je značio i znači našim ljudima, ono do čega su uvijek držali i drže", prof. dr. Janko Ramač (profesor povijesti): „Rukopis iskreno preporučujem za tiskanje", prof. Vladimir Beserminji: „ učitelj Đuro Ljikar zajedno sa svim časnim i vrijednim učiteljima predstavlja vječni putokaz mnogim generacijama, jednom riječju rečeno-ostavlja baštinu rusinskom rodu…"

ДЮРА ЛЇКАР – НАЙ ШЕ НЄ ЗАБУДЗЕ
РУСНАЦИ У ГОРВАТСКЕЙ

ISBN 978-953-283-045-3, ISBN 978-953-283-046-0
CIP 710324 – Zagreb, CIP 710321 – Заґреб
Вуковар, 2009. рок

Координация Радох рускей националней меншини Горватскейи «Паук» З Церни 2009 р. видали кнїжку Дюри Лїкара о историї Русинох Горватскей, под насловом «Най ше нє забудзе». Кнїжка Б5 формату видрукована зоз векшима лєхко за читац буквами, на квалитетним паперу, зоз 375 боки тексту на руским и исти тоти тексти и у другей кнїжки на горватским язику. То значи же зме друковали два кнїжки. Єдна на горватским друга на руским язику, а кажда за себе ма свойо ознаки ISBN і CIP. Кнїжка богата зоз илустрациями. Ма аж коло 200 чарнобили фотоґрафиї документацийного значеня, а руска кнїжка ище и 70 фотоґрафиї у колору та ма аж 420 боки. Окрем фотоґрафийох ґу текстох приложени и 45 таблїчки, скени, факсимили и коло 20 рижних спискох, менох и презвискох. Кнїжка почина зоз химну Русином Aleksandra Духновича « Я Русин бул», а тексти подзелєни на 8, лєбо ше може повесц и на 10 поглавя. У предслову кнїжки Штефан Гудак надпомина же у нас єст уж цала мала библиотека литератури историйного жанру, вецей як 50 кнїжки хтори беспорядково обрабяю историю Русинох, алє тота кнїжка Дюри Лїкара перша котра обрабя историю Русинох на сампредз РГ. За историю Русинох на южнославянских просторох иснує велька зацикавеносц нє лєм при самих Руснацох алє и при велїх науковцох у державох у хторих вони жию алє и загалї швеце. У уводним слове на початкукнїжки ауторДюра Лїкар толкує же чом, ше одлучел видруковац исту кнїжку на руским и горватским язикуцо перши таки случай у Горватскей. Зоз цольом же би була доступна и читательом горватского язичного подручя. О историї Русинох Горватскей з часу на час писали и друковали кнїжки др. Федор Лабош, Владо Костелник, Штефан Гудак, Мирон Жорош, др. Янко Рамач и други, алє нє зоз цалосцу синтезу їх духовного, культурнохо, дружтвеного, просвитнохо, и привредно – економского животу. У призберованю материялох аутор наводзи же ше служел зоз документами зоз Городского музею, Вуковару, Державного архиву Осиєку, Месних заєднїцох и матичних кнїжкох, по русинских парохийох, у Горватскей библиотеки у Вуковару, школских памятнїцох у Миклошевцох и Петровцох, церковних памятнїцох, по рижних руских виданьох (Руски новини, Руске слово, календари), алє и вияви старших людзох. Заш лєм ище велї документи би требало виглєдац и препатриц. У першим поглавлю под назву Руснаци аутор обрабя питанє националней припадносци Руснацох, описує їх живот, обисце, облєчиво, язик. У другим поглавлю описани Вуковарски край пред доселєньом Руснацох. Треце поглавлє обрабя Церковни-вирски живот. Штварте Културно-просвитни живот Руснацох. Пияте Дружтвено –економски живот. Шесте Спортски актив-

носци у Петровцох и Миклошевцох. Седме Нашо углядни особи. Осме Резиме на руским, горватским и англійском язику. У дзевятим поглавию надрукованаи Рецензиї кнїжки и дзешате або и єденасте поглавє Слова подзекованя сотруднїком за обявйованє кнїжки и тиж так барз значне поглавлє Попис виданьох о Руснацох од 1988 по 2008. р. Место нашого оценьованя тей по тераз без сумнїву барз вредней кнїжки Русинох Горватскей Дюри Лїкара вицагнєме даєдни слова або часци виреченя углядних особох руского народу, рецезентох кнїжки о. Якима Симуничова «Одтаргнуте од забуца» Ирина Папуґа: Текст виложени преглядно хронологийно, поступнє и вирна слика живота хтори значел и значи нашим людзом и до того вше тримали и тримаю. Проф. Янко Рамач (проф. историї): Рукопис щиро препоручуєм за друкованє. Владимир Бесерминї проф. Пан учитель Дюра Лїкар вєдно зоз шицкима чеснима и вреднима учителями – представя вични драгоказ велїм ґенерацийом з єдним словом поведзене - зохабя «Тал рускому народу»

SADRŽAJ

PREDGOVOR 5
PREDGOVOR 7
RUSINI 11
PITANJE NACIONALNE PRIPADNOSTI 11
POVIJEST RUSINSKOG PITANJA 18
RUSINI U BAČKOJ I SRIJEMU 20
RUSINSKO DOMAĆINSTVO 23
RUSINSKA NARODNA NOŠNJA 28
RUSINSKI JEZIK 35
RUSKI KRSTUR 40
VUKOVARSKI KRAJ PRIJE DOSELJENJA RUSINA 42
VUKOVAR 42
VUKOVARSKA OKOLINA 45
PETROVCI 45
MIKLUŠEVCI 47
PRESELJAVANJE RUSINSKOG STANOVNIŠTVA U SRIJEM I SLAVONIJU 53
DVA NOVA RUSINSKA OTOKA 55
SVE VIŠE NOVIH DOSELJENIKA 61
STARI JANKOVCI 66
CERIĆ 69
PIŠKOREVCI 71
RAJEVO SELO 80
ĐURIĆI 89
GUNJA 90
ANDRIJAŠEVCI 92
ANDRIJEVCI 97
STARA TOPOLA 100
VINKOVCI 101
CRKVENO – VJERSKI ŽIVOT 104
GRKOKATOLIČKA VJERA 104
KRIŽEVAČKA GRKOKATOLIČKA BISKUPIJA 107
RUSINI U VUKOVARSKOM DEKANATU KRIŽEVAČKE BISKUPIJE 110
PETROVCI 112

MIKLUŠEVCI 119
PIŠKOREVCI 127
RAJEVO SELO 131
OSIJEK 133
VINKOVCI 135
VUKOVAR 135
ŽIVOTOPISI NAŠIH NAJZNAČAJNIH SVEĆENIKA 139

KULTURNO – PROSVJETNI ŽIVOT RUSINA U HRVATSKOJ 141
OSNIVANJE RUSKOG NARODNOG PROSVJETNOG DRUŠTVA 145
KULTURNO – ZABAVNI ŽIVOT POSLIJE 1945. GODINE 154
UČENIČKO – STUDENTSKO DRUŠTVO «PASARAJTOV» 157
OSNIVANJE KULTURNO – UMJETNIČKIH DRUŠTAVA 160
KULTURNO–UMJETNIČKA DRUŠTVA I UDRUGE RUSINA U REPUBLICI HRVATSKOJ 162
KUD «JOAKIM HARDI» – PETROVCI 162
KUD «JOAKIM GOVLJA» MIKLUŠEVCI 165
SAVEZ RUSINA I UKRAJINACA REPUBLIKE HRVATSKE 167
KUD «OSIF KOSTELNIK» VUKOVAR 175
KPD RUSINA I UKRAJINACA–ZAGREB 178
KUD RUSINA I UKRAJINACA – OSIJEK 181
KPD RUSINA I UKRAJINACA «KALJINA» RIJEKA 183
KULTURNO–PROSVJETNO DRUŠTVO „RUŠNJAK“ RIJEKA 185
KULTURNO DRUŠTVO RUSINA I UKRAJINACA VINKOVCI 186
PROSVJETNI ŽIVOT U PIŠKOREVCIMA I RAJEVOM SELU 188
KNJIŽEVNOST RUSINA U REPUBLICI HRVATSKOJ 192
„RUSNAK“ – DRUŠTVO RUSINA HRVATSKE 194
NAŠE MANIFESTACIJE 196
FESTIVAL ***CRVENA RUŽA*** ***196***
DRAMSKI MEMORIJAL „PETRA RIZNIČA ĐAĐI” 200
KULTURNA MANIFESTACIJA «MIKLUŠEVCI…» 204
FESTIVAL RUSINA I UKRAJINACA HRVATSKE ***PETROVAČKO ZVONO*** 209
INFORMATIVNA I IZDAVAČKA DJELATNOST 217

DRUŠTVO ZA RUSINSKI JEZIK, KNJIŽEVNOST I KULTURU 223
VIJEĆE RUSINSKE NACIONALNE MANJINE VUKOVARSKO–SRIJEMSKE ŽUPANIJE 225
PROSVJETNI ŽIVOT RUSINA U PETROVCIMA I MIKLUŠEVCIMA 233
UMJESTO SPOMENIKA 175 GODINA NA ČAST NAŠIM PRECIMA 271
DRUŠTVENO – GOSPODARSKI ŽIVOT U NAŠIM SREDINAMA 274
ODLAZAK NA RAD U AMERIKU 279
TEŠKO POSLIJE RATA I PRESELJAVANJE 283
RUSIN JE BIO VEZAN ZA ZEMLJU 289
MJESNE ZAJEDNICE PO NAŠIM MJESTIMA 300
VELIKA DUHOVNA I MATERIJALNA STRADANJA 312
VUKOVARSKO – SRIJEMSKA ŽUPANIJA 315

SPORTSKE AKTIVNOSTI U MIKLUŠEVCIMA I PETROVCIMA 324
NAŠE ZNAČAJNE OSOBE 333
SAŽETAK 347
SUMMARY 354
RECENZIJE 362
SAČUVATI OD ZABORAVA 362
PRISJEĆANJE NA LJEPOTU RUSINSKE RIJEČI I RUSINSKOG IMENA – NA PROŠLOST I SADAŠNJOST RUSINA 363
ZA ŠIROKI KRUG ČITATELJA 364
RIJEČI ZAHVALNOSTI 366
NASLJEDSTVO RUSINSKOM RODU 368
IZ NAŠEG FOTO ALBUMA 370

ЗМИСТ

ПРЕДСЛОВО **5**
История у цитатох познатих шветових особох: 5
УВОДНЕ СЛОВО **8**
РУСНАЦИ **11**
ПИТАНЄ НАЦИОНАЛНЕЙ ПРИПАДНОСЦИ 11
ИСТОРИЯ РУСКОГО ПИТАНЯ 18
РУСНАЦИ У БАЧКИ И СРИМЕ 20
РУСКЕ ОБИСЦЕ 23
РУСКЕ НАРОДНЕ ОБЛЄЧИВО 28
РУСКИ ЯЗИК 35
РУСКИ КЕРЕСТУР 40

ВУКОВАРСКИ КРАЙ ПРЕД ДОСЕЛЄНЬОМ РУСНАЦОХ **42**
ВУКОВАР 42
ВУКОВАРСКЕ ОКОЛЇСКО 45
ПЕТРОВЦИ 45
МИКЛОШЕВЦИ 47
ПРЕСЕЛЬОВАНЯ РУСКОГО ЖИТЕЛЬСТВА ДО СРИМУ И СЛАВОНИЇ 53
НОВИ ДВА РУСКИ ОСТРОВА 55
РУСНАЦОХ ЄСТ ВШЕ ВЕЦЕЙ 61
СТАРИ ЯНКОВЦИ 66
ЦЕРИЧ 69
ПИШКУРЕВЦИ 71
РАЙОВО СЕЛО 80
ДЮРИЧИ 89
ҐУНЯ 90
АНДРАШЕВЦИ 93
АНДРЕВЦИ 97
СТАРА ТОПОЛЯ 101
ВИНКОВЦИ 101
ЦЕРКОВНИ – ВИРСКИ ЖИВОТ **104**

ГРЕКОКАТОЛЇЦКА ВИРА 104
КРИЖЕВСКА ГРЕКОКАТОЛЇЦКА ЕПАРХИЯ 108
РУСНАЦИ У ВУКОВАРСКИМ ДЕКАНАТУ КРИЖЕВСКОГО ВЛАДИЧЕСТВА 110
ПЕТРОВЦИ 112
МИКЛОШЕВЦИ 118
ПИШКУРЕВЦИ 125
РАЙОВО СЕЛО 129
ОСЄК 131
ВИНКОВЦИ 133
ВУКОВАР 134
БИОҐРАФИЇ ВИЗНАЧНЄЙШИХ СВЯЩЕНЇКОХ 137
КУЛТУРНО – ПРОСВИТНИ ЖИВОТ РУСНАЦОХ 139
СНОВАНЄ РУСКОГО НАРОДНОГО ПРОСВИТНОГО ДРУЖТВА 143
КУЛТУРНО–ЗАБАВНИ ЖИВОТ ПОСЛЕ 1945. РОКУ 152
ШКОЛЯРСКО – СТУДЕНТСКЕ ДРУЖТВО „***ПАСАРАЙТОВ***" 155
ФОРМОВАНЄ КУЛТУРНО – УМЕТНЇЦКИХ ДРУЖТВОХ 158
КУЛТУРНО–УМЕТНЇЦКИ ДРУЖТВА И ЗДРУЖЕНЯ РУСНАЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 160
КУД „***ЯКИМ ГАРДИ***"– ПЕТРОВЦИ 160
КУД „***ЯКИМ ҐОВЛЯ***" МИКЛОШЕВЦИ 163
СОЮЗ РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 165
КУД „***ОСИФ КОСТЕЛНИК***" ВУКОВАР 173
КПД РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ – ЗАҐРЕБ 176
КУД РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ – ОСЄК 179
КПД РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ „***КАЛЇНА***" РИЄКА 181
КПД „РУШНЯК" РИЄКА 183
КУЛТУРНЕ ДРУЖТВО РУСНАЦОХ И УКРАЇНЦОХ ВИНКОВЦИ 184
ПРОСВИТНИ ЖИВОТ У ПИШКУРЕВЦОХ... 186
ЛИТЕРАТУРА РУСНАЦОХ У РЕПУБЛИКИ ГОРВАТСКЕЙ 190
»***РУСНАК***« ДРУЖТВО РУСНАЦОХ ГОРВАТСКЕЙ 192

ФЕСТИВАЛ ***ЧЕРВЕНА РУЖА*** ***194***
ИНФОРМАТИВНА И ВИДАВАТЕЛЬНА ДІЯЛНОСЦ 215
ДРУЖТВО ЗА РУСКИ ЯЗИК, ЛИТЕРАТУРУ И КУЛТУРУ 221
РАДА РУСКЕЙ НАЦИОНАЛНЕЙ МЕНШИНИ 223
ПРОСВИТНИ ЖИВОТ РУСНАЦОХ У ПЕТРОВЦОХ И МИКЛОШЕВЦОХ 230
175 РОКИ НА ЧЕСЦ НАШИМ ПРЕДКОМ 267
ДРУЖТВЕНО – ЕКОНОМСКИ ЖИВОТ У НАШИХ ШТРЕДКОХ 270
АМЕРИЦКИ МЕН, РОБИМ ЦАЛИ ДЗЕНЬ... 275
ЧЕЖКО ПОСЛЕ ВОЙНИ И ПРЕСЕЛЬОВАНЄ 279
РУСНАК БУЛ ВЯЗАНИ ЗА ЖЕМ 285
МЕСНИ ЗАЄДНЇЦИ ПО НАШИХ МЕСТОХ 296
ВЕЛЬКИ ДУХОВНИ И МАТЕРИЯЛНИ СТРАДАНЯ 308
ВУКОВАРСКО – СРИМСКА ЖУПАНИЯ 311
СПОРТСКИ АКТИВНОСЦИ У ПЕТРОВЦОХ И МИКЛОШЕВЦОХ 320
НАШО УГЛЯДНИ ОСОБИ 329
РЕЗИМЕ 343
SAŽETAK 351
SUMMARY 358
РЕЦЕНЗИЇ 366
ОДТАРГНУЦ ОД ЗАБУЦА 366
ЗДОГАДОВАНЄ НА КРАСУ РУСКОГО СЛОВА И РУСКОГО МЕНА – НА ПРЕШЛОСЦ И ТЕРАШНОСЦ РУСНАЦОХ 367
РЕЦЕНЗИЯ РУКОПИСУ ДЮРИ ЛЇКАРА „НАЙ ШЕ НЄ ЗАБУДЗЕ” 369
СЛОВА ПОДЗЕКОВАНЯ 370
ТАЛ РУСКОМУ РОДУ 372
ПОПИС ВИДАНЬОХ О РУСНАЦОХ ОД 1988. ПО 2008. РОК 374
ЗОЗ НАШОГО ФОТО АЛБУМА 377

ĐURO LJIKAR

25. MIKUŠEVAČKE ISKRICE

ISBN 978-953-7748-11-I
CIP 743887 Zagreb

Prigodom održavanja 25. po redu kulturne manifestacije „Mikluševci“ 2010. godine, organizator KUD „Joakim Govlja“ iz Mikluševaca (u suradnji s tiskarom „Pauk“ iz Cerne) izdao je iste godine knjigu A5 formata Đure Ljikara pod naslovom „25 - Mikluševačke iskrice“. Po prvi puta koliko je nama poznato u izdavaštvu Rusina i Ukrajinaca Hrvatske knjiga je tiskana dvojezično na rusinskom i hrvatskom jeziku ali stranice nisu organizirane paralelno da tekst na rusinskom jeziku stoji s lijeve a tekst na hrvatskom jeziku stoji s desne strane ili obratno već je dio teksta od prve stranice do polovice knjige otisnut na rusinskom jeziku, a s druge strane knjige okrenut naopako počinje isti tekst na hrvatskom jeziku do sredine knjige upotpunjen s istih 75 fotografija. U produžetku rusinskoga teksta priloženo je 35 lijepih fotografija u boji.

Tu se može postaviti i hipotetsko pitanje tako ciljane dvojezičnosti. Takva mogućnost otvara opciju čitanja sadržaja većinskom, hrvatskom narodu te čitateljima hrvatskog jezičnog područja koji ne znaju čitati rusinsko pismo i ne razumiju rusinski jezik a takvih je značajni broj pripadnika rusinske nacionalnosti. S druge strane postavlja se pitanje nije li to taktika „linije manjeg otpora“ jer će i oni koji znaju čitati i govoriti rusinski jezik brže i lakše čitati tekst na hrvatskom jeziku.

Na prvih 36 stranica teksta rođeni Mikluševčanin, cijelog vijeka mikluševački učitelj navodi povijesni tijek ove kulturne manifestacije Rusina i Ukrajinaca od 1968. do 1983. godine.

U osnovi bila je to „koncepcija sličnosti" jer su iz godine u godinu susreti kao „jaje jajetu", ali se svake godine činio po jedan maleni sadržajni iskorak. U početku je to bila općinska manifestacija natjecateljskog karaktera u pjesmi i plesu za bivšu općinu Vukovar. Po brojnosti sudionika kulturna manifestacija je zastupala najviše ples i glazbu Rusina i Ukrajinaca jer su se svake godine na pozornici predstavljali domaći, mikluševački KUD „Joakim Govlja", te KUD- ovi, članovi Saveza Rusina i Ukrajinaca RH: vukovarski KUD „Osif Kostelnik" i petrovački KUD „Joakim Hardi", a kasnije im se priključuju i novoosnovani KUD-ovi Rusina i Ukrajinaca iz Zagreba, Osijeka…

U početku održavanja manifestacije ona se povezivala s obilježavanjem spomen dana oslobođenja općine Vukovar u II. svjetskom ratu, a to je bilo početkom travnja te su sudjelovala aktivna KUD s teritorije tadašnje općine Vukovar iz Vukovara, Borova, Tompojevaca, Čakovaca, Svinjarevaca, Bogdanovaca, Sotina, Iloka…koja su njegovala kulturu različitih naroda i narodnosti, te gostujuća Društva iz drugih krajeva Hrvatske, a gostovala su i KUD Rusina i Ukrajinaca iz susjedne Bačke, BiH, Slovačke, Ukrajine…

Manifestacija je započinjala subotom s literarnim večerima. U početku su se predstavljali srijemski, rusinski pisci, a kasnije su se predstavljali i drugi rusinski pisci iz bliže i dalje okolice. Nedjelja je bila namijenjena održavanju svečane Sjednice političkog značaja u kojoj su sudjelovale društveno-političke jednostranačke organizacije iz sela, općine, a ponekada i funkcionari višega ranga. Tijekom programskog razvoja Manifestacije nedjeljom su se predstavljala dostignuća dječjih i školskih sekcija te sportska natjecanja prvenstveno u nogometu, šahu, stolnom tenisu i streljaštvu, u čemu su Mikluševčani bili osobito uspješni.

Popodne se održavala folklorna smotra, a navečer natjecanje pjevača. Natjecanje pjevača i folklornih skupina ocjenjivao je posebni žiri koji je najuspješnije plesove i pjesme na ukrajinskom i rusinskom jeziku nagrađivao što im je ujedno osiguravalo i plasman na sudjelovanje na festivalu rusinskog i ukrajinskog folklora jugoslavenskoga ranga „Crvena ruža" u Ruskom Krsturu. Kroz vremenski tijek mikluševačka manifestacija kulture proširuje organizaciju i na druge oblike kulturnog stvaralaštva: na likovne izložbe, izložbu fonografija, obilježavanje značajnih događanja i obljetnica…prezentiranje narodnog veza i tradicionalne narodne baštine…Tako se manifestacija kulture „Mikluševci" razvijala iz godine u godinu, vremenom se obogaćujući ili stagnirajući sve do 1983. godine kada se ugasila. Zašto? Zbog čega? Autor knjige koji bi trebao imati kakvo-takvo razumljivo objašnjenje za ovu pojavu u knjizi ne navodi niti jedan podatak i ta praznina ovaj vrijedni objavljeni materijal čini manjkavim.

Drugi dio knjige od 38. stranice prati obnavljanje mikluševačke manifestacije prvi puta nakon mirne reintegracije hrvatskog Podunavlja 2002. godine pod nazivom „Mikuševačko ljeto" koja se tradicionalno održava krajem kolovoza i početkom rujna.

Literarne večeri se rijetko održavaju, zamijenile su ih prezentacije novih izdanja knjiga Saveza Rusina i Ukrajinaca RH ili mikluševačkog KUD „Joakim Govlja“, uglavnom mikluševačkih autora, u prvom redu učitelja Đure Ljikara. Obnovljena je tradicija prezentiranja gostujućih Društava iz Hrvatske susjedne Bačke s kvalitetnim repertoarom rusinskih plesova i pjesama (Dom kulture iz Ruskog Krstura) ili iz karpatskih područja pradomovine Rusina i Ukrajinaca.

Umjesto prijašnjih svečanih sjednica društveno-političkih organizacija u nedjeljno prijepodne služi se Sveta misa u mikluševačkoj grkokatoličkoj crkvi, redovito se organiziraju likovne izložbe autora koji su podrijetlom iz Mikluševaca ili žive u mjestu (jedan od likovnih izlagača podrijetlom iz Mikluševaca je Vladimir Provči iz Rijeke). Manifestacija je obogaćena i postavljanjem etnografske zbirke na katu nekadašnje „Velepromet“ trgovine u centru sela.

Popodnevni i večernji program manifestacije zadržava sličnu koncepciju, to je predstavljanje folklorne baštine Rusina RH a razina kvalitete ovisi o kvaliteti sudionika programa koja je iz godine u godinu bolja.

S obzirom na to da je tijekom Domovinskog rata stari dom kulture „Prosvjeta“ granatiran, a zatim se pod okupacijskom vlašću zbog apsolutne nebrige posve srušio manifestacija se održava „pod vedrim nebom“ pa sudionici nastupaju na novosagrađenoj bini između grkokatoličkog crkvenog dvorišta i društvenog doma.

U knjizi su jako dobro nabrojana imena sudionika i sadržaji programa u stilu jako dobrog kroničara, sudionika i svjedoka ili novinarski verziranog promatrača što joj bez sumnje daje veliku vrijednost uz koju pristaje uzrečica „neka se ne zaboravi“.

ДЮРА ЛЇКАР

МИКЛОШЕВСКИ БЛЇСКАВКИ

Миклошевски манифестациї –нашо културни досяги и госцолюбивосци
Миклошевци 2010

ISBN 978-953-7748-11-I
CIP 743887- Заґреб

З нагоди отримованя 25. по шоре културней манифестациї «Миклошевци 2010» КУД Яким Ґовля зоз Миклошевцох вєдно зоз друкарню Паук – Церна 2010 р. видал кнїжку на А5 формату под назву «25 Миклошевски блїскавки» од автора Дюри Лїкара зоз Миклошевцох. По першираз у видавательству Русинох и Українцох Горватскей, кельо нам познате кнїжка видрукована двоязично, зоз истима текстами на руским и горватским язику, алє нє паралелно бок лїви горватски, бок прави руски(або наспак), алє тексти од єдного боку кнїжки до половки кнїжки по руски а з другого боку кнїжка наспак обрацена од початку до половки тексти на горватским язику. Зоз истима 75 фотґрафиями. У предлуженю русинских текстох приложени и 35 красни фотоґрафиї у фарбох. Ту ше може поставиц хипотетске питанє цильного змислу двоязич-

носци. З єдного боку роздумованя то отвера можлївосц векшинскому горватскому народу и читательом горватского язичного подруча же би лєхко пречитали тексти змисту кнїжки, цо барз добре и значне за тих хтори нєзнаю читац по руски и нє розумя руски язик а таке значне число и медзи припаднїками рускей националносци. З другого боку остава питанє чи то нє тактика меншого одупераня бо и гевти хтори знаю читац и бешедовац по руски скорей прилапя и лєхчейше им будзе читац горватски тексти. У перших 36 бокох руского тексту автор родзени миклошевчань цалого животу миклошевски учитель, описує як ше тота манифестация култури Русинох и Українцох одвивала од єй початку 1968 р. по 1983. Були то у основу концепциї подобни єдна другей «як вайцо вайцу» алє заш лєм кажда приношела нови змисти и найчастейше крочаї напредок. Були то манифестациї општинского значеня за општину Вуковар зоз змаганьом за найлєпши у писнї и танцу. По участвованю то заш лєм були манифестациї у хторих найвецей були заступени зоз музику и танцами Русиноих и Українцох бо на нїх так повесц обавязково участвовали домашнї миклошевски КУД Яким Ґовля и госцуюци КУД –ва Яким Гарди зоз Петровцох и Осиф Костелник з Вуковару, а познєйше им ше приключели и новоосновани Културни дружтва Русинох и Українцох зоз Заґребу, Осиєку и Раєвого села. Манифестациї ше у початку отримовали на памятку ошлєбодзеня општини Вуковару II шветовей войни початком априла мешаца, а участвовали и други активни дружтва горватского, сербского народу и народносцох з подруча Вуковарскей општини (Вуковару, Борова, Томповцох,Чаковцох, Свиняревцох, Боґдановцох, Ловасу, Илоку, Сотину...) и госцуюцих ансамблох зоз других реґийох Горватскей, Бачкей, БиГ, Словацкей, України....Манифестациї починали в соботу вечар зоз литературнима вечарами. Перше членох сримских (руских) писательох а вец и других руских литератох зоз Горватскей и сушедного Сриму и Бачкей. Внєдзелю манифестация починала зоз святочну схадзку политичного значеня зоз участвованьом дружтвено –политичних (єднопартийних) орґанизацийох валалу, општини а дакеди и функционерох висшого ранґу. Зоз розвиваньом програми дополадня ше почало розвивац програми дзецинских и школских групох и секцийох та спортски стретнуца. Насампредз у фудбалу, шаху а окреме у штреляцтву и столним тенису у чим миклошевчанє були окреме успишни. Пополадню ше отримовала смотра танєчних секцийох а пред вечаром змаганє шпивачох. Змаганє танєчнїкох и шпивачох оценьовал жири а найуспишнєйши руски и українски танци и шпиванки були наградзовани и здобували право участвовац на фестивалу култури шпиванкох и танцох Русинох и Українцох тедишнєй Югославиї «Червена ружа». З рока на рок з часу на час на миклошевских манифестацийох организую ше вше успишнєйши виставки; фотоґрафийох, значних подїйох; вишивкох ; подобовей творчосци; традициялного народного скарбу. Так ше манифестация култури «Миклошевци» з рока на рок розвивала зоз менєй або вецей успиху, збогацовала а вец ше 1983 р. по барз успишним отримованю загашела., престала отримовац. Прецо? Пре финацийни обставини, засиценосц, нєдостаток орґанизацийних моцох и схопносци, чи дацо инше? Автор кнїжки хтори би

засиґурно могол мац даяке голєм кельо тельо похопліве толкованє то у кніжки вихабел та у тим и остава пражніна того вредного обявеного материялу и тей кніжки. Друга часц кніжки, од 38. боку предлужує зоз обновену милкошевску манифестацию, першираз отриману по мирней реинтеґрациї горватского Подунавя отриманей 2002 року. Тераз под назву Муклошевске лєто 2002, котра ше традицийно отримує кажди рок початом септембра або концом авґуста мешаца. Литерарни вечари ше ридко отримкую а на їх месце промоциї нових виданьох кніжкох Союзу Русинох и Українцох РГ, або миклошевского КУД –ва Яким Ґовля. Часто миклошевских авторох, а насампредз учителя Дюри Лїкара. Затримана традиция соботових культурних вечарох шпиванкох и танцох, найчастейше барз квалитетних госцуюцих дружтвох зоз Горватскей, сушедней Бачкей (Дом култури з Руского Керестура) або з карпатских подручох оцовщини Русинох и Українцох. На место скорейших святочних схадзкох дружтвено-политичних орґанизацийох внєдзелю дополадня у рамикох манифестациїназначена нєдзельова Служба Божа у греко католіцкей церкви. Так повесц порядово ше орґанизую вистави подобових творительох, найчастейше миклошевчаня Владимира Провчийового з Риєки, а манифестация збогацена и зоз етноґрафичну збирку поставену на поверху будинку дакедишнього «дутяну» у центру валала. Пополадньова и вечарша програма манифестациї танцох и шпиванкох ма исту або подобну концепцию як и скорей а квалитет завиши од квалитету учашнїкох хтори з рока на рок вше лєпши. Понєже же у оцовинскей войни стари будинок Дома култури «Просвита » бул ґранатовани а потим ше за часу окупациї пре занєдзбаносц окупацийней власци подполно звалєл манифестация ше отримує под отвореним нєбом а учашнїки наступаюна новозбудованей бини помедзи грекокатолїцку церковну порту и друштвеним домом. У кніжки мена учашнїкохи змист програми барз добре у стилу доброго хронїчара, учашнїка и шведка лєбо новинарски верзираного патрача барз добре призначена цо кніжки дава без сумнїву вельку вредносц хторей нє чкодзи присловка «най ше нє забудзе».

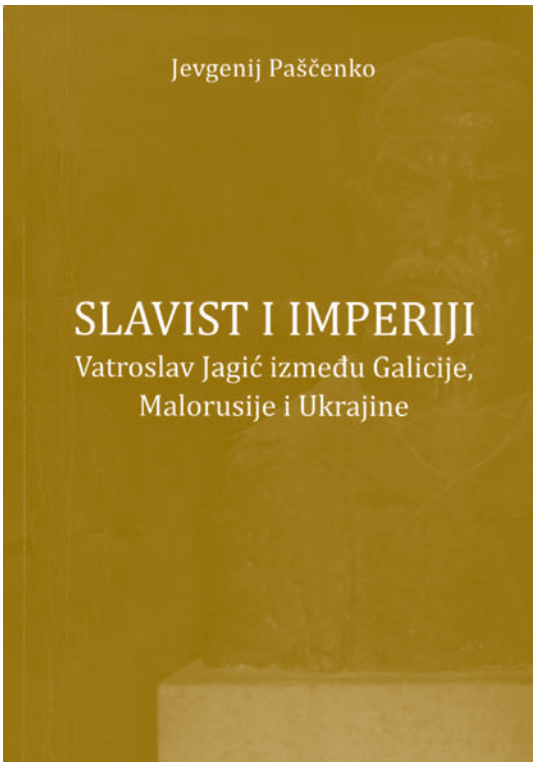

JEVGENIJ PAŠČENKO

SLAVIST I IMPERIJI

Vatroslav Jagić između Galicije, Malorusije i Ukrajine

CIP 748488 (Zagreb)
ISBN 978-953-55390-1-8

Udruga hrvatskih Ukrajinista i Hrvatsko-ukrajinsko društvo u Zagrebu 2010. godine izdalo je knjigu na hrvatskom jeziku A5 formata na 75 stranica sa 25 fotografija čiji je autor profesor, filolog, pročelnik Katedre za ukrajinski jezik na Filozofskom fakultetu u Zagrebu dr. Jevgenij Paščenko. Sam naslov, a poglavito podnaslov jasno ukazuje na sadržaj knjige. Vatroslav Jagić ima iznimno velike zasluge u povijesti slavistike. Kao slavist morao je neminovno djelovati pod snažnim utjecajem dvaju imperija. Prvi imeprij je imperij carske Rusije sa sjedištem u Petrogradu, a drugi je Austrougarski imperij s centrom u Beču. Na stranicama knjige ipak je osobito analitički razrađena problematika sadržana u podnaslovu knjige „Vatroslav Jagić između Galicije, Malorusije i Ukrajine“ u kojoj najveći prostor zauzima neprijeporan rad i zalaganje za afirmiranje ukrajinskog jezika i nastojanja osamostaljivanja Ukrajine za što su se prvenstveno zalagali najveći ukrajinski književnici Taras Ševčenko i Ivan Franko. Knjiga nabraja i kulturne i povijesne poveznice između Hrvata i Ukrajinaca što je neizostavni dio svakog djela ovog autora.

ЄВГЕНІЙ ПАЩЕНКО

СЛАВІСТ І ІМПЕРІЇ

Ватрослав Ягіч між Галичиною, Малорусією і Україною

CIP 748488 (Загреб)
ISBN 978-953-55390-1-8

Спілка хорватських україністів і Хорватсько-українське товариство у Загребі 2010 року видало книгу хорватською мовою А5 формату на 75 сторінках з 25 фотографіями, автор якої професор, філолог і історик, голова кафедри української мови філософського факультету у Загребі др. Євгеній Пащенко. Сама назва, а особливо підназва, ясно вказує на зміст книги. Ватрослав Ягіч має винятково великі заслуги у історії славістики, а як ставіст мусив неминуче працювати під великим впливом двох імперій. Перша—імперія царської Росії із центром у Петрограді, а друга—Австро-Угорська імперія зі столицею у Відні. На сторінках книги особливо аналітично розроблена проблематика, зосереджена у підназві «Ватрослав Ягіч між Галичиною, Малорусією і Україною», у якій найбільший простір займає його невтомна робота і боротьба за афірмацію української мови і спроби та наполягання осамостійнення України, за що у першу чергу боролися визначні українські письменники Тарас Шевченко і Іван Франко. Книга наводить також і культурні та історичні зв'язки між хорватами і українцями, що є невід'ємною частиною кожної праці цього автора.

Sadržaj

Stjepan Damjanović: Znanstveni modeli i ideologemi.
Predgovor studiji Jevgenija Paščenka o odnosu Vatroslava Jagića
prema ukrajinskoj kulturi 7

Na počecima hrvatske ukrajinistike 11

Imperijalna ideologija i društvo 13

Ukrajina kao slobodarska zemlja 17

Ukrajina kao kolonija 23

Ukrajinska kultura kao «ruska» 25

Sveučilišta u funkciji velikodržavne ideologije 27

Upoznavanja s ukrajinskom filologijom 31

Rad o ukrajinskom jeziku 33

Između dva imperija 35

Ukrajinci u Beču: Ivan Franko 41

Iskušenja s Ukrajinom 51

Literatura 67

Resume 70

Резюме 71

OLEKSANDR IRVANEC

PET KAZALIŠNIH KOMADA

ISBN 978-953-99578-5-6
CIP 742424
Zagreb 2010. godine

Predsjednik zagrebačkog Društva za ukrajinsku kulturu Aleksa Pavlešin je s ukrajinskog na hrvatski jezik preveo, tehnički i grafički uredio, a njegovo Društvo 2010. god. objavilo knjigu „Pet kazališnih komada" mladog ukrajinskog pisca, pjesnika, prozaika i kritičara Oleksandra Irvanca. Knjiga je A5 formata, tiskana je u 300 primjeraka na 118 stranica. Na poleđini korica dat je životopis autora iz kog saznajemo da je Oleksandr Irvanec rođen u Lavovu 1961. godine. Odrastao je u gradu Rivne, pedagošku školu i studij književnosti je završio na Institutu u Moskvi, a postdiplomski studij završava na Institutu za književnost Akademije znanosti Ukrajine u Kijevu. Napisao je više zbirki poezije koje su prevođene na engleski, njemački, francuski, poljski, švedski, ruski i bjeloruski jezik.

Kazališna djela Oleksandra Irvanca prevedena su na njemački, poljski i hrvatski jezik. Njegov roman „Rivne" (Zid) doživio je već tri izdanja (2002., 2006., 2010.), prijevod u Poljskoj je imao dva izdanja 2006., i 2008. god., a u Bjelorusiji je tiskan 2007. godine, laureat je nekoliko američko- ukrajinskih književnih nagrada.

Zbirka „Pet kazališnih komada“ objavljena je u Kijevu 2002. godine i obuhvaća drame „Mali igrokaz o izdaji za jednu glumicu“, „Izravni enter“,“ Recording“,“ Lažljivac s Litvanskog trga“i „ Uskršnji vlak“.

ОЛЕКСАНДР ІРВАНЕЦЬ

П’ЯТЬ П’ЄС

ISBN 978-953-99578-5-6
CIP 742424
Загреб, 2010 рік

Голова Товариства української культури у Загребі Алекса Павлишин з української на хорватську мову переклав, технічно і графічно упорядкував, а Товариство 2010 року видало книгу «П’ять п’єс» сучасного українського письменника і критика Олександра Ірванця. Книга має А5 формат, надрукована у 300 примірниках на 118 сторінках. На зворотньому боці обкладинки подано біографію автора, із якої дізнаємося, що Олександр Ірванець народився у Львові 1961 року. Виростав у Рівному, закінчив педагогічне училище у Дубно та Московський літературний інститут, а аспірантуру закінчує в Інституті літератури при Академії наук України у Києві. Написав багато поетичних збірок, які перекладені англійською, німецькою, французькою, польською, шведською, російською та білоруською мовами.

Драми Олександра Ірванця перекладені німецькою, польською і хорватською мовами. Його роман «Рівне (Стіна)» був виданий тричі (2002, 2006, 2010), переклад у Польщі мав два видання 2006 і 2008 рр., а у Білорусії надрукований 2007. Лауреат кількох американо-українських літературних нагород.

Збірка «П’ять п’єс» видана у Києві 2002 року і включає драми «Маленька п’єса про зраду для однієї актриси», «Прямий ентер», «Recording», «Брехун з Литовської площі» і «Великодній поїзд».

K A Z A L O

MALI IGROKAZ O IZDAJI ZA JEDNU GLUMICU	5
IZRAVNI ETER	21
RECORDING	41
LAŽLJIVAC S LITVANSKOG TRGA	63
USKRŠNJI VLAK	87
BILJEŠKA O PISCU	115

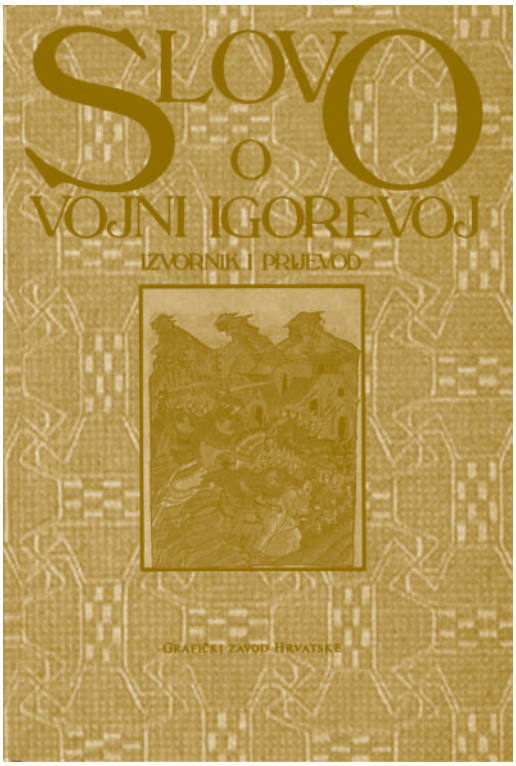

SLOVO O VOJNI IGOREVOJ

Izvornik i prijevod

ISBN 86-399-0159-7
Zagreb 1988. godine

Grafički zavod Hrvatske OOUR, (Osnovna organizacija udruženog rada), izdavačka djelatnost Zagreb izdala je 1988. godine knjigu „Slovo o vojni Igorevoj- izvornik i prijevod", A5 formata na 147 stranica sa 32 izuzetno lijepe minijature u koloru (iz Razdzviljskog ljetopisa iz 16. stoljeća) u nakladi od 2000 primjeraka. Knjiga je tehnički zavidno pripremljen a i opremljena, tvrdog uveza što i doliči jednom od najznačajnijih djela slavenske i europeske srednjovjekovne književnosti s izuzetno velikom jezičnom, književnom i povijesnom vrijednošću.

Autor prijevoda je Marko Grčić, a pogovor su napisali Josip Bratulić i Lev Dmitrijev. „Slovo o vojni Igorevoj" je neobična, idejno i sadržajno zgusnuta tvorevina koja podrazumijeva višekratno čitanje i neprestano pronalaženje novih značenja koja se u prvi mah ne mogu zapaziti. Autor je napisao djelo za suvremenike koji su još pamtili događaje iz Vojne Igora Svjatoslaviča (Kijevska Rus u XII. stoljeću), pa „Slovo" obiluje nerazgovjetnim aluzijama i napomenama razumljivim ondašnjem čitatelju koje danas trebaju puno dodatnih objašnjenja. Stoga je uz prijevod napisan i prijevod s fus notama i objašnjenjima koja pomažu čitatelju u razumijevanju sadržaja, kompozicije i ideja djela.

Autor prvog pogovora Josip Bartulić daje opširna pojašnjenja o sporu oko autentičnosti „Slova o vojni Igorevoj“ zaključujući i sam po objašnjenjima navjerodostojnijih slavističkih autora da sumnja u autentičnost nema stvarne osnove.

Lev Dmitrijev, autor drugog predgovora svoj osvrt započinje vrlo konciznim, iscrpnim i razgovjetnim opisom općih prilika u vrijeme kad se zbiva Igoreva vojna, kad je mlada Kijevska država dosegla svoj razvojni vrhunac za vladavine Jarsolava Mudrog (1019. -1094.), dakle u drugoj polovici XII. stoljeća te nadolazak i provalu mongloskih plemena početkom XIII. Stoljeća.

Posljednjih 15 stranica knjige zauzima prevoditeljev komentar koji objašnjava pojmove vezane uz ovo djelo.

СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ

Оригінал і переклад

ISBN 86-399-0159-7
Загреб, 1988 р.

Графічне бюро OOUR(Основна організація спільної праці), видавнича діяльність «Загреб» видала 1988 року книгу «Слово о полку Ігоревім» в оригіналі і з перекладом А5 формату на 148 сторінках з 32 винятково красивими кольоровими мініатюрами (із Раздзвільського літопису з XVI століття) тиражем у 2000 примірників. Книга добре технічно підготовлена і оснащена, з твердою обкладинкою, як і подобає одному з найвизначніших творів слов’янської і європейської середньовічної літератури з винятково великою мовною, літературною та історичною цінністю.

Автором перекладу є Марко Ґрчіч, а післямову написали Йосип Братуліч і Лев Дмітрієв. «Слово о полку Ігоревім» незвичайний ідейно сконденсований твір, який передбачає багаторазове прочитання і постійний пошук нових значень, які на перший погляд непримітні. Автор написав твір для сучасників, які ще пам’ятали події, що сталися з військом Ігоря Святославовича(Київська Русь у XII ст.), тому «Слово» насичене часто незрозумілими алюзіями і нагадуваннями, які зрозумілі тодішнім читачам, а які сьогодні потребують багато додаткових пояснень. Тому разом із перекладом написано і виноски і пояснення, які допомагають читачеві у розумінні змісту, композиції та ідеї твору.

Автор першої післямови Йосип Братуліч дає докладне пояснення давній суперечці навколо автентичності «Слова о полку Ігоревім» і, опираючись на теорії найавторитетніших слов’янських дослідників, доходить сам до висновку, що сумнів у автентичності не має реальної основи.

Лев Дмітрієв, автор другої передмови, свій огляд починає дуже детальним описом суспільно-політичних умов і подій, описаних у «Слові», коли молода Київська держава досягла свій найвищий розвиток під час князювання Ярослава Мудрого(1019-1094), тобто у другій половині XII ст., а також прихід і напад монгольських племен на початку XIII ст. Останніх 15

сторінок книги займають коментарі перекладача, які пояснюють поняття, пов'язані з твором.

Kazalo

Slovo o plъku Igorevě **4**
Slovo o vojni Igorevoj **5**
Slovo o vojni Igorevoj *(objasnidbeni prijevod)* **45**
Slovo o pogibiji ruske zemlje **61**
Tužbalica kneza Ingvara Ingvareviča **63**

Josip Bratulić: Spor o autentičnosti *Slova o plъku Igorevě* **65**

Ilustracije iz *Radzivilskoga ljetopisa* i iz *Ljetopisne povijesti o Igorevu pohodu* **85**

Lev Dmitrijev: Slovo o vojni za rusku zemlju **117**

Komentari 131

Bilješke uz *Slovo o vojni Igorevoj* **133**
Bilješke uz *Slovo o pogibiji ruske zemlje* **141**
Bilješke uz *Tužbalicu kneza Ingvara Ingvareviča* **143**
Prevodiočeva napomena i Rječnik **145**

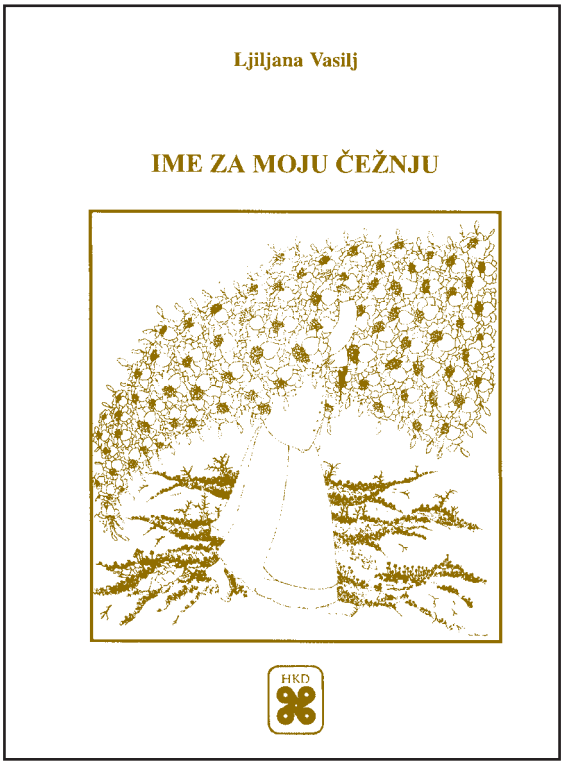

LJILJANA VASILJ

IME ZA MOJU ČEŽNJU

UDK 886. 2-1
Zagreb
ISBN 953-6111-44-6
970129031
Zagreb, 1997. godine

„Ime za moju čežnju“, naziv je prve zbirke pjesama na hrvatskom jeziku pjesnikinje Ljiljane Vasilj čiju je knjigu u B6 formatu na 111 stranica u nakladi od 1000 primjeraka u Zagrebu tiskalo Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda (sv. Jeronima) 1997. godine.

U kratkom predgovoru priređivač Radovan Grgec između ostalog ističe: „Ljiljana Vasilj po prvi put se javlja sa zbirkom „Ime za moju čežnju“ i u tom naslovu je izražena bit njezinih pjesničkih maštanja i čeznuća. Ljiljanine pjesme odlikuju se suvremenim i profinjenim senzibilitetom. Čitava zbirka je koktel nježnih boja pretočen u stihove. Čežnja dobiva svoj smisao, ta pastelna sonantna povijest čežnje dolazi do izražaja ne samo kao osjetilo već i kao izraz. “

Naslovi devet ciklusa s oko stotinu kratkih bisernih pjesama idu u prilog ovoj tezi. Izdvojit ćemo tek nekoliko naslova pjesama:Kapljica sunca, Ime za moju če-

žnju, Šum jutarnjeg sunca, Jedna riječ, Uzburkana samoća, Pjesma nesvakodašnja, U zrcalu jasne duše, Maštovitom rijekom, Svjetlo u prozoru svijeta.

A zašto ju stavljamo u korpus pjesnika podrijetlom iz ukrajinskog etnosa? Sama pjesnikinja se sa zanosom i oduševljenjem očitovala kao Ukrajinka tijekom 1994. godine na Ljetnoj školi Rusina i Ukrajinaca u Zagrebu nakon susreta sa svojim prezimenjakom Pavelom Vasiljom podrijetlom iz Prešova u istočnoj Slovačkoj koji je te godine bio dirigent i voditelj zbora polaznika Ljetne škole. Njeno nacinalno očitovanje nalazimo i u samoj zbirci u pjesmi Ukrajino: „Narod tvoj divni rasut po svim stranama svijeta, cvjeta kao raznobojno cvijeće. Sve boje cvijeća u tvom imenu postoje, a sva fina čuvstva u meni, jedna su nit koju iz tebe vučem. "

ЛІЛЯНА ВАСІЛЬ

ІМ'Я ДЛЯ МОГО ЖАДАННЯ

UDK 886. 2-1
Загреб ISBN 953-6111-44-6
970129031
Загреб, 1997 рік

«Ім'я для мого жадання» – назва першої збірки поезій хорватською мовою поетеси Ліляни Васіль, чию книгу форматом Б 6 на 111 сторінках накладом у 1000 примірників у Загребі видало Хорватське літературне товариство св. Кирила і Мефодія (св. Єроніма) 1997 року.

У короткій передмові упорядник Радован Ґрґец з-поміж іншого зазначає: «Ліляна Васіль вперше з'явилася із збіркою «Ім'я для моєї туги», і у цій назві висловлена сутність її поетичних мрій і прагнень. Лілянині поезії відзначаються сучасною і витонченою чутливістю. Ціла збірка є коктелем ніжних барв, перелитим у вірші. Туга отримує своє значення... Ота пастельна сонантна історія туги виражена не лише як почуття, але і як вираз. »

Назви дев'ятьох розділів з близько сотні коротких чарівних поезій підтверджують цю думку. Виокремимо лише деякі з них: «Краплина сонця», «Ім'я для мого жадання»,«Шум ранкового сонця», «Одне слово», «Розбуркана самотність», « Пісня нещоденна», «У дзеркалі ясної душі», «Мрійливою рікою», «Світло у вікні світу».

А чому поетесу ставимо поряд з письменниками, походженням із українського етносу? Сама поетеса з гордістю і захопленням визначилася як українка під час Літньої школи русинів і українців 1994 року у Загребі після зустрічі зі своїм однофамільцем Павелом Васілем походженням з Пряшева у східній Словаччині, який того року був диригентом і керівником хору учнів Літньої школи. Її національне визначення знаходимо і у самій збірці в поезії «Україно»: «Народ твій чарівний розсипаний на всі сторони світу, наче різнокольорові квіти. Всі кольори квітів у твоєму імені існують, а всі найкращі почуття у мені – одна нитка, яку з тебе тягну».

PREDGOVOR 5

KAPLJICA SUNCA 7
Prvi ožujak 9
Jutarnja tuga 10
Kako ću te zaboravit 11
Kapljica sunca 12
Plamičak radosti 13
Ostavi me 14
Ukrajino 15
O, mali čovječe 16
Život tvrda stijena 18

IME ZA MOJU ČEŽNJU 19
Čudesna svjetlost jutra 21
O, sunce 22
Život bez nade samo je privid 23
Ne gledaj me tako začuđeno 24
Sunce otvara prozore 25
Ime za moju čežnju 26
Grad je u kiši 27
Riječ Domovini 28

ŠUM JUTARNJEG SRCA 29
Volim jutra više od svega 31
U kiši od sunca 32
Ljubiš me kroz veče što pada 33
Naslonila sam se večeras 34
Sudbina čovjeka 35
Plašim se 36
Dok gledam Zagreb 37
Ponekad mislim 39
Na dnu mora 40
JEDNA RIJEČ 41
Nekad zaželim 43
Svjetlost dana se prosipa 44
Iz nemogućeg 45
Oče naš, Nebeski 46
Ne vidim ja sebe tako 48
Molitva pred jelo 49
Jedna riječ 50
O, Bože 52
U sjeni Tvoga srca 54

UZBURKANA SAMOĆA 55
Ne idem više vodama 57
Tajna 58

Sreća 59
O, majko 60
Ta samoća 61
Kad je naša sreća 62
Hrvatski Božić usred rata 63
Dar svega 64
Tvoju plavu uspavanku 65
Slušaj kako pada list 66

PJESMA NESVAKIDAŠNJEG 67
Svaki je dan rijeka 69
Malo je 70
Ljubav na zemlji 71
Zelene grane proljeća 72
Proljeće je 73
Čovjek je umoran od riječi 74
Zaboravila sam što je vrijeme 75
Pismo za tebe 76
U ZRCALU JASNE DUŠE 77
Duša mi je jasna od Tvojih očiju 79
Svijet je more 80
Da nisam uzdahom ljubila 81
Moje Te oči nisu vidjele 82
Ti si više od svega 83
Čovjek između zemlje i neba 84

MAŠTOVITOM RIJEKOM 85
Pjevaj 87
Kad sviće 88
Srebrni mjesec 89
Ugasit ću se 90
Za tebe 91
Rijeko moja 92
Što si pokušala reći, dušo 93
Grad na rijeci 94

SVJETLO U PROZORU SVIJETA 95
Ljetnje je jutro 97
Prva riječ ljubavi 98
Možda kroz tebe ljubim nešto drugo 99
Međugorje 100
O v a 101
Ti ne znaš gdje to mjesec 102
Ljubi me sad 103
Ne budi me 104
Poezija 105
Još jedna riječ 106

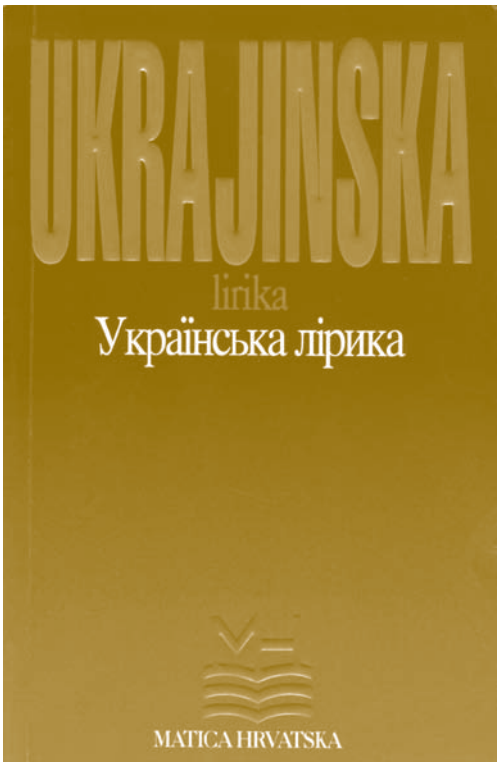

UKRAJINSKA LIRIKA

Prevela : Antica Menac
Pogovor : Jevgenij Paščenko
ISBN 953-150-150-5
CIP 980518133
Zagreb 1998. godine

Biblioteka "Parnas" Matice Hrvatske u Zagrebu izdala je 1998. godine knjigu A6 formata knjigu s naslovom Ukrajinska lirika usporedno na ukrajinskom i hrvatskom jeziku na impozatnih 260 stranica. Ukrajinsku liriku prevela je i priredila Antica Menac.

U svojoj napomeni na kraju knjige Antica Menac naglašava kako je zavoljela „tu bogatu književnost i taj zvučni jezik nama istodobno toliko blizak i tako dalek". Pola stoljeća prevodi ukrajinsku književnost. Knjiga započinje narodnim pjesmama, a zatim slijedi izbor pjesama dvadesetak ukrajinskih pjesnika koji su stvarali tijekom posljednjih 160 godina. Počela je s začetnikom ukrajinske književnosti Tarasom Ševčenkom jer od njega u ukrajinskoj književnosti puno toga potječe, k njemu se sve vraća, a završava s Viktorom Neborakom. Prvi prijevod je objavila 1990. u časopisu „Izvor". Neki njeni prijevodi su tiskani u „Antologiji svjetske lirike" (1965. god.), zatim u „Antologiji svjetske ljubavne poezije" (1968 god.), slijede „Književna

smotra“ (1980. god.) a zatim „Forum“ u više navrata (1988., 1992., 1995., 1996.). Stoga, kako ističe u napomeni prof. Menac „ova knjiga nije i ne može biti antologija ukrajinske lirike, već je samo individualni odabir i pristup autorima i temama koji je u tako dugom vremenskom razdoblju morao biti podložan subjektivnim i objektivnim kolebanjima i promjenama. »

Na kraju knjige prije kazala u opsežnom pogovoru na 10 stranica prof. Evgenij Paščenko pod naslovom „Ukrajinska riječ na hrvatskom jeziku“ se najviše osvrće na povijesnu povezanost hrvatskog i ukrajinskog naroda. Paščenko na početku pogovora ističe: „ Razvijajući se samostalno i na udaljenosti te dvije književno kulturne tradicije nerijetko zapanjuju podudarnošću svojih težnji, ali srodnih ideala dijeleći višestoljetnu težnju za neovisnošću. “

Ovu konstataciju Paščenko pokrjepljuje nizom primjera: „zbiljska prisutnost Bijelih Hrvata u sklopu moćne ranosrednjovjekovne države Kijevske Rusije, Ivan Gundulić opjevava pobjedu poljsko ukrajinskih četa nad Turcima u Hotimskoj bici, Ruska pravda i Poljički statut su slični tekstovi, nazivi ukrajinskog i hrvatskog novca su bliski kuna i hrivnja, urota Zrinjskog i Frankopana je bliska uroti kozačkog atamana Mazepe, republikansko ustrojstvo Duborvačke Republike slično je Kozačkoj Zaporoškoj Siči, sličnosti u mukotrpnom suprotstavljanju boljševičkom nasilju i represivnom komunizmu i konačno ostvarenje vjekovne težnje i ostvarenje vlastite državnosti, neovisnosti i samostalnosti na pragu 21. stoljeća. “

УКРАЇНСЬКА ЛІРИКА

Переклала: Антіца Менац
Післямова: Євгеній Пащенко
ISBN 953-150-150-5
CIP 980518133
Загреб, 1998 р.

Бібліотека «Парнас» Матиці Хорватської у Загребі видала 1998 року книгу А6 формату під назвою « Українська лірика» паралельно українською та хорватською мовою на вражаючих 260 сторінках. Українську лірику переклала і упорядкувала Антіца Менац.

У своєму зауваженні у кінці книги Антіца Менац наголосила, що полюбила « ту багату літературу і ту милозвучну мову нам одночасно настільки близьку і настільки далеку», півстоліття займається перекладами з української мови.

Книга починається народними піснями, за якими йдуть вибіркові поезії близько двадцяти українських поетів, які творили протягом останніх 160 років. Почала з основоположником української літератури Тарасом Шевченком, бо від нього в українській літературі багато чого витікає, до нього все повертається; а закінчує сучасним поетом Віктором Небораком. Перший переклад опублікувала 1950 року у журналі « Джерело». Деякі переклади були надруковані у «Антології світової лірики» (1965), потім у «Антології світової інтим-

ної поезії» (1968), далі «Літературний огляд»(1980), «Форум»(1988, 1992, 1995, 1996). Тому, як зазначає проф. А. Менац, «ця книга не є і не може бути антологією української лірики, а лише індивідуальний вибір і підхід до авторів і тем, які у такому великому часовому проміжку мусили підпасти під вплив суб'єктивних і об'єктивних коливань і змін».

Післямову до книги написав проф. Євгеній Пащенко під назвою « Українське слово хорватською мовою», в якому він найбільше зосереджується на історичній пов'язаності хорватського і українського народів. Є. Пащенко на початку післямови наголошує: «Розвиваючись самостійно і на відстані, ті дві літературно-культурні традиції нерідко вражають збігом своїх прагнень і споріднених ідеалів, поділяючи багатовікову мрію про незалежність». Цю констатацію Пащенко підкріплює низом прикладів: реальна присутність білих

Kazalo

НАРОДНА ПІСНЯ / NARODNE

Ой не світи, місяченьку 4
Oj mjeseče, nemoj sjati 5
Ой хмелю ж мій, хмелю 6
Oj hmelju, moj hmelju 7
Одна гора високая 10
Jedna gora je visoka 11

ТАРАС ШЕВЧЕНКО / TARAS G. ŠEVČENKO (1814–1861)

Тополя 12
Topola (Odlomak) 13
Думка 1 16
Dumka 1 17
Думка 2 20
Dumka 2 21
Причинна 22
Ureknuta (Uvod u poemu) 23
Гайдамаки 24
Hajdamaci (Odlomak) 25
Думи мої, думи мої... 30
Misli moje, misli moje... 31
Заповіт 32
Oporuka 33
Не для людей, тієї слави... 34
Ni zbog ljudi, ni zbog slave... 35

ІВАН ФРАНКО / IVAN FRANKO (1856–1916)

Ой ти, дівчино... 38
Djevojko slatka, mala poput zrna... 39

хорватів у складі міцної ранньосередньовічної держави Київської Русі, Іван Гундуліч оспівує перемогу польсько-українських військ над турками у Хотимській битві, Руська правда і Полічкий статут подібні тексти, назви українських і хорватських грошей подібні, змова Зрінського Франкопана є подібною до змови козацького гетьмана Івана Мазепи, Республіканський устрій Дубровачкої республіки подібний до устрою у Запорізькій Січі, подібності у великому протистоянні більшовистському насиллю і репресивному комунізмові та кінцеве здійснення вікової мрії і здобуття власної державності, незалежності і самостійності на порозі 21 століття.

Як почуєш вночі... 40
Ako noći čuješ kraj prozora svoga... 41

ЛЕСЯ УКРАЇНКА / LESJA UKRAJINKA (1871–1913)
Стояла я і слухала весну... 42
Stojeći tu sam slušala proljeće 43
Надія 44
Nada 45

ПАВЛО ТИЧИНА / PAVLO TIČINA (1891–1967)
Арфами, арфами... 46
Harfama, harfama... 47
Не Зевс, не Пан, не Голуб–Дух... 50
Ni Zeus, ni Pan, ni Golub–Duh... 51

МАКСИМ РИЛЬСЬКИЙ / MAKSIM RILJSKI (1895–1964)
Піднялися крила... 52
Podigla se krila... 53

ДМИТРО ПАВЛИЧКО / DMITRO PAVLIČKO (1929)
Скинь одежу свою... 54
Skini odjeću svoju... 55
Найдовша з усіх доріг... 56
Najdulji od svih putova... 57
Я бачив тебе сьогодні... 58
Vidio sam te danas... 59
Хорватія 60
Hrvatska 61

ЛІНА КОСТЕНКО / LINA KOSTENKO (1930)
Гроза проходила десь поруч... 64
Oluja je prohujala tu blizu... 65
На спиляному осокорі 66
Na srušenoj topoli 67

Очима ти сказав мені: люблю... 68
»Volim te«... 69
Біля білої вежі... 70
Pokraj bijele kule... 71
Це не чудо... 72
Ovo nije čudo... 73
Страшній калейдоскоп... 74
Strašan kaleidoskop... 75
Життя — як вокзал... 76
Život je kao kolodvor... 77
Я хочу знати... 80
Želim znati da l' me voliš jako... 81
Дорогий мій, сонячний... 82
Mili moj, sunčani, daj se odazovi... 83
Мимовільний парафраз 84
Nehotična parafraza 85
Ох, не повчайте молодих... 86
Oh, ne poučavajte mlade... 87
Я вам цей борг ніколи не залишу... 88
Nikad vam neću ovaj dug oprostit... 89

ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО / VASIL SIMONENKO (1935–1963)
Минуле не вернуть... 90
Ne možeš vratiti prošlost... 91
Ти знаєш, що ти — людина... 92
Ti znaš da si čovjek... 93

ГАЛИНА ГОРДАСЕВИЧ / GALINA GORDASEVIČ (1935)
Повстанський марш 94
Ustanička koračnica 95
Балада–пісня 96
Balada–pjesma 97
На полі, зрошенім кров'ю... 100
Na polju orošenom krvlju... 101
А може, дерева — це птиці... 102
A stabla su možda ptice... 103
А що, коли на світі... 104
A što ako na svijetu... 105

БОРИС ОЛІЙНИК / BORIS OLIJNIK (1935)
Антитези 106
Antiteze 107
Говорили-балакали дві верби... 110
Govorile-romonile dvije vrbe iza sela... 111

ІВАН ДРАЧ / IVAN DRAČ (1936)
Балада про соняшник 114
Balada o suncokretu 115
Дерева мене чекають... 116
Mene čekaju stabla... 117
Сміх без причини 118
Smijeh bez razloga 119

ПЕТРО ОСАДЧУК / PETRO OSADČUK (1937)
Футурологічний ескіз 122
Futurološka skica 123
Стежка в'ється над річкою... 128
Nad rijekom stazica vijuga... 129
Розбудили мене солов'ї... 130
Slavuji me probudiše u svitanje rano... 131
Безхмарний початок/Автопортрет з юності 132
Bezoblačni početak/Autoportret iz mladosti 133
Сніг 134
Snijeg 135
Немає на світі... 136
Nema na svijetu... 137

ЛІДА ПАЛІЙ / LIDA PALIJ (1926)
Позавчора ти обіцяв приїхати... 138
Prekjučer si obećao doći... 139
Нічні кораблі 140
Noćne lađe 141
Осінні листи 1. 142
Jesenje lišće I. 143
Осінні листи 2. 146
Jesenje lišće II. 147
Чорне вікно 150
Crni prozor 151
Дорога на шість проїздів 152
Cesta sa šest traka 153
Ілюзії 154
Iluzije 155
На кінці стримкої вулиці 156
Na kraju strme ulice 157

ВАСИЛЬ СТУС / VASIL STUS (1938–1985)
Палімпсести 158
97 158
Palimpsesti 159
97 159
98 160
98 161
Докучило! Нема мені вітчизни... 162
Domovine nemam... 163

ТАРАС МЕЛЬНИЧУК / TARAS MELNIČUK (1939)
А лід зелений... 164
A led je zelen... 165
Чиї це човни... 166
Čiji to čamci... 167
Вчуся в таборі... 168
U logoru učim... 169
Земле цілую твій поділ... 170
Zemljo, ljubim ti skute... 171

Холодно голодно... 172
Glad, zima... 173
Мамо, пидить у поле 176
Majčice, pođite u polje... 177
Кажуть світ розпався... 178
Kažu, svijet se raspao... 179
І залетіли чужі бджоли... 180
Zaletjele se tuđe pčele... 181
І стрів мене мед на порозі... 182
Dočekao me je med na pragu... 183
Рухаюсь мало... 184
Krećem se malo... 185

ВАСИЛЬ ГОЛОБОРОДЬКО / VASIL GOLOBORODKO (1945)
Троянда у вікно 188
Ruža na prozoru 189
Ти — озеро блакитнооке... 190
Ti si jezero modrooko... 191
Болісний спогад 192
Bolna uspomena 193
Малюнок червоним олівцем: мак 194
Crtež crvenom olovkom: mak 195
Тур з одним рогом 196
Jednorogi bik 197
Народитися одночасно із матір'ю 198
Roditi se istovremeno s majkom 199
На межи 202
Na granici 203
Дівоче імя 204
Djevojčino ime 205
З дитинства. Дощ 206
Iz djetinjstva. Kiša. 207
Рівність 210
Jednakost 211

МИКОЛА ВОРОБЙОВ / MIKOLA VOROBJOV (1945)
Навістити матір 212
Posjetiti majku 213

ВАСИЛЬ РУБАН / VASIL RUBAN (1942)
Ти незасвічена церква... 218
Ti si nerasvijetljena crkva... 219

ОЛЕГ ЛИШЕГА / OLEG LIŠEGA (1949)
Пісня 352 220
Pjesma 352 221
Пісня 551 222
Pjesma 551 223

ВІКТОР НЕБОРАК / VIKTOR NEBORAK
Вечеря 224
Večera 225

Bilješke o pjesnicima (Antica Menac) 229
Napomena uz ovo izdanje (Antica Menac) 239
Ukrajinska riječ na hrvatskom tlu (Evgenij Paščenko) . . . 241

І.САНАДЕР
А.СТАМАЧ
У ЦЕЙ СТРАШНИЙ ЧАС

ЗМІСТ

Тин Уєвич
ХОРВАТСЬКИМ СТРАДНИКАМ 5
ПЕРЕДМОВА 6
Борис Білетич
СТАТУЯ ВІТЧИЗНИ, 1991-й 8
Тито Білопавлович
ВЕСНОЮ, ТАМ 10
МЕРТВІ БАТЬКИ 11
Вінко Брешич
ПЕРЕДРІЗДВЯНА ЄВРОПА РОКУ БОЖОГО 1991-го 12
Драго Бритвич
БОЖЕ, БЕРЕЖИ ХОРВАТІЮ 13
Єврем Бркович
ДУБРОВНИКУ, ПРОСТИ 14
Борбен Владович
ЧОРНІ ГОЛОСИ 15
Антун Младен Вранєш
МЕРТВОМУ ХОРВАТСЬКОМУ ВОЇНОВІ 16
Милана Вукович
МОЛИТВА 17
Мате Ганза
ПОШУК СЛОВА ПРО ВУКОВАР 18
Іван Голуб
РУКИ КАФЕДРАЛЬНОГО СОБОРУ 19
Арсен Дедич
МАТИ ХОРОБРІСТЬ 20
Іво Деканович
ДІВЧИНКА ВІЧ-НА-ВІЧ ЗІ СВОЇМ ПЛАЧЕМ 21
ХЛОПЕЦЬ ОГЛЯДАЄ РУЇНИ СВОГО МІСТА 22
Сречко Діана
ТЕ 23
СПУСТОШЕНА ЗЕМЛЯ 24
Бланка Дов'як-Маткович
ВЕРНИСЯ, ДОЧКО 25
Томислав Домович
ЛИСТ ЗАГИБЛОГО ВОЇНА 26
Томислав Доротич
ЗВАЖИЛИСЯ 27
Томислав Дурбешич
НЕДОСПІВАНА ПІСНЯ ХОРВАТСЬКА 29
Славко Єндричко
БАНІЯ '91 30
Миленко Єргович
ПЕКЛО 31
Ігор Зидич
ВІЧНА ХОРВАТІЯ 33
НАСТАНОВА КАМЕРІ 34
ІЗ ПОЖАРИЩА 35

Сержо Зупичич
ВУКОВАР 36
Джурджиця Іванишевич
ДУБРОВНИК 37
Пайо Канижай
П'ЯТЬ МІНІАТЮР 38
Дражен Катунарич
УДОСВІТА 39
Желько Кнежевич
З ПІТЬМИ, ІЗ МОРОКУ ВІКІВ 41
ВИНКОВЦІ — НУШТАР, 27 СІЧНЯ 1992 РОКУ 42
Степан Владимир Летинич
БАНІЙСЬКІ ПСАЛМИ 43
Мирослав С. Маджер
ПОВЕРНИСЯ, МІСТО 45
Алойз Маєтич
ТЕОРІЯ ПОЕЗІЇ В ХОРВАТІВ РОКУ 1991, 1992, 1993-го... 46
Младен Макієдо
З ЙОВОВИХ ЛИСТКІВ 47
Никола Мартич
КУЩ ШИПШИНИ 49
ЧАС, ПРО ЯКИЙ ТИ МРІЄШ 50
Никола Миличевич
МОЖЛИВО, ТАК ЗАПИСАНО 51
НАЙСВЯТІША ЖЕРТВА 52
ЗЕМЛЕ МОЯ 53
Славко Михалич
ЛІТАКИ-ВБИВЦІ 54
ОБОРОНА КАРЛОВАЦЯ 55
ВИГНАННЯ ІЛОКА 57
МУЗИ В БОМБОСХОВИЩІ 59
Звонимир Мркович
ДОРОГА В ДАЛЬ 60
Маріо Нарделлі
МІСТО МОЄ 61
Анджелко Новакович
CROATIA 62
Дубравка Ораїч Толич
ХОРВАТСЬКЕ ЯЙЦЕ 63
Луко Палєтак
ПАНІ ЦВІЄТІ 66
Марія Пеакич-Микулян
ЛИСТ У ДУБРОВНИК 68
Звонимир Пенович
У ЯСНОСТІ ПОРОЖНЕЧІ 70
Никиця Петрак
СТРАХИМИРОВА МАНДРІВНА ВАТАГА 73
С.Марія-Анка Петричевич OSC
ВІТЧИЗНІ 74
Миле Пешорда
ВУКОВАРСЬКИЙ COUP DE CRÂCE 75
ЄВРЕЙСЬКЕ КЛАДОВИЩЕ В САРАЄВІ 76

Тома Подруг
ДУБРОВНИКУ, ЗНОВУ 77

Желько Сабол
З'ЯВИВСЯ МІЖ НАС 78
БУЛА В МЕНЕ ХАТА, БУВ У МЕНЕ ДІМ 79

Дамир Сирник
СВЯТІСТЬ МОЄЇ ЗЕМЛІ 81
НАД СПУСТОШЕНИМИ ЗЕМЛЯМИ ХОРВАТСЬКИМИ. 82

Миливой Славичек
ТЕРМІНОВИЙ МОНОЛОГ 83
МІЙ КАРОЛЬ ВОЙТИЛА 84

Анте Стамач
ХОРВАТСЬКА СИТУАЦІЯ 85
РУЙНУЮТЬ НАШ ДУБРОВНИК 86

Вишня Стахуляк
ПЕРЕТВОРЕНІ В ЛЕТЮЧІ ЗІРКИ 87

Милорад Стоєвич
DÉLA VU І ПОДІБНІ ВИДИВА 88

Драгутин Тадиянович
НА МОГИЛІ ДРУГА 89
ПРОХАННЯ ДО БЛИСКАВКИ НЕБЕСНОЇ. 90
ПРО СЛОВА 91

Іван Толь
ANIMA CROATORUM 92
ДАЙ БОЖЕ 94

Марія Тринайстич
ЛИСТ 95

Ернест Фішер
МІСТО, ЯКОГО НЕМАЄ 97

Дубравко Хорватич
СМОРІД РУШНИЧНИХ СТВОЛІВ 98
ХОРВАТСЬКІ ОЧІ 99

Лєрка Цар-Матутинович
РОЗСТУПИСЯ СВЯТА ЗЕМЛЕ ХОРВАТСЬКА 100

Анте Чавка
САГА ПРО ДОБРИЙ ГЛОДОВИЙ КІЛОК 101

Шимун Шито Чорич
ЗЕРНИНА ЖИТА КРАЙ ДОРОГИ 102

Крешимир Шего
ХРИСТОС У ХОРВАТІЇ 103

Андріана Шкунца
ХОРВАТСЬКІ МОГИЛИ 104
РІЗДВЯНА НІЧ 1991-го 105

Антун Шолян
ВУКОВАРСЬКИЙ АРЗУХАЛ 106

Драго Штамбук
DE MORTUIS 107

Джордже Янятович
ВУКОВАР 108

ВІДОМОСТІ ПРО ПОЕТІВ 110

ВІДОМОСТІ ПРО УКЛАДАЧІВ 124

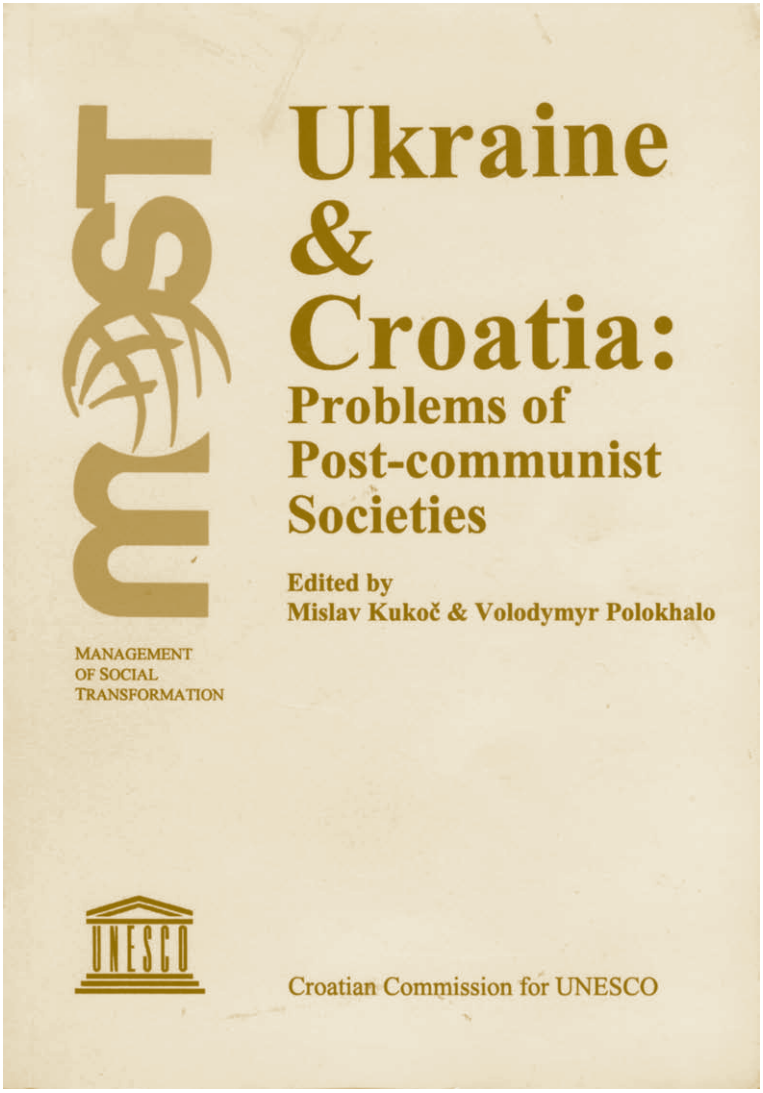
MOST
MANAGEMENT
OF SOCIAL
TRANSFORMATION
Ukraine
&
Croatia:
Problems of
Post-communist
Societies
Edited by
Mislav Kukoč & Volodymyr Polokhalo
UNESCO
Croatian Commission for UNESCO

Contents

Preface 7

Darko Polšek
A Few Thoughts on the Social Inertia of Countries in Transition 9

Oleh Bilyi
Ideology and Utopia in Postcommunist Transformations in Ukraine 17

Antun Mijatović
Boundaries of Democratization in Transition 27

Serhiy Makeyev & Natalia Kostenko
The Uninvented Fifth World and Post-Soviet Ukraine 45

Mislav Kukoč
Postcommunism and Multiculturalism 53

Slaven Letica
Post-post-communism in Central and Eastern Europe 65

Yevhen Bystrytsky
National State in Ukraine: The Problem of Legitimation 81

Josip Kregar
The Effects of Postsocialist Reforms: Temporary Diagnosis 91

Vedrana Spajić-Vrkaš
Cultural Discontinuity and Search for Identity:
The Case of Post-communist Croatia 103

Volodymyr Polokhalo
Postcommunist Totalitarianism in Present-Day Ukraine 115

Oleksandr Dergachov
The Neototalitarian Paradigm of State-Building in Ukraine 121

Esad Ćimić
Religion Under Communism and Post-communism 127

Ivan Grubišić
Catholicism and Post-communism in Croatia 139

Boris Graljuk
The Ukrainians : The Ethnic Minority
on the Post-communist Divison Lines of the Former Yugoslavia 147

Yevhen Pashchenko
Ukraine – Croatia: In Search of Analogies 153

A Declaration on the Basic Problems
of Croatian and Ukrainian Post-communism 157

About the Authors 159

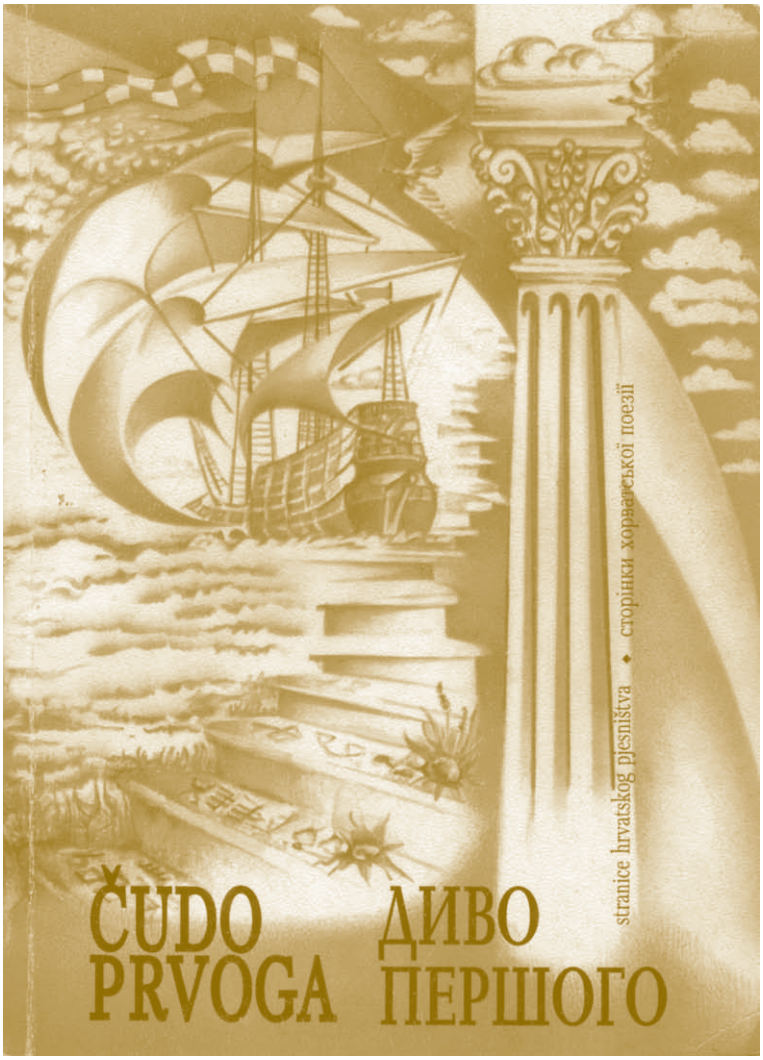
ČUDO PRVOGA
ДИВО ПЕРШОГО
stranice hrvatskog pjesništva ◆ сторінки хорватської поезії

Sadržaj

Leonid Talalaj. Od prevoditelja 8
Đuro Vidmarović. Pogled u pjesništvo hrvata 11
Marko MARULIĆ 18
Šiško MENČETIĆ 24
Džore DRŽIĆ 26
Mavro VETRANOVIĆ 30
Marin KABOGA 34
Marin DRŽIĆ 38
Marin KRISTIČEVIĆ 40
Hanibal LUCIĆ 42
Dinko RANJINA 46
Juraj BARAKOVIĆ 48
Dominko ZLATARIĆ 52
Ivan GUNDULIĆ 54
Ivan BUNIĆ 66
Muhamed HEVAJI USKJUFI 72
Dragutin TADIJANOVIĆ 78
Nikola MILIĆEVIĆ 92
Vesna PARUN 110
Slavko MIHALIĆ 122
Milivoj SLAVIČEK 150
Ivan SLAMNIG 154
Zlatko TOMIČIĆ 160
Anka PETRIČEVIĆ 168
Anđelko VULETIĆ 174
Danijel DRAGOJEVIĆ 200
Ante STAMAĆ 218
Dubravko HORVATIĆ 228
Stijepo MIJOVIĆ KOČAN 246
Luko PALJETAK 252
Andriana ŠKUNCA 258
Đuro VIDMAROVIĆ 280
Milorad STOJEVIĆ 288
Andi NOVOSEL 296
Šimun ŠITO ĆORIĆ 298
Mile PEŠORDA 304
Drago ŠTAMBUK 310
Mladen JURČIĆ 316
Anka ŽAGAR 324
Ivan TOLJ 342
Tomislav DOMOVIĆ 358

Зміст

Леонід Талалай. Від перекладача 5
Джуро Відмарович. Подорож у поезію хорватів 13
Марко МАРУЛИЧ 19
Шишко МЕНЧЕТИЧ 25
Джоре ДРЖИЧ 27
Мавро ВЕТРАНОВИЧ 31
Марин КАБОГА 35
Марин ДРЖИЧ 39
Марин КРИСТИЧЕВИЧ 41
Ганібал ЛУЦИЧ 43
Дінко РАНІНА 47
Юрій БАРАКОВИЧ 49
Домінко ЗЛАТАРИЧ 53
Іван ГУНДУЛИЧ 55
Іван БУНИЧ 67
Мухамед ХЕВАЇ УСКЮФІ 73
Драгутин ТАДІЯНОВИЧ 79
Нікола МИЛИЧЕВИЧ 93
Весна ПАРУН 111
Славко МИХАЛИЧ 123
Миливой СЛАВИЧЕК 151
Іван СЛАМНІГ 155
Златко ТОМИЧИЧ 161
Анка ПЕТРИЧЕВИЧ 169
Анджелко ВУЛЕТИЧ 175
Даніель ДРАГОЄВИЧ 201
Анте СТАМАЧ 219
Дубравко ХОРВАТИЧ 229
Стьепо МІЙОВИЧ КОЧАН 247
Луко ПАЛЄТАК 253
Андріана ШКУНЦА 259
Джуро ВІДМАРОВИЧ 281
Милорад СТОЄВИЧ 289
Анді НОВОСЕЛ 297
Шимун ШИТО ЧОРИЧ 299
Міле ПЕШОРДА 305
Драго ШТАМБУК 311
Младен ЮРЧИЧ 317
Анка ЖАГАР 325
Іван ТОЛЬ 343
Томислав ДОМОВИЧ 359
Відомості про поетів 364

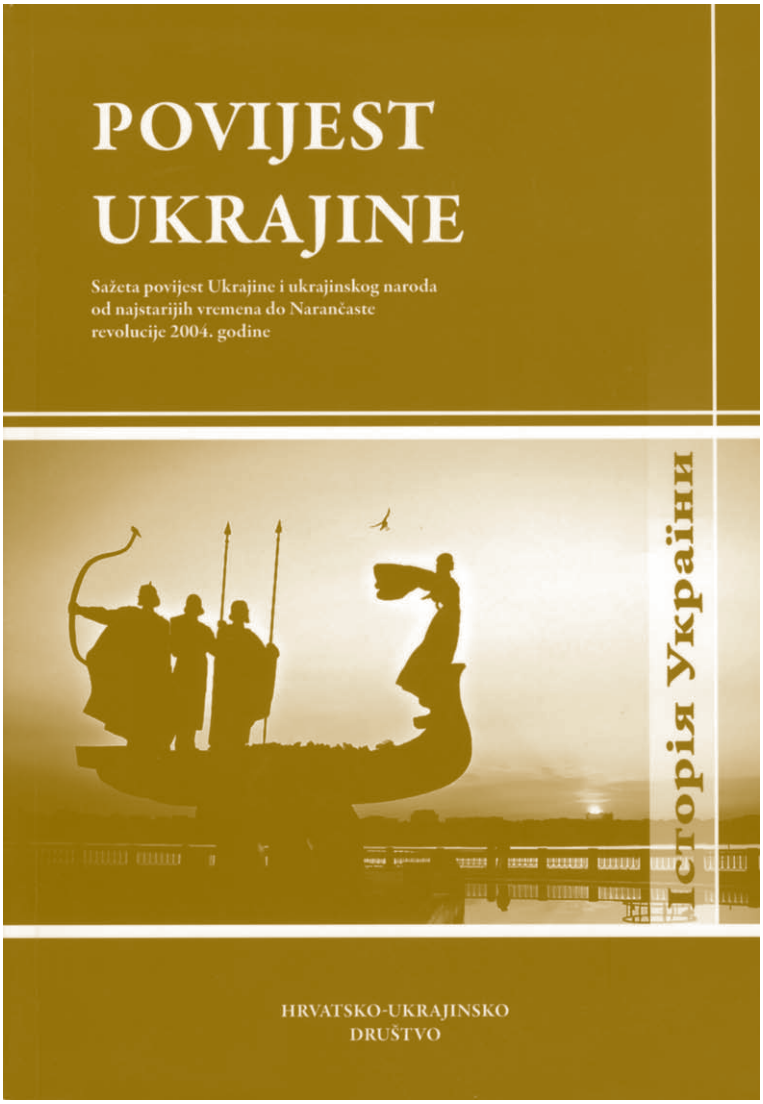
POVIJEST
UKRAJINE
Sažeta povijest Ukrajine i ukrajinskog naroda
od najstarijih vremena do Narančaste
revolucije 2004. godine
Історія України
HRVATSKO-UKRAJINSKO
DRUŠTVO

Predgovor 5

Nepoznata Ukrajina 6

Uvod 15

Drevna vrata Europe – Ukrajina 16

Pretpovijest ukrajinskih prostora 25

Pretpovijest ukrajinskih prostora i Tripiljska kultura 26
Antičke civilizacije i srednjovjekovna ukrajinska plemena 27
Antska slavenska zajednica i dominacija Poljana 32

Razdoblje ukrajinske državnosti – Kijevska Rus' 39

Formiranje ukrajinske države Kijevske Rusi 40
Unutarnja konsolidacija i kulturni preporod Kijevske Rusi 47
Politička rascjepkanost i teritorijalni raspad Kijevske Rusi 55
Zapadnoukrajinska država Galičko-Volinjska Rus' 62
Tatarska kolonizacija vladimir-suzdaljskih zemalja 69

Razdoblje litavske i poljske vladavine 77

Velika Kneževina Litve, Rusi (Ukrajine) i Samogitije 78
Poljsko-litavska vladavina i migracije ukrajinskog stanovništva 82
Formiranje ukrajinskih kozaka i Zaporoške Siči 88

Kozački ratovi i zaštita Ukrajinske crkve 93

Ustanci Zaporoških kozaka i stvaranje vojske 94
Degradacija Carigrada i Brestska crkvena unija 98
Kozački ratovi i Kijevska bratska škola 105
Poljski pritisci i borba za ukrajinski crkveni autoritet 110

Kozačko razdoblje i državna autonomija 115

Kozačka Zaporoška Republika i hetman Bogdan Hmeljnickij 116
Teritorijalno-administrativna podjela ukrajinskih prostora – Rujina 120
Ukrajinski barok i neovisna politika hetmana Ivana Mazepe 129

Ukidanje ukrajinske autonomije 135

Ruski Imperij i otuđivanje ukrajinskog identiteta 136
Rušenje Zaporoške Republike i Ukrajinske tradicionalne crkve . . . 144
Migracije Ukrajinaca prema Kubanju i Zelenom klinu 148
Hajdamaci i društvene pobune u zapadnoj Ukrajini 152

Ukrajinski narodni preporod 155

Zapadna Ukrajina pod austrijskom vlašću 156
Istočna i središnja Ukrajina u sklopu Ruskog Imperija 161
Aktivnost ukrajinskih intelektualaca 167

Ukrajinska revolucija 1917. 173

Ukrajinske okolnosti pred Prvi svjetski rat 174
Formiranje ukrajinskog parlamenta – Centralne Rade 177
Ukrajinska Narodna Republika i boljševički pritisci 181
Uspostavljanje vlade Hetmanata na čelu s Pavlom Skoropadskim . . 185
Zapadna Ukrajinska Narodna Republika i ujedinjenje Ukrajine . . . 189
Ukrajinska vlada Direktorij i građanski rat 193

Anticarska politika i ukrajinizacija 201

Obnova uništene ekonomije i prva masovna glad 202
Sovjetski Savez – obrana države i partije 204
Nacionalni komunizam i nove ideje neovisnosti 207
Ukrajinsko društvo i kultura sredinom 1920-ih 211

Staljinov teror i pomor glađu 215

Petogodišnji plan i industrijalizacija Ukrajine 216
Rat protiv ukrajinskih seljaka – elementi genocida 218
Staljinov teror i političke čistke 222
Početak sovjetske rusifikacije 226

Jačanje ukrajinskog nacionalizma 229

Posljedica nacionalizacije država 230
Pokušaji asimilacije Ukrajinaca u Poljskoj 231
Ukrajinske političke stranke i formiranje OUN-a 236

Ukrajinci u Rumunjskoj i Čehoslovačkoj 241
Karpatska Ukrajina i ratna prijetnja u Zakarpatju 244

Ukrajinci u Drugom svjetskom ratu 249

Ukrajinsko bojište i sovjetski paralelni rat 250
Nacistička vladavina i egzekucije kod Babin Jara 255
Rat ukrajinskih nacionalista – Ukrajinska ustanička armija 259
Povratak sovjetske vlasti i posljeratne bitke 267
Sovjetizacija zapadne Ukrajine i treća masovna glad 272

Sovjetska Ukrajina nakon 1953. 279

Staljinova sovjetska ostavština 280
Destaljinizacija i Hruščovljeve reforme 282
Sovjetski identiteti Ukrajine i politika Petra Šelesta 290
Disidencija ukrajinskih intelektualaca i Ukrajinska helsinška grupa . 295
Modernizacija sovjetskog društva 302

Raspad Sovjetskog Saveza 311

Reforme Mihaila Gorbačova 312
Čornobiljska nuklearna nesreća 1986. 313
Politika otvorenosti Glasnost i formiranje pokreta Ruh 316
Političke promjene i nove ukrajinske političke stranke 321
Kraj Sovjetskog Saveza 326

Nezavisna Ukrajina (1991.) 331

Stabilizacija postsovjetskih tenzija 332
Autonomija Krima i Crnomorska flota 339
Pogodovana izgradnja kapitalizma 345
Kučmin režim i oligarhijska vlast 349
Narančasta revolucija 2004. 355

Kronologija povijesti Ukrajine 361

Literatura 365

Kazalo pojmova 373

ПОЛОЖЕНЄ
Русинів в Боснї
Євро Світ

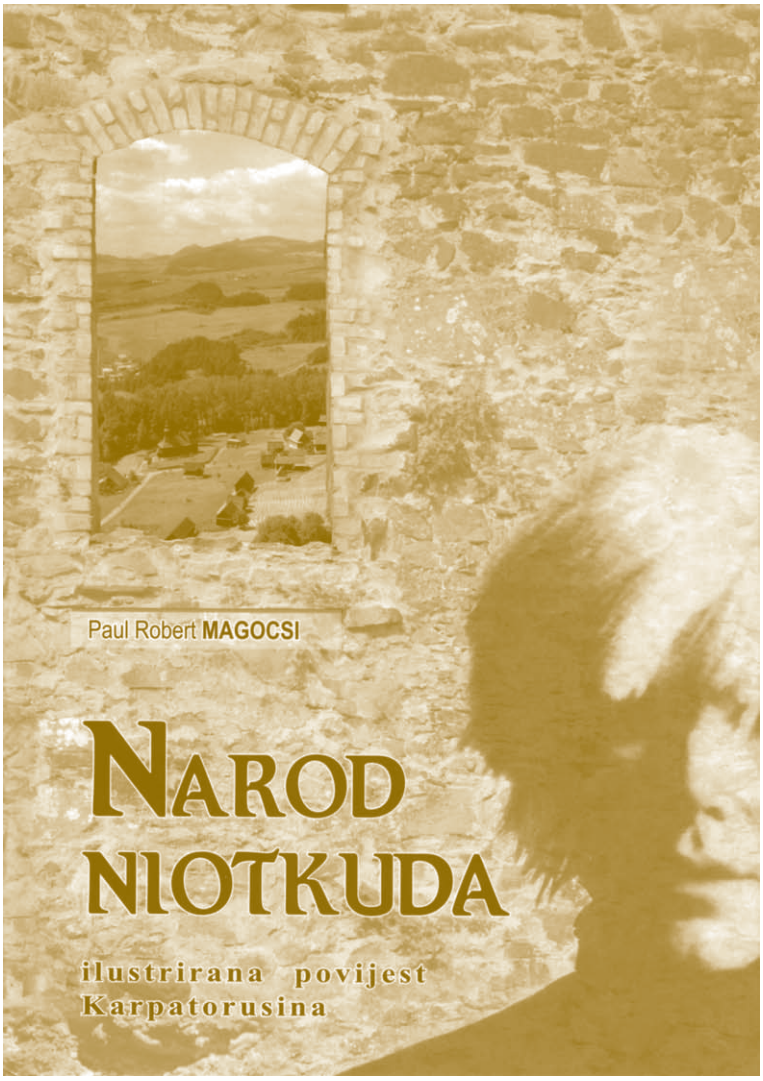
Paul Robert MAGOCSI
NAROD NIOTKUDA
ilustrirana povijest Karpatorusina

Kazalo

Dolazim niotkuda! 5

1.
Geografski položaj Karpatske Rusi 7

2.
Države i narodi 15

3.
Rana povijest Karpatorusina (od 5. do 15. st.) 29

4.
Politika, religija i identitet od 16. do 18. st. 41

5.
Rusinski narodni preporod (19. st. i početak 20. st.) 55

6.
Karpatorusini između dva svjetska rata (od 1920. do 1930.) 69

7.
Rusini u Drugom svjetskom ratu (od 1939. do 1945.) 85

8.
Karpatorusini u vrijeme komunističke vlasti (od 1945. do 1989.) 93

9.
Treći narodni preporod (nakon 1989. godine) 101

Napomene 112

KAZALO - ЗМИСТ - ЗМІСТ

Predgovor 5
Уводне слово. 7
Передмова 9

Nova Dumka – Нова думка
Naslovne stranice i sadržaji 13
Насловни боки и змисти 13
Заголовні сторінки і змісти 13

Vjenčić – časopis učenika i mladeži Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske 91
Венчик – часопис школярох и младежи Русинох и Українцох Републики Горватскей 91
Віночок – часопис школярів і молоді русинів і українців Республіки Хорватії 91
Uvodna riječ 92
Уводне слово. 93
Вступне слово 94

Misli s Dunava – Думки з Дунаю 137

IZDANJA SAVEZA RUSINA I UKRAJINACA
HRVATSKE I UREDNIŠTVA "NOVE DUMKE". 177
ВИДАНЯ СОЮЗУ РУСИНОХ и УКРАЇНЦОХ
ГОРВАТСКЕЙ И РЕДАКЦІЇ "НОВЕЙ ДУМКИ" 177
ВИДАННЯ СОЮЗУ РУСИНІВ І УКРАЇНЦІВ
ХОРВАТІЇ ТА РЕДАКЦІЇ "НОВОЇ ДУМКИ" 177
Gabrijel Takač
Katalog 100 - Nova dumka 179
Гавриїл Такач
Каталог 100 - Нова думка 181
Ґавріїл Такач
Каталоґ 100 - Нова думка 182
dr. Vinko Žganec
Rusinske pjesme 187
Русински писнї – Русинськи писнї 188
30 godina Saveza Rusina i Ukrajinaca Hrvatske 191
30 роки Союзу Русинох и Українцох Горватскей 192
30 роки Союзу русенів і українців Хорватиї 192
30 godina „nove dumke"
U bitku svojega naroda 195
30 роки „Новей думки"
У єстве свойого народу 196
30 роки „Нової думки"
В єству свого народу 196
Poezija i proza Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj 199
Поезия и проза Русинох и Українцох у Горватскей 200
Поезія і проза русинів і українців у Хорватії 201
Đura Ljikar - Kronika Rusina u Mikluševcima 203
Дюра Лїкар - Хронїка Руснацох у Миколшевцох 204

Vesna Papuga - Svijet od čerpića . . . 209
Весна Папуґа Берец - Швет з валькох . . . 210
mr. sc. Roman Miz - Ukrajinci u Lipovljanima i Novoj Subockoj . . . 213
Роман Миз - Українці у Липовлянах і Новій Субоцкій . . . 214
Silvo Erdelji - Naopako svijeta . . . 217
Силво Ерделї - Наспак швета . . . 218
Izidor Jašinski - Prisjećanja . . . 221
Ісидор Яшинський - Спогади . . . 222
Slavka Pliška - Sunce i oblaci . . . 225
Славка Плішка - Сонце і хмари . . . 226
Ahneta Bučko Papharhaji - Iskušenja zlopolja . . . 229
Агнета Бучко Папгаргаї - Спокуси злополя . . . 230
Ivan Pećuh - Maturalna ekskurzija . . . 235
Іван Печух - Випускна ексурсія, . . . 236
Srce Europe - Ukrajina . . . 239
Серце Європи - Україна . . . 240
Miroslav Kiš - Sonetni vijenac - „Hrvatska 1990-ih“ . . . 241
Мирослав Киш - Сонетни венєц - „Горватска 1990–их” . . . 242
Ljubica Harhaj - Rusinskoj pjesmi . . . 245
Любица Гаргай - Рускей писнї . . . 246
Štefan Hudak - 35 godina „Petrovačkog zvona“ . . . 249
Штефан Гудак - 35 роки „Петровского дзвону” . . . 250
Ahnetka Kostelnik-Balatinac - Kamen gora . . . 255
Агнетка Костелник-Балатинац - Камень гора . . . 256
Janko Čordaš - Rusinske pjesme . . . 259
Янко Чордаш - Руски шпиванки . . . 261
Vlado Kostelnik - 40 godina Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske 1968-2008 . . . 267
Владо Костелник - 40 роки Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей 1968–2008 268
Владо Костелник - 40 років Союзу русинів і українців Республіки Хорватия . . . 268
mr. sc. Miroslav Kiš - Bilo je časno . . . 271
Мр сц. Мирослав Киш - Було чесно . . . 272
Joakim Puškaš - Humor na svoj i tuđi račun . . . 275
Яким Пушкаш - Гумор на свой и цудзи рахунок . . . 276
Miroslav Kiš - Djedovi . . . 281
Мирослав Киш - Дїдове . . . 282
Vladimir Kostelnik - Etnografska zbirka Rusina i Ukrajinaca . . . 285
Владимир Костелник - Спомен вични «Петровскей старини» . . . 286
Blaženka Horvat - Moj otac Josip Kostelnik . . . 289
Блаженка Хорват - Мой оцец Осиф Костелник . . . 290
Pavlo Holovčuk - Naše sudbine . . . 293
Павло Головчук - Наші долі . . . 294
Stručno-znanstveno savjetovanje povodom
40 obljetnice Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske . . . 297
Фахово–наукове совитованє з нагоди
40-рочнїци Союзу Русинох и Українцох Републики Горватскей . . . 298

IZDANJA DRUGIH IZDAVAČA U ČIJEM IZDAVANJU SUDJELUJE
SAVEZ RUSINA I UKRAJINACA HRVATSKE ILI UREDNIŠTVO "NOVE DUMKE" 303
ВИДАНЯ ДРУГИХ ВИДАВАТЕЛЬОХ У ЧИЇМ ВИДАВАНЮ УЧАСТВУЄ И СОЮЗ
РУСИНОХ И УКРАЇНЦОХ ГОРВАТСКЕЙ ЛЄБО РЕДАКЦИЯ "НОВЕЙ ДУМКИ" 303
ЯКИХ УЧАСТЬ ВЗЯВ І СОЮЗ РУСИНІВ ТА
УКРАЇНЦІВ ХОРВАТІЇ ЧИ РЕДАКЦІЯ "НОВОЇ ДУМКИ". 303
Ljubica Segedi Falc - Klasje 305
Любка Сеґеди Фалц - Класки 306
Pavlo Holovčuk - Korijenima iz Ukrajine 311
Павло Головчук - Корінням з України 312
Đura Ljikar - Sportsko društvo „Rusin" Mikluševci 315
Дюра Лїкар - Спортске дружтво «Русин» 1933-2003 Миклошевци 317
Pavlo Holovčuk - Snovi u boji 323
Павло Головчук - Кольорові сни 324
Štefan Hudak - Petrovci 327
Штефан Гудак - Петровци. 328
Hrvatska-Ukrajina 331
Хорватія –Україна 332
Srce Europe - Ukrajina 335
Серце Європи - Україна 336
Kulturno prosvjetno društvo Rusina i Ukrajinaca 337
Культурно просвитне дружтво Русинох и Українцох 338
Культурно-просвітне товариство русинів і українців 338
Okrugli stol - Rusini u Republici Hrvatskoj danas i sutra 341
Округли стол - Руснаци у Републики Горватскей нєшка и ютре 342
vlč. Ivan Barščevski - vlč. Mihajlo Jurista u mojim sjećanjima 347
О. Іван Барщевський - О. Михайло Юриста в моїх споминах 349
Pavlo Holovčuk - Staze 353
Павло Головчук - Стіжки 355
Mihajlo Ljahovič - Skitanja - izabrane pjesme 359
Михайло Ляхович - Мандри - Вибрані поезії 360
Aleksa Pavlešin Zosja - Jadoslav građanina Kajina 363
Алекса Павлешин - Гореслов громадянина Каїна. 364
Genocidni zločin totalitarnog režima u Ukrajini 1932-1933. - Gladomor 365
Геноцидний злочин тоталітарного режиму в Україні 1932-33. - Голодомор 366
Aleksa Pavlešin - Pripovjesti bake Zosje. 369
Алекса Павлешин - Оповідання бабці Зосі 370
Aleksa Pavlešin - Lipovljanske pisanice 373
Алекса Павлешин - Липовлянські писанки 374
Jevgenij Paščenko - Od Kijeva do Poljica 377
Євгеній Пащенко - Від Києва до Поліця 378
Đura Ljikar - Neka se ne zaboravi - Rusini u Hrvatskoj 381
Дюра Лїкар – Най ше нє забудзе - Руснаци у Горватскей 383
Đuro Ljikar - 25. Mikuševačke iskrice 391
Дюра Лїкар - Миклошевски блїскавки 393
Jevgenij Paščenko - Slavist i imperiji 397
Євгеній Пащенко - Славіст і імперії. 398
Oleksandr Irvanec - Pet kazališnih komada. 401
Олександр Ірванець - П'ять п'єс 402
Slovo o vojni Igorevoj 403

Слово о полку Ігоревім 404
Ljiljana Vasilj - Ime za moju čežnju 407
Ліляна Васіль - Ім’я для мого жадання 408
Ukrajinska lirika 411
Українська лірика. 412

VJENČIĆ
ВІНОЧОК

POEZIJA I PROZA
UKRAJINACA I RUSINA U HRVATSKOJ

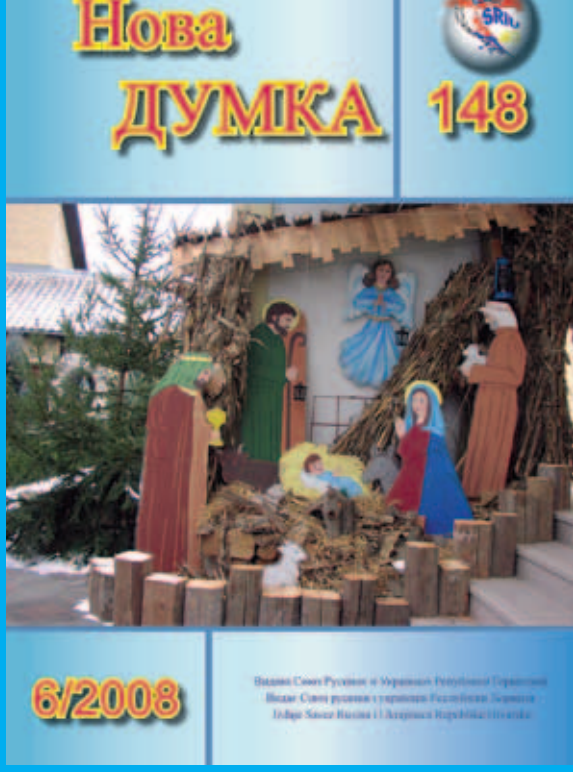
Нова
ДУМКА
148
6/2008

Srce Europe
Ukrajina

Нова
ДУМКА
149
Христос Воскрес !

MISLI S DUNAVA
ДУМКИ З ДУНАЮ
VUKOVAR - ВУКОВАР
2009.